“....พบกับความรักที่ยิ่งใหญ่ใน

จิตวิญญาณพ่อที่แม้แต่ขอบฟ้า

ก็ไม่อาจกั้น...”

จดหมายถึงลูก ภาค 1 (โลกียธรรม) เล่ม 1 โดย...รัตตัญญู

จดหมายถึงลูก

โดย...รัตตัญญู

ความในใจ

ผู้เขียนเป็นอาจารย์มานาน ตั้งใจว่าจะเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิต แต่ก็เป็นได้แค่เพียงความคิด จนอายุล่วงมาถึงกึ่งศตวรรษ โรคภัยไข้เจ็บเริ่มรุมล้อมมากมาย คิดว่าถ้าขืนชักช้าคงไม่ทันกาล ตายแล้วก็คงไม่ได้บันทึกประสบการณ์ส่วนตัวแน่

ต่อมา เมื่อได้มาเล่นเฟซบุ๊ก จึงได้เขียนเรื่องราวต่าง ๆ ในรูปแบบจดหมายจากพ่อถึงลูกวันละฉบับ ความฝันที่ตั้งใจไว้มายาวนานจึงสำเร็จเสียที ต้องขอบคุณสื่อสมัยใหม่ที่ทำให้เราในฐานะปัจเจกชนได้มีโอกาสพบปะกับมหาชนโดยผ่านสื่อ

งานเขียนเรื่องนี้เป็นแนวธรรมะสอดแทรกเข้าไปในรูปแบบจดหมายที่พ่อเขียนถึงลูกวันละ 1 ฉบับในแต่ละวัน เป็นเหมือนการบันทึกไดอารี่ประจำวัน จึงไม่มีความเป็นระบบ ขึ้นอยู่กับอารมณ์ในแต่ละวันว่าไปพบเจอเรื่องอะไรที่เป็นแรงบันดาลใจหรือความสะเทือนใจ

มีบางคนได้กรุณาช่วยอ่านทวนต้นฉบับให้ อดสงสัยและถามผู้เขียนไม่ได้ว่า จดหมายฉบับนั้นหรือฉบับนี้จริงหรือไม่ ผู้เขียนก็ทำได้แต่เพียงยิ้มและบอกเขาไปว่า อย่าถามเลยว่าจริงหรือเท็จ แต่ให้ถามตัวเองเถิดว่า ได้ประโยชน์อะไรจากการอ่านจะดีกว่า

ในตอนแรกที่เขียนเต็มไปด้วยความลำบาก เนื่องจากพิมพ์ในโทรศัพท์ จึงทำให้การทำงานเป็นไปด้วยความเชื่องช้าและทรมานมากกว่าจะเสร็จในแต่ละฉบับ จนกระทั่งต่อมาได้พิมพ์ในเครื่องคอมพิวเตอร์แล้วค่อยส่งขึ้นบนเฟซบุ๊กทีหลังจึงค่อยสบายทั้งกายและใจ

ผู้เขียนตั้งใจจะเขียนไปเรื่อยๆ วันละ 1 ฉบับจนกว่าชีวีจะหาไม่ จากนั้นจะได้ทำการรวบรวมเอาไว้แจกเป็นหนังสืออนุสรณ์งานศพของตนเอง อย่างน้อยที่สุด การเขียนเล่าประสบการณ์ของตนเองก็ดีกว่าให้คนอื่นมาเขียนถึง เนื่องจากเราคงรู้จักเรื่องของตนเองและสิ่งที่เกี่ยวข้องได้ดีกว่าคนอื่น

คำว่า วันละฉบับนั้น ในช่วงแรก เขียนได้ไม่กี่บรรทัด ต่อมา เพิ่มขึ้นได้ขนาดเอสี่ จนกระทั่งเรื่องที่สำคัญจะมีความยาวขยายถึง 3– 4 หน้ากระดาษเอสี่ แต่ก็มาย่อให้เหลือ 1 หน้ากระดาษเอสี่เพื่อความสวยงาม จึงขอนำเรื่องที่เกิน 1 หน้ามาใส่ไว้ในภาคผนวกด้านหลัง

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานเขียนเรื่องนี้คงจะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน อย่างน้อยก็เป็นกำลังใจให้คนผู้มีความทุกข์ แม้ว่าจะเป็นเหมือนหยดน้ำกลางทะเลทรายที่แห้งผาก แต่อย่างน้อยก็ยังมีคุณค่ามิใช่หรือท่าน

กราบด้วยความสำนึกในพระคุณพ่อแม่ผู้ให้กำเนิด ถ้าไม่มีพวกท่านคงไม่มีร่างกายและสมองมาเขียนงานอันเป็นประโยชน์ให้ทุกท่านได้อ่าน

เหนือสิ่งอื่นใด คือพระรัตนตรัยอันเป็นที่เคารพเหนือเศียรเกล้า ที่หล่อหลอมจนทำให้เกิดผู้เขียนในวันนี้ ช่างเป็นบุญกุศลอย่างใหญ่หลวงที่ทำให้ได้เกิดมาเจอพระพุทธศาสนา

ขอพระสัทธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าจงรุ่งเรืองตราบนานเท่านานเทอญ ฯ

รัตตัญญู

อังคาร 27 มิถุนายน 2560

สารบัญ

จดหมายถึงลูก

ภาคผนวก

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 1

(อังคาร 27 มิถุนายน 2560)

ว่าด้วยรักตัวเองต้องดูแลตนเอง

ลูกรักของป๋า นี่เป็นจดหมายฉบับแรกที่ป๋าเขียนถึงลูกป๋าตั้งใจไว้นานแล้วว่าจะเขียนจดหมายถึงลูก แต่ก็ยังไม่ได้โอกาสเสียที จนอายุย่างกึ่งศตวรรษจึงต้องลงมือเสียที

ที่เป็นเช่นนั้นเพราะเราไม่ควรประมาทในชีวิต ไม่มีใครรู้อนาคตว่าจะตายเมื่อไหร่ อย่างน้อยจดหมายที่ป๋าเขียนถึงลูกนี้ คงจะรวบรวมเป็นหนังสืออนุสรณ์แจกงานศพของป๋าได้

ป๋าจะเขียนถึงลูกไปเรื่อย ๆ วันละฉบับเพื่อสอนลูกผ่านตัวอักษรคงจะดีกว่าที่เมื่อพูดไปแล้วก็หายไปในอากาศ เมื่อลูกคิดถึงป๋าเมื่อไหร่จะสามารถหยิบอ่านได้ตลอดเวลา

เวลาที่ลูกมีความทุกข์เรื่องใด ขอให้ลูกก็หยิบเอาจดหมายแต่ละฉบับที่เป็นเหมือนยากินให้ตรงกะโรคคือความทุกข์ของลูก คงจะช่วยให้ทุกข์บรรเทาและหายได้ในที่สุด

วันแรกนี้ ป๋าอยากสอนลูกเรื่องการรักตนเอง คนเรานั้นถ้ารักตัวเองจะต้องดูแลตนเองป๋าเห็นคนในโลกนี้ ปากก็ชอบพูดว่ารักตนเองแต่พฤติกรรมตรงกันข้าม

จะยกตัวอย่างให้ลูกได้เห็นชัด คนที่เกิดมาจากท้องแม่ สิ่งแรกที่เขาต้องทำในวัยทารกคือ การดูดนมแม่เพื่อให้ตนเองรอดชีวิต ป๋าพูดถูกต้องไหม

แต่คนบางคนในโลกนี้กลับชอบดื่มเหล้าและเบียร์ เมื่อดื่มเข้าไปแล้วก็ทำให้ขาดสติตอนเด็กปากชอบดูดนมแม่ แต่ทำไมพอโตขึ้นมากลับเอาปากไปคาบบุหรี่สูบทำให้เป็นมะเร็งปอด

ป้าอยากถามลูกว่า คนมีพฤติกรรมอย่างนี้จะชื่อว่ารักตนเองหรือเปล่า เป็นการกตัญญูต่อบิดามารดาที่ให้ร่างกายมาหรือไม่ ทั้ง ๆ ที่ปากก็บอกว่ารักพ่อแม่แต่กลับทำสิ่งตรงกันข้าม

จำไว้นะลูก ถ้าลูกอยากกตัญญูต่อป้า ลูกไม่ต้องดูแลป้าหรอก ขอให้ดูแลตัวเองให้ดี งดอบายมุขทุกอย่าง ควบคุมอาหารและออกกำลังกาย แค่นี้ป้าก็นอนตายตาหลับแล้ว

จากป้าผู้รักลูกอย่างที่สุด

คำคมวันนี้

ไม่มีรักใดยิ่งใหญ่เท่าการรักตนเอง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ป้าเขียนถึงลูกเป็นฉบับแรก จุดประสงค์เพื่อต้องการเตือนสติลูกที่ใช้ชีวิตอย่างประมาท ขอใช้จดหมายเป็นสื่อเตือนใจลูก ถ้าลูกรักป้าขอให้เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสอนของป้า แค่นี้คนเป็นพ่อแม่ก็ดีใจอย่างที่สุดแล้ว แต่ถ้าลูกไม่เชื่อฟังคำสอน แม้ตัวป้าจะมีชีวิตอยู่ก็ไม่ต่างอะไรกับป้าได้ตายไปแล้ว

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 2

(พุธ 28 มิถุนายน 2560)

ว่าด้วยรักพ่อต้องเลียนแบบพ่อ

ลูกรักของป๋า นี้เป็นจดหมายฉบับที่สองที่ป๋าเขียนถึงลูกวันนี้ ป๋าจะพูดเรื่องวิธีการสอนลูก หน้าที่ของพ่อแม่คือการสอนลูกให้เป็นคนดีเป็นสิ่งสำคัญที่สุดเหนือสิ่งอันใด

การสอนที่ดีที่สุดของพ่อแม่ คือการทำตนเองเป็นแบบอย่างให้ลูกดูและเลียนแบบ ก็เหมือนการสอนลูกว่า เหล้าบุหรี่ไม่ดี อย่าไปยุ่งไปแตะ คนเป็นพ่อแม่ก็ต้องไม่ดื่มและไม่สูบให้ลูกเห็น

แต่ถ้าพ่อแม่ปฏิบัติในสิ่งตรงกันข้ามกับที่สอน นั่นจะเป็นการทำให้ลูกเกิดความสับสน ในคำสอน คนเป็นพ่อไม่ควรพูดว่า จงทำเยี่ยงพ่อ แต่อย่าเอาอย่างพ่อ

นั่นหมายความว่า ให้ลูกจงเลียนแบบตัวอย่างที่ดีจากพ่อ ส่วนที่ไม่ดีอย่าได้ปฏิบัติตาม การสอนแบบนี้ ป๋าคิดว่าไม่ได้ผลในทางปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะลูกจะเลียนแบบเรามากกว่าฟังคำสอน

ประโยคว่า จงทำเยี่ยงพ่อ แต่อย่าเอาอย่างพ่อนั้น เลียนแบบมาจากประโยคว่า จงเอาเยี่ยงกา แต่อย่าเอาอย่างกา ทั้งนี้เพราะกามีข้อดีเป็นสัตว์ขยันหากินแต่เช้า แต่ข้อเสียเป็นสัตว์มีนิสัยลักขโมย

ด้วยความห่วงลูก พ่อจึงสอนให้ลูกเลือกเอาแต่สิ่งดีๆ ในตัวพ่อ อย่าได้เลียนแบบในสิ่งที่ไม่ดี ก็เป็นความน่าเห็นใจสำหรับพ่อที่มีความอ่อนแอทางศีลธรรม

พ่อแม่จึงเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านศีลธรรม การสอนให้ประพฤติดีจึงไม่ใช่แค่เพียงคำพูด หากแต่จะต้องเป็นการกระทำที่ดี เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตาม

โบราณสอนไว้ว่า การสอนศีลธรรม จะต้องเริ่มที่พ่อ ก่อที่แม่ แก้ที่ลูก และปลูกที่ครู คือมีพ่อเป็นแบบให้เลียนแบบ มีแม่เป็นผู้ก่อสร้างนิสัยที่ดี และมีครูคอยปลูกฝังศีลธรรมที่ดีงาม

แต่การสอนให้ทำดีนั้น จะไม่เกิดประโยชน์เลย ถ้าผู้สอนพูดอย่างทำอย่าง เหมือนดั่งนิทานอีสปเรื่องแม่ปูกับลูกปู แม่ปูสอนลูกปูให้เดินตรงทาง ทั้ง ๆ ที่ตัวเองก็เดินไม่ตรงทาง

จากป๋าผู้ไม่เคยเป็นแม่ปูในการสอนลูก

คำคมวันนี้

สอนสิบครั้งไม่เท่าทำตัวอย่างให้ดูหนึ่งครั้ง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อต้องการเตือนสติลูกที่ต่อไปจะต้องไปเป็นพ่อคน แม่คน ป๋าอยากให้สอนลูกของตนเองด้วยการกระทำให้ดูมากกว่าคำสอน ป๋าไม่ได้ปฏิเสธคำสอน แต่คำสอนจะมีน้ำหนักถ้าลูกสอนเขาอย่างไรและทำให้ได้อย่างนั้น ลูกจะเลียนแบบเรามากกว่า จะฟังคำสอน นี่เป็นธรรมชาติของมนุษย์

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 3

(พฤหัสบดี 29 มิถุนายน 2560)

ว่าด้วยรักเขาต้องอยู่กะเขาให้นาน ๆ

ลูกรักของป๋า นี่เป็นจดหมายฉบับที่สามที่ป๋าได้เขียนถึงลูก วันนี้ป๋าจะพูดให้ลูกได้ฟังเรื่องความรักของเราที่มีต่อผู้อื่นซึ่งเป็นคนรอบข้างเรา

บางคนชอบพูดกะคนอื่นที่อยู่รอบตัวว่า รักเขาเหลือเกิน แต่พฤติกรรมต่างจากคำพูดอย่างเห็นได้ชัด เป็นคนที่พูดอย่างแต่ทำอีกอย่าง ส่วนมากจะเป็นอย่างนี้กันแทบทั้งนั้น

ถ้าเรารักเขา เราจะต้องพยายามที่อยู่กะเขาให้ได้นานที่สุด ป๋าจะยกตัวอย่างให้เห็นความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดทางสายเลือดแบบพ่อกับลูก

พ่อบอกรักลูก เมื่อเป็นอย่างนั้น พ่อจะต้องทำทุกอย่างที่จะต้องอยู่ดูแล คุ้มครอง ให้กำลังใจลูกให้ได้นานที่สุดเท่าที่พ่อจะทำได้ จริงหรือไม่

สิ่งที่พ่อจะต้องทำให้ลูกดูว่าพ่อรักลูกจริง ๆ อยากอยู่กับลูกตราบนานเท่านาน คือการทานอาหารที่เป็นประโยชน์ ออกกำลังกาย พักผ่อนให้เพียงพอ งดอบายมุขโดยเฉพาะบุหรี่และเหล้า

ถ้าทำได้อย่างนี้จะเรียกว่า เป็นพ่อที่รักลูกอย่างจริงจัง ไม่ใช่พูดได้แต่ปาก แต่ไม่เคยทำอะไรที่จะยืดอายุของตนให้ได้นานที่สุดเพื่อจะคุ้มครองดูแลลูก

ในขณะเดียวกัน คนเป็นลูก ถ้าบอกรักพ่อ ตนเองก็ต้องทำตนให้เป็นลูกที่ดี ถ้ามีพ่อเป็นแบบฉบับที่ดี เราเป็นลูกก็ต้องเลียนแบบพ่อ จะประพฤติตัวนอกรีตได้อย่างไร

คนเป็นลูกควรจะมีสุขภาพที่แข็งแรง ที่สำคัญควรจะต้องตายทีหลังพ่อแม่ ไม่ใช่ให้พ่อแม่มาเผาศพลูกเพราะเป็นโรคตับแข็งจากการดื่มสุราหรือเป็นมะเร็งปอดเพราะสูบบุหรี่

พ่อลูกคู่ใดถ้าทำได้ตามที่ป๋าพูดมา ถือว่าเป็นพ่อแก้วลูกแก้ว คือเป็นพ่อลูกผู้ประเสริฐ น่ายกย่อง แต่ไม่ใช่เป็นพ่อแก้วลูกแก้วประเภทยกแก้วเหล้าชนกัน

จากป๋าผู้รักและอยากอยู่กับลูกให้ได้นานที่สุด

คำคมวันนี้

บางครั้งคำพูดไม่สำคัญเท่าการกระทำ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อต้องการให้ลูกได้รับรู้ว่าความรักที่แท้จริงคือการจะต้องอยากอยู่ดูแลกันให้นานแสนนาน ป๋าสะเทือนใจที่ไปงานศพเห็นลูกพูดถึงพ่อที่ตายไปร้องไห้ไปเขากล่าวว่า อยากขอให้กรณีของพ่อที่เป็นโรคตับแข็งตายเพราะดื่มสุราเป็นรายสุดท้าย

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 4

(ศุกร์ 30 มิถุนายน 2560)

ว่าด้วยการไม่เคยหยุดรัก

ลูกรักของป๋า ลูกเคยเห็นพระอาทิตย์หยุดส่องแสงบ้างหรือไม่ ในทุก ๆ วัน พระอาทิตย์ไม่เคยที่จะท้อแท้เหน็ดเหนื่อยในการส่องแสง ฉันใด ป๋าย่อมไม่มีวันที่จะหยุดรักลูก ฉันนั้น

ที่ป๋าพูดถึงเรื่องนี้ในฐานะพ่อที่มีความเป็นห่วงลูก บางครั้ง ลูกก็ทำงานหนักมากเกินไป จนลูกลืมห่วงใยตนเอง การขยันทำงานเป็นสิ่งดี แต่ถ้ามันมากไปก็ไม่มีประโยชน์

ถ้าลูกจะขยันหาเงินเพื่อมารักษาตัวเอง ในยามที่ต้องเจ็บป่วยเพราะตรากตรำทำงานมากเกินไป มันคุ้มหรือไม่ ทั้งงานราชการในกลางวัน ส่วนกลางคืน ต้องมาดูแลธุรกิจของตนเอง

ชีวิตคนเราแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกคือการนอนหลับ ส่วนที่สองคือการทำงานเพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัว ส่วนสุดท้ายคือการพักผ่อนมีการออกกำลังกาย เป็นต้น

กลางคืน จึงควรเป็นเวลาพักผ่อนดูแลตัวเอง แต่ที่ป๋าเห็นอยู่ตอนนี้ คือ ลูกต้องดูแลธุรกิจที่จ้างคนมาดูแลแทนในเวลากลางวัน ตรวจสอบและปิดงบบัญชีการเงิน วางแผนธุรกิจต่อไป

ในขณะนี้ ลูกเป็นเด็กอยู่ยังมีเรี่ยวแรง แต่ถ้าลูกแก่ตัวไป จะเป็นอันตรายแก่ลูก ในระยะยาว ลูกกำลังเป็นเหมือนป๋าในอดีตที่คิดว่าตนเองเก่งเหลือเกินที่ทำได้ทุกอย่าง

ป๋ามีความสุขกับการได้ทำงาน จึงทุ่มเทชีวิตให้งาน สิ่งที่ลืมไปคือสุขภาพ ไม่ออกกำลังกายเพราะเอาเวลาไปทุ่มเทให้แก่งาน ไม่ระวังเรื่องการทานอาหารไม่ถึง 50 ปี ป๋ามีโรคเต็มไปหมด

ลูกคิดว่ามีประโยชน์หรือไม่ ในการที่เราจะมาพูดถึงอดีตด้วยความเสียดาย ถ้ารู้อย่างนี้ จะไม่ทำอย่างนั้น ป๋าพลาดมาแล้วในอดีต ไม่อยากให้ลูกสุดที่รักของป๋าต้องพลาดเหมือนอย่างป๋า

ความรักที่ป๋ามีให้ลูกก็คือ การอยากให้ลูกมีสุขภาพที่แข็งแรงอยู่กันไปให้นานที่สุดเท่าที่ จะเป็นไปได้ ไม่อยากให้อีกฝ่ายหนึ่งต้องมาทำศพอีกฝ่ายหนึ่งผู้จากกันเร็วเกินไป

จากป๋าผู้รักลูกทุกลมหายใจและไม่อยากให้ลูกต้องผิดพลาดแบบป๋า

คำคมวันนี้

รักที่แท้จริงคือการเตือนคนที่รักด้วยความเป็นห่วง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อต้องการให้ลูกได้เข้าใจว่าการที่เรารักใครอย่างแท้จริง เราต้องไม่หยุดรักในตัวเขา เหมือนพ่อแม่ไม่เคยหยุดรักลูกไม่ว่าลูกจะอยู่ในภาวะไหน สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการต้องเตือนเขาอย่าให้เขาต้องผิดพลาดเหมือนเราในอดีต

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 5

(เสาร์ 1 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ในร่างกายที่แข็งแรง

ลูกรักของป๋า ลูกคิดว่าคนดีคือคนอย่างไร ป๋าจะอธิบายให้ลูกฟัง คนดีคือคนต้องมีดี 2 ส่วน ส่วนแรกคือ จิตใจดี ส่วนที่สองคือมีสุขภาพกายแข็งแรง

ในส่วนแรกคือสุขภาพจิตนั้น ถือว่าสำคัญที่สุดเพราะชาวพุทธจะมีความเชื่อว่า จิตเป็นนายและกายเป็นบ่าว จิตเป็นควายและกายเป็นเกวียน จึงต้องรักษาสุขภาพจิตให้ดี

วิธีสังเกตว่าสุขภาพจิตดีหรือไม่ ให้สังเกตว่า เราต้องเป็นคนที่สุขง่ายและทุกข์ยาก รู้จักปล่อยวาง ไม่ยึดติด ไม่แบกความทุกข์ เนื่องจากโลกนี้เขามีไว้ให้เหยียบ เขาไม่ได้มีไว้ให้แบก

เมื่อมีใจดีแล้ว แต่ถ้าใจนั้นมาอยู่ในร่างกายที่ไม่แข็งแรง ป๋าว่าก็คงไม่ดีอีกเหมือนกัน เหมือนพระราชาที่ฉลาดแต่ประทับนั่งบนบัลลังก์ที่จะหักโค่น ช่างน่าหวาดเสียวยิ่งนัก

ดังนั้น การดูแลตนเองด้านร่างกายให้แข็งแรงจึงสำคัญไม่แพ้กันตามสูตร อ. 5 ประการ ดังนี้

1. อาหาร ทานอาหารที่มีประโยชน์ครบ 5 หมู่ ไม่รสจัด เน้นผักและผลไม้ที่สะอาด

2. อุจจาระ ขับถ่ายให้เป็นเวลา ไม่ให้ท้องผูกและท้องเสียอันสืบเนื่องจากการทานอาหาร

3. ออกกำลังกาย ควบคุมน้ำหนักให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม ทำอวัยวะต่าง ๆให้แข็งแรง

4. อากาศ อยู่ในที่ ๆ อากาศบริสุทธิ์รวมทั้งไม่สูบบุหรี่

5. อารมณ์ รักษาอารมณ์ให้แจ่มใส ข้อนี้ ป๋าว่าคือการย้อนกลับไปสู่การดูแลจิตใจนั่นเอง นี่คือสูตรที่ทำให้เป็นคนอายุยืน ต้องดูแลตนเองให้ดีทั้งสุขภาพกายและจิตใจ

ใครทำได้ตามที่กล่าว ถือว่าเป็นคนดีสมบูรณ์แบบ อย่าลืมว่า เน้นที่ใจเป็นหลัก และทำให้ร่างกายเข้มแข็งไม่เจ็บป่วยเป็นโรค ใครทำได้ชื่อว่าเป็นสุดยอดแห่งความเป็นคนดี

จากป๋าผู้พยายามเป็นแบบฉบับที่ดีให้ลูก

คำคมวันนี้

รักที่แท้จริงคือรักที่ทำกายและจิตให้รวมเป็นหนึ่ง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อต้องการให้ลูกได้เข้าใจว่า คนที่มีสุขภาพที่ดีที่สุดคือคนที่จะต้องมีทั้งสุขภาพกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ในขณะเดียวกัน เขาก็ต้องมีสุขภาพจิตที่ดีด้วย ถ้าทำได้ครบถือว่าโชคดีที่สุดในโลก ดีกว่าการเป็นเศรษฐีแต่ปราศจากสุขภาพดีดังกล่าว

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 6

(อาทิตย์ที่ 2 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยความไม่ประมาท

ลูกรักของป๋าวันนี้ ป๋าตื่นสายหน่อยเพราะเป็นวันหยุด ภารกิจแรกของชีวิตเมื่อลืมตาคือการดูแลตัวเองได้แก่การออกกำลังกาย เป็นกิจวัตรประจำวันของป๋า

เมื่อมีเวลาว่างก็อดห่วงใยลูกไม่ได้ โดยเฉพาะลูกที่ยังอยู่ในวัยหนุ่มสาว พึ่งจะมีงานทำและมีเงินเดือนใช้เป็นของตัวเอง นั่นคือสัญลักษณ์ความเป็นผู้ใหญ่ที่รับผิดชอบตนเองได้แล้ว

การที่ตัวเราไม่ต้องแบมือขอเงินจากพ่อแม่ เป็นการแสดงออกถึงความเป็นอิสระ ยิ่งถ้าซื้อบ้านอยู่เป็นของตนเองด้วยแล้ว จะเป็นสิ่งที่มีความสุขอย่างที่สุด

คนในวัยนี้ จะเป็นช่วงที่ใช้เวลาในชีวิตหาความสุขให้ตนเองอย่างเต็มที่ บางครั้ง อาจใช้ชีวิตที่อิสระมากเกินไป เป็นชีวิตที่ประมาท เที่ยวนอนดึก บางคนอาจถึงขั้นดื่มหนักอีกด้วย

ชีวิตที่เป็นผู้ใหญ่มีเงินเดือนใช้เอง ถ้ามีความรับผิดชอบก็ไม่มีปัญหา แต่ถ้าหากประมาทมัวเมา ชีวิตจะก้าวพลาดผิดไปและจะทำให้ชีวิตกู่กลับได้ยาก

พ่อแม่บางคน จะใช้วิธีสนับสนุนลูกให้แต่งงานเลย เหตุผลก็เพื่อให้ไปเรียนรู้ในการรับผิดชอบชีวิตคู่ รวมทั้งลูกที่จะเกิดต่อมาด้วย พอมีครอบครัวมีภาระจะไปเที่ยวสบายอย่างแต่ก่อนก็ทำไม่ได้แล้ว

ชีวิตในวัยเด็กไม่ควรจะประมาท ต้องตั้งใจศึกษาหาความรู้ เนื่องจากความรู้คืออำนาจ นกไม่มีขนคนไม่มีความรู้ขึ้นสู่ที่สูงไม่ได้ การมีความรู้เหมือนอาภรณ์ที่ล้ำค่าประดับกาย

เมื่อเป็นหนุ่มสาวเรียนจบมีงานทำแล้ว ก็ควรที่จะสร้างครอบครัวให้เป็นปึกแผ่น คนโบราณได้สอนผู้ชายไว้ว่า ถ้าไม่มีบ้านอย่าริคิดมีเมีย ควรมีบ้านให้ลูกเมียซุกหัวนอนไม่ใช่ไปเช่า

จากป๋าผู้ไม่เคยหยุดรักลูกแม้แต่วินาทีเดียว

คำคมวันนี้

คนประมาทไม่ต่างอะไรกับคนที่ตายแล้ว

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อเตือนสติลูกผู้โตเป็นผู้ใหญ่มีงานทำแล้ว ชีวิตดูเป็นอิสระไม่มีคนมาคอยเตือนเหมือนตอนเป็นเด็กอีกแล้ว ชีวิตช่วงนี้ก็จะทำงาน เที่ยว หาความสุขให้ตนเอง บางทีก็จะเกินขอบเขตเกินไป คนส่วนมากชอบใช้ชีวิตอยู่ด้วยความประมาท

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 7

(จันทร์ที่ 3 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยอานาปานัสสติสูตรและสติปัฏฐานสูตร

ลูกรัก วันนี้ ป๋าตื่นเช้ามาก เนื่องจากจะมีการสอนในรูปแบบพิเศษ เป็นการสอนแบบจำลองการเทศน์ 2 ธรรมาสน์โดยป๋าจะเป็นคนถาม ส่วนนิสิตจะเป็นคนตอบ

เป็นการสอนที่มีนิสิตเป็นศูนย์กลาง วันนี้ นิสิตหญิงจะขึ้นเทศน์ก่อน เรื่อง อานาปานัสสติสูตร มหัศจรรย์แห่งลมหายใจ และสติปัฏฐานสูตร เคล็ดลับสุดยอดวิชากำลังภายในเพื่อการเป็นยอดมนุษย์

ป๋าจะสมมติตนเป็นพระสารีบุตรคอยถามธรรมะ ส่วนนิสิตหญิงจะรับบท เป็นนางธัมมทินนาเถรี ภิกษุณีผู้ที่พระพุทธเจ้ายกย่องว่าเหนือกว่าภิกษุณีทั้งหลายในการเป็นนักเทศน์ มีหน้าที่คอยตอบ

การเทศน์จะใช้ระบบการถ่ายทอดสดทางเฟซบุ๊ก เพื่อให้คนภายนอก ญาติสนิทมิตรสหายทั่วโลกได้ชมการเทศน์ในครั้งนี้ด้วย จึงต้องไปเตรียมงานตั้งแต่เช้า

เนื้อหาย่อของอานาปานัสสตินั้น พระพุทธเจ้าจะใช้ลมหายใจเป็นอุปกรณ์ในการฝึกสมาธิจนจิตได้ฌาน จากนั้น ใช้ลมหายใจเป็นวิปัสสนาในการตัดกิเลสจึงถือว่าเป็นเรื่องมหัศจรรย์จริง ๆ

เนื้อหาย่อของสติปัฏฐานสูตรนั้น พระพุทธเจ้าจะทรงสอนให้ฝึกสติจนกระทั่ง กลายเป็นมหาสติ ทำให้ได้บรรลุธรรมในที่สุด อย่างต่ำ คืออนาคามี สูงสุด คืออรหันต์

คนที่มีสติสมบูรณ์คือ อรหันต์ ส่วนคนปุถุชน เรียกว่า คนผิดปกติ เพราะเป็นพวกบ้า 500 จำพวก เพราะสติไม่สมบูรณ์ ถูกกิเลสเข้ากระทบกระแทกตลอดเวลาทำให้ขาดสติอยู่เสมอ

การเทศน์ใช้เวลาประมาณไม่เกิน 1 ชั่วโมง เป็นการสรุปเนื้อหาตามที่ได้กล่าวไปแล้ว โดยทั้ง 2 สูตรนั้น จะมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เมื่อฝึกอานาปานัสสติก็เท่ากับได้ฝึกสติปัฏฐานนั่นเอง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกฝึกตนเองให้มีสติตลอดเวลา

คำคมวันนี้

สติมาปัญญาเกิด สติเตลิดก็จะเกิดปัญหา

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่ออยากให้ลูกได้มีโอกาสปฏิบัติธรรม โดยการใช้สติสังเกตลมหายใจเข้าและออก อันมีทั้งหมด 16 ขั้น เริ่มตั้งแต่ขั้นแรกง่ายสุด เฝ้าสังเกตลมหายใจ จนถึงตัดกิเลสได้ในที่สุดเป็นขั้นสุดท้าย

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 8

(อังคารที่ 4 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยความรักที่แท้จริง

ลูกรักของป๋าเมื่อลูกโตขึ้นเป็นหนุ่มสาว ลูกจะต้องมีความรักแบบคู่รัก จะต้องแต่งงานและมีครอบครัวในที่สุด ป๋าอยากจะคุยกับลูกเรื่องความรักที่แท้จริงว่ามีหน้าตาเป็นอย่างไร

เวลาที่เรารักใครคนหนึ่ง เท่าที่ป๋าเฝ้าสังเกต คู่รักมักจะชอบลดทอนคนรักของตนเองให้กลายเป็นวัตถุสิ่งของหรือสัตว์เลี้ยงที่น่ารักของเขา เราไม่ได้รักในความเป็นตัวเขา

จะมีการตั้งเงื่อนไขต่าง ๆ นานา ให้ทำอย่างนี้ ห้ามทำอย่างนั้น ขณะที่เขารักเรา เขาก็จะพยายามหาทางปรับปรุงตัวเขาเพื่อเรา แต่ครั้นแต่งงานไปแล้ว ลูกคิดว่าจะเป็นอย่างไรต่อไป

ถูกแล้ว นิสัยเดิมของเขาที่ฝังมาตั้งแต่เด็ก ก็จะย้อนกลับคืนมาหาเขาอีกครั้งหนึ่ง มันเป็นธรรมชาติของเขา ตัวอย่าง ผู้ชายที่ชอบดื่มเหล้าและติดบุหรี่และถูกฝ่ายหญิงขอร้องให้เลิก

ถ้าเขารักเธอมากจนยอมเลิกทุกอย่างได้ตามที่ฝ่ายหญิงขอร้อง แสดงว่า ผู้หญิงคนนั้นโชคดีมากที่ได้ชายผู้มีรักแท้ซึ่งหาได้ยากมากเหลือเกิน แต่ส่วนมากเขาคงจะต้องบอกลาผู้หญิงคนนั้นเป็นแน่

หรือบางครั้ง ถ้าเขาเลิกเฉพาะกิจ พอแต่งงานไปแล้ว ถ้าเขาหันกลับมาดื่มและสูบอีก ฝ่ายหญิงจะทำอย่างไร เราจะต้องเคารพในเสรีภาพของเขา ถ้าไม่ชอบก็ไม่ต้องเลือก จะดีกว่าไหม

หรือถ้าฝ่ายชายจะเป็นคนขอฝ่ายหญิงบ้าง ขออย่าเจ้าอารมณ์ พูดน้อย ๆ เวลาโกรธ ลูกคิดว่าฝ่ายหญิงจะทำได้หรือไม่ มันคือธรรมชาติที่ติดตัวมาแต่เกิด จะให้เลิกโดยทันที ป๋าว่ายากมากจริง ๆ

การที่อีกฝ่ายหนึ่ง จะต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองเพื่ออีกฝ่ายหนึ่ง ไม่ใช่เป็นเรื่องที่ทำได้ง่ายเลย ถ้าใครทำได้ป๋าขอชื่นชมจงรักเขาในสิ่งที่เขาเป็นเถิด ถ้าลูกทำได้ดังนี้ ชื่อว่าเข้าใจความรักในระดับหนึ่ง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจธรรมชาติมนุษย์

คำคมวันนี้

ความรักที่แท้จริงคือ เข้าใจ อดทน และอภัย

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่ออยากให้ลูกได้เข้าใจคนที่จะมาเป็นคู่ชีวิตของลูก คงไม่มีคนที่สมบูรณ์ในชีวิตเรา แม้แต่ตัวเราก็ยังไม่ได้ดีพร้อมทุกอย่างสำหรับเขา ดังนั้น ก็คงต้องทำเป็นตาบอดบ้าง เป็นใบ้บ้าง รวมทั้งหูหนวกบ้าง ถ้าคิดว่าต่างคนต่างมีรักที่แท้จริงให้อีกฝ่ายหนึ่ง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 9

(พุธที่ 5 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยโสฬสญาณการเจริญปัญญาเพื่อบรรลุธรรม

ลูกรัก ในวันนี้ ป๋าจะได้ทำการถ่ายทอดสดการเทศน์ 2 ธรรมาสน์ ผ่านเฟสบุ๊กอีกครั้งหนึ่งครั้งนี้ถึงคราวของฝ่ายชายที่จะต้องขึ้นเทศน์บ้าง หลังจากที่เราให้เกียรติฝ่ายหญิงขึ้นเทศน์ไปก่อนหน้านี้แล้ว

นิสิตฝ่ายชายที่จะเทศน์นั้น จะต้องรับบทพระปุณณมันตานีบุตร ผู้ที่พระพุทธเจ้ายกย่องว่าเป็นสุดยอดนักเทศน์ในหมู่ภิกษุ ท่านเป็นหลานชายของพระอัญญาโกณฑัญญะสาวกรูปแรกในศาสนา

ส่วนตัวป๋ารับบทเป็นพระสารีบุตร อัครสาวกฝ่ายขวา ผู้เลิศในทางมีปัญญา รับหน้าที่ในการถามธรรมะ นิสิตฝ่ายชายมีหน้าที่ในการตอบเนื้อหาธรรมะ

ที่พิเศษก็คือ ทั้งคู่ต่างเป็นศิษย์ของกลุ่มปัญจวัคคีย์ภิกษุชุดแรก พระสารีบุตรเป็นศิษย์ของพระอัสสชิ ส่วนพระปุณณมันตานีบุตรเป็นทั้งหลานชายและเป็นศิษย์ของพระอัญญาโกณฑัญญะ

การพบกันของทั้งคู่จึงถือว่าเป็นความเหมาะสมด้วยประการทั้งปวง อันที่จริง ทั้งคู่เคยสนทนาธรรมกันแบบไม่รู้จักกันมาก่อนในเรื่องรถวินีตสูตร ลูกสามารถไปหาอ่านได้ในสูตรนั้น

โสฬสญาณนั้น เป็นเรื่องการเจริญปัญญา 16 ขั้นเพื่อการบรรลุธรรม เมื่อเดินญาณผ่าน 1 รอบ 16 ขั้นก็จะบรรลุธรรมไปตามลำดับ เป็นโสดาบัน สกิทาคามี อนาคามี และอรหันต์ในรอบที่ 4 สุดท้าย

ในปัญญา 16 ขั้นนั้น จะดำเนินไปตามกรอบของไตรลักษณ์ คือ อนิจจัง ไม่เที่ยง ทุกขัง เป็นทุกข์ และอนัตตา ไม่สามารถสั่งได้ตามใจหวัง จุดประสงค์การเทศน์เพื่อให้ได้เรียนรู้การบรรลุธรรม

ถ้าลูกเบื่อหน่ายการเวียนว่ายตายเกิด ขอให้ลูกไปศึกษาและปฏิบัติในธรรมะหัวข้อนี้เถิด ลูกจะได้หลุดรอดจากความทุกข์ทั้งมวลและพบสุขคือนิพพาน

จากป๋าผู้อยากให้ลูกหมดทุกข์และพบสุขที่แท้จริง

คำคมวันนี้

หนทางแม้ยาวไกลเพียงก้าวไปก็สั้นลง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อให้ลูกได้เข้าใจ กระบวนการบรรลุธรรมที่เรียกว่า โสฬสญาณ มีคนสงสัยกันมากว่า บรรลุธรรมอย่างไร คนบรรลุธรรมจะรู้ไหมว่าตัวเองได้บรรลุธรรม ส่วนรายละเอียดลูกสามารถหาศึกษาได้ด้วยตัวเองเพราะมีความลึกซึ้งมาก โดยเริ่มจากการพิจารณาแยกรูปและนามที่เรียกว่า นามรูปปริจเฉทญาณ จนถึง ปัจจเวกขณญาณ คือการใช้ญาณพิจารณาตรวจสอบ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 10

(พฤหัสบดีที่ 6 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยความเกียจคร้านและการไม่รักตัวเอง

ลูกรัก มนุษย์จะมีจุดอ่อนหลายอย่างในตัว แต่จุดด้อยที่สำคัญมากเรื่องหนึ่งก็คือ นิสัย ความเกียจคร้าน มนุษย์จะมีเหตุผลสารพัดเรื่องเป็นข้ออ้างที่จะเลี่ยงในการกระทำ

ป๋าเองก็หนีไม่พ้นจุดอ่อนนี้ มีเรื่องจะสารภาพกะลูกถึงนิสัยที่ไม่ดีของป๋าเรื่องหนึ่ง นั่นคือการไม่ชอบออกกำลังกาย เคยทำอย่างเต็มที่อายุประมาณ 31 ปี

ตอนนั้น ป๋าไปสอบเข้านายร้อยแห่งกองทัพบก จึงต้องเตรียมความพร้อมของร่างกาย จึงมีการซ้อมวิ่ง ดันข้อ ซิดอัพ เมื่อผลสอบออกมาปรากฏว่าสอบติดนายร้อยสำรองอันดับที่สาม

นับจากนั้น 29 ปีต่อมา ป๋าจะหาข้ออ้างในการหลบเลี่ยงการออกกำลังกายเสมอ เช่น งานเยอะบ้าง สอนเหนื่อยบ้าง เป็นต้น สารพัดที่จะนำมาเป็นข้ออ้าง

จนเมื่ออายุเฉียดใกล้ 50 ปี โรคเริ่มเข้ามาเยี่ยมเยียน จากการตรวจสุขภาพประจำปี เริ่มตั้งแต่ไขมันในเส้นเลือดสูง โรคนี้มีมานานแล้ว แต่ก็ยังไม่ได้รักษาจริงจังด้วยการออกกำลังกายและทานยา

จนกระทั่ง ได้ป่วยด้วยไขมันพอกตับ เบาหวาน และถูกทดสอบอย่างจริงจังจากโรคหน้าเบี้ยวปากเบี้ยว คุณหมอวินิจฉัยว่า มีไวรัสไปเล่นงานปลายประสาทคู่ที่ 7 ต้องรักษาเป็นเดือนกว่าจะหาย

สุดท้าย ในวัย 50 ปี ป๋าจึงตัดสินใจออกกำลังกายอย่างจริงจังยาวนานจนถึงบัดนี้4 เดือนโดยไม่มีเว้นวรรคเลย ทำมาอย่างต่อเนื่อง ต้องขอบคุณเฟซบุ๊กที่ป๋าใช้เป็นเครื่องมือในการบังคับตัวเอง

นั่นคือ การออกกำลังกายทุกวัน จากนั้น ทำการโพสต์ข้อความและภาพให้เพื่อนได้รับทราบว่า ถ้าไม่มีเฟซบุ๊ก ป๋าก็คงใช้ข้ออ้างเดิม ๆ อีก นี่คือโทษของการเกียจคร้านและการไม่รักตัวเอง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้รับแต่สิ่งที่ดีงามและมีชีวิตป๋าเป็นบทเรียน

คำคมวันนี้

ไม่เห็นโลงศพไม่หลั่งน้ำตา

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อเตือนใจลูกโดยเอาชีวิตป๋าเป็นบทเรียน นิสัยที่ไม่ดีของมนุษย์คือการเกียจคร้านในทุกเรื่อง สิ่งสำคัญที่สุดคือการยกเหตุผลมาปกป้องตนเอง ดังนั้น ถ้าเรารักตัวเองจึงไม่ควรเกียจคร้านโดยเฉพาะการออกกำลังกาย เราจะหาข้ออ้างได้สารพัดเพื่อทำให้ตนเองไม่ต้องออกกำลังกาย อย่าได้ลอกเลียนป๋าในเรื่องนี้เด็ดขาด แต่นั้นเป็นเรื่องในอดีตไม่ใช่ปัจจุบัน

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 11

(ศุกร์ที่ 7 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยความรักที่มีเงื่อนไขและไม่มีเงื่อนไข

ลูกรัก ความรักในโลกนี้มีมากมายหลายรูปแบบ แต่ถ้าสรุปลงแล้วก็มีแค่เพียง 2 รูปแบบเท่านั้น คือ 1. รักแบบมีเงื่อนไข 2. รักที่ไม่มีเงื่อนไข

ประเภทแรก เป็นรักที่มีปัญหา เพราะเขาจะรักเราก็ต่อเมื่อเราทำตามเงื่อนไขที่เขาได้วางเป็นกฎกติกาเอาไว้ เช่น คุณต้องเลิกบ่นและอย่าเป็นคนเจ้าอารมณ์ ผมถึงจะรักคุณ เป็นต้น

มันคือสิ่งที่ลูกจะต้องทำอย่างนั้นอย่างนี้เพื่อตามใจคนที่ลูกรัก เขาถึงจะรักลูก ความรักแบบนี้ คงจะทำให้เราต้องเหน็ดเหนื่อยมาก เนื่องจากเราจะต้องพยายามเปลี่ยนแปลงตัวเองเพื่อเอาใจคนที่เรารัก

ส่วนรักประเภทที่สอง เป็นรักที่ปราศจากเงื่อนไข ไม่ว่าลูกจะดีจะเลว จะเมาหัวราน้ำ จะติดยาเสพติด ติดการพนัน เป็นฆาตกรฆ่าคน จะเป็นอะไรที่แย่ที่สุดในโลก เขาก็ยังรักลูกเสมอ

ลูกอาจจะทำตาโตด้วยความตกใจ มันมีด้วยหรือคนที่รักเราแบบนี้ ความจริงลูกก็ได้สัมผัสรักแบบนี้มาแล้ว แต่ลูกอาจจะลืมไปเพราะมัวไปหลงระเริงอยู่กับความรักประเภทแรก

นั่นคือรักของพ่อแม่ที่มีให้ลูกนั่นเอง พ่อแม่ไม่เคยวางเงื่อนไขเลยว่าลูกจะต้องเป็นเด็กดีพ่อแม่จึงจะรัก ต้องเลิกเหล้าและบุหรี่พ่อแม่จึงจะยกมรดกให้

โดยปกติแล้ว ความรักแบบหนุ่มสาว เป็นรักที่ไม่ต้องการบุคคลที่สาม แต่รักแบบพ่อแม่นั้นจะต้องการบุคคลที่สามคือลูก มีเท่าไหร่ก็รักเสมอ รักเสมอต้นเสมอปลาย เป็นรักที่ไม่มีวันเสื่อมคลาย

ลูกอาจจะต้องระวังตัวเสมอ ไม่ยอมหันหลังให้ใครเพราะกลัวจะถูกแทงข้างหลัง แต่ลูกสามารถหันหลังให้พ่อแม่ได้อย่างสบายใจและไม่ต้องหวาดระแวงว่าจะถูกทรยศหักหลักแต่ประการใด

จากป๋าผู้ห่วงใยลูกสุดที่รักตลอดเวลา

คำคมวันนี้

รักแท้ต้องไม่มีเงื่อนไข

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการอธิบายให้ลูกได้เข้าใจความรักที่แท้จริงกับความรักที่เป็นภาพลวงตา ลูกจะได้เข้าใจแยกแยะได้ถูก รักแบบสามีภรรยาเลิกกันเมื่อใดก็กลายเป็นคนอื่น แต่รักแบบพ่อแม่เป็นรักที่มีพันธะเหนียวแน่นตัดไม่ตายขายไม่ขาด

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 12

(เสาร์ที่ 8 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยวันอาสาฬหบูชา : สัญญาสุภาพบุรุษ

ลูกรักของป๋าวันนี้เป็นวันอาสาฬหบูชา ชาวพุทธจะรู้กันว่า เป็นวันเกิดพระธรรมและพระสงฆ์ขึ้นครั้งแรกในโลก ทำให้พระรัตนตรัย คือ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ครบบริบูรณ์

พระพุทธเจ้าได้ทรงแสดงธรรมครั้งแรกอันมีชื่อว่าธัมมจักกัปปวัตตนสูตร แปลว่า สูตรที่ว่าด้วยการทำให้กงล้อธรรมจักรหมุนไป ก่อเกิดพระสงฆ์รูปแรกคือพระอัญญาโกณฑัญญะ

ก่อนหน้านั้น 2 เดือน พระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้ในวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 6 ที่เรียกว่า วันวิสาขบูชา จึงทำให้ได้เกิดพระพุทธเจ้าขึ้นก่อนเป็นอันดับแรก ปีนี้ตรงกับวันพุธที่ 10 พฤษภาคม 2560

หลังจากนั้น พระพุทธเจ้าได้ทรงทบทวนธรรมะที่ได้ตรัสรู้แล้ว พระพุทธองค์ได้ทรงพิจารณาหาบุคคลที่จะรับฟังธรรมะ จึงทรงเล็งเห็นปัญจวัคคีย์ทั้ง 5 ว่าเป็นผู้เหมาะจะฟังธรรมเทศนา

สาระสำคัญของกัณฑ์เทศน์นี้คือ พระองค์ทรงชี้ให้เห็นแนวทางที่ผิดของมนุษย์ที่ต้องการความสุขที่แท้จริง อันได้แก่ ชีวิตฆราวาสที่เสพสุขและชีวิตนักบวชที่ทรมานตนเองให้ลำบาก

ทรงเสนอหนทางสายกลางที่พระองค์ได้ทรงค้นพบ ได้ตรัสเรียกหนทางนี้ว่า อริยมรรคมีองค์ 8 อันได้แก่ สัมมาทิฏฐิ ความเห็นชอบ สัมมาสมาธิ สมาธิชอบ

ทรงสรุป ความจริงของชีวิตด้วยอริยสัจ 4 คือ 1. ทุกข์ ความไม่สบายกายและใจ 2. สมุทัย เหตุให้เกิดทุกข์ ได้แก่ ตัณหา ความอยาก 3. นิโรธ ความดับทุกข์ คือนิพพาน 4. มรรค หนทางดับทุกข์

เมื่อทรงเทศน์จบ หัวหน้าของปัญจวัคคีย์ คือท่านโกณฑัญญะ ได้บรรลุโสดาบัน อริยบุคคลขั้นแรกเป็นสักขีพยานว่า การตรัสรู้เป็นความจริง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีใจสะอาดบริสุทธิ์

คำคมวันนี้

ทางใดไม่ประเสริฐเท่าทางดับทุกข์

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่ออธิบายความสำคัญของวันอาสาฬหบูชา สัญญาสุภาพบุรุษระหว่างท่านอาจารย์กับศิษย์ พระพุทธเจ้าได้เสด็จดำเนินด้วยพระบาท จากสถานที่ตรัสรู้ไปโปรดปัญจวัคคีย์เพื่อปลดเปลื้องสัญญาที่เคยให้กันไว้ว่า เมื่อตรัสรู้จะเทศน์โปรด ทรงได้ทำตามสัญญาที่ให้ไว้

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 13

(อาทิตย์ที่ 9 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยวันเข้าพรรษา : ขังตัวเพื่อค้นหาใจ

ลูกรักของป๋า ถัดจากวันอาสาฬหบูชา จะเป็นวันเข้าพรรษา พระสงฆ์จะอธิษฐานจิตเข้าจำพรรษา ณ สถานที่ใดที่หนึ่งไม่ไปค้างแรมที่ไหนตลอด 3 เดือน

ตลอด 1 พรรษา 3 เดือน ท่านจะปฏิบัติธรรมอย่างเคร่งครัดเพื่อการสังหารกิเลส จะจำวัดในเวลา 4 ทุ่มถึงตี 2 นอกนั้น ท่านจะอยู่ใน 3 อิริยาบถคือ นั่ง ยืน และเดินเพื่อการปฏิบัติธรรมอย่างจริงจัง

สมัยพุทธกาล พระภิกษุผู้เรียนกรรมฐานจากพระพุทธเจ้า ท่านสามารถละกิเลสได้ภายในพรรษานั่นเอง เมื่อออกพรรษา ท่านได้จาริกไปเพื่อเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าและกราบทูลให้ทราบการหมดกิเลสนั้น

พระพุทธเจ้าจะทรงทำการโมทนาสาธุชื่นชมยินดีกะภิกษุใจเพชรที่มากราบทูลนั้น นี่คือเรื่องของพระสงฆ์ผู้เปรียบเหมือนพี่ชายคนโต ส่วนเราผู้เป็นน้องควรจะต้องทำอย่างไรบ้างในวันนี้

ชาวพุทธผู้เป็นอุบาสกและอุบาสิกา จะมีประเพณีนิยมอธิษฐานจิตทำความดีตลอด 3 เดือน เช่น เลิกเหล้าบุหรี่รวมทั้งอบายมุขอื่นๆ เป็นต้น ขอใช้ช่วงเข้าพรรษานี้ทำความดีบูชาพระพุทธเจ้า

ในปัจจุบันจึงมีโครงการทำความดีต่าง ๆ เช่น เลิกเหล้าเข้าพรรษา เป็นต้น การทำอย่างนี้ก็เป็นการทำความดีเพื่อเลียนแบบพระสงฆ์ดังกล่าวแล้ว

รวมทั้งยังมีพิธีปวารณาในวันออกพรรษาอีกด้วย ปวารณา คือการยอมตนให้ผู้อื่นสามารถที่จะว่ากล่าวตักเตือนตนเองได้โดยไม่ต้องเกรงใจ นั่นคือการทำตนให้เป็นคนว่าง่าย

ชาวพุทธผู้เป็นชาวบ้านก็จะรับเอาแนวคิดนี้มาใช้ในครอบครัว สามีและภรรยาปวารณาต่อกัน ลูกกับพ่อแม่ต่างปวารณาต่อกัน ป๋าคิดว่าถ้าเราทำได้ดังนี้ สังคมมีแต่ความเจริญเป็นสุขแน่ ๆ

จากป๋าของลูกผู้อยากให้ลูกได้รับแต่สิ่งที่ดีงาม

คำคมวันนี้

ความดีไม่มีขาย ถ้าอยากได้ต้องทำเอง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อเตือนใจให้ลูกเร่งทำชีวิตให้มีค่าเหมือนพระสงฆ์ที่หยุดธุดงค์และพักจำพรรษาเพื่อพัฒนาคุณความดีในตัวเองให้เกิดขึ้น เราเป็นอุบาสกและอุบาสิกาจึงควรปฏิบัติตาม รวมทั้งพิธีปวารณาอนุญาตให้ผู้อื่นตำหนิตนเองได้ในวันออกพรรษา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 14

(จันทร์ที่ 10 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยเวลา

ลูกรักของป๋า วันนี้เป็นวันหยุดชดเชยอาสาฬหบูชาอีก 1 วัน จึงเป็นวันหยุดยาวนานจนถึงวันจันทร์ของพวกเราผู้เป็นชาวพุทธ

เมื่อพิจารณาถึงเวลา มันคือสิ่งหนึ่งที่มีเอาไว้เป็นเครื่องวัดชีวิตว่าตัวเรานั้นอยู่ในโลกมานานแค่ไหนแล้ว เหมือนอย่างป๋าอยู่มา 50 ปีแล้ว เรียกว่าคนกึ่งศตวรรษ

ฟังแล้วเหมือนจะปวดใจ ถ้าเอาเวลา 100 ปีเป็นเกณฑ์ ขณะนี้ ป๋ามาถึงครึ่งทางของชีวิตแล้ว แต่ในความเป็นจริง มนุษย์ไม่ได้ตายตอน 100 ปีทุกคน แต่ละคนตายในเวลาที่ไม่เท่ากัน

ถ้าสมมติว่าป๋าจะมีบุญอยู่ได้ถึง 100 ปี รับรองได้เลยว่า ป๋าจะต้องตายเพราะความชราอย่างแน่นอน เพราะโครงสร้างมนุษย์ได้ถูกกรรมออกแบบมาไม่เกิน 120 ปี

เวลาทำให้ป๋าและลูกได้มาพบกัน ในขณะเดียวกัน ก็เป็นเวลาอีกเช่นเดียวกันที่มาพรากป๋ากับลูกให้ต้องจากกัน มองแบบนี้ตกลงเวลาคืออะไรกันแน่ จะดีใจหรือเสียใจดีเมื่อคิดถึงเวลา

เราเรียกเวลาว่า ขณะ เพราะซอยเวลาจากวินาทีออกเป็นเสี้ยวของวินาที เวลาจึงมีค่ายิ่งนัก ผ่านแล้วผ่านเลยเรียกกลับคืนมาไม่ได้ จงทำเวลาให้เหมือนทรัพย์สมบัติที่ล้ำค่าสูงสุดเถิด ลูกรัก

เราทุกคนมีเวลาที่เปรียบเหมือนคนใช้ เรียงหน้าเข้ามารับใช้เราวันละคน สิ่งที่เราจะต้องตอบแทนคนใช้เหล่านั้นไม่ใช้เงินทองหรือสมบัติอื่นใด แต่มันก็คือความแก่ ความเจ็บ และความตาย

เมื่อรู้ความจริงเช่นนี้แล้ว จงใช้เวลาให้คุ้มค่าเถิดลูกรักให้สมกับสิ่งตอบแทนคือชีวิตของเราที่ต้องตอบแทนมันจำคำสอนของป๋าให้ดีลูกรัก

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีสติในการใช้เวลาให้คุ้มค่า

คำคมวันนี้

เวลาและวารีมิได้มีไว้คอยใคร

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อเตือนลูกให้เร่งทำชีวิตให้มีค่า เมื่อเอาชีวิตของเราไปเปรียบกับโลก พระอาทิตย์ หรือจักรวาล เราคือฝุ่นของจักรวาล เวลาของเรา 100 ปี เป็นเวลาที่น้อยมาก มันเคลื่อนที่ตลอดเวลา จากวินาทีจนถึงหนึ่งศตวรรษ มนุษย์อยู่ไม่เกินร้อยปี อย่าประมาทในชีวิต

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 15

(อังคารที่ 11 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยการสูญเสีย

ลูกรักของป๋า หลังจากได้วันหยุดยาวในวันจันทร์อีก 1 วัน ตอนนี้พวกเราก็ต้องกลับมาสู่โลกแห่งความจริงกันอีกครั้งหนึ่ง คือการต้องทำงานเพื่อเลี้ยงชีวิตตนเองและครอบครัว

ชาวพุทธได้หยุดกลับไปเยี่ยมญาติพี่น้องได้ทำบุญวันพระใหญ่ คือวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา มีเวลาเดินทางกลับในวันจันทร์อีกหนึ่งวัน

การเดินทางในวันหยุดยาวแบบนี้ ไม่ว่าจะเป็นเทศกาลสงกรานต์ ปีใหม่ สิ่งที่ตามมาคือความเศร้าที่เกิดมาจากการสูญเสียจากอุบัติเหตุรถยนต์

จากการเก็บสถิติทางหลวง มาจากการเมาแล้วขับ แซงในที่คับขัน และใช้ความเร็วจนเกินกำหนด ทำให้ชนเพราะเบรกไม่ทัน งานแห่งการสั่งสมบุญกุศลจึงกลายเป็นงานแห่งความเศร้าโศก

เรื่องนี้พูดกันมาตลอด แม้การรณรงค์ของรัฐบาลก็ไม่ประสบความสำเร็จ ตัวเลขการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุรถยนต์ไม่มีลดลงเลย นับวันมีแต่เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ

ชีวิตของมนุษย์ ต้องมาสังเวยเพราะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีแท้ ๆ สมัยก่อน เราใช้เกวียน ใช้ขี่ม้า เราไม่เคยได้ยินข่าวเกวียนชนกันดับสยอง 20 ศพ อย่างมากก็แค่ตกม้า

แต่เพราะความที่เราฉลาดมากขึ้น เราสามารถผลิตยานยนต์ที่มีความเร็วสูง ความตายจึงมาเยือนพวกเราหนุ่มสาวผู้ยังไม่สมควรตาย ตกลงเราฉลาดหรือเราโง่กันแน่

ป๋าอยากจะเตือนลูกรัก อย่าได้ประมาทในชีวิต ทุกๆ เข็มวินาทีที่กระดิก คือชีวิตที่บ่ายคล้อย เคลื่อนไปสู่ความแก่ เจ็บ และตายไม่มีอะไรและใคร ๆ ที่จะไปต้านทานได้เลย

จากป๋าผู้อยากให้ลูกใช้ชีวิตด้วยความไม่ประมาท

คำคมวันนี้

ตั้งสติก่อนสตาร์ท

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อเตือนใจ อันเกิดจากความสลดใจที่เห็นความสูญเสียในทุกเทศกาล งานบุญกลายเป็นงานบาป อันเกิดมาจากการสูญเสีย เนื่องมาจากการขาดสติในการขับรถ จึงทำให้ต้องพบกับความสูญเสียที่น่าเศร้า ทั้งหมดเป็นสิ่งที่มนุษย์ทำลายตนเองทั้งนั้น

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 16

(พุธที่ 12 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยการโกหกตนเองและผู้อื่น

ลูกรัก เวลาที่ป๋าให้นิสิตทำประวัติมาส่ง จะมีข้อน่าสังเกตก็คือว่า เขาจะพูดถึงสิ่งที่ตนเองเกลียดอย่างหนึ่ง คือไม่ชอบคนโกหก เมื่อถามเขาว่า ในชีวิตคุณตั้งแต่เกิดมาไม่เคยโกหกเลยหรือไง

เขาก็ยิ้มอาย ๆ พร้อมกับตอบเสียงเบา ๆ ว่า เคยโกหกบ้างเหมือนกัน แต่ไม่บ่อยนัก เลยถามต่อไปว่า ทำไมต้องโกหกในเมื่อตนเองเกลียด เขาตอบว่า มันจำเป็นและอยากให้คนที่ตนรักสบายใจ

นี่เป็นเรื่องขำขันมาก เราเกลียดสิ่งใดแต่เราก็เคยทำสิ่งนั้น ข้ออ้างคือ ความจำเป็น คนอื่นก็อ้างเหตุผลเดียวกับเราว่าเพราะรักเราอยากให้เราสบายใจ เลยจำเป็นต้องโกหก

ลูกรัก จำไว้ว่าพระพุทธเจ้าในขณะสร้างบารมีอยู่นั้น จะเรียกท่านว่า เป็นพระโพธิสัตว์ ท่านสามารถจะผิดศีล5 ได้ทุกข้อเพราะยังมีกิเลสอยู่ ข้อนี้ เป็นธรรมดาของท่านผู้ยังตัดกิเลสไม่ได้

แต่ท่านจะไม่พูดโกหกอย่างเด็ดขาด ท่านถือว่าการโกหกจะทำให้ ห่างไกลความจริงคือนิพพานลูกอาจโกหกคนบางคนในบางเวลาได้ แต่ลูกโกหกคนทุกคนตลอดเวลาไม่ได้

ที่สำคัญที่สุดก็คือ ลูกจะไม่สามารถโกหกตัวเองได้เลย ยิ่งโกหกมาก ครั้งเท่าใดความดีในตัวของลูกก็จะลดลงมากครั้งเท่านั้นสุดท้ายลูกจะไม่เหลือ

ความดีไว้ให้ตนเองได้ชื่นชมเลย

ลูกอาจตั้งคำถามว่า ถ้าจำเป็นต้องโกหกจริงๆ เพื่อทำให้คนอื่นสบายใจจะผิดหรือไม่ ในทัศนะของป๋า ความผิดก็คือความผิด จะทำให้มันถูกคงเป็นไปไม่ได้

ดังนั้น ถ้าลูกจะพูดสิ่งใดออกไปแล้ว มันจะทำให้ต้องกลายเป็นมุสาวาท คำแนะนำสำหรับป๋าก็คือ เงียบไว้จะดีกว่า คงไม่มีใครมาบีบคอลูกเพื่อให้พูดเป็นแน่

จากป๋าผู้อยากให้ลูกฉลาดในการพูดความจริง

คำคมในวันนี้

ไม่พูดไม่เสีย นิ่งเสียโพธิสัตว์

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการที่จะให้ลูกมีปากหอม พูดจาภาษาน้ำผึ้งหรือภาษาดอกไม้ คำพูดที่ดีจะต้องเริ่มจากคำจริงก่อน จากนั้น จึงต้องเป็นคำสุภาพอ่อนหวาน เป็นคำพูดที่ก่อให้เกิดความสามัคคี มีประโยชน์ ที่สำคัญต้องรู้กาลเทศะ ถ้าทำได้ดังนี้ ชื่อว่าเป็นวาจาสุภาษิตมีน้ำหนักน่าเชื่อถือ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 17

(พฤหัสบดีที่ 13 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยความรัก

ลูกรัก ในวัยหนุ่มสาวนั้น ความรักมักจะก่อให้เกิดปัญหา สร้างความทุกข์ความเดือดร้อนให้มนุษย์มากมาย คนที่มีสติ มีความฉลาดก็พอจะเอาตัวรอดได้ แต่คนที่ขาดปัญญาจะถูกรักทำลายแผดเผา

ถ้าจะเปรียบความรักเหมือนไฟก็คงไม่ผิดนัก ลูกเอ๋ย ถ้าลูกเข้าใกล้ไฟมากเกินไป ลูกจะได้ผลลัพธ์อย่างไร แน่นอน ลูกคงนึกภาพตอนเป็นเด็กออกในเวลาที่ลูกถูกน้ำร้อนลวกหรือไฟไหม้

ในเวลาหนาวมาก ๆ ลูกคงเคยก่อไฟไล่ความหนาว เวลาที่มันหนาวมาก ๆ มันทำให้เราสั่นสะท้านไปหมดทั้งตัว ความร้อนจากไฟที่เราผิงเพื่อคลายหนาวมันช่วยเราให้คลายทุกข์ได้มากเลย

ป๋ายกตัวอย่าง 2 กรณีเพื่อจะสอนลูกว่า ถ้าความรักเป็นเหมือนไฟลูกจะต้องฉลาดที่จะเอาประโยชน์จากไฟ เข้าใกล้มันลวกมันไหม้ แต่ถ้าอยู่ห่างมันจะทำให้เราเหน็บหนาว

จุดที่เหมาะสมที่สุดคือ ตรงกึ่งกลางเพื่อทำให้เกิดความอบอุ่นสติจะช่วยลูกได้มากที่สุดในเรื่องนี้ แต่เอาเข้าจริง ๆ สติก็หายหมดเพราะถูกความรักเข้าบดบังตา ที่เขาเรียกว่า ความรักทำให้ตาบอด

จำไว้ลูก ถ้าสติมาปัญญาเกิด แต่ถ้าสติเตลิดก็จะเกิดปัญหาคนส่วนมากจึงมักกลายเป็นคนโง่ไปหมดในเวทีแห่งรัก กว่าจะฉลาดและเข้มแข็ง เนื้อตัวถูกไฟเผาและลวกกันไม่มากก็น้อย

ประสบการณ์จะหล่อหลอม ทำให้เราเข้มแข็ง แต่ถ้าเป็นคนอ่อนแอเปราะบาง เขาจะถูกความรักเล่นงานเอาจนปางตายหรืออาจจะตายจริงๆ ก็ได้

ดังนั้น ถ้าลูกคิดจะลองเล่นบนเวทีรัก ป๋าขอแนะนำ จงเตรียมเครื่องมือคือธรรมะอันเป็นเหมือนเสื้อผจญเพลิงให้พร้อม ไม่ว่าจะเป็นความอดทน สติ สมาธิและปัญญา รวมทั้งเมตตาและกรุณา

จากป๋าผู้อยากให้ลูกฉลาดในการเล่นกับความรัก

คำคมในวันนี้

อย่าเอ่ยว่าเข้าใจรัก ถ้าหัวใจลูกไม่เคยสัมผัสรัก

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของความรักที่เปรียบเหมือนไฟ เราผู้คิดจะเล่นกะไฟต้องฉลาด ต้องมีขันติ ความอดทน มีปัญญาพร้อมรับมือ มีเมตตาเพื่อดับความโกรธ มีสมาธิเพื่อทำให้ใจมั่นคงเมื่อถูกความทุกข์จากรักมากระทบ ธรรมะจึงมีค่ามากสำหรับความรัก

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 18

(ศุกร์ที่ 14 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง

ลูกรักป๋านั่งมองผู้คนบนโลกนี้ด้วยความขำขัน มีแต่เรื่องที่ทำให้เราตลกอยู่ได้ทุกวัน ป๋าอยากให้ลูกมีอารมณ์ขันเวลาพิจารณาพฤติกรรมมนุษย์

มนุษย์ในโลกนี้เกิดจากมาจากกาม หมุนไปเพราะกาม สุดท้ายพวกเขาก็ต้องตายเพราะกาม ไม่ต่างอะไรกะแมงเม่าบินเข้ากองไฟ หรือมดตายเพราะน้ำผึ้ง

เพราะกามคือความอยากเป็นเหตุจึงทำให้มนุษย์เกิด เพราะกามเป็นเหตุจึงทำให้มนุษย์ต้องดิ้นรน แม้เมื่อความหวังยังไม่บรรลุเป้าหมายบางครั้ง เขาก็ฆ่าตัวเองบ้าง ถูกคนอื่นฆ่าบ้าง

ป๋าจะยกตัวอย่างเรื่องที่ตลกที่สุดในบ้านให้ลูกฟัง พ่อแม่รุมตำหนิลงโทษลูกที่ติดเกมอย่างหนัก ทั้งดุ ทั้งตีสารพัดที่จะทำโทษด้วยความกังวลห่วงใยในตัวลูก

แต่แล้วมันก็มีเรื่องตลกให้เราได้ขำอีก ในเวลา 20.30 น. หลังจากจบข่าวในพระราชสำนักคุณแม่จะแปลงตัวเป็นประดุจนางพระยายึดครองโทรทัศน์ชมละครหลังข่าวจนจบในเวลา 22.30 น.

ครั้นถึงเวลา 02.00 น. คุณพ่อค่อย ๆ ย่องออกมาจากห้องนอน ตรงมาที่ห้องรับแขก จากนั้น ก็เปิดชมการถ่ายทอดสดฟุตบอลจากต่างประเทศและเชียร์อย่างเมามัน

ทั้งพ่อแม่ลูกตกอยู่ในสภาพเดียวกันคือการติดกามเมื่อตำหนิผู้อื่นก็คือการติตนเองโลกนี้จึงมีเรื่องขำขันแบบนี้เสมอสำหรับคนผู้มีกิเลส

นี่จึงเป็นที่มาของสุภาษิตไทยประโยคสอนใจมนุษย์ที่ว่า ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง เท่าที่ป๋าเฝ้าสังเกตชีวิตของตนเองและผู้อื่น เราก็มักจะเจอกับเหตุการณ์แบบนี้เสมอ นั่นคือการด่าเขาก็คือการด่าตนเอง มันช่างเป็นเรื่องที่ตลกขำไม่ออกจริง ๆ

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจชีวิตอย่างแท้จริง

คำคมวันนี้

ไม่มีใครในโลกน่าตำหนิ ทุกคนล้วนน่าสงสารทั้งนั้น

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อต้องการชี้ให้เห็นว่า มนุษย์ทุกคนมีจุดอ่อนด้วยกันทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ สำหรับเด็ก ถ้าเขาผิดเราสามารถให้อภัยแก่เขาได้เพราะเขายังอ่อนประสบการณ์ แต่สำหรับผู้ใหญ่การตำหนิลูกแต่ตัวเองก็ยังทำผิดอยู่ในเรื่องเดียวกัน ช่างน่าตลกสิ้นดี

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 19

(เสาร์ที่ 15 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยการว่านอนสอนง่าย

ลูกรัก วันนี้ ป๋าไปตรวจสุขภาพตามที่หมอนัด เลยคิดจะเอาเรื่องสุขภาพของตนเองมาเป็นวัตถุดิบสอนลูกจะดีกว่า มันเป็นเรื่องใกล้ตัวดี

เวลาไปตรวจสุขภาพ คุณหมอจะถามว่า ดื่มเหล้าและสูบบุหรี่ไหม ป๋าจะตอบด้วยความภาคภูมิใจว่า ไม่ครับ ๆ แต่เวลาคุณหมอถามว่า ออกกำลังกายบ้างไหม ป๋าจะตอบเบา ๆ ว่า ไม่ครับ

ในชีวิตของป๋าดื่มเหล้าครั้งแรกและครั้งเดียวตอนอายุ 12 ปี จากนั้นไม่เคยแตะอีกเลยจนปัจจุบันอายุ 50 ปี ยิ่งไปกว่านั้น ยังนึกตำหนิคนที่ดื่มเหล้าและสูบบุหรี่ว่าช่างไม่รักตนเองและครอบครัว

ป๋าไม่สูบบุหรี่ ไม่เที่ยวกลางคืน พักผ่อนเพียงพอไม่ข้องแวะกับอบายมุข ลูกคงคิดว่า ชีวิตป๋าช่างประเสริฐดีเลิศสมกับเป็นแบบอย่างที่ดีของลูก

แต่ความจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ สุขภาพป๋าดีมาตลอดจนอายุ 48 ปี ป๋าจึงได้พบสัจธรรม โรคต่าง ๆ ถามหาและมาเป็นชุด เริ่มจากไขมันในเส้นเลือดสูงหน้าเบี้ยวปากเบี้ยว, เบาหวาน, ไขมันพอกตับ,

ลูกคงตกใจเมื่อรู้ความจริง บางคนอาจไม่เชื่อ ในเมื่อป๋าออกกำลังกายดีขนาดนี้ นี่เป็นปัจจุบัน แต่ในอดีต ป๋าไม่สำรวมปากชอบดื่มนมหวานมากๆ ชอบทานอาหารที่รสจัดเผ็ดจัด เป็นต้น

ที่สำคัญอย่างมากก็คือเกียจคร้านในการออกกำลังกายอย่างที่สุด ด้วยข้ออ้างที่สุดแสนจะคลาสสิกก็คือ ยุ่งมากกับงาน ไม่มีเวลา ทำงานเสร็จก็เหนื่อยไม่มีแรงออกกำลังกาย

โรคมากมายจึงมาปรากฏแก่ป๋าในวัยกึ่งศตวรรษ ก่อนหน้านั้น แม้จะมีคนที่รักเตือนให้ระวังเรื่องการทานและการออกกำลังกาย แต่ป๋าก็อวดดี ไม่ฟังเขา นึกว่าตัวเองเก่งไปหมด

จากป๋าผู้เคยอวดดีในอดีต แต่เลิกแล้วในตอนนี้

คำคมในวันนี้

อย่าอวดดี ถ้าไม่มีดีจะอวด

ป.ล.รูปภาพประกอบในวันนี้ จะไม่ใช้ภาพถ่ายหน้าตรง เหตุผลก็คือ อับอายมาก ไม่กล้าสบตาใคร ทั้งนี้เพราะเคยผิดพลาดมาแล้วในอดีตขอให้ลูกรักของป๋า จงสำรวมปากและออกกำลังกายให้ดี จงเอาชีวิตป๋าเป็นบทเรียนนะลูกรัก ตอนนี้ ป๋าไม่คิดอวดดีอีกต่อไปแล้วเพราะไม่มีดีอะไรจะไปอวดใคร ใครสอนอะไรเชื่อฟังหมดเพราะรู้ว่าเขารักและหวังดีกะเรา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 20

(อาทิตย์ที่ 16 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยการเป็นทาสตัณหาคือความอยาก

ลูกรักวันนี้วันหยุดวันอาทิตย์ เป็นวันพระแรม 8 ค่ำเดือน 8 สำคัญที่สุดก็คือเป็นวันสำคัญที่พวกคอหวยรอคอยด้วยใจจดจ่อเพราะเป็นวันหวยออก

พูดเรื่องหวยมีคำพูดอยู่ประโยคหนึ่งว่าคนจนเล่นหวย คนรวยเล่นหุ้น ในประเทศไทยมีคนที่ฉลาดและมีเงินเล่นหุ้นไม่มากนัก แต่คนที่เล่นหวย เป็นคนจนและชนชั้นกลางมีเต็มประเทศ

ป๋าจะวิเคราะห์เรื่องหวยให้ลูกฟังห ตัวแรก ย่อมาจาก หายนะ ว ตัวกลาง ย่อมาจาก วอดวาย ย ตัวสุดท้ายได้แก่ ย่อยยับ ฟังแล้วน่ากลัวไหมลูก?

เมื่อรวมกันแล้ว จึงมีแต่ความเป็นอัปมงคลถึง 3 ประการ ทั้งหมดมารวมกันอยู่ในคนที่เล่นหวย

ทำไมคนจึงเล่นหวยมาจากเหตุหลายอย่าง สำคัญสุดก็คือความโลภที่ไม่รู้จักอิ่มจักพอในใจ

ปัญหาความยากจน หนี้สินมากมาย จึงต้องการเล่นหวยเพื่อหวังจะเปลื้องตนเองออกจากความทุกข์นั้น ปัญหาหนี้สินดอกเบี้ยที่รุมเร้าจนหาทางออกไม่เจอ นี่คือปัจจัยหลักที่สำคัญทำให้คนเล่นหวย

ลูกลองไปให้นักสถิติคำนวณดู ถึงโอกาสความน่าจะเป็นในการถูกหวยซึ่งมีน้อยมากจากรางวัลที่ 5 ซึ่งมีโอกาสถูกมากหน่อยเพราะมีหลายรางวัล จนถึงน้อยสุดคือรางวัลที่ 1 ที่มีรางวัลเดียว

ป๋าเองเคยพูดสนุก ๆ ว่า ถ้าเทวดาไม่มาเข้าฝันถึง3 คืนซ้อนติดกันจะไม่เล่นเด็ดขาด เพราะเล่นไปใจก็แห้ว แต่ก็สงสารลูก เลยมีวิธีแนะนำลูกที่ตัดใจไม่ได้ ดังนี้

เล่นงวดละใบพอแล้วลูกรัก ก่อนเล่นให้อธิษฐานจิตว่า ถ้าลูกมีบุญเก่าคือทานบารมีก็ขอให้ถูกรางวัล จะได้สะสมบุญใหม่ก่อนจะจากโลกนี้ไป นี้เรียกว่าเล่นแบบคนฉลาดรู้จักควบคุมกิเลส

จากป๋าผู้เป็นห่วงกลัวลูกจะตกเป็นทาสอบายมุข

คำคมในวันนี้

ขยันให้เหงื่อออกทางขุมขน

ดีกว่าขี้เกียจแล้วยากจนจนน้ำล้นออกทางตา

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อเตือนลูกผู้ฝากอนาคตไว้กับความหวังลม ๆ แล้ง ๆ ขยันแล้วร่ำรวยดีกว่าฝากโชคชะตาไว้กับหวย คนที่ถูกหวยคือคนที่เคยสร้างทานบารมีไว้ในอดีตชาติจึงทำให้ถูกหวย แต่คนฉลาดต้องไม่คิดที่จะหวังรวยจากเรื่องแบบนี้

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 21

(จันทร์ที่ 17 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยการใช้พรหมวิหารให้ครบ 4 ข้อ

ลูกรัก มีหลักธรรมข้อหนึ่งซึ่งมีความสำคัญมาก เป็นเครื่องวัดความประเสริฐในใจมนุษย์ นั่นคือธรรมะชื่อว่า พรหมวิหาร แปลว่า คุณธรรมของพรหมหรือของบุคคลผู้ประเสริฐมี 4 ข้อ ดังนี้

1. เมตตา ความรัก การไม่โกรธ การให้อภัย 2. กรุณา ความสงสาร การไม่คิดเบียดเบียน 3. มุทิตา การไม่ริษยา ชื่นชมความสำเร็จของผู้อื่น 4. อุเบกขา การไม่ซ้ำเติมตอกย้ำทำให้คนอื่นเจ็บ

คุณธรรมเหล่านี้จะเห็นเด่นชัดก็ต่อเมื่อลูกได้ทำหน้าที่พ่อแม่ ป๋าคิดว่าคนที่เป็นพ่อแม่อยู่ในขณะนี้จะเข้าใจหลักธรรมะนี้ได้เป็นอย่างดี พรหมวิหารทำได้ยากที่สุดคืออุเบกขา

อุเบกขา คือการทำใจให้เป็นกลางหลังจากช่วยเหลือเต็มที่เต็มกำลังสติปัญญาแล้ว ก็ให้ทำใจให้เป็นกลางด้วยคิดว่าสัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรมที่เขาสร้าง

พ่อแม่รัก สงสาร ชื่นชม แต่ก็ทำใจเป็นกลางในลูกไม่ได้ สุดท้ายก็กลายเป็นวุ่นวายในชีวิตลูกมากเกินไป ทั้ง ๆ ที่ลูกบางคนเป็นพ่อแม่ปู่ย่าตายายแล้ว แต่ตัวพ่อแม่ก็มักคิดว่าลูกเป็นเด็กเสมอ

ลูกเอ๋ย เพราะคนในโลกนี้ไม่รักกัน ไม่ปรารถนาดีต่อใครอย่างจริงจัง พระพุทธเจ้าจึงทรงสอนให้มนุษย์มีเมตตาต่อกัน เหมือนแม่รักลูกน้อยในขณะประคองลูกให้ดูดน้ำนมจากอกตน

ลูกรัก เพราะคนในโลกนี้ มุ่งจะเบียดเบียนทำร้ายกัน พระพุทธเจ้าจึงทรงสอนให้มีกรุณาต่อกันเพราะคนในโลกขอบตาร้อน ไม่เคยชื่นชมในความสำเร็จของผู้อื่นมีแต่ความริษยาต่อกัน

จากเหตุดังกล่าว พระพุทธเจ้าจึงทรงสอนให้มีมุทิตาต่อกันเพราะคนในโลกชอบซ้ำเติมตอกลิ่มแห่งความเจ็บปวดให้แก่กัน พระพุทธเจ้าจึงทรงสอนให้มีอุเบกขาต่อกัน

นี้คือเหตุผลที่พระพุทธเจ้าทรงสอนหลักธรรมที่ว่าด้วยพรหมวิหาร เนื่องจากพระองค์ทรงเล็งเห็นด้านดำมืดในใจมนุษย์ จึงทรงสอนให้มีธรรมะข้อนี้เพื่อพัฒนาจิตใจมนุษย์ให้ประเสริฐ

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้พัฒนาจิตตนเองไปโดยลำดับ

คำคมในวันนี้

อย่าเอ่ยคำว่าพ่อแม่ ถ้าลูกยังไม่เคยทำหน้าที่นี้

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ต้องการอธิบายเหตุผลที่พระพุทธเจ้าทรงสอนเรื่องพรหมวิหารขึ้นมาและเพื่อหลีกเลี่ยงการโจมตีว่าเป็นธรรมะที่เป็นอุดมคติเกินไปจึงทรงเทียบเคียงจิตอรหันต์กับจิตพ่อแม่อรหันต์มีพรหมวิหารแก่สัตว์โลก ฉันใดพ่อแม่มีพรหมวิหารแก่ลูกทุกคนฉันนั้น

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 22

(อังคารที่ 18 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยความเป็นคนดี

ลูกรัก เมื่อวานนี้ ป๋ามีเรื่องสะเทือนใจบางอย่าง จึงอยากใช้พื้นที่ตรงนี้สอนลูกให้เข้าใจความหมายของคำว่าผู้ดี ลูกจะได้เข้าใจได้อย่างถูกต้อง รวมถึงการประพฤติปฏิบัติได้ถูก

ผู้ดีไม่จำเป็นต้องเกิดในชาติตระกูลที่สูง ไม่จำเป็นต้องรวยล้นฟ้า ไม่จำเป็นต้องเรียนสูงขอเพียงแค่มีพฤติกรรมทางกายที่ดีไม่เบียดเบียนผู้อื่น ดังนี้

1. ไม่ฆ่าผู้อื่นหรือสั่งคนอื่นให้ฆ่าแทน
2. ไม่ลักทรัพย์ของผู้อื่นหรือใช้ให้คนอื่นลัก
3. ไม่ประพฤติผิดลูกเมียผู้อื่น นี่คือความเป็นผู้ดีทางกาย

ผู้ดีต้องมีปากที่หอมสะอาด ไม่เอาปากทำเป็นหอกคอยทิ่มแทงคนอื่น ไม่เอาน้ำลายในปากเป็นน้ำกรดรดราดใจผู้อื่น จะต้องมีปากที่สะอาด 4 ประการ ดังนี้

1. ไม่พูดเท็จแต่พูดแต่ความจริง
2. ไม่พูดคำหยาบแต่พูดคำที่สุภาพอ่อนหวาน
3. ไม่พูดส่อเสียดยุยงให้คนอื่นแตกร้าวกันพูดแต่คำทำให้เกิดสามัคคี
4. ไม่พูดคำเพ้อเจ้อแต่พูดคำที่มีประโยชน์ นี่คือผู้ดีทางวาจา

ผู้ดีต้องมีใจสะอาดเพราะฝึกจิตให้คิดให้ถูกต้อง ดังนี้

1. ไม่คิดโลภอยากได้ของผู้อื่นคิดแต่จะให้
2. ไม่คิดเบียดเบียนผู้อื่น

3. ไม่คิดทำลายแต่คิดจะช่วยผู้อื่นเท่าที่จะทำได้นี่คือผู้ดีที่งดงามแม้ทางใจ

ถ้าลูกมีความเป็นผู้ดีงดงามครบทั้ง 3 ด้าน ทั้งกาย วาจาและใจดังกล่าวแล้ว ป้าจึงจะเรียกลูกว่าเป็นผู้ดี นอกจากนี้ ถือว่าเป็นผู้ดีจอมปลอม

ป้าอยากให้ลูกป้า จงมีความดีบริบูรณ์ดังกล่าว ไม่อยากสะเทือนใจจนต้องเขียนจดหมายถึงลูกแบบนี้อีก

จากป้าผู้ไม่อยากให้ใครมาตำหนิว่าสอนลูกไม่ดี

คำคมวันนี้

ผู้ดีคือคนที่งามพร้อมเพราะมีใจที่สะอาดงดงาม

ป.ล. นอกจากคุณสมบัติที่งามทั้ง 3 แล้ว ผู้ดียังต้องฉลาดในหลักของสัตบุรุษ คือคนดีอีก 7 ประการ คือต้องฉลาดในเหตุ ในผล ในตน รู้จักประมาณความพอดี รู้จักกาลเทศะ รู้จักหมู่คณะและรู้จักบุคคลที่จะเข้าหา นี่คือผู้ดีตัวจริง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 23

(พุธที่ 19 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยการประพฤติผิดศีลข้อ 3

ลูกรัก ศีลข้อนี้มุ่งแสวงหาความสุขทางร่างกายคือผัสสะของกันและกัน จึงมีวิธีการและเป้าหมายที่เน้นไปที่ความสุข แตกต่างจากศีลข้ออื่นที่มีโทษทำให้เกิดทุกข์มีการฆ่า เป็นต้น

ดังนั้น ความผิดจึงอยู่ตรงหลอกลวงคู่ครองของตน พระพุทธเจ้าใช้คำว่า ไม่ประพฤตินอกใจ หมายความว่า ให้มีความจริงใจในการเสพความสุขเฉพาะคู่ครองของตนเท่านั้น

ถามว่า คู่ครองหมายถึง 1 ต่อ 1 ใช่หรือไม่คงไม่ใช่แน่นอนเพราะครอบครัวในยุคนั้นมีความหลากหลาย ดั่งในมหาภารตยุทธ ผู้หญิงเป็นภรรยาของพี่น้องชายทุกคนในครอบครัวนั้น

บางสังคมชายเป็นใหญ่ จึงกำหนดให้ชายมีคู่ครองได้หลายคน บางศาสนาอนุญาตให้ชายมีหญิงเป็นคู่ครองได้ไม่เกิน 4 คน ดังนั้น ไม่นอกใจจึงไม่ได้หมายถึงหนึ่งต่อหนึ่งอย่างที่เข้าใจกัน

ความคิดให้มีคู่ครองแค่เพียงคนเดียวเท่านั้น เป็นอิทธิพลมาจากศาสนาที่เป็นเอกเทวนิยมบางศาสนาซึ่งมีอิทธิพลครอบงำไปทั้งโลกนั่นเอง

พระพุทธเจ้าทรงทราบความจริงในเรื่องเพศวิทยาของแต่ละชนเผ่าที่ต่างกันดี การจะทำให้ศีลข้อ 3 มีความเป็นสากลจะต้องไม่ระบุชัดเจนในจำนวนคู่ครองแต่ต้องอนุโลมไปตามชนเผ่าต่างๆ

ดังนั้น คำว่าไม่นอกใจ ก็คือให้เป็นไปตามกฎกติกาแต่ละสังคมและไม่ปฏิบัตินอกกรอบ หรือถ้าจะต้องเปลี่ยนแปลงกฎ ก็จะต้องให้เป็นไปตามความพอใจของทั้งสองฝ่าย

ปัญหาของการประพฤติผิดในกามของมนุษย์ก็คือ การไปหาความสุขกะผู้อื่นโดยไม่ให้คู่ครองของตนรู้ จึงถือเป็นการผิดศีลทั้งข้อ 3 และข้อ 4

วิธีแก้ไขไม่ให้เกิดปัญหาการผิดศีลข้อนี้คืออย่าใกล้ชิดกัน อย่าสงสารกัน อย่าทอดสะพานให้แก่กัน ให้ชักสะพานเสียอย่าใจอ่อนอย่าอยู่ในที่ลับตาตัวต่อตัวแค่นี้ปัญหาก็ไม่เกิด

จากป๋าผู้อยากให้ลูกฉลาดรอบคอบในเรื่องกาม

คำคมวันนี้

จะผิดมากไหมหากใจเป็นชู้ (แค่คิดก็ผิดแล้ว)

ป.ล. กาเมสุมิจฉาจาร คือ การประพฤติผิดในกามนั้น มีหลักอยู่ว่า ถ้าชายและหญิงต่างมีคู่ครองแล้วลักลอบมีเพศสัมพันธ์กัน ถือว่าประพฤติผิดในกาม แต่ถ้าหญิงและชายต่างเป็นโสดแล้วมามีเพศสัมพันธ์ต่อกัน ชายจะถือว่าประพฤติผิดในกามข้อหาล่วงละเมิดลูกของผู้อื่น ส่วนสตรีนั้นเธอไม่ผิด เพราะไม่มีสามี นี่คือหลักการศีลข้อ 3 ตามหลักพระพุทธศาสนา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 24

(พฤหัสบดีที่ 20 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยความประมาทมัวเมา

ลูกรัก จากการที่ป๋าเฝ้าสังเกตมนุษย์ทุกคนรวมทั้งตัวป๋าด้วย ก็จะพบว่าพวกเราผู้เป็นมนุษย์จะมีความหลงผิด 3 ประการ ดังนี้

1. หลงในความเป็นหนุ่มสาวคิดว่าตนเองจะไม่แก่
2. หลงเข้าใจผิดคิดว่าตนแข็งแรงจะไม่ป่วย
3. หลงหนักที่สุดคิดว่าชีวิตจะเป็นอมตะ จะไม่ตาย

นี่คือมนุษย์ปุถุชนทั่วไป ไม่อยากแก่ แม้หากจะแก่ก็พยายามหาทางต้านทาน คลินิก ความงามจึงร่ำรวยหากินกับคนที่ไม่ยอมแก่ พวกเขายอมหมดเงินเป็นแสนเพื่อหาทางไม่ต้องแก่

อยากให้ตนเองมีสุขภาพที่แข็งแรง ไม่ต้องเจ็บป่วย แต่อันที่จริงในร่างกายคนเรานั้นมีเชื้อโรคเต็มไปหมด เมื่อร่างกายแข็งแรง เชื้อโรคก็ยังไม่สามารถที่จะโจมตีเล่นงานได้

แต่เมื่อใดที่ร่างกายอ่อนแอ เมื่อนั้น เชื้อโรคทั้งจากภายนอกและภายใน ก็จะร่วมมือกันเข้าทำลายระบบต่าง ๆ ในร่างกาย ทำให้เกิดการเจ็บป่วย จากป่วยเล็กน้อยถึงป่วยหนักจนตาย

แม้จะไม่อยากตาย แต่โครงสร้างของธรรมชาตินั้น ได้ออกแบบไว้ให้อยู่ได้ไม่เกิน 120 ปี แม้ว่าจะดูแลร่างกายอย่างดีก็ตาม ต้องเป็นไปตามกฎธรรมชาติเพราะป่วยจึงทำให้ต้องตาย

ดังนั้น ในขณะที่กำลังมัวเมาในชีวิตอยู่นั้น มารู้อีกที ความแก่ก็เข้ามาเยือน ความเจ็บเข้าครอบงำ ความตายมาฉุดกระชากลากวิญญาณออกไป สุดท้าย กลายเป็นวิญญาณพเนจร

นี่คือมนุษย์ผู้มีจุดอ่อน คือความหลง ความประมาทมัวเมา และนี่คือสิ่งที่ทำให้เจ้าชายสิทธัตถะผู้สมบูรณ์พร้อมในชีวิตทางโลก มองเห็นทุกข์ จนต้องสละเพศฆราวาสออกบวช

วิธีแก้ ต้องเจริญสติอยู่เป็นประจำด้วยการระลึกถึงความแก่ ความเจ็บ และความตายอยู่เสมอ ทำได้ดังนี้จึงจะชื่อว่า บุคคลผู้ไม่ประมาท

จำไว้นะลูก คนประมาทแม้จะยังมีชีวิตอยู่ พวกเขาก็ไม่ต่างอะไรกับคนที่ตายไปแล้ว มีชีวิตที่เป็นหมัน ไร้ค่า สักแต่ว่าหายใจเข้าออกไปวัน ๆ

จากป๋าผู้เป็นห่วงอยากให้ลูกใช้ชีวิตอย่างมีค่า

คำคมวันนี้

คนประมาทอยู่ตั้งร้อยปีก็ไร้ค่าเปล่าประโยชน์

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการอธิบายให้เข้าใจความจริงของชีวิตที่ครอบงำมนุษย์ คือ ความแก่ ความเจ็บ และความตาย แต่มนุษย์ไม่ยอมเข้าใจ และพยายามหาทางหลีกหนี ทั้ง ๆ ที่ไม่สามารถจะหนีพ้นได้เลย

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 25

(ศุกร์ที่ 21 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยการเป็นวิญญาณพเนจร

ลูกรัก ลูกเคยนอนหลับแล้วฝันว่า ถูกเสือไล่กัดหรืองูไล่ฉกหรือไม่ ในฝันเราจะกลัวสุดขีด วิ่งอย่างไม่คิดชีวิตเพื่อจะหนีจากมฤตยูคือสัตว์ร้ายนั้น

แต่เมื่อสะดุ้งตื่นขึ้นมา เหงื่อชุ่มทั้งหน้าและตัว หัวใจเต้นสั่นระรัว เราหายใจอย่างโล่งอก ดีใจ ที่มันเป็นแค่เพียงความฝันเท่านั้น

ลูกเอ๋ย ในฝัน ความฝันมักจะเป็นจริงเสมอสำหรับผู้ฝัน แต่เมื่อใด ก็ตาม ที่ผู้ฝันตื่นขึ้นมา เขาก็จะเข้าใจว่า ความฝันก็คือความฝันไม่ใช่ความจริง

ชีวิตในโลกนี้ก็เช่นเดียวกัน เรามักจะคิดว่าโลกนี้เป็นความจริง ชั่วนิรันดร์ แต่เมื่อใด ที่เราตายกลายเป็นผีแล้วหันกลับมามองที่ร่างเราที่กำลัง นอนแข็งทื่อไร้วิญญาณ

เราจะเข้าใจได้ทันทีว่า โลกนี้เป็นเพียงมายา ไม่ต่างจากโรงแรมที่เรา มาเช็คอินอาศัยชั่วคราว สุดท้าย ก็ต้องเช็คเอาท์ออกจากโรงแรมนั้นไป

คนฉลาดที่รู้ความจริงเช่นนี้ จะเข้าใจความจริงว่า ตัวเรา คือวิญญาณ พเนจรที่ต้องเร่ร่อนไปตามอำนาจกิเลสและกรรม จากภพหนึ่งสู่ภพหนึ่งใน 31 ภูมิ มีจากนรกต่ำสุดถึงสูงสุดคือพรหมโลก

เมื่อใดที่เราถึงหลักชัยคือนิพพาน เราจะเลิกเป็นวิญญาณพเนจร หยุดการเร่ร่อนหายเหนื่อยเสียที แต่การจะทำให้ถึงซึ่งนิพพาน มันคือ การจะต้องทำลายกิเลสที่เป็นเชื้อนำไปเกิดให้ได้ก่อน

ถ้าเราไม่สามารถทำลายตัณหา อันเป็นดุจเชื้อเพลิงที่ทำให้จิต ต้องขับเคลื่อนไปตามภพภูมิต่าง ๆ ได้ เราก็ต้องเวียนตายเวียนเกิดไม่จบสิ้น

ทาน ศีล ภาวนา หรือศีล สมาธิ ปัญญา คือที่พึ่งของลูก ไม่มีที่พึ่งอื่นใด นอกจากการเข้าถึงพระรัตนตรัยว่าเป็นที่พึ่ง ขอลูกจงมีธรรมะเป็นที่พึ่งเถิด

จากป๋าผู้ไม่อยากให้ลูกต้องเป็นวิญญาณพเนจร

คำคมวันนี้

เหนื่อยหรือไม่กับการเดินทางไกลไร้จุดหมาย

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการอธิบายให้ทราบถึงอุดมคติชาวพุทธ คือการยุติการเดินทางไกลที่ยาวนาน ได้แก่การเวียนตายเวียนเกิด ใครถึงนิพพานก่อนชื่อว่าถึงหลักชัย ขอลูกจงมีเสบียงคือบุญสะสมไว้เถิด

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 26

(เสาร์ 22 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยการฆ่าตัวตาย

ลูกรัก ป๋าเห็นข่าวนักร้องดังของอเมริกาฆ่าตัวด้วยการผูกคอตาย สืบเนื่องมาจากการที่เขาป่วยเป็นโรคซึมเศร้า อีกทั้งมีประวัติการใช้ยาเสพติดมาก่อน เห็นแล้วให้สลดสังเวชใจ

จะวิเคราะห์เรื่องการฆ่าตัวตายให้เข้าใจ ทุกศาสนาจะมองการฆ่าตัวตายว่าเป็นบาปทั้งนั้น โดยเฉพาะในศาสนาที่นับถือพระเจ้าจะมองว่าชีวิตเป็นของพระเจ้าเพราะพระเจ้าเป็นผู้สร้างขึ้นมา

ดังนั้น การฆ่าตัวตาย จึงเท่ากับทำลายสมบัติของพระเจ้า เป็นบาปเพราะขัดวัตถุประสงค์ของพระเจ้า ในทางพระพุทธศาสนาก็มีความเห็นว่าบาปเหมือนกันแต่เหตุผลต่างกัน

พระพุทธศาสนาให้เหตุผลว่า ขณะกำลังฆ่าตนเองนั้น จะทำด้วยจิตที่ประกอบด้วยโทสะจึงทำให้จิตเศร้าหมอง เมื่อจิตเศร้าหมองในขณะสิ้นใจตายย่อมไปเกิดในอบายภูมิมีนรกเป็นต้น

แต่ก็มีข้อยกเว้นเหมือนกัน มีภิกษุรูปหนึ่งเชือดคอตนเอง ขณะกำลังจะสิ้นใจตายท่านได้ยกจิตขึ้นสู่วิปัสสนา ทำให้บรรลุอรหันต์หมดกิเลสไม่ต้องไปเกิดอีกต่อไป

แต่เหตุการณ์แบบนี้ไม่ควรเลียนแบบอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะเราคงไม่โชคดีอย่างท่านความน่าจะเป็นที่จะได้บรรลุอรหันต์อย่างท่านคงมีแค่เพียง 0.001 % เท่านั้น

อันที่จริง การเห็นทุกข์เป็นความดี ทั้งนี้เพราะเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการเบื่อหน่ายในการเกิด จะทำให้เกิดแรงผลักดันที่จะหาทางทำลายกิเลสอันเป็นเหตุให้เวียนว่ายตายเกิด

ดังนั้น เมื่อเห็นความทุกข์อย่าได้ท้อแท้และสิ้นหวัง แต่จงดีใจว่าขณะนี้ ตัวเราได้เห็นแนวทางแห่งความหลุดพ้นแล้ว จงทำลายกิเลสที่อยู่ในใจอย่าได้ทำลายร่างกายเด็ดขาด

การฆ่าตัวตายเป็นการแก้ที่ปลายเหตุ แต่ให้แก้ที่ต้นเหตุหาให้เจอว่าใครทำให้เราเกิด ในที่นี้คำตอบคือกิเลส จึงต้องทำลายต้นเหตุคือกิเลส ส่วนพ่อแม่เป็นเพียงผู้ช่วยให้เกิดเท่านั้น

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้มแข็งจนสิ้นลม

คำคมวันนี้

ฆ่าใดไม่ประเสริฐเท่าฆ่าความโกรธ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ต้องการนำเสนอมุมมองเรื่องการฆ่าตัวตายผ่านแนวคิดในทางพระพุทธศาสนา ทุกศาสนามองว่าผิด ศาสนาพุทธถือว่าผิดด้วยเหตุผลว่า ในขณะฆ่าตัวตายนั้น ผู้ฆ่าจิตจะเศร้าหมองด้วยอำนาจโทสะ พระพุทธเจ้าได้ตรัสว่า ขณะตายนั้น ถ้าจิตเศร้าหมอง ตายแล้วไปสู่ทุคติมีนรกเป็นต้น นี่คือเหตุผลว่าทำไมการฆ่าตัวตายจึงเป็นบาปในทางพระพุทธศาสนา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 27

(อาทิตย์ 23 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยขาดเธอแล้วฉันคงไม่ตาย

ลูกรัก ช่วงนี้ ป๋ารู้สึกลูกสาวป๋ามีปัญหากะความรักมากมาย สรุปได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. เป็นแฟนกันแต่ยังไม่มีความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้ง

(ประเภทนี้ ถ้าเลิกกันไป ไม่นานก็คงจะทำใจได้)

2. เป็นแฟนแต่เป็นสามีภรรยากันแล้ว ผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายยังไม่ได้รับรู้ แต่อยู่กินกันก่อน

(ประเภทนี้คงต้องใช้เวลาในการทำใจยาวนานมากหน่อยกว่าข้อที่ 1)

3. เป็นผู้ใหญ่แต่งงานมีครอบครัวและมีลูกแล้ว

(ประเภทนี้ ยิ่งทำใจลำบากและทุกข์มากเพราะมีลูก)

ทั้ง 3 กลุ่มมีปัญหาเหมือนกันหมด คือถูกความรักปั่นหัว ทางออกในเรื่องนี้มีทางแก้ ดังนี้

1. ถ้าเป็นความผิดที่เกิดจากเราเป็นคนนอกใจ ก็ให้เลิกพฤติกรรมนั้นเสีย อย่าให้มีซ้ำซากอีกและตัวลูกไม่จำเป็นต้องบอกอีกสามีว่า เรานอกใจ เพราะเป็นเรื่องใหญ่เป็นศักดิ์ศรี

ผู้ชายเขารับไม่ได้ จะนำไปสู่การฆาตกรรมชายชู้หรือตัวลูกเองนั่นแหละอาจจะโดนฆ่าตายไปเพราะความหึงหวงที่นำไปสู่ความแค้น คือการทำลาย

แต่ถ้าลูกรักผู้ชายคนใหม่ของลูกมากเพราะหมดรักสามีเก่าแล้ว ป๋ามีคำแนะคือ ให้ลูกรีบหาทางหย่าโดยด่วน มิฉะนั้น ลูกจะเหมือนคนที่ตกนรกทั้งเป็น ลูกจะต้องถือว่าตัวลูกทำผิดแต่สามารถแก้ไขได้

ให้ถือว่าทุกคนสามารถผิดพลาดกันได้ แต่ผิดแล้วให้แก้ไขปรับปรุง อย่าทำผิดซ้ำอีก นี่คือลูกสาวกลุ่มแรก ที่เป็นฝ่ายกระทำแก่สามีและรู้สึกว่าตนเองเป็นฝ่ายผิด

2. ถ้าตนเป็นฝ่ายถูกกระทำ คู่ครองนอกใจไปมีคนอื่นป๋ามีคำแนะนำดังนี้

2.1 ถ้ารับไม่ได้ เนื่องจากรู้สึกว่าถูกทรยศขอให้หย่าแยกทางกันจะได้สบายใจทั้งสองฝ่าย

2.2 ถ้ายังรักเขาตัดใจไม่ได้ ยอมได้ไหมเพื่อให้เขามีภรรยาน้อย ส่วนตัวลูกเองนั้น ไม่ควรประชดด้วยการมีชู้ ทางออกที่ดีคือแสวงหาฌานสุขและนิพพานสุขซึ่งมีรออยู่ในใจลูกนั่นเอง

อย่าไปโกรธผู้หญิงที่มาทีหลัง เขามีพระคุณต่อลูกมาก ที่มาช่วยแบ่งเบาภาระในการดูแลสามีแทนลูก จะทำให้ลูกมีเวลาในการปฏิบัติธรรมเพื่อแสวงหาความสุขที่แท้จริงเสียที

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเห็นคุณค่าในตัวเอง

คำคมวันนี้

เมื่อเขาหมดรักลูกแล้ว ขอให้ลูกจงรักตนเองเถิด

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการหาทางออกให้ลูกสาวที่ทั้งผิดพลาดด้วยการนอกใจและทั้งเป็นฝ่ายถูกกระทำ ชีวิตจะได้หมดทุกข์ที่ถูกไฟรักแผดเผา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 28

(จันทร์ที่ 24 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยถ้าไม่อยากเสียเพื่อนอย่าให้เพื่อนยืมเงิน

ลูกรักของป๋า ลูกเชื่อหรือไม่ ในชีวิตป๋าไม่เคยให้ใครยืมเงิน ทั้งนี้เพราะเมื่อให้ใครยืมเงินป๋าจะแทงบัญชีสูญทันทีเมื่อให้ไปแล้วจะขอหรือยืมก็ตามถ้าคืนก็รับ ถ้าไม่คืนก็จะไม่ทวง

ลูกจำไว้ คนที่ยืมเงินคือคนที่ลำบากเหมือนสุนัขจนตรอก เขายินดีจะตกปากรับคำลูกทุกอย่าง ขออย่างเดียวให้ได้เงินจากเรา ส่วนจะทำได้หรือไม่ตามที่รับปากเอาไว้เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

ลูกต้องจำไว้ ถ้าเราลำบากไปเอ่ยปากยืมเงินใคร ถ้าเขาใจกล้ายอมให้ยืมเงิน แสดงว่าเราเป็นบุคคลผู้มีความน่าเชื่อถือ แต่ถ้าเบี้ยวหนี้เมื่อใด ลูกจะกลายเป็นบุคคลล้มละลายทางความเชื่อถือทันที

ทุกครั้งที่เอ่ยปากยืมเงินใคร ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเราจะลดลงทันที ลูกต้องคิดว่าคนชนชั้นกลางจะเป็นคนมีหนี้ทั้งนั้น ยกเว้นคนที่รวยจริงๆ ที่มีอยู่แค่ 10 % เท่านั้นในโลก

คนที่เขาให้ลูกยืมเงิน เขาอาจจะมีหนี้เป็นล้าน มีพ่อแม่สองคนที่แก่ชราวัยเกือบแปดสิบที่ต้องแบกบนบ่าทั้งสอง มีลูกน้อยวัยกำลังกินกำลังเรียนอีกตั้งสามคนที่ต้องดูแล ต้องส่งบ้านและรถ

การที่เราไปเอ่ยปากขอยืมเงิน คือการไปซ้ำเติมความเดือดร้อนให้เขา เพราะฉะนั้น ถ้าไม่จำเป็นอย่างที่สุด อย่ายืมเงินใครเด็ดขาด เสียศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และเขาจะนึกดูถูกเราได้

หรือถ้าลูกคิดจะให้ใครยืมเงินเพราะสงสารหรือเขาอาจเคยมีบุญคุณกะลูกมาก่อนจงช่วยเหลือเท่าที่จะช่วยได้แต่ต้องไม่ทำให้ตัวลูกต้องเดือดร้อนให้แล้วจงแทงบัญชีสูญทันที

ลูกจะได้ไม่ต้องเสียเพื่อน เสียญาติพี่น้อง โดยให้คิดว่า ถ้าเขาคืนก็รับ ถ้าเขาไม่คืนก็นึกเสียว่าสงเคราะห์เพื่อนมนุษย์ด้วยกันที่กำลังลำบากเดือดร้อน

ถ้าทำได้ดังนี้ ลูกจะมีความสุขจากการให้คนยืมเงิน สิ่งหนึ่งที่ลูกไม่ควรลืมเด็ดขาด ในขณะให้คนยืมเงินก็คือ ตัวลูกเองก็ยังลำบากเดือดร้อนและมีหนี้สินอีกมากมาย

อย่าซ้ำเติมตัวเองให้ลำบากไปกว่านี้เลย เคยได้ยินหรือไม่ คำว่า เตี้ยแล้วอุ้มค่อม หรือเอ็นดูเขา เอ็นเราขาด ตามใจท่านฉันก็แย่ ตามใจแกก็แย่ฉัน

นี่คือหลักการของป๋าที่ว่าด้วยการให้ยืมและการยืมเงินคน สิ่งสำคัญที่สุดก็คือ อย่าทำให้เราต้องทุกข์เมื่อให้เขายืม อย่าทำให้เราหมดศักดิ์ศรีเมื่อต้องยืม

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

คำคมวันนี้

จิตที่คิดจะให้มีสุขมากกว่าจิตที่คิดจะรับ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้เขียนเพื่อเตือนใจลูกที่คิดจะหยิบยืมเงินคนอื่นหรือคิดจะให้คนอื่นยืมเงินเพราะสงสารหรือมุ่งหวังจะได้ดอกเบี้ยจากเขาก็ตาม สิ่งที่ป๋าสอนนี้เป็นสิ่งที่ลูกควรจะได้เรียนรู้ไว้ จะได้เข้าใจธรรมชาติมนุษย์ ที่สำคัญคือจะได้ไม่ต้องเสียเพื่อนและเสียสุขภาพจิต

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 29

(อังคาร 25 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยคนที่ไม่เคยทำอะไรผิดเลย

ลูกรักของป๋า ลูกคิดว่ามีหรือไม่ คนที่ตั้งแต่เกิดมาไม่เคยทำอะไรผิดพลาดเลยในโลกนี้ ในชีวิตมีแต่ความสมบูรณ์ถูกต้องตลอดเวลา แต่ป๋าไม่เชื่อว่ามี ถ้ามีจริง ๆ อยากกราบงาม ๆ 3 ที

แม้แต่เจ้าชายสิทธัตถะผู้ทรงสร้างสมบารมีมามากมายในชาติสุดท้ายก่อนที่จะทรงได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า พระองค์ท่านยังทรงลองผิดลองถูกเพื่อการตรัสรู้มีการทรมานตนเอง เป็นต้น

บทสรุปก็คือ ไม่มีใครที่ตั้งแต่เกิดมาไม่เคยทำผิด ทุกคนต่างก็ผิดพลาดกันมาทั้งนั้น ไม่มากก็น้อย ขึ้นอยู่กับสติปัญญาว่าจะสะสมหน่วยกิตอะไรมากกว่ากันระหว่างความโง่กะความฉลาด

ถ้าโง่มากก็จะผิดมาก ถ้าฉลาดมากก็ผิดพลาดน้อย แต่จะไม่ผิดเลยเป็นไม่มี ทั้งนี้เพราะชีวิตคนเราจะเริ่มต้นจากความเขลาไร้เดียงสาก่อน จากนั้นจึงต้องค่อย ๆ เรียนรู้ชีวิตไปเรื่อย ๆ

การเรียนรู้ชีวิต เพื่อทำตนเองทุกข์ให้น้อยที่สุดและสุขให้มากที่สุด ชีวิตของมนุษย์ต่างจากเดรัจฉานตรงการเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองจากผิดไปถูก จากชั่วไปดีและจากทุกข์ไปสุข

ถ้าลูกจะทำผิดบ้าง ป๋าก็ไม่ว่าและให้อภัย ในฐานะที่ลูกพึ่งเกิดมาไม่นานบนโลกนี้ แต่ถ้าลูกทำผิดซ้ำซาก ป๋าจะรู้สึกสงสารที่ลูกไม่เรียนรู้ความเจ็บปวดจากความผิดพลาดเลย

คนเราผิดและเจ็บครั้งเดียวน่าจะเกินพอแล้ว แต่ป๋ายังให้โอกาสลูกที่จะผิดได้อีกหนึ่งครั้ง ในฐานะที่ลูกเป็นปุถุชนคนธรรมดา ย่อมผิดพลาดเผลอพลั้งได้เสมอ

แต่ถ้าลูกยังผิดได้ถึง 3 ครั้ง ป๋าว่าลูกคงจะต้องวิเคราะห์ตัวเองแล้วว่าเป็นเพราะอะไร ทำไมมันถึงผิดพลาดได้มากมายขนาดนั้นลูกคิดว่าต้องผิดกี่ครั้งจึงจะพอ

ลูกต้องจำไว้ว่า ชีวิตลูกมีคุณค่ามากเหลือเกินมากเกินกว่าจะเอาไปทดลองเรียนรู้ทั้งผิดและถูก บางสิ่งผิดแล้วมีโอกาสแก้ตัว แต่บางอย่างผิดแล้วจบกันไม่มีโอกาสแก้ตัวอีกเลย

ลูกอาจจะเถียงว่า เจ้าชายสิทธัตถะยังทรงลองผิดลองถูกได้เลย ที่พระองค์ท่านต้องทำอย่างนั้นเพราะก่อนหน้านั้นยังไม่เคยมีใครได้บรรลุเห็นแนวทางหลุดพ้นที่แท้จริงเลย

แต่เมื่อท่านบรรลุเป็นพระพุทธเจ้าผู้ผ่านความผิดถูกมาแล้ว ท่านทรงชี้แนวทางที่ถูกต้องให้เรา ลูกจะโง่เสียเวลาไปเพื่ออะไรในการลองผิดอีกเล่า

จากป๋าผู้อยากให้ลูกผิดพลาดน้อยที่สุดในชีวิต

คำคมวันนี้

คนโง่เรียนรู้ความผิดพลาดจากตนเองคนฉลาดเรียนรู้ความผิดพลาดจากผู้อื่น

ป.ล. จดหมายฉบับนี้เขียนขึ้นมาเพื่อต้องการอธิบายว่า ทุกคนในโลกนี้มีสิทธิ์ที่จะทำอะไรผิดพลาดได้ การให้อภัยตนเองและผู้อื่นจึงเป็นสิ่งที่สมควร แต่ก็ไม่ควรทำอะไรผิดพลาดบ่อยๆ เพราะการทำผิดพลาดอยู่เรื่อยนั้นแสดงว่าคุณไม่ได้เรียนรู้อะไรจากความผิดพลาดเลย

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 30

(พุธ 26 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยโลกนี้ไม่มีอะไรให้ยึดมั่นถือมั่น

ลูกรัก ป๋าอยากให้ลูกเข้าใจว่าความจริงของชีวิตคือการไหลไปเรื่อย ๆ เหมือนที่ป๋าเคยเห็นลูกตั้งแต่อยู่ในท้องแม่จนคลอดออกมานอนแบเบาะในวัยทารก

เห็นพัฒนาการของลูกในด้านต่าง ๆ จากหัดเดินเตาะแตะ จนเดินได้คล่องและวิ่งเล่นไปมา จากหัดพูดอ้อแอ้ พูดเป็นคำและชัดเจนในที่สุด

นึกขำในวันแรกที่จับลูกเข้าโรงเรียนอนุบาลลูกวิ่งมากอดขาร้องไห้ไม่ยอมเรียน สุดท้าย ลูกก็ติดเพื่อนและคุณครูไม่นาน ลูกก็เรียนจบ ทำงานมีครอบครัวและมีหลานให้ป๋าอุ้ม

ตัวป๋าเองก็แก่ลงไปเรื่อย ๆ กำลังเริ่มลดน้อยถอยลง ทำอะไรก็ช้าลงกว่าแต่ก่อนเยอะ ความจำเริ่มเสื่อมโรคภัยหลายโรคเข้ารุมล้อม ที่สำคัญคือต้องเข้าโรงพยาบาลเป็นประจำ

คุณหมอนัดทุก 3 เดือน สมัยก่อนเคยเจริญอาหารอย่างมากในการทานข้าวแต่ละมื้อแต่เดี๋ยวนี้กลายเป็นว่าทานข้าวได้น้อยลง

ที่สำคัญเมื่ออายุมากขึ้นมีฐานะดีกว่าแต่ก่อน แต่กลับเป็นว่าไม่สามารถกินอะไรได้ตามใจปากตนเอง ต้องคอยควบคุมอาหารไม่ให้รสจัดเกินไปและไม่หวานเหมือนที่เคยชอบในอดีต

พออายุมากขึ้น ความสุขจากการกินก็เริ่มลดน้อยลง กินเพียงเพื่อให้ชีวิตดำรงอยู่ ไม่ใช่อยู่เพื่อกิน ลูกเองก็เป็นผู้ใหญ่กลายเป็นแม่คนหลาน ๆ ก็โตเป็นหนุ่มสาวแล้ว

ชีวิตของป๋าในตอนนี้ ไม่ต่างอะไรกับพระอาทิตย์ที่บ่ายคล้อยใกล้อัสดงคต อีกไม่นาน คงลาลับจากโลกนี้ไป เมื่อพิจารณาสัจธรรมเช่นนี้ ลูกคงเข้าใจความจริงที่ป๋าอธิบาย

ความจริงที่ไหลเลื่อนไปข้างหน้าอยู่เรื่อย ๆ เมื่อเราไม่ต้องการจะให้มันเปลี่ยน แต่มันต้องเปลี่ยน ความทุกข์จึงบังเกิดแก่เราผู้ไม่ยอมรับความจริง

จากความจริงที่เปลี่ยนแปลง ความทุกข์ที่กดดันบีบคั้น ความจริงของชีวิตจึงสอนให้เราได้รับรู้ว่าไม่มีอะไรในโลกนี้ที่จะให้เรายึดมั่นถือมั่นได้เลย

อีกไม่นานละครก็ปิดฉาก พวกเราก็ต้องแยกย้ายกันไปตามวิถีกรรมของแต่ละคน ความจริงของชีวิตคือความว่างเปล่า เราควรยึดเอาความจริงจากความไร้สาระมาสร้างสาระให้เกิดแก่ชีวิตเถิด

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจความจริงของชีวิต

คำคมวันนี้

สายลมยังเปลี่ยนทาง รถยนต์ยังเปลี่ยนยาง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ป๋าอยากให้ลูกได้เห็นภาพตอนลูกพึ่งคลอดยังนอนเป็นเด็กแบเบาะ สุดท้าย ขณะนี้ลูกกลายเป็นแม่คนแล้ว ส่วนตัวป๋าก็กลายเป็นตาคนไปแล้ว อีกไม่นาน เราคงได้จากกันชั่วนิรันดร์ นี่คือความจริงที่เราต้องเตรียมใจเอาไว้เมื่อวันนั้นมาถึง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 31

(พฤหัสบดี27 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยมหากรุณาต่อเพื่อนร่วมโลก

ลูกรัก ป๋ารู้สึกว่าเพื่อนมนุษย์ร่วมโลกของเรานั้น จะเต็มไปด้วยปัญหาชีวิตมากมายเหลือเกิน โดยเฉพาะปัญหาความยากจน โลกนี้มีคนรวยจริง ๆ แค่เพียง 10 เปอร์เซ็นต์เท่านั้นที่ไม่เป็นหนี้

นอกนั้น ถ้าเป็นคนระดับกลางและคนชั้นรากหญ้า ทุกคนจะมีแต่หนี้สินทั้งนั้น อุดมไปด้วยหนี้ที่มีแต่ทบทวีคูณด้วยดอกเบี้ย ทุกชีวิตล้วนมีปัญหาด้วยกันทุกชนชั้น

นอกจากปัญหาปากท้องแล้ว ยังมีความทุกข์จากความแก่ เจ็บและตาย รวมถึงความขัดแย้งต่าง ๆ ดั่งคำพูดที่ว่า แย่งอาหารกันกิน แย่งถิ่นกันอยู่ แย่งคู่กันพิศวาสและแย่งอำนาจกันครอง

สรุป ทุกคนมีความทุกข์สากลเหมือนกัน อันที่จริง มนุษย์บนโลกนี้มีสภาพที่น่าเศร้าสลดเหลือเกิน พวกเขาถูกตัดสินประหารชีวิตแล้ว รอแค่เพียงเวลานำตัวไปประหารเท่านั้น

ทุกคนจึงอยู่ในสภาพที่น่าสงสาร โลกนี้จึงไม่มีคุณและผม มีแต่พวกเราผู้ดำผุดดำว่ายสำลักน้ำในทะเลแห่งความทุกข์ สุดท้าย ทุกคนก็มีจุดจบคือจมน้ำตายกันหมด

ดังนั้น วิธีที่ดีที่สุดก็คือ ลูกไม่จำเป็นต้องช่วยเหลือคนทุกคนบนโลก เพราะลูกไม่ใช่พระโพธิสัตว์ ไม่ใช่พระพุทธเจ้า ไม่ใช่มหาบุรุษ ลูกคงไม่มีความสามารถแบบนั้นแน่

ขอแค่เพียงลูกไม่คิดเบียดเบียนผู้อื่นทางความคิด ไม่เอาปากเป็นหอกทิ่มแทงผู้อื่น ไม่ทำลายผู้อื่นทางร่างกาย เคารพในสิทธิสมบัติและของรักของผู้อื่น

ถ้าลูกทำได้ดังนี้ ถือว่าเป็นลูกที่ประเสริฐของป๋าแล้ว จำไว้ลูกเอ๋ย จงยืนอยู่บนลำแข้งตนเองให้ได้ ทำให้ครอบครัวของลูกอบอุ่น จงเป็นที่พึ่งให้แก่สังคมรวมทั้งโลกที่เร่าร้อนใบนี้

ป๋าว่าแค่นี้ก็น่าจะพอแล้วสำหรับชีวิตอันน้อยนิดของลูกบนโลกใบนี้ เวลาของเราสั้นเหลือเกินไม่ถึงร้อยปีก็ตายกันหมดแล้ว จงเป็นหยดน้ำแห่งความชุ่มเย็นบนโลกที่แห้งผากใบนี้เถิด

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีมหากรุณาต่อเพื่อนร่วมโลก

คำคมวันนี้

ถ้าช่วยเหลือเขาไม่ได้ อย่าทำลายเขา

ป.ล. จดหมายฉบับนี้เน้นหน้าที่ของมนุษย์ที่จะต้องปฏิบัติต่อกันด้วยมหากรุณาในฐานะเพื่อนมนุษย์ต่อเพื่อนมนุษย์นั้น หัวใจหลักคือการช่วยเหลือกันเพราะเราต่างมีทุกข์เหมือนกัน การเอื้ออาทรเกื้อกูลกันจะทำให้ความทุกข์ที่มีอยู่ถูกบรรเทาเบาบางลง โลกมนุษย์จะมีสภาพไม่เป็นเหมือนไฟนรกถ้าคนทั้งโลกช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 32

(ศุกร์ 28 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยเพื่อน ความรัก และความพลัดพราก

ลูกรัก **“ที่ใดไร้เพื่อน ที่นั้นไม่ต่างจากป่าช้า”** คำกล่าวนี้เป็นความจริงแท้ คำว่าเพื่อนนั้นช่างมีความหมายที่ลึกซึ้งมาก เมื่อเรามีทุกข์และมีเขาอยู่ข้าง ๆ ความทุกข์ก็ลดไปครึ่งหนึ่งแล้ว

เมื่อมีปัญหาชีวิต เราควรเล่าให้พ่อแม่ที่รักเราฟังมากที่สุด เนื่องจากพ่อแม่คือมิตรแท้ในบ้านแต่กลายเป็นว่า เรากลับเกรงใจและสงสารที่ท่านจะต้องทุกข์ใจกินไม่ได้นอนไม่หลับกะเรา

แต่สำหรับเพื่อนเราสามารถโทรหาเขาได้ตลอดเวลาและคุยได้ทุกเรื่อง ในขณะที่อยู่กะเขา มันเป็นความรู้สึกที่สบายใจมีแต่ความเท่าเทียมกันไม่ต้องคอยระวังตัวแต่อย่างใด

ความจริงแล้ว เพื่อนมีหลายประเภท เริ่มจากเพื่อนที่รู้จักแค่เพียงผิวเผิน เจอหน้าก็ทักทายกันตามปกติ เพื่อนร่วมเรียน เพื่อนร่วมงาน ส่วนเพื่อนที่ป๋าหมายถึงในที่นี้คือ เพื่อนรู้ใจ

เพื่อนมีทั้งมิตรแท้และมิตรเทียม มิตรที่หวังดีต่อเรา มิตรที่มุ่งหวังผลประโยชน์และต้องการทำลายเมื่อเราขัดผลประโยชน์เขา เขาสามารถฆ่าเราได้ตลอดเวลาเพราะเราไว้ใจหันหลังให้เขา

ป๋าไม่เคยสอนลูกว่า เพื่อนคนนี้ดีควรคบ เพื่อนคนนี้ไม่ดีไม่ควรคบ ทั้งนี้เพราะว่าคงไม่มีใครในโลกดีหรือชั่วร้อยเปอร์เซ็นต์ ในคน ๆ เดียวย่อมมีทั้งดีและเลวปะปนกัน

เราอาจเป็นเพื่อนที่ดีสำหรับคน ๆ หนึ่ง รวมทั้งอาจเป็นเพื่อนที่เลวสำหรับอีกคนหนึ่งก็ได้ ดังนั้น ในการคบเพื่อน ลูกไม่ต้องหวังอะไรมากจากเขา แค่ไม่ทรยศหักหลังเราน่าจะเพียงพอแล้ว

แต่ถ้าลูกมีเพื่อนแท้แม้แค่เพียงคนเดียวในโลกนี้ นับว่าเป็นโชคดีของลูกแล้ว เมื่อเพื่อนดีมีคุณค่าอย่างนี้จึงเป็นความเจ็บปวดทรมานมากที่ต้องพลัดพรากจากเขาชั่วนิรันดร์

ถ้าทุกคนมีเพื่อนแท้อย่างน้อยแค่เพียงคนเดียว การฆ่าตัวตายคงไม่เกิดขึ้นบนโลกนี้

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีเพื่อนที่รักลูกอย่างจริงใจ

คำคมวันนี้

อย่าเอ่ยคำว่าเพื่อน ถ้าในใจลูกไม่มีคำว่าเพื่อน

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ป๋าได้รับแรงบันดาลใจจากลูกสาวคนหนึ่งที่เพื่อนของเธอจากไปอย่างไม่มีวันกลับ เพื่อนมีความสำคัญและมีค่ามากในชีวิตดังกล่าว จึงทำให้นักร้องดังชาวอเมริกันเชสเตอร์ เบนนิงตันจากวงลิงคิน ปาร์ค ได้ปลิดชีพตัวเองในวันเกิดของเพื่อนที่จากไปเมื่อสองเดือนก่อนในลักษณะเดียวกัน เขาคงรู้สึกว่าขาดที่พึ่งทางใจ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 33

(เสาร์ 29 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยการจับผิดตนเอง

ลูกรัก คนในโลกนี้ เขาสร้างตาไว้เพื่อจ้องจับผิดคนอื่นแทนที่จะมองความผิดตนเอง สร้างปากไว้ก็เพื่อให้นินทาคนอื่นแทนที่จะตำหนิตนเอง

โลกที่มีปัญหาทุกวันนี้ก็เพราะเราไม่สำรวจความผิดตนเอง การจ้องจับผิดคนอื่นไม่ต่างอะไรกับการที่นกแร้งกินซากศพเหม็นสาบนกแร้งด้วยกันเอง

ป๋าเกิดมา50 ปีแล้ว ยังไม่เคยเห็นใครในโลกที่เลวหรือดีอย่างเดียวทุกคนมีข้อดีและข้อเสียต่างกันไปมากบ้างน้อยบ้าง ถ้าใครเป็นคนดีเราก็ควรชื่นชมและปฏิบัติตามแบบเขา

แต่ถ้าใครไม่ดีเราก็ไม่ควรลอกเลียนแบบเขา ถ้าลูกทำได้ดังนี้ชีวิตลูกจะมีแต่ความเจริญอย่างเดียวคนที่ชี้นิ้วด่าคนอื่น นิ้วชี้นิ้วเดียวที่พุ่งไปที่คนอื่น แต่อีก 3 นิ้วชี้กลับไปที่ตนเอง

ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะว่าตัวเราเลวนั่นเอง จึงได้เที่ยวแต่จ้องจับผิดชาวบ้าน ในชีวิตนี้ คนอื่นเลวหมด มีแต่เราดีอยู่คนเดียว น่าขำจริงๆถ้าเราดีจะไม่มีคนเลวเลย จะมีแต่คนที่น่าสงสารเท่านั้น

บุคคลที่คนทั้งโลกมองว่าเป็นคนเลวนั้น อันที่จริง คนเหล่านั้นเป็นพวกมองเห็นกงจักรเป็นดอกบัว เห็นขี้วัวเป็นขนมเค้กต่างหาก ทุกคนอยากเป็นคนดี ไม่มีใครอยากถูกสาปแช่ง

แต่ที่ชีวิตผิดพลาดเพราะทนต่ออำนาจกิเลสเย้ายวนไม่ไหว จึงต้องผิดพลาดทำชั่วลงไป ไม่มีใครในโลกนี้ที่เกิดมาแล้วไม่เคยทำชั่วเลย ทุกคนก็ผิดพลาดกันมาไม่มากก็น้อย

ป๋าเองเคยทานข้าวแล้วกัดพลาดไปโดนริมฝีปากจนเลือดและน้ำตาไหลจากนั้น ป๋าก็ตั้งใจว่าจะไม่ให้พลาดอีก แต่มันก็เกิดขึ้นอีกต่อมานับไม่ถ้วน ทำไมเราไม่ให้โอกาสคนอื่นแก้ตัวบ้าง

ดังนั้น การฝึกหัดจับผิดตนเองจึงมีค่าขอให้จับผิดตนเองไปเรื่อย ๆ จนบรรลุอรหันต์ ชีวิตที่เหลืออยู่ จะได้ทำประโยชน์ให้แก่สังคมเพราะหมดกิเลสคือความเห็นแก่ตัวแล้ว

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเฝ้าเพ่งโทษจับผิดตัวเอง

คำคมวันนี้

ในโลกนี้ไม่มีคนเลว นอกจากคนที่น่าสงสาร

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ขอยกความดีให้ลูกสาวที่เวียงจันทร์ เธอบอกไม่กล้าจับผิดใครเพราะกลัวบาปจึงเป็นที่มาของจดหมายฉบับนี้ ต้องขอโทษลูกสาวด้วยที่เขียนช้ามากจนทำให้เธอต้องโทรศัพท์จากเวียงจันทน์ข้ามแม่น้ำโขงมาทวงจดหมายถึงกรุงเทพฯ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 34

(อาทิตย์ 30 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยความน่าสงสารกับความน่าสมเพช

ลูกรักการเกิดมาในโลกนี้ เราเกิดมาพร้อมกับความเขลาไร้เดียงสา เหมือนเด็กที่ไม่รู้จักน้ำร้อนหรือไฟแม้พ่อแม่จะตักเตือนห้ามปรามอย่างไรก็ไม่ยอมเชื่อฟัง

ครั้นพอถูกน้ำร้อนลวกหรือไฟไหม้จริง ๆ ขึ้นมา ทีนี้ เขาก็จะกลัวเข็ดขยาดขึ้นมาทันที ทั้งนี้เป็นเพราะเขามีประสบการณ์ตรงที่เจ็บปวดมารองรับแล้ว

การที่เราโง่จะทำให้เราต้องถูกหลอก ก็ไม่แปลกเพราะเราไม่มีประสบการณ์ตรงการถูกหลอกจึงเป็นเรื่องปกติที่จะต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจเพื่อจะได้ไม่ต้องถูกหลอกอีกต่อไป

เราเรียกภาวะที่ถูกหลอกครั้งแรกนั้นว่าเป็นสิ่งที่น่าสงสาร แต่ถ้าเราเคยถูกหลอกแล้วแต่เรากลับไม่ยอมจดจำและกลับถูกหลอกอยู่ซ้ำซาก เราจะไม่เรียกภาวะนั้นว่า น่าสงสารอีกต่อไป

หากแต่จะเรียกมันว่า ความน่าสมเพช ทั้งนี้เพราะแสดงให้เห็นว่าเราไม่เคยเรียนรู้และจดจำความเจ็บปวดที่เราได้รับเลย ทำไมเราจะต้องถูกหลอกซ้ำซากจนมีเขางอกที่ศีรษะ

ดังนั้น ไม่ว่าหญิงหรือชาย ทุกคนสามารถที่จะเป็นคนที่น่าสงสารและน่าสมเพชได้เท่ากัน หากไม่ฉลาดและตกเป็นทาสอยู่ภายใต้อำนาจของความรัก

ป๋าขอถามว่า ลูกอยากจะเป็นคนโง่ที่น่าสงสารเพราะถูกหลอกครั้งเดียว หรืออยากเป็นคนน่าสมเพชที่ต้องถูกหลอกซ้ำซาก

ชีวิตเป็นของลูก ตัวลูกเองนั่นแหละที่จะต้องเป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องนี้ ป๋าเป็นได้แค่เพียงผู้ชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องเท่านั้นเอง

หวังว่าจดหมายฉบับนี้จะทำให้ลูกตระหนักและสลัดเขาบนศีรษะออกไปได้นะ ลูกรัก

จากป๋าผู้อยากไม่อยากให้ลูกต้องเป็นคนน่าสมเพช

คำคมวันนี้

จงฉลาดกว่าเขา แต่อย่าให้เขารู้ว่าเราฉลาดกว่าเขา

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ได้รับแรงบันดาลใจจากลูกสาวคนหนึ่งที่ไม่อยากให้ชีวิตต้องผิดซ้ำซาก เธออยากให้เขียนเรื่องนี้เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจคนทั่วไป เธอแค่อยากได้รับคำว่าน่าสงสารอันเกิดจากความไม่รู้ แต่เธอไม่ต้องการคำว่า น่าสมเพชที่เกิดจากการถูกหลอกซ้ำซาก ขอบใจลูกสาวที่เป็นวัตถุดิบในการเขียน ความดีของจดหมายฉบับนี้ขอยกให้เธอผู้นั้น

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 35

(จันทร์ 31 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยอันชนกชนนีนี้รักเจ้า

ลูกรัก ลูกเป็นแก้วตาดวงใจคนเดียวของพวกเรา ลูกเป็นเด็กเลี้ยงง่าย น่ารัก อ่อนโยน มีความเอื้ออาทรต่อพ่อแม่เสมอ เป็นโชคดีของพวกเราที่มีลูก

ลูกเป็นเด็กฉลาด เรียนจบปริญญาโทในสถาบันการศึกษาเก่าแก่ที่สุดของประเทศไทย จากนั้น ได้เข้ารับราชการ นี่คือความสุขใจของคนเป็นพ่อแม่อีกครั้งหนึ่งในความสำเร็จของลูก

ต่อมา เมื่อลูกมีแฟน พวกเราก็ดีใจว่า อีกไม่นาน ลูกคงจะได้แต่งงานและมีหลานให้ป๋ากับแม่ได้อุ้ม แต่แล้วพวกเราก็ได้ข่าวร้ายว่า ลูกเลิกกะแฟนเพราะลูกจับได้ว่าเขาไม่ซื่อสัตย์

ลูกเล่าให้ป๋ากะแม่ฟังว่า แฟนลูกได้สารภาพก่อนจากไปว่า เขาตั้งใจจะเลิกกะลูกมานานแล้วเหตุผลสำคัญก็คือ เวลาอยู่กะลูกเขาจะหมดความภาคภูมิใจเพราะลูกสาวป๋าเก่งไปหมดทุกอย่าง

สิ่งที่ป๋ากับแม่ยังหวังต่อไป แม้จะยังเป็นความหวังลม ๆ แล้ง ๆ ก็คือพวกเราหวังว่า คงจะมีใครที่เป็นคนดีรักลูกอย่างจริงใจ เดินเข้ามาในชีวิตลูกอีกสักครั้งหนึ่ง

ความเป็นคนดีของเขา ขอแค่เพียงครึ่งหนึ่งของความรักที่ป๋ากับแม่มีให้ลูกก็พอแล้ว อยากให้เขามารับช่วงต่อไปในการดูแลคุ้มครองลูก แทนป๋ากับแม่ที่คงอยู่ดูแลลูกตลอดไปไม่ได้

พวกเราหวังจะเห็นลูกได้แต่งงาน เพราะมันคงจะทำให้ป๋ากะแม่หมดห่วงลูกลงไปได้ระดับหนึ่ง หวังจะได้อุ้มหลานหลังจากที่เคยอุ้มลูกมาแล้ว แต่ถ้าความหวังนั้นไม่สำเร็จก็ไม่เป็นไร

เพราะถ้าลูกแต่งงานไปแล้ว จะต้องไปมีปัญหาในชีวิตครอบครัว ทำให้ลูกต้องเป็นทุกข์ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไรก็ตาม ถ้าเป็นอย่างนั้น ลูกก็สามารถอยู่กะพ่อแม่ได้อย่างสบาย

ช่างมันเถิด ลูกรัก มันเป็นอนาคตที่ยังมาไม่ถึง รู้แต่ว่าขณะนี้ แค่มีกันสามคนพ่อแม่ลูกก็น่าจะเพียงพอแล้วสำหรับความรักของพวกเรา แม้ในใจลึก ๆ จะอดห่วงใยอนาคตของลูกไม่ได้

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเป็นแม่ที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต

คำคมวันนี้

ไม่มีหน้าที่หญิงใดจะยิ่งใหญ่เกินกว่าหน้าที่แม่

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ได้รับแรงบันดาลใจจากวันเกิดครบ 32 ปีเต็มของลูกสาวในวันนี้จึงขออาศัยวันพิเศษของเธอ ถ่ายทอดความรักบริสุทธิ์ ความห่วงใยของพ่อแม่ที่มีต่อเธอ ขอให้เธอจงมีชีวิตที่ดีงามสมกับเป็นเจ้าหญิงนางฟ้าตัวน้อยของป๋า คนเป็นพ่อแม่จะตายตาหลับก็เมื่อเห็นลูกได้มีครอบครัว นี่อาจเป็นธรรมชาติข้อหนึ่งในความเป็นมนุษย์ผู้มีสัญชาตญาณหมู่

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 36

(อังคาร1 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยไม่มีรักใดประเสริฐเท่ารักตัว

ลูกรัก หน้าที่สามีภรรยาคือการมาอยู่ดูแลกัน โดยมีจุดประสงค์อันยิ่งใหญ่คือการได้ทำหน้าที่ความเป็นพ่อแม่ในการสร้างโลกใบนี้ คุณธรรมสำคัญที่สุดในการครองคู่คือ ความซื่อสัตย์

ลูกเอ๋ย สรรพสิ่งในโลกนี้มันหาความเที่ยงแท้แน่นอนไม่ได้เลย ความรักก็หนีไม่พ้นความจริงข้อนี้ มันเป็นไปตามกฎอนิจจัง ได้แก่ การเกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไป

วันนี้ อาจจะรัก พรุ่งนี้ อาจจะหน่าย วันมะรืน อาจจะกลับมาคืนดีกันใหม่ก็ได้ การจะยืนยันว่าอีกฝ่ายรักเรามั่นคงนั้น คงต้องอยู่กันไปจนตายจากกันนั้นแหละจึงจะสามารถรับรองได้

ต้นเหตุความทุกข์ในชีวิตคู่ก็คือ การแบก การยึดว่า นั่นคือสามีหรือภรรยาของเรา มันคือความรักและความหึงหวง จนวันที่อีกฝ่ายหนึ่งเปลี่ยนใจไป สิ่งที่ตามมาคือการทำใจยอมรับไม่ได้

เชื่อป๋าเถอะ ลูกรัก เมื่อเขามีหญิงใหม่ ก็แสดงว่าเขาหมดรักต่อเราแล้ว จึงไม่มีประโยชน์อะไรเลย ที่ลูกจะต้องเสียน้ำตาอาลัยให้แก่คนที่สิ้นรักในตัวเรา

การทำร้ายตนเองจะมีประโยชน์อะไร นอกจากการได้ชื่อว่าไม่รักตนเอง ยิ่งไปทำร้ายคนที่หมดรักเราหรือบุคคลที่สามก็ยิ่งก่อให้เกิดทุกข์โทษแก่ทุกฝ่าย

ขอลูกจงเอาวิกฤตินี้หันหน้าเข้าหาธรรมะเถิด ความสุขโลกีย์มีได้ชั่วคราว ความสุขยืนยาวนั้น ลูกจะต้องเข้าหาธรรมะและปฏิบัติธรรม จงแสวงหาฌานสุขและนิพพานสุข สุขที่แท้จริงเถิด

ขอให้จดหมายฉบับนี้ จงทำให้ลูกกลับมาได้สติเถิด อย่าไปรักคนอื่นที่เขาไม่มีหัวใจให้ลูกเลย แต่จงรักตัวเองเถิด ไม่มีรักใดเสมอเหมือนการรักตัวเอง

จงถอนตัวของลูกออกจากความเคียดแค้นอาฆาตพยาบาท เหมือนช้างตัวประเสริฐที่ตกหล่มพยายามพาตัวให้หลุดพ้นจากหล่มเถิด ลูกรักของป๋า

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีชีวิตที่เบาสบาย

คำคมวันนี้

ถ้าลูกแบกลูกก็หนัก ถ้าลูกวางลูกก็เบา

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ได้รับแรงบันดาลใจมาจากลูกสาวป๋าคนหนึ่ง เธอได้รับความคับแค้นแสนทรมานใจที่สามีปันใจให้หญิงอื่น หวังว่าเมื่อลูกสาวได้อ่านจดหมายฉบับนี้จบแล้ว จะทำให้ทุกข์ในใจของลูกนั้นบรรเทาลงไปและเกิดได้สติขึ้นมา ขอให้ลูกเลิกทำร้ายตนเองหันมาแสวงหาธรรมอันประเสริฐ คือฌานสุขและนิพพานสุข ดีกว่าการยินดีในการกอดซากศพที่เน่าแม้ยังมีชีวิตอยู่

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 37

(พุธ 2 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยความเชื่อใจและความไว้วางใจ

ลูกรัก การอยู่ร่วมกันของมนุษย์นั้น สิ่งสำคัญที่สุดคือการต้องเชื่อใจให้เกียรติกัน ถ้าเราตั้งอยู่บนความระแวงซึ่งกันและกัน ถือว่าเราไม่ให้เกียรติคนที่เรารัก

นี่คือสิ่งที่มนุษย์จะต้องมีในเบื้องแรก คือการเชื่อใจคนรอบข้างผู้รักเรา พ่อ แม่ พี่ น้อง เพื่อน สามี ภรรยา นี่คือสิ่งที่มนุษย์จะต้องมี ถ้าไม่มีเรื่องนี้ป๋าว่าเขาจะต้องเป็นโรคประสาทแน่ ๆ

แต่ถ้าจะถามว่า ถ้าเชื่อใจจะไม่กลัวถูกหลอกหรือ คำตอบคือ ให้เชื่อใจได้ แต่จงห้ามไว้วางใจเด็ดขาด เพราะถ้าไว้วางใจเมื่อใด เท่ากับลูกกำลังขุดหลุมฝังศพตัวเอง

เหตุผลก็คือ มนุษย์เป็นสัตว์โลกพิเศษที่ยากจะไว้ใจได้จริง ๆ มีความซับซ้อนซ่อนเงื่อนเป็นสัตว์โลกพิเศษที่สามารถพูดอย่างทำอย่าง เขาสามารถที่จะซ่อนดาบในรอยยิ้มได้

ป๋าจะยกตัวอย่างให้เข้าใจ พ่อหวงลูกสาวมาก ให้ลูกเข้าห้องนอนใส่กลอนแน่นหนา ฝ่ายตัวพ่อเอง ได้นอนเฝ้าระวังหน้าห้อง แต่ตัวลูกสาวกลับนัดแนะคนรักให้ปีนบันไดเข้ามาหาทางหน้าต่าง

ถ้าพ่อรับรองว่าลูกสาวเป็นคนดี เขายืนยันได้ แต่หากจะให้รับรองว่าลูกสาวเป็นหญิงพรหมจารีบริสุทธิ์ เขาจะกล้ายืนยันได้หรือไม่

ตัวอย่างที่ยกมาเพื่อจะให้เข้าใจว่า การเชื่อใจคือการให้เกียรติคนรอบข้าง แต่อย่าไว้วางใจเด็ดขาด คนที่ฆ่าเราได้ง่ายที่สุด คือคนที่อยู่ใกล้ชิดเพราะเราจะหันหลังให้ด้วยความไว้วางใจ

สัตว์โลกอื่น ๆ นั้น ไม่สามารถที่จะมีพฤติกรรมที่ซับซ้อนอย่างมนุษย์ ถ้าลูกเข้าใจมนุษย์ในทุกกระบวนท่า ถือว่าลูกเรียนจบความเป็นมนุษย์แล้ว

การไว้วางใจนำมาซึ่งความตาย เหมือนจูเลียส ซีซาร์ถูกบรูตัสลูกเลี้ยงฆ่าตายเพราะไม่ระวัง หรือตัวตั๋งโต๊ะต้องโดนลิโป้บุตรบุญธรรมฆ่าตาย กรณีแย่งหญิงงามนางเตียวเสี้ยน

จากป๋าผู้อยากให้ลูกให้เกียรติคนรอบข้าง แต่ไม่อยากให้ลูกถูกคนอื่นทรยศ

คำคมวันนี้

การเชื่อใจคือการให้เกียรติคนรอบข้าง

แต่การไว้วางใจคือการขุดหลุมฝังศพตนเอง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ได้แรงบันดาลใจจากลูกสาวผู้ให้เกียรติป๋าคนหนึ่งในวันนี้ จึงอยากเขียนจดหมายนี้เตือนลูก ให้ได้เรียนรู้ระวังเรื่องใจมนุษย์ที่มีความซับซ้อนอ่านยากกว่าสัตว์โลกประเภทอื่น ๆ ภัยอันตรายก็มาจากการไว้วางใจนั่นเอง ด้วยเหตุนี้ มโหสถโพธิสัตว์จึงไม่ยอมบอกความลับของตนแก่ใครเนื่องจากมนุษย์ยากจะเชื่อใจได้นั่นเอง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 38

(พฤหัสบดี 3 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยคนไข้ต้องเปิดใจ

ลูกรักของป๋า คนเกิดมาในโลกนี้ ไม่เคยเจ็บป่วยทางกายเลยหาได้ยากมาก แต่คนไม่เคยเจ็บป่วยทางจิตเลยแม้แต่นิดเดียวหาไม่ได้เลย เขาจะถูกกิเลสแผดเผาให้เร่าร้อนอยู่ตลอดเวลา

เมื่อเราเจ็บป่วยทางจิต เราต้องยอมรับความจริงว่า ตัวเราป่วย อย่าหลอกตัวเองเด็ดขาด โดยเฉพาะคนที่มีความอ่อนแอทางใจมาก ความเจ็บปวดนั้นจะฝังแน่นเป็นรอยลึกยากจะลบเลือน

ดังนั้น วิธีการจะออกจากภาวะนั้นให้รวดเร็วที่สุดก็คือ ลูกจะต้องสารภาพความจริงกะหมอ อย่าปิดบังอำพราง ลูกจะต้องตรงไปตรงมาในการบอกอาการของโรคให้หมอได้รับทราบ

ถ้าหมอถามอาการ แต่ลูกไม่ยอมบอกอาการ ถ้าหมอให้ยา แต่ลูกปฏิเสธที่จะทาน แม้หมอจะรักและเป็นห่วงใยลูกแค่ไหน เขาก็คงไม่สามารถที่อยู่ช่วยเหลือลูกได้เลย

ถ้าลูกไม่ยอมเปิดใจ หมอคงอยู่ช่วยไม่ได้ เนื่องจากเขามีภาระที่จะต้องไปช่วยเหลือคนที่ยอมให้หมอรักษาและเป็นผู้ที่เปิดใจ ส่วนคนที่ยังไม่ยอมรับความจริง ก็คงต้องเจ็บปวดต่อไป

ถ้าลูกยังคิดว่าลูกไม่ป่วย ลูกก็ไม่ต่างอะไรกับตุ่มน้ำที่ปิดฝา แม้ฝนจะตกหนักแค่ไหน ก็ไม่มีทางที่จะมีหยดน้ำฝนตกหล่นลงไปในตุ่มอย่างแน่นอน หมอเก่งแค่ไหนก็คงช่วยลูกไม่ได้

ลูกต้องยอมรับความจริงเสียก่อนว่า ตัวลูกป่วยเป็นทุกข์ทางใจ ลูกอยากจะหายจากโรคนี้เหลือเกิน ลูกต้องมีความเชื่อมั่นในตัวหมอ ลูกต้องให้ความร่วมมือกับหมอในการรักษาอย่างจริงจัง

ขอให้เชื่อมั่นในตัวหมอ ไม่มีประโยชน์อะไรที่ลูกจะมาทนเจ็บปวดกะบาดแผลที่มันเจ็บมานาน แต่ลูกก็ไม่ยอมรักษาเสียที คิดถึงทีไร เลือดก็ไหลออกจากบาดแผลลูกทุกที

ลูกจะทนทรมานเพื่ออะไร ชีวิตคนเราผิดได้พลาดได้ เหมือนการรบในสงครามย่อมได้รับบาดแผล หน้าที่เราคือรักษาแผล ไม่ใช่ไปโกรธคนยิงเราที่ทำให้เราต้องบาดเจ็บสาหัส

จากป๋าผู้อยากให้ลูกหายป่วยใจจากอดีต

คำคมวันนี้

ถ้าลูกไม่เปิดใจ แม้เทวดาที่ไหนก็ช่วยลูกไม่ได้

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาด้วยความสงสารลูกสาวคนหนึ่ง เธอได้รับบาดเจ็บทางใจ น่าเสียดายอย่างยิ่ง ที่เธอไม่ยอมเปิดใจ ป๋าผู้เปรียบเหมือนหมอ แม้จะรักลูกแค่ไหนก็ไม่สามารถช่วยลูกได้ เพราะป๋ามีลูกคนอื่นที่เจ็บปวดเหมือนเธอ แต่เขายอมเปิดใจให้ป๋าและกำลังรอการบำบัดรักษาจากป๋าอย่างเร่งด่วน

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 39

(ศุกร์ 4 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยอะไรคือความสุขที่แท้จริง?

ลูกรัก สืบเนื่องจากจดหมายฉบับที่ 38 ว่าด้วยคนไข้ต้องเปิดใจ ในขณะนี้ คนไข้ได้เปิดใจแล้ว ป๋าจะทำการรักษาลูก ดังต่อไปนี้

ความทุกข์ที่ก่อให้เกิดความทรมานใจแก่ลูก สรุปแล้วมาจากสาเหตุหลัก 2 ประการเท่านั้นคือความรักและความโกรธ มันทำหน้าที่ของมันอย่างยุติธรรมในการแผดเผาลูกให้ต้องเจ็บปวด

อันดับที่หนึ่ง คือการเห็นโทษในกาม ลูกต้องทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ว่า เพราะกามเป็นเหตุมนุษย์จึงต้องคับแค้นฆ่าฟันทำลายทั้งตนเองและผู้อื่น

คนฉลาดจะมองเห็นโทษในกามที่คนแก่งแย่งทำลายกัน ละจากกามคือความเจ็บปวดจากความรัก ก้าวขึ้นไปสู่มิติแห่งสุขที่สูงกว่านั้นที่กำลังรอเราอยู่

อันดับที่สอง ฌานสุข ลูกต้องเรียนรู้มิติแห่งความสุขที่สูงขึ้นไปจากกามสุข เราเรียกภาวะนั้นว่า สภาวะที่จิตสงบปลอดจากกาม เป็นความสุขทางจิตไม่พัวพันกับกาม

อันดับที่สาม นิพพานสุขป๋าจะเรียกภาวะที่สูงกว่าฌานแต่สืบเนื่องจากฌานนี้ว่า นิพพานสุข ภาวะนี้เป็นภาวะที่ปลอดโปร่งเป็นสุขยิ่งนัก เพราะกิเลสถูกทำลาย

ทั้งหมดคือมิติแห่งความสุข จากกามสุขที่มีความสุขน้อยแต่ทุกข์มากไปสู่ฌานสุขที่ดี เป็นสุขอยู่ในขณะเข้าฌานนั้น จนมีจุดจบที่นิพพานอันเป็นสภาวะที่หมดปัญหาตลอดกาล

ป้าอยากจะสรุปให้ฟังเป็นสำนวนว่า กามว่าสุขแล้วก็สู้ฌานไม่ได้ ฌานว่าสุขแล้วก็ยังห่างไกลนิพพาน ทั้งหมดคือมิติแห่งความสุขที่ลูกต้องเพียรพยายามด้วยตัวของลูกเอง

ป้าเป็นได้แค่เพียงผู้ชี้แนะ ลูกจะเห็นได้ว่า เรายังมีมิติแห่งความสุขในการค้นหาอีกมากมาย ไม่ใช่เป็นเหมือนเสือติดกรงเดินพล่านไปมาหาทางออกไม่ได้

จากป้าผู้อยากให้ลูกก้าวขึ้นสู่มิติแห่งสุขที่แท้จริง

คำคมวันนี้

สุขแท้จริงรออยู่ อย่าหมุนวนอยู่แค่กามเลย

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่ออยากแนะนำ ลูกผู้บาดเจ็บจากพิษแห่งความรักในกามให้ก้าวขึ้นไปสู่มิติแห่งความสุขคือฌานและนิพพานซึ่งมีอยู่ในใจลูกพร้อมจะรอลูกค้นคว้าตลอดเวลา ปุถุชนที่ได้รับความทุกข์จากกามจะหาทางออกจากกามไม่ได้ ทั้งที่มีสุขประณีตรออยู่คือฌานและนิพพาน ถ้าเขาก้าวออกมาได้จากทุกข์ที่ถูกกามแผดเผา เขาจะไม่ต้องจมอยู่ในทะเลน้ำตา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 40

(เสาร์ 5 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยทำไมต้องพรากตนออกจากกาม?

ลูกรัก ป๋าจะเปรียบเทียบการเสพกามสุขซึ่งจะมีอันตรายให้ลูกได้เข้าใจ ถ้าอุปมากามสุขเหมือนสาวงามในโลกนี้และมีอยู่แค่เพียงคนเดียวท่ามกลางผู้ชาย 7 พันล้านคน

แน่นอน เธอย่อมเป็นที่หมายปองของชายเหล่านั้น พวกเขาจะใช้วิธีการหลากหลายเพื่อพิชิตใจหญิงงาม แม้จะต้องทำลายศัตรูของหัวใจด้วยการฆ่าทิ้ง พวกเขาก็ยินดีกระทำอย่างเต็มใจ

ป๋าอ่านหนังสือพระเจ้า 500 ชาติ อันเป็นปฏิปทาของพระโพธิสัตว์ผู้มุ่งปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้าในอนาคต ท่านจะต้องสั่งสมบุญกุศลที่เรียกว่าบารมี 10 ประการ

บารมีข้อ 1ใน 10 ประการเหล่านั้น คือ เนกขัมมบารมี ได้แก่การพิจารณาเห็นโทษในกามทั้งหลายแล้วออกบวช ดังนั้น ท่านจะออกบวชแทบจะทุกชาติ โดยมีวงจร ดังนี้

1. เห็นโทษในกาม 2. ออกบวช 3. ทำฌานและอภิญญาให้บังเกิด 4. มรณภาพแล้วไปเกิดในพรหมโลก นี่เป็นปฏิปทาข้อวัตรปฏิบัติของพระโพธิสัตว์

จุดประสงค์หลักก็คือ การไม่ต้องมีคู่ครองนั่นเอง เนื่องจากวิถีชีวิตการบริโภคกามแบบชาวบ้านนำมาซึ่งปัญหามากมาย ชาวพุทธผู้เป็นฆราวาสจึงต้องหาทางพรากตนออกจากกาม

วิถีการออกจากกามของชาวพุทธผู้เป็นฆราวาสจะมี 2 วิธี ดังนี้

1. ถ้ามีครอบครัวจะหาเวลารักษาศีล 8 ในวันพระเป็นอย่างน้อย 1 วัน

2. ถ้าไม่มีครอบครัวและมีศรัทธาให้สมาทานศีล 8 ได้ตลอดชีวิต

เมื่อลูกรู้อานิสงส์ความดีของการพรากตนออกจากกามเช่นนี้แล้ว ควรหาเวลาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 วันในวันพระ เพื่อทำการพรากตนออกจากกามเถิด ลูกรักของป๋า

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีความปลอดภัยในการแสวงหาความสุข

คำคมวันนี้

แย่งอาหารกันกิน แย่งถิ่นกันอยู่ แย่งคู่กันพิศวาส แย่งอำนาจกันครอง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อต้องการอธิบายเหตุผลว่า ทำไมมนุษย์จึงต้องพรากตนออกจากกาม เหตุผลเพราะกามให้ความสุขน้อย แต่ให้ทุกข์มากมาย เป็นที่ต้องการของคนจึงนำมาสู่การแก่งแย่งทำลายกัน คนฉลาดจึงไม่ควรยินดีในกาม ควรพรากตนออกจากกามเพื่อไปพบมิติแห่งสุขคือ ฌานและนิพพานอันเป็นสุขประณีตที่รอเราอยู่

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 41

(อาทิตย์ 6 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยบุตรและธิดาผู้ไม่อยู่ในโอวาท

ลูกรักมีเรื่องหนึ่งในบรรดาความทุกข์หลากหลายของมนุษย์ที่มักจะได้ยินเสมอในการที่ลูกมาปรับทุกข์กะป๋าก็คือทำไมลูกดื้อเหลือเกินสอนอะไรก็ไม่เชื่อฟัง

การที่ลูกแต่งงานก็มุ่งหวังจากลูก 3 ประการลึก ๆ ในใจ คือ

1. เมื่อแก่เฒ่าหวังเจ้าเฝ้ารับใช้

2. เมื่อเจ็บไข้หวังเจ้าเฝ้ารักษา

3.เมื่อยามจะต้องตายวายชีวาหวังลูกช่วยปิดตาเมื่อสิ้นใจ

นี่คือความจริงที่เราผู้เป็นมนุษย์คงปฏิเสธไม่ได้เลย

เราอยากได้อภิชาตบุตร คือลูกที่ดีกว่าเรา หรืออนุชาตบุตรคือลูกเสมอเรา แต่เราไม่ปรารถนาอวชาตบุตร ลูกเพื่อเกิดมาเพื่อล้างผลาญสกุล แต่ก็เหมือนเรามีวิบากกรรมที่ต้องมาเจอ

ถ้าลูกเจออวชาตบุตร ขอให้ลูกทำการทบทวนตัวเองอย่างเร่งด่วนว่ามีความผิดพลาดที่ตรงไหนในการอบรมสั่งสอนเขา ถ้าสำรวจแล้วไม่พบเจอข้อบกพร่อง

ตัวเราผู้เป็นพ่อแม่ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เขาทางศีลธรรมได้ มีศีล 5 บริสุทธิ์ ไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่ ไม่เล่นการพนัน แต่ลูกเลือกคบเพื่อนไม่ดีเอง

ถ้าเป็นอย่างนี้ ขอให้ลูกทำใจโดยการวางอุเบกขา สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม เขาทำอย่างไรย่อมได้อย่างนั้น เราได้ทำหน้าที่พ่อแม่อย่างดีที่สุดแล้ว

อย่างไรก็ตาม ป๋ามีความเชื่อว่า มนุษย์มีธาตุแห่งความดี เป็นสัตว์โลกที่ฝึกได้ ป๋าจึงอยากให้ลูกมองโลกในแง่ดีจะได้ไม่ต้องทุกข์ระทมมากเกินไป ขอให้ลูกจงเชื่อป๋าเถิด

แม้พระเทวทัตผู้ทำอนันตริยกรรมความชั่วหนักถึง 2 ข้อ หลังชดใช้กรรมในอเวจีมหานรกแล้ว จะได้ตรัสรู้เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้านามว่าอัฏฐิสสระและได้เข้านิพพานในอนาคตกาล

น้ำเน่าที่ขังท่อริมถนน ยังกลั่นตัวเป็นฝนบนฟากฟ้า ป๋าก็หวังว่าเด็ก ๆ ของลูก วันหนึ่งในอนาคตเขาจะสำนึกตัวได้และกลับตัวกลับใจทำให้ลูกเป็นสุขได้อีกครั้งหนึ่ง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีไม้เท้าคือลูกที่ดี

คำคมวันนี้

ในน้ำครำยังมีเงาของพระจันทร์

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อปลอบประโลมจิตวิญญาณบิดามารดาผู้เศร้าโศกระทมทุกข์เพราะมีลูกไม่เชื่อฟังเป็นอวชาตบุตร จึงอยากให้ลูกสวดมนต์ไหว้พระอธิษฐานจิต ขอให้เขาจงมีสัมมาทิฏฐิและกลับตัวกลับใจได้ในที่สุดเถิด ขอเป็นกำลังใจให้ลูก

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 42

(จันทร์ 7 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยการเลือกคู่ครอง

ลูกรัก เมื่อลูกเรียนจบมีงานทำ ขั้นตอนของชีวิตต่อไปก็คือ การมีครอบครัว เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคมต้องอยู่รวมกันเป็นหมู่คณะ ชีวิตเป็นโสดจะทำให้เหงาและว้าเหว่เกินไป

การจะอยู่อย่างโดดเดี่ยวเดียวดาย ก็จะทำให้เกิดความเหงามากเกินไป แต่ถ้ามีชีวิตคู่แล้วลูกต้องทุกข์ทรมานใจมาก ป๋าเห็นว่า บางครั้ง อยู่คนเดียวน่าจะสบายใจกว่า

หลักการเลือกคู่ครองที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ รวมทั้งจะทำให้สามีภรรยานั้นพบกันทุกชาติจนกว่าจะเข้านิพพาน มีองค์ธรรม 4 ประการ ดังนี้

1. สมสัทธา มีความเชื่อรสนิยมที่คล้ายคลึงกัน ถ้าความเชื่อต่างกัน สิ่งที่ตามมาคือการทะเลาะกัน ในที่นี้ แม้นับถือศาสนาต่างกันก็ถือว่า ไม่ใช่สมสัทธา เพราะความเชื่อต่างกันนั่นเอง

2. สมสีลา มีศีล ความดีเท่าเทียมกัน อีกคนดื่มเหล้า แต่อีกคนไม่ชอบ อีกคนสูบบุหรี่ แต่อีกคนเกลียดกลิ่นบุหรี่ อีกคนดีเลิศมีศีล 5 ประจำใจ แต่อีกคนเลวศีลขาดทุกข้อ อย่างนี้ก็ไปกันไม่ได้

3. สมจาคา มีความเอื้ออาทรเสียสละให้แก่กัน ถ้าอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ให้ แต่อีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้รับตลอด หรืออีกฝ่ายหนึ่งความเห็นแก่ตัวเสมอ คงไปกันไม่ได้ตลอดรอดฝั่ง

4. สมปัญญา มีความฉลาดทัดเทียมกัน ถ้าอีกฝ่ายหนึ่งพูดอะไร อีกฝ่ายหนึ่งไม่เข้าใจ ต้องคอยอธิบายกันอยู่ตลอดเวลา ลูกคิดว่า ความรักจะยืดยาวหรือไม่ รวมถึงจะต้องมีสัมมาทิฏฐิร่วมกันด้วย

แต่ถ้าหากแต่งงานกันไปแล้ว ต่อมา อยู่ด้วยกันไม่ได้ ป้าอยากให้ทำใจให้สบาย ยอมรับความจริง คิดว่าอะไรจะเกิดมันก็ต้องเกิด ห้ามมันไม่ได้ ถ้าอยู่กันแล้วเป็นนรก เลิกกันเป็นสวรรค์ ก็เลิกเถิด ลูกรักของป้า

โบราณท่านสอนไว้น่าคิดทีเดียวว่า “อยู่เดียวเปลี่ยวกายแสนสบายแต่ไม่สนุก อยู่สองครองทุกข์แสนสนุกแต่ไม่สบาย” ขอให้ลูกสุดที่รักของป้าจงพิจารณาเอาเถิด

จากป้าผู้อยากให้ลูกมีคนคอยดูแลที่ดีที่สุด

คำคมวันนี้

เมื่อลูกไม่มีคนที่ลูกรัก ก็จงรักคนที่เขารักลูก

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อเป็นของขวัญวันเกิดให้ลูกสาวที่อยู่ที่เวียงจันทร์ ประเทศลาว อายุครบ 35 ปีในวันนี้ เป็นเรื่องการสอนลูกเรื่องการเลือกคู่ครองให้ชีวิตขอให้ชีวิตลูกจงประสบสุขตลอดไปเถิด

(ฉบับเต็มมีเนื้อหาที่ยาวเกิน 4 หน้ากระดาษเอ 4 อ่านได้ในภาคผนวก ส่วนฉบับใหม่นี้เป็นฉบับย่อ ความยาวเหลือ1 หน้ากระดาษ เอ 4)

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 43

(อังคาร 8 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยการลงทัณฑ์ลูก

ลูกรักของป๋า พ่อแม่ที่ลงโทษลูกในขณะที่ตนเองกำลังโกรธ ป๋าไม่ถือว่าพวกเขาเป็นพ่อแม่ แต่จะถือว่าพวกเขากำลังเป็นพ่อยักษ์และแม่ยักษ์เพราะถูกความโกรธครอบงำ

ดังนั้น ขอให้หยุดตั้งสติอดทนก่อน พออารมณ์ดีค่อยเรียกลูกมาสั่งสอน สิ่งใดในฐานะเราผู้เป็นพ่อแม่ที่กระทำต่อลูกของตนเองแล้วต้องมานั่งเสียใจ ป๋าไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้อง

ยิ่งเด็กรุ่นใหม่ เขาเป็นเด็กที่อาศัยพ่อแม่เกิดก็จริง แต่ตามความเป็นจริงแล้ว เขาไม่ใช่ลูกของพ่อและแม่เลย แต่เขากลายเป็นลูกของโลกต่างหาก พวกเขาพร้อมที่จะกบฏต่อพ่อแม่ได้ตลอดเวลา

การสอนลูกจึงเป็นงานที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ อย่าให้ลูกมองว่าเราลำเอียงในการรักลูก อย่าให้ลูกรู้สึกว่า เขากำลังถูกฆาตกรรม ไม่ใช่การลงโทษด้วยความรักเพื่อสั่งสอน

อย่าให้จิตของลูกเรา ต้องแหลกสลายไปเพราะการลงโทษด้วยโทสะของเราเลย ป๋ามีความเชื่อว่า ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก สอนเด็กง่ายกว่าสอนผู้ใหญ่ เพราะปลาใหญ่ใส่เกลือยาก

ถ้าเราสอนเขาด้วยความรักเมตตา เขาต้องสัมผัสได้ถึงอานุภาพแห่งความรักนี้ แต่อย่าให้มีรังสีอำมหิตที่เต็มไปด้วยความรุนแรงเลย ป๋าเศร้าใจทุกครั้งที่เห็นพ่อแม่ตีลูกด้วยโทสะ

ระวังจิตของเราให้ดี ในขณะที่โกรธโปรดจำเอาไว้ อย่าได้อบรมสั่งสอนพวกเขาเด็ดขาด ป๋าไม่อยากให้ลูกของป๋าต้องกลายเป็นพ่อยักษ์แม่ยักษ์หรือแม่มาร

ทำไมเราผู้เป็นพ่อแม่ จะต้องให้เนื้อที่อ่อนนุ่มของลูกเราต้องกลายเป็นรอยเขียวช้ำหรือรอยไหม้จากการลงโทษของเราเพียงแค่ต้องการสอนเขา แต่คนที่เจ็บปวดที่สุดกลับเป็นตัวเรา

โดยเฉพาะการสอนลูกที่เป็นวัยรุ่นต้องระวังให้ดี เขาอยู่ในวัยที่ไม่ใช่ทั้งเด็กและผู้ใหญ่เป็นวัยที่มีปัญหาและน่าสงสาร รวมทั้งน่าเป็นห่วงมากที่สุด

คำว่า รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตีนั้น เป็นคำสุภาษิตโบราณที่เราต้องรับฟังแต่ไม่ใช่ว่าจะต้องปฏิบัติตามทุกอย่าง ตีด้วยวาจาคำสอน ตีด้วยความรักที่ทำให้เขายอมรับในเมตตาจากเรา

จากป๋าสงสารลูกผู้เหนื่อยกับงานการสร้างโลก

คำคมวันนี้

ลูกคือของขวัญที่ล้ำค่าจากสวรรค์

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อเตือนสติคนเป็นพ่อแม่ในการลงโทษลูก อย่าใช้อารมณ์ในการลงโทษลูกอย่างเด็ดขาด ถ้าไม่อยากเป็นพ่อยักษ์แม่ยักษ์เพราะถูกโทสะเข้าครอบงำ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 44

(พุธ 9 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยการรับมือกับความเหงา

ลูกรัก คนยุคใหม่ป่วยเป็นโรคซึมเศร้าเพราะความเหงากันมากเหลือเกิน ความเหงาคือความรู้สึกอ้างว้าง เหงาหงอย โดดเดี่ยว เดียวดาย

แม้พวกเขาจะอยู่ท่ามกลางคนมากมาย ไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้องหรือเพื่อนฝูง แต่มันมีความรู้สึกโหวงเหวง หายใจไม่ทั่วท้อง จิตใจห่อเหี่ยว ไม่อยากอยู่อีกต่อไปในโลกนี้

จะมีความรู้สึกว่า ตัวเองไร้ค่า ไม่มีใครต้องการ เหมือนตัวเองเป็นเศษสวะที่ถูกทิ้งในกองขยะ โรคซึมเศร้าถ้ามีอาการหนักมากขึ้นและไม่ได้รับการบำบัดเยียวยาให้ถูกต้อง

สุดท้าย ก็จะนำไปสู่การฆ่าตัวตายเพราะรู้สึกเหม็นเบื่อตัวเองเหลือทน นี่เป็นโรคสำหรับคนรุ่นใหม่ โลกแห่งยุคไร้พรมแดน แต่กลับกลายเป็นว่าคนยิ่งห่างไกลมีความสัมพันธ์ต่อกันน้อยลง

ป๋าถือว่าครอบครัวนั้น จะเป็นปราการกำแพงด่านสุดท้ายในการรับมือกับความเหงา ถ้าครอบครัวไม่อบอุ่นเสียแล้วก็ยากลำบากนักที่จะเยียวยารักษาตนเองได้

ป๋าขอสรุปวิธีรับมือกับความเหงา 3 วิธี ดังนี้

1. รักตนเอง ให้กำลังใจตนเอง ไม่มีรักใดจะประเสริฐเท่ารักตนเอง การแสวงหาความรักจากผู้อื่นเหมือนแสวงหาน้ำดื่มในทะเลทรายอันแห้งผาก

2. ฝึกสมาธิ จนจิตลูกมั่นคงด้วยพลังแห่งจิตที่สงบ เกิดความสุขมากมายในใจของลูก อันเป็นความสุขที่ประณีตที่ลูกไม่เคยได้สัมผัสชิมรสแบบนี้มาก่อน

3. เจริญปัญญา ลูกสามารถน้อมจิตอันสงบ นุ่มนวลอ่อนโยนนั้นขึ้นไปพิจารณาความจริงจนเกิดความฉลาดสามารถที่จะเข้าใจความจริงที่เกิดขึ้นและยอมรับกับมันได้ในที่สุด

ป๋ายังมองไม่เห็นทางเลือกอื่นเลย นอกจากสิ่งที่ป๋าได้แนะนำไปขอเป็นกำลังใจให้ลูกฝ่าและหลุดพ้นจากความเหงาโรคซึมเศร้าให้ได้

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีสุขภาพจิตที่เข้มแข็ง

คำคมวันนี้

ความเหงามีค่าเพราะจะพาไปหาความสุขที่อบอุ่น

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่ออยากให้คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้คุณค่าของความเหงาและหาทางรับมือจัดการกับความเหงาได้อย่างถูกต้อง ความเหงาจะทำให้เราอยากหาความอบอุ่นที่ทำให้คลายเหงา แต่ต้องหาให้พบ ส่วนมากจะนำไปสู่ความอบอุ่นที่หลอกลวง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 45

(พฤหัสบดี 10 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยมนุษย์ผู้ประมาท

ลูกรัก สืบเนื่องจากจดหมายฉบับที่ 24 (พฤหัสบดี 20 กรกฎาคม 2560) ว่าด้วยความประมาทมัวเมา ลูกสามารถไปอ่านทบทวนได้อีกครั้งหนึ่ง

ป๋านั่งพิจารณาคนบนโลกนี้แล้วรู้สึกสงสารมาก พวกเขาทำเหมือนกับว่า ตัวพวกเขาเหล่านั้นจะอยู่ในโลกอย่างเป็นอมตะชั่วนิรันดร์

พวกเขาทำเหมือนตนเองจะไม่ตาย ทั้ง ๆ ที่เวลาในโลกนี้ช่างสั้นเหลือเกิน ถ้าเอาชีวิตของพวกเราไปเปรียบเทียบกับโลกหรือพระอาทิตย์ เวลาของพวกเราก็ไม่ต่างอะไรกับฝุ่นในจักรวาล

เมื่อเวลาในชีวิตสั้นถึงปานนี้ เราควรทำตนเองอย่างไร ชีวิตของเราจึงจะเป็นชีวิตที่มีคุณค่าและไม่ประมาท?

ขอให้ทำชีวิตทุกขณะให้มีคุณค่า อย่าปล่อยเวลาให้สูญเสียไปกับสิ่งที่ไร้สาระในชีวิตเลย ส่วนมาก เราจะใช้ชีวิตเราสนุกเพลิดเพลินไปกับกามคุณ มีรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส

ลูกเอ๋ย เราทุกคนมีสิทธิ์ตายและจากโลกนี้ไปได้ทุกวินาที ชีวิตของพวกเราแขวนไว้ที่ปลายจมูก เมื่อหายใจเข้าไม่หายใจออกก็ตาย หายใจออกไม่หายใจเข้าก็ตาย

ไม่มีใครรู้วันตายของชีวิตได้เลย เรารู้ได้แค่เพียงวันเกิดเท่านั้น ขอให้จงทำทุกวันของลูกให้เป็นเหมือนกับวันสุดท้ายที่จะอยู่บนโลกนี้เถิด

อย่าลืมว่าเราเป็นคนที่รวยมาก เนื่องจากเรามีคนใช้เดินเรียงหน้ามารับใช้เราวันละคนถึง 365 คน แต่สิ่งที่เราต้องตอบแทนคนใช้เหล่านั้นไม่ใช่เงินเดือนแม้แต่บาทเดียว

หากแต่มันคือ ความแก่ ความเจ็บ และความตาย ลูกจงบริหารคนใช้เหล่านั้น คือวันเวลาที่มีอยู่ทั้งหมด 365 วันต่อปีให้คุ้มค่าเถิด

อีกไม่นานหรอก ลูกเอ๋ย ลูกกับป๋าจะต้องจากกันไปชั่วนิจนิรันดร์ ภายใต้เงื่อนไขของกาลเวลาที่จำกัด จงอย่าได้เป็นเหมือนอย่างมนุษย์ผู้ประมาทในโลกนี้เลย ลูกรักของป๋าเอ๋ย

จากป๋าผู้อยากให้ลูกฉลาดในการใช้ชีวิต

คำคมวันนี้

อย่าหลงตนจนลืมกายอย่าหลงกายจนลืมแก่

ป.ล.จดหมายฉบับนี้เขียนขึ้นมาเพื่อเตือนสติลูกผู้ใช้ชีวิตอย่างประมาท คนฉลาดคือคนที่เตรียมพร้อมในการเตรียมเสบียงคือบุญกุศล ถ้าบ้านพังคือตายเมื่อไหร่ก็พร้อมก้าวออกไปทันที

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 46

(ศุกร์ 11 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยความทุกข์ตราบลมหายใจสุดท้าย

ลูกรักของป๋า มีมนุษย์หลายคนในโลกนี้กล่าวว่า เขาไม่กลัวความตาย เขากลัวอย่างอื่น เช่น กลัวอดตาย กลัวความเหงา กลัวผีมากกว่า เป็นต้น

อันที่จริง ทุกข์ที่น่ากลัวที่สุด ไม่ใช่เรื่องดังกล่าวข้างต้น หากแต่เป็นความทุกข์ที่เกิดจากความตายต่างหาก ลูกอาจจะย้อนถามป๋าว่า รู้ได้อย่างไร เพราะเรายังไม่เคยตาย

อะไรหนอที่มีความสามารถมากเหลือเกิน จนทำให้คู่รักที่รักกันมาก อันได้แก่กายกับจิตต้องพรากจากกัน มันคือความป่วยนั่นเอง ป่วยจนกระทั่งขาดใจตาย จนทำให้ต้องลาสุดที่รักไป

สุดท้าย ความทุกข์คือ แก่ เจ็บ และตาย จะทำให้ลูกเกิดปัญญา นำพาเราไปหาต้นตอของความทุกข์ นั่นคืออวิชชา ความโง่เขลาที่ทำให้ไม่เข้าใจชีวิตว่าเป็นทุกข์

นอกจากอวิชชาที่ทำให้หลงเข้าใจผิดคิดว่าเป็นสุขแล้ว ตัณหา ความอยากเกิด อุปาทาน ความยึดมั่นถือมั่นยินดีในการเกิด จนทำให้เกิดพลังงานกรรมชักพาเราไปเกิดในที่สุด

ขอให้ลูกของป๋า จงพากันตัดวงจรที่ทำให้ลูกต้องเผชิญกับทุกข์ซ้ำซากนี้เถิด ด้วยอาวุธวิเศษ ดังนี้

1. ศีล คือ การไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น โดยเฉพาะศีลที่เป็นพื้นฐานอันได้แก่ศีล 5 ถือว่าเป็นหน้าที่ในเบื้องต้นที่ลูกจะต้องปฏิบัติให้ได้เพื่อปราบกิเลสอย่างหยาบ

2. สมาธิ ได้แก่ ความมีจิตมั่นคงจนทำให้กิเลสอย่างกลาง คือนิวรณ์ 5 มีกามฉันทะ ความพอใจในกาม เป็นต้น สงบระงับไม่รบกวน เป็นหน้าที่ท่ามกลางที่ลูกจะต้องทำให้ได้

3. ปัญญา คือความฉลาดในการทำลายกิเลสแบบถอนรากถอนโคน เป็นหน้าที่สุดท้ายที่ลูกจะต้องกระทำเพื่อการถอนกิเลสอย่างละเอียด

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เรียนรู้ความจริงของชีวิต

คำคมวันนี้

ทุกข์เหมือนนายช่างผู้เจียรไนเพชรคือตัวเราให้เข้มแข็ง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อให้ลูกได้เรียนรู้ความทุกข์เพื่อจะได้เบื่อหน่ายอันเป็นกิจเบื้องต้น ในทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า ความทุกข์จะทำให้เกิดนิพพิทา คือความเบื่อหน่าย คลายความกำหนัด จิตจะหลุดพ้น เกิดความบริสุทธิ์ เย็นฉ่ำ นั่นแหละคือนิพพาน

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 47

(เสาร์ 12 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยผู้หญิงที่ชื่อว่าแม่

ลูกรักของป๋า วันนี้ เป็นวันแม่ของปวงชนชาวไทย ป๋าจะขอคุยกะลูก เรื่องผู้หญิงที่ชื่อว่าแม่ เพื่อเป็นการบูชาพระคุณแม่ด้วยจดหมายต่างมาลา ขอคารวะบูชาผู้หญิงทั้งโลกที่ได้นามว่าแม่

เมื่อผู้หญิงคนหนึ่ง ได้ตัดสินใจที่จะใช้ชีวิตร่วมกับผู้ชายคนหนึ่งที่ได้ชื่อว่าเป็นสามีนั้น นั่นหมายความว่า เธอยินดีจะมอบชีวิตทั้งกายและใจของเธอให้เขาดูแล

ในขณะเดียวกัน เธอก็ดูแลเอาใจใส่สามีอย่างดีในทุกเรื่องเช่นกัน จนทำให้สามีรู้สึกว่า บ้านนี้เป็นสวรรค์ มีความสุขทุกครั้งเมื่อได้กลับบ้าน

ไม่นานนัก จากความเป็นภรรยาที่น่ารัก เธอก็เปลี่ยนสภาพ กลายมาเป็นหญิงผู้มีสองหัวใจ เพราะมีลูกตัวน้อยอาศัยอยู่ในท้องของเธอ เธอกลายเป็นแม่อย่างสมบูรณ์แบบ

ลูกใช้เวลาประมาณ 9 เดือนอาศัยอยู่ในท้องของผู้หญิงแปลกหน้า ผู้ที่ลูกไม่เคยรู้จักมาก่อนเลย แต่ผู้หญิงคนนั้นกลับรักและห่วงใยลูกอย่างที่สุด

ลูกสร้างความเจ็บปวดให้แก่เธออย่างแสนสาหัสในขณะที่เธอคลอด แต่เธอกลับเต็มใจอย่างที่สุดในการช่วยให้ลูกได้ออกมาดูโลกที่สวยงามใบนี้

ลูกใช้เวลาประมาณ 1 ปีในอ้อมแขนอันอบอุ่น เพื่อจะได้ดื่มเลือดสีขาวจากทรวงอกของเธอ

เธอส่งเสียให้ลูกได้ศึกษาจากระดับอนุบาล 1จนถึงปริญญาตรี โดยไม่เคยคิดดอกเบี้ยจากลูกเลยแม้แต่สลึงเดียว ไม่เหมือนกองทุนเพื่อการกู้ยืมของรัฐบาล

เมื่อลูกจบการศึกษามีงานทำ ก็เธออีกนั้นแหละที่ช่วยให้ลูกมีครอบครัวโดยไม่เคยจะนึกริษยาเลยแม้แต่นิดเดียวว่าคนที่มาเป็นคู่ชีวิตของลูกจะมาแบ่งแย่งความรักไปจากเธอ

ทั้งหมดนี้คือสิ่งที่เธอทุ่มเทให้ลูกทั้งชีวิต แต่ลูกกลับใช้เวลาทั้งหมดเพื่อจะทอดทิ้งเธอ ผู้หญิงที่ชื่อว่าแม่ ผู้ที่รักลูกเป็นอมตะชั่วนิรันดร์

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เข้าใจหัวใจของผู้หญิงที่ชื่อว่าแม่

คำคมวันนี้

ไม่มีหน้าที่ของหญิงใดจะยิ่งใหญ่เกินกว่าหน้าที่แม่

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อบูชาพระคุณแม่ ผู้ที่เสียสละความสุขส่วนตัวในการสร้างสรรค์จรรโลงโลก ขอคารวะต่อผู้หญิงทุกคนในโลกนี้ คุณคือบุคคลที่ยิ่งใหญ่ที่สุด เพราะเป็นผู้ให้กำเนิดพระเจ้าจักรพรรดิ์ในทางโลกและพระพุทธเจ้า พระเจ้าจักรพรรดิ์ในทางธรรม

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 48

(อาทิตย์ 13 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยดวงใจแม่

ลูกรักของป๋า ลูกมาทำให้ดวงใจแม่อบอุ่น ลูกมาเติมน้ำเย็นบนหัวใจอันแห้งผากของแม่ จากนั้น ก็คงเป็นไปตามกฎความจริง พบเพื่อพราก เจอเพื่อจาก ทุกคนต่างมีภาระหน้าที่ของตนเอง

แม้ในปัจจุบันนี้ วิทยาการทางเทคโนโลยีจะเจริญก้าวหน้า โทรศัพท์เห็นหน้ากันได้ทุกวัน แต่ความรู้สึกก็คงไม่เหมือนสัมผัสแห่งรัก การได้กอด ได้หอมแก้ม การที่ลูกได้นอนหนุนตักแม่

ลูกจำได้หรือไม่ เมื่อลูกถามแม่ว่า อยากได้อะไรในวันแม่ แม่ของลูกตอบว่าอย่างไร ป๋าจะทบทวนความจำให้ลูกได้ฟังอีกครั้ง แม่ตอบลูกไปว่า แม่ไม่อยากได้อะไร แม่อยากให้ลูกกลับบ้าน

แม่อยากกอดลูก อยากหอมลูก อยากดูว่าลูกซูบผอมลงไปมากน้อยแค่ไหนจากการตรากตรำทำงาน แม่อยากทำอาหารคาวหวานของโปรดให้ลูกทาน

แม่ของลูกจะมีความสุขเหลือเกิน เมื่อลูกทานข้าวด้วยความอร่อย ยิ่งถ้าลูกขอเติมข้าวอีกหน่อย แม่ของลูกก็จะเป็นสุขหน้าบานทีเดียว

เวลานอนตอนกลางคืน บางครั้ง ป๋าได้ยินเสียงแม่ของลูกถอนใจ ป๋าจะถามว่าเป็นอะไร แม่ของลูกจะตอบด้วยเสียงสะอื้นว่า คิดถึงและเป็นห่วงลูก

ป๋าได้ฟังก็อดขำไม่ได้ ยังหยอกเย้าแม่ของลูกว่า ลูกเราอายุสามสิบกว่าแล้วนะแม่ ไม่ใช่สามขวบเหมือนในอดีต

ป๋าคงไม่สามารถอธิบายความรู้สึกนี้ให้ลูกเข้าใจได้ แต่คิดว่า ลูกคงจะเข้าใจเมื่อแต่งงานมีลูกเป็นของตน

บางที แม่ของลูกก็บ่นว่า เมื่อไหร่ลูกจะแต่งงานเสียที เป็นห่วงลูก กลัวจะไม่มีคนคุ้มครองดูแลเมื่อแม่กะป๋าจากโลกนี้ไป

ป๋าคงบรรยายให้ลูกฟังได้แค่นี้แหละ ดวงใจแม่ละเอียดอ่อนยิ่งนัก รักและให้อภัยแก่ลูกเสมอ สงสารลูกได้ตลอดเวลา อยากให้ลูกได้ดี ที่สำคัญก็คือไม่ก้าวก่ายเรื่องเสรีภาพของลูก

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้รู้ซึ้งถึงหัวอกแม่

คำคมวันนี้

ไม่มีหัวใจหญิงใดจะยิ่งใหญ่เท่าหัวใจแม่

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อให้ลูกทุกคนได้เข้าใจความลึกซึ้งและยิ่งใหญ่ของดวงใจพ่อแม่ จนพระพุทธเจ้าต้องนำสภาพจิตพระอรหันต์ไปเปรียบเทียบกับดวงจิตของมารดาบิดา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 49

(จันทร์ 14 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยหัวใจพ่อที่แหลกสลาย

ลูกรักของป๋า มีความลับอยู่ข้อหนึ่ง ที่เราสองคนพ่อแม่ไม่เคยปริปากบอกให้ลูกรู้เลย นั่นคือแม่ของลูกเป็นโรคหัวใจซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการมีลูกอย่างยิ่ง

ตอนแต่งงานกันใหม่ ๆ แม่ของลูกรู้ว่าป๋าอยากมีลูก แต่ป๋าก็บอกแม่เขาไปว่า มันเสี่ยงกะชีวิต อยู่กันสองคนตายายก็ได้ แต่แม่เขาก็ไม่ยอมบอกว่าปรึกษาหมอแล้วสามารถที่จะมีลูกได้

แม่เฝ้าอ้อนวอนป๋าตลอดเพื่อจะมีลูกให้ได้ สุดท้าย ป๋าต้องใจอ่อนเพราะทนรบเร้าไม่ไหว เมื่อตั้งท้องลูกป๋าตัดสินใจทำหมันทันที ตัดปัญหาทุกอย่างเพราะเป็นห่วงสุขภาพแม่ของลูก

หลังจากวันแม่ผ่านไป เมื่อลูกกลับไปทำงาน แม่ก็มีอาการทางหัวใจกำเริบหนักจนสุดจะแก้ไข สุดท้าย แม่ของลูกก็ได้จากป๋ากะลูกไปอย่างกระทันหันด้วยอาการหัวใจวาย

ตลอดงานศพ 7 วัน ป๋าอุ่นใจที่มีลูกและญาติสนิทมิตรสหายมาร่วมงานเป็นอันมาก แต่สิ่งหนึ่งที่ป๋าเฝ้าถามตัวเองอยู่เสมอก็คือ ฉันฝันไปหรือเปล่านี่

ป๋าเฝ้าถามตัวเองอย่างนี้ตลอดเวลา แม้กระทั่งเวลาที่จะเผาแม่ของลูก เมื่อเขาเปิดโลงให้เห็นหน้าแม่ของลูกเป็นครั้งสุดท้าย ดวงใจป๋ามันหวิวแทบจะขาดลงตรงนั้น

ขณะที่ร่างของแม่ถูกเข็นเข้าสู่เตาเผา ไฟลามเลียไปทั่วร่างแม่ ควันดำลอยขึ้นจากปล่องเมรุ ขาของป๋าสั่นระริกจนไม่สามารถจะยืนได้ หน้ามืดจะเป็นลมจนลูกต้องเข้ามาประคองให้นั่ง

เมื่อเสร็จงานศพ ลูกกลับไปทำงาน ป๋าอยู่คนเดียวในบ้าน ภาพต่างๆ ของแม่ที่อยู่บนผนัง รอยยิ้มที่สดใสของแม่ มันเหมือนค้อนเหล็กที่ทุบกระหน่ำมาที่ใจป๋า

ป๋าไม่สามารถที่จะหยุดใจให้คิดได้เลย ภาพต่าง ๆ ในอดีตลอยมาหลอกหลอนป๋าตลอดเวลา ตั้งแต่เราเจอกันครั้งแรก รักกัน แต่งงานกัน มีลูก สุขและทุกข์มาด้วยกัน

ป๋านั่งซึมอยู่บนโซฟา มองเก้าอี้ตรงข้ามที่แม่ของลูกชอบนั่ง น้ำตาคลอเบ้าตลอดเวลา ก้อนสะอื้นมันจุกที่คอ ทานข้าวไม่ลง ป๋าพึ่งเข้าใจคำสอนที่ว่า ความทุกข์ที่เกิดจากความพลัดพราก

จากป๋าผู้ยังทำใจไม่ได้ต้องระทมอยู่กับภาพในอดีต

คำคมวันนี้

ทุกข์เพราะพลัดพรากจากสิ่งที่รัก

เหมือนก้อนเหล็กที่คอยทุบใจตลอดเมื่อนึกถึง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อให้ลูกได้รู้ว่าธรรมะเป็นประสบการณ์ตรงที่ต้องเรียนรู้และต้องผ่านมันไปให้ได้ มิฉะนั้น เราคงต้องบ้าตายแน่ ๆ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 50

(อังคาร 15 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยผู้เฒ่าผู้เดียวดาย

ลูกรักของป๋า นับจากแม่ของลูกจากไป สิ่งที่ป๋าได้เผชิญอยู่ในตอนนี้ก็คือ ความทรงจำที่เป็นเหมือนน้ำกรดคอยกัดกร่อนใจป๋าอยู่ตลอดเวลา มันคอยฉุดกระชากลากป๋ากลับไปสู่อดีตเสมอ

ยิ่งไปกว่านั้น ในวัยกึ่งศตวรรษนี้ ป๋ารู้สึกว่า ความชรามันเข้าครอบงำป๋าอย่างแท้จริง กำลังที่เคยแข็งแรงก็เริ่มหายไป ผมที่เคยดำขลับเริ่มมีสีขาวแซม หัวล้านเริ่มปรากฏกลางศีรษะ

โรคต่าง ๆ เริ่มเข้าจู่โจมป๋าเรื่อย ๆ นับตั้งแต่ไขมันในเส้นเลือดสูง ไวรัสโจมตีปลายประสาทคู่ที่ 7 จนทำให้หน้าเบี้ยว ปากเบี้ยว ต้องไปกายภาพบำบัดเป็นเดือนกว่าจะทุเลาเบาบางลง

โรคเบาหวานอันเกิดมาจากนิสัยชอบทานของหวาน ทำให้ในตอนนี้ต้องทานยาทุกวัน ไขมันพอกตับมีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคตับแข็ง

อันที่จริงแล้ว ป๋าเป็นคนที่นอนหลับพักผ่อนเพียงพอ เหล้าบุหรี่ลูกก็รู้ว่าป๋าไม่เคยสุงสิงกะสิ่งพวกนี้ แต่จุดพลาดที่สุดในชีวิตก็คือ การไม่ออกกำลังกายและการไม่ควบคุมอาหารนั่นเองจึงทำให้ป๋าต้องพบกับสภาพที่ถูกโรครุมเร้าอยู่ในบัดนี้

ณ ขณะนี้ ป๋าจึงเจอทุกข์สองอย่าง ประการแรก คือทุกข์จากการพลัดพรากจากสุดที่รักคือแม่ของลูก ประการที่สอง คือทุกข์จากการถูกโรคต่าง ๆ เข้าครอบงำจนต้องทานยาทุกวันและทุกมื้อ

ป้าจึงกลายเป็นคนแก่อย่างสมบูรณ์แบบ โดยเฉพาะถ้าเผลอสติเมื่อไหร่ จิตมันจะวิ่งกลับไปในอดีตทุกครั้ง ลูกคงรู้ว่าป้าคิดถึงใคร การอยู่คนเดียวมันก่อให้เกิดความอ้างว้างว้าเหว่สำหรับคนแก่อย่างแท้จริง

แม้ลูกจะขอร้องให้ป้าไปอยู่ด้วยในเมืองหลวง แต่ชีวิตป้ามันไม่คุ้นเคยกับวิถีชีวิตแบบนั้น ภาวะแบบนี้มันจึงเหมือนกับการห่วงหน้าพะวงหลัง ห่วงลูกก็ใช่ กลัวลูกเป็นห่วงก็ถูก จะไปอยู่ก็ไม่ชอบเพราะหายใจไม่เต็มปอด

จากป้าผู้โดดเดี่ยวและเดียวดาย

คำคมวันนี้

คนจะแก่ๆความรู้ใช่อยู่นาน

ป.ล.จดหมายฉบับนี้เขียนเพื่อบรรยายให้ลูกได้รับรู้ความรู้สึกของป้าผู้ต้องเผชิญกับความทุกข์คือความเศร้าที่เกิดจากความพลัดพรากและความทุกข์จากโรคภัยไข้เจ็บที่รุมเร้า

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 51

(พุธ 16 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยลูกผู้เป็นแก้วตาดวงใจของพ่อ

ลูกรักของป๋า ในขณะที่แม่ของลูกทอดทิ้งให้ป๋าต้องเหงาเศร้าสร้อยอยู่บนโลกใบนี้ ข่าวร้ายก็ตามทยอยกระแทกซ้ำเข้ามาที่ป๋าอีกระลอกหนึ่ง

มันเหมือนกับเป็นเคราะห์ซ้ำกรรมซัด ไม่ต่างอะไรกับพระศุกร์เข้าพระเสาร์แทรก แถมยังโดนราหูอม ชีวิตมีแต่ความมึนงงจนตั้งหลักแทบไม่ทัน

ขณะนี้ ลูกสาวของป๋าอีกคนหนึ่งที่สิงคโปร์ เธอได้รับอุบัติเหตุยังนอนหลับไม่ได้สติเลย ณ ขณะนี้ ป๋าจึงเหมือนกำลังได้รับบททดสอบที่ยิ่งใหญ่ ถ้าทนได้ก็รอด ถ้าทนไม่ได้ก็คงต้องตายเพราะความชอกช้ำใจ

ชีวิตของลูกสาวป๋าคนนี้ช่างน่าสงสารยิ่งนัก เธอเป็นลูกคนเดียวของพ่อแม่ ที่โชคร้ายยิ่งไปกว่านั้นก็คือ พ่อแม่ที่แท้จริงได้ตายจากเธอไปหมด เธอโตขึ้นในมืออันเต็มไปด้วยความรักของ แม่นมที่รักเธออย่างยิ่ง

เธอมีทั้งความน่ารักอ่อนหวานแบบผู้หญิง ในขณะเดียวกัน เธอก็มีทั้งความเข้มแข็ง กล้าหาญสมกับที่เธอเป็นทหารแห่งกองทัพเรือสิงคโปร์

ลูกเอ๋ย ชีวิตของลูกคงไม่โชคร้ายจนเกินไปกระมัง บัดนี้ ร่างของลูกกำลังนอนหลับไม่ได้สติอยู่ท่ามกลางการเอาใจช่วยของบรรดาบุคคลผู้เป็นที่รักของลูก

ลุกขึ้นมาเถิดลูกรัก บุญกุศลใดที่ป๋าได้สร้างมาทั้งอดีต ปัจจุบัน ขอบุญกุศลทั้งหมดจงมารวมตัวเป็นตบะเดชะพละปัจจัย จงกระตุ้นให้ลูกสาวที่น่ารักของป๋าฟื้นขึ้นมาเถิด ลูกของป๋าหลับนานมากเกินไปแล้วลูก

ในที่สุด ปาฏิหาริย์ก็มีจริง ลูกสาวป๋าตื่นขึ้นมาจนได้ ขออานุภาพของบุญกุศลที่ช่วยทำให้ลูกตื่น จงช่วยประคับประคองให้ลูกหายเป็นปกติเหมือนดั่งเดิมด้วยเถิด ลูกสาวที่น่ารักของป๋า

จากป๋าผู้กำลังถูกทดสอบกำลังใจครั้งยิ่งใหญ่

คำคมวันนี้

ต้องถูกทดสอบแค่ไหนคนจึงจะแข็งแกร่งเพียงพอ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อเป็นกำลังใจให้ลูกรักผู้ได้รับอุบัติเหตุยังนอนไม่ตื่น แต่ขณะที่เขียนจดหมายฉบับนี้อยู่ ลูกได้ฟื้นคืนสติแล้ว ดวงใจป๋าที่แห้งผากจึงเหมือนได้รับน้ำทิพย์ชโลมใจขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 52

(พฤหัสบดี 17 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยปาฏิหาริย์มีจริง

ลูกรักของป๋า สามีและภรรยานั้น เปรียบได้เหมือนแขนและขาของกันและกัน ส่วนลูกนั้นไซร้เปรียบเหมือนแก้วตาดวงใจของพ่อแม่

ลูกสาวป๋าได้รับอุบัติเหตุทางรถยนต์ที่ประเทศสิงคโปร์ สภาพรถที่ลูกขับไปชนนั้น มันมีสภาพแหลกพังยับเยินไม่มีชิ้นดี ใครที่ได้เห็นก็ได้แต่ส่ายหน้าด้วยคิดว่ารอดชีวิตได้ยาก

แต่ที่น่าแปลกที่สุดก็คือ ตามเนื้อตัวของลูกกลับไม่มีบาดแผลอะไรเลย แรงอุบัติเหตุทำให้ลูกถึงกับสลบไม่ได้สติต้องนอนอยู่ในห้องไอซียู

มันเป็นเวรกรรมอะไรของป๋า สูญเสียภรรยาก็เหมือนป๋าพิการขาดแขนขาไม่เหลืออะไรแล้ว นี่ป๋าจะต้องสูญเสียลูกสุดที่รักอันเป็นเหมือนแก้วตาดวงใจอีกหรือนี้

สิ่งที่ป๋าทำได้ในขณะนี้ก็คือ การสวดมนต์ภาวนา ขอบุญกุศลทั้งหมดที่ป๋าได้ทำมาทั้งชีวิตไม่ว่าจะเป็นการให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนาและพาคนปฏิบัติธรรม จงช่วยอภิบาลรักษาให้ลูกสาวป๋าได้รอดปลอดภัยด้วยเถิด

ลูกสาวป๋าสลบไปหนึ่งคืน แต่ใบหน้าของลูกขณะนอนอยู่นั้นช่างเหมือนคนกำลังนอนหลับสนิท ไม่เหมือนคนได้รับอุบัติเหตุเลย หมอเจ้าของไข้บอกว่าโอกาสที่ลูกจะรอด 50/50

แต่แล้วปาฏิหาริย์ก็มีจริง ลูกนอนอยู่ในห้องไอซียูแค่คืนเดียวเท่านั้นสุดท้าย พอถึงตอนเช้าลูกสาวป๋าก็ฟื้นขึ้นมา กระต่ายน้อยของป๋าฟื้นขึ้นมาแล้วจริง ๆ

ในที่สุด ลูกก็สามารถออกจากโรงพยาบาลและกลับออกไปพักฟื้นที่บ้านได้แล้ว ช่างเป็นเรื่องที่เหลือเชื่อ เป็นสิ่งสุดแสนมหัศจรรย์จริง ๆ

ป๋าเชื่อในกุศลความดีที่ลูกและป๋าได้กระทำลงไป ทั้งในอดีตชาติและปัจจุบันชาติ ถ้าไม่ถึงที่ตายไม่วายชีวาวาตม์ เหมือนสภาพที่ลูกสาวป๋ากำลังเป็นอยู่นี่ รอดจากความตายได้อย่างไม่น่าเชื่อ

จากป๋าผู้ได้รับดวงใจที่หลุดลอยไปกลับมาอีกครั้ง

คำคมวันนี้

หลังพายุที่โหมกระหน่ำจะกลายเป็นท้องฟ้าที่สดใส

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อยืนยันคุณงามความดีจะเป็นเกราะคุ้มกันภัยให้มนุษย์ได้เป็นอย่างดีทั้งยามหลับและยามตื่น ขณะที่เขียนจดหมายฉบับนี้อยู่ ลูกสาวป๋าได้กลับไปพักฟื้นที่บ้านได้แล้ว ป๋าจึงเหมือนคนที่เกิดใหม่อีกครั้งหนึ่ง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 53

(ศุกร์ 18 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยในภาวะความเป็นและความตาย

ลูกรักของป๋า จดหมายฉบับนี้ป๋าเขียนขึ้นด้วยความปลื้มปีติอย่างที่สุดในชีวิต นับจากที่ป๋าสามารถช่วงชิงลูกสาวสุดที่รักมาได้จากหัตถ์พระยามัจจุราช

เมื่อลูกฟื้นขึ้นมา ลูกได้ยกมือขึ้นไหว้ป๋าแล้วเล่าให้ฟังพร้อมทั้งน้ำตาเอ่อล้นดวงตาคู่งามของลูกว่า ในขณะที่ลูกกำลังอยู่ในภาวะแห่งความเป็นความตายอยู่นั้น

ลูกได้มองเห็นภาพของป๋าในชุดพระราชทานสีขาวกางเกงสีขาวในมือถือเทียนที่จุดมีแสงสว่างแล้วเรียกชื่อลูกสาวสุดที่รักให้เดินตามมา

ขณะที่ลูกกำลังเดินตามป๋าอยู่นั้น ระหว่างทางมีเทียนปักจุดเป็นแสงสว่างยาวเรียงรายเป็นทางสวยงามเหลือเกิน

ยิ่งไปกว่านั้น ในขณะที่ลูกกำลังเดินตามป๋าผู้จุดเทียนนำทางลูกนั้นมีเสียงพระสูตรจากพระสงฆ์สวดดังเสียงต่ำกระหึ่มไพเราะดังคลอไปตามทางนั้นตลอดเวลา

เมื่อเดินไปได้ระยะหนึ่ง ลูกมองเห็นชายหญิงคู่หนึ่งยืนยิ้มต้อนรับลูกอย่างอบอุ่น ใช่แล้วคุณพระช่วย ลูกอุทานในใจ นั่นเป็นคุณพ่อคุณแม่ที่ตายจากไปนานแล้วนี่

ลูกสะอึกสะอื้นร้องไห้ด้วยความปลื้มปีติ รีบวิ่งตรงเข้าไปกอดท่านทั้งสองทันที ท่านอ้าแขนประคองกอดรับขวัญลูกแล้วให้พรว่า บุญรักษานะลูกรักของพ่อแม่

จากนั้น ลูกก็ฟื้นได้สติขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง หลังจากหลับมีอาการโคม่าอยู่ในห้องไอซียูหนึ่งคืน ลูกรักเอ๋ย ป๋าคงไม่ต้องอธิบายอะไรให้มากไปกว่านี้อีกแล้ว

พลังแห่งความรักอันบริสุทธิ์ทั้งของป๋าผู้ยังมีชีวิตอยู่ รวมทั้งของพ่อแม่ลูกที่จากไปแล้วแต่ยังรักและห่วงใยลูก ทั้งหมดมารวมกันเป็นพลังอันยิ่งใหญ่และสามารถช่วงชิงลูกได้จากเงื้อมหัตถ์ของพระยามัจจุราช

ขอบคุณบุญกุศลที่เราได้กระทำลงไปทั้งในอดีตและปัจจุบันอีกครั้งหนึ่ง

จากป๋าผู้ได้รับของขวัญจากสวรรค์อีกครั้งหนึ่ง

คำคมวันนี้

ความมหัศจรรย์จะเกิดเสมอสำหรับผู้มีศรัทธา

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อแสดงให้เห็นถึงเส้นแบ่งระหว่างความเป็นกับความตาย จิตจะทำงานเป็นครั้งสุดท้ายโดยมีพลังงานกรรมเป็นตัวชักพา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 54

(เสาร์ 19 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยมนุษย์ผู้แสวงหารัก มีรัก และสูญเสียความรัก

ลูกรักของป๋า เมื่อครั้งที่ป๋ายังเป็นวัยรุ่น เมื่อเกิดมีรักแบบหนุ่มสาวนั้น จะมีอาการหน้าแดงใจเต้น หัวใจสั่นหวิวเมื่อเจอคนที่เรารักและพอใจ

จนกระทั่ง ในที่สุด ป๋าได้เจอแม่ของลูก ความรักแบบเพ้อฝันจึงได้ยุติ กลายเป็นรักที่แท้จริงเมื่อเราทั้งสองตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกันจนมีพยานรัก คือลูก

ความรักแบบสามีและภรรยาเป็นความรักแบบไม่ต้องการบุคคลที่สามจริง ๆ ยกเว้นลูก มันจะมีทั้งความหึง หวง และห่วงคละเคล้ากันไป

นับว่าเป็นโชคดีของเราทั้งคู่ ที่เรามีความรักที่แท้จริงให้แก่กัน จึงทำให้พวกเราก้าวข้ามผ่านอุปสรรคปัญหาเหล่านั้นมาได้

จนเมื่อแม่ของลูกป่วยเป็นโรคหัวใจ อันที่จริง ป๋ารับรู้ว่าแม่ของลูกป่วยเป็นโรคนี้ ตั้งแต่เราเริ่มรักกันใหม่ ๆ แล้ว แต่ป๋าก็คิดว่ามันไม่น่าจะเป็นอุปสรรคมากมายต่อชีวิตรักของพวกเรา

การมีลูกเป็นความท้าทายความเป็นความตายต่อสุขภาพแม่ของลูก แต่เราก็ช่วยกันประคับประคองจนมีลูกได้ในที่สุด แต่นั้นก็เป็นความกังวลลึก ๆ ในใจป๋าตลอดมา

สุดท้าย เมื่อแม่ของลูกจากป๋าไปอย่างนิรันดร์ ป๋าจึงได้มีโอกาสทบทวนเรื่องความรักในชีวิตของป๋าอย่างจริงจังเสียที

ป๋าเคยโหยหาความรัก รู้สึกเหงาอยากจะหาใครมาเติมเต็ม โชคดีได้แม่ของลูกมาทำให้ความพร่องของป๋าเกิดความสมบูรณ์ แต่สุดท้าย ป๋าก็ต้องสูญเสียแม่ของลูกไปทางกายภาพ

ในความพลัดพราก ทุก ๆ วินาทีแห่งการคิดถึง เป็นทุกขณะแห่งความเจ็บปวด การยอมรับความจริงทุกครั้ง มันคือการมีหยดน้ำตาเป็นเพื่อน

ณ ขณะนี้ ป๋าจึงได้สัมผัสความรู้สึกเรื่องความรักในทางโลกอย่างสมบูรณ์แบบ อยากมีรัก ได้รักมาครอบครอง สุดท้าย รักของเราในตัวเธอก็เหลือแค่ขี้เถ้ากองกระดูกกับความรู้สึกที่เจ็บปวด

จากป๋าผู้ได้เผชิญกะรักทุกรูปแบบ

คำคมวันนี้

มีรักเพื่อจะได้มุ่งไปสู่รักอะไรบางอย่าง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อแสดงให้เห็นมนุษย์ผู้ยังเวียนว่ายหนีไม่พ้นจากวังวนแห่งรัก จึงต้องเรียนรู้ปัญหาจากรักเพื่อจะได้ข้ามให้พ้นไปสู่ความรักอะไรบางอย่างที่กำลังค้นหา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 55

(อาทิตย์ 20 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยรักที่ไม่เจ็บปวด

ลูกรักของป๋า ในขณะที่ป๋าอยู่คนเดียวป๋าเริ่มทบทวนความจริงในเรื่องรัก รักที่หนึ่งคือรักลูกผู้ยังคงอยู่และจากป๋าไปชั่วคราวเพื่อการทำงาน

ความรักแบบนี้ เป็นความรักที่ห่วงกังวล ทั้งนี้เพราะลูกเป็นผู้หญิง ป๋าก็นึกไปสารพัด กลัวคนจะมาข่มเหงรังแก ยิ่งลูกตัวคนเดียวป๋ายิ่งห่วงมาก

รักที่สอง คือรักที่มีต่อแม่ของลูก รักแบบนี้ป๋าหมดห่วงไปแล้ว ทั้งนี้เพราะแม่ของลูกได้จากป๋าไปเป็นนางฟ้าอยู่บนสวรรค์

ความรักแบบนี้ เป็นความรักที่ทำให้ป๋าหมดห่วง แต่สิ่งที่เหลืออยู่คือความคำนึงระลึกถึง ภาพในอดีตมักหวนมารบกวนใจอยู่เสมอ ทุกครั้งก็เป็นเหมือนหนามทิ่มตำใจ

สิ่งที่ป๋ากำลังขบคิดอยู่ในขณะนี้ก็คือ ความรักในชีวิตทางโลกย่อมก่อให้เกิดความทุกข์ใจอยู่ตลอดเวลา ทำให้ห่วงกังวลไม่เป็นอิสระ

เหมือนที่ป๋าเป็นห่วงกังวลต่อสวัสดิภาพของลูก เหมือนที่ป๋ากำลังถูกดึงไปสู่ความเจ็บปวดทุกขณะที่ระลึกถึงแม่ของลูกผู้จากป๋าไปชั่วนิจนิรันดร์

มันจะมีรักอย่างไรบ้างที่จะทำให้ป๋าไม่เจ็บปวด รักอย่างมีความสุขโดยที่จิตไม่ต้องกระเพื่อมด้วยความหึง หวง ห่วง จนทำให้ป๋าต้องตกอยู่ในบ่วงของความเสน่หา

พระพุทธเจ้าตรัสรักแบบพรหมวิหารไว้ 4 ประการ

1. เมตตา คือความรัก ความไม่โกรธ การให้อภัย
2. กรุณา คือความสงสาร การช่วยเหลือผู้อื่น ไม่คิดที่จะเบียดเบียน

3. มุทิตา คือการที่จิตคิดชื่นชมยินดีไม่ริษยาเมื่อเห็นเขาได้ดี

4. อุเบกขา คือจิตที่วางเฉยพิจารณาว่าสัตว์โลกมีกรรมเป็นของตน

ป๋าพิจารณาหลักธรรมข้อนี้ เมื่อระลึกถึงแม่ของลูกและตัวลูก ป๋ามีครบหมดทุกข้อ ขาดเพียงข้อเดียวที่ทำไม่ได้ นั่นคือมีอุเบกขา ป๋าจะต้องฝึกใจตนเองให้หนักแน่น ไม่กังวล ให้อยู่กับปัจจุบัน

จากป๋าผู้กำลังก้าวไปสู่รักที่ไม่เจ็บปวด

คำคมวันนี้

รักที่ยิ่งใหญ่คือรักที่ไม่เจ็บปวด

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อแสดงให้เห็นถึงความฉลาดมนุษย์ที่เรียนรู้ความเจ็บปวดจากรักที่มีอยู่ จึงพยายามเรียนรู้ความรักที่ยิ่งใหญ่เพื่อจะได้ไม่ต้องเจ็บปวดอย่างรักที่เป็นอยู่

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 56

(จันทร์ 21 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยรักแท้บริสุทธิ์ที่ยิ่งใหญ่

ลูกรักของป๋า ขณะที่ป๋าเขียนจดหมายถึงลูกฉบับนี้ เป็นเวลา 16.30 น. ของวันอาทิตย์ที่ 20 สิงหาคม 2560 ก่อนหน้านั้นเวลา 11.48 น. มีโทรศัพท์จากคุณแม่ของป๋าโทรศัพท์มาหา

ลูกคงเดาไม่ถูกว่าคุณแม่ของป๋าโทรศัพท์มาหาป๋าทำไม ตามปกติทุกวันที่ 20 สิงหาคมของทุกปี ป๋าจะได้รับโทรศัพท์อวยพรวันเกิดจากคุณแม่ตลอดมา

ลูกคงงงว่าป๋าเกิดวันที่ 25 สิงหาคม 2510 แล้วทำไมคุณแม่ของป๋าต้องโทรศัพท์มาในวันนี้ อันที่จริงแล้ว วันเกิดที่แท้จริงของป๋าไม่ใช่ตามที่ปรากฏในบัตรประชาชน

แต่ความจริงคือ วันอาทิตย์ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 9 สิงหาคม (ตามจันทรคติ) 2510 ปีมะแม คริสตศักราช 1967 ราศีสิงห์ วันนั้นเป็นวันพระพอดี

ป๋าเกิดในร.พ. ทหารอากาศ กองบิน 53 ต. เกาะหลัก อ.เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์ เวลาประมาณ 18.00 คุณพ่อและคุณแม่กลัวว่าชีวิตจะอับเฉาเหมือนพระอาทิตย์ตก จึงตั้งชื่อว่าชัชวาลย์ แปลว่า สว่าง รุ่งเรือง เพื่อให้ตรงกันข้ามกับพระอาทิตย์ที่กำลังอัสดงคต

ขณะที่ป๋าเกิด คงเป็นช่วงเวลาที่คุณแม่ท่านทรมานที่สุด ป๋าไม่สามารถรับรู้ความจริงข้อนี้ได้เลยเพราะยังเป็นเด็กคงได้แต่อนุมานเอา ลูกที่เกิดมาโดยธรรมชาติย่อมทำให้มารดาทุกคนเจ็บปวดทรมานมาก นี่เป็นเรื่องปกติทั่วไป

ป๋าเป็นลูกชายคนโตจากบรรดาน้องสาวคนรองและน้องชายคนเล็ก เป็นลูกชายคนโตจากเชื้อสายจีนตระกูลลิ้ม ลูกคงเดาออกใช่ไหมว่า ป๋าย่อมเป็นความหวังของพ่อแม่อย่างที่สุด

ขอบคุณผู้หญิงคนหนึ่ง ที่เธอยอมเหน็ดเหนื่อยใช้ท้องอันอ่อนนุ่มอุ้มป๋ามาถึง 9 เดือน เธอยอมเจ็บปวดอย่างแสนสาหัสเพื่อช่วยให้ป๋าได้ออกมาดูโลกที่สวยงามใบนี้

เธออุ้มป๋าประคองไว้บนอกให้ดื่มเลือดคือน้ำนมเป็นเวลา 1 ปี เธอเหน็ดเหนื่อยทุกอย่างเพื่อป๋ามาตลอดแต่ก็ไม่เคยบ่น วันนี้ ป๋าอายุ 50 ปี ส่วนเธอ 74 ปี เธอก็ยังรักและคิดว่าป๋าเป็นลูกน้อยของเธอเสมอ

จากป๋าผู้เกิดจากความเจ็บปวดที่เต็มใจของแม่

คำคมวันนี้

รักที่ยิ่งใหญ่คือรักที่เจ็บปวดเพื่อให้ลูกแม่ได้เกิดมา

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อแสดงความขอบคุณต่อพระคุณแม่ ผู้ช่วยเหลือให้ลูกได้เกิดมาเป็นชายชราวัย 50 ปีในวันนี้

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 57

(อังคาร 22 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยความรักที่ไม่เจ็บปวดแบบสะกดจิตตนเอง

ลูกรักของป๋า ขณะนี้ ป๋ากำลังค้นหาหนทางที่ทำให้ตนเองไม่ต้องบาดเจ็บจากความรักทุกประเภทในโลกนี้ ในที่สุด ป๋าก็ได้ค้นพบหนทางรอดให้แก่ตนเอง

นั่นคือ การสะกดจิตตนเอง การนำตนให้ไปอยู่อีกโลกหนึ่งที่ซ้อนกันอยู่ในโลกนี้นั่นเอง ดูเหมือนเป็นการค้นพบใหม่ แต่จริงๆ แล้วเป็นของเก่าที่คนฉลาดทั้งหลายค้นพบกันมานานแล้ว

ลูกคงตื่นเต้นและอยากรู้ว่ามันคืออะไร? ที่สำคัญลูกคงเอาใจช่วยอยากให้ป๋าหลุดพ้นจากความทุกข์ทรมานที่เกิดจากความรักทั้งหมดบนโลกนี้

มันคือการสะกดจิตตนเองให้อยู่กับอะไรบางอย่างในในโลกนี้จนกระทั่ง จิตสามารถเกาะดื่มด่ำและจมลึกอยู่กับสิ่งนั้นทำให้ลืมความทุกข์ในทุกสิ่งได้

ป๋าจะยกตัวอย่างให้เห็นภาพ ดังนี้ พวกฤาษีที่อยู่ในป่า ท่านได้เอาสีต่าง ๆ มีสีเขียว เป็นต้น มาเป็นวงกลมตั้งไว้ตรงหน้าและทำการเพ่งมองบริกรรมถึงสีเขียวจนภาพติดตา

คำว่า ติดตา หมายถึง เมื่อลืมตาและหลับตาสามารถเห็นได้เท่ากันจนในที่สุด ท่านก็เข้าไปอยู่ในความเงียบสงบหลุดเข้าไปอยู่อีกโลกหนึ่งที่มีแต่ความสุขสบาย

อีกอย่างหนึ่ง อาจใช้ลมหายใจเป็นอุปกรณ์ เฝ้าตามพิจารณาลมหายใจเข้าออกจนจิตเข้าไปสู่ความสงบตามลำดับและไม่รับรู้เรื่องทางร่างกายอีกเลยในขณะที่จิตอยู่ในภาวะสงบ

เราเรียกสิ่งทั้งหมดดังกล่าวว่า การฝึกกสิณ คือการเพ่งสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติจนจิตเป็นสมาธิหรือที่เรียกว่าได้ฌานสมาบัติ

ส่วนการเพ่งลมหายใจนั้น จัดเป็นความฉลาดอีกอย่างหนึ่งของมนุษย์ ที่ไม่ต้องไปใช้อุปกรณ์ภายนอก แต่ใช้สิ่งที่มีอยู่ในร่างกายคือลมหายใจเป็นเครื่องมือในการฝึกจิต

ถ้ามีเวลาในอนาคต ป๋าจะได้มาอธิบายให้ลูกรักได้เข้าใจต่อไป

จากป๋าค้นพบความจริงคือการสะกดจิตตนเอง

คำคมวันนี้

รักที่ฉลาดคือการหลบไปซ่อนตัวในห้องลับของจิต

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อชี้ให้เห็นว่า มนุษย์ยังมีความฉลาดในการหาความสุขให้ตนเองในหลายมิติ เป็นการค้นพบที่ทำให้ตนเองไม่ต้องวนเวียนจมปลักอยู่กับความเจ็บปวดซ้ำซากที่เกิดจากความรัก นั่นคือการฝึกสมาธิเพื่อทำให้ตนเองเกิดความสงบนั่นเอง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 58

(พุธ 23 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยงานศพและงานแต่งงาน

ลูกรักของป๋า ขณะที่ป๋าเขียนจดหมายถึงลูกเป็นเวลา 22.00 พอดี วันนี้เขียนถึงลูกดึกมากเพราะพึ่งกลับจากงานศพ

คุณพ่อของลูกศิษย์ป๋า พึ่งจากไปด้วยวัย 54 ปี แก่กว่าป๋าแค่เพียง 4 ปีเอง จึงต้องไปให้กำลังใจลูกศิษย์ ที่น่าสงสารยิ่งนักก็คือ คุณย่าของลูกศิษย์มีอายุถึง 76 ปีแล้ว

ท่านมีลูก 3 คน แต่ลูก ๆ ได้จากไปอย่างไม่หวนกลับถึง 2 คน ขณะนี้ยังเหลืออยู่แค่เพียงลูกชายคนเล็กซึ่งเป็นคุณอาของลูกศิษย์ป๋า

มองสำรวจไปที่ใบหน้าของคุณย่าแล้วรู้สึกสงสารจับจิต คำพูดที่ว่า

“เมื่อแก่เฒ่าหวังเจ้าเฝ้ารับใช้ เมื่อเจ็บไข้หวังเจ้าเฝ้ารักษา เมื่อยามจะต้องตายวายชีวา หวังลูกช่วยปิดตาเมื่อสิ้นใจ”

ดังก้องอยู่ในห้วงคำนึง สุดท้าย คนเป็นแม่ก็ต้องมาเผาลูกถึง 2 คน ช่างน่าหดหู่ใจเหลือเกินสำหรับผู้หญิงที่ชื่อว่าแม่ ที่ต้องมารับรู้เรื่องราวที่น่าเศร้าสลดแบบนี้

งานศพจึงเป็นงานที่ป๋าชอบไปเป็นอย่างยิ่ง แม้เจ้าภาพไม่เชิญ แต่ถ้ารู้ข่าวก็อยากไปให้กำลังใจคนที่ยังอยู่ ส่วนคนที่ตายเขาก็นอนไม่รับรู้เรื่องอยู่ในโลง

งานแบบนี้ยิ่งคนมากเท่าใด ก็ยิ่งอุ่นใจมากขึ้นเท่านั้น ไปงานแบบนี้แต่ละครั้งจะทำให้ได้สติและเกิดความไม่ประมาทมากยิ่งขึ้น

ส่วนงานแต่งงาน บอกตามตรง ช่างเป็นงานที่น่าเบื่ออย่างมาก ถ้าหลีกเลี่ยงได้จะทำทันที ความจริง เราควรไปเพื่อแสดงมุทิตาจิตชื่นชมยินดี แต่กลับกลายเป็นว่าไม่ชอบงานรื่นเริงแบบนี้

ทั้งนี้ ก็เพราะว่า งานมงคลแบบนี้ ขาดเราไปแค่เพียงคนเดียว งานมงคลสมรสก็ไม่ล่มสลาย ส่วนงานศพนั้น เจ้าภาพต้องการกำลังใจอย่างมากจากญาติสนิทมิตรสหาย

จากป๋าผู้ชอบงานเศร้ามากกว่างานรื่นเริง

คำคมวันนี้

จงเอาวิกฤติเป็นโอกาส จงเอาขาดทุนเป็นกำไร

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาต้องการชี้ให้เห็นว่า ชีวิตมนุษย์มีแต่ความผิดหวังเสมอ จึงมีแต่ความขาดทุนตลอดเวลา ดังนั้น จึงควรเอาการขาดทุนมาสร้างกำไรให้ชีวิตด้วยการสร้างความเข้มแข็งให้ตัวเองให้มากที่สุด

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 59

(พฤหัสบดี 24 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยวันเกิดของลูกคือวันตายของพ่อ

ลูกรักของป๋า สืบเนื่องจากที่ป๋าได้ไปงานศพตามที่เล่าให้ฟังในจดหมายฉบับที่ 58 นอกจากความสะเทือนใจที่แม่ต้องมาทำศพลูกแล้วยังมีเรื่องเศร้าอีกเรื่องหนึ่ง

นั่นก็คือ ลูกศิษย์ของป๋าเกิดวันที่ 22 สิงหาคม ในวันคล้ายวันเกิดปีนี้คุณพ่อก็ได้ตายจากไป ภาษาหนังจีนกำลังภายในกล่าวว่า "หัวเราะไม่ออกร้องไห้ไม่ได้"

ทั้งนี้เพราะวันคล้ายวันเกิด ส่วนมากชาวโลกจะเป่าเค้กวันเกิดฉลองวันเกิดด้วยความสนุกสนาน แต่วันนี้ กลับกลายเป็นวันที่เศร้าที่สุดในโลกของลูกเพราะพ่อลูกต้องจากกันไป

สรุปว่า คงไม่มีใครอยากเจอเหตุการณ์แบบนี้แน่นอน ถ้าใครเจอเรื่องราวแบบนี้ รับรองได้ว่าคงเป็นบุคคลที่ทุกข์ที่สุดในโลก

มีนักปรัชญาบางคนพยายามสอนให้เราไม่กลัวตาย ท่านได้สอนว่าในขณะที่เรายังมีชีวิตอยู่ เราก็ยังไม่ตาย ในขณะที่ตาย เราก็ไม่รู้สึกตัวแล้วดังนั้น จึงไม่ต้องหวาดกลัวต่อความตายเลย

อันที่จริง สัจธรรมในเรื่องนี้ก็คือ ความเจ็บปวดจากโรคภัยไข้เจ็บหรือจากอะไรก็ได้ ที่รุนแรงอย่างมากและสร้างความทุกข์จนทำให้กายและจิตต้องพรากจากกัน

คำว่า มรณัมปิ ทุกขัง แม้ความตายก็เป็นทุกข์ จึงหมายความว่ามันเจ็บทรมานมากจนขาดใจตาย ทำให้กายและจิตไม่สามารถอยู่ร่วมกันได้

บางครั้ง มีคำกล่าวว่า ความตายเป็นมารดาของความเกิด อธิบายว่า เพราะมีความตายจากภพชาติก่อน กิเลสในใจจึงเป็นเชื้อทำให้เกิดพลังงานกรรมนำมาสู่ความเกิดในชาตินี้

ดังนั้น การตายของแต่ละคนจึงมีผลไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับว่า บุคคลนั้นจะมีกิเลสหรือไม่ ถ้ามีกิเลสก็มีเหตุให้เกิด ถ้าหมดกิเลสก็ไม่ต้องเกิดอีกต่อไป

จากป๋าผู้กำลังเฝ้ามองบทบาทของคนบนโลกนี้

คำคมวันนี้

ในสุขคือทุกข์และในทุกข์ก็คือสุข

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อชี้ให้เห็นวัฏจักรการเวียนตายและการเวียนเกิด ศาสนาพุทธปฏิเสธพระเจ้าผู้สร้าง จึงได้ชี้ให้เห็นเหตุที่ทำให้ไปเกิดคือ อวิชชา ความโง่ ตัณหา ความอยาก อุปาทาน ความยึดมั่นถือมั่น และพลังงานกรรมทั้งดีและไม่ดีที่ชักพาให้ไปเกิด นี่คือต้นตอแห่งความทุกข์อย่างแท้จริง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 60

(ศุกร์ 25 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยชะตากรรมของชีวิต

ลูกรักของป๋า ขณะที่ป๋าเขียนจดหมายถึงลูกในวันนี้ เป็นวันที่ชีวิตถูกโลกกำหนดสมมุติให้ป๋ามีอายุครบ 50 ปีบริบูรณ์ตามบัตรประชาชน

เมื่อมองย้อนกลับไปในอดีตที่ผ่านมา รู้สึกว่าชีวิตมาตามแรงบุญกุศลที่รักษาจริง ๆ เราไม่สามารถเลือกได้เลย คือไม่รู้มาก่อนว่าชีวิตจะมาเป็นเหมือนในปัจจุบันที่เป็นอยู่

ชีวิตนี้ชีพจรลงเท้าย้ายที่อยู่ตลอดเวลา 50 ปีย้ายมา 7 จังหวัด 12 สถานที่ทีเดียว มีทั้งย้ายตามครอบครัว ย้ายเพราะการศึกษาและย้ายเพราะทำงาน

คุณพ่อและคุณแม่ได้เข้ามายุ่งเกี่ยวกับชีวิตป๋าแค่เพียง 12 ปีเท่านั้น นับจากนั้น เป็นการจัดการของพระรัตนตรัยที่รังสรรค์ปรุงแต่งชีวิตให้ป๋า

ป๋าเป็นคนที่มีระบบการศึกษาแบบคนโบราณ เรียนวนเวียนอยู่แต่ในวัด จนกระทั่งเรียนจบทั้งทางโลกและทางธรรม ทุกอย่างเราก็ไม่ได้กำหนดว่าจะต้องเป็นอย่างนั้นอย่างนี้

ต้องเรียกว่า เป็นระบบการเรียนแบบมีผู้ใหญ่ชี้แนะแนวทาง ป๋าก็เรียนไปตามนั้น จนกระทั่ง เมื่อเรียนจบ มีความคิดอยากจะมาเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย

สุดท้าย ความหวังที่ตั้งไว้นั้นก็กลายเป็นจริง ได้มาเป็นอาจารย์ยาวนานถึง 17 ปี ในระดับอุดมศึกษาที่เก่าแก่อันดับสามของประเทศ จนอายุลุกึ่งศตวรรษในวันนี้

มีข้อที่น่าสังเกตเกี่ยวกับตัวป๋าอยู่เรื่องหนึ่ง ไม่ว่าป๋าจะอยู่ในสถานะไหน จะไปในที่ใด จะมีสถานที่รองรับป๋า คือการถูกกำหนดให้เป็นครูสอนกรรมฐาน

เหมือนชีวิตถูกกำหนดให้ทำหน้าที่ครูในเรื่องนี้ ขณะที่ทำหน้าที่สอนนั้น ชีวิตจะมีความสุขมากเหมือนเรามีพลังทิพย์เติมลงไปในจิตใจนับจากอายุ 17 – 50 ปี

ณ ขณะนี้ ป๋ารู้สึกว่า ชีวิตตนเองมันเดินทางมาถึงปากเหวแห่งมัจจุราชแล้ว สุขภาพในวัยนี้ไม่ต่างอะไรกับคนแก่วัย 70 ปี

จากป๋าผู้โชคดีอยู่มาได้ด้วยบุญถึงกึ่งศตวรรษ

คำคมวันนี้

การเกิดมาเป็นมนุษย์เป็นของได้ยาก

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อสรุปชีวิตที่ได้อยู่มาบนโลก 50 ปี ถ้าเอาอายุ 100 ปีเป็นเกณฑ์ถือว่าวันนี้อยู่มาได้ครึ่งทางแล้ว แม้ไม่รู้ว่าต้องตายวันใดแต่ก็ขอบคุณที่อยู่มาถึงบัดนี้

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 61

(เสาร์ 26 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยการเป็นประธานทอดผ้ามหาบังสุกุล

ลูกรักของป้า ขณะที่ป้าเขียนจดหมายถึงลูก ป้าพึ่งกลับจากงานศพคุณพ่อของลูกศิษย์ วันนี้ เป็นสุดท้ายที่จะได้ทำการฌาปนกิจศพ ป้าจึงเดินทางไปให้กำลังใจ

สิ่งที่ป้าประหลาดใจมากก็คือ ลูกศิษย์เขาให้เกียรติป้าอย่างสูงสุดคือการเชิญให้ป้าเป็นประธานในพิธีทอดผ้ามหาบังสุกุลและจุดดอกไม้จันทร์เผาศพเป็นคนแรก

นี่เป็นประสบการณ์ใหม่ที่สุดในรอบ 50 ปี ป้าไม่เคยได้ทำหน้าที่นี้มาก่อนเลยในชีวิต ทั้งนี้เพราะไม่คิดว่าตนเองจะแก่จนเป็นผู้ใหญ่ขนาดนั้น

ยิ่งไปกว่านั้น ในงานยังมีนักการเมืองที่ให้เกียรติเดินทางมาในงานด้วย แต่ลูกศิษย์ก็ได้เชิญ ให้ขึ้นไปทอดเฉพาะผ้าบังสุกุลเท่านั้น ไม่ใช่ผ้ามหาบังสุกุล

ลูกอาจคิดว่า เขาคงเคารพป้าจึงให้เกียรติอาจารย์ของตนเองอย่างสูงสุด อันที่จริงแล้ว มีเรื่องที่ซ่อนอยู่ลึกซึ้งมากไปกว่านั้นอีก

ความจริงก็คือ ป้าเป็นคนสอนกรรมฐานให้เขา ในวิชาที่เขาเรียนกับป้า ยิ่งไปกว่านั้นก็คือเขาได้อารมณ์กรรมฐานที่แปลกประหลาดกว่าคนอื่นมาก

เขาสามารถเข้าสมาธิได้ลึกกว่าคนปกติทั่วไปในท่าจงกรม อันเป็นเรื่องที่ทำได้ยากมากเพราะการเดินจงกรมจะไม่สามารถเข้าสมาธิได้ลึก

เมื่อป๋าไปสะกิดเพื่อให้เขาออกจากสมาธิ เขากลับเดินเฉย พอป๋ามองไปที่หน้าเขา ปรากฏว่า ดวงตาเขาหรี่ปรือลง ปากก็ทำการบริกรรมท่าเดินจงกรม

ป๋าจึงปล่อยให้เดินตามที่เขาต้องการ จนสมาธิคลายตัวออกเอง โดยธรรมชาติ เมื่อออกจากสมาธิแล้ว เขาก็บอกทำไมอาจารย์ไม่เรียก จึงบอกเรียกแล้วแต่คุณยังเข้าสมาธิลึกอยู่

นี่คือความผูกพันทางใจระหว่างอาจารย์กับศิษย์ในทางการปฏิบัติธรรม จนนำไปสู่การให้เกียรติอย่างสูงสุด คือการเชิญเป็นประธานทอดผ้ามหาบังสุกุลในวันนี้

จากป๋าผู้เป็นอาจารย์พ่อของลูกศิษย์มาทั้งชีวิต

คำคมวันนี้

จุดสุดท้ายคือความตายชายนารีหนีไม่พ้น

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อแสดงความผูกพันระหว่างอาจารย์กับลูกศิษย์ในการสอนธรรมะที่ลึกซึ้งภาคปฏิบัติธรรม จึงนำไปสู่การแสดงความเคารพให้เกียรติอาจารย์อย่างสูงสุด

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 62

(อาทิตย์ 27 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยความรักที่ไม่เจ็บปวดแบบไร้หัวใจ

ลูกรักของป๋า จดหมายฉบับนี้เกี่ยวพันกับจดหมายฉบับที่ 55,57 ให้ลูกไปอ่านประกอบด้วยเพื่อความเข้าใจอย่างถ่องแท้

รักแบบที่ 1 คือกามสุขมีแต่ทุกข์มากกว่าสุข รักแบบที่ 2 คือฌานสุข เป็นการสะกดจิตตนเองเข้าไปอยู่อีกโลกหนึ่งที่พอออกมาก็ต้องเจ็บปวดเหมือนเดิม

รักแบบที่ 3 คือนิพพานสุข เราจะเรียกเป็นสำนวนว่า รักแบบไร้หัวใจ ความจริงถ้าไม่มีหัวใจก็คงตาย แต่เป็นความรักแบบฉลาด

มันเริ่มจากการฝึกสมาธิ จนทำให้จิตเกิดพลัง จากคิดฟุ้งซ่าน กลายเป็นคิดเป็นเรื่อง ๆ และหยุดคิดในที่สุด จิตดื่มด่ำอยู่ในความสุข

จากนั้น จึงเอาความสงบนี้มาเป็นพื้นฐานในการคิดอย่างฉลาด จนในที่สุด ความไม่ดีต่าง ๆ ถูกทำลายด้วยอำนาจความดีจนหมดสิ้นจากใจ

สิ่งที่เหลือในจิต คือการรักอย่างฉลาด ไม่มีความโกรธมาเจือปน ไม่คิดเบียดเบียนผู้อื่น มีแต่ความสงสาร ต้องการช่วยเหลือ หมดความริษยา มีแต่ชื่นชมในความดีของผู้อื่น

สุดท้าย จิตก็เหลือแต่ความนิ่ง ใส สงบ ไม่กระเพื่อมด้วยอำนาจกิเลสทั้งหลายเพราะตัดทำลายได้หมดแล้ว เรียกว่า จิตที่เป็นอุเบกขา

ในภาวะนี้แหละ เราเรียกว่า เป็นจิตที่ไร้หัวใจ เพราะอยู่เหนือทั้งบุญและบาป ทำบุญก็ไม่เป็นบุญ ทำบาปก็ไม่เป็นบาป แต่ก็ยังทำดีเพื่อการจรรโลงโลก

จิตอุเบกขา ไม่ได้หมายถึงไม่ช่วยเหลือใคร หากแต่ช่วยเต็มที่เท่าที่จะช่วยได้ แต่เมื่อถึงที่สุดก็ต้องวางใจให้เป็นกลาง คือการพิจารณาว่า สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม

นั่นคือ เมื่อเขาทำอย่างไร เขาย่อมได้รับอย่างนั้น ไม่สามารถไปแทรกแซงกฎแห่งกรรมได้

จากป๋าผู้ยังมีหัวใจแต่กำลังจะไร้หัวใจ

คำคมวันนี้

รักที่แท้จริงคือรักแบบไร้หัวใจ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อแสดงให้เห็นความทุกข์ของมนุษย์อันเกิดจากกามสุข จึงต้องพัฒนาจิตเป็นรักแบบไม่เจ็บปวดแบบสะกดจิตตนเอง (จดหมายฉบับที่ 57) และจดหมายฉบับนี้ เป็นการรักแบบไร้หัวใจคือการหมดกิเลส

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 63

(จันทร์ 28 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยวันหมดอายุกับบัตรประชาชน

ลูกรักของป๋า วันนี้ ป๋าไปทำบัตรประชาชนที่เขตมา เมื่อมองดูในบัตรประชาชนใหม่ ปรากฏว่า วันหมดอายุของบัตรตรงกับ 24 สิงหาคม 2569

นั่นหมายความว่า ถ้าป๋ายังมีบุญอายุยืนต่อไปได้อีก ต้องใช้เวลาอีก 9 ปี จึงจะสามารถทำบัตรประชาชนใหม่ได้อีกครั้งหนึ่ง

ก่อนหน้านั้น เมื่อวันศุกร์ที่ผ่านมา มีคนมาขอดูบัตรประชาชนของป๋า พอดูเสร็จเขาก็ยิ้มแล้วบอกว่า บัตรหมดอายุแล้วนะ พอป๋ามองไปก็พบว่าเป็นจริงตามที่เขาบอก

ในบัตรระบุว่า วันบัตรหมดอายุ 24 สิงหาคม 2560 นี่เรามีบัตรประชาชนที่หมดอายุแล้ว แต่ยังไม่รู้ตัวอีก ช่างประมาทเหลือเกิน ต้องให้คนอื่นมาเตือน

ลูกรัก ข้อนี้เตือนใจให้เราไม่ประมาทในชีวิต การที่เราอยู่มาได้ขนาดนี้ ยาวนานถึงกึ่งศตวรรษ ต้องขอบคุณบุญกุศลที่ถนอมรักษาเราจริง ๆ

แต่วันหนึ่ง เมื่อเรามีคำว่า ชาตะ คือวันเดือนปีที่เกิด อนาคต ไม่ช้าก็เร็ว ในที่สุด จะต้องมีคำว่า มรณะ คือวันเดือนปีที่ตาย ปรากฏในรูปถ่ายของเราในงานศพอย่างแน่นอน

ป๋าเห็นบัตรประชาชนที่หมดอายุแล้วก็ให้สะท้อนใจ ถ้าไม่ใช่บัตรแต่เป็นชีวิตจริง ตอนนี้ ป๋าคงไม่ได้คุยกะลูกแล้ว คงกลายเป็นผี เป็นวิญญาณพเนจรเร่ร่อนสู่ภพอื่นแล้ว

ลูกรักเอ๋ย เวลาของมนุษย์สั้นมาก พวกเราคือฝุ่นในจักรวาล เมื่อเอาอายุของพวกเราไปเปรียบเทียบกับโลกหรือพระอาทิตย์

ขณะนี้ โลกเรามีคนเกือบ 7,500 ล้าน ทุกวินาทีก็มีคนตายและเด็กที่เกิด ความเกิดและความตายเปรียบเหมือนกีฬาที่มนุษย์ต้องเล่นไม่รู้จักจบจริงๆ

จากป๋าผู้ตายไปแล้วเพราะบัตรประชาชน

คำคมวันนี้

มนุษย์คงรู้ได้แค่วันเกิดแต่ไม่รู้วันตาย

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อเตือนใจให้ลูกไม่ประมาทในชีวิต โดยยกบัตรประชาชนเป็นเหตุในการแสดงธรรม จุดประสงค์เพื่อเตือนใจให้มีสติทุกลมหายใจเข้าออก หายใจเข้าไม่หายใจออกก็ตาย หายใจออกไม่หายใจเข้าก็ตาย ชีวิตมนุษย์แขวนอยู่ที่ปลายจมูกแท้ ๆ ไม่ใช่เหล็กไหลที่ไหนเลย รู้อย่างนี้แล้วจะประมาทไปเพื่ออะไรกัน?

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 64

(อังคาร 29 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยชื่อนั้นสำคัญไฉน?

ลูกรักของป๋า เมื่อตอนเช้า มีลูกสาวป๋าคนหนึ่ง ได้บอกกะป๋าว่า อยากเปลี่ยนชื่อ คำถามที่ป๋าถามเธอก็คือ จะเปลี่ยนทำไมและเพื่ออะไร?

เธอตอบมาว่า คุณแม่อยากให้เปลี่ยนชื่อและอยากให้ป๋าช่วยตั้งชื่อให้ลูกด้วย ป๋าจึงถามถึงวันเดือนปีเกิดและเวลาตกฟากของเธอ

ครั้นได้ทราบเรื่องราวทั้งหมด ป๋าก็ต้องมานั่งคิดคำนวณดูว่า วันที่เธอเกิดนั้น ห้ามมีตัวอักษรอะไรตามสูตรการตั้งชื่อนามที่เป็นมงคล

ยิ่งไปกว่านั้น ก็ต้องเล็งถึงลูกสาวคนนี้ วิถีชีวิต อาชีพและอนาคตของเธอ ตั้งเพื่อให้สอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าในชีวิตของเธอ

เมื่อป๋าแจ้งชื่อใหม่ให้เธอทราบ เธอขอให้ป๋าช่วยพิจารณาอีกชื่อหนึ่งที่คุณแม่ของเธอชอบมาก ป๋าจึงแปลความหมายให้เธอฟังว่า หมายถึง ผู้หญิงที่เป็นใหญ่กว่าหญิงอื่น

ถ้าจะให้ความหมายที่ชัดเจนสำหรับชื่อที่คุณแม่พอใจก็คือ ตำแหน่งของราชินีนั่นแหละ เพราะเป็นหญิงที่อยู่เหนือหญิงทั้งปวง

ส่วนชื่อที่ป๋าตั้งให้มีความหมายว่า เป็นนางฟ้าผู้ได้รับรัศมีจากพระจันทร์ ป๋าเลยถามว่า สรุปลูกอยากเป็นแค่ราชินีหรืออยากเป็นนางฟ้า สุดท้าย จึงได้ข้อยุติตามที่ป๋าตั้งให้

ร้อยราชินีบนโลกนี้ ก็ไม่ประเสริฐเท่ากับนางฟ้าผู้ต่ำต้อยที่สุดบนสวรรค์ ทั้งนี้เนื่องจากศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไม่อาจเทียบกับความสบายของเทพธิดาได้เลย

บทสรุปในเรื่องนี้ก็คือ ป๋ามีความต้องการจะบอกลูกรักของป๋าว่าในพระพุทธศาสนาไม่ได้ให้ความสำคัญกะชื่อเลย แต่ให้ความสำคัญกับความประพฤติมากที่สุด

เหมือนตั้งชื่อว่า นายรวยแต่ถ้าเกียจคร้านก็ต้องจน นายดีแต่ประพฤติชั่วก็ต้องเลว ดังนั้น หลักการในเรื่องนี้จึงอยู่ที่การกระทำมากกว่าการตั้งชื่อ แต่เมื่อลูกขอร้องป๋าก็ไม่ขัดใจ

จากป๋าผู้ตั้งแต่เกิดมาไม่เคยคิดเปลี่ยนชื่อ

คำคมวันนี้

ชื่อไม่มีความหมายถ้ามนุษย์ไม่ลงมือสร้างมงคลให้ตนเอง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่ออธิบายให้ทราบว่าพระพุทธศาสนามีหลักการเน้นที่ความประพฤติดีเพื่อสร้างมงคลให้ตนเองไม่ได้อยู่ที่การเปลี่ยนชื่อแต่อย่างใด

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 65

(พุธ 30 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยภพชาติเป็นเหมือนของโสโครก?

ลูกรักของป๋า วันนี้ ป๋าอยากแสดงทัศนะเรื่องการเกิดและการตายในทัศนะของชาวพุทธ เพื่อให้ลูกรักของป๋าได้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้

ศาสนาของเราไม่เชื่อว่าพระเจ้าเป็นผู้สร้างชีวิตให้เกิด ไม่เชื่อในเรื่องความบังเอิญ และที่สำคัญไม่เชื่อว่ากรรมเก่าจะกำหนดชีวิตทุกครั้งไป

เราถือว่า ถ้ามีกิเลสก็เกิด ถ้าหมดกิเลส ก็จะหมดพลังที่ชักพาให้ไปเกิด ดังนั้น ชาวพุทธจึงมีเป้าหมายเพื่อการทำลายกิเลสอันเป็นเหตุให้ไปเกิด

ด้วยเหตุดังกล่าว การมองเรื่องภพชาติการเวียนว่ายตายเกิดสำหรับชาวพุทธนั้น จึงมองว่าเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่ายเพราะเป็นการจำเจซ้ำซาก

มันเหมือนคนทำอะไรซ้ำ ๆ กินอาหารเหมือนอย่างเดิมทุกมื้อ สิ่งที่ได้รับคือ ความจำเจ ทานไม่ลงและอยากอาเจียนในที่สุด นั่นคือภาวะการเป็นวิญญาณพเนเจรร่อนเร่

ทุกครั้งที่มีความเกิด สิ่งที่ตามมาคือ ความแก่ในเบื้องต้น ความเจ็บในท่ามกลาง และความตายในที่สุด ทั้งหมดล้วนเป็นความทุกข์ซ้ำซากทั้งนั้น

ดังนั้น การมองการเกิด ไม่ว่าจะเป็นกามภพจากนรกถึงสวรรค์ รูปภพพรหมโลกในระดับรูปพรหมที่มีรูป หรืออรูปพรหมที่ไม่มีรูป จึงเหมือนมองบ้านที่ถูกไฟไหม้

นั่นคือ ภาวะที่เกิดอาการขนลุก หวาดกลัว ขวัญผวาเสมอ ทุกครั้งที่นึกว่าตนเองจะต้องไปเกิดในสถานที่เหล่านั้น

ชาวพุทธจะมองการเวียนตายเวียนเกิด เหมือนอุจจาระที่มีแต่ความเหม็นสกปรกโสโครก แม้มีนิดเดียวแต่ถ้ามาติดเปื้อนจะขยะแขยง

หน้าที่ของชาวพุทธก็คือ การเจริญในข้อปฏิบัติให้ถึงซึ่งความดับทุกข์ อันได้แก่อริยมรรคมีองค์ 8 เมื่อสรุปเป็นภาคปฏิบัติคือ ศีล สมาธิ และปัญญา เพื่อบรรลุนิพพาน

จากป๋าผู้สมเพชตัวเองที่ต้องเกิด

คำคมวันนี้

การเกิดบ่อย ๆ เป็นทุกข์ร่ำไป

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่ออธิบายว่า พระพุทธศาสนาไม่สนับสนุนให้มีการเกิดเพราะการเกิดก่อให้เกิดทุกข์ไม่จบสิ้น

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 66

(พฤหัสบดี 31 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยความชรา

ลูกรักของป๋า วันนี้ ป๋าอยากเล่าความจริงของชีวิตเรื่องความแก่ให้ลูกได้รับฟัง ป๋าคงจะเล่าได้ดีแล้วนะในเรื่องนี้ เนื่องจากกำลังอยู่ในวัยอัศดงคตของชีวิตในวัย 50 ปี

เวลาพูดถึงความแก่ จะนึกถึงภาวะที่ผมหงอกขาว ฟันหักหมดปาก หนังเหี่ยวย่น เดินไม่ไหวเพราะไม่มีแรง มีภาวะสั่นเทิ้มของร่างกาย

นั่นคือภาวะของความแก่ชราอย่างสมบูรณ์แบบ แต่อันที่จริงแล้ว ความแก่นั้นจะเกิดขึ้นนับตั้งแต่เกิดเลย แต่เป็นการแก่อย่างปกปิด คือ มองไม่ออกว่าเป็นคนแก่

ส่วนภาวะที่ป๋ากล่าวถึง มีผมหงอกขาวเป็นต้นนั้น คือภาวะแห่งความแก่แบบเปิดเผย มองเห็นได้อย่างชัดเจนเต็มที่

ถ้าเอาความเกิดเป็นจุดตั้งต้นและเอาความตายเป็นจุดสุดท้าย นับจากวินาทีแรกที่คลอดออกมาจากท้องมารดา มันคือการเดินทางไปสู่ความตายทุกวินาที

เราเรียกภาวะนั้นว่า ความแก่ซึ่งจะมีทั้งมองเห็นไม่ชัดเจน คือ ความแก่แบบปกปิดและความแก่ที่เห็นได้ชัดเจน คือความแก่แบบเปิดเผย

ป๋าเองได้เรียนรู้ภาวะเหล่านี้อย่างชัดเจน เริ่มจากศีรษะเริ่มล้านตรงกลาง มีผมสีขาวเริ่มแซมเข้ามา โรคต่าง ๆ เข้าครอบงำ กำลังเริ่มหดหายรวมทั้งทานอะไรได้น้อยลง

แต่สิ่งหนึ่งที่รู้สึกว่าจะได้ประโยชน์มากจากความแก่ ก็คือการเข้าใจอะไรต่าง ๆ ได้ดีขึ้นเพราะผ่านโลกผ่านชีวิตมาเยอะ มีประสบการณ์ต่าง ๆ มากมาย

เราเรียกภาวะที่กำลังเป็นอยู่นี้ว่า เป็นการแก่อย่างมีคุณค่าเพราะได้ประโยชน์คือปัญญา ที่ได้รับมาจากมรดกคือความแก่นั่นเอง

ดังนั้น จึงขอให้กำลังใจผู้สูงวัยทั้งหลาย โดยเฉพาะนับจากอายุ 50 ปีขึ้นไป จงแก่อย่างมีคุณค่า คือมีความฉลาดเถิด อย่าได้แก่เพราะได้กินข้าวมาเยอะหรืออยู่มานานเลย

จากป๋าผู้ได้เรียนรู้อย่างลึกซึ้งในคำว่าชรา

คำคมวันนี้

ความชรานำมาซึ่งปัญญา

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่ออธิบายให้เข้าใจความหมายของคำว่าชรา มนุษย์ส่วนมากจะเรียนรู้ความแก่จากคนผู้ชรา ไม่ได้เรียนรู้ความแก่กันทุกวินาทีนับจากเกิด

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 67

(ศุกร์ 1 กันยายน 2560)

ว่าด้วยความรักของมหาบุรุษกับมหาศาสดา

ลูกรักของป้า วันนี้ ป้าอยากเล่าเรื่องความรักโดยจะเปรียบเทียบให้ลูกได้เข้าใจในบุคคล 2 ประเภท คือ มหาบุรุษผู้เกรียงไกรกับมหาศาสดาผู้ยิ่งใหญ่ ดังนี้

ในเวทีแห่งรักมนุษย์มักจะกลายเป็นคนโง่เขลาอยู่เสมอ เนื่องจากความรักในใจมนุษย์มักจะทำให้ผู้คนต้องกลายเป็นคนตาบอดอยู่เสมอ

ผู้ใดมีความมั่นคงและสามารถอดทนต่อความเจ็บปวดในความรักได้ทุกรูปแบบผู้นั้นเราจะยกย่องว่าคือมหาบุรุษผู้เกรียงไกร

เขาเหมือนนักรบผู้ก้าวสู่สงคราม ได้รับบาดเจ็บจากอาวุธฝ่ายตรงข้ามที่ยิงกระหน่ำเข้ามา ทำให้บาดเจ็บ ทั่วร่างกายมีแต่บาดแผลอันเกิดจากพิษสงครามเต็มไปหมด

แต่เขาก็สามารถเอาตัวรอดได้ แม้จะได้รับอันตรายแทบปางตาย เพราะความอดทน เข้มแข็ง จึงช่วยทำให้เขาเอาชีวิตรอดมาได้

ส่วนมหาศาสดานั้น ท่านมีจิตที่หลุดพ้นจากวังวนแห่งความรัก ท่านเข้าใจในมิติแห่งความรักทุกรูปแบบ ท่านจึงไม่ต้องบาดเจ็บจากพิษรักเลย

หากจะถามว่า มหาศาสดาไม่มีหัวใจหรืออย่างไร?

คำตอบคือ ท่านมีหัวใจ แต่ท่านไร้อารมณ์ ท่านรักแบบไม่โกรธ สงสารพร้อมเสมอที่จะช่วยเหลือคนทุกคน ชื่นชมไม่ริษยาในความดีงามของผู้อื่น

ที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้นคือ จิตท่านมีอุเบกขา เพราะเข้าใจความจริงทุกอย่าง ท่านจึงปราศจากการปรุงแต่งใด ๆ ทั้งนั้นทั้งด้านบวกและลบ

ป๋าอยากรักให้ได้แบบมหาศาสดาเหลือเกิน จะได้ไม่ต้องมาอดทนต่อความเจ็บปวดอย่างมหาบุรุษ มันคงเป็นสุขที่ประเสริฐมากกว่าการต้องมากล้ำกลืนฝืนทน

ลูกรัก ลูกเห็นด้วยกับป๋าหรือไม่?

จากป๋าผู้อยากเป็นมหาศาสดามากกว่าเป็นมหาบุรุษ

คำคมวันนี้

รักที่ฉลาดต้องไม่เจ็บปวด

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นมุมมองที่แตกต่างกันในเรื่องความรักของมหาบุรุษกับมหาศาสดา คนแรกยิ่งใหญ่เพราะอดทนต่อความเจ็บปวดที่เกิดจากรักในทุกรูปแบบ แต่คนหลังไม่เคยได้รับบาดเจ็บจากพิษรักเลยเพราะเข้าใจในรักทุกประเภท

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 68

(เสาร์ 2 กันยายน 2560)

ว่าด้วยลูกศรสองดอกที่เสียบมนุษย์

ลูกรักของป๋า วันนี้ ป๋าจะอธิบายชีวิตให้ลูกได้เข้าใจ เนื่องจากมีความสับสนว่า ชีวิตมนุษย์เป็นสุขหรือทุกข์กันแน่ แต่ละคนก็ตอบไปตามความคิดของตน

ป๋าขอตอบตามประสบการณ์ของคนที่อยู่ในโลกมากึ่งศตวรรษ ไม่ได้เป็นพวกโลกสวยหรือพวกที่ชิงชังโลกแต่ประการใด แต่ขอตอบตามความเป็นจริงว่าชีวิตเป็นทุกข์

มนุษย์เราถูกยิงเสียบด้วยลูกศรสองดอก ดังนี้ ดอกแรกเสียบมาที่กาย ดอกที่สองเสียบมาที่จิต ทุกคนจะได้รับความจริงจากธรรมชาติอย่างยุติธรรม

ลูกศรดอกแรก หมายถึง ความแก่ เจ็บ ตาย การที่ร่างกายไม่ใช่เหล็กไหล ไม่สามารถทนทานต่อสภาพที่หนาวหรือร้อนเกินไปได้ ถูกความหิวแผดเผาตลอดเวลาในทุกสี่ชั่วโมง

ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อทานอาหารเข้าไปแล้ว ทุกข์ที่ตามมาคือถูกการปวดอุจจาระและปัสสาวะเข้าบีบคั้นอีก ทุกข์จากแย่งอาหารกันกิน แย่งถิ่นกันอยู่ แย่งคู่กันพิศวาสและแย่งอำนาจกันครอง

นี่คือสัจธรรมความจริงที่เราปฏิเสธไม่ได้ว่า ชีวิตมนุษย์คือความทุกข์ เราไม่ได้เป็นอมตะตลอดกาล มีโรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียนเพื่อส่งต่อสู่จุดสุดท้ายในชีวิตคือความตาย

ลูกศรดอกที่สอง ได้แก่ กิเลสที่เป็นเหมือนไฟเข้ามาแผดเผาใจให้เร่าร้อนตลอดเวลา ไฟคือความรัก ไฟคือความโกรธ ไฟคือความโง่ ความวิตกกังวลและความผิดหวัง

พระพุทธเจ้าประสบความสำเร็จในชีวิต ทรงถอนลูกศรที่เสียบ ณ พระหทัยของพระองค์ได้ในขณะมีพระชนมายุ 35 พรรษาที่ใต้ต้นโพธิ์ เมื่อพระองค์ได้ตรัสรู้

ขณะพระชนมายุ 80 พรรษา พระองค์ทรงดับขันธปรินิพพาน นั่นคือ การถอนลูกศรที่เสียบมาที่พระวรกายของพระองค์ได้ เนื่องจากพระองค์ไม่ต้องทรงกลับมาเกิดให้เป็นทุกข์อีก

การประทับนอนเพื่อปรินิพพานของพระองค์นั้น จึงถือเป็นการนอนที่ยิ่งใหญ่ของมนุษยชาติ เพราะคือการนอนไม่ต้องตื่นไปเกิดในท้องแม่ ณ ภพไหน ๆ ให้ต้องมีทุกข์กายอีกต่อไป

นี่คือมนุษย์ผู้ร่ำรวยไปด้วยความทุกข์ แต่ช่างยากจนความสุขเหลือเกิน

จากป๋าผู้ไม่อยากถูกลูกศรเสียบอีกแล้ว

คำคมวันนี้

เจ็บครั้งเดียวก็เกินพอ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อต้องการชี้ให้เห็นว่าชีวิตมนุษย์เต็มไปด้วยความทุกข์ คนที่คิดว่าชีวิตมนุษย์เป็นความสุข เข้าใจผิดอย่างมหันต์ เพราะมนุษย์อุดมไปด้วยความทุกข์ทั้งกายและใจ จึงอุปมาชีวิตแห่งความทุกข์ว่าเป็นเหมือนการถูกยิงด้วยลูกศรเสียบมาที่กายและจิต

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 69

(อาทิตย์ 3 กันยายน 2560)

ว่าด้วยโลกนี้เขามีไว้ให้เหยียบ เขาไม่ได้มีไว้ให้แบก

ลูกรักของป๋า วันนี้ ป๋าอยากอธิบายสืบต่อจากจดหมายฉบับที่ 68 ว่าด้วยลูกศรสองดอกที่เสียบมนุษย์ ลูกที่ไม่ได้อ่านขอให้ไปตามอ่านด้วยจะได้เข้าใจยิ่งขึ้น

ชีวิตมนุษย์เริ่มด้วยปัญหา นับตั้งแต่ลืมตาเกิดมาดูโลก ต้องมีคนคอยอภิบาลเลี้ยงดู แค่นี้ ก็ชี้ให้เห็นแล้วว่า ตัวเรามีปัญหาไม่ได้ยิ่งใหญ่มาแต่เกิด

เราแข่งขันกันเรียน สอบแย่งที่นั่งกันเข้าทำงาน ประชันขันแข่งกันในเวทีรักเพื่อครอบครองคนที่เราพอใจ ชีวิตจึงมีแต่ปัญหาเพราะมันคือความทุกข์

เมื่อเรารู้ความจริงเช่นนี้ หน้าที่ของเราคือการเป็นนักสืบแกะรอยปัญหาเหล่านั้นว่ามันมาจากสาเหตุอะไร ตัวปัญหาคือผล ย่อมสืบเนื่องมาจากเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา

ความงดงามในชีวิตของมนุษย์ ก็คือศิลปะในการแก้ปัญหาให้ตนเอง ในทุก ๆ ปัญหาย่อมมีทางออก ในความมืดของก้นถ้ำ ย่อมมีแสงสว่างที่ปลายอุโมงค์รอเราอยู่

ดังนั้น เมื่อลูกเจอปัญหาต่าง ๆ ขออย่าได้ท้อแท้และสิ้นหวัง ขอให้ลูกคิดว่า โลกใบนี้มันเกิดมาเพื่อให้ลูกได้อยู่อาศัย ที่สำคัญก็คือ มันมีไว้ให้ลูกได้เหยียบย่ำก้าวไปสู่ความสำเร็จ

ถ้าลูกมีความเชื่อมั่นแบบนี้ ทุกครั้งที่เจอปัญหา ลูกจะได้ไม่กังวล ไม่ต้องเกิดภาวะการแบกโลกซึ่งมันหนักมาก แค่แบกตัวลูกคนเดียวก็หนักเหลือเกินพอแล้ว

ป๋ามีความเชื่อว่า มนุษย์สามารถแก้ปัญหาทุกอย่างให้ตนเองได้ ขนาดสร้างเรือดำน้ำอยู่ในน้ำได้นาน ๆ แบบปลาเรายังทำได้ เหาะขึ้นไปอยู่บนอากาศที่สูงลิบลิ่วแบบนกเรายังทำได้

สิ่งสำคัญคือประสบการณ์ ลูกจะต้องสั่งสมองค์ความรู้คือความฉลาดเอาไว้ จิตของลูกจะต้องนิ่งสงบอย่าวอกแวกเมื่อเจอปัญหา ใช้สติ สมาธิ แล้วค่อย ๆ แก้ปัญหาไป

สุดท้าย ความสำเร็จก็จะตกเป็นของลูกเพราะลูกจะสามารถทำลายสาเหตุของปัญหาได้ ป๋าเชื่อมั่นในความฉลาดและศักยภาพของลูกป๋า

จงจดจำไว้ว่า ไม่มีหรอกที่ฟ้ามืดมิดคือความทุกข์จะปกคลุมชีวิตลูกได้ตลอดเวลา ไม่นานนัก พระอาทิตย์คือดวงปัญญาจะฉายแสงส่องทำให้ลูกมองเห็นทางแห่งความสำเร็จ

จากป๋าผู้สงสารลูกผู้แบกโลกตลอดเวลา

คำคมวันนี้

ปัญหาเขามีไว้ให้แก้ เขาไม่ได้มีไว้ให้กลุ้ม

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อจะชี้ให้เห็นว่า ความงดงามของชีวิตมนุษย์ นั่นคือการรู้จักแก้ปัญหาให้ตนเอง จึงได้ขึ้นหัวเรื่องว่า โลกนี้เขามีไว้ให้เหยียบ เขาไม่ได้มีไว้ให้แบก ปัญหาเขามีไว้ให้แก้ เขาไม่ได้มีไว้ให้กลุ้ม

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 70

(จันทร์ 4 กันยายน 2560)

ว่าด้วยการออกจากความเจ็บปวดทางใจ

ลูกรัก การเป็นผู้ถูกกระทำ จะทำให้เราถูกหนามแห่งความเจ็บปวดฝังตรึงเราอยู่จนยากจะถอน หนามนั้นจะคอยทิ่มตำให้เราต้องเจ็บปวดตลอดเวลา

ทางออกที่เห็นกันอยู่ดาษดื่น นั่นคือปฏิบัติการจองเวรซึ่งได้ผลอย่างมากเพราะทำให้ความแค้นยุติลงอย่างรวดเร็ว แต่กลับให้ผลที่น่ากลัวในระยะยาว

มันคือการทำลายล้างกันไปมาอย่างหาจุดจบไม่ได้ ทรมานกันไปทั้งสองฝ่าย บทสรุป ในเรื่องนี้ ต้องมีใครคนหนึ่งตัดใจยอมให้อภัย หรือจับมือกันเพื่อให้เวรได้ยุติลงไป

เราเรียกวิธีการนี้ว่า การแผ่เมตตา จุดประสงค์เพื่อคุ้มครองรักษาใจเราไม่ให้เร่าร้อน เมตตาจะมีพลังสามารถกดทับความแค้นทำให้จิตเป็นสุขมีความมั่นคงแน่วแน่

จะปฏิบัติอย่างไร ก็คือการนึกว่าเขาเป็นญาติ เป็นลูกเรา พี่หรือน้องของเรา การคิดอย่างนี้จะทำให้ไฟแห่งความแค้นบรรเทาลงได้

พ่อแม่ไม่โกรธลูก พร้อมให้อภัยลูกได้เสมอ เป็นจิตที่งดงามมากในปุถุชน ให้ฝึกจิตของเราแบบนั้น จิตที่เข้าใจ อภัย พร้อมจะช่วยเหลือเสมอไม่ริษยา

เมื่อมีเมตตาจนเป็นธรรมชาติแล้ว ขั้นสุดท้าย คือการขุดรากถอนโคนความโกรธ เกลียด อาฆาต ชิงชัง ความน้อยใจ ความคับแค้นใจออกไปให้หมดจากใจ

เมตตาทำได้เต็มที่ก็คือ การสะกดจิตตนเองให้อยู่กับพลังรัก แต่เมื่อออกจากอารมณ์นี้เมื่อใด เจ้าความเจ็บปวดคั่งแค้นก็จะคอยแทะกัดกินใจเราอีกครั้งหนึ่ง

เราจึงต้องฝึกการคิดให้เป็นระบบ จะได้ถอนรากถอนโคนความเจ็บปวดที่เกิดจากความแค้นออกไปให้หมดสิ้น คือการถอนหนามทิ่มใจ แต่ไม่ใช่ฉีดยาระงับปวด

มีข้อน่าสังเกตอย่างหนึ่งว่า เจ้าความรักและความโกรธเป็นเหมือนหัวก้อยสองด้านของเหรียญบาท เป็นพลังงานขั้วบวกและลบที่ทำงานควบคู่กันไป

ถ้าโกรธหลุดหายไป รักแบบลุ่มหลงมัวเมาก็จะหลุดตามไปด้วย สิ่งที่เหลืออยู่คือจิตที่รักอย่างยิ่งใหญ่ มีแต่ความสงสารเห็นใจทุกคนบนโลกนี้

ลูกเอ๋ย จะไม่มีใครในโลกที่เลวอีกต่อไป แม้แต่คนที่น่าสงสารเพราะเห็นผิดเป็นชอบ

จากป๋าผู้สงสารลูกที่อยู่ในวังวนแห่งความแค้น

คำคมวันนี้

ความเจ็บปวดทางใจคือคุกที่คุมขังมนุษย์ตลอดชีวิต

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อชี้ให้ลูกเห็นว่า แนวทางหลุดรอดออกจากความแค้นในใจที่ตัวเราเป็นผู้ถูกกระทำนั้น ถ้าเราสลัดหลุดออกไปไม่ได้ มันจะจองจำทรมานเราไปทั้งชีวิต

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 71

(อังคาร 5 กันยายน 2560)

ว่าด้วยความสำคัญของที่ปรึกษา

ลูกรัก ตั้งแต่มนุษย์เกิดมา เราไม่สามารถอยู่ได้อย่างโดดเดี่ยว ต้องโตในมือพ่อแม่ จากนั้น จึงถูกส่งต่อไปที่ครูบาอาจารย์ตามลำดับ

การเชื่อมั่นในตัวเองเป็นสิ่งดี มันย่อมดีกว่าคนที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง แต่ถ้ามันมีมากเกินไป จะนำไปสู่ความพินาศ เหมือนที่โบราณสอนว่า กล้านักมักบิ่น

ป๋ากำลังสอนให้ลูกได้รู้ว่า การเกิดมาเป็นคนนั้นไม่ควรดื้อรั้น ควรเป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตน อย่าทำตัวเองให้เป็นชาล้นถ้วยที่ไม่สามารถเติมน้ำชาลงไปได้อีก

การเป็นคนว่านอนสอนง่ายนั้น จะก่อให้เกิดมงคลแก่ชีวิตมากมาย เนื่องจากเขาจะเก็บเกี่ยวความดีงามจากคนอื่นได้ง่ายมาก

จงเห็นคนชี้โทษ คอยติเตียนเรา เหมือนบุคคลที่ชี้ขุมทรัพย์ เพราะรักเขาจึงบอก เพราะเมตตาเขาจึงกล้าเตือน จงทำตัวให้เป็นเหมือนนักกีฬาที่มีความเชื่อมั่นในตัวครูผู้ฝึกเถิด

บรรดาครูเหล่านั้น พวกเขาผ่านร้อนผ่านหนาว ผ่านความผิดหวังและน้ำตานองหน้ามาแล้ว เมื่อเขามารับตำแหน่งที่ปรึกษาให้เรา แน่นอน เขาย่อมอยากให้เราได้ดี

หน้าที่ของเราคือ จงให้ความเชื่อมั่นต่อเขา ยื่นมือให้เขาดึงขึ้นมา อย่านั่งจ่อมจมอยู่กับความหลัง ความเศร้า และการไม่เชื่อมั่นในตนเอง

จงพากเพียรพยายามลงมือกระทำ หน้าที่ของเราคือการอยู่กับปัจจุบัน ไม่ใช่อดีตที่ล้มเหลวและคอยหลอกหลอนเราอยู่ตลอดเวลา ไม่ใช่อนาคตหักงอไม่แน่นอนที่ยังมาไม่ถึง

จงอย่าให้ที่ปรึกษาของเราต้องเสียน้ำตาเลย เพราะมันคือน้ำตาร้อนที่เต็มไปด้วยความผิดหวัง ที่เห็นเราดื้อรั้นไม่เชื่อฟังท่าน

แต่จงทำให้ท่านหลั่งน้ำตาเย็น อันเต็มไปด้วยความตื้นตันใจที่มองเห็นเราประสบความสำเร็จอันเกิดมาจากการเชื่อฟังท่านเถิด

น้ำตาที่ไหลออกมา มันคือที่สุดของอารมณ์ เศร้าที่สุดเพราะผิดหวังในตัวเราผู้ไม่เชื่อมั่นในตัวท่าน หรือดีใจที่สุดเพราะชื่นชมในความสำเร็จของตัวเรา

ขอให้น้ำตาจากดวงตาชายคนหนึ่ง จงเป็นน้ำตาแห่งรักแท้ที่ยินดีกับเราเถิด ลูกรักเอ๋ย

จากป๋าผู้รักลูกและอยากให้ลูกเชื่อมั่นในตัวป๋า

คำคมวันนี้

ความศรัทธานำไปสู่การหลุดพ้นจากความทรมาน

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อต้องการอธิบายให้ทราบว่าตัวเราเป็นเหมือนนักมวย ที่ต้องเชื่อฟังพี่เลี้ยง มิฉะนั้น เราอาจจะถูกน็อคได้จากปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิต

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 72

(พุธ 6 กันยายน 2560)

ว่าด้วยฌานสุข : จิตที่สุขสงบหลายระดับ

ลูกรัก มาถึงตอนสำคัญแล้ว ป้าอยากอธิบายให้ลูกได้เข้าใจความสุขระดับ 2 คือ ฌานสุขอันประเสริฐกว่ากามสุข ลูกก็รู้ดีว่ากามสุขนั้นสุขเล็กน้อยแต่แฝงไปด้วยความทุกข์มากมาย

ป้าอยากให้ลูกได้ชิมรสชาติของความสุขที่ลูกไม่เคยเจอมาก่อน เราเรียกความสุขนี้ ว่าฌานสุขบ้าง สุขจากสมาธิบ้าง สมาบัติบ้าง แล้วแต่จะบัญญัติเรียกกันไป

ความหมายก็คือ ภาวะที่จิตสงบนิ่ง ไม่กระเพื่อมด้วยอารมณ์คือรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัสที่เข้ามากระทบ เราจึงเรียกภาวะนี้ว่า ฌานสุข สุขเกิดจากจิตที่สงบจากกาม

ลูกรัก มนุษย์ปุถุชนยากนักที่จะทำจิตให้สงบได้ ทั้งนี้เพราะจิตปุถุชนคือกามาวจรจิต เป็นจิตที่ชอบแสวงหาความสุขทางตามีการชอบมองรูปสวยเป็นต้น

จิตจึงได้รับทุกข์อันเกิดจากไม่ได้สิ่งที่ตนปรารถนา แม้สิ่งที่ได้ก็ตั้งอยู่ไม่นาน นี่คือปัญหาที่กามมีสุขน้อยให้ทุกข์มาก เพราะให้ความอิ่มไม่ได้ตลอดเวลา

ถามว่า ใครสอนเรื่องฌานสุขเป็นคนแรก? คำตอบคือ ไม่สามารถตอบได้ ถือว่าเป็นภูมิปัญญาสมบัติของมนุษยชาติ ผู้พยายามหาทางหลุดพ้นจากความแผดเผาของกาม

คนเหล่านั้นพรากตนออกจากกาม หาที่สงบ จากนั้น ก็ทำให้จิตเกาะเกี่ยวคิดอยู่กับสิ่งใด สิ่งหนึ่งนาน ๆ จนในที่สุด จิตก็ตกไปอยู่ในห้องแห่งความสุขที่ตนไม่เคยพบมาก่อน

ยิ่งไปกว่านั้น ระดับของความสุขที่เกิดจากฌานนั้น มันยังมีความหอมหวาน ลึกซึ้งดื่มด่ำ ขึ้นไปตามลำดับ จากฌานที่ 1 ไล่ไปจนถึงสุขสุดท้ายคือฌานที่ 8

เราสามารถจัดแบ่งฌานเหล่านั้นออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ฌานที่ 1– 4 เรียกว่า รูปฌาน แปลว่า ฌานที่มีรูป ส่วนฌานที่ 5 – 8 เราเรียกว่า อรูปฌาน แปลว่า ฌานที่ไม่มีรูป

น่าอัศจรรย์จริง ๆ ที่มนุษย์เราแสวงหาความสุขด้วยการสะกดจิตตัวเองได้ เขาสามารถที่จะแทรกตัวเข้าไปสู่ความสุขเหล่านั้นจนติดเพดานสุขที่สุดคือฌาน 8

เจ้าชายสิทธัตถะ ผู้ทรงเป็นศาสดาของศาสนาพุทธ พระองค์ไม่ใช่เป็นผู้ประดิษฐ์ฌานเหล่านี้ขึ้นมา หากแต่มีการค้นพบกันมายาวนานและสอนต่อกันมาเรื่อย ๆ

พระองค์ได้ทรงเข้าไปเรียนกับครูเจ้าลัทธิในศาสนาพราหมณ์ คือ อาจารย์อาฬารดาบส กาลามโคตรจากฌานที่ 1 -7 และจากอาจารย์อุทกดาบส รามบุตรจนจบฌานที่ 8

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้สัมผัสความสุขที่ประณีต

คำคมวันนี้

ความสุขจากฌานช่างหอมหวานล้ำค่าเหลือเกิน

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่ออธิบายให้ทราบถึงฌานสุขที่ประเสริฐกว่ากามสุข

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 73

(พฤหัสบดี 7 กันยายน 2560)

ว่าด้วยนิพพานสุข : จิตที่หมดกิเลส

ลูกรัก มาถึงตอนสุดท้ายเรื่องความสุขแล้ว ความสุขประเภทนี้เราต้องให้เกียรติยกย่องพระพุทธศาสนาว่าได้ให้ข้อมูลเรื่องนี้ได้กระจ่างชัดเจนที่สุด

ทั้งนี้เพราะเมื่อครั้นที่เจ้าชายสิทธัตถะได้ผนวชแล้ว พระองค์ได้ทรงไปเรียนหาความสุขที่แท้จริงจากสำนักต่าง ๆ มาแล้ว บทสรุปที่ได้รับก็คือยังไม่ใช่ตัวความสุขที่แท้จริง

แต่คณาจารย์เจ้าลัทธิเหล่านั้นก็เข้าใจผิดคิดว่า ฌานสุขที่ตนเองสามารถเข้าถึงได้นั้น คือความสุขที่แท้จริงและไม่มีสุขใด ๆ หรือใคร ๆ ที่จะเสมอเหมือน

ในที่สุด เจ้าชายสิทธัตถะได้ทรงค้นพบนิพพานสุข ภายใต้ต้นศรีมหาโพธิ์ ณ วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ในวันวิสาขบูชา เวลาปัจฉิมยาม พระองค์ทรงสามารถทำลายกิเลสได้หมดสิ้น

พระองค์จึงทรงกล้าที่จะประกาศตนเองว่า เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคือตรัสรู้ ด้วยตัวพระองค์เองไม่มีใครเป็นครูสอนในเรื่องนี้

ประเด็นนี้ เป็นข้อวิพากษ์กันมากว่าเป็นเรื่องจริงหรือไม่ เหตุผลก็คือมีนักปราชญ์บางคนฝ่ายตะวันตก เช่น อริสโตเติ้ล เป็นต้น เขาไม่เชื่อว่า มนุษย์เราจะสามารถทำลายกิเลสได้

ถ้าทำลายกิเลส ก็คือการทำลายความเป็นมนุษย์ให้พิการ เขาเชื่อว่ากิเลสเป็นแก่นแท้ของมนุษย์ จึงควรทำอย่างเต็มที่ คือการควบคุมกิเลสให้อยู่ในภาวะที่เหมาะสม

พระพุทธเจ้าทรงถือว่า กิเลสเป็นตัวเจตสิก คือเป็นความคิดของจิต เราสามารถคิดดีหรือคิดร้ายได้หมด ขึ้นอยู่กับจิตของเรา

ป๋าจึงขอให้ลูกรักของป๋าได้พากเพียรต่อไป ในทาน ศีล ภาวนา หรือ ศีล สมาธิ ปัญญา ค่อย ๆ ปฏิบัติสั่งสมบุญไปเรื่อย ๆ จนบุญบารมีเต็มและได้บรรลุธรรมในที่สุด

เมื่อได้บรรลุสภาวะหมดกิเลสแล้ว จิตจะมีแต่ความสุขปราศจากกิเลสที่ทำให้เกิดความอึดอัดระอาใจ จะมีเสรีภาพ เป็นอิสระที่จะทำความดีโดยไม่ต้องถูกกิเลสบีบบังคับ

คนแบบนี้เป็นคนมีบุญที่สุด จะมีชีวิตอยู่ก็เพื่อช่วยเหลือผู้คนเท่าที่จะสามารถทำได้ ตายก็ดีเพราะจะได้ปลงลงซึ่งสังขารอันเป็นทุกข์มีแก่ เจ็บ ตาย เป็นต้นขอให้พวกเรามีจุดนัดพบกันที่นิพพานเถิด ลูกรักของป๋า

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้พบความสุขที่แท้จริง

คำคมวันนี้

นิพพานเป็นสุขอย่างที่สุด

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่ออธิบายให้ทราบถึงนิพพานสุขที่ประเสริฐกว่าสุขทั้งหมดในโลกนี้ อันสืบเนื่องมาจากการทำลายกิเลสคือ โลภ โกรธ หลงให้หมดไปจากใจ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 74

(ศุกร์ 8 กันยายน 2560)

ว่าด้วยสมาธิ 3 ขั้น

ลูกรัก เรื่องสมาธิเป็นเรื่องที่เราได้ยินกันมาอยู่เสมอ แต่มีน้อยคนนักที่จะเข้าใจความหมายในเรื่องนี้อย่างจริงจัง ป๋าจะได้อธิบายให้ลูกได้เข้าใจดังนี้

คำว่า สมาธิ แปลว่า สภาพจิตที่สงบตั้งมั่นไม่ฟุ้งซ่าน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

1.ขณิกสมาธิ แปลว่า สภาพจิตที่สงบเพียงเล็กน้อย แต่ฟุ้งซ่านไปในอารมณ์ต่าง ๆ

2.อุปจารสมาธิ แปลว่า สภาพจิตที่สงบใกล้จะถึงอารมณ์ฌานที่แน่วแน่

3. อัปปนาสมาธิ แปลว่า สภาพจิตที่สงบนิ่งแน่วแน่ตั้งแต่ฌานที่ 1 – 8

สภาพจิตของคนปกติทั่วไปจะอยู่ในระดับขั้น 1 ยากที่จะสงบเพราะมีอารมณ์คือ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัสมากระตุ้นทำให้จิตไหลไปตามอารมณ์ที่มากระทบ

หน้าที่ของเราคือการน้อมนำเอาวัตถุ 40 ประการมาเป็นอารมณ์ในการฝึกจิต บรรดาอารมณ์ฝึกจิตก็จะมีลมหายใจ เป็นต้น ไม่มีแม้แต่ข้อเดียวที่เป็นการฝึกจิตเพื่อให้ได้ขณิกสมาธิ

นั่นแสดงให้เห็นว่า มนุษย์จะมีสมาธิเองอยู่แล้วโดยธรรมชาติ จึงต้องพัฒนาสมาธิของตนเองให้ขึ้นไปอยู่ในระดับอุปจารสมาธิและขั้นสูงสุดคืออัปปนาสมาธิ

อุปจารสมาธิ เป็นสมาธิที่อยู่ในภาวะเป็นกลาง เพราะถ้าตกลงมาก็อยู่ในขณิกสมาธิซึ่งเป็นอารมณ์ฟุ้งซ่าน ถ้าขึ้นไปในระดับอัปปนาสมาธิก็จะแน่วแน่จนไม่คิด

อธิบายง่าย ๆ ว่า เป็นสมาธิในการใช้งานเพื่อการคิดพิจารณาโดยมีอารมณ์ฌานเป็นเหมือนกับพี่เลี้ยงคอยประคองในการทำหน้าที่พิจารณา

หมายความว่า เข้าฌานให้จิตสงบนิ่ง จากนั้น ถอยมาอุปจารสมาธิเพื่อการพิจารณา ในขณะที่กำลังพิจารณาอยู่นั้น ถ้าจิตไหลสู่ขณิกสมาธิให้เดินหน้าเข้าฌานใหม่

จากนั้น ให้ถอยมาอุปจารสมาธิในการคิดพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง นี่เรียกว่า อุปจารสมาธิที่มีฌานเป็นพี่เลี้ยง ดังนั้น เราจึงควรมาฝึกจิตเพื่ออุปจารสมาธิและอัปปนาสมาธิกันเถิด

จิตที่มีพลังคุณภาพ จึงเป็นจิตที่ทรงอารมณ์อยู่ในระดับอุปจารสมาธิและอัปปนาสมาธิ ขอให้พวกเราจงพากเพียรในการฝึกจิตเพื่อให้ถึงสมาธิ 2 ขั้นดังกล่าวเถิด

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเรียนรู้เรื่องสมาธิอย่างจริงจัง

คำคมวันนี้

จิตที่สงบตั้งมั่นย่อมทำให้เกิดปัญญา

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่ออธิบายให้ทราบถึงตัวสมาธิซึ่งเป็นข้อต่อยึดโยงระหว่างศีลอันเป็นรากฐานและปัญญาอันเป็นจุดสูงสุด ปัญญาตั้งอยู่บนสมาธิ ในขณะที่สมาธิก็ตั้งอยู่บนศีลเช่นเดียวกัน ไตรสิกขาคือ ศีล สมาธิ ปัญญา 3 ประการจึงเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 75

(เสาร์ 9 กันยายน 2560)

ว่าด้วยอาจารย์ขา หนูท้อง

ลูกรัก ชีวิตอาจารย์ในมหาวิทยาลัย นอกจากสอนวิชาความรู้แล้ว ยังต้องมีการให้คำแนะนำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้ชีวิตอีกด้วย

นิสิตที่มาปรึกษาส่วนมากก็ไม่ใช่นิสิตในปรึกษาโดยตรง หากแต่เป็นนิสิตคณะต่าง ๆ มีทั้งป่วยเป็นโรคซึมเศร้า ติดยา ติดฟุตบอลจนเจ้ามือจะตามฆ่าเพราะไม่มีเงินจ่ายหนี้

ครั้งหนึ่ง นานมาแล้ว มีนิสิตหญิงภาคพิเศษที่เคยสอน เข้ามาบอกว่า อาจารย์ขา หนูท้องกะเพื่อน ลูกเข้าใจคำว่า หัวใจหล่นไปอยู่ที่ตาตุ่มไหม? ป๋าพึ่งเข้าใจในวันนั้นเอง

จึงสอบถามไปว่า แล้วหนูจะทำอย่างไรต่อไป เธอก็บอกว่า จะปรึกษาแฟนก่อนว่าจะเอาอย่างไร โชคดีแฟนรับผิดชอบ บทสรุปคือ พิธีแต่งงานมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน

อีกรายหนึ่ง เกิดขึ้นเมื่อไม่นานนี้ นิสิตในวัย 18 ปี อยู่ชั้นปี 1 เข้ามาขอคุยหลังเลิกสอน ในขณะที่ตัวป๋ากำลังทานข้าวอยู่ เธอเล่าสาเหตุที่ขาดเพราะต้องไปหาหมอ

มีตอนหนึ่ง ป๋าได้ถามว่า เป็นอะไรถึงไปหาหมอ เธอบอกว่า หนูท้อง ป๋านึกว่า หูฝาด จึงต้องถามย้ำเธอไปว่า อะไรนะ เธอจึงตอบกลับมาอีกครั้งหนึ่งว่า หนูท้องค่ะ

คราวนี้ หัวใจไม่อยู่ที่ตาตุ่มแล้ว ลูกเอ๋ย หากแต่ช้อนทานข้าวเกือบหลุดมือ อายุครรภ์ 4 เดือนแล้ว จึงพูดคุยถึงแผนการในอนาคต คือวางแผนให้เรียนและสอบไปก่อนในเทอมนี้

ตอนนั้น อายุของเด็กในครรภ์ก็คงเกือบ 7 เดือนแล้ว ในภาคเรียนต่อไปก็ให้พักการเรียนไป 1 ภาคเรียนเพื่อไปคลอดแล้วค่อยกลับมาเรียนใหม่

นับเป็นโชคดีของเธออีกเหมือนกัน ที่แฟนของเธอมีความรับผิดชอบตลอดถึงผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายต่างก็เป็นผู้มีมนุษยธรรม จึงทำให้เธอไม่ต้องไปทำแท้งฆ่าลูกของเธอผู้บริสุทธิ์

เธอยังบอกกับป๋าอีกว่า ถ้าหนูต้องตกอยู่ในภาวะที่ทุกฝ่ายต้องการให้เอาลูกออก หนูก็ไม่แน่ใจเหมือนกันว่า หนูจะต้านทานกระแสเหล่านั้นไหวหรือไม่

ลูกรัก ถ้าลูกเจอเหตุการณ์ที่มีลูกสาวมาบอกเรื่องนี้ หวังว่าลูกคงมีความกรุณาต่อหลานในไส้ของลูกนะ เด็กเขาเป็นผู้บริสุทธิ์ไม่มีความผิดอะไร จึงไม่มีเหตุผลที่จะต้องฆ่าเขา

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจความจริงเรื่องชีวิต

คำคมวันนี้

ดวงใจแม่ประเสริฐยิ่ง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อแสดงความเคารพหัวใจที่กรุณาต่อลูกในท้องของบุคคลที่ได้ชื่อว่าเป็นมารดา ทำให้ไม่ต้องมีฆาตกรที่ชื่อว่าแม่เพิ่มขึ้นในโลกนี้ ยิ่งไปกว่านั้น เธอต้องเหน็ดเหนื่อยลำบากทั้งชีวิตเพื่อบุคคลอีกคนหนึ่งที่ได้ชื่อว่าลูก

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 76

(อาทิตย์ 10 กันยายน 2560)

ว่าด้วยความรักคือที่คุมขังวิญญาณของแม่และลูก

ลูกรัก ชีวิตคนเรา บางครั้ง ก็ต้องตกไปอยู่ในความขัดแย้งของคนผู้เป็นที่รักโดยไม่รู้ตัว เหมือนกับตัวป๋าที่ต้องตกอยู่ในภาวะนั้น ระหว่างน้องสาวผู้เป็นที่รักกับหลานสาวผู้น่าห่วงใย

น้องสาวในฐานะของคนเป็นแม่ ที่คอยห่วงกังวลต่อสวัสดิภาพของลูกสาวอยู่ตลอดเวลา ในขณะที่หลานสาวผู้อยู่ในสถานะของลูกสาวเป็นวัยรุ่นอายุแค่เพียง 17 ผู้โหยหาเสรีภาพ

ถ้าตัวลูกจะต้องรับบทในฐานะคนกลางแบบป๋า จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องในฐานะพี่ชายของผู้เป็นแม่ ในฐานะลุงของคนเป็นหลานสาว ลูกจะแก้ไขปัญหาอย่างไรดี

คนเป็นแม่นั้น จะต้องตกอยู่ในความทุกข์ทรมาน ทั้งนี้เพราะวิญญาณความเป็นแม่มีสัญชาตญาณแห่งการคุ้มครองป้องกันลูก ความรักจึงเป็นเหมือนห้องขังของผู้เป็นแม่

คนเป็นลูกต้องได้รับความเจ็บปวดทรมาน ความรักจึงเหมือนที่คุมขังตนเองเป็นประดุจนกน้อยในกรงทอง สุขสบายแต่ไร้เสรีภาพ ทั้งนี้เพราะตนเองเป็นวัยรุ่นที่ใฝ่หาอิสระ

คนเป็นลูกสาวถึงกับประกาศจะไม่ขอเงินจากผู้เป็นแม่แม้แต่สลึงเดียว ขอเพียงอย่ามายุ่งกับตนเอง คนเป็นแม่ก็ประกาศว่าจะปล่อยลูกได้อย่างไร ถ้าเกิดลูกเป็นอะไรไปใครจะรับผิดชอบ

นี่คือความขัดแย้งทางความคิดของคนที่รักกันในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ เป็นมาอย่างนี้นานแล้วในอดีต กำลังเป็นไปอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงจะต้องขัดแย้งต่อไปในอนาคต

เมื่อทั้งสองฝ่ายต้องมาถึงจุดปะทะกันทางความคิด ทั้งคู่ต้องติดคุกแห่งความรัก เราจะหาทางออกมอบอิสรภาพให้แก่คนคู่นี้อย่างไรดี

ในฐานะแม่ ถูกแล้วที่ต้องห่วงใยลูก แต่ก็ควรใช้อุเบกขาให้มากขึ้น เคารพสิทธิของคนเป็นลูก ในฐานะลูกก็ให้ความเคารพนับถือแม่และสงสารแม่ผู้ต้องคอยมาห่วงใยตนเอง

ถ้าเราพบกันครึ่งทางแบบนี้ ปัญหาความขัดแย้งน่าจะลดลง หันหน้าเข้าหากัน คนเป็นแม่ ลดทิฏฐิลง อย่าเอาความเห็นตนเองเป็นใหญ่ พยายามเปิดช่องให้ลูกได้หายใจบ้าง

ในขณะที่คนเป็นลูก ก็ต้องมองให้เห็นถึงความกังวลเป็นห่วงของคนเป็นแม่ คิดว่าในโลกนี้ไม่มีใครหวังดีกะเราเท่าแม่ผู้เหน็ดเหนื่อยกะเรามาทั้งอุ้มท้อง คลอดลูกและเลี้ยงดูเรามาทั้งชีวิต

ป๋าอยากให้แม่และลูกในโลกนี้หันหน้าเข้าหากันด้วยความสงสารห่วงใยกัน

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เข้าใจผู้อื่นเหมือนเข้าใจตนเอง

คำคมวันนี้

ความเข้าใจกันด้วยเมตตาประเสริฐสุด

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อแสดงถึงความขัดแย้งระหว่างแม่และลูก อันที่จริง ควรมีความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งต่อกัน แต่กลับขาดความเข้าใจจึงก่อให้เกิดความบาดหมางกันขึ้น

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 77

(จันทร์ 11 กันยายน 2560)

ว่าด้วยเพศสัมพันธ์กับความรับผิดชอบ

ลูกรัก ฉบับนี้ขยายความฉบับที่ 75 อาจารย์ขา หนูท้อง ป๋าต้องการแสดงความเห็นของป๋าในเรื่องนี้โดยยึดหลักการทางพระพุทธศาสนาในฐานะที่พวกเราเป็นชาวพุทธ

มนุษย์มีสัญชาตญาณที่เหมือนสัตว์โลกทั่วไป นั่นคือ การกิน ขับถ่าย นอนหลับ สืบพันธุ์และความกลัว นี่เป็นเรื่องปกติสำหรับสัตว์โลกทั้งคนและสัตว์

มนุษย์หนีไม่พ้นกฎธรรมชาติข้อนี้ เมื่อเป็นวัยรุ่นเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์ พวกเขาเหล่านั้นจะเกิดความรู้สึกทางเพศโดยไม่ต้องมีใครสอนเพราะมันเป็นสัญชาตญาณแห่งสัตว์โลก

วัยรุ่นจึงเป็นวัยที่มีความวุ่นรักมาก ทั้งนี้เพราะพวกเขาจะให้ความสำคัญกะเรื่องนี้เป็นพิเศษ อันสืบเนื่องธรรมชาติบีบบังคับ จึงไม่มีประโยชน์ที่จะไปห้ามในเรื่องที่เป็นธรรมชาติ

ถามว่า ถ้าเด็กวัยรุ่นอายุประมาณ 15 – 20 เรียนชั้นม.3 – ชั้นปี 4 จะมีเพศสัมพันธ์กับแฟนของพวกเขาด้วยความเต็มใจจะผิดหรือไม่?

ถ้าถามผู้ใหญ่ พวกเขาต้องตอบว่า ผิด เหตุผลก็คือ เด็กต้องมีหน้าที่เรียน ไม่ควรทำหน้าที่นักเรียนและหน้าที่พ่อแม่ในเวลาเดียวกัน ที่สำคัญยังไม่มีรายได้เป็นของตนเอง

แต่ถ้ามองแง่ธรรมชาติ ความเป็นสัตว์โลกที่ต้องดำรงเผ่าพันธุ์ของมนุษยชาติ เราจะบอกว่าพวกเขาทำผิดได้อย่างไร เนื่องจากพวกเขากำลังทำหน้าที่ของความเป็นพ่อแม่อันยิ่งใหญ่ต่อมา

คนเหล่านั้นกำลังทำหน้าที่สัตว์โลกผู้เที่ยงตรงต่อสัญชาตญาณของพวกเขา ดังนั้น คำถาม ก็คือว่า เราจะหาทางออกเรื่องปัญหาจริยธรรมทางเพศของชาวพุทธได้อย่างไร?

คำตอบก็คือ ห้ามประพฤติผิดคู่ครองและลูกสาวของคนอื่น หมายความว่า ถ้าต่างฝ่ายต่างมีคู่ครอง ยังไม่ได้ขออนุญาตคู่ครองแล้วมีเพศสัมพันธ์กะผู้อื่น ก็จะถือว่าประพฤติผิดศีลข้อ 3

ถ้าหญิงและชายต่างเป็นโสด ชายไปมีเพศสัมพันธ์กะหญิง ชายจะผิดในข้อหาล่วงละเมิดลูกสาวของคนอื่น ส่วนหญิงไม่ผิดศีลข้อนี้เพราะเธอยังไม่มีสามี

นี่คือหลักการวินิจฉัยถูกผิด เรื่องเพศสัมพันธ์ในทางพระพุทธศาสนา ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อมีเพศสัมพันธ์กันแล้ว สิ่งที่ตามมาคือการตั้งครรภ์ ดังนั้น หน้าที่ของสามีและภรรยาที่กลายเป็นพ่อและแม่ ก็คือการคุ้มครองไม่ใช่ทำลาย

แต่ถ้าทำแท้งลูกของตนเอง จะด้วยเหตุผลใดก็ตาม นั่นถือเป็นการละเมิดศีลข้อที่ 1

จากป๋าผู้อยากให้ลูกรับผิดชอบในสิ่งที่ตนกระทำ

คำคมวันนี้

เพศสัมพันธ์ที่ถูกต้องคือความรับผิดชอบ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนอธิบายเพศสัมพันธ์กับความรับผิดชอบในทางพระพุทธศาสนา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 78

(อังคาร 12 กันยายน 2560)

ว่าด้วยความเอิบอิ่มอยู่กับปัจจุบัน

ลูกรัก ฉบับนี้เขียนขึ้นมาตามคำขอร้องของเพื่อนรัก จึงขอใช้ธรรมะเป็นโอสถเยียวยาใจ

มนุษย์ในโลกใบนี้เหน็ดเหนื่อยเหลือเกินกะชีวิต ต้องคอยแบกก้อนหินคือความหนักอกหนักใจ วิ่งฝ่ากองไฟคือความทะยานอยากไปสู่ขุนเขาแห่งชัยชนะอันว่างเปล่า

ป๋ารู้สึกว่า มนุษย์เราทุ่มเทชีวิตและเวลาทั้งหมดให้แก่ชีวิตในโลกนี้มากเกินไป จนบางที ทำให้เราลืมไปว่า อีกไม่กี่นาทีต่อมา เราจะกลายเป็นวิญญาณพเนจรตายไปจากโลกนี้

หลักการที่ถูกต้อง คือการทุ่มเทพลังให้เต็มที่กับภาระหน้าที่ในปัจจุบันที่เราแบกอยู่ ในขณะเดียวกันเราต้องรู้จักการแบ่งเวลาในการดูแลตนเองบ้าง

ตัวอย่างเช่น ออกกำลังกายให้เหมาะสมแก่วัย ทานอาหารที่มีคุณค่าแก่ร่างกาย นอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ คอยดูแลคนรอบข้างบ้าง เป็นต้น

เท่านั้นยังไม่เพียงพอต่อชีวิตเลย ร่างกายต้องการอาหาร ฉันใด จิตใจก็ต้องการธรรมะ ฉันนั้น ลูกจะต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจชีวิตอันล้ำค่าของลูกอีกด้วย

ชีวิตที่ดีและมีคุณค่านั้น คือชีวิตที่อยู่กับปัจจุบัน ไม่ละห้อยหาและหดหู่ไปกับอดีตที่ผ่านไปแล้ว ไม่วิตกกังวลกับอนาคตที่ยังมาไม่ถึงและก็ไม่แน่นอนว่าจะเป็นไปตามที่คาดหวังหรือเปล่า

มีสติรู้เท่าทันความเป็นจริงปัจจุบันขณะ ที่มีแต่ความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีทุกข์คอยขวางหน้าและหลังอยู่เสมอ สำคัญที่สุดก็คือเราไม่สามารถสั่งได้ตามที่ใจต้องการเลย

จงอย่าให้โลกหมุนไปตามใจเราเลย แต่จงพยายามปรับใจเราเพื่อให้เข้าใจความจริงว่า เรากำลังถูกความแก่ดักหน้า ถูกความเจ็บคุกคาม และถูกความตายเข้าบั่นทอนทำลายในที่สุด

อีกไม่นาน เราจะต้องกลายเป็นวิญญาณพเนจรไปสู่ภพหน้า ทิ้งโลกทั้งใบนี้ที่เรายึดมั่นถือมั่นว่า เป็นเรา เป็นของเราไว้ข้างหลัง อย่าต้องตายไปอย่างไร้ที่พึ่งเลย ลูกเอ๋ย

ถ้าลูกรู้ว่า อีกไม่นาน บ้านคือชีวิตของลูกจะต้องพังทลาย ลูกจะต้องทำอะไรบ้าง แน่นอน ลูกคงจะต้องเตรียมสมบัติเอาไว้เพื่อความไม่ประมาท ใช่หรือไม่

เมื่อชีวิตคือบ้านของลูก จะต้องดับสูญลงในวันใด วันนั้น คือวันที่ลูกจะต้องพร้อมเดินทางต่อไปอย่างมั่นใจว่า ตัวเราได้พร้อมแล้วสำหรับเสบียงคือกุศลที่จะเอาไว้กินในกลางทาง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเจริญสติ คือการระลึกถึงความตายตลอดเวลา

คำคมวันนี้

เรามีแต่ปัจจุบันแต่ไม่มีอดีตและอนาคต

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อให้มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่กับปัจจุบันเพื่อความสุขที่อยู่ตรงหน้า

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 79

(พุธ 13 กันยายน 2560)

ว่าด้วยแด่เธอผู้จากไป

ลูกรัก ในขณะที่ป๋ากำลังเขียนจดหมายถึงลูกอยู่นี้ ใบหน้าลูกศิษย์คนหนึ่งได้ลอยมาปรากฏในห้วงคำนึง เธอเป็นลูกศิษย์ที่มาเรียนกะป๋าอยู่ 2 วิชา 2 เทอมติดต่อกัน

เธอไม่เคยขาดเรียนเลยทั้ง 2 วิชา อันที่จริง ควรจะขาดบ้างเพราะอยู่ในวงการบันเทิง เธอเรียนภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ สาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ชั้นปี 4

คำถามแรกของเธอในวิชาพุทธจริยธรรม จนบัดนี้ ป๋ายังไม่ได้ตอบให้เธอฟังเลย คือคำถามว่า จะต้องใช้เวลานานแค่ไหนถึงจะบรรลุธรรม?

ภาคเรียนต่อมา จากงานของเธอที่ส่งอย่างต่อเนื่องนับได้ 9 ครั้ง ในการเรียนครั้งต่อไปก็จะเป็นการสอบประมวลความรู้ ครั้นพอมองไปที่นั่งของเธอกลับพบแต่ความว่างเปล่า

หลังเลิกเรียน เพื่อนเธอได้มาแจ้งให้ทราบว่า เธอประสบอุบัติเหตุรถคว่ำเสียชีวิตที่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ป๋าตัวเย็นวาบไปทั้งร่างเมื่อได้ยินข่าวร้ายนั้น

7 วันต่อมา ป๋าได้ย้อนกลับไป ณ จุดเกิดเหตุ สิ่งที่เหลืออยู่เป็นซากแห่งความทรงจำ คือรองเท้าใหม่ข้างเดียวของเธอพร้อมรอยเลือดและเศษกระจกที่แตกเกลื่อนเต็มไปหมด

สิ่งที่ป๋าทำได้แต่ในตอนนั้น คือการสวดมนต์ภาวนาและอุทิศบุญกุศลให้ลูกศิษย์ที่น่ารักของป๋าคนนี้ ขอให้เธอไปสู่สัมปรายภพ ป๋าสอนทุกอย่างให้เธอหมดแล้วในฐานะอาจารย์ต่อศิษย์

ตอนนั้น จิตใจป๋าได้รับความทุกข์ในเรื่องที่ไม่เคยเจอมาก่อนเรื่องหนึ่ง แต่เมื่อต้องมาพบเรื่องที่ทำให้วิปโยคพลัดพรากจากลูกศิษย์คือเบลล์ เรื่องอื่นที่ทำให้ทุกข์กลายเป็นฝุ่นละอองไปเลย

เรื่องของเบลล์ได้ให้ธรรมะแก่ป๋า เหมือนประหนึ่งเธอจะสอนป๋าว่า "อาจารย์ขา อย่าได้ประมาทในชีวิตเลยค่ะ อาจารย์เคยคิดจะเกษียณอายุในวัยนั้นวัยนี้ แต่อาจารย์ดูชีวิตหนูซิคะ ตอนนี้ แม้แต่สังขารของหนูก็โดนไฟแผดเผาเหลือแต่กองขี้เถ้า"

จริงสินะ ความตายไม่เคยปราณีใครเลย เกิดได้แก่คนทุกที่และทุกเวลา ความตายชอบมาฉุดกระชากลากวิญญาณคนประมาทที่คิดจะทำสิ่งนั้นและสิ่งนี้อยู่

ขอบใจเบลล์จริง ๆ ลูกเอ๋ย อาจารย์สอนหนู แต่แล้ว หนูกลับช่างเป็นครูที่ประเสริฐของอาจารย์ เนื่องจากหนูได้เอาชีวิตของหนูทั้งชีวิตมาเป็นครูสอนอาจารย์เรื่องความไม่เที่ยง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจการพลัดพรากจากบุคคลผู้เป็นที่รัก

คำคมวันนี้

จากไปแต่ตัวแต่หัวใจเรายังอยู่ร่วมกัน

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นเพื่อระลึกถึงลูกศิษย์คนหนึ่งผู้จากไปชั่วนิรันดร์ เธอช่างมีพระคุณต่อป๋าผู้เป็นอาจารย์ในแง่ของการเตือนสติได้อย่างประเสริฐแท้

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 80

(พฤหัสบดี 14 กันยายน 2560)

ว่าด้วยวันพระกับชาวพุทธ

ลูกรัก จดหมายที่ป๋าเขียนจดหมายถึงลูกฉบับนี้ ตรงกับวันพระแรม 8 ค่ำเดือน 10 ในวันพุธพอดี แต่จดหมายที่เขียนถึงลูกจะเป็นวันพฤหัสบดี ที่เป็นเช่นนี้เพราะป๋าเขียนเอาไว้ล่วงหน้า

ที่ทำเช่นนี้ก็เผื่อวันไหนติดธุระงานยุ่งขึ้นมา ลูกจะได้มีจดหมายจากป๋าเป็นการเตือนสติ ป๋าตั้งใจจะเขียนถึงลูกทุกวัน ๆ ละ 1 ฉบับจนกว่าจะจากกันไปคนละโลก

วันพระนั้น เราเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า วันธัมมัสสวนะ แปลว่า วันฟังธรรม โดยปกติแล้ว ในวันนี้ ชาวพุทธจะสมาทานรักษาศีล 8 กันเป็นปกติ

ยิ่งเป็นชาวพุทธที่เคร่งครัดด้วยแล้ว ก็จะสมาทานรักษาศีล 8 ถึง 3 วันต่อสัปดาห์ทีเดียว คือ

1. วันโกน อันเป็นวันรับศีล8 ก่อนวันพระ 1 วัน

2. วันพระเป็นวันที่ตั้งใจรักษาศีล 8 อย่างจริงจัง

3. หลังวันพระเป็นวันส่งศีล 8

จุดประสงค์ที่แท้จริง ก็คือการพรากตนออกจากกามของชาวพุทธ เพื่อไม่ให้มีปัญหากะคู่ครองของตนเอง ชาวพุทธจะนิยมไปสมาทานศีล 8 อยู่ที่วัดเลยทีเดียว

พระพุทธเจ้ามีท่าทีตำหนิกาม ทรงเห็นว่ากามทั้งหลายมีสุขเล็กน้อย แต่แฝงไปด้วยทุกข์มาก ชีวิตที่เกี่ยวกับกามไม่คุ้มค่าในการลงทุน ทรงตำหนิโทษของกามไว้มากมาย

แม้ในการสร้างบารมีเพื่อความเป็นพระพุทธเจ้า จะมีอยู่ข้อหนึ่ง เรียกว่า เนกขัมมบารมี แปลว่า การสั่งสมความดีด้วยการออกบวช สาระคือ การสลัดตนออกจากกามนั่นเอง

วิถีชีวิตการบวชของพระโพธิสัตว์ในแต่ละชาติจะไม่แน่นอน บางชาติบวชแต่เด็ก บางชาติบวชเมื่อภรรยาเสียชีวิตในวัยสาว บางชาติบวช เมื่อพ่อแม่สิ้นชีวิตแล้ว

พระโพธิสัตว์ในชาติที่เกิดเป็นพระมหาชนก ในขณะแหวกว่ายอยู่ ในทะเลถึง 7 วันนั้น เมื่อทรงคำนวณเวลาและทราบว่า วันนี้เป็นวันพระ ท่านจะเอาน้ำเค็มบ้วนปากแล้วอธิษฐานศีล 8

ศีล 8 นั้นจะเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ศีลอุโบสถก็ได้ ผู้ที่สมาทานศีล 8 นั้น จะมีสภาพไม่ต่างอะไรกับนักบวชในเพศฆราวาส ทั้งนี้เพราะมีกายหลีก ออกจากกาม แม้จะเป็นเวลาสั้น ๆ ก็ตามที

ป๋าอยากให้ลูกที่น่ารัก ได้มีเวลาที่จะสั่งสมบุญในด้านการสมาทาน ศีล 8 บ้าง ทั้งนี้เพราะถ้าบรรลุธรรมแล้ว อริยบุคคลที่มีศีล 8 บริบูรณ์ คือ อริยบุคคลขั้น 3 ได้แก่พระอนาคามีนั่นเอง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกทำหน้าที่ชาวพุทธให้ถูกต้อง

คำคมวันนี้

จงขัดถูใจให้ผ่องแผ้วจากกิเลส

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นเพื่อให้ชาวพุทธได้ตระหนักหน้าที่ของ ตนเองในวันพระ คือการฟังธรรม ปฏิบัติธรรมเพื่อการพรากตนออกจากกาม ชาวพุทธจึงนิยมเข้าวัดฟังธรรมเพื่อการขัดเกลากิเลสของตน นี่คือ วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการปฏิบัติตนของชาวพุทธในวันพระ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 81

(ศุกร์ 15 กันยายน 2560)

ว่าด้วยความรักของมหาเทพ

ลูกรัก ในอวตารคือการแบ่งภาคมาเกิดของพระวิษณุหรือพระนารายณ์ทั้ง 10 ปางนั้น มีปางที่ 7 ชื่อว่ารามาวตาร คือการมาเกิดเป็นพระราม กษัตริย์แห่งอโยธยาเพื่อปราบทศกัณฐ์

ที่น่าสนใจก็คือ องค์มหาเทพเป็นเทพผู้ยิ่งใหญ่ จะมีลักษณะเป็นสัพพัญญู ทรงรู้ทุกเรื่อง สัพพเดชะ มีอำนาจที่ยิ่งใหญ่กว่าใครทั้งหมด ทรงเป็นอมตะ ไม่มีแตกสลาย

แต่มีข้อที่น่าสังเกตว่า เมื่อท่านมาเกิดเป็นมนุษย์แล้ว สภาวะของท่านในความเป็นมนุษย์จะเหมือนมนุษย์ทุกประการในด้านอารมณ์ต่าง ๆ มีรัก โลภ โกรธ หลง

เรื่องเหล่านี้จะปรากฏในเรื่องรามายณะ หรือในชื่อภาษาไทยว่ารามเกียรติ์ เช่น ตอนให้นางสีดาลุยไฟเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ที่ไปอยู่กับยักษ์ทศกัณฐ์มาเป็นเวลานาน เป็นต้น

ยิ่งไปกว่านั้น ยังมีตอนที่สำคัญคือ เนรเทศสีดาผู้ทรงครรภ์ให้ออกไปจากเมือง ทั้งนี้เพราะคำครหาติเตียนจากชาวเมืองที่คลางแคลงใจเรื่องความบริสุทธิ์ของนางสีดา เป็นต้น

ป๋าเองไม่มีภูมิปัญญาพอที่จะเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องนี้ เพียงแต่อดคิดไม่ได้ว่า พระองค์เป็นผู้บริสุทธิ์ยิ่งใหญ่ถึงเพียงนั้น แต่เมื่อแบ่งภาคมาเกิดเป็นมนุษย์แล้วทำไมจึงลืมความหลัง

พระองค์ได้กลายเป็นมนุษย์ธรรมดาผู้มีรัก โลภ โกรธ หลง โดยเฉพาะกับสตรีข้างกายผู้ภักดีอย่างสีดา พระองค์ก็ทรงให้แสดงความบริสุทธิ์ด้วยการสั่งให้ลุยไฟเพื่อพิสูจน์ตนเอง

ต่อมา ครั้งถูกประชาชนตำหนิเรื่องนางสีดาไปอยู่กับยักษ์ตั้งนานจะบริสุทธิ์ได้อย่างไร ถึงกับต้องตัดสินพระทัยสั่งเนรเทศมเหสีคู่ทุกข์คู่ยาก

เรื่องนี้เป็นปมปัญหาที่ยิ่งใหญ่ว่าทำไมถึงต้องทรงทำอย่างนั้น หรือพระองค์ต้องทำเพราะเป็นหน้าที่ในการรักษาเกียรติยศของกษัตริย์และของมเหสีจึงต้องให้พิสูจน์เช่นนั้น

ป๋าอดนึกถึงมนุษย์ธรรมดาไม่ได้ว่า เมื่อยังไม่มีความรัก จิตก็ปกติไม่เร่าร้อน ครั้นพอมีความรักเข้าแล้วก็มีอารมณ์สารพัด เริ่มตั้งแต่ หึง หวง ห่วง จนกลายเป็นตกอยู่ในห้วงเสน่หา

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจความรักหลายมิติ

คำคมวันนี้

ความรักที่ยิ่งใหญ่คือการได้รับใช้มนุษยชาติ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อต้องการที่จะเข้าใจความรักของมหาเทพในภาวะมนุษย์ที่มีอารมณ์ต่าง ๆ ว่ามีเหตุผลอะไรซ่อนอยู่ในการกระทำเหล่านั้น

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 82

(เสาร์ 16 กันยายน 2560)

ว่าด้วยการเปิดใจคุยกัน

ลูกรัก ป๋าคิดว่า ปัญหาความไม่เข้าใจและความขัดแย้งกันจนบานปลายถึงขั้นทำร้ายกัน มีต้นเหตุมาจากการรักตัว ถือตนเองเป็นใหญ่จนละเลยสนใจผู้อื่น

เมื่อเกิดความขัดแย้งไม่เข้าใจกัน สิ่งสำคัญอันดับแรกคือ การนั่งลงพูดคุยหาสาเหตุที่เป็นปัญหาร่วมกันและหาทางออกจากปัญหาให้ได้ อย่าเก็บไว้จนปัญหาสั่งสมและระเบิดขึ้นในอนาคต

ป๋าจะยกตัวอย่างให้เห็น ในกรณีสามีและภรรยาที่อยู่ร่วมหอลงโลงเดียวกัน ธรรมะที่จะต้องมีอันเป็นการหล่อหลอมชีวิตคู่ก็คือ ความซื่อสัตย์จริงใจ การอดทนและให้อภัยต่อกัน

เมื่อไม่เข้าใจกัน ถือเป็นเรื่องปกติธรรมดาของมนุษย์ ขอเพียงอย่าเก็บไว้ในใจ ให้เปิดใจพูดคุยกันในทุกเรื่องโดยมีความรักต่อกันเป็นพื้นฐาน

เราเรียกคุณธรรมข้อนี้ในทางพุทธศาสนาว่า การปวารณา เป็นพิธีศักดิ์สิทธิ์ที่พระสงฆ์จะใช้ในวันพระใหญ่ออกพรรษา ในวันนั้น จะงดสวดวินัยที่เรียกว่าปาฏิโมกข์ แต่ให้ทำการปวารณาแทน

การปวารณา คือการใจกว้าง ยอมเปิดใจให้อีกฝ่ายหนึ่งแม้จะเป็นผู้น้อยกว่าตนเองก็ตาม เปิดโอกาสให้คนอื่นที่รักหวังดีสามารถว่ากล่าวตักเตือนได้ทุกอย่าง

นั่นคือ การอนุญาตให้อีกฝ่ายหนึ่ง ถ้ามองเห็นว่าเราทำสิ่งใดไม่เหมาะสม หรือได้ยินใครพูดถึงเราในแง่ไม่ดี หรือนึกระแวงสงสัยไม่ต้องเกรงใจ แต่ให้ทำการกล่าวสอบถามเพื่อให้ชี้แจงได้

พระพุทธเจ้าแม้พระองค์จะหมดกิเลส มีแต่ความดีงามอย่างเดียว แต่พระองค์ได้ทรง เป็นต้นเหตุในการกำหนดให้มีการปวารณาเพื่อให้พระสงฆ์สามารถตำหนิพระองค์ได้

เมื่อทำได้ดังนี้ ปัญหาก็ไม่ลุกลามบานปลาย ทั้งนี้เพราะเราอยู่ด้วยความรักและความหวังดีต่อกัน เราเรียกวิธีนี้ว่า การเปิดใจพูดคุยกัน แต่ถ้าไม่คุยกันแล้วจะปรับทัศนคติให้ตรงกันได้อย่างไร

ขอให้นำปวารณาไปใช้ในทุกวงการ จะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งได้เป็นอย่างดี ทำให้อยู่แบบมองกันด้วยดวงตาเป็นที่รัก คิดว่าอีกฝ่ายหนึ่งเป็นลูก เป็นญาติพี่น้อง อย่าคิดว่าเป็นคนอื่น

จงรักกัน หวังดีต่อกัน เปิดใจพูดคุยกัน การพูดคุยกันจะเป็นสะพานนำสู่สันติภาพ ไม่มีใครทำผิดแล้วไม่สามารถแก้ตัวได้ ทุกคนล้วนผิดพลาดกันได้ทั้งนั้น ให้อภัยกันเพื่อชีวิตที่เป็นสุขเถิด

จากป๋าผู้ไม่อยากเห็นมนุษย์ในโลกต้องทะเลาะกัน

คำคมวันนี้

หนึ่งนาทีที่โกรธคือหกสิบวินาทีแห่งความทรมาน

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพราะเห็นความขัดแย้งที่มีกันอยู่ในทุกที่ แม้แต่พี่น้องท้องเดียวกันยังทะเลาะและทำลายกัน ก่อนจะนำไปสู่ขั้นนั้น จงจับเข่าพูดคุยกันก่อน แสวงจุดร่วมและสงวนจุดต่าง จึงเกิดแรงบันดาลใจเขียนจดหมายฉบับนี้ขึ้นมา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 83

(อาทิตย์ 17 กันยายน 2560)

ว่าด้วยโลกนี้ไม่มีคนเลว

ลูกรัก ลูกคงขำเมื่อเห็นชื่อหัวเรื่องและนึกว่าป๋าคงเป็นพวกโลกสวย ทั้งนี้เพราะเวลาคนทั่วไปวิเคราะห์คนบนโลกที่มีอยู่เกือบเจ็ดพันล้านคน น่าจะแบ่งคนออกได้เป็น 2 กลุ่ม

คือ กลุ่มคนดีและกลุ่มคนเลว การพิจารณามองคนแบบนี้ถือว่า เป็นการมองแยกส่วน เพราะอันที่จริง คนเรานั้นย่อมมีทั้งดีและเลวปะปนกันไป

ถ้าดีอย่างเดียวน่าจะเป็นพระอรหันต์ ไม่รู้จะมีอยู่กี่คนบนโลกใบนี้ แต่ถ้าเลวแบบสุด ๆ ก็นึกไม่ออกว่าจะมีกี่เปอร์เซ็นต์ ส่วนมากที่เจอก็มักจะเป็นสีเทาคือขาวผสมดำ

ที่ป๋าบอกโลกนี้ไม่มีคนเลวก็เพราะว่า ในสายตาคนที่มีคุณธรรมสูงสุด ท่านจะมองมนุษย์ด้วยความสงสารมากกว่าจะมองด้วยความโกรธไม่พอใจ

อันที่จริง คนทุกคนบนโลกอยากจะเป็นคนดีกันทั้งนั้น คงไม่มีใครอยากถูกสาปแช่งประณาม อยากติดคุก หรือถูกประหารชีวิต แต่เกิดอะไรขึ้นกับคนพวกนี้

ป๋าว่ามาจากกิเลสคือ ความโลภ ความโกรธ ความหลงในใจคน ความชั่วเหล่านี้ทำให้คนเห็นผิดเป็นชอบ เห็นชั่วเป็นดี เห็นกงจักรเป็นดอกบัว เห็นขี้วัวกลายเป็นขนมเค้ก

ป๋าจะอธิบายให้ลูกได้เข้าใจ ตัวอย่าง พระพุทธเจ้าผู้หมดกิเลส เมื่อพระองค์ทอดพระเนตรสิ่ง 3 ประการบนโลก คือ 1. พระราหุล 2. พระเทวทัต 3. ช้างนาฬาคีรี

พระราหุล คือพระราชโอรสที่ออกบรรพชาและได้เป็นสามเณรรูปแรกในพระพุทธศาสนา พระเทวทัตคือบุคคลที่ตามจองเวรผูกอาฆาตพยาบาทพระองค์แทบทุกชาติ

ส่วนช้างนาฬาคีรีหรือช้างธนปาลนั้น คือช้างทรงของพระเจ้าอชาตศัตรูที่พระเทวทัตสั่งให้มอมเหล้าเพื่อส่งไปสังหารพระพุทธเจ้า สุดท้าย พระพุทธเจ้าทรงเอาชนะได้ด้วยพุทธบารมี

พระพุทธเจ้าทรงมองโอรส บุคคลผู้จองเวรพระองค์ และสัตว์เดรัจฉานผู้มุ่งทำร้ายพระองค์ด้วยพระทัยที่เต็มเปี่ยมด้วยความรักความเมตตาเท่าเทียมกัน

ดังนั้น จากเหตุผลดังกล่าว คำว่า โลกนี้ไม่มีคนเลว ป๋าต้องการอธิบายให้ทราบว่า ในสายตาของบุคคลที่ประเสริฐมีพระพุทธเจ้า เป็นต้น โลกนี้จึงมีแต่คนที่น่าสงสารทั้งสิ้น

พวกเขาน่าสมเพชเพราะถูกกิเลสปั่นหัวทำให้เห็นผิดเป็นชอบ ยิ่งไปกว่านั้น ยังถูกวิบากกรรมชั่วในอดีตตามมาขัดขวางความดี ชีวิตของคนเหล่านี้จึงมีแต่คำว่า น่าสงสารอย่างสุดซึ้งจริงๆ

จากป๋าผู้อยากให้ลูกการุณย์สรรพสัตว์บนโลกนี้

คำคมวันนี้

น้ำเน่าที่ขังท่อริมถนนยังกลั่นตัวเป็นฝนบนฟากฟ้า

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อให้สรรพสัตว์เอ็นดูช่วยเหลือกัน

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 84

(จันทร์ 18 กันยายน 2560)

ว่าด้วยคำตอบจากมหาเทพ

ลูกรัก จดหมายฉบับนี้ จะเป็นเหมือนคำตอบจากพระรามต่อข้อสงสัยและข้อกล่าวหาทั้งหมด เริ่มจากทรงตัดสินพระทัยที่จะอุบัติมาเกิดเพื่อช่วยเหลือมนุษย์จึงทรงกลั้นใจจุติ

ครั้นได้กายเนื้อในภพมนุษย์ ย่อมทำให้ตัวท่านมีอารมณ์ต่าง ๆ เหมือนมนุษย์ทั่วไป มีทั้งความรัก โลภ โกรธ และหลง สุดท้าย ลืมภาวะดั้งเดิมอันเป็นบรมสุขในภพสวรรค์อย่างสิ้นเชิง

ความทุกข์ที่ได้รับ เริ่มจากต้องนิราศจากเวียงวังกลายเป็นพระรามเดินดง เพื่อรักษาเกียรติยศให้พระราชบิดาในฐานะเป็นกษัตริย์ที่ตรัสแล้วต้องไม่คืนคำ

ทุกข์ดังกล่าวก็ไม่เท่ากับการต้องเจ็บปวดอย่างแสนสาหัส เมื่อหญิงคนรักถูกลักพาตัวไป ต้องทรมานเมื่อคิดถึงอยู่ทุกขณะ ทุกวินาทีที่ผ่านไปจึงทำได้แค่เพียงกล้ำกลืนก้อนสะอื้น

หน้าที่ของผู้เป็นพระสวามีก็คือ จะต้องทำการรักษาเกียรติยศของตนเองและหญิงคนรัก คือการนำนางกลับมา แม้หนุมานจะสามารถพานางมาได้ แต่เธอไม่ต้องการให้ชายอื่นสัมผัสตัว

ครั้นพระองค์ พาสีดาสุดที่รักกลับมาได้แล้ว ต้องเผชิญกับความกินแหนงแคลงใจของประชาชน ข้อหาคือการไปอยู่กับโจรยักษ์ยาวนานมากเกินไปพระนางจะมีใจปฏิพัทธ์รักใคร่อสูรหรือไม่หรือจะยังคงซื่อสัตย์ต่อภัสดา

แม้จะเชื่อใจต่อสีดา แต่การเป็นกษัตริย์ผู้นำคนต้องทำให้ทุกคนมั่นใจ กระบวนการพิสูจน์รักแท้ในมเหสีจึงเกิดขึ้น จึงเป็นที่มาของสีดาลุยไฟเพื่อพิสูจน์ตัวเองให้ชาวโลกได้รับรู้

ถึงกระนั้น คำตำหนิติเตียนของมนุษย์ก็ยังไม่หมดไป สุดท้ายเพื่อตัดปัญหาต่อคำครหาทั้งปวง จึงเป็นที่มาของการเนรเทศสีดาออกจากวัง

หน้าที่ของมหาบุรุษผู้มีรักอันยิ่งใหญ่ต่อชาวโลก จึงมีแต่ความเจ็บปวดตลอดมา เริ่มตั้งแต่ยอมละทิ้งความสบายในฐานะมหาเทพมาอุบัติเป็นมนุษย์ จนถึงต้องเลือกหน้าที่คือเหตุผล

ความรักอันยิ่งใหญ่ จึงเป็นความอดทน เสียสละ อภัย มองในมุมมองมนุษย์มันคือความทรมาน แต่ในมุมมองของมหาเทพคือรักอันบริสุทธิ์ยิ่งใหญ่

บทสรุป ในเรื่องนี้ก็คือหน้าที่คือเหตุผล ย่อมต้องมาก่อนความรัก นี่จึงเป็นความเจ็บปวดมากสำหรับมหาเทพผู้เป็นมหาบุรุษในร่างมนุษย์ แต่คงเป็นความสุขในภาวะแห่งมหาเทพ

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจความรู้สึกของมหาเทพ

คำคมวันนี้

รักที่ยิ่งใหญ่คือความรักต่อสรรพสัตว์

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่ออธิบายความรู้สึกมหาเทพที่ต้องกล้ำกลืนเลือดตนเอง เนื่องด้วยความทุกข์ที่ได้ตนเองได้รับ มันคือเกียรติยศแห่งหน้าที่ความเป็นมหาเทพที่ต้องรักสรรพสิ่งบนโลกนี้เพราะเป็นหน้าที่อันยิ่งใหญ่ของท่าน

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 85

(อังคาร 19 กันยายน 2560)

ว่าด้วยความรักคือความทุกข์

ลูกรัก ลูกคงเคยได้ยินประโยคที่ว่า **"ความรักคือความทุกข์"** ป๋าจะสรุปให้ฟังว่า ขึ้นชื่อว่าความรักบนโลกนี้เป็นทุกข์ทั้งนั้น จากมุมมองของพระพุทธศาสนาโดยจะอธิบายให้ฟังตามลำดับ

อันดับแรก คือความรักแบบหนุ่มสาวเพื่อการดำรงเผ่าพันธุ์ ในตอนแรก เราไม่มีใครก็อยู่สบายดี แต่เมื่อโตเป็นหนุ่มสาวฮอร์โมนเพศทำงาน ความทุกข์มากมายก็เริ่มถาโถมเข้าใส่

เริ่มจากคิดถึงเขาอยู่ตลอดเวลา แทบจะเรียกว่าทุกลมหายใจเข้าออกก็คงไม่ผิดนัก เขาจะคิดถึงเราหรือเปล่า อยากให้เขารักเราคนเดียว ไม่อยากให้ปันใจไปรักคนอื่น

นี่เรียกว่า ความรักที่เป็นความหึงและความหวง ไม่ต้องการแบ่งคนรักของเราให้เป็นของสาธารณะแก่คนอื่น จากนั้น จิตของเราก็จะถูกความห่วงใยเข้ามารัดรึง นั่นคือการหมดเสรีภาพ

เราเรียกภาวะนี้ว่า คือการตกอยู่ในห้วงอารมณ์ของเสน่หา ได้แก่การตกเข้าไปในบ่วงของความรัก จะเรียกให้เข้าใจชัดก็คือ หึง หวง ห่วง เลยทำให้ต้องตกอยู่ในห้วงเสน่หา

ยิ่งไปกว่านั้น บางครั้ง เมื่อได้มาแล้วก็ดีใจที่ได้สมใจ ได้พิชิตใจนางงามที่ชายทั้งโลกต้องการ ตัวเราช่างเป็นผู้ชายที่โชคดีเหลือเกินกว่าใครในโลก

แต่อารมณ์ของมนุษย์มีความผันแปรไม่แน่นอน บางครั้ง รักอย่างคลั่งไคล้ บางที กลับเบื่อหน่ายอย่างสุดทน เหมือนกอดซากผีที่เหม็นเน่าอยากหนีไปให้พ้น

มนุษย์จึงมีความรู้สึก 2 อย่างมาคอยผลักไสไปมาอย่างไม่ปราณี คือ รักอยากได้มาครอบครอง อีกอย่างหนึ่ง คือความเบื่อหน่ายอยากผลักให้ไปจากเราให้ไวที่สุด

นี่จึงเป็นที่มาของการหย่าร้าง ด้วยสาเหตุที่อ้างกันไปต่าง ๆ นานา แต่ที่สำคัญก็คือความเบื่อหน่ายนั่นเอง แต่กลับใช้คำพูดสวยหรูว่า ทัศนคติไม่ตรงกันอันเป็นเหตุผลในการหย่าร้างที่คลาสสิก

ต่อมา เมื่อเปลี่ยนฐานะไปเป็นพ่อแม่ จิตใจยิ่งถูกความรักเป็นเครื่องพันธนาการหนักยิ่งขึ้นไปอีก ผัวเมียเลิกกันก็กลายเป็นคนอื่น แต่ลูกตัดไม่ตายขายไม่ขาดเพราะเป็นสายเลือด

ความรัก ความห่วงกังวลมีมากมายสารพัด เวลาที่ลูกเดินออกไปจากบ้าน หัวใจครึ่งหนึ่งก็ลอยหายตามลูกไปด้วย พอลูกกลับมาปลอดภัย เหมือนเอาจิ๊กซอร์ครึ่งหนึ่งที่หายไปกลับมาต่อ

ลูกรัก ทีนี้ ลูกคงเข้าใจความหมายของคำว่า ความรักคือความทุกข์ แล้วใช่หรือไม่?

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจความทุกข์จากความรัก

คำคมวันนี้

รักที่แท้จริงต้องไม่เจ็บปวด

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่ออธิบายความรู้สึกของความรักในมุมมองของพระพุทธศาสนา ที่จะให้เข้าใจความทุกข์จากความรักและจะได้เรียนรู้ความรักที่ไม่เจ็บปวดต่อไป

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 86

(พุธ 20 กันยายน 2560)

ว่าด้วยความรักแบบไม่เจ็บปวด

ลูกรัก ป๋าขอพูดตามตรงแบบไม่อ้อมค้อม รักแบบปุถุชนไม่มีทางที่จะสลัดความทุกข์ออกได้เลย ถ้าใครทำได้ป๋าจะขอกราบงาม ๆ ที่ตัก 3 ครั้ง รวมทั้งจะขอเคล็ดลับจากเขาด้วย

ในเวทีแห่งรัก ทุกคนกลายเป็นคนโง่ไปหมด ก็คงเป็นจริงอย่างที่เขาพูดว่า ความรักทำให้คนตาบอด กลายเป็นคนเซ่อลุ่มหลงกันไปหมด

ความรักเปรียบเหมือนไฟ เข้าใกล้มากไปก็ลวกเผา ห่างมากไปก็ทำให้เหน็บหนาว สติจะบอกว่า ควรอยู่ห่างในระดับใด แต่พอเอาเข้าจริง ๆ ขาดสติกันทุกราย

แม้แต่อริยบุคคลระดับโสดาบัน ที่สามารถปิดประตูอบายภูมิ ไม่ต้องเกิดเป็นสัตว์นรก เปรต อสุรกาย และสัตว์เดรัจฉาน ไปเกิดอีก 7 ชาติ เข้านิพพาน พอรักเข้าก็มีปัญหาชีวิต

ข้อดีของท่านคือซื่อสัตย์ต่อคู่สมรสไม่นอกใจอย่างเด็ดขาด แต่ข้อเสียคือ บางครั้ง ท่านก็ขาดสติ ตัวอย่างเช่น ชายคนหนึ่งเป็นโสดาบัน ต่อมาทราบว่าภรรยามีชู้

เขาไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า ร้องไห้เพราะทำใจไม่ได้ พระพุทธเจ้าต้องตรัสเตือนสติจึงจะปรับใจได้ เมื่อระดับอริยะยังร้องไห้เป็นทุกข์กับความรัก แล้วปุถุชนอย่างพวกเราจะเป็นอย่างไร

แต่ถ้าเมื่อใดลูกได้บรรลุอริยบุคคลขั้นที่ 3 คืออนาคามี เมื่อนั้นแหละ รักแบบเสน่หาของลูกจะเหือดแห้งไปจากใจ สิ่งที่เข้ามาทดแทนคือ ความรักแบบเมตตาเหมือนพี่น้องท้องเดียวกัน

พูดให้เข้าใจง่าย ๆ ก็คือ ต้องเริ่มรักจนสิ้นรัก จากนั้น ก็ใช้เมตตาเป็นความรักแทนรักแบบเสน่หาหรือรักแบบราคะ รักดังกล่าวจะเป็นรักมุ่งครอบครอง ยึดครอง

ส่วนรักแบบเมตตาเป็นรักที่สะอาดบริสุทธิ์เพราะสามารถทำลายราคะ คือความกำหนัดยินดีอันเป็นศัตรูใกล้ชิดของเมตตา รวมทั้งทำลายโทสะอันเป็นศัตรูตัวสำคัญของเมตตาลงได้

พระอนาคามีและพระอรหันต์ 2 ประเภทนี้จึงได้ชื่อว่า เป็นบุคคลที่มีรักแท้ต่อผู้อื่นอย่างแท้จริงเพราะหมดราคะ ความรักแบบครอบครองรวมทั้งหมดโทสะ การต้องการทำลาย

ป๋าอยากให้พวกเราได้มาฝึกความรักแบบเมตตา ดวงจิตเราจะได้เย็นสนิท ไม่ต้องเร่าร้อน สับสนวุ่นวาย ถ้าลูกนึกความรักแบบนี้ไม่ออกก็ให้นึกถึงความรักของคุณพ่อคุณแม่ที่มีต่อลูกนั่นเอง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกฉลาดที่จะไม่เจ็บปวดจากความรัก

คำคมวันนี้

รักเหมือนน้ำที่หยดลงบนใบบัว

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่ออธิบายพัฒนาการแห่งรัก จากรักคือความทุกข์ในระดับปุถุชนและควบคุมไม่ได้ ไปสู่รักที่ควบคุมได้แม้จะต้องหลั่งน้ำตาในบางครั้ง จนไปสู่ความหมดรักแบบราคะ เหลือแต่รักแบบเมตตาเข้ามาแทน นี่คือรักแบบหมดทุกข์

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 87

(พฤหัสบดี 21 กันยายน 2560)

ว่าด้วยอย่าละเลยคนเคียงข้าง

ลูกรัก จดหมายฉบับนี้เป็นการเตือนสติลูก ป๋าอยากบอกให้ลูกรู้ว่า นับตั้งแต่ที่ลูกรู้ตัวว่าตั้งท้อง ลูกก็คอยเฝ้าระมัดระวังตัวเองอย่างดีในการดูแลลูกในท้อง

ทั้งชีวิตที่ลูกได้ทุ่มเทให้เทวดาตัวน้อย ตั้งแต่แรกคลอดจนเขาโตพอที่จะเข้าอนุบาลได้ ลูกก็ยังดูแลพวกเทวดาตัวน้อยอย่างสม่ำเสมอทำหน้าที่ของแม่ได้อย่างประเสริฐไม่ขาดตกบกพร่อง

จนสุดท้าย เมื่อพวกเขาโตขึ้นเรียนจบแต่งงานและแยกครอบครัวออกไป ลูกจึงรู้สึกว่าชีวิตลูกขาดอะไรไปบางอย่างกับสิ่งที่ลูกได้ทุ่มเทให้แก่พวกเขาทั้งชีวิต

ใครที่ดีใจจนน้ำตาไหลที่รู้ตัวว่าเป็นพ่อ ใครที่เอาใจลูกอยู่เสมอแย่งลูกทำงานบ้านเมื่อตอนลูกท้อง ดุลูกเมื่อตอนที่ลูกเผลอตัวกินของอร่อยถูกปากแต่รสจัดเพราะกลัวกระทบลูกในท้อง

ใครที่ขับรถพาลูกไปโรงพยาบาล คอยเป็นกำลังใจจับมือลูกจนวินาทีสุดท้ายที่ลูกได้คลอดเจ้าตัวน้อยออกมา เขาจะคอยตื่นขึ้นมาในยามดึกเสมอเมื่อเทวดาตัวน้อยร้องไห้จ้าในกลางคืน

ใครที่ป้อนยาให้ลูกทานทุก 4 ชั่วโมง เอาผ้าเช็ดหน้าและตัวให้ลูกเมื่อยามที่ลูกไข้ขึ้นสูง คอยนั่งเฝ้าลูกจนหลับข้างเตียงแล้วยิ้มอย่างดีใจเมื่อลูกหายป่วย

ใครที่คอยซับน้ำตาให้ลูก เมื่อยามที่ลูกทะเลาะกับเทวดาบังเกิดเกล้าที่ดื้อรั้นไม่เชื่อฟัง ร้องอยากได้โน้นอยากได้นี่อยู่ตลอดเวลาเอาแต่ใจตัวเองเสมอ

ใครที่อุ้มลูกที่เป็นลมแน่นิ่งไป เมื่อรู้ข่าวว่าพ่อเทวดาที่เอาแต่ใจตัวเองขับรถไปชนเสาไฟฟ้าตาย เขาให้อกอุ่นเป็นที่พึ่งพิงยามหัวใจลูกแหลกสลายกับข่าวร้ายนั้น

เขาเป็นคนที่พูดน้อยที่สุดในบ้าน มีแต่ใบหน้าที่เปื้อนไปด้วยรอยยิ้มและคอยให้กำลังใจลูกเสมอมา เป็นคนที่ตรงเวลาในการกลับบ้านไม่ชอบเที่ยวนอกบ้านแต่ชอบอยู่กับครอบครัว

เขาไม่เคยปริปากบ่นว่าเหนื่อยแม้จะต้องทำงานหนักทั้งชีวิตเพื่อให้คนในบ้านมีความสุข ผู้ไม่เคยจะขัดใจคนในบ้านเลยแม้แต่น้อยถึงแม้จะเหนื่อยแค่ไหนก็ยินดีบริการทุกคนเสมอ

เขาผู้ที่แม้เวลาเจ็บป่วยก็แกล้งทำเป็นปกติ ไม่อยากให้คนในบ้านต้องเป็นห่วงและเสียขวัญ ผู้ที่เข้มแข็งเสมอไม่ต่างอะไรกับแม่ทัพผู้บัญชาการรบในสงคราม

จากป๋าผู้อยากให้ลูกดูแลเขาให้ดีที่สุด ก่อนจะนึกเสียใจเมื่อเขาต้องกลับคืนสู่สวรรค์

คำคมวันนี้

รักดูที่การกระทำไม่ใช่คำพูด

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อเตือนใจลูกรักของป๋า เมื่อเธอมีลูกก็ทุ่มเทเวลาทั้งชีวิตให้ลูกของเธอจนไม่มีเวลาให้คนเคียงข้าง จนเขาหมดลมหายใจจากเราไปจึงรู้สึกติดค้างกับเขาอย่างมากมายที่ดูแลเขาและให้เวลากะเขาน้อยเกินไป

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 88

(ศุกร์ 22 กันยายน 2560)

ว่าด้วยความเกียจคร้านและความโลภ

ลูกรัก ขณะที่ป๋าเขียนจดหมายถึงลูกฉบับนี้อยู่ ตรงกับวันอาทิตย์ 17 กันยายน 2560 ป๋าติดภารกิจในการคุมสอบกลางภาคทั้งช่วงเช้าและช่วงบ่าย เป็นวิชาของภาควิชาและของส่วนกลาง

หน้าที่นี้ถ้าเลี่ยงได้ก็อยากจะทำ แต่บางครั้งไม่อาจปฏิเสธได้ เนื่องจากเป็นวิชาที่สอนจึงจำเป็นจะต้องคุมสอบเอง เป็นหน้าที่ที่จะต้องทำหลีกเลี่ยงไม่ได้เลย

ที่อยากเลี่ยงคุมสอบนั้นก็เพราะว่า ถ้าเป็นวิชาสอบปรนัยมีตัวเลือกให้ฝน นิสิตที่เข้าสอบจะพยายามหาทางลอกเพื่อนด้วยวิธีการต่าง ๆ จนต้องเตือน จับย้ายที่นั่ง หรือจับทุจริต

แม้จะมีกรรมการคุมสอบถึง 4 คน พวกเขาก็ไม่สนใจ แสดงให้เห็นว่ามนุษย์ยุคใหม่ไม่เกรงกลัวต่อบาปกรรม บางคนอาจมีมิจฉาทิฏฐิคิดว่า ทำผิดถ้าไม่ถูกจับก็ไม่เป็นความผิด

ในอัคคัญญสูตร ได้เล่าถึงวิวัฒนาการสังคมของมนุษย์ โดยแสดงให้เห็นว่า ในยุคเริ่มแรกนั้น มนุษย์มีแต่ความดีงาม ต่อมา เพราะความเกียจคร้านจึงนำไปสู่การลักขโมย

นี่เป็นความผิดครั้งแรกของมนุษย์ เมื่อถูกจับได้เขาก็ปฏิเสธทั้ง ๆ ที่หลักฐานอยู่ในมือ จึงทำให้เกิดการลงประชาทัณฑ์มีการฆ่าเกิดขึ้น การละเมิดศีลในข้อต่าง ๆ จึงเกิดตามมา

การที่นิสิตทุจริตนั้น ก็คงจะมาจากเหตุผลเดียวกัน เกียจคร้านอ่านหนังสือเพราะมีวิชาเรียนมากหรืออาจจะอ่านไม่ทัน จึงนำมาสู่ความโลภ คือการเอาตัวรอดเอาเปรียบผู้อื่นด้วยการทุจริต

เมื่อเป็นเด็กอยู่ในฐานะนิสิตยังกล้าทำทุจริตได้ จึงคาดเดาได้ไม่ยากเลยว่า เมื่อโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ พวกเขาก็คงจะต้องทำการทุจริตในหน้าที่อย่างแน่นอน

พระพุทธเจ้าในขณะเป็นพระโพธิสัตว์ กำลังบำเพ็ญบารมีอยู่นั้น ท่านจะทำความชั่ว คือการทำผิดได้ทุกข้อ เนื่องจากยังไม่บรรลุธรรม แต่จะไม่ผิดศีลข้อ 4 คือการโกหกอย่างเด็ดขาด

เหตุผลก็คือ ถ้าคำสัตย์ที่เป็นธรรมะของความเป็นมนุษย์ยังไม่มีแล้ว เรื่องจะไม่ทำความชั่วอย่างอื่นเป็นไม่มี แปลให้เข้าใจง่าย ๆ ว่า ถ้ายังโกหกได้ ก็ทำความชั่วอย่างอื่นได้หมด

นี่จึงเป็นที่มาของคำว่า เสียชีพอย่าเสียสัตย์ สัจจะคือความจริง เป็นธรรมะสำคัญ มนุษย์ต้องพูดจริง ทำจริง ซื่อตรงต่อหน้าที่ ต่อบุคคล ครอบครัว ประเทศชาติและโลกใบนี้

จากป๋าผู้อยากให้ลูกยึดมั่นในสัจธรรมความดี

คำคมวันนี้

คนที่โกหกได้ก็ทำความชั่วได้ทุกเรื่อง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อเตือนใจให้รู้ว่า คุณธรรมคือสัจจะ ความจริงใจนั้น เป็นคุณธรรมที่รองรับคุณธรรมความดีทั้งหมด ถ้าไม่มีคุณธรรมข้อนี้ ความดีข้ออื่นก็เกิดไม่ได้ พระพุทธเจ้าจึงทรงให้ความสำคัญกับสัจจะเป็นอันดับหนึ่ง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 89

(เสาร์ 23 กันยายน 2560)

ว่าด้วยโสดาบัน : คนของใจ

ลูกรัก มาถึงตอนสำคัญที่สุดแล้ว ป๋าอยากให้ลูกได้เข้าใจว่า ในทัศนะของชาวพุทธ ความสุขสูงสุดคือนิพพาน แต่การเข้าถึงนิพพานมีหลายรูปแบบ สรุปแล้วเหลือ 2 ประการ

1. ระดับพระพุทธเจ้าหรือพระปัจเจกพุทธเจ้า ตรัสรู้ด้วยปัญญาของตนไม่ต้องมีครูสอน

2. ระดับสาวกภูมิ จะต้องมีครูบาอาจารย์ในการสั่งสอน ตัวอย่าง เช่น พระสารีบุตร แม้จะมีปัญญามากแค่ไหนต้องมีครูในการสอน เป็นต้น

ถ้าลูกมีมหากรุณาในระดับแรก ป๋าก็อนุโมทนาชื่นชมและขอคารวะอย่างสูงสุด แต่ถ้าลูกไม่มีความอดทนมากพอขนาดนั้น ป๋าว่าในระดับสาวกภูมิก็น่าจะเพียงพอแล้ว

ในระดับนี้จะเริ่มจากต่ำสุดเรียกว่า โสดาบัน สูงขึ้นไปตามลำดับมีชื่อเรียกว่า สกทาคามีอนาคามี และสูงสุดเรียกว่า อรหันต์ ผู้หมดกิเลสที่ชักพาให้ไปเกิด

ป๋าคิดว่าในขั้นแรก เราจะต้องยึดความเป็นโสดาบันให้ได้ก่อน โสดาบัน เป็นคนที่น่ารัก จะเรียกว่า เป็นคนของใจที่วิเศษสุดก็ว่าได้ โสดาบัน แปลตามศัพท์ ผู้เข้าถึงกระแสพระนิพพาน

คือจะไม่หลุดและถึงนิพพานในที่สุด จะถูกดึงดูดเข้าไปสู่นิพพาน อันเปรียบเหมือนพลังงานแม่เหล็ก อย่างต่ำไปเกิดอีก 7 ชาติ สลับกันไปมาระหว่างมนุษย์กับสวรรค์ชั้นดุสิต

เมื่อมรรคที่ 1 เกิดขึ้นในใจ เราเรียกว่า โสดาปัตติมรรค มีพลังมากพอในการทำลายกิเลสอย่างหยาบที่ชักพาให้เราต้องทำลายศีลอันเป็นเหตุให้ไปเกิดในอบายภูมิ 4 ดังนี้

1. นรก 2. เปรต 3. อสุรกาย 4. สัตว์เดรัจฉาน โสดาบันได้ชื่อว่าเป็นผู้ปิดประตูอบายภูมิได้ ถ้าพูดเป็นสำนวนต้องบอกว่า ปิดประตูฝาโลงสำเร็จ

โสดาบันมีศีล 5 บริสุทธิ์สะอาดชนิดที่เรียกว่า ยอมตัวตายแต่ไม่ยอมให้ศีลขาด มีความเคารพเชื่อมั่นในพระรัตนตรัย เรียกว่า มีศรัทธามั่นคงไม่หวั่นไหว ไม่ประมาทในชีวิต

ท่านยังมีอารมณ์รัก เช่น นางวิสาขาบรรลุโสดาบันอายุ 7 ขวบ แต่งงานอายุ 16 ปี ต่อมา มีลูกชาย 10 คน มีลูกสาว 10 คน เป็นต้น ยังมีอารมณ์โกรธ แต่ไม่ผูกโกรธพยาบาท

มีปกติชอบให้ทาน ไม่มีความริษยาในคุณงามความดีของผู้อื่น ยังอยากรวยแต่ไม่โลภ เป็นคนที่รักเดียวใจเดียว ซื่อสัตย์ต่อคู่สมรส นี่คือความน่ารักของคนในดวงใจ โสดาบัน : คนของใจ

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีหลักประกันชีวิตที่มั่นคง

คำคมวันนี้

โสดาบันวิเศษกว่าความเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อต้องการสอนให้ลูกได้รับรู้ว่า สมบัติที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลกนี้ คือการทำตนเองให้หลุดพ้นจากการเวียนว่ายตายเกิด คือถึงนิพพาน แต่ถ้าลูกยังทำไม่ได้ ก็ขอให้ยึดโสดาบันไว้เป็นหลักประกันในชีวิตเถิด โสดาบันคือชาวบ้านชั้นดีนั่นเอง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 90

(อาทิตย์ 24 กันยายน 2560)

ว่าด้วยความในใจ

ลูกรัก ในชีวิตนี้ป๋าผ่านร้อนหนาวสุขทุกข์หัวเราะและร้องไห้มา 50 ปีแล้ว ประสบการณ์ของป๋านั้น ถ้าจะพูดเป็นสำนวนจีนก็คือ อั๊วกินเกลือมากกว่าลื้อกินข้าว

ป๋าเลยคิดว่า ก่อนจะตายนั้น จะขอถ่ายทอดความรู้ การได้เรียนรู้ผิดบ้างถูกบ้าง เพื่อให้ลูกได้อ่านไว้เป็นอนุสรณ์เตือนใจเมื่อป๋าได้จากโลกนี้ไป จะถือว่าเป็นหนังสืออนุสรณ์งานศพก็ว่าได้

จนในที่สุด ความฝันของป๋าก็เป็นจริง เมื่อได้เขียนจดหมายถึงลูกในทางเฟซบุ๊ก ใช้เวลาในการทดลองเขียนมาตั้งแต่ฉบับแรก อังคาร 27 มิถุนายน 2560 ด้วยความยาวแค่ 2 บรรทัด

จากนั้น ได้ขยายความยาวออกมาเรื่อยๆ จนเขียนได้เกือบ 20 ฉบับ กว่าการเขียนจะได้ตกผลึกได้ข้อยุติไม่เกิน 1 หน้า ก่อนหน้านั้นมีบ้างที่ยาวเกินกว่าหน้า

ในปัจจุบันนี้ การเขียนจึงไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ ส่วนวัตถุดิบที่ใช้เขียน ส่วนมากจะเป็นประสบการณ์เก่าในอดีตที่เก็บไว้ในคลังจิตใจ บางครั้ง ก็เป็นเรื่องของคนใกล้ชิด

ป๋าตั้งใจจะถ่ายทอดให้เป็นหลักธรรมะ ในเชิงการให้กำลังใจคนเพื่อการต่อสู้กับชีวิต การให้อภัย รวมถึงการเข้าใจมนุษย์ การอยู่กับคนที่มีความเห็นต่างด้วยเมตตา

ป๋าตั้งใจจะเขียนไปเรื่อย ๆ โดยเฉพาะตอนนี้เขียนล่วงหน้าเป็นสัปดาห์ ทั้งนี้เพราะภารกิจมากมาย การเขียนด้วยการปั่นต้นฉบับล่วงหน้าเป็นสิ่งดี จะทำให้ผู้เขียนไม่ต้องเครียดมากมาย

ไม่มีใครรู้อนาคต บางครั้ง อาจป่วยหรือมีปัญหาการงานจนทำให้ไม่มีอารมณ์เขียน ด้วยเหตุดังกล่าวนั้น จึงขอบอกไว้ ณ ที่นี้ว่า เขียนล่วงหน้าเพราะไม่รู้วันตาย

สิ่งสำคัญที่สุดคือ การขอเอาตัวหนังสือต่างดอกไม้ธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย เนื่องจากชีวิตของป๋าติดหนี้ข้าวก้นบาตรมายาวนานเหลือเกิน การเขียนจึงมุ่งให้คนศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา

การเขียนในแต่ละวันจึงอาจไม่เป็นระบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าในแต่ละวันไปเจอเรื่องอะไรมา ถ้าเป็นเรื่องที่ดีและเร่งด่วนควรจะเขียนก็จะลัดคิวให้ทันที

ขอให้ลูกตามอ่านด้วยใจที่มีความศรัทธาต่อพระรัตนตรัยเถิด ลูกจะได้ประโยชน์มากมายจากการได้ซึมซับอ่านธรรมะในแนวจดหมายจากพ่อถึงลูก

จากป๋าผู้อยากมอบมรดกคำสอนที่ล้ำค่าให้ลูก

คำคมวันนี้

คำสอนที่ดีมีค่ามากกว่าเพชรนิลจินดา

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เป็นการแสดงความในใจของป๋าที่อยากประมวลความรู้ประสบการณ์ในชีวิตที่ผ่านมาให้ลูกได้รับรู้ คิดไว้นานแล้วว่าจะถ่ายทอดอย่างไรดีก่อนที่ชีวีจะหาไม่ สุดท้ายจึงได้ช่องในการถ่ายทอดในรูปแบบจดหมายให้ลูกได้อ่านวันละฉบับโดยผ่านเครื่องมือคือเฟซบุ๊ก

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 91

(จันทร์ 25 กันยายน 2560)

ว่าด้วยการสอนคน

ลูกรัก ในชีวิตป๋า ถ้าให้เลือกอาชีพได้ อยากเป็นหมอรักษาคนให้หมดทุกข์ทางกาย แต่ในความเป็นจริง ป๋าไม่สามารถเป็นหมอได้จึงขอเป็นครูของหมอเพื่อรักษาจิตวิญญาณมนุษย์ก็แล้วกัน

การเป็นครูเริ่มตั้งแต่อายุ 17 ปี ตอนนั้น บวชเป็นสามเณร หลวงน้าผู้เป็นน้าชายให้เทศน์งานศพของโยมยาย ตื่นเต้นมาก มือเท้าเย็น หัวใจแทบหลุดออกมาทางปาก เทศน์จบตอนไหนก็ไม่รู้ตัว

ชีวิตจึงถูกเหมือนกำหนดมาให้เป็นครูนับตั้งแต่อายุ 17 – 50 ปี รวม 33 ปี ทั้งครูสอนนักธรรม ครูสอนบาลี ครูสอนวาทศิลป์ ครูสอนกรรมฐาน อย่างหลังชอบมากเป็นพิเศษ

การเป็นครูนั้น อันดับแรก จะต้องทำการบ้านก่อน เหมือนที่พระพุทธเจ้าทรงลุกขึ้นมาแผ่ข่ายพระญาณในเวลาตี 4 เพื่อตรวจดูสัตว์โลกที่จะทรงไปโปรด

เมื่อทำการวิเคราะห์บุคคลนั้นอย่างละเอียดทุกแง่มุมแล้ว รุ่งเช้าพระองค์จึงเสด็จออกบิณฑบาตโปรดสัตว์ คือการมุ่งไปเทศน์โปรดบุคคลนั้นผู้ปรากฏในข่ายพระญาณของพระองค์

ถามว่า พระองค์เทศน์โปรดคนได้ทั้งหมดหรือไม่? คำตอบคือทรงเทศน์สอนได้เฉพาะคนที่มีบุญและอยู่ในวิสัยที่จะทรงโปรด ที่สำคัญเขาจะต้องไม่เป็นเหมือนตุ่มที่ปิดฝา

ลูกลองนึกดู หากเปรียบพระพุทธเจ้าเหมือนน้ำฝนที่ตกลงมาอย่างหนัก แต่หากคนฟังเทศน์เป็นเหมือนตุ่มน้ำที่ปิดฝา น้ำฝนจะเข้าลงไปในตุ่มได้อย่างไร

นี่จึงเป็นที่มาของบัว 4 เหล่า บัวที่พ้นน้ำต้องแสงอาทิตย์แล้วบาน บัวปริ่มน้ำ ไม่นาน พ้นน้ำต้องแสงอาทิตย์แล้วบาน บัวในน้ำรอเวลาโตขึ้นพ้นน้ำต้องแสงอาทิตย์แล้วบานในที่สุด

ส่วนบัวที่น่าสงสาร คือบัวประเภทสุดท้าย เป็นพวกภักษาอาหารของปลาและเต่า ปัจจุบัน เพิ่มอีกประเภทหนึ่ง น่าสงสารมาก เรียกว่า บัวเต่าถ่มถุยคือแม้แต่เต่ายังไม่รับประทาน

ดังนั้น การเป็นครู จึงไม่ใช่ว่าจะสอนได้หมดทุกคน หากแต่จะต้องเลือกศิษย์ในการสอนด้วย สำหรับตัวป๋า ใครฉลาดแล้วไม่ต้องมาให้สอน ป๋าชอบสอนคนไม่ฉลาด

คนพวกนี้จะเป็นคนน่าสงสาร เพราะเขารู้ตัวว่าโง่ จึงน้อมกายเข้าหาครูเพื่อให้สั่งสอน แต่ก็ยังมีคนอีกประเภทหนึ่ง คือโง่แล้วยังอวดฉลาด เรียกว่า ชาล้นถ้วย ป๋าไม่ต้องการสอนคนแบบนี้

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เข้าใจวิญญาณความเป็นครู

คำคมวันนี้

ลูกใครไม่สำคัญศิษย์ของฉันนั้นคือลูก

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการให้ลูกได้เข้าใจชีวิตของการเป็นครู เป็นอาชีพที่ยกระดับวิญญาณจากความเป็นคนที่ยุ่งวุ่นวายให้ขึ้นไปสู่ความเป็นมนุษย์ผู้มีใจสูง ดังนั้น ครูจึงเป็นเหมือนแสงสว่างในชีวิตที่ปลุกให้ศิษย์ผู้หลับไหลเพราะอวิชชาได้ตื่นขึ้นมา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 92

(อังคาร 26 กันยายน 2560)

ว่าด้วยความทุกข์ทรมานของมหาเทพ

ลูกรัก หลักการของศาสนาพราหมณ์คือ มีพลังงานที่ยิ่งใหญ่ไม่มีรูปร่างเป็นสุข เรียกว่า นิรคุณพรหมัน ต่อมา จะแสดงตัวออกมาเป็นเทพที่มีรูปร่าง เรียกว่า สคุณพรหมัน ใน 3 ร่าง ดังนี้

1. พระพรหม ผู้สร้าง 2. พระศิวะ ผู้ทำลาย 3. พระนารายณ์ ผู้รักษา เทพทั้ง 3 องค์นั้น คือการแสดงออกของพลังงานที่ยิ่งใหญ่ในแง่ปฏิบัติการสัมพันธ์ต่อโลก

ตัวเราคือชีวาตมัน เป็นส่วนหนึ่งของความยิ่งใหญ่นั้น เรียกว่า ปรมาตมัน เราเป็นผู้แตกสะเก็ดออกมาเวียนตายเวียนเกิด เมื่อรู้ตัวว่าเราเคยอยู่ในบรมสุขนั้น ต้องหาทางกลับไปให้ได้

นั่นคือการชำระจิตวิญญาณให้บริสุทธิ์ มีการแสดงความรัก ความภักดีต่อพระเจ้า การกระทำมีการสวดมนต์ เป็นต้น เพื่อการกลับไปหลอมละลายรวมเป็นหนึ่งกับพรหมัน

นี่คือหลักการของศาสนาพราหมณ์ ดูจะแปลกจากศาสนาอื่น สิ่งที่น่าสงสัยคือ ทำไมต้องหลุดออกมา เมื่อชำระวิญญาณบริสุทธิ์แล้วเข้าไปรวมใหม่ จะแตกหลุดออกมาอีกหรือไม่

สิ่งที่ป๋าจะอธิบายก็คือ มหาเทพของพราหมณ์มีอารมณ์เหมือนมนุษย์ทุกประการ เพียงแต่ท่านมีพลัง ความรู้ อำนาจ เป็นอมตะ สามารถแบ่งภาคมาเกิด แต่จะมีแก่ ตายและกลับคืนสู่พรหมัน

ประเด็นที่ป๋าต้องการพูดถึงในวันนี้ หลังจากเสนอหลักการของศาสนานี้คือ จากเดิมที่มีพลังคือรักอันยิ่งใหญ่ต่อมหาชน รักโลกใบนี้เป็นรักที่เสียสละเพื่อส่วนรวม นั่นคือหน้าที่ของเทพเจ้า

แต่ครั้นมาเกิดเป็นมนุษย์ มาสัมผัสกับความรักในระดับโลกีย์ มีความรักส่วนตัว เช่น รามรักสีดา เป็นต้น ทำให้ต้องเผชิญกับความทุกข์มากมาย

จากจิตที่บริสุทธิ์สดใสในภพสวรรค์ เมื่อจิตเคลื่อนลงมาในโลกนี้ จิตเริ่มมีเครื่องพันธนาการ มีความหึง หวง ห่วง สูญเสียพลังของมหาเทพ

มีการหึง หวงที่ถูกทศกัณฐ์มาแย่งชิงคนรักคือสีดา จิตใจห่วงหาแต่สีดาผู้พลัดพรากจากไป จิตต้องระทมขมขื่นอยู่ในความทุกข์ทรมานทุกวินาทีที่คิดถึง

เรื่องนี้เหมือนจะสอนเราให้ได้รู้ว่า ความรักในโลกนี้ เป็นรักที่เป็นทุกข์ แม้แต่มหาเทพผู้ยิ่งใหญ่เมื่อเข้ามาสู่ภาคความเป็นมนุษย์ พระองค์ต้องเผชิญกับความจริงที่เจ็บปวดจากความรัก

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเรียนรู้ทุกข์จากรักหลายมิติ

คำคมวันนี้

ขอบคุณความรักที่เป็นครูสอนให้ใจเข้มแข็ง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อให้เข้าใจจิตวิญญาณของมหาเทพผู้สะอาดสดใส แต่ต้องกลับเศร้าหมองเป็นทุกข์เพราะมาเกลือกกลั้วกับโลกีย์ในภาคมนุษย์ แต่ความรักที่ทำให้ทุกข์ก็มีคุณค่าเพราะทำให้ได้เรียนรู้ที่จะอดทน แกร่ง เหมือนดาบที่ถูกช่างเหล็กเผา ทุบเพื่อขึ้นรูปดาบ

จดหมายถึงลูกฉบับที่93

(พุธ 27 กันยายน 2560)

ว่าด้วยน้ำตาชายสังเวยรักแท้

ลูกรัก โดยปกติ น้ำตาผู้ชายจะไม่ไหลออกมาพร่ำเพรื่อ มันจะไหลออกมาเมื่อถึงเวลาที่เจ็บปวดอย่างสุดทน ผู้ชายบางคน ต้องกล้ำกลืนฝืนทนเพื่อให้มันไหลย้อนกลับไปภายใน

ป๋าจะเล่าเรื่องหนึ่งให้ฟัง พระเอกของป๋าเป็นผลผลิตการศึกษาแบบโบราณ เรียนจบ ระบบการศึกษาในวัด สุดท้าย จบปริญญาเอกสถาบันอันทรงเกียรติเก่าแก่ที่สุดของประเทศไทย

เขาเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่ง ณ ที่นั้น เขาได้พบรักกับอาจารย์สาวสวย ผู้สมบูรณ์ด้วยชาติตระกูล ทั้งคู่ได้วางแผนที่จะใช้ชีวิตร่วมกันในอนาคต

แต่แล้วเหมือนพระเจ้าไม่เข้าข้าง ฝ่ายหญิงได้ไปเจอครูสอนดนตรีที่เคยสอนตนเองในสมัยวัยรุ่น กามเทพได้แผลงศรใส่เธออีกครั้ง เธอจึงรู้ว่าแฟนของเธอ ณ ปัจจุบันเป็นแค่คนขั้นเวลา

เธอมีสิทธิ์ที่จะเลือก เธอเข้าใจแล้วว่า แฟนคนปัจจุบันที่เธอเข้าใจผิดคิดว่าเป็นแฟนนั้น อันที่จริง เธอรักแบบพี่ชาย ส่วนครูดนตรีของเธอต่างหากที่เป็นความจริง ไม่ใช่ภาพลวงตา

เหตุผลก็คือ เธอรู้สึกโรแมนติก หัวใจเต้นแรง มันวาบหวามไปหมดเมื่ออยู่ใกล้ครูดนตรีของเธอ ส่วนแฟนอาจารย์ของเธอนั้น เธอแค่รู้สึกอบอุ่นเมื่อได้อยู่ด้วย

ลูกรัก ถ้าลูกเป็นอาจารย์หนุ่มผู้ใสซื่อคนนั้น ลูกจะทำอย่างไร วันดีคืนดีแฟนที่รักกันอยู่ก็ขอบอกเลิก ยิ่งไปกว่านั้น ยังมีแฟนใหม่พาสมุนลูกน้องมาขู่คุกคามเพื่อขอแฟนไปจากเขา

มันจะมีอะไรมากไปกว่าการจบแบบเจ็บ ด้วยเหตุผล 2 ประการ

1. หัวใจคนที่ตนเองคิดว่าเป็นคนรักมันไม่ได้อยู่กับเขาเสียแล้ว

2. ชายคนมาใหม่มาขอแฟนไปต่อหน้าและขอให้เลิกยุ่ง

น้ำตาของลูกผู้ชายที่มันไม่เคยไหลมานานนับจากแม่ตาย มันต้องหลั่งไหลมาอีกครั้งหนึ่ง น้ำตาเสียแม่เป็นรสชาติยากบรรยาย น้ำตาที่ต้องสูญแฟนโดยที่เธอเต็มใจไปกับเขาไหลเหมือนเลือด

รสชาติของชีวิตสุดที่จะบรรยาย พุทธปรัชญาที่เคยเรียนมาในวัดตั้งแต่เป็นสามเณรน้อย ความเศร้าโศกและภัยอันตรายย่อมเกิดแต่ของที่รัก เขาพึ่งประจักษ์เข้าใจในขณะนี้

ลูกรัก สิ่งที่ป๋าอยากเตือนก็คือ ในโลกนี้ไม่มีอะไรแน่นอน ภาษิตโบราณถูกต้องเสมอ ช้างสาร งูเห่า ข้าเก่า เมียรัก ไม่มีใครซาบซึ้งดีเท่าพระเอกของป๋าคนนี้ จงเตรียมใจไว้เถิด ลูกรัก

จากป๋าผู้อยากให้ลูกฉลาดจะได้ไม่ถูกหลอก

คำคมวันนี้

ลูกจงฉลาดกว่าผู้อื่น แต่อย่าให้เขารู้ว่าลูกฉลาดกว่าเขา

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อให้เป็นบทเรียนกะมนุษย์ใสซื่อผู้มองโลกเป็นสีขาวและคิดว่า คนอื่นจะดีเหมือนตนเอง ต้องขอบคุณพระเอกวัตถุดิบแหล่งธรรมะในการเขียนวันนี้ คุณความดีของเรื่องขอยกให้เป็นบุญกุศลแก่เขา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 94

(พฤหัสบดี 28 กันยายน 2560)

ว่าด้วยความสับสนในหน้าที่

ลูกรัก วันนี้ ป๋าอยากให้กำลังใจลูกศิษย์ของป๋า เธอไปทำหน้าที่เป็นอาจารย์สอนพระสงฆ์ การเป็นครูมือใหม่ก็ตื่นเต้นมากพอแล้ว ยิ่งต้องไปสอนพระภิกษุยิ่งคงทำให้กังวลมากขึ้น

ยิ่งไปกว่านั้นก็คือ พระสงฆ์เหล่านั้นเป็นผู้ที่มีวัยแตกต่างกันมากเหลือเกิน ตั้งแต่ 20 – 60 กว่าปี จึงเป็นเรื่องที่ลำบากมากในการจัดการเรียนการสอนสำหรับคนเป็นครูใหม่

ความเครียดที่มากขึ้นไปอีกก็คือ การต้องจัดการกับปัญหาที่เกิดขั้นในการเรียน การสอน การสอบ เป็นเรื่องที่คนเป็นครูต้องคอยติดตาม วิเคราะห์และประเมินผลตลอดเวลา

เมื่อปัญหาเกิดขึ้น จะต้องยึดหลักการคือเหตุผล ได้แก่ความถูกต้อง แม้จะไม่ถูกใจใคร ๆก็ตาม จงอย่าหวั่นไหวเมื่อเราทำหน้าที่ของเราถูกต้องแล้ว อย่ารู้สึกว่าตนผิดและอย่าเครียด

ให้ทำตนเหมือนผู้พิพากษาตัดสินให้จำเลยต้องรับโทษประหาร ผู้พิพากษาต้องทำใจให้เป็นกลาง ตัดสินไปตามตัวบทกฎหมาย มีหน้าที่ชี้โทษความผิด ไม่ได้มีหน้าที่ปรักปรำใส่ร้าย

ป๋าขอยกตัวอย่างมหากาพย์ภควัทคีตา ตัวเอกของเรื่องคืออรชุน ต้องออกรบโดยมีพระวิษณุเป็นองค์อวตารมาเป็นศรีกฤษณะ รับหน้าที่ขับรถม้าศึกให้อรชุนผู้เป็นสหายรัก

เมื่อมาถึงทุ่งกุรุเกษตรสถานที่รบ อรชุนมองไปที่ฝั่งตรงข้าม ผู้เป็นญาติพี่น้อง แต่ต้องมารบฆ่ากันเอง มือที่ถือธนูสั่น ขาหมดแรง หัวใจอ่อนล้าไม่สามารถจะรบได้

ขณะนั้น องค์ศรีกฤษณะจึงร่ายบทเพลงจากพระเจ้า ที่เรียกว่า ภควัทคีตา ให้อรชุนมีความสำนึกในหน้าที่ของกษัตริย์ ผู้มีหน้าที่ในการรบเพื่อขจัดอธรรม ดำรงไว้ซึ่งความดีงาม

อรชุนได้ฟังสหายรัก ผู้เป็นนารายณ์อวตารมาร่ายคำสอนเช่นนั้น จึงเกิดพลังความสำนึกในหน้าที่ ตรงเข้ารบฆ่าญาติพี่น้องฝั่งตรงกันข้าม จนเลือดไหลนองทุ่งกุรุเกษตร

เรื่องนี้คงไม่ต้องมาวิเคราะห์ ความผิดถูกเรื่องฆ่าคนในสงคราม แต่ประเด็นที่จะเน้นก็คือ การทำหน้าที่ของตนเองให้เต็มที่ โดยไม่ต้องคำนึงถึงผลลัพธ์ว่าจะเกิดอะไรขึ้น

จากป๋าผู้อยากให้ลูกทำหน้าที่เพื่อหน้าที่ให้สุดชีวิต

คำคมวันนี้

จงเชื่อมั่นในหน้าที่และทำให้เต็มที่สุดกำลัง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อให้กำลังใจลูกศิษย์ที่ต้องไปรับหน้าที่เป็นครู ที่สำคัญเธอต้องไปสอนพระสงฆ์ผู้ที่เธอต้องให้ความเคารพกราบไหว้ ต้องเผชิญปัญหามากมาย จึงขอให้มีความมั่นใจในหลักการและทำไปอย่างเต็มที่ด้วยยึดเหตุผลเป็นใหญ่ ไม่ต้องกังวลว่าจะเกิดผลลัพธ์อะไรตามมา จงยึดหลักการ อย่ายึดความถูกใจ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 95

(ศุกร์ 29 กันยายน 2560)

ว่าด้วยวันสารทไทย : ความห่วงใยญาติผู้จากไป

ลูกรัก ขณะเขียนจดหมาย เป็นวันพุธ 20 กันยายน 2560 วันพระใหญ่ แรม 15 ค่ำ เดือน 10 ตามจันทรคติ เป็นวันสารทไทย อันเป็นประเพณีใหญ่ของคนไทยชาวพุทธทั้งประเทศ

วันนี้ ชาวพุทธในระดับชาวบ้านถือว่า เป็นวันที่ญาติพี่น้องที่ตายไปเกิดเป็นสัตว์นรกและเปรตจะกลับมาบ้านเพื่อรับบุญกุศลที่ญาติทำบุญอุทิศให้

ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ จะเป็นอย่างไรยากจะคาดเดา เพราะเป็นเรื่องชีวิตหลังความตาย แต่ตัวเราผู้เป็นญาติพี่น้องก็ควรทำบุญอุทิศให้ผู้ตาย

ในชาณุสโสณิสูตร ชาณุสโสณิพราหมณ์ ได้เข้าเฝ้ากราบทูลถามเรื่องการทำบุญอุทิศให้ญาติผู้ตาย เขามีความสงสัยว่าญาติเหล่านั้นจะได้รับหรือไม่

พระพุทธเจ้าได้ตรัสอธิบายสรุปความว่า ถ้าเหล่าญาติตายไปเกิดเป็นสัตว์นรก เปรต อสุรกาย สัตว์เดรัจฉาน มนุษย์ สวรรค์ 6 ชั้น และพรหม 20 ชั้น

ญาติเหล่านั้นย่อมไม่สามารถรับผลทานที่อุทิศให้ เนื่องจากพวกเขาย่อมมีอาหารในภูมิที่ไปเกิดนั่นเอง แต่ถ้าไปเกิดเป็นเปรต ประเภทปรทัตตูปชีวีเปรต ก็จะสามารถรับผลบุญนั้นได้

พราหมณ์จึงกราบทูลถามต่อไปว่า ถ้าญาติพี่น้องที่ตายไม่ได้ไปเกิดเป็นเปรต ใครจะได้รับ พระพุทธเจ้าทรงขยายความว่า จะมีญาติพี่น้องอีกกลุ่มหนึ่งที่ไปเกิดเป็นเปรตมาอนุโมทนาแทน

เขาทูลซักถามต่อไปว่า ถ้าไม่มีญาติพี่น้องที่ไปเกิดเป็นเปรต พระพุทธองค์ตรัสว่า เป็นไปไม่ได้ แต่ถ้าจะมีเรื่องแบบนั้นจริง ๆ ตัวเราซึ่งเป็นผู้ให้ทานก็เท่ากับว่าได้เป็นผู้สั่งสมบุญนั้นไว้แล้ว

นี่คือหลักฐานข้อมูลในพระสุตตันตปิฎก ทำให้เราเข้าใจเรื่องการทำบุญและอุทิศให้แก่ญาติพี่น้องที่ล่วงลับไปแล้วว่าบุคคลเหล่านั้นจะได้รับหรือไม่

บทสรุปในเรื่องนี้ก็คือ มีทั้งผู้ได้รับและไม่ได้รับผลบุญ แต่อย่างน้อยที่สุด ตัวเราซึ่งเป็นผู้ทำทานนั้น ก็เท่ากับว่าได้ทำการสั่งสมบุญเอาไว้ จึงไม่ได้ชื่อว่าทำบุญสูญเปล่าแต่ประการใด

การทำบุญอุทิศให้คนตายนั้น เป็นการแสดงออกถึงความกตัญญู ที่แปลว่า การสำนึกรู้คุณ แล้วแสดงออกด้วยการกตเวที ที่แปลว่า การตอบแทนพระคุณ

จากป๋าผู้อยากให้ลูกกตัญญูแม้ต่อรองเท้าที่ลูกใส่ ผ้าขี้ริ้วที่ลูกใช้

คำคมวันนี้

ความกตัญญูเป็นสัญลักษณ์ของคนดี

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นเพื่ออธิบายสาเหตุประเพณีชาวพุทธในวันสารทไทย โดยใช้ข้อมูลจากพระไตรปิฎกเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องเรื่องการทำบุญอุทิศให้ผู้ที่ล่วงลับ เป็นการแสดงความกตัญญูกตเวทีต่อบรรพบุรุษผู้ล่วงลับไปแล้ว

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 96

(เสาร์ 30 กันยายน 2560)

ว่าด้วยพระโพธิสัตว์ผู้ระทมทุกข์

ลูกรัก พระโพธิสัตว์ คือผู้ที่บำเพ็ญสั่งสมคุณงามความดีที่เรียกว่า บารมี เพื่อการตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าในอนาคตข้างหน้า แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. นิยตโพธิสัตว์ คือพระโพธิสัตว์ที่ได้รับพยากรณ์จากพระพุทธเจ้าพระองค์ใดพระองค์หนึ่งในอดีต จึงมีความเที่ยงแท้จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าอย่างแน่นอน

2. อนิยตโพธิสัตว์ คือพระโพธิสัตว์ที่ยังไม่ได้รับการพยากรณ์จากพระพุทธเจ้าในอดีต ท่านจึงอาจเปลี่ยนปณิธานความตั้งใจ สุดท้าย ต้องฝืนใจด้วยน้ำตาอำลาจากพุทธภูมิมาเป็นสาวกภูมิ

เวลานิยามคำว่าพระโพธิสัตว์นั้น จะหมายถึง ผู้ที่ทนไม่ได้ต่อทุกขเวทนาของสรรพสัตว์ ต้องเพียรหาทางช่วยเหลือผู้อื่นให้ได้ แม้ตนเองจะต้องลำบากก็ตาม

บ้านตนเองจะสกปรกไม่เป็นไร ขอให้ที่สาธารณะสะอาดเป็นพอใจ ตนเองจะอดอยากลำบากหิวจนไส้กิ่วก็ตาม ขอให้ผู้อื่นอิ่มท้อง มีความสุขที่ได้เห็นคนอื่นพ้นจากความทุกข์ยาก

คนแบบนี้ลูกจะหาอีกกี่ชาติจึงจะได้พบเจอ ป๋าจะยกตัวอย่างเฉพาะอนิยตโพธิสัตว์มาอธิบายให้เข้าใจก่อน คนพวกนี้ก็มีมหากรุณาในแบบฉบับพระโพธิสัตว์ทั่วไป

แต่ปัญหาที่เกิดกับคนพวกนี้ก็คือ เมื่อทนแรงเสียดทานต่อความเลวของสังคมมาก ๆ หัวใจก็จะฝ่อ ท้อแท้ สุดท้าย เขาก็ไม่สามารถจะรักษาปณิธานความเป็นพระโพธิสัตว์ไว้ได้

อนิยตโพธิสัตว์นั้น จึงจำใจต้องอำลาจากความเป็นพุทธภูมิ นี่จึงเป็นที่มาของคำว่า สังคมเลวเพราะคนดีท้อแท้ ไม่สามารถรักษาฝันอันยิ่งใหญ่ของตนไว้ได้ครั้นลาจากความเป็นพุทธภูมิ การบรรลุอรหันต์ในระดับสาวกภูมิก็เป็นของง่าย เนื่องจากบารมีเก่าเลยสาวกภูมิไปนานแล้ว เพียงแต่ยังไม่บรรลุถึงขั้นพุทธภูมิเท่านั้นเอง

ดังนั้น สำหรับพระโพธิสัตว์ทั้งหลาย จึงวัดกันที่ว่าหัวใจกรุณาใครจะใหญ่กว่ากัน ใครจะอดทนได้สูงกว่ากัน ใครจะเข้มแข็งได้มากกว่ากัน นี่คือข้อแตกต่างของพระโพธิสัตว์ 2 ประเภทนี้

คำว่า พระโพธิสัตว์ผู้ระทมทุกข์นั้น คือการต้องช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการแบกคนทั้งโลกไว้บนบ่า การอุ้มคนทั้งโลกส่งให้ถึงฝั่งอย่างปลอดภัย นับว่าเป็นงานที่แสนจะเหน็ดเหนื่อยอย่างที่สุด

จากป๋าผู้อยากให้ลูกทำหน้าที่พระโพธิสัตว์ผู้ช่วยรื้อขนสัตว์โลกไปสู่ฝั่งคือนิพพาน

คำคมวันนี้

อยากให้รอยยิ้มลบคราบน้ำตา อยากให้ชีวาแก่คนทั้งปวง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อให้กำลังใจเพื่อนอาจารย์คนหนึ่ง เธอขอร้องให้เขียนเรื่องพระโพธิสัตว์ให้เธอ 1 ฉบับ จึงขอนำเรื่องปฏิปทาพระโพธิสัตว์มาอธิบายให้ฟัง จะได้ซาบซึ้งในน้ำใจอันยิ่งใหญ่ของพระโพธิสัตว์ผู้ต้องเสียสละความสุขส่วนตัวในการบริการสังคม

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 97

(อาทิตย์ 1 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยเนกขัมมบารมีกับพระโพธิสัตว์

ลูกรัก ในคุณธรรมที่ทำให้พระโพธิสัตว์ถึงฝั่งคือความสำเร็จบรรลุความเป็นพระพุทธเจ้า เรียกว่า บารมี 10 ประการ มีดังต่อไปนี้

1. ทาน การให้ปัน 2. ศีล การไม่เบียดเบียนผู้อื่น 3. เนกขัมมะ การออกบวช 4. ปัญญา ความฉลาด 5. วิริยะ ความเพียร 6. ขันติ ความอดทน 7. สัจจะ ความจริงใจ 8. อธิษฐาน ความมีใจมั่นคง 9. เมตตา ความไม่โกรธ 10. อุเบกขา การมีใจเป็นกลาง

ป๋าจะขออธิบายเฉพาะข้อ 3 คือ เนกขัมมบารมี ได้แก่ การออกบวช หมายถึง การสลัดตนออกจากกาม คือละวิถีชีวิตแบบฆราวาสผู้ครองเรือนเสพกามสุขออกไปเป็นนักบวช

นักบวชที่พระโพธิสัตว์ถือเอาเป็นเพศบรรพชิตนั้นจะมี 2 ลักษณะ คือ 1. ถ้าเกิดในสมัยพระพุทธเจ้า จะบวชถือเพศพระภิกษุสมาทานศีล 227 ข้อ

2. ถ้าเกิดในสมัยที่ว่างจากพระพุทธเจ้า จะอธิษฐานจิตในเพศฤาษีบำเพ็ญพรตอยู่ในป่า

มูลเหตุที่ทำให้ออกบวชจะมีลักษณะที่ต่างกัน ดังนี้

1. มองเห็นความไม่เที่ยงในชีวิตของบิดามารดาผู้ตายจากไปและทิ้งสมบัติเอาไว้มากมาย จึงคิดถึงความพลัดพรากและสมบัติที่ตายแล้วเอาไปไม่ได้ เกิดสลดใจออกบวช

2. เห็นความตายของภรรยาผู้ตายจากไป ทิ้งตัวลูกน้อยไว้ให้ดูต่างหน้า เกิดความสลดใจ สละสมบัติให้คนทั้งหลายมีคนยากจน เป็นต้น พาลูกน้อยเข้าป่าอธิษฐานเพศบรรพชิต

เมื่ออยู่ในป่าจะเรียนกสิณ 10 ประการ มีกสิณ ดิน น้ำ ลม ไฟ เป็นต้น ฝึกจนทำได้ถึงฌาน 4 แล้วสามารถทำได้จนถึงฌาน 8 ทำอภิญญา 5 ในกสิณให้บังเกิด

อภิญญาคือ ความรู้พิเศษมีการแสดงฤทธิ์ได้ มีตาทิพย์และหูทิพย์เป็นต้น บางครั้ง ท่านก็ฝึกพรหมวิหาร คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา จนได้ฌาน 3 และฌาน 4 ตามลำดับ

มีชีวิตในเพศนักบวช เมื่อมรณภาพแล้ว ด้วยกำลังฌานสมาบัติจึงทำให้ท่านไปบังเกิดในพรหมโลกระดับรูปพรหม แต่จะไม่นิยมไปเกิดในอรูปพรหมเพราะอายุนานเกินไป

นี่คือปฏิปทาพระโพธิสัตว์กับการบำเพ็ญเนกขัมมบารมี การสลัดตนออกจากกาม

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเจริญรอยตามพระโพธิสัตว์

คำคมวันนี้

กามทั้งหลายมีสุขน้อยแต่มีทุกข์มาก

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่ออธิบายคุณธรรมความดีของพระโพธิสัตว์ในเรื่องการบำเพ็ญเนกขัมมบารมี คือการสลัดตนออกจากกาม ท่านจึงออกบวชแทบทุกชาติ เป็นการแสดงให้เห็นถึงการมุ่งแสวงหาความสุขที่แท้จริงในชีวิตให้แก่ตนเองของท่าน

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 98

(จันทร์ 2 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยน้ำใจพระโพธิสัตว์

ลูกรัก ในพระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ตอนว่าด้วยพุทธวงศ์ ได้เล่าถึงประวัติพระพุทธเจ้าพระสมณโคดมของเรา สรุปใจความว่า

ในอดีตกาล ในสมัยพระทีปังกรพุทธเจ้าเสด็จอุบัติ ครั้งนั้น พระสมณโคดมได้เกิดในตระกูลพราหมณ์ร่ำรวยมหาศาล ได้รับสมบัติตกทอด ติดต่อกันมาถึง 7 ชั่วอายุคน

แต่ท่านเกิดความสลดใจ ที่ญาติพี่น้องเหล่านั้นตายไปหมดเหลือ ทิ้งไว้แต่สมบัติ อีกไม่นาน ท่านก็คงจะต้องตายและทิ้งสมบัติไว้เหมือน บรรพบุรุษ ท่านจึงบริจาคสมบัติเหล่านั้นออกบวช

สุเมธดาบสทำฌานและอภิญญาให้บังเกิด ต่อมา ได้เข้าไปยัง อมรวดีนคร เห็นชาวบ้านช่วยกันตบแต่งพระนคร เพื่อต้อนรับพระทีปังกร พุทธเจ้าพร้อมทั้งเหล่าบรรดาสาวก

ท่านเกิดความศรัทธา เข้าไปช่วยชาวบ้านปรับพื้นที่ ในขณะที่ยัง ปรับพื้นที่ไม่เรียบร้อย พระพุทธเจ้าเสด็จผ่านมา ท่านจึงนอนคว่ำร่างทำตนให้ เป็นสะพาน

ท่านกราบทูลให้พระพุทธเจ้าพระองค์นั้นเหยียบร่างท่านข้ามไป พระบาทจะได้ไม่ต้องเปื้อนโคลนและได้ตั้งจิตอธิษฐานประกาศเพื่อความเป็น พระพุทธเจ้าในอนาคต

พระทีปังกรพุทธเจ้า ทรงแย้มพระโอษฐ์ได้ตรัสพยากรณ์ว่า ฤาษีท่าน นี้จะได้เป็นพระสมณโคดมพุทธเจ้าในอีก 4 อสงไขยกับอีก 1 แสนกัป ท่านจึง เป็นนิยตโพธิสัตว์ ผู้เที่ยงแท้นับจากนั้นมา

ในขณะนั้น ถ้าท่านปรารถนาจะบรรลุอรหันต์ ด้วยบุญบารมีที่สั่งสมมายาวนาน ก็สามารถที่จะบรรลุอรหันต์ได้ แต่ไม่ปรารถนาด้วยมหากรุณาต่อสัตว์โลก

ถ้าพื้นธรณีจะเต็มไปด้วยถ่านเพลิงร้อน สุเมธดาบสยินดีแบกคนทั้งโลกไว้บนบ่า ยอมทุกข์เดินย่ำบนถ่านเพลิงร้อนนั้นเพื่อพาคนทั้งโลกไปให้ถึงฝั่งรอดความทรมานจากความร้อนนั้น

ถ้าแผ่นดินจะเต็มไปด้วยมีดคมกริบ ท่านสุเมธดาบสพร้อมที่จะอุ้มคนทั้งโลกไว้ในอ้อมแขน ส่วนตนเองยอมเจ็บปวดเพื่อพาคนเหล่านั้นให้หลุดพ้นจากความบาดเจ็บจากคมมีดเหล่านั้น

นี่คือน้ำใจของพระโพธิสัตว์ ผู้ยอมทุกข์ทรมานเพื่อช่วยรื้อขนสัตว์โลกให้พ้นจากความทุกข์ ช่างเป็นน้ำใจที่ยิ่งใหญ่ประเสริฐเหลือเกินยากจะหาใครเทียบได้

พระโพธิสัตว์จึงเป็นผู้ที่อุดมด้วยเมตตา คือความรักสรรพสัตว์มีมหากรุณาคือความสงสารต้องการให้สัตว์โลกพ้นจากความทุกข์ ยอมตายเกิดเพื่อสร้างบารมีช่วยเหลือสัตว์โลก

จากป๋าผู้อยากให้ลูกรักสัตว์โลกเหมือนรักตนเอง

คำคมวันนี้

อยากให้ความรักแก่คนทั้งโลก อยากให้โชคแก่คนทั้งหล้า

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่ออธิบายมหากรุณาอันยิ่งใหญ่ในใจของพระโพธิสัตว์

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 99

(อังคาร 3 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยพระพุทธเจ้าผู้ทรงมหากรุณา

ลูกรัก หลังจากพระโพธิสัตว์ได้บำเพ็ญบารมีครบ 4 อสงไขยกับอีก 1 แสนกัป ในชาติสุดท้าย ท่านสร้างทานบารมีเกิดเป็นพระเวสสันดร

จากนั้น ท่านได้ไปเกิดในสวรรค์ชั้นที่ 4 นามว่าดุสิต เมื่อถึงเวลาอันเหมาะสม พระองค์ได้ประสูติในตระกูลกษัตริย์มีพระนามว่าสิทธัตถะ แปลว่าต้องการอะไรก็จะได้สมประสงค์

พระชนมายุ 29 พรรษาทรงเห็นเทวทูตทั้ง 4 คือ แก่ เจ็บ ตาย และสมณะ ทรงตัดสินพระทัยออกผนวชแม้จะทรงทราบว่าพระราชโอรส คือพระราหุลจะพึ่งประสูติก็ตาม

พระองค์ใช้เวลาค้นคว้าธรรมะ 6 ปี มีการลองผิดคือการทรมานตนเอง เป็นต้น ขณะพระชนมายุ 35 พรรษา วันวิสาขบูชาได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าหลังจากทรงรอมานานแสนนาน

เมื่อตรัสรู้แล้ว ทรงทำหน้าที่ความเป็นพระพุทธเจ้าอย่างบริบูรณ์มิได้ขาดตกบกพร่อง แต่ประการใด หน้าที่ของพระพุทธเจ้าเรียกว่า พุทธกิจ มี 5 ประการ ดังนี้

1. เวลาเช้า ออกบิณฑบาตโปรดสัตว์ ผู้เข้าไปปรากฏในข่ายพระญาณของพระองค์

2. เวลาเย็น ทรงแสดงธรรม เทศนาโปรดประชาชนผู้เข้าวัดเพื่อฟังธรรม

3. เวลาหัวค่ำ ทรงประทานโอวาทแก่พระภิกษุ ภิกษุณี สามเณร สามเณรี

4. เวลาเที่ยงคืน ทรงแก้ปัญหาให้เหล่าบรรดาเทวดาทั้งหลายผู้เข้ามาถามปัญหา

5. เวลาเช้ามืด ทรงแผ่ข่ายพระญาณ ตรวจดูสัตว์โลกที่จะเสด็จไปโปรดในตอนเช้า

นี่คือหน้าที่ของพระพุทธเจ้าที่ทรงกระทำตลอด 45 พรรษาจากพระชนมายุ 35 – 80 พรรษา โดยไม่ทรงเลือกชั้นวรรณะแต่ประการใด ขึ้นอยู่กับวาสนาบารมีและสติปัญญาของคนเหล่านั้น

ทรงประทับนั่งเทศน์เป็นปกติ แต่ในบางครั้ง ทรงเดินเทศน์เพื่อโปรดองคุลิมาลผู้วิ่งไล่เพื่อจะทำร้ายพระองค์ ทรงยืนเทศน์โปรดพาหิยะทารุจิริยะ นี่คือความเป็นพระบรมครู

ในขณะที่ทรงมีพระชนมายุ 80 พรรษา ทรงอาพาธหนักด้วยโรคปักขันธิกาพาธ คือทรงถ่ายเป็นเลือด สุภัททะปริพพาชกขอเข้าเฝ้า ก็ทรงโปรดเทศน์จนเขาบรรลุโสดาบันเป็นสาวกองค์สุดท้าย

ก่อนจะทรงดับขันธ์ปรินิพพาน ได้ทรงประมวลคำสอนทั้งหมดตลอด 45 พรรษาด้วยหลักธรรม คือคำว่า อัปปะมาเทนะ สัมปาเทถะ แปลว่า พวกเธอจงอย่าประมาท ให้มีสติพร้อมตลอดเวลา

นี่คือ พระพุทธเจ้าผู้เป็นยอดพระบรมครู ผู้ทรงรักและสงสารสัตว์โลกตลอดเวลา

จากป๋าผู้อยากให้ลูกช่วยเหลือผู้อื่นเท่าที่ลูกจะทำได้

คำคมวันนี้

อย่าหลงตนจนลืมตาย อย่าหลงกายจนลืมแก่

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่ออธิบายมหากรุณาอันยิ่งใหญ่ของพระพุทธเจ้า

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 100

(พุธ 4 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยพระอาทิตย์อัสดงคต

ลูกรัก ในขณะที่ป๋าเขียนจดหมายถึงลูกฉบับที่ 100 ตรงกับวันอาทิตย์ที่ 24 กันยายน 2560 เวลา 18.30 น. ป๋าเริ่มเขียนจดหมายถึงลูกฉบับที่ 1 ตรงกับวันอังคารที่ 27 มิถุนายน 2560

ขาดอีก 3 วันจะครบ 3 เดือนพอดี ป๋าเขียนถึงลูกทุกวัน รวมถึงการเขียนล่วงหน้าเพราะไม่รู้อันตรายของชีวิต ขอบคุณบุญกุศลที่คุ้มครองรักษาป๋ามาจนถึงฉบับที่ 100 พอดี

ณ ขณะนี้ ถ้าป๋าจะต้องตายเหมือนพระอาทิตย์ที่จะต้องอัสดงคตตกเสียที ป๋าก็คงไม่เสียใจแต่ประการใด เนื่องจากความหวังที่ตั้งไว้ว่าจะเขียนจดหมายถึงลูกได้ทำสำเร็จแล้ว

ถ้าตายลงไปในวันนี้ ป๋ามีหนังสืออนุสรณ์งานศพที่เขียนด้วยตัวเองไว้แจกขอบคุณแขกที่มาในงานแล้ว น่าชื่นใจเหลือเกิน ที่เราสามารถทำได้ตามที่คิดไว้

ถ้าเปรียบจดหมายที่ป๋าเขียนถึงลูก เป็นปีละ 1 ฉบับ ขณะนี้ ป๋าจะต้องอายุ 100 ปีแล้ว ไม่ใช่ 50 ปีเหมือนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน คนในวัย 100 ปีสภาพร่างกายและจิตใจจะเป็นอย่างไรหนอ

ผมคงขาวโพลนไปหมดทั้งศีรษะ ผิวหนังคงจะมีแต่รอยเหี่ยวย่นตกกระไปหมดทั้งตัว ดวงตาก็คงฟ้าฟางเป็นต้อหิน ต้อเนื้อ ต้อกระจก ไม่รู้ว่าจะยังมองหน้าลูกเห็นชัดเจนหรือไม่

ฟันคงไม่เหลือแล้วแม้แต่ซี่เดียว เรี่ยวแรงของป๋าคงหมดแล้ว เดินไม่ไหวแน่ ๆ รถเข็นที่มีลูกคอยเข็นให้คงเป็นภาพแห่งความจริง ลูกวางป๋าไว้ที่ไหน ป๋าก็คงอยู่ตรงนั้น ไปไหนไม่รอดแล้ว

ป๋าคงย้อนกลับไปเป็นเด็กอีกครั้ง สติปัญญาของป๋าคงเลอะเลือน คงจำไม่ได้ว่าทานข้าวไปแล้วหรือยังในแต่ละมื้อ หวังแค่เพียงให้จำลูกรักได้ก็คงพอแล้ว

อวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายคงเป็นรังของโรคไปหมดแล้ว การควบคุมระบบการขับถ่ายทั้งอุจจาระและปัสสาวะคงเสียหายไปหมดแล้ว คงต้องกลับไปนุ่งผ้าอ้อมสำเร็จรูปเหมือนเด็ก

ลูกรัก ความแก่มันมีคุณค่ามากเหลือเกิน อย่างน้อยก็ทำให้รู้ว่าเราไม่สามารถสั่งงานมันได้อีกต่อไปแล้ว ป๋าคงสั่นงก ๆ เงิ่น ๆ ไปทั้งตัว มือที่จะตักข้าวใส่ปากก็คงทำไม่ได้แล้ว

ถ้าวันนั้นมาถึงเข้าจริง ๆ เราคงเข้าใจคำสอนของพระพุทธเจ้าได้อย่างแจ่มชัดว่า แม้ความแก่ก็เป็นทุกข์ แม้ความเจ็บก็เป็นทุกข์ เหลือความจริงอีกอย่างเดียวที่จะต้องพิสูจน์

นั่นก็คือ มรณัมปิ ทุกขัง แม้ความตายก็เป็นทุกข์ ป๋าคงจะต้องตั้งสติคอยประคับประคองสติให้ดีในขณะที่พระยามัจจุราชมาฉุดกระชากลากวิญญาณของป๋าไป

จากป๋าผู้อยากตายอย่างคนมีสติ

คำคมวันนี้

อย่าหลงผัวหลงเมียจนลืมพ่อแม่

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นเพื่อแสดงธรรมขอบใจลูกรักที่ดูแลป๋าในวัย 100 ปี

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 101

(พฤหัสบดี 5 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยวันปวารณาออกพรรษาและเทโวโรหณะ

ลูกรัก ปีนี้ วันพฤหัสบดีที่ 5 ตุลาคม 2560 ตรงกับวันปวารณาออกพรรษา วันนี้ จะมีประเพณีที่สำคัญของชาวพุทธ 2 ประการ ดังนี้

1. เป็นวันที่พระพุทธเจ้า ทรงมีรับสั่งให้พระสงฆ์งดสวดปาฏิโมกข์ คือวินัยพระสงฆ์ 227 ข้อ แต่ให้เปลี่ยนมาเป็นการทำการปวารณา คือการยอมตน ให้อีกฝ่ายหนึ่งสามารถว่ากล่าวตนได้

2. วันนี้ เป็นวันที่ชาวพุทธจะทำการใส่บาตรเทโวโรหณะ แปลว่า วันที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงมาจากสวรรค์ดาวดึงส์ อันเป็นชั้นที่ 2 หลังจากทรงเทศน์อภิธรรมโปรดพุทธมารดา 1 พรรษา

ประการแรก การปวารณา คือการยอมตนให้ผู้อื่นที่แม้จะมีอายุพรรษาน้อยกว่า สามารถที่จะว่ากล่าวตักเตือนตนเองได้โดยไม่ต้องเกรงใจ นั่นคือการทำตนให้เป็นคนว่าง่ายนั่นเอง

ชาวพุทธผู้เป็นชาวบ้าน หากรับเอาแนวคิดนี้มาใช้ในครอบครัว สามีและภรรยา ลูกกับพ่อแม่ต่างปวารณาต่อกัน ป๋าคิดว่า ถ้าเราทำได้ดังนี้ สังคมคงมีแต่ความเจริญเป็นสุขอย่างเดียว

ส่วนวันเทโวโรหณะ ที่เป็นวันพระพุทธเจ้าเสด็จลงจากสวรรค์นั้น คือเป็นหน้าที่ของพระพุทธเจ้า ที่จะต้องขึ้นไปเทศน์โปรดพุทธมารดาบนสวรรค์ ถือว่าเป็นพุทธประเพณี

เนื่องจากพระราชมารดานั้น หลังจากที่ให้ประสูติพระราชโอรสแล้ว จะต้องสิ้นพระชนม์และไปเกิดบนสวรรค์ชั้นดุสิตอันเป็นสวรรค์ชั้น 4 ข้อนี้เป็นกฎธรรมดาของการเป็นพุทธมารดา

เหตุผลก็คือ พระครรภ์ของพระมารดา ที่เคยมีพระพุทธเจ้าอาศัยนั้น จะมีบุคคลอื่นมาอาศัยต่อไม่ได้ อธิบายง่าย ๆ คือ พระพุทธเจ้าจะทรงมีพระอนุชาน้องชายร่วมท้องไม่ได้เด็ดขาด นี่เป็นกฎ

ดังนั้น พระพุทธมารดาจึงต้องทรงสิ้นพระชนม์ พระพุทธเจ้าจึงทรงหาทางทดแทนพระคุณด้วยการเสด็จไปเทศน์โปรดบนสวรรค์ดาวดึงส์ชั้น 2 เพื่อให้เทวดาอื่น ๆ ได้มีโอกาสฟังเทศน์

พระพุทธมารดาจึงเสด็จจากสวรรค์ชั้นดุสิตมาฟังเทศนาเรื่องอภิธรรม ครั้นฟังเทศน์จบได้บรรลุโสดาบัน พระพุทธเจ้าจึงเสด็จจากดาวดึงส์ลงมายังโลกมนุษย์ที่สังกัสสนคร

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเป็นคนสอนง่ายและมีความกตัญญูกตเวที

คำคมวันนี้

การอ่อนน้อมและความกตัญญูเป็นมงคลอันสูงสุด

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อแสดงประเพณีการปวารณาออกพรรษา คือการยอมทำตนเองให้เป็นคนว่าง่าย เป็นประเพณีที่จะมีเฉพาะแต่ในวันออกพรรษาเท่านั้น รวมทั้งมีประเพณีการตักบาตรเทโวโรหณะ คือการต้อนรับพระพุทธเจ้าผู้เสด็จลงมาจากสวรรค์ชั้น 2 คือดาวดึงส์หลังจากเสด็จไปเทศน์อภิธรรมกถาโปรดพุทธมารดานานถึง 1 พรรษา เป็นการเทศน์อภิธรรม 7 คัมภีร์

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 102

(ศุกร์ 6 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยหัวโขน

ลูกรัก ลูกคงเคยดูการแสดงโขน ในเวลาแสดงนั้น ผู้แสดงจะต้องใส่หน้ากากที่สามารถสวมใส่ลงไปบนหัวได้เลย หัวโขนจะมีบทตัวพระ นาง ยักษ์ ฤาษี ลิง เป็นต้น

เมื่อสวมหน้ากาก ต้องแสดงบทไปตามหน้ากากที่ตัวเองสวม หน้ากากจะเป็นตัวคอยกำหนดเองว่า จะต้องแสดงออกอย่างไร ให้เหมาะสมกับท่าทางที่จะแสดงให้คนได้ชม

ลูกรัก ตอนที่ป๋าเกิดมา คนที่รักป๋ามากที่สุด คือคุณพ่อและคุณแม่ พวกท่านเรียกป๋าว่า ลูก จากนั้นอีก 1 ปีผ่านไป คุณแม่ได้คลอดน้องสาวออกมาอีกหนึ่งคน ป๋าจึงกลายเป็นพี่ชาย

อายุประมาณ 5 ขวบ คุณแม่ส่งไปเรียนโรงเรียนจีนกลางและประถมศึกษาปีที่1 ตามลำดับ ตัวป๋าจึงได้รับสถานภาพเป็นนักเรียนเมื่อต้องอยู่ต่อหน้าคุณครูและถูกเรียกว่าเพื่อนกับเด็กที่อยู่รอบตัว

ครั้นปิดเทอมชั้นป. 2 อายุ 7 ขวบ คุณป้าพาไปบวชเป็นสามเณร สถานภาพป๋าเปลี่ยนไปอีกกลายเป็นนักบวช โยมพ่อและโยมแม่ต้องกราบไหว้ป๋า ช่างเป็นความแปลกประหลาดดีแท้

ป๋าจะต้องใช้สมณโวหาร เรียกตัวเองว่า อาตมภาพ เรียก ญาติพี่น้องว่า โยม เวลาจะรับคำ ก่อนบวชเคยใช้คำว่า ครับ แต่เมื่อบวชแล้ว ต้องเปลี่ยนมาใช้คำว่า เจริญพร

เมื่ออายุมากขึ้นเรื่อย ๆ คำเรียกชื่อตัวเอง ค่อยเปลี่ยนแปลงไปจากพี่ กลายเป็น น้า อา ลุง จนปัจจุบันอายุแค่เพียง 50 ปี ป๋าได้กลายเป็นคุณปู่และคุณตาไปแล้ว โอ้ นี่ป๋าเป็นอะไรกันแน่

ต่อมา ป๋าได้มาเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัย ป๋าถูกเรียกว่าอาจารย์เมื่อไปสอนลูกศิษย์ บางครั้ง ไปเป็นนักศึกษาเรียนต่อระดับปริญญาเอก ต้องเรียกคนมาสอนว่าอาจารย์

สรุปว่า ป๋าเป็นใครกันแน่ ทำไมบทบาทของเราถึงมีมากมายเหลือเกิน เมื่อเป็นอย่างนั้น ตัวเราจะสามารถทำหน้าที่เหล่านั้นสมบูรณ์ได้มากแค่ไหน

ยิ่งไปกว่านั้น หน้าที่บางอย่าง เขากำหนดเงื่อนไขเวลาไว้ด้วย เช่น อายุราชการอาจารย์ของป๋า จะต้องเกษียณขณะอายุ 60 ปี เป็นต้น

ดังนั้น หน้าที่จึงเป็นแค่บทบาทสมมติ เล่นไม่นาน ก็ต้องละทิ้งไปเหมือนหัวโขนที่เมื่อถอดออกแล้ว ก็กลายเป็นคนธรรมดา อีกไม่นาน ป๋าก็ต้องสวมบทบาทตาแก่ ไม่ใช่อาจารย์อีกต่อไป

จากป๋าผู้อยากให้ลูกทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ แต่ไม่ต้องการให้ลูกยึดติดในหัวโขนที่สวมใส่

คำคมวันนี้

ดูละครแล้วย้อนดูตัว ยิ้มเยาะยิ้มหัว เต้นยั่วเหมือนฝัน

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อแสดงให้เห็นว่า ชีวิตคนเราไม่มีความแน่นอนอะไร แม้แต่หน้าที่ก็มีมากมายเหลือเกิน ดังนั้น คนเราจึงไม่ควรยึดติดอะไรทั้งนั้นเลย แม้แต่ตำแหน่งพ่อแม่ลูกอีกไม่นาน ก็ต้องตายจากกันไป เหลือไว้แค่เพียงความทรงจำ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 103

(เสาร์ 7 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยเวลาที่รัก

ลูกรัก เราสามารถพิจารณาแบ่งเวลาออกเป็น 4 ประเภท ตามความลึกซึ้งไปโดยลำดับ ดังนี้

1. เวลาที่ชาวโลกสมมติกัน 1 ปี มี 365 วัน ถ้าเอา 100 ปีเป็นเกณฑ์ มนุษย์จะมีเวลาจำกัดบนโลกนี้ทั้งหมด 36,500 วัน ปัจจุบัน ป๋าอายุ 50 ปี จึงใช้เวลาหมดไปแล้ว 18,250 วัน

2. เวลาที่มีแค่เพียง 3 วันเท่านั้น คือ 1. เวลาในอดีตที่ผ่านไปแล้ว 2. เวลาในอนาคตที่ยังมาไม่ถึง 3. เวลาในปัจจุบันที่กำลังเป็นอยู่ ณ ขณะนี้

3. เวลาเฉพาะปัจจุบันเท่านั้น เนื่องจากเวลาในอดีตผ่านไปแล้วเรียกกลับคืนมาไม่ได้ ส่วนเวลาในอนาคตก็ยังมาไม่ถึง จึงไม่สามารถบอกได้ว่ามีหรือไม่ เราอาจตายก่อนได้ใช้มัน

4. ไม่มีเวลา นี่คือการมองสัจธรรมแบบลึกซึ้งที่สุด จริง ๆ แล้วเราไม่มีเวลาเหลือเลย เนื่องจากความจริงคือ เราจะต้องซอยเวลาที่เป็นวินาทีออกเป็นเสี้ยว ๆ เรียกว่า ขณะ

แต่ละขณะที่ผ่านมาหาเรานั้น มันจะผ่านไปอย่างรวดเร็ว จึงบอกไม่ได้ว่าเรามีเวลา เพราะมันกระทบเราแล้วก็หายไป เหมือนสายน้ำที่ไหลเรื่อยไปไม่มีหยุด

ดังนั้น เราจะได้คุณค่าจากเวลาอย่างไร อย่างน้อยที่สุดมันเป็นเครื่องวัดว่า เราอยู่ในโลกนี้มานานเท่าไหร่แล้ว รวมทั้งจะเหลือเวลาอีกเท่าไหร่ตามอายุขัยของมนุษย์ในโลกนี้

ยกตัวอย่าง มนุษย์มีเวลาอายุขัยแค่เพียง 100 ปี เกินไปบ้างก็นิดหน่อย ในปัจจุบันสถิติโลกได้บันทึกคนอายุยืนที่สุดเกิน100 ปีไปนิดหน่อยแต่ไม่ถึง 120 ปี

คนที่ฉลาดจะเอา 100 ปีคือ 36,500 วันมาเป็นตัวตั้ง จากนั้น จะค่อย ๆ ลบออกไปทีละวันแม้อายุที่เป็นตัวเลขจะเพิ่มขึ้น แต่ในความเป็นจริงแล้ว มันคือเวลาที่เหลือน้อยลงบนโลกนี้

คนฉลาดจะดูหมิ่นอายุที่มีน้อย แต่จะเร่งทำความดีให้มากที่สุด ประหนึ่งว่า เขาจะหมดลมหายใจลงไปในวันนี้และเดี๋ยวนี้ จึงเตรียมพร้อมก่อนที่จะตายในขณะที่ยังไม่ตาย

นี่คือความฉลาดของบุคคล ที่รู้จักฉกฉวยประโยชน์จากเวลาให้ได้มากที่สุด รีบเร่งทำภาระให้เต็มที่ก่อนที่จะหมดเวลา เขาจะจากโลกนี้ไปอย่างคนนอนตายตาหลับหมดกังวล

จากป๋าผู้อยากให้ลูกใช้เวลาบนโลกนี้ให้คุ้มค่าที่สุด

คำคมวันนี้

เวลาและวารีมิได้มีไว้คอยใคร

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อให้ตระหนักในคุณค่าของเวลาที่ไม่ต่างอะไรกับสายน้ำ ผ่านแล้วผ่านเลย ไม่อาจเรียกกลับคืนมาได้ บัณฑิตคนฉลาดจึงไม่ควรประมาทที่จะมัวเมาในชีวิตที่มีเวลาอันจำกัด แต่ควรใช้เวลาอันน้อยนิดนั้นให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด ถ้าทำได้ชื่อว่าเข้าใจเวลาและเป็นผู้ที่ไม่ประมาทอย่างแท้จริง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 104

(อาทิตย์ 8 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยการอกหัก

ลูกรัก เมื่อย่างเข้าสู่วัยรุ่น เราจะเริ่มมีความรักแบบหนุ่มสาวเพื่อการดำรงเผ่าพันธุ์ สิ่งที่ตามมาก็คือความสมหวัง แต่บางครั้ง ก็เกิดการไม่สมหวัง เรียกอาการนี้ว่า การอกหัก

การอกหักจะมีแก่คนทุกชนชั้นและทุกเพศทุกวัย ในวัยรุ่น คนวัยทำงาน และผู้ใหญ่ที่แต่งงานมีครอบครัวแล้ว ถ้าอกหักคือหย่าร้างจะทำให้เกิดปัญหาครอบครัวและปัญหาสังคมในที่สุด

การอกหักจะมีหลายรูปแบบ เริ่มจากอีกฝ่ายหนึ่งรักแต่อีกฝ่ายหนึ่งไม่รัก หรือทั้งคู่รักกัน แต่สุดท้าย ก็ถูกอีกฝ่ายหนึ่งทอดทิ้งเพราะความเบื่อหน่ายหรือเหตุผลอื่นๆ ที่จะยกมาอ้าง

อาการอกหัก จะมีสภาพกินไม่ได้ นอนไม่หลับ หัวใจปวดหนึบ ๆ เสมอ น้ำตาคลอเบ้าตาตลอดเวลา คิดถึงเขาอยู่เรื่อย เสียใจที่ถูกทิ้ง หรือปวดใจที่จำต้องทิ้งคนที่เราเคยรักมาก่อน

พระพุทธเจ้าตรัสเรียกว่า ยัมปิจฉัง น ลภติ ตัมปิ ทุกขัง ปรารถนาสิ่งใด ไม่ได้สิ่งนั้น นั่นก็เป็นทุกข์ อยากได้ความรักมา แต่เมื่อไม่ได้สมหวังจึงเป็นความทุกข์ นี่เป็นสัจธรรมความจริง

วิธีแก้อาการอกหักมีหลายวิธี ดังนี้

1. แสวงหาคนรักใหม่ที่ดีกว่าคนเดิม ทั้งรวย ดี หล่อหรือสวยกว่าเป็นต้น วิธีนี้ถ้าทำได้ก็ดี แต่ถ้าได้ผลตรงกันข้าม การอยู่ตัวคนเดียวจะดีกว่ามีคนใหม่ เรียกวิธีนี้ว่า หนามยอกเอาหนามบ่ง

2. มีกัลยาณมิตรคอยให้กำลังใจ ข้อนี้จะช่วยได้มากในคนที่อกหักใหม่ ๆ บางคน ถึงขั้นไม่อยากมีชีวิตอยู่ในโลก การมีเพื่อนอยู่ใกล้ ๆ จะช่วยทำให้ทุกข์บรรเทาลงได้มาก

3. ใช้เวลาเป็นเครื่องเยียวยาทุกสิ่ง เวลาจะทำให้คลายความทุกข์โศก เป็นกลไกทางธรรมชาติที่จะช่วยเหลือมนุษย์ แต่ถ้าไม่หายจะกลายเป็นโรคซึมเศร้านำไปสู่การฆ่าตัวตายได้

4. ปฏิบัติธรรมพิจารณาซากศพที่เรียกว่า อสุภกรรมฐาน 10 ประการ หรือพิจารณาร่างกายตนเองที่เต็มไปด้วยของสกปรก จุดประสงค์เพื่อคลายรัก ทำได้ถึงฌานที่ 1 เพื่อข่มความรัก

5.ใช้สติปัญญาเป็นเครื่องพิจารณาเพื่อคลายทุกข์ เป็นต้นว่า เขาไม่ใช่คู่แท้ของเรา ยังมีเนื้อคู่ที่แท้จริงกำลังรอเป็นคู่บารมีของเราอยู่ คิดได้ดังนี้ จะทำให้มีความหวังหล่อเลี้ยงชีวิตต่อไป

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้รู้จักอกหักไม่ยักตาย

คำคมวันนี้

อดข้าวดอกนะเจ้าชีวิตวาย ไม่ตายดอกเพราะอดเสน่หา

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อชี้ให้เห็นความทุกข์ การไม่สมหวังในความรัก เรียกว่า การอกหัก โรคนี้จะป่วยกันในวัยหนุ่มสาวขึ้นไป พร้อมทั้งชี้ให้เห็นสาเหตุและวิธีการต่าง ๆ เพื่อการหลุดพ้นจากอาการอกหัก ทั้งวิธีการทางโลกและทางธรรม อกหักครั้งแรกทำใจได้ยากมาก อกหักครั้งต่อ ๆ ไปจะมีภูมิคุ้มกันสูงเพราะโรคนี้จะเป็นครูสอนให้เข้มแข็งได้ดีมาก ถ้ามีสติ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 105

(จันทร์ 9 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยชายชราผู้น่าสงสารเอ๋ย

ลูกรัก มนุษย์เป็นสัตว์โลกมีสัญชาตญาณหมู่ คือการมาอยู่รวมกันเพื่อบรรเทาความเหงา ความว้าเหว่ในใจ ดังนั้น เราจึงจำเป็นต้องแต่งงานเพื่อแก้ปัญหานั้น

แต่การแต่งงานไม่ได้หมายความว่า เราจะหลุดพ้นจากความเหงาไปได้ ทั้งนี้เพราะเป็นไปตามกฎแห่งการพลัดพราก จะต้องจากกันไม่ช้าก็เร็ว ทั้งจากเป็นหรือจากตาย

ป๋าจะยกตัวอย่างให้ลูกได้เข้าใจ เมื่อเราแต่งงานมีครอบครัว ความมั่นคงอบอุ่นใจก็บังเกิดขึ้น นั่นคือลูกผู้เป็นโซ่ท้องคล้องใจพ่อและแม่เป็นสมาชิกใหม่ที่เพิ่มขึ้นมาเรื่อย ๆ

ครั้นกาลเวลาผ่านไป เราไม่อาจหยุดยั้งความน่ารักช่างพูดในวัยเด็กของลูกได้ เขาได้โตขึ้นไปเรื่อย ๆ จนกลายเป็นผู้ใหญ่แต่งงานแยกครอบครัวออกไปในที่สุด

ความเหงาลึก ๆ เริ่มปรากฏเมื่อลูกจากอกไป ความเหงาอย่างที่สุดได้ปรากฏขึ้น เมื่อคนที่นอนเคียงข้างได้จากไปอย่างไม่มีวันกลับ ไม่ว่าจะเป็นการขอหย่าหรือการตายจากกันก็ตาม

ลูกลองคิดดูว่า ถ้าคนที่อยู่ด้วยกันมานานนับสิบหรือยี่สิบปีจนเหมือนเงาตามตัว วันดีคืนดีหันหลังให้แก่กัน หรืออีกฝ่ายหนึ่งต้องนั่งมองหีบศพของคนที่รักผู้จากไป จะเป็นความรู้สึกอย่างไร

การหย่าร้างคงไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้น เราอยู่กับใครก็คงอยากเป็นเหมือนคำอวยพรในวันแต่งงานคือประโยคว่า มีลูกเต็มบ้านมีหลานเต็มเมือง ถือไม้เท้ายอดทองกระบองยอดเพชร

แต่เมื่อการหย่าเกิดขึ้น ความรู้สึกไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตก็เกิดขึ้น ไม่สามารถประคองนาวาชีวิตให้ถึงฝั่ง คือการอยู่จนตายจากกัน นี่คือความเหงาในวูบแรก

ครั้นทำได้ตามความฝัน อยู่กันจนอีกฝ่ายมาตายจากไป ความเหงาที่เป็นเหมือนความหนาวไหววูบรุนแรงก็พัดกระหน่ำซัดมาที่หัวใจอันห่อเหี่ยว

ยิ่งไปกว่านั้น แม้การไปอยู่บ้านลูกผู้เป็นที่รัก ในบางครั้ง แม้เขาจะรักและห่วงใยเรามากแค่ไหน แต่การไปอยู่ร่วมกับเขยหรือสะใภ้นั้น บางครั้งก็ทำให้เราเหมือนเป็นส่วนเกินที่จำเป็น

ดังนั้น การพึ่งตนเองจึงสำคัญมากที่สุดของชีวิตในวัยนี้ พึ่งพิงลูกหลานให้น้อยที่สุด ทำให้พวกเขาไม่ต้องมีความกังวลกะเราให้มากที่สุด จึงจะกลายเป็นชายชราผู้แก่อย่างมีศักดิ์ศรี

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เข้าใจชีวิตคนสูงวัยผู้มีความเหงาอยู่เสมอ

คำคมวันนี้

เส้นผมหงอกขาวคือความฉลาดมีประสบการณ์

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อต้องการอธิบายให้เห็นวงจรของชีวิตมนุษย์ ต้องการแต่งงานเพื่อชดเชยความเหงา แต่แล้วก็ยังต้องพบเจอความว้าเหว่เหมือนเดิม เมื่อสมาชิกในบ้านไปสร้างครอบครัวใหม่ ส่วนคู่ครองก็มาขอหย่าหรือล้มหายตายจากไป

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 106

(อังคาร 10 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยผู้เฒ่าผู้เป็นดุจใบไม้เหลือง

ลูกรัก มีการแบ่งวิถีชีวิตของมนุษย์ไว้ 3 วัย ดังนี้

1. ปฐมวัยตั้งแต่แรกเกิด 1 - 25 ปี วัยนี้มีหน้าที่ในการศึกษาหาความรู้เพื่อประกอบอาชีพ

2. มัชฌิมวัย 26 - 50 ปี วัยนี้มีหน้าที่แต่งงานมีครอบครัวสร้างฐานะให้เป็นปึกแผ่น

3. ปัจฉิมวัย 51 – 75 ปี วัยนี้มีหน้าที่แสวงหาบุญกุศลสั่งสมไว้ก่อนตายจากโลกนี้ไป

ตัวป๋าเอง 50 ปีบริบูรณ์ ก้าวเข้าสู่ปัจฉิมวัยแล้ว ดังนั้น เมื่อถามว่า คนในวัยนี้ สังขารร่างกายจะเป็นอย่างไรบ้าง คำตอบคือ มีแต่คำว่า ทรุดโทรม คร่ำคร่า เหมือนรถที่ใช้มานานแล้ว

ที่กล่าวเช่นนี้ก็เพราะว่า กราฟชีวิตของมนุษย์ในถึงวัยนี้ มีแต่เป็นเส้นที่ต่ำลงไปเรื่อย ๆ อันดับแรกที่สังเกตได้ก็คือ กำลังที่เคยแข็งแรงจะหายไปต่างจากสมัยยังหนุ่มตอนอายุ 20 – 30 ปี

นอกจากนั้น โรคต่าง ๆ เริ่มเข้าคุกคาม โดยปกติ คนในวัยนี้ จะเริ่มมีโรคประจำตัวเป็นของแถมจากธรรมชาติ เบาหวาน ไขมันในเส้นเลือดสูง ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ เป็นต้น

ตัวป๋าได้รับของแถมมาจากธรรมชาติเรียบร้อยแล้ว คือโรคเบาหวานที่ต้องทานยาควบคุมทุกวัน ไขมันในเส้นเลือดสูงต้องทานยาก่อนนอนวันละครึ่งเม็ด โรคนอกนั้นไม่มี

ถ้าเปรียบชีวิตของคน 3 วัย เหมือนใบไม้ 3 ประเภท ปฐมวัยเหมือนใบไม้อ่อน มัชฌิมวัยเหมือนใบไม้เขียวสด ปัจฉิมวัยเหมือนใบไม้เหลือง

โดยธรรมชาติ ใบไม้เหลืองมีแนวโน้มจะหลุดจากขั้วได้ง่ายกว่าใบไม้ประเภทอื่น ทั้งนี้เป็นเพราะว่า มันมีความทรุดโทรม คร่ำคร่า เก่าแก่มาก คนแก่ก็เป็นเช่นนั้นมีโอกาสตายง่ายเพราะชรา

เมื่อลมพัดมากระทบที่ต้นไม้ ขณะที่ใบไม้ไหวสั่นเพราะแรงลม ใบไม้เหลืองจึงพร้อมจะหลุดจากขั้วได้ก่อนเพื่อน ส่วนใบไม้ประเภทอื่นต้องอาศัยลมแรงมากเกินปกติจึงจะร่วงหล่น

เมื่อรู้ความจริงของชีวิตเช่นนี้ ท่านผู้เฒ่าเอ๋ย ท่านจึงไม่ควรห่วงใยสิ่งใด ๆ อีกต่อไปแล้ว คนที่ท่านจะต้องห่วงให้มากคือตัวท่านเอง ท่านเตรียมเสบียงสำหรับการเดินทางไกลพร้อมหรือยัง

ท่านเป็นเหมือนไม้ใกล้ฝั่ง เมื่อถูกน้ำเซาะกัดราก ตัวท่านจะต้องโค่นและพังหักลงจมในแม่น้ำ เมื่อรู้ความจริงเช่นนี้ จึงไม่ควรประมาทในชีวิต มาริสา ดูก่อนท่านผู้ร่วมชะตากรรมเดียวกัน

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เข้าใจชีวิตคนสูงวัยผู้ใกล้ความตาย

คำคมวันนี้

อันความตายชายนารีหนีไม่พ้น

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อต้องการอธิบายให้เห็นธรรมชาติของชีวิตที่มีความเกิดในเบื้องต้น มีความแปรปรวนไปในท่ามกลาง มีความแหลกสลายไปในที่สุด ดังนั้น ความชราจึงอยู่ในท่ามกลางระหว่างเกิดและตาย ในความชราแฝงไปด้วยโรคภัยที่นำไปส่งสู่ตัวมรณะ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 107

(พุธ 11 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยผู้เฒ่าผู้มีแต่อดีต

ลูกรัก คนที่เกิดมาอยู่ในโลกมานาน เราจะมีคำเรียกท่านเหล่านี้หลายคำ แต่คำที่แสลงใจและไม่อยากได้ฟังที่สุด คือคำว่า คนแก่ ดังนั้นจึงเปลี่ยนมาเรียกว่า ผู้อาวุโสบ้าง ผู้สูงวัยบ้าง

คนเหล่านี้ ครั้งหนึ่งก็คือคนที่เคยดูดนมจากอกแม่ ครั้นกาลเวลาผ่านไป ชีวิตก็เคลื่อนคล้อยไปโดยลำดับจาก เด็ก หนุ่มสาว วัยกลางคน แก่ชราอันเป็นวัยสุดท้ายก่อนความตายมาเยือน

ท่านเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มากมาย ผ่านร้อนและหนาว ผ่านสุขและทุกข์ มีทั้งหัวเราะและร้องไห้ แต่ในขณะนี้ ท่านกลับมีแต่ความเชื่องช้าเพราะกำลังที่หดหาย แต่มีโรคภัยที่มากมาย

เมื่อคุยกับท่านจะพบว่า สิ่งที่จะออกมาจากปากคือประสบการณ์ในอดีต ไม่เคยได้พบเรื่องอนาคตจากปากของท่านเลย ท่านคือคนที่อยู่ในปัจจุบันแต่ชอบมองย้อนกลับไปในอดีต

ภาพคน 3 วัยแต่มุมมองแตกต่างกันจะมีให้เห็นตลอดในสังคม คือ

1. วัยเด็ก ที่ชอบมองและพูดถึงแต่อนาคตข้างหน้า การวาดฝันถึงตัวเองในวันที่ยังมาไม่ถึง

2. วัยหนุ่มสาว คนทำงานผู้ผูกติดอยู่กับปัจจุบัน มีภาระในการสร้างครอบครัวให้มั่นคง

3. วัยชรา ผู้ไม่เหลืออนาคตอีกแล้ว นอกจากความตาย สุดท้าย จึงได้แต่มองย้อนกลับสู่อดีต

นี่คือภาพของคน 3 วัยกับ 3 กาลที่มีความแตกต่างกันไปเพราะเหตุปัจจัยที่ต่างกัน

คนชราผู้ไม่ได้ประกอบอาชีพเพราะหมดแรงจะทำงานแล้ว โรคภัยไข้เจ็บเข้ารุมล้อม อวัยวะต่าง ๆ ไม่เชื่อฟัง เช่น จะเดินไปทางซ้ายมันก็เซไปทางขวา เป็นต้น

แม้แต่มือที่จะใช้กินข้าวก็ยังสั่น จนไม่สามารถตักข้าวเข้าปากให้ตัวเองได้ ดังนั้น ท่านจึงไม่เหลืออนาคตอะไรอีกต่อไปแล้ว นอกจากการเฝ้ารอความตายที่จะมาถึงเท่านั้นเอง

สิ่งที่จะช่วยทำให้ท่านมีความสุขมากที่สุด คือการมีคนได้มาชวนพูดคุย สิ่งที่จะออกจากปากของท่านก็คือคำว่า เมื่อสมัยโน้น พร้อมดวงตาเป็นประกายเมื่อได้ระลึกถึงความหลังที่ผ่านไป

ดังนั้น ความสุขของท่านคือการได้เล่าความหลัง ถ้าลูกหลานอยากให้ผู้สูงวัยมีอายุที่ยืนยาวจงชวนท่านพูดคุยเรื่องความหลังเถิด แม้จะต้องได้ยินเรื่องซ้ำซากเพราะเลอะเลือนก็อดทนฟังเถิด

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เข้าใจธรรมชาติผู้สูงวัยผู้มีความสุขที่ได้เล่าความหลัง

คำคมวันนี้

อดีตคือเครื่องปลอบวิญญาณคนสูงวัย

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อต้องการอธิบายให้เห็นธรรมชาติของคนสูงวัย ผู้มองหาอนาคตของตนเองไม่เจอแล้ว สิ่งที่ทำได้คือการย้อนกลับไปในอดีตเพื่อปลอบประโลมจิตวิญญาณให้คลายเหงา ดังนั้น การคุยเรื่องในอดีตจึงเป็นโอสถอันวิเศษสำหรับผู้ชรา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 108

(พฤหัสบดี 12 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยไม้เท้าอันเป็นที่รัก

ลูกรัก สิ่งที่บุคคลผู้เป็นพ่อแม่เจ็บปวดใจมากที่สุดในชีวิตก็คือความไม่กตัญญูของลูก อันที่จริง เมื่อพวกท่านตัดสินใจแต่งงานก็เพราะความหวังลึก ๆ ในใจ 3 ประการ ดังนี้

1. เมื่อแก่เฒ่าหวังเจ้าเฝ้ารับใช้

2. เมื่อเจ็บไข้หวังเจ้าเฝ้ารักษา

3. เมื่อยามจะต้องตายวายชีวาหวังลูกช่วยปิดตาเมื่อสิ้นใจ

คำว่าแก่เฒ่าหมายถึง ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้แล้ว เดินก็ไม่ไหว ตักข้าวเข้าปากยังทำไม่สำเร็จ นี่คือความหมายในข้อที่ 1 ไม่มีแพทย์หรือพยาบาลที่ไหนจะวิเศษเท่าลูกคอยป้อนยา นี่คือข้อที่ 2

สำหรับข้อที่ 3 ข้อนี้ถือว่ามีความสำคัญมาก ในขณะที่กำลังจะสิ้นใจตาย มีลูกคอยให้สติภาวนาพุทโธบอกทางสวรรค์ รวมทั้งเมื่อตายไปแล้วคอยทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้

นี่คือความหวังของคนเป็นพ่อแม่ที่แต่งงานก็เพื่อลูก ดังนั้น ลูกที่ดีเมื่อท่านหวัง 3 เราต้องเป็นให้ได้ 4 ประการ จึงจะเรียกว่า เป็นลูกที่ดีของท่านดังนี้

1. เป็นไม้เท้ายามพ่อแม่แก่ชรา

2. เป็นดวงตายามพ่อแม่แลไม่เห็น

3. เป็นพยาบาลหมอบเฝ้าทุกเช้าเย็น

4. เป็นแก้วสารพัดนึกสมจิตปอง

แต่ถ้าลูกคนใดทอดทิ้งพ่อแม่ผู้แก่ชรา ทำให้ท่านลำบาก จะได้ชื่อว่าเป็นลูกที่ดีได้อย่างไร คงไม่ต้องให้ท่านต้องรำพึงรำพันทั้งน้ำตาด้วยการตำหนิลูกแต่ชื่นชมไม้เท้าตนเอง ดังนี้

ลูกคือยักษ์ที่แปลงตัวมาในเพศของลูก เขามาร้องเรียกเราว่าพ่อจ๋า ทำให้เราสงสารยกสมบัติให้หมดแต่กลับเนรคุณต่อเรา สุดท้ายแล้ว ไม้เท้าที่มีในมือเรายังประเสริฐกว่าลูกเนรคุณนั่น

ไม้เท้าที่รักช่วยเรายันกายไม่ให้ล้มในขณะที่เดินซวนเซไม่มีแรง ใช้ตีป้องกันสุนัขดุที่วิ่งเข้ามากัดก็ได้ แต่ลูกที่พ่อแม่ให้ทุกสิ่งทุกอย่าง แต่พวกเขากลับทอดทิ้งเรายามแก่เฒ่า จะประเสริฐอะไร

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เอาใจใส่พ่อแม่ผู้ทุ่มเทให้แก่เราทั้งชีวิต

คำคมวันนี้

ไม้เท้าในมือเรายังมีค่ากว่าลูกเนรคุณ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อต้องการให้เห็นคุณค่าของบุพการีผู้รู้สึกว่าตัวเองไร้ค่าเพราะลูกไร้ความกตัญญู ความเจ็บปวดของพ่อแม่คือการนึกไม่ถึงว่าคนที่ตัวเองรักและทุ่มเทให้ทั้งชีวิตจะทอดทิ้งตนเองได้ลงคอ ป๋าหวังอย่างยิ่งว่า ลูกรักของป๋าคงไม่อยากได้ยินคำชื่นชมสรรเสริญไม้เท้าว่าวิเศษประเสริฐกว่าลูกหรอกนะ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 109

(ศุกร์ 13 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยพระทรงเป็นยิ่งกว่ามหากษัตริย์

ลูกรัก วันนี้เมื่อปีที่แล้ว ป๋าเดินทางกลับบ้านเกิดที่อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์หลังจากสอนหนังสือเสร็จ รู้สึกมีลางสังหรณ์แปลก ๆ ตั้งแต่เมื่อคืนแล้ว

ขณะเดินทางอยู่นั้น ป๋าก็ตรวจดูข่าวไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งมีข่าวประกาศอย่างเป็นทางการถึงการสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ 9 ป๋าจึงแจ้งข่าวร้ายให้น้องชายที่เป็นคนขับได้ทราบทันที

ความรู้สึกแรกเมื่อได้ยินข่าวนั้นก็คือ ใจหายวาบ มีก้อนสะอื้นมาจุกที่คอ รู้สึกปวดหนึบที่หัวใจ ความรู้สึกสุดท้ายคือ มีหยาดน้ำใสคลอที่ดวงตา เป็นอย่างนี้ตลอดทั้งคืน

แม้จะข่มตาให้หลับอย่างไรก็ไม่สามารถทำได้เลย ป๋าเปิดข่าวดูพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ที่โทรทัศน์นำมาฉายให้ดูเพื่อเป็นการระลึกถึงความดีของพระองค์ท่าน

ป๋าเรียนจบด้านปรัชญาในระดับมหาบัณฑิต จากภาควิชาปรัชญาและศาสนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีที่จบเป็นปีที่พระองค์เสด็จมาพระราชทานปริญญาบัตรเป็นปีสุดท้าย

แต่ป๋าก็ไม่ได้เข้าร่วมพิธีอันทรงเกียรตินั้น เนื่องจากทางมหาวิทยาลัยกราบทูลให้พระองค์พระราชทานเฉพาะในระดับปริญญาตรีเท่านั้นเพราะยังไม่เคยได้รับพระราชทานมาก่อน

ส่วนในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกได้เคยรับมาแล้ว หลังจากพระองค์เสด็จกลับจึงให้เข้าไปรับกับพระบรมฉายาลักษณ์ของพระองค์ท่าน นี่คือเหตุผลที่ป๋าไม่ได้เข้าร่วมงานนั้น

เมื่อมารับราชการเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีข่าวพระองค์ท่านเสด็จมาที่มหาวิทยาลัยเสมอ โดยเฉพาะการพาคุณทองแดงมารักษาตัวที่โรงพยาบาลสัตว์

อาจารย์คณะสัตวแพทย์ที่เป็นลูกศิษย์ เคยมาปฏิบัติกรรมฐานกะป๋า ได้มาชวนไปเข้าเฝ้า แต่แล้วก็มีเหตุให้ไม่มีโอกาสได้เข้าเฝ้าจนกระทั่งพระองค์ได้เสด็จสู่สวรรคาลัย

ความรู้สึกโทมนัสที่เกิดกับป๋าดังที่ได้เล่าไปนั้น ไม่ค่อยเกิดบ่อยนัก ข้อนี้แสดงให้เห็นถึงความเคารพผูกพัน แม้จะไม่มีโอกาสได้เข้าเฝ้าชมพระบารมีแม้แต่ครั้งเดียว

จนเมื่อคุณแม่วัย 74 ปีต้องการจะเข้าเฝ้าพระองค์ท่านผู้ทรงประทับอยู่ในพระบรมโกศ ป๋าจึงได้มีโอกาสได้พาคุณแม่ไปเข้าเฝ้าพระองค์ท่าน ในเวลา 05.10

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้ซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ท่าน

คำคมวันนี้

ประเทศไทยมีกษัตริย์เป็นฉัตรแก้ว

ป.ล.จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อต้องการจะเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีความผูกพันกับประชาชนเหมือนพ่อกับลูก

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 110

(เสาร์ 14 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยพระราชาผู้ทรงเป็นพระโพธิสัตว์

ลูกรัก ประวัติศาสตร์ของไทยนับจากกรุงสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี จนถึงกรุงรัตนโกสินทร์ในยุคปัจจุบันนี้ ประเทศไทยมีพระมหากษัตริย์ปกครองสืบเนื่องมาเป็นระยะเวลา 780 ปี

สมัยสุโขทัย สถานะกษัตริย์ ทรงเป็นปิตุราชา เรียกว่า พ่อปกครองลูก ต่อมา เมื่อรับพระพุทธศาสนา จึงมีแนวคิดแบบธรรมราชา คือเป็นพระราชาเพราะยึดหลักธรรมะปกครอง

ครั้นถึงสมัยอยุธยา สถานะของกษัตริย์เปลี่ยนไปเป็นเทวราชา ทรงเป็นองค์อวตารจากพระนารายณ์เพราะรับอิทธิพลจากขอม ที่รับมาจากพราหมณ์อีกทอดหนึ่ง

แต่แนวคิดเทวราชา ก็ไม่เหมือนแบบขอม เนื่องมาจากอิทธิพลของศาสนาพุทธที่กษัตริย์อยุธยานับถือ จึงทำให้เกิดการประสานแนวคิดแบบเทวราชาผสมกับธรรมราชาขึ้นในยุคนี้

ครั้นถึงยุคธนบุรีและรัตนโกสินทร์ แนวคิดแบบธรรมราชา จึงปรากฏให้เห็นเด่นชัดในรูปแบบของกษัตริย์ผู้เป็นพระโพธิสัตว์ คือ สร้างบารมีเพื่อเป็นพระพุทธเจ้าในอนาคต

ดังนั้น การทำหน้าที่ของกษัตริย์ นอกจากจะต้องเป็นธรรมราชา คือการยึดทศพิธราชธรรมน้อมนำมาปฏิบัติแล้ว พระองค์ยังทรงทำหน้าที่พระโพธิสัตว์อีกตำแหน่งหนึ่งด้วย

นั่นคือการที่จะต้องทรงบำเพ็ญบารมี 10 ประการมีทานเป็นต้นและอุเบกขาเป็นที่สุด เพื่อการตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าในอนาคตกาลเบื้องหน้า

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพระบรมโกศผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐนั้น ไม่มีใครทราบว่า พระองค์ทรงปรารถนาจะบรรลุเป็นพระพุทธเจ้าองค์หนึ่งในอนาคตหรือไม่

แต่จากการยืนยันของพระสงฆ์ในสายปฏิบัติวิปัสสนาธุระ ท่านเหล่านั้นทุกรูปจะยืนยันเหมือนกันหมดว่า พระองค์ท่านเป็นพระโพธิสัตว์บำเพ็ญทศบารมีเพื่อการตรัสรู้ในอนาคต

อย่างไรก็ตาม ป๋าคิดว่า ถ้าลูกอยากเห็นว่าพระโพธิสัตว์ว่ามีปฏิปทาอย่างไร ป๋าขอให้ลูกพิจารณาพระจริยวัตรของพระองค์ท่าน ในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อคนไทยตลอด 70 ปี 126 วัน

โครงการในพระราชดำริ ที่เป็นพระมหากรุณาธิคุณต่อคนไทยทั้งหมด 4,447 โครงการ คือประจักษ์พยานว่า พวกเราคนไทยได้เจอพระโพธิสัตว์ที่แท้จริงแล้วบนโลกใบนี้

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจคำว่าพระธรรมราชาผู้เป็นพระโพธิสัตว์

คำคมวันนี้

ต้องเกิดอีกกี่ชาติจึงจะเจอมหาราชแบบนี้

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่ออธิบายพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ผู้เป็นที่รักยิ่งของปวงชนชาวไทยในหลวงรัชกาลที่ 9 แม้พระองค์จะเสด็จสวรรคตจากพวกเราครบ 1 ปีแล้ว แต่พวกเราชาวไทยกลับมีความรู้สึกเหมือนพระองค์ท่านยังทรงประทับอยู่ในใจของพวกเราทุกคน

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 111

(อาทิตย์ 15 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยราชาผู้เป็นศรีสง่าของประเทศ

ลูกรัก ร่างกายขาดศีรษะไม่ได้ ฉันใด ประเทศก็ขาดผู้นำไม่ได้ ฉันนั้น สถาบันพระมหากษัตริย์ผูกพันกับคนไทยมาเกือบ 800 ปีในยุคประวัติศาสตร์

อัคคัญญสูตรได้แสดงความจำเป็นที่ต้องมีผู้นำว่า แรกเริ่มเดิมทีต้นกำเนิดมนุษย์มาจากอาภัสสรพรหมลงมากินอาหารในโลกมนุษย์ ต่อมารัศมีกายได้หมดไปเพราะกินอาหารหยาบ

สุดท้าย ได้จับคู่สืบเผ่าพันธุ์มนุษย์มาเป็นลำดับ ช่วงแรก มนุษย์สบาย ต่อมา เพราะมีความเกียจคร้านจึงทำให้เกิดความโลภอันนำไปสู่ความผิดครั้งแรกของมนุษยชาติ

นั่นคือ การลักขโมย เมื่อถูกจับได้ก็กล่าวคำเท็จเพื่อให้ตัวเองรอดพ้นจากความผิดนั้น จึงทำให้มีการฆ่ากันเกิดขึ้นเพราะไม่พอใจ ต่อมา การละเมิดศีลข้ออื่น ๆ จึงเกิดตามมาตามลำดับ

มนุษย์ในยุคนั้นจึงมาประชุมกัน เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาความไม่สงบ คือการละเมิดศีลนั้น ที่ประชุมจึงลงมติร่วมกันว่า จะต้องคัดเลือกผู้นำเพื่อมาแก้ปัญหาความเดือดร้อนนั้น

สุดท้าย พวกเขาได้คัดเลือกบุคคลผู้มีรูปงามและมีความฉลาดในทางสติปัญญา โดยได้ขอร้องให้เขารับตำแหน่งผู้นำ บุรุษคนนั้นจึงตอบตกลงด้วยความสงสารเพื่อนมนุษย์เหล่านั้น

คนทั้งหลายจึงเปล่งเสียงร้องขึ้นพร้อมกันว่า ราชา ดังนั้น คำว่า ราชา จึงหมายถึง บุคคลผู้เกิดมาเพื่อทำให้ประชาชนเกิดความพอใจเพราะมาแก้ไขปัญหาให้พวกเขา

ถ้าวิเคราะห์ตามพระสูตรนี้ จะพบได้ว่า แนวคิดแบบประชาธิปไตยเกิดก่อนระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ เพราะเกิดราชาที่มหาชนสมมติลงมติเลือกเขาและยกย่องขึ้นมาปกครอง

คนเป็นราชาจึงเป็นคนที่น่าจะทุกข์มากกว่าสุข ทั้งนี้เพราะต้องไปแบกความหวังของคนทั้งแผ่นดิน การจะทำให้ถูกใจคนทั้งประเทศคงเป็นไปไม่ได้ นี่คือความทุกข์ของท่านผู้นำ

แต่การที่ท่านยินยอมรับตำแหน่งเพราะน้ำใจที่ยิ่งใหญ่คือมหากรุณานั่นเอง ดังนั้น จริยวัตรของพระโพธิสัตว์คือการยอมเป็นทุกข์เพื่อให้บุคคลอื่นมีความสุข

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจความสำคัญของราชา

คำคมวันนี้

ดูคนให้ดูที่การกระทำ ดูผู้นำให้ดูที่การเสียสละ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อเฉลิมเกียรติพระมหากษัตริย์ผู้เป็นที่รักยิ่งของปวงชนชาวไทย คือในหลวงรัชกาลที่ 9 โดยต้องการชี้ให้เห็นว่าสถาบันการปกครองกำเนิดขึ้นเพื่อบำบัดทุกข์และบำรุงสุขให้ประชาชนประชาธิปไตยในครั้งดึกดำบรรพ์ได้สถาปนาระบบกษัตริย์ที่เรียกว่าสมบูรณาญาสิทธิราชย์ขึ้นเป็นครั้งแรกในโลก

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 112

(จันทร์ 16 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยอำนาจเป็นใหญ่ในโลก

ลูกรัก ลูกคิดว่าระบบการเมืองแบบไหนเป็นระบบการเมืองที่ดีที่สุด ระหว่างระบอบราชาธิปไตยกับระบอบประชาธิปไตย ลูกอาจจะตอบแตกต่างกันไปตามเหตุผลของแต่ละคน

แต่ถ้าลูกจะย้อนถามป๋า เราน่าจะมาหาคำตอบจากพระพุทธศาสนาดีหรือไม่ ในฐานะที่พวกเราเป็นชาวพุทธ จะได้ทราบว่าพระพุทธเจ้าทรงชื่นชมระบบการปกครองแบบไหน

ถ้าพิจารณาจากพุทธประวัติจะพบว่า พระพุทธเจ้าทรงหันหลังให้บัลลังก์ในฐานะมกุฎราชกุมาร จากนั้น พระองค์ในผนวชมุ่งสู่ความเป็นมหาศาสดาที่ยิ่งใหญ่ของโลก ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น?

เหตุผลก็คือ พระพุทธองค์ทรงทราบสัจธรรมความจริงว่า บัลลังก์มักจะเปื้อนด้วยเลือด ในคัมภีร์มานวธรรมศาสตร์ของพราหมณ์จะสอนพวกกษัตริย์ให้ทำหน้าที่คือการรบ

กษัตริย์ที่รบแล้วสิ้นพระชนม์ในสงครามย่อมไปเกิดในสวรรค์ กษัตริย์ที่ขึ้นเป็นจักรพรรดิ์โดยมีกษัตริย์ในโลกเป็นบริวารชื่อว่า เป็นกษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก

จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้เจ้าชายสิทธัตถะไม่ทรงปรารถนาความเป็นกษัตริย์แต่อย่างใด ทั้งนี้เพราะการเป็นกษัตริย์เหมือนการประทับนั่งบนคมหอกคมดาบ มีแต่ความทุกข์อย่างเดียว

ถ้าไม่ไปยึดเมืองของกษัตริย์อื่น วันหนึ่ง เขาจะต้องมายึดเมืองเรา ดังนั้น ก่อนที่เขาจะมายึดเมืองเรา จึงสมควรที่จะต้องเข้ายึดเมืองเขาก่อน นี่คือภาพราชากระหายเลือดในอดีต

ในสมัยพุทธกาลมีระบบการปกครอง 2 รูปแบบ 1. ราชาธิปไตย 2. สามัคคีธรรม หรือในปัจจุบันจะเรียกว่า ประชาธิปไตยนั่นเอง ถามว่า พระพุทธเจ้าทรงยกย่องระบบไหน?

คำตอบคือ พระพุทธเจ้าไม่ทรงสรรเสริญระบอบใด หากแต่พระองค์ให้น้อมเอาธรรมะไปใช้ให้เหมาะสมกับระบบการปกครองนั้น ๆ

ถ้าเป็นราชาธิปไตยผู้มีอำนาจยิ่งใหญ่ในอาณาจักร จะทรงสอนให้น้อมเอาทศพิธราชธรรม ธรรม 10 ประการ มีทาน การให้เป็นเบื้องต้น และอวิโรธนะ ความเที่ยงธรรม เป็นข้อสุดท้าย

ส่วนอปริหานิยธรรม 7 ประการนั้น เป็นหลักธรรมที่จะทำให้หมู่คณะไม่เกิดความเสื่อม จะทรงสอนให้มีการประชุมกันอยู่เป็นประจำในข้อต้น ให้ความคุ้มครองผู้ทรงศีล เป็นข้อสุดท้าย

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจความหมายของอำนาจที่มักจะทำให้มนุษย์เสียคนเสมอ

คำคมวันนี้

แย่งอาหารกันกิน แย่งถิ่นกันอยู่ แย่งคู่กันพิศวาส แย่งอำนาจกันครอง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อชี้ให้เห็นแนวความคิดการเมืองตามหลักพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าทรงให้น้อมเอาธรรมะไปใช้ให้เหมาะสมแก่ระบบการเมืองนั้น ทรงให้ยึดถือความถูกต้องเป็นใหญ่ ไม่ยึดถือความถูกใจของตนหรือของชาวโลก เรียกว่า ธัมมาธิปไตย

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 113

(อังคาร 17 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยหัวใจสลาย ทิศทุกทิศดูมืดมน

ลูกรัก ขณะที่ป๋าเขียนจดหมายถึงลูกฉบับนี้ ตรงกับวันพระแรม 8 ค่ำ เดือน 11 เป็นวันศุกร์ที่ 13 ตุลาคม 2560 คณะรัฐมนตรีประกาศให้วันนี้เป็นหยุดราชการเพิ่มขึ้นอีก 1 วัน

ปีนี้ 13 ตุลาคม ตรงกับวันศุกร์ แต่ในปีพุทธศักราช 2559 ที่ผ่านมา ตรงกับวันพฤหัสบดี เป็นวันที่คนไทยทั้งชาติหัวใจสลาย ทิศทุกทิศดูมืดมนไปหมด ความเศร้าสลดปกคลุมทั่วประเทศ

นั่นคือ การที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ รัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคตในเวลา 15.52 น. ณ โรงพยาบาลศิริราช สิริพระชนมพรรษา 88 ปี 313 วัน ครองราชสมบัติได้ 70 ปี 126 วัน

วันนี้ ครบรอบการสวรรคต 1 ปีที่พระองค์เสด็จสู่สวรรคาลัย ป๋าเฝ้ามองดู บรรยากาศมีแต่ความหม่นหมอง เห็นแดดนิดหน่อย นอกนั้น คือ ท้องฟ้าที่มืดครึ้มสลับกับเสียงฟ้าร้องเป็นระยะ

ป๋าได้ปฏิบัติธรรมทั้งวัน ควบคุมจิตให้เป็นสมาธิสลับกับการเจริญวิปัสสนา เพื่อน้อมถวายบุญความดีเป็นพระราชกุศลแด่พระองค์ท่าน พระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ

ตลอด 9 รัชกาลที่ผ่านมา วันที่ชาวไทยต้องเจ็บปวดและทรมานใจมากที่สุด คือการได้ทราบข่าวการสวรรคตของพระราชาผู้เป็นที่รักยิ่ง ผู้เสด็จกลับคืนสู่สวรรคาลัย

แม้จะเตรียมใจมานานแล้ว เนื่องจากระยะหลังที่ผ่านมา พระองค์จะประชวรและเสด็จมาประทับอยู่ที่โรงพยาบาลบ่อยครั้ง แต่คนไทยก็ไม่คิดว่าพระองค์จะเสด็จจากไปอย่างรวดเร็วแบบนี้

ทั้งนี้เพราะคนไทยเคยได้ฟังพระดำรัสของพระองค์ที่ทรงมีพระอารมณ์ขันในวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ.2547 พระองค์ได้ตรัสว่า "ฉันจะอยู่ถึง 120 ปี" คนไทยมีความเชื่อมั่นเช่นนั้นจริง ๆ

พอได้ทราบข่าวร้ายว่าพระองค์ท่านเสด็จจากไป คนไทยจึงตัดพ้อพระองค์ท่านด้วยความเสียใจว่า พระองค์ไม่ทรงรักษาสัญญา ไหนพระองค์เคยตรัสไว้ว่าจะอยู่กับลูกจนพระชนมายุ 120 ปี

ถ้าพระองค์ตรัสบอกได้ คงอยากบอกลูก ๆ ที่รักของพระองค์ทุกคนว่า

"พ่อไม่ได้ผิดสัญญา แต่กายาพ่อไม่ไหว พ่อจำต้องจากไป แต่รักลูกชั่วนิรันดร์"

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เรียนรู้สัจธรรมของชีวิตคือการพลัดพราก

คำคมวันนี้

ขาดพ่อเหมือนถ่อหัก ขาดแม่เหมือนแพแตก

ป.ล. ลูกรักนับจากปีนี้ไปทุกวันศุกร์ที่ 13 ตุลาคม ทางคณะรัฐมนตรีประกาศให้เป็นวันหยุดราชการเนื่องจากเป็นวันคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชครบ 1 ปีจึงเขียนขึ้นเพื่อเป็นการรำลึกถึงวันมหาวิปโยคของคนไทยทั้งชาติ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 114

(พุธ 18 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยพระคุณยิ่งใหญ่กว่าพระเดช

ลูกรัก นับจากปีพุทธศักราช 2475 เป็นต้นมา ระบบกษัตริย์แบบราชาธิปไตยที่ใช้กันมายาวนานนับแต่กรุงสุโขทัยเป็นต้นมา ได้เปลี่ยนมาเป็นกษัตริย์ที่อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ

กล่าวให้เข้าใจอย่างแจ่มชัดก็คือ รัฐธรรมนูญเป็นใหญ่เหนือสิ่งอื่นใด แต่ถ้าในสมัยก่อนอันเป็นระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์นั้น พระราชโองการของกษัตริย์จะถือว่าเป็นกฎหมายศักดิ์สิทธิ์

จากรัชกาลที่ 7 ถึง 10 เป็นต้นมา จึงเป็นระบบกษัตริย์ที่อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ แต่กฎหมายได้ถวายพระเกียรติสูงสุดแด่พระองค์ท่านโดยระบุว่ากษัตริย์ทำอะไรไม่ผิด ใครจะฟ้องร้องไม่ได้

เหตุผลที่เป็นเช่นนั้นก็คือ กษัตริย์ไม่ได้ทรงกระทำด้วยพระองค์เอง แต่ทรงปกครองประชาชนผ่านอำนาจตุลาการ นิติบัญญัติ และอำนาจบริหาร

ดังนั้น เมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้น ประธานศาลฎีกา ประธานรัฐสภา และนายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้รับผิดชอบต่อความผิดนั้น ทำให้ไม่ต้องกระเทือนเบื้องพระยุคลบาท

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้กษัตริย์ไม่ต้องทรงพระเดชอีกต่อไป เนื่องจากอำนาจดังกล่าวหมดไป แต่จะเป็นผู้ทรงพระคุณแทน คือ มีพระมหากรุณาธิคุณต่อปวงชนชาวไทย

ลูกจะเห็นว่า ตลอดการปกครองอันยาวนานของในหลวงรัชกาลที่ 9 นั้น พระองค์ทรงทุ่มเทพระวรกายเพื่อช่วยบำบัดทุกข์และบำรุงสุขแก่ประชาชนตลอดเวลา

โครงการในพระราชดำริ 4,447 ครอบคลุมตั้งแต่บนฟ้าถึงดินและน้ำฝนหลวงพระราชทานจนถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ทรงสอนให้ยืนอยู่บนลำแข้งตัวเองให้ได้

นับว่าคนไทยโชคดีมาก ที่ได้มีพระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐเช่นนี้ เป็นศูนย์รวมดวงใจของคนไทยทั้งชาติ ทรงเป็นสัญลักษณ์แห่งความสามัคคีเหมือนพ่อเป็นที่รักของลูก

เมื่อยามใดที่บ้านเมืองเกิดความขัดแย้งทางความคิด อันนำไปสู่การทำลายล้างกัน พระองค์จะเปรียบเหมือนสมเด็จพ่อที่ออกมาคลี่คลายปัญหาทำให้ประเทศรอดพ้นจากกลียุคและมิคสัญญี

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เรียนรู้หลักการปกครองที่ควรเน้นพระคุณมากกว่าพระเดช

คำคมวันนี้

ข่มคนที่ควรข่ม ยกย่องคนที่ควรยกย่อง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อชี้ให้เห็นหลักการปกครองที่จะต้องมีทั้งพระเดชเพื่อให้ประชาชนเกรงกลัวและพระคุณเพื่อให้ประชาชนรัก การใช้พระคุณคือการนั่งในหัวใจของคนใต้ปกครอง ส่วนการใช้พระเดชคือการนั่งบนศีรษะของประชาชน นักปกครองจึงควรเน้นให้คนรักเคารพมากกว่าที่จะทำให้คนใต้ปกครองเกิดความเกรงกลัว

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 115

(พฤหัสบดี 19 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยโคผู้นำลูกน้องว่ายข้ามแม่น้ำ

ลูกรัก ในราโชวาทชาดก พระพุทธเจ้าทรงให้ความสำคัญต่อผู้นำสูงสุด ทรงเห็นว่าลูกน้องจะประพฤติตัวเลียนแบบเจ้านายของตนเองเข้าตำราที่ว่า ถ้าหัวไม่ส่าย หางก็ไม่กระดิก

พระพุทธเจ้าได้ตรัสเป็นเชิงอุปมาเปรียบเทียบในเรื่องนี้เอาไว้ ดังนี้

ถ้าเมื่อบรรดาโคทั้งหลายว่ายข้ามแม่น้ำไป โคหัวหน้าฝูงว่ายคดเมื่อโคผู้นำฝูงว่ายคดอย่างนี้โคทั้งหมดก็ย่อมว่ายคดไปตามกัน

ในมนุษย์ทั้งหลายก็เหมือนกัน ผู้ใดได้รับสมมติแต่งตั้งให้เป็นใหญ่ ถ้าผู้นั้นประพฤติไม่เป็นธรรม เหล่าชนนอกนี้ก็ประพฤติไม่เป็นธรรมเหมือนกัน ถ้าพระราชาผู้เป็นใหญ่ไม่ตั้งอยู่ในธรรม รัฐก็ย่อมอยู่เป็นทุกข์

ถ้าเมื่อบรรดาโคทั้งหลายว่ายข้ามแม่น้ำไป โคหัวหน้าฝูงว่ายข้ามไปตรงเมื่อโคหัวหน้าฝูงว่ายข้ามไปตรงอย่างนั้น โคทั้งหมดก็ย่อมว่ายข้ามไปตรงตามกัน

ในหมู่มนุษย์ทั้งหลายก็เหมือนกัน ผู้ใดได้รับสมมติแต่งตั้งให้เป็นใหญ่ ถ้าผู้นั้นประพฤติเป็นธรรม ประชาชนนอกนี้ก็ย่อมประพฤติเป็นธรรมโดยแท้ ถ้าพระราชาเป็นผู้ตั้งอยู่ในธรรม รัฐก็ย่อมอยู่เป็นสุขทั่วกัน

จากข้อความที่ป๋ายกมานี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำมีความสำคัญอย่างที่สุดเหนือสิ่งอื่นใด เนื่องจากตัวเขานั้น จะเป็นแนวทางให้ลูกน้องเลียนแบบทั้งในสิ่งที่ดีและไม่ดี

ดังนั้น บุคคลที่จะเป็นผู้นำคนได้นั้น จะต้องมีธรรมะ 2 ประการ คือ วิชชาจรณสัมปันโน เป็นผู้บริบูรณ์ด้วยความรู้และความประพฤติที่ดี

ความรู้คือหลักรัฐศาสตร์ หลักการปกครองที่จะต้องรู้จักการใช้พระเดชและพระคุณ คือการข่มคนที่ควรข่มและยกย่องคนที่ควรยกย่อง นั่นคือการรู้จักหลักนิติศาสตร์และจิตวิทยา

คุณธรรมทั้งหมดที่ป๋าได้ยกมากล่าวข้างต้นนั้น ลูกจะพบว่า มีบริบูรณ์อยู่ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ นับเป็นบุญของคนไทยทั้งชาติที่เกิดมาพบพระองค์

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เป็นผู้นำคือการเป็นบิดาและมารดาที่ดี

คำคมวันนี้

ผู้นำบริบูรณ์ด้วยความรู้และความประพฤติดี

ป.ล.จดหมายฉบับนี้ ต้องการชี้ให้ความสำคัญของผู้นำที่จะต้องเป็นแบบฉบับให้ผู้ใต้ปกครองได้เลียนแบบ นอกจากรู้ศาสตร์การปกครองแล้ว ความประพฤติดีถือว่าสำคัญที่สุด

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 116

(ศุกร์ 20 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยอายุ 80 ปีหรือ 120 ปีดี?

ลูกรัก ในมหาปรินิพพานสูตร พระพุทธเจ้าได้เปิดโอกาสให้พระอานนท์ทูลอาราธนาให้พระองค์ได้ทรงพระชนมายุอยู่ต่อ แต่พระอานนท์ไม่เข้าใจจึงไม่ได้กราบทูลอาราธนา

ดังนั้น พระพุทธเจ้าจึงตัดสินพระทัยที่จะดับขันธ์ปรินิพพานในวันมาฆบูชา ถัดจากนั้น อีก 3 เดือน ครั้นถึงวันวิสาขบูชาพระองค์จึงดับขันธ์ปรินิพพานในขณะพระชนมายุ 80 พรรษา

พระพุทธเจ้าได้ตรัสว่า อิทธิบาท 4 คือ ฉันทะ ความพอใจ วิริยะ ความเพียร จิตตะ การมีจิตใจแน่วแน่มั่นคง และปัญญา คือความฉลาด เมื่อเจริญดีแล้วจะทำให้อายุยืนได้

คำอธิบายคือ พระพุทธเจ้าสามารถจะทรงมีพระชนมายุจาก 80 พรรษาเพิ่มไปอีก 40 ปี และดับขันธ์ตอนพระชนมายุที่ 120 ปีได้ นับเป็นเรื่องที่แปลกมากที่สามารถจะทรงอยู่ได้ตามต้องการ

อีกประการหนึ่ง พุทธบริษัท 4 อันประกอบด้วย ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก และอุบาสิกามีความเจริญมั่นคงในธรรม

พูดให้เห็นภาพก็คือ พ่อมีลูก 4 คน ลูกทั้งหมดโตและมีครอบครัวมีฐานะมั่นคงเป็นปึกแผ่นไม่เดือดร้อน ดังนั้น พ่อจึงหมดห่วงนอนตายตาหลับแบบไม่ต้องกังวลอะไรอีกต่อไปแล้ว

อายุของพระอรหันต์จึงเป็นเรื่องมหัศจรรย์มาก จะอยู่หรือตายก็ได้ ถ้าอยู่เป็นประโยชน์ก็จะอยู่เพื่อสงเคราะห์ชาวโลก แต่ถ้าอยู่แล้วไม่มีคุณค่าอะไรก็จะละสังขารนิพพานจากไป

ในหลวงรัชกาลที่ 9 พระองค์เคยตรัสด้วยพระอารมณ์ขันว่า จะทรงอยู่ 120 ปี แต่เมื่อพระวรกายไม่สามารถจะอยู่ต่อไปได้ พระองค์จึงเสด็จสู่สวรรคาลัยตามเหตุปัจจัย

อายุ 80 ปีนั้น เหมือนกับใบไม้เหลืองใกล้หลุดจากขั้วเต็มที เนื่องจากโครงสร้างของร่างกายถูกออกแบบมาให้ใช้งานได้อย่างเหมาะสมไม่เกิน 60 ปี เราจึงมีการเกษียณอายุในวัยนี้

เมื่ออายุ 80 ปีหรือเกินนั้น สังขารก็มีแต่โรคภัยไข้เจ็บ อวัยวะไม่อยู่ในภาวะที่จะควบคุมและสั่งงานได้แล้ว สุภาษิตทางเหนือบอกว่า 80 ปีลงดินไม่ได้แล้ว คือวางไว้ที่ไหนก็อยู่ตรงนั้นแล้ว

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจกฎเกณฑ์ความจริงของชีวิต อยู่กับมัน เข้าใจมัน ยอมรับมัน และมีจิตใจที่เบาสบายไม่ยึดติด

คำคมวันนี้

อยู่ก็ได้ ตายก็ดี

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อเปรียบเทียบอายุของพระพุทธเจ้ากับในหลวงรัชกาลที่ 9 ทั้งนี้เพราะทั้ง 2 พระองค์มีการตรัสพาดพิงเรื่องอายุ 120 ปี เหมือนกัน แต่พระพุทธเจ้าดับขันธ์ปรินิพพานขณะพระชนมายุ 80 พรรษา ส่วนในหลวงสวรรคตที่พระชนมายุ 88 พรรษา 313 วัน อันที่จริง อายุ 80 ปี เป็นวัยที่ชรามากแล้ว พระพุทธเจ้าตรัสว่า เหมือนเกวียนที่คร่ำคร่าเพราะชรา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 117

(เสาร์ 21 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยพระนามกษัตริย์ 9 รัชกาล

ลูกรัก ป๋าอยากแปลพระนามกษัตริย์ไทย 9 รัชกาลให้ลูกได้รับทราบ จะได้เกิดความซาบซึ้งลูกจะได้เรียนรู้เข้าใจว่าทำไมคนไทยจึงผูกพันกับสถาบันกษัตริย์อย่างสูงสุด ดังต่อไปนี้

1. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช หมายถึง พระมหากษัตริย์ผู้อยู่สูงส่งบนจอมของยอดฟ้า นี่คือปฐมกษัตริย์ผู้ก่อตั้งราชวงศ์จักรีตั้งแต่พ.ศ. 2325 เมื่อ 235 ปีล่วงมาแล้ว

2. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย หมายถึง พระมหากษัตริย์ผู้อยู่สูงเหนือท้องฟ้า ให้ลูกสังเกตพระนาม 2 รัชกาล ยังมีพระนามที่ไม่แตกต่างกันมากนัก

3. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว หมายถึง พระมหากษัตริย์ผู้ที่ประชาชนเคารพเทิดทูนเหนือเศียรเกล้า ตอนนี้ได้เริ่มลดระดับลงมาจากสูงที่สุด

4. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หมายถึง พระมหากษัตริย์ผู้ที่ประชาชนเคารพสักการะอยู่บนสิ่งสูงสุดบนศีรษะ ยังทรงเป็นที่เคารพเทิดทูนบนศีรษะเหมือนเดิม

5. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หมายถึง พระมหากษัตริย์ผู้ที่ประชาชนเคารพสักการะอยู่บนสิ่งสูงสุดบนศีรษะแต่เล็กกว่าพระราชบิดา รัชกาลที่ 3 - 5 พระนามไม่แตกต่างกัน

6. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว หมายถึง พระมหากษัตริย์ผู้ที่ประชาชนเคารพสักการะอยู่บนสิ่งสูงสุด เหมือนสิ่งสูงสุดคือมงกุฎที่สวมไว้ด้วยความเคารพ

7. พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว หมายถึง พระมหากษัตริย์ผู้ที่ประชาชนเคารพสักการะประดุจสิ่งที่ปกคลุมบนศีรษะ

8. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล หมายถึง พระมหากษัตริย์ผู้ที่ประชาชนเคารพรักยิ่งในดวงใจ

9. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช หมายถึง พระมหากษัตริย์ผู้ที่ทรงเป็นพลังกายและเป็นกำลังใจให้ประชาชนผู้ที่พระองค์รักประดุจโอรสของพระองค์

ขอให้ลูกสังเกตว่า จากพระนามแรกที่สูงสุดอยู่บนยอดฟ้า สุดท้ายได้กลายมาเป็นพลังกายของประชาชนและเสริมส่งให้มีกำลังใจในการต่อสู้กับอุปสรรคต่อไป

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เข้าใจพระนามของกษัตริย์ไทยทั้ง 9 รัชกาลผู้เสด็จสู่สวรรคาลัย

คำคมวันนี้

ชื่อนั้นมีความหมาย ถ้าเข้าใจเป็นสิริมงคล

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่ออธิบายชื่อ 9 รัชกาลเพื่อให้เข้าใจพัฒนาการแห่งพระนามของกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีจนถึงรัชกาลที่ 9 คือ พระมหาภูมิพล อันหมายถึงกำลังแห่งแผ่นดินไทยอันยิ่งใหญ่ จึงได้รับพระนามว่า สมเด็จพระภัทรมหาราช พระราชาผู้ยิ่งใหญ่ผู้ประเสริฐอย่างยิ่ง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 118

(อาทิตย์ 22 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยรัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 9

ลูกรัก พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงครองราชย์ในขณะพระชนมายุแค่เพียง15 พรรษา ในวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2411- 23 ตุลาคม พ.ศ.2453 รวมครองสิริราชสมบัติ 42 ปี

ส่วนพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงครองราชย์ในขณะพระชนมายุ19 พรรษา ในวันที่ 9มิถุนายน พ.ศ. 2489 - 13ตุลาคม พ.ศ. 2559 รวมครองสิริราชสมบัติ 70 ปี

รัชกาลที่ 5 ทรงเป็นพระราชบิดาของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก พระองค์จึงทรงเป็นพระอัยกา คือพระเจ้าปู่ของในหลวงรัชกาลที่ 9

รัชกาลที่ 5 สวรรคต 23 ตุลาคม พ.ศ.2453 ขณะพระชนมายุ 57 พรรษา 17 ปี ต่อมา รัชกาลที่ 9 จึงได้พระราชสมภพ สมเด็จพระอัยกาจึงไม่ได้ทอดพระเนตรเห็นพระเจ้าหลานเธอเลย

รัชกาลที่ 9 สวรรคต 13 ตุลาคม พ.ศ.2559 ขณะพระชนมายุ 88 พรรษา 313 วัน ทรงครองราชย์ยาวนานกว่าพระมหากษัตริย์ไทยและกษัตริย์ทุกพระองค์ใดในโลกนี้

รัชกาลที่ 5 เป็นกุลเชษฐ์ แปลว่า ผู้เจริญที่สุดกว่ากษัตริย์ทั้งหลายในราชวงศ์จักรีในด้านการครองราชย์ นับจากนั้น ลุถึงรัชกาลที่ 9 พระองค์จึงทรงผู้เป็นกุลเชษฐ์กว่ากษัตริย์ 8 รัชกาลล่วงมา

รัชกาลที่ 5 ได้รับสมัญญาว่า **"พระปิยมหาราช"** เพราะพระองค์ได้ทำการเลิกทาสเป็นผลสำเร็จ ทำให้ประชาชนเคารพรักพระองค์อย่างสูงสุดในพระราชกรณียกิจสำคัญนี้

(แตกต่างจากการเลิกทาสของอับราฮัม ลินคอล์น (Abraham Lincoln) ประธานาธิบดีคนที่ 16 ของสหรัฐอเมริกาผู้เลิกทาสแต่กลับก่อให้เกิดสงครามกลางเมืองมีคนตายไปหลายแสนคน)

รัชกาลที่ 9 ต้องทรงต่อสู้กับสงครามความยากจน เพื่อปลดแอกประชาชนของพระองค์ ให้หลุดพ้นจากความเป็นทาสสู่ความเป็นไทด้วยโครงการทั้งหมด 4,447 โครงการ

นับจากนี้ไป นอกจากวันปิยมหาราช อันเป็นวันที่ 23 ตุลาคมของทุกปีซึ่งเป็นวันหยุดราชการแล้ว จะมีวันที่ 13 ตุลาคมอีก 1 วันเป็นวันหยุดราชการเช่นเดียวกัน

ประชาชนชาวไทยจะได้น้อมรำลึกกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ด้วยคุณงามความดี 2 พระองค์นี้ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ชาวไทยจะดำเนินรอยตามเบื้องพระยุคลบาทของทั้ง 2 พระองค์

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้ซาบซึ้งใจในพระบารมีของล้นเกล้าทั้ง 2 พระองค์

คำคมวันนี้

บุญชาวไทยที่ได้พานพบพระปิยภัทรกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ 2 พระองค์

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างพระมหากษัตริย์ทั้ง ๒ พระองค์ผู้มีความยิ่งใหญ่ในฐานะเป็นที่รักเคารพเทิดทูนอย่างสูงยิ่งของประชาชน

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 119

(จันทร์ 23 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยวันปิยมหาราช

ลูกรัก วันนี้เมื่อ 107 ปีที่ผ่านมา เป็นวันที่แผ่นดินไทยหรือที่เรียกว่าสยามแทบทรุด คนไทยหัวอกแทบสลาย เมื่อได้ทราบข่าวร้ายว่า พระพุทธเจ้าหลวงหรือสมเด็จพระปิยมหาราชสวรรคต

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จสวรรคตด้วยโรคพระวักกะ (ไต) เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2453 ในเวลา 2.45 นาฬิกา สิริพระชนมายุได้แค่เพียง57 พรรษาเท่านั้น

พระมหากษัตริย์พระองค์นี้เป็นยุวกษัตริย์ เนื่องจากพระองค์ขึ้นครองราชย์ในขณะที่มีพระชนมายุแค่เพียง 15 พรรษาเท่านั้น ถือว่ายังทรงเป็นเด็กมากในทางการเมือง

ดังนั้น อำนาจการปกครองในสมัยนั้น จึงตกเป็นของสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ จนกว่าจะทรงมีพระชนมพรรษาครบ 20 พรรษา

ครั้นเมื่อพระองค์ได้รับอำนาจอย่างเต็มที่เมื่อทรงบรรลุนิติภาวะแล้วนั้น แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นกลับหนักมาก เนื่องจากพระองค์ต้องทรงเผชิญภัยที่ยิ่งใหญ่คือลัทธิล่าอาณานิคม

ในยุคของพระองค์นั้น ต้องสูญเสียดินแดนทั้งหมดให้แก่อังกฤษและฝรั่งเศสถึง 6 ครั้ง จากการเสียดินแดน 14 ครั้ง นับตั้งแต่รัชกาลที่ 1 – 9 เป็นการสูญเสียมากที่สุดในชีวิตของพระองค์

การสูญเสียดินแดนแต่ไม่เสียเอกราชนั้น แม้จะดูดีในสายตาคนทั่วไป แต่ในสายพระเนตรของพระองค์แล้ว มันคือความอัปยศอดสูอย่างที่สุดเพราะเป็นการสูญเสียอธิปไตย

พระองค์ทรงท้อแท้พระทัย จนไม่อยากจะมีพระชนมายุต่อไป เสวยพระกระยาหารไม่ลง บรรทมก็ไม่หลับ ไม่ต้องการแม้แต่จะเสวยพระโอสถที่แพทย์หลวงถวาย

พระองค์ได้มีพระราชหัตถเลขาแสดงความในพระราชหฤหัยถึงความวิปโยคว่า

"ฉันรู้ตัวชัดอยู่ว่า ถ้าความเป็นเอกราชของกรุงสยามได้สุดสิ้นไปเมื่อใด ชีวิตฉันก็คงจะสุดสิ้นไปเมื่อนั้น"

แต่ในที่สุด พระองค์ก็ทรงกลับได้พระสติ เมื่อได้ฟังธรรมเทศนาของพระสงฆ์ที่ทูลถวายว่า ให้เสียสละทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะ เสียสละอวัยวะเพื่อรักษาชีวิต เสียสละชีวิตเพื่อรักษาธรรม

นอกจาก พระราชกรณียกิจที่สำคัญต่าง ๆ มากมายในการพัฒนาประเทศเพื่อให้ทัดเทียมนานาประเทศ สิ่งหนึ่งที่ทุกคนซาบซึ้งมากที่สุดคือการเลิกทาสเพื่อให้พวกเขาได้กลายเป็นไท

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีเจริญรอยตามพระยุคลบาทของรัชกาลที่ 5

คำคมวันนี้

อยู่เขาก็รัก จากไปเขาก็อาลัย ตายไปเขาก็คิดถึง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อให้ระลึกถึงพระมหากษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ผู้เป็นที่รักยิ่งของประชาชนชาวไทยผู้สวรรคตจากไปในวันนี้ ทรงเป็นที่รักจึงทรงได้พระนามว่าปิยมหาราช

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 120

(อังคาร 24 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยการเลิกทาส

ลูกรัก 1 มกราคม พ.ศ. 2406 เมื่อ 154 ปีที่แล้ว อับราฮัม ลินคอล์น ประธานาธิบดีคนที่ 16 ประกาศเลิกทาส ในระหว่างสงครามกลางเมืองนองเลือดที่สุดในประวัติศาสตร์อเมริกา

เป็นการรบกันระหว่างฝ่ายเหนือกับฝ่ายใต้ ฝ่ายเหนือต้องการให้เลิกทาส แต่ฝ่ายใต้ไม่ต้องการ มีทหารตายไปกว่า 620,000 คน ไม่ทราบจำนวนพลเรือนที่เสียชีวิต

ถัดจากนั้นมาอีก 42 ปี วันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2448 รัชกาลที่ 5 ได้ประกาศเลิกทาสโดยไม่มีการเสียเลือดเนื้อแม้แต่คนเดียว การเลิกทาสในเมืองไทยได้ผ่านไป 112 ปีแล้ว

พระราชกรณียกิจนี้ได้เกิดขึ้นและสำเร็จก่อนสวรรคตของพระองค์เพียง 5 ปีเท่านั้น ก่อนหน้านั้น พระองค์ได้ทรงปลดปล่อยทาสมาเป็นลำดับจนถึงวันประกาศอย่างเป็นทางการวันนั้น

การเลิกทาสเป็นสิ่งที่ประชาชนจดจำจารึกในใจมากที่สุด เมื่อนึกถึงพระราชาพระองค์นี้ ประชาชนได้เรียกพระองค์ว่า สมเด็จพระปิยมหาราช พระราชาผู้ยิ่งใหญ่ผู้เป็นที่รักยิ่งของประชาชน

กำเนิดทาสในครั้งอดีต เกิดจากการรบระหว่างเผ่า เมื่อชนะจึงจับคนต่างเผ่าเหล่านั้นที่แพ้เป็นเชลยศึกมาเป็นทาส จึงเกิดทาสขึ้นทั่วโลกเพราะการชนะศึกนั้น

คำว่า ทาส จึงเป็นรอยด่างในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติผู้อ้างตนว่า เป็นผู้ประเสริฐ ทั้งนี้เพราะนายทาสสามารถทำได้ทุกอย่างกะทาสของตน

คนเป็นทาสจึงไม่ต่างอะไรกับสัตว์เลี้ยง ไม่มีปากมีเสียง ไม่สามารถแสดงความเห็นได้เลย นอกจากการปฏิบัติตามคำสั่งนายทาสของตนเองอย่างเดียว

ถ้าได้นายทาสที่มีความเมตตาและกรุณา ก็นับว่าเป็นบุญของทาสเหล่านั้น แต่ถ้าเจอนายทาสผู้โหดร้ายก็นับว่าเป็นความเคราะห์ร้ายอย่างที่สุด

ทั้งลินคอล์นและรัชกาลที่ 5 ตระหนักรู้ในความไม่ยุติธรรมเรื่องนี้จึงได้ทำการเลิกทาส ให้พวกเขามีความเป็นอิสรภาพในทุกเรื่อง แต่กลับมีความแตกต่างกันในทางประวัติศาสตร์การเมือง

นับว่าเป็นบุญของพวกเราคนไทยที่ได้เกิดมาพบพระมหากษัตริย์ผู้ประเสริฐพระองค์นี้ มิฉะนั้น พวกเราในยุคนี้ อาจมีใครบางคนมีบรรพบุรุษที่เป็นทาสก็ได้

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีเมตตาและจิตใจเป็นอิสระจากการเป็นทาสกิเลส การเป็นทาสทางกายน่าสงสาร แต่การเป็นทาสกิเลสกลับน่าสมเพชยิ่งกว่า

คำคมวันนี้

ตัวเป็นไทแต่ใจเป็นทาสกิเลส จะมีอิสรภาพได้อย่างไร

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นเพื่อเปรียบเทียบการเลิกทาสระหว่างประธานาธิบดีอับราฮัม ลินคอล์นกับรัชกาลที่ 5 ฝ่ายหนึ่งเลิกทาสมีคนตายเกินครึ่งล้าน แต่อีกฝ่ายหนึ่งมีแต่เสียงสาธุการ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 121

(พุธ 25 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยสมบัติผลัดกันชม

ลูกรัก 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 เมื่อ 85 ปีล่วงมาแล้ว คณะราษฎร จากการนำของพระยาพหลพลพยุหเสนา (พจน์ พหลโยธิน) ได้ทำการยึดอำนาจจากพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

สถาบันพระมหากษัตริย์ในระบอบราชาธิปไตยนับจากกรุงสุโขทัย ยาวนานถึง 780 ปี ถึงกาลเวลาจะต้องเปลี่ยนแปลงมาเป็นระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ไม่มีใครคาดคิดว่า ระบบกษัตริย์ในระบบจักรีวงศ์นับจาก พ.ศ.2325 หรือเมื่อ 235 ปี ล่วงมาแล้วจะถูกราษฎรสามัญชนยึดอำนาจโดยอัญเชิญกษัตริย์มาอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ

แต่เพื่อเป็นการเทิดทูนพระเกียรติสถาบันพระมหากษัตริย์ จึงมีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญให้พระมหากษัตริย์ทำอะไรไม่ผิด รวมทั้งใครจะฟ้องร้องมิได้ เป็นต้น

รัชกาลที่ 7 จึงถือว่า ทรงเป็นกษัตริย์ใน 2 ระบบ คือ ทรงอยู่ในระบอบราชาธิปไตยนับตั้งแต่ครองราชย์วันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ.2468 –24 มิถุนายน พ.ศ.2475

นับจาก 24 มิถุนายน พ.ศ.2475 พระองค์จึงเปลี่ยนมาเป็นกษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญจนถึงวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2477 พระองค์จึงทรงประกาศสละราชสมบัติที่ทรงครองราชย์มา 9 ปี

ถัดจากนั้นมาอีกเป็นเวลา 7 ปีพระองค์จึงได้เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ.2484 รวมพระชนมายุ 47 พรรษาเท่านั้นที่ประเทศอังกฤษ มากกว่ารัชกาลที่ 6 พระเชษฐาแค่เพียง 2 พรรษา

นับจากนั้นเป็นต้นมา ระบอบประชาธิปไตยของไทยก็ยังไม่สามารถที่จะพัฒนาได้อย่างสมบูรณ์เหมือนอย่างนานาอารยประเทศ เนื่องจากถูกดึงให้หมุนวนอยู่กับรัฐประหารเรื่อยมา

รัชกาลที่ 7 เหมือนจะทรงทราบเรื่องนี้ดี คำประกาศสละราชสมบัติจึงมีความตอนหนึ่งว่า

"...ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะสละอำนาจอันเป็นของข้าพเจ้าอยู่เดิมให้แก่ราษฎรโดยทั่วไป แต่ข้าพเจ้าไม่ยินยอมยกอำนาจทั้งหลายของข้าพเจ้าให้แก่ผู้ใด คณะใด โดยเฉพาะเพื่อใช้อำนาจนั้นโดยสิทธิ์ขาดและโดยไม่ฟังเสียงอันแท้จริงของประชาราษฎร..."

นี่คือที่มาของคำว่า สมบัติผลัดกันชม ผู้ปกครองต่างมาแล้วก็จากไป เป็นไปตามกฎธรรมดา ไม่มีระบบการเมืองใดที่จะยั่งยืนชั่วนิรันดร์ ระบบการเมืองหนึ่งก็เหมาะสมกับคนในยุคหนึ่ง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจสัจธรรมการปกครอง มีเกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไป เป็นไปตามกฎไตรลักษณ์ข้อว่าด้วยอนิจจัง ความไม่เที่ยง

คำคมวันนี้

ไม่มีอำนาจใดในโลกหล้า ผู้ปกครองต่างมาแล้วสาบสูญ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นเพื่อชี้ให้เห็นความไม่เที่ยงทางการเมือง ระบบการเมืองตกอยู่ใต้กฎแห่งความไม่เที่ยง เกิดมา ตั้งอยู่ ในที่สุด ก็ล่มสลาย เป็นไปตามธรรมดา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 122

(พฤหัสบดี 26 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ

ลูกรัก วันนี้ เป็นวันหยุดราชการเป็นกรณีพิเศษ 1 วัน เนื่องจาก เวลา 17.30 น. เป็นพระราชพิธีเชิญพระบรมศพจากพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ไปยังพระเมรุมาศ

เวลา 17.30 – 22.00 น. พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ ณ พระเมรุมาศ

ลูกรัก วันนี้ จะวันที่คนไทยต้องหลั่งน้ำตา หัวใจแทบสลาย อีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่น้ำตาพึ่งเหือดแห้งมาไม่นานนี้เพราะกาลเวลา ช่วยเยียวยาหัวใจ

ครั้งพุทธกาล เมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพพานในพระชนมายุ 80 พรรษา ประชาชนร่ำไห้ จนน้ำตาแทบเป็นสายเลือด แต่ก็ยังอุ่นใจที่เห็นพระอานนท์ ผู้เป็นประดุจเงาของพระพุทธเจ้า

ครั้นพระอานนท์นิพพานในวัย 120 ปี ประชาชนกลับร้องไห้หนัก กว่าตอนพระพุทธเจ้าปรินิพพาน เหตุผลก็คือแม้แต่เงาของพระพุทธเจ้าคือ พระอานนท์ก็จะไม่ได้เห็นอีกต่อไปแล้ว

ครั้งนี้ก็เหมือนกัน เมื่อคราวทราบข่าวว่า ในหลวงสวรรคต ชาวไทยก็ ทุกข์โทมนัสอย่างที่สุด แต่ก็ยังอุ่นใจว่า ยังมีพระบรมศพให้ถวายบังคม ในพระบรมมหาราชวัง

แต่บัดนี้ แม้แต่พระบรมศพก็จะต้องถูกพระเพลิงเผาผลาญจนเหลือ แต่พระบรมอัฐิ ตรงนี้แหละที่ป๋าคิดว่า ความทุกข์ของคนไทยคงจะทวีคูณ ขึ้นอีกหลายเท่า

ป้าเห็นในงานศพทุกงาน เจ้าภาพจะเสียใจมากเมื่อผู้เป็นที่รักจากไป แต่ระหว่างงานก็พอมีสติระงับทุกข์ได้ แต่พอถึงวันเผาเท่านั้นแหละ เจ้าภาพเป็นลมล้มพับไปจนต้องหามมาพยาบาล

ป้าอยากให้คนไทยทุกคน แปรความทุกข์ที่เกิดจากความวิปโยคมาเป็นการทำความดีเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทของพระองค์ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ

คงไม่มีมนุษย์คนไหนในโลกนี้อีกแล้ว ที่จะสร้างสรรค์ผลงานออกมาได้ถึง 4,447 โครงการตลอดปีแห่งการครองราชย์ 70 ปี ความสุขของพระองค์คือการช่วยเหลือคนไทย

ดังนั้น ขอให้ชาวไทยจงสามัคคีกันเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล จงร่วมใจกันทำความดีดำเนินรอยตามเบื้องพระยุคลบาทของพระองค์ท่านเถิด

จากป้าผู้อยากให้ลูกเข้าใจสัจธรรมที่ว่าด้วยการวิปโยคพลัดพรากจากสิ่งที่รักที่ชอบใจ

คำคมวันนี้

เกิดมาทั้งทีต้องเอาดีให้ได้ จะตายทั้งทีต้องฝากดีเอาไว้

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นเพื่อบันทึกเหตุการณ์ประวัติศาสตร์งานวันพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 หลังจากครบรอบ 1 ปีที่พระองค์สวรรคต ในวันศุกร์ที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2560

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 123

(ศุกร์ 27 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยพระราชพิธีเก็บพระบรมอัฐิ ณ พระเมรุมาศ

ลูกรัก วันนี้ เวลา 08.00 น. จะมีพระราชพิธีเก็บพระบรมอัฐิ ณ พระเมรุมาศ มณฑลท้องสนามหลวง ถ้าพูดเป็นภาษาสามัญทั่วไปก็คือ พิธีเก็บกระดูกหลังจากที่ได้เผาศพไปแล้วนั่นเอง

ป๋าเคยไปเก็บกระดูกคนที่รักเคารพนับถือกัน พอเห็นกองกระดูก จะเกิดธรรมสังเวช ความสลดใจว่า มนุษย์เราเอ๋ย จะใครก็ตาม ในที่สุด ก็เหลือแค่กระดูกและกองขี้เถ้า

ย้อนกลับไปในสมัยพุทธกาล ขณะที่พระพุทธเจ้าพระชนมายุ 80 พรรษา ทรงใกล้จะปรินิพพาน พระองค์ได้เสด็จพาพระอานนท์ไปประทับ เพื่อปรินิพพานที่เมืองเล็กชื่อว่า กุสินารา

พระอานนท์ได้กราบทูลอาราธนาให้ไปปรินิพพานที่เมืองใหญ่ แต่พระพุทธองค์ได้ตรัสบอกให้ทราบว่า เมืองนี้ในอดีตกาลอันยาวนานก็เคย เป็นเมืองใหญ่โตมาก่อน

อันที่จริง น่าจะมีความหมายที่ลึกซึ้งกว่านั้น ถ้าไปปรินิพพาน ในเมืองใหญ่ กษัตริย์เมืองนั้นก็จะได้พระบรมสารีริกธาตุไปบูชาเพียงพระองค์ เดียว ทำให้คนทั่วไปไม่อาจบูชาได้ทั่วถึง

ครั้นเมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้ว มีกษัตริย์อีก 7 นคร ได้ยกทัพมา เพื่อขอแบ่งพระบรมสารีริกธาตุจากกษัตริย์มัลละผู้ครองเมืองกุสินารา จนเกือบเกิดสงครามแย่งพระบรมสารีริกธาตุ

ในที่สุด โทณพราหมณ์ได้เข้ามาห้ามทัพ โดยถวายอนุสาสน์ให้กษัตริย์เหล่านั้นยึดมั่นในคำสอนของพระพุทธเจ้าคือ ความอดทน ความไม่เบียดเบียน และความสามัคคี

สุดท้าย กษัตริย์ทั้งหลายจาก 8 พระนครได้พระบรมสารีริกธาตุ พระนครละ 2 ทะนาน รวมเป็น 16 ทะนาน ส่วนโทณพราหมณ์ในฐานะผู้จัดการในครั้งนี้ก็ไม่ยอมน้อยหน้าใคร

เขาได้แอบหยิบพระเขี้ยวแก้วข้างขวาด้านบนเอาไปซ่อนไว้ที่มวยผมเก็บไว้เป็นส่วนตัว ฝ่ายพระอินทร์เห็นว่าไม่เหมาะสม จึงไปนำมาไว้ให้เทวดาเคารพ ณ จุฬามณีเจดีย์สถาน

ณ ดาวดึงส์พิภพจึงมีเจดีย์สำคัญที่ชื่อว่า จุฬามณีเป็นที่ประดิษฐานพระเมาฬี คือพระเกสาผมของเจ้าชายสิทธัตถะในวันที่เสด็จออกผนวช อีกประการหนึ่ง คือพระเขี้ยวแก้วดังกล่าวแล้ว

เรื่องนี้จึงเป็นเครื่องเตือนใจว่า คนดีแม้ตายจากไปแล้ว กระดูกยังเป็นที่ต้องการสำหรับคนที่รักเพื่อเอาไว้เคารพบูชา นี่จึงเป็นที่มาของการสร้างพระเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เรียนรู้ประวัติที่มาของพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า

คำคมวันนี้

นรชาติวางวายมลายสิ้นทั้งอินทรีย์

สถิตทั่วแต่ชั่วดีประดับไว้ในโลกา

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นเพื่อบันทึกเหตุการณ์ประวัติศาสตร์งานวันพระราชพิธีเก็บพระบรมอัฐิของรัชกาลที่ 9 ณ พระเมรุมาศ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 124

(เสาร์ 28 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยจากความจริงสู่สัจธรรม

ลูกรัก วันนี้ เวลา 17.30 น. จะมีพระราชพิธีพระราชกุศลพระบรมอัฐิ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พูดภาษาสามัญแบบชาวบ้านก็คือ การทำบุญกระดูก

รัชกาลที่ 9 ประสูติ 5 ธันวาคม พ.ศ.2470 ในขณะที่พระบรมชนกสิ้นพระชนม์ 24 กันยายน พ.ศ. 2472 ทรงมีพระชันษา 37 พรรษา ขณะนั้นพระองค์มีชนมายุแค่ 2 พรรษาเท่านั้น

นับจากวันนั้นจนถึงวันนี้ 88 ปีผ่านไป ในขณะนั้น สมเด็จย่าพึ่งมีพระชนมายุได้แค่เพียง 29 พรรษาเท่านั้น สมเด็จย่าจึงต้องทรงเลี้ยงดูพระธิดาและพระโอรสทั้ง 3 พระองค์ตามลำพัง

9 มิถุนายน พ.ศ. 2489 ขณะที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 พระชนมายุได้แค่เพียง 19 พรรษา สมเด็จย่าพระชนมายุ 46 พรรษา ทรงได้รับข่าวร้ายเมื่อรัชกาลที่ 8 สวรรคตกระทันหัน

ขณะที่สวรรคตนั้น รัชกาลที่ 8 มีพระชนมายุแค่เพียง 21 พรรษา ครองราชย์ได้แค่เพียง 12 พรรษาเท่านั้น เหตุการณ์นั้นได้ผ่านล่วงมาแล้ว 71 ปีแล้ว

รัชกาลที่ 9 โทมนัสอย่างที่สุด พระองค์ได้ตรัสไว้ตอนหนึ่งว่า

“...อดคิดถึงพี่ไม่ได้เลยแม้แต่ขณะเดียว ฉันเคยคิดว่า ฉันจะไม่ห่างจากพี่ตลอดชีวิต แต่มันเป็นเคราะห์กรรมไม่คิดเลยว่าจะเป็นกษัตริย์ คิดแต่จะเป็นน้องของพี่เท่านั้น...”

นับจากนั้น สมาชิกในครอบครัวก็เหลือแค่เพียง 3 พระองค์เท่านั้น จนกระทั่ง 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2538 สมเด็จย่าของปวงชนชาวไทยได้สิ้นพระชนม์จากไปด้วยพระชนมายุถึง 95 พรรษา

ในหลวงรัชกาลที่ 9 ต้องวิปโยคจากพระชนนีในขณะที่มีพระชนมายุได้ 68 พรรษา เป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ที่สุด นับจากต้องทรงวิปโยคจากพระบรมชนกและพระเชษฐาธิราชเป็นลำดับ

นับจากนั้น พระองค์ก็ทรงเหลือแต่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่ทรงเป็นเหมือนตัวแทนของพระประยูรญาติทั้งหลายผู้จากไป

2 มกราคม พ.ศ. 2551 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ สิ้นพระชนมายุด้วยพระชันษา 85 พรรษา ขณะที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 พระชนมายุ 81 พรรษา พระประยูรญาติผู้เป็นที่รักทรงจากไปหมดแล้ว

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เรียนรู้ความทุกข์จากการวิปโยคจากบุคคลผู้เป็นที่รัก

คำคมวันนี้

รูปดับแต่ชื่อเสียงความดีงามยังปรากฏ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นเพื่อบันทึกเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ งานวันพระราชพิธี พระราชกุศลพระบรมอัฐิ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ของรัชกาลที่ 9 เรียงมาโดยลำดับ นับจากงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระราชพิธีเก็บพระบรมอัฐิ ณ พระเมรุมาศ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 125

(อาทิตย์ 29 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยจากธรรมชาติคืนสู่ธรรมชาติ

ลูกรัก วันนี้ เวลา 10.30 น. จะมีพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศล และเชิญพระโกศพระบรมอัฐิ ขึ้นประดิษฐ์พระวิมานบนพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท

เวลา 17.30 น. พระราชพิธีบรรจุพระบรมราชสรีรางคาร ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามและวัดบวรนิเวศวิหาร วัดแรกเป็นสุสานหลวง วัดที่สองทรงเคยประทับอยู่ตอนผนวช

วัดราชบพิธฯ เป็นวัดประจำรัชกาลที่ 5 ส่วนคำว่า สุสานหลวงนั้น หมายถึง เป็นวัดที่รัชกาลที่ 5 โปรดให้สร้างเพื่อบรรจุพระอัฐิของบุคคลผู้ที่พระองค์ทรงมีความรักใคร่ใกล้ชิด

นั่นคือ พระมเหสี เจ้าจอมมารดา และพระราชโอรสและพระราชธิดาทั้งหลาย ทั้งหมดจะได้อยู่ร่วมกันหลังจากที่ได้สิ้นพระชนม์ล่วงลับไปแล้ว มีสุนันทานุสาวรีย์ เป็นต้น

ส่วนวัดบวรนิเวศวิหาร เคยเป็นที่ประทับอยู่ของรัชกาลที่ 9สมัยที่ทรงผนวชเป็นเวลา 15 วัน ระหว่างวันที่ 22 ตุลาคม – 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2499

พระองค์มีสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ (ม.ร.ว.ชื่น นพวงศ์) สมเด็จพระสังฆราชเจ้าแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พระองค์ที่ 13 เป็นพระราชอุปัธยาจารย์ ทรงได้รับฉายาว่า ภูมิพโลภิกฺขุ

นอกจากนั้น สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ 19 ในขณะที่มีสมณศักดิ์เป็นพระธรรมวราภรณ์ได้เป็นพระอภิบาล (พระพี่เลี้ยง) ในขณะทรงผนวชด้วย

ย้อนกลับไปในสมัยพุทธกาล เมื่อพระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ทั้งหลายได้นิพพานไปแล้วนั้น พระอัฐิธาตุจะกลายเป็นพระธาตุที่มีความใสเหมือนแก้วเจียรไน

นี่เป็นความมหัศจรรย์อีกประการหนึ่ง บางครั้ง ในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ไม่อาจทราบได้ว่า หมดกิเลสหรือไม่ จึงให้สังเกตในขณะที่มรณภาพ ถ้ากระดูกเป็นพระธาตุจึงถือว่าเป็นอรหันต์

ในอันตรธาน 5 ประการว่าด้วยความเสื่อมสูญสิ้นศาสนานั้น ได้ระบุข้อ 5 ไว้ว่า พระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้าในที่ต่าง ๆ จะมาประชุมกันเป็นพระวรกายอีกครั้งหนึ่ง

ครั้นแล้ว พระองค์จะทรงแสดงเทศนาเป็นครั้งสุดท้าย จากนั้นไฟก็จะลุกเผาพระบรมสารีริกธาตุนั้นจนสลายหมด จึงจะชื่อว่าเป็นการหมดสิ้นพุทธศาสนาอย่างสมบูรณ์

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เรียนรู้เรื่องพระบรมอัฐิและพระบรมสารีริกธาตุ

คำคมวันนี้

จากธุลีคืนสู่ธุลี

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการบันทึกเหตุการณ์ประวัติศาสตร์เรื่องพระอัฐิ หมายถึง กระดูก ส่วนพระสรีรางคาร หมายถึง เถ้ากระดูก

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 126

(จันทร์ 30 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยการออกทุกข์

ลูกรัก วันนี้ มติคณะรัฐมนตรีให้ข้าราชการออกทุกข์ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป หลังจากที่ไว้ทุกข์ด้วยการแต่งดำหรือขาวมาเป็นเวลาหนึ่งปีนับจากพฤหัสบดี 13 ตุลาคม 2559 เป็นต้นมา

อันที่จริง ธรรมเนียมการไว้ทุกข์ด้วยการแต่งตัวในแต่โบราณนั้นจะมีความสัมพันธ์ที่บ่งบอกให้รู้ถึงสถานะระหว่างผู้ไว้ทุกข์กะผู้ตาย ดังนี้

1. ถ้าแขกแต่งชุดสีดำ แสดงให้ทราบว่า แขกคนนั้นมีอาวุโสหรือศักดิ์ศรีที่สูงกว่าผู้ตาย

2. ถ้าแขกแต่งชุดสีขาว แสดงให้ทราบว่า แขกคนนั้นมีอาวุโสหรือศักดิ์ศรีที่ต่ำกว่าผู้ตาย

3. ถ้าแขกแต่งชุดสีม่วงแก่หรือสีน้ำเงิน แสดงให้เห็นว่าไม่ได้เป็นญาติกะผู้ตาย

ธรรมเนียมการแต่งกายด้วยผ้าหลากสีแบบนี้ ในปัจจุบันเราไม่ค่อยจะพบเจอ เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากตะวันตก จึงนิยมใช้สีดำเป็นหลัก กลายเป็นเรื่องปกติว่าไปงานศพต้องแต่งดำ

อีกประการหนึ่ง คือการโกนหัวไว้ทุกข์ให้แด่พระมหากษัตริย์ ลุถึงสมัยรัชกาลที่ 4 ทรงประกาศให้ราษฎรไม่ต้องโกนศีรษะไว้ทุกข์ให้พระอนุชา คือบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว

ครั้นถึงสมัยรัชกาลที่ 5 ทรงมีพระราชปรารภให้ราษฎรเลิกโกนศีรษะเนื่องจากจะเป็นการยากลำบากจนเกินไป จนถึงรัชกาลที่ 6 จึงทรงสั่งให้ยกเลิกการโกนศีรษะไว้ทุกข์

การไว้ทุกข์นั้น ถือว่าเป็นการแสดงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษผู้ล่วงลับไปแล้ว เป็นการแสดงความอาลัยรักต่อผู้จากไป นานเข้าธรรมเนียมก็ค่อย ๆ หายไปหมดไปทีละอย่าง

ส่วนการออกจากทุกข์นั้น ถือว่าเป็นธรรมเนียมอีกเหมือนกัน เมื่อเราไว้ทุกข์มีการแต่งกายเป็นต้น ต่อมา ก็ควรออกจากทุกข์ทำชีวิตให้เข้มแข็งจะได้ไม่หดหู่เศร้าหมองจนเกินไป

ในส่วนของป๋านั้น เป็นข้าราชการก็ต้องยึดปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีที่ให้แต่งกายไว้ทุกข์ เป็นระยะเวลา 1 ปี นับจากวันสวรรคต พฤหัสบดี 13 ตุลาคมพ.ศ. 2559 เป็นต้นมา

หลังพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพเสร็จแล้ว ในวันพฤหัสบดี 26 ตุลาคม พ.ศ.2559 ได้ขยายเวลาออกมาอีก 2 อาทิตย์ มาออกทุกข์ได้ในวันจันทร์ที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2560 นั่นเอง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เรียนรู้และทำความเข้าใจกับความทุกข์ อยู่กับทุกข์ให้ได้ และหมดความทุกข์ด้วยการไม่เข้าไปยึดมั่นถือมั่น

คำคมวันนี้

ทุกข์เพียงแค่ให้เรียนรู้แต่ไม่ให้ยึด

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อบันทึกเหตุการณ์ประวัติศาสตร์วันนี้ สามารถที่จะออกทุกข์ได้แล้ว มีทุกข์แล้วก็ไม่ควรที่จะหมกมุ่นอยู่กับความทุกข์ ควรหาทางหลุดพ้นจากทุกข์ให้ถาวร

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 127

(อังคาร 31 ตุลาคม 2560)

ว่าด้วยสุดท้ายก็ลืม

ลูกรัก การสวรรคตของกษัตริย์ 3 พระองค์ นับจากรัชกาลที่ 1 ผู้ทรงเป็นปฐมวงศ์ เรื่อยมาจนถึงรัชกาลที่ 5 สุดท้ายมาถึงเหตุการณ์ปัจจุบันคือ รัชกาลที่ 9 ผ่านเวลาอันยาวนาน ดังนี้

รัชกาลที่ 1 สวรรคตวันที่ 7 กันยายน พ.ศ. 2352 ผ่านไปแล้ว 208 ปี

รัชกาลที่ 5 สวรรคตวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2453 ผ่านไปแล้ว 107 ปี กับ 8 วัน

รัชกาลที่ 9 สวรรคตวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2559 ผ่านไปแล้ว 1 ปี กับ 18 วัน

มนุษย์เรามีกาลเวลาเป็นกลไกทางธรรมชาติเพื่อจะให้ลืมเลือน มิฉะนั้น มนุษย์คงเป็นบ้าเพราะความทุกข์ที่มีมากมายโดยเฉพาะความทุกข์ จากความพลัดพรากจากคนรัก ของรัก เป็นต้น

สิ่งที่ทำให้ลืมมีได้หลายประการ ดังนี้

1.ไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์เหมือนการสวรรคตของรัชกาลที่ 1 และรัชกาลที่ 5 พวกเราผู้เกิดในรัชกาลที่ 9 ทำได้แค่เพียงสำนึกใน พระมหากรุณาธิคุณที่ทรงตั้งปฐมวงศ์และเลิกทาส เป็นต้น

2. อยู่ในเหตุการณ์ เหมือนพวกเราอยู่ในภาพแห่งประวัติศาสตร์ การสวรรคตของรัชกาลที่ 9 บัดนี้ 1 ปี ผ่านไป กาลเวลาทำให้พวกเรา คลายความทุกข์โศกลงไปมากทีเดียว

แต่ความทุกข์ก็ดูเหมือนจะกลับมาเยือนพวกเราอีกครั้งหนึ่ง เมื่องานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพในวันพฤหัสบดี 26 ตุลาคม พ.ศ. 2560 ที่ผ่านมา

อย่างไรก็ดี นับจากคนรุ่นเราผู้จากไป อนุชนรุ่นหลังผู้เกิดมาไม่ทันรัชกาลที่ 9 เยาวชนเหล่านั้นก็คงทำได้เพียงแต่ระลึกถึงพระองค์ในฐานะ ดังนี้

1. พระมหากษัตริย์ผู้ครองราชย์ยาวนานกว่าพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ รวมถึงทรงครองราชย์ยาวนานกว่ามหากษัตริย์พระองค์ใดในโลกนี้ถึง 70 พรรษา

2. พระมหากษัตริย์ผู้ทรงงานหนักที่สุดในโลก จากโครงการในพระราชดำริทั้งหมดมากมายถึง 4,447 โครงการ ครอบคลุมวิถีชีวิตคนไทยทั้งหมดจากฟ้าถึงดิน ป่า น้ำ และเขื่อน

3. พระบรมชนกของรัชกาลที่ 10 พระองค์ครองราชย์ด้วยพระชนมายุแค่เพียง 19 พรรษา ทรงเป็นพระเจ้าหลานเธอของรัชกาลที่ 5 และปีสวรรคตมาตรงกันในเดือนตุลาคม

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เข้าใจกฎธรรมชาติที่ว่าด้วยการลืมที่ธรรมชาติมอบให้ไว้แก่มนุษย์ จะได้ไม่ทำให้มนุษย์ต้องทุกข์โศกมากเกินไป

คำคมวันนี้

ไม่ต้องสนใจว่าฉันเป็นใคร แต่ให้สนใจว่าฉันทำอะไร

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อชี้ให้เห็นการลืมความทุกข์เสียใจเพราะผ่านกาลเวลาอันยาวนาน สิ่งที่เหลือไว้ก็แต่เพียงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 128

(พุธ 1 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยรักให้เป็น

ลูกรัก ชีวิตมนุษย์คือการเรียนรู้ทั้งสุขและทุกข์ เพื่อจะให้ทุกข์น้อยที่สุด สุดท้าย ก็คือการอยู่แบบไม่ทุกข์ในทุกเรื่อง ฟังแล้วเหมือนง่ายแต่ในภาคปฏิบัติทำได้ยากยิ่ง

คนเป็นพ่อแม่มีความรักและเป็นห่วงลูก ลูกดีก็เป็นห่วงเพราะความดีของเขา ลูกไม่ดีก็ยิ่งเป็นห่วงหนักเข้าไปอีกเพราะความประพฤติชั่วของลูก สรุปจึงต้องทุกข์เพราะความกังวลห่วงใย

พระพุทธเจ้าได้ตรัสสอนคนเป็นพ่อแม่ ให้มีเมตตา กรุณา มุทิตา ยินดีชื่นชมในตัวลูกขั้นสุดท้าย ทรงสอนให้ทำใจวางเฉย ทั้งนี้เพราะสัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรมที่เขาสร้าง

คนเป็นแฟนหรือสามีภรรยากัน ก็อดไม่ได้ที่จะหึง หวง และห่วงกังวล เกรงเขาจะไม่รักและจะนอกใจ อยากจะให้เขารักและซื่อตรงต่อเราคนเดียว มันเป็นความรู้สึกเป็นจริงที่ยากจะปฏิเสธ

วันหนึ่ง เมื่อเขาเปลี่ยนไป ก็ทำใจไม่ได้ เสียใจ น้อยใจ โกรธและคับแค้นใจ กินไม่ได้ นอนไม่หลับ เนื่องจากอยากให้เขามีความเที่ยงตรงเสมอต้นเสมอปลายในความรัก

อันที่จริง ความรักก็ตกอยู่ในกฎของไตรลักษณ์ทั้ง 3 ประการ ดังนี้

1. อนิจจัง ความไม่เที่ยง วันนี้ รักกัน พรุ่งนี้ อาจจะยิ่งรักมากกว่าเดิม หรืออาจจะเบื่อหน่ายจนอยากเลิกไปเลย นี่เป็นความจริงที่เราพบเห็นกันดาษดื่นในชีวิตคู่ทั่วไป

2. ทุกขัง เมื่อความรักแปรเปลี่ยนไป เบื่อ เลิกรัก ความทุกข์ก็บังเกิด เสียใจไม่อยากให้เขาต้องเปลี่ยนใจ หรือบางครั้ง ตัวเราเองนั่นแหละที่เบื่อหน่ายชิงชังอยากเลิกจากเขา

3. อนัตตา เนื่องจากรักตกอยู่ในอนิจจังและทุกขัง รักจึงบ่งบอกให้ทราบว่า มันมีลักษณะความเป็นอนัตตา เนื่องจากสั่งให้เป็นไปตามใจปรารถนาไม่ได้

ดังนั้น ถ้าคิดจะลองรัก จะต้องเข้าใจกฎแห่งความจริง 3 ลักษณะเหล่านี้ไว้ด้วย ความทุกข์จะได้ไม่มาก เมื่อพบความจริงที่ความรักต้องแปรเปลี่ยนไปเป็นขมไม่หอมหวานเหมือนอย่างเดิม

ฟังดูเหมือนง่าย แต่มันเป็นเรื่องที่เราต้องฝึกใจให้ยอมรับความจริงให้ได้ ถ้าเราไม่ยอมรับความจริง เรานั่นแหละที่จะเจ็บปวดและทรมานอยู่ฝ่ายเดียว

เตรียมใจไว้ให้พร้อม รักเหมือนไฟ ให้ใช้สติเป็นเหมือนชุดผจญเพลิง พยายามให้มันลวกเราให้บาดเจ็บน้อยที่สุด ถ้าไม่บาดเจ็บเลยถือว่าประสบความสำเร็จในการเล่นกับไฟรัก

จากป๋าผู้ไม่อยากให้ลูกต้องมีทุกข์เพราะความรักแม้แต่น้อยนิด

คำคมวันนี้

มีรักร้อยก็เป็นทุกข์ร้อย

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อเตือนใจคนที่มีความรักทุกรูปแบบ ถ้าขาดสติก็จะเกิดทุกข์ทันที เมื่อคิดอยากลองรัก จงพยายามให้ไฟรักเผาลนให้เจ็บปวดให้น้อยที่สุด

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 129

(พฤหัสบดี 2 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยหัวใจพ่อที่แหลกสลาย

ลูกรัก เมื่อวันอังคารในขณะที่ป๋ากลับจากงานศพ ป๋าได้เห็นลูกสาวของป๋ากำลังจัดรายการถ่ายทอดสดผ่านทางเฟซบุ๊ก ป๋าจึงได้เข้าไปดูว่าลูกจะพูดเรื่องอะไร

สิ่งที่ทำให้ป๋าตกใจอย่างที่สุดก็คือ ป๋าเห็นภาพลูกสาวกำลังยกเบียร์กระป๋องขึ้นดื่มในขณะจัดรายการ เมื่อเบียร์กระป๋องหมดไป 1 กระป๋อง ลูกก็ดื่มเบียร์ขวดต่อไปอีก 1ขวด

ยิ่งไปกว่านั้น ลูกใส่เสื้อกีฬาแขนกุด ขณะที่ลูกลุกไปและหันหลังให้กล้อง ป๋าเห็นแผ่นหลังที่ขาวสะอาดของลูกเต็มไปด้วยรอยสัก มันทำให้ป๋ารู้สึกสะอึกเพราะคาดคิดไม่ถึง

ป๋ายังได้ยินลูกคุยกับเพื่อนรักสมัยอนุบาลว่า บุหรี่อยู่หน้ารถ ป๋าเลยยังไม่รู้ว่า ตกลงลูกสาวป๋าสูบบุหรี่ด้วยหรือเปล่าหรือเป็นของเพื่อน เห็นแต่แค่ดื่มเบียร์ในขณะถ่ายทอดสดเท่านั้น

แค่นี้ป๋าก็รู้สึกทุกข์ระทมมากมาย เนื่องจากตัวป๋าเองดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกในขณะอายุ 12 ปีด้วยความอยากรู้อยากเห็น นับจากนั้นจนถึงบัดนี้ 50 ปี ป๋าไม่เคยแตะต้องอีกเลย

รอยสักที่คนสมัยนี้นิยมกัน แต่สำหรับป๋าแล้ว ป๋าไม่อยากให้ผิวอันขาวสะอาดของลูกต้องเปรอะเปื้อนด้วยสีหมึกแต่ประการใด แม้ลูกและคนอื่นจะมองด้วยความสวยงามก็ตามเถิด

ลูกอายุ 32 ปีแล้ว แม้ลูกจะยังไม่มีครอบครัว แต่ลูกก็โตแล้ว มีการงานทำที่มั่นคง มีธุรกิจที่จะต้องดูแล แต่ป๋ากลับมองว่าลูกใช้ชีวิตที่หมิ่นเหม่เหลือเกิน

ลูกเป็นคนที่นอนน้อยมาก ป๋าสังเกต วันหนึ่ง ลูกนอนประมาณแค่ 3 – 4 ชั่วโมงเท่านั้น อีกทั้งลูกยังเป็นคนที่ทำงานหนักมากเหลือเกิน

กลางวันรับราชการ กลางคืนต้องมาคอยดูแลร้านค้าที่ลูกรับผิดชอบ ยิ่งไปกว่านั้น ลูกยังดื่มเครื่องดื่มมึนเมาอีก แต่ป๋ายังไม่เคยเห็นลูกสูบบุหรี่เท่านั้นเอง

ความทุกข์ของป๋าจึงบังเกิดเพราะความห่วงใยในตัวลูกนั่นเอง ชีวิตลูกสุ่มเสี่ยงมากเกินไป ลูกยังใช้ชีวิตด้วยความประมาทอย่างที่สุด จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมด

สิ่งที่ป๋าจะทำได้ก็เพียงการบ่นลอยลมเท่านั้น ป๋าคงพูดอะไรมากไม่ได้เพราะลูกโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว มีการงานรับผิดชอบตนเองได้แล้ว

จากป๋าผู้ต้องกลายมาเป็นพ่อที่มีความทุกข์เพราะเข้าไปยึดว่านี่คือลูกสาวของเรา ผู้จะต้องดำเนินชีวิตตามแบบฉบับคนที่เป็นพ่อ

คำคมวันนี้

ความทุกข์เกิดมีเพราะเข้าไปยึดถือว่าเป็นของเรา

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อเตือนใจคนเป็นพ่อแม่ที่ต้องมีทุกข์เพราะความหวังดีอยากให้ลูกได้ดี เป็นคนดี มีสุขภาพดี คือความทุกข์เพราะการเข้าไปแบก

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 130

(ศุกร์ 3 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยวันลอยกระทง

ลูกรัก วันนี้ เป็นวันพระใหญ่ ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 หรือที่คนไทยรู้จักกันดีว่า วันลอยกระทง ถือเป็นประเพณีใหญ่ที่คนไทยให้ความสำคัญมากวันหนึ่ง

จุดประสงค์ของการลอยกระทง มีดังนี้

1. เพื่อเป็นการขอขมาพระแม่คงคา คงคาอันเป็นชื่อเฉพาะแม่น้ำคงคาในอินเดีย จึงกลายเป็นชื่อแม่น้ำโดยทั่วไป คนไทยต้องการขอขมาแม่น้ำที่ตนใช้ดื่ม อาบและถ่ายของปฏิกูลลงไป

แนวคิดเรื่องการขอขมา เป็นการแสดงออกถึงความกตัญญู คือความรู้คุณของผู้มีพระคุณ มีบิดามารดา เป็นต้น และสิ่งที่เป็นธรรมชาติมีแม่น้ำ เป็นต้น

2. เพื่อบูชารอยพระบาทของพระพุทธเจ้า ที่ทรงได้ประทับรอยไว้ที่ริมฝั่งแม่น้ำนัมมทานที พญานาคได้กราบทูลขอเพื่อให้พระองค์ได้ทรงประทานสิ่งเคารพเพื่อระลึกถึงพระพุทธองค์

3. เพื่อเป็นการลอยความทุกข์โศกโรคภัยให้หมดไปกับปีเก่า ขอให้ชีวิตในปีต่อไปมีแต่ความดีงาม ดังนั้น จะพบว่าประเพณีนี้จึงได้รับความนิยมมากเพราะมีผลในแง่จิตวิทยา

4. เพื่อเป็นการบูชาพระอุปคุตที่จำพรรษาที่สะดือทะเล โดยถือว่าท่านมีฤทธิ์มากเพราะสามารถปราบพระยามารได้นี่เป็นประเพณีของชาวเหนือ

5. ในบางที่ก็แปลกไปอีก ใช้ลอยกระทงเป็นโคมไฟขึ้นบนฟ้า เพื่อบูชาพระจุฬามณีที่ประดิษฐานพระเขี้ยวแก้วและพระเมาฬีคือพระเกศา ของพระพุทธเจ้า ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์

นอกจากนี้ สิ่งหนึ่งที่หลายคนคงจะลืมไปก็คือ พระสารีบุตร อัครสาวกฝ่ายขวา ผู้เลิศในทางมีปัญญา เป็นเหมือนหัตถ์ขวาของพระพุทธเจ้า ท่านได้ดับขันธ์นิพพานในวันนี้ที่นาลันทาบ้านเกิด

ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนานั้น พระพุทธเจ้าทรงได้พระสารีบุตร เป็นฝ่ายบุ๋นช่วยในการวางแผน ส่วนพระโมคคัลลานะเป็นฝ่ายบู๊ คือ ฝ่ายปฏิบัติการทำให้แผนการนั้นสำเร็จ

พระพุทธศาสนาเจริญงอกงามแผ่ออกไปอย่างไพศาลก็เพราะ อาศัยอัครสาวกทั้ง 2 เป็นที่น่าเสียดายว่า อัครสาวกทั้งสองนิพพานก่อน พระพุทธเจ้าจะทรงดับขันธ์ปรินิพพาน

การสูญเสียพระอัครสาวกทั้งสองรูป จึงเหมือนทำให้พระพุทธเจ้า ทรงสูญเสียพระหัตถ์ซ้ายขวาเลยทีเดียว เรื่องนี้แสดงให้เห็นว่า งานที่จะประสบความสำเร็จได้ต้องมีทีมงานลูกน้องที่ดี

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เข้าใจประเพณีลอยกระทงอย่างลึกซึ้ง

คำคมวันนี้

เจ้านายดีเพราะมีลูกน้องที่ดีคอยสนับสนุน

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่ออธิบายประเพณีวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 12 หรือที่รู้จักกันว่าประเพณีวันลอยกระทงและวันดับขันธ์ของพระสารีบุตร ในวันนี้

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 131

(เสาร์ 4 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยปากเป็นเอก

ลูกรัก วันนี้ ป๋าได้ไปทำหน้าที่วิพากษ์การนำเสนอของนิสิต ในวิชามรดกอารยธรรมโลก อันเป็นวิชาบูรณาการที่นิสิตจะต้องเลือกเรียนหนึ่งหมวดในหลายหมวดที่จะต้องศึกษาเพื่อให้จบ

วิชานี้จะต้องมีส่วนหนึ่งอันเป็นส่วนสำคัญของวิชา คือการนำเสนองานด้วยรูปแบบของพาวเวอร์พอยท์ต่อหน้าอาจารย์ผู้เป็นคณะกรรมการวิชาและฟังคำวิพากษ์จากคณาจารย์

ป๋าเห็นความตื่นเต้นของนิสิตแล้วอดนึกขำไม่ได้ พวกเขาจะตื่นเต้นมือและเสียงสั่น เนื่องจากเป็นการเสนองานวิชาการต่อหน้าอาจารย์และเพื่อนนิสิตที่เรียนวิชานี้

ย้อนนึกไปถึงตัวเองเมื่อ 32 ปีที่แล้ว ขณะที่เป็นสามเณรวัยรุ่นในตอนนั้น หลวงน้าให้เทศน์หน้าศพโยมยายของป๋า ตอนนั้น ตื่นเต้นมากที่สุดในชีวิตเพราะเป็นการเทศน์ครั้งแรกของป๋า

ไม่แน่ใจว่าเทศน์ไปได้อย่างไร พอตั้งนะโมเสร็จ จากนั้น ก็เทศน์ด้วยความตื่นเต้น ใจมันหวิว ๆ หัวใจแทบกระดอนออกมาทางปาก เทศน์จบตอนไหนก็แทบไม่รู้ตัว

มือที่ถือคัมภีร์มันสั่นไปมาตามความตื่นเต้นของมือที่ประคองใบลาน มองไปยังญาติโยมที่กำลังฟังเทศน์ เห็นทุกคนพนมมือนั่งมองมาที่ตัวเรากันหมด เฮ้อ ชีวิตหนอชีวิต

ย้อนกลับมายังนิสิตที่นำเสนอในวันนี้ ทางอาจารย์ผู้เป็นคณะกรรมการได้กำหนดให้นิสิตเข้าไปปรึกษางานได้ถึง 3 ครั้ง ทั้งการนำงานพาวเวอร์พอยท์มาให้ดูและการซ้อมนำเสนอ

อาจารย์จะทำการแก้ไขจุดบกพร่องและปรับปรุงส่วนต่าง ๆ ที่เห็นว่าเป็นจุดอ่อน บรรดาอาจารย์จะทำตัวเหมือนพระอุปัชฌาย์ที่เข้าไปเพ่งโทษลูกศิษย์ผู้เป็นสัทธิวิหาริก

พระอุปัชฌาย์มีหน้าที่จับผิดลูกศิษย์เพื่อทำให้พวกเขาได้ดี จับผิดจนไม่เหลือความผิดที่จะให้จับ คงเหลือแต่ความดีอย่างเดียว ฉันใด อาจารย์ก็มีหน้าที่แก้ไขการนำเสนอให้นิสิตดีขึ้น ฉันนั้น

โบราณให้ความสำคัญในเรื่องปากมาก ท่านถือว่าคนจะดีหรือไม่ก็เพราะปาก จึงได้มีคติสอนเตือนใจมนุษย์ไว้ว่า ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา

มีคำอธิบายในเรื่องนี้ว่า ปากสำคัญกว่าสิ่งใด การเก่งในการคำนวณเลขหรือการมีความรู้ดีในเรื่องหนังสือก็ยังสู้ปากไม่ได้ ส่วนดีชั่วก็เป็นตราบาปประทับใจที่ตนเองรู้ดีว่าทำอะไรลงไป

จากป๋าผู้อยากให้ลูกใช้ปากให้เป็นประโยชน์แก่ชีวิต

คำคมวันนี้

ปากเป็นเอก เลขเป็นโท

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อให้เห็นความสำคัญอย่างมากในการใช้ปากของมนุษย์ จนพระพุทธเจ้าต้องทรงบัญญัติเป็นศีล คือข้อห้ามเพื่อป้องกันไม่ให้มีการละเมิดเบียดเบียนผู้อื่นในทางวาจา ขอให้มนุษย์จงใช้ปากเพื่อการสร้างสรรจรรโลงโลกนี้เถิด

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 132

(อาทิตย์ 5 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยอย่าเปิดช่องทางแก่ความชั่ว

ลูกรัก วันนี้ ป๋าได้มาคุมสอบนิสิต 3 วิชาที่สอนในภาคเรียนนี้ โดยให้พวกเขามาสอบรวมกันเกือบ 100 คน 2 วิชาใน 3 วิชานั้นใช้ข้อสอบ 3 ชุดเพื่อป้องกันการทุจริตในการสอบ

ดังที่ป๋าเคยเล่าให้ลูกฟังไปแล้วในอดีต ถ้าเลี่ยงได้ในการคุมสอบ ป๋าจะทำทันที เนื่องจากเมื่อคุมสอบครั้งใดจะสะเทือนใจทุกครั้ง เนื่องจากนิสิตชอบทุจริตในการสอบมีการลอกข้อสอบ เป็นต้น

ถ้าจะจับทุจริตนิสิตคงโดนกันหมดเกือบยกห้อง พวกเขาจะพยายามใช้ทุกวิธีทางเอื้อประโยชน์แก่ตนเอง ไม่คิดว่าการทุจริตเป็นความผิด ถือว่าถ้าทำผิดแล้วจับไม่ได้ก็ไม่ใช่การทุจริต

มีบทสวดมนต์อยู่ 1 ท่อนหนึ่ง สวดว่า มาโรกาสัง ลภันตุ มา แปลว่า อย่าเปิดโอกาสแก่หมู่มาร เทอญ ความหมายก็คือ ให้พยายามปิดช่องทางอย่าให้มีการทำความชั่วเกิดขึ้น

มนุษย์เป็นสัตว์โลกที่มีความอ่อนแอมากทั้งทางร่างกายและจิตใจ สำหรับจิตใจนั้นก็คือการที่ใจของเราขาดการอดทน ไม่สามารถจะอดกลั้นต่อสิ่งเย้ายวนใจ สุดท้าย พวกเขาก็แพ้ทางกิเลสทุกครั้ง

ป๋าคิดว่า นับวันมนุษย์เราก็ยิ่งใจบาปหยาบช้ากันมากขึ้น ไม่มีความละอายแก่ใจ ไม่มี ความเกรงกลัวต่อบาปกรรม ยิ่งให้ความสำคัญกะวัตถุมากเท่าใด มนุษย์จะเลวมากยิ่งขึ้นเท่านั้น

ก็เมื่อเป็นเด็ก ยังกล้าทำชั่วมีการโกงข้อสอบได้ ครั้นโตขึ้นไปเป็นผู้ใหญ่ ก็ต้องทำชั่วมากขึ้นกว่าเดิมอย่างแน่นอน ถ้าได้ดิบได้ดีเป็นรัฐมนตรีอาจถึงขั้นโกงชาติสิ้นแผ่นดินได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ป๋าต้องออกแบบข้อสอบให้มี 3 ชุดที่ไม่เหมือนกัน แม้นั่งใกล้กันในวิชาเดียวกันก็ไม่สามารถที่จะลอกกันได้ นี่คือการป้องกันการทำความชั่ว

เชื่อป๋าเถิดลูกเอ๋ย ให้หาทางป้องกันดีกว่าเมื่อเกิดเรื่องแล้วค่อยมาแก้ปัญหาทีหลัง แต่บางครั้ง แม้เราคิดว่า ป้องกันอย่างดีแล้ว แต่สำหรับคนจะโกงนั้น พวกเขาก็จะหาทางโกงจนได้

เคยมีนิสิตทุจริตในการโกง ครั้นถูกจับได้ อาจารย์ที่คุมสอบได้ตำหนิว่า คุณไม่มีความเป็นสุภาพบุรุษ เอาเปรียบเพื่อนด้วยการทำทุจริตลอกข้อสอบ

ปรากฏว่านิสิตที่ทำทุจริตคนนั้น พอได้ฟังก็เกิดความละอายสะเทือนใจไปกระโดดตึกพุ่งหลาวตกลงมาตาย เรื่องนี้ก็เป็นอุทาหรณ์สอนใจหลายฝ่ายได้เป็นอย่างดี

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เข้าใจมนุษย์ผู้มีความอ่อนแอด้านศีลธรรม

คำคมวันนี้

อย่าเปิดโอกาสแก่มารทั้งหลาย เทอญ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อชี้ให้เห็นว่าการสอนศีลธรรมนั้นสำหรับคนเป็นพ่อแม่ ครูบาอาจารย์นั้น จะต้องปฏิบัติตัวให้เห็นเป็นแบบอย่าง ยิ่งไปกว่านั้น ควรหาทางป้องกัน จะดีกว่าไปสอนเมื่อเกิดเรื่องขึ้นแล้ว เนื่องจากมนุษย์มักทนไม่ไหวต่อสิ่งเร้าที่น่าเย้ายวน

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 133

(จันทร์ 6 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยชีวิตครู

ลูกรัก เมื่อตอนเป็นเด็กป๋าเคยเฝ้าถามตัวเองว่า โตขึ้นอยากประกอบอาชีพอะไร คำตอบคืออยากเป็นแพทย์เพื่อรักษาคน แต่ในโลกแห่งความเป็นจริงชีวิตป๋า คืออาชีพครูบาอาจารย์

การเป็นครูครั้งแรกเริ่มต้นตอนเป็นสามเณรอายุ 18 ปี เมื่อขึ้นเทศน์ในงานศพโยมยาย จากนั้น ชีวิตครูก็เริ่มมาเรื่อย ๆ เป็นครูสอนนักธรรม ครูสอนบาลี ครูสอนวิชาวาทศิลป์

ส่วนอีกวิชาหนึ่งที่แปลกประหลาดมากที่สุด เมื่อไปอยู่ที่ไหนมักจะมีเวทีรอคอยป๋าเสมอ นั่นคือครูสอนวิชากรรมฐาน เหมือนชีวิตถูกกำหนดมาให้สอนวิชานี้และมีความสุขทุกครั้งที่ได้สอน

เงินเดือนที่ได้รับจากการเป็นครู เริ่มด้วยหลักร้อยจนมาถึงหลักหมื่นในปัจจุบัน พูดแล้ว ก็คงไม่มีใครเชื่อแต่ความจริงเป็นเช่นนั้นจริง ๆ

ครูมีหน้าที่ให้ความรู้เพื่อปลดเปลื้องศิษย์ให้หลุดพ้นจากความทุกข์ คือความโง่ ทุกข์พื้นฐานของมนุษย์คือ อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ คิดเลขไม่เป็น ครูมีหน้าที่แก้ทุกข์เหล่านั้น

สูงขึ้นไปอีก คือการทำให้ศิษย์รอดตายจากการมีอาชีพต่าง ๆ ที่เรียกว่า ทำการป้องกันในทิศทั้งหลาย คือจะไปในทิศใดก็ทำให้พวกเขาไม่อดตาย มีอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว

ดังนั้น ความเป็นครูจึงต้องมีคุณธรรมกำกับอันได้แก่ การเป็นเหมือนพ่อแม่ คือการเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านศีลธรรม นั่นคือการที่ครูจะต้องแนะนำลูกศิษย์ไปในทางที่ดี

ข้อต่อไป คือการสอนให้ศิษย์เกิดความเข้าใจในเรื่องที่ตนเองสอน ครูต้องทำให้ศิษย์ที่มีพื้นฐานความฉลาดต่างกันได้เข้าใจในเรื่องที่ตนเองสอน จึงไม่ใช่เป็นงานที่ทำได้ง่ายเลย

ครูจะต้องไม่ปิดบังอำพรางความรู้ ไม่หาผลประโยชน์จากศิษย์ มีความรู้เท่าไหร่ก็มอบให้เท่านั้น เท่าที่ศิษย์จะรับได้และรับไหว ยกย่องให้กำลังใจและคอยปลอบประโลมในยามที่เขาท้อแท้

ครูจะต้องเป็นผู้ให้ตลอด เป็นเหมือนที่ปรึกษาศิษย์ตลอดชีวิต ทั้งในและนอกห้องเรียน การเป็นครูไม่ถูกปิดกั้นด้วยเวลา แม้เขาจะให้เกษียณอายุในวัย 60 ปีก็ตาม แต่ต้องเป็นครูจนตาย

ถ้าครูทำได้แบบนี้ จะได้ชื่อว่าครูที่มีคุณค่า เป็นผู้ยกระดับวิญญาณศิษย์ จากความเป็นสัตว์โลกทั่วไปที่ดำเนินชีวิตตามสัญชาตญาณสู่ความเป็นมนุษย์ผู้สมบูรณ์สูงสุด

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เข้าใจความหมายที่ลึกซึ้งของคำว่าครู

คำคมวันนี้

ครูคือแสงสว่างในโลกมนุษย์

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อชี้ให้เห็นความสำคัญของความเป็นครูผู้เปรียบเหมือนแสงสว่างในโลกมนุษย์นี้ ถ้าไร้อาชีพนี้ แสงสว่างคือสติปัญญาของมนุษย์คงหมดไป มนุษย์ทุกคนในโลกคงไม่ต่างอะไรกับกระบือตาบอด ถ้าไม่เดินหลงตกเหวก็คงตกเป็นเหยื่อของสัตว์ร้าย

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 134

(อังคาร 7 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยการเมากิเลสกับการเมาเหล้า

ลูกรัก โดยปกติ มนุษย์เรานั้นจะถูกกิเลสคือ ความโลภ ความโกรธ และความหลงครอบงำจิตใจอยู่ตลอดเวลา หาเวลาที่จิตใจจะปลอดโปร่งขาว และสะอาดปราศจากกิเลสยากเหลือเกิน

คนที่มีกิเลสนั้น จะหาช่องว่างที่ทำให้เกิดสติปัญญาทำได้ลำบากมาก แต่ก็มีบ้างในบางเวลาที่พอจะให้ศีล สมาธิ และปัญญาสอดแทรกเข้าไปเพื่อการทำลายกิเลส

ความโลภหรือราคะนั้น จะมีลักษณะที่อยากได้มาเป็นของเรา ธรรมชาติของมันจึงมีโทษน้อยแต่ก็สละตัดได้ยาก ติดหนึบเหมือนมดที่ติดและต้องตายเพราะน้ำผึ้ง

ส่วนโทสะมีลักษณะที่ผลักออกหรือต้องการทำลาย ธรรมชาติของมันจึงมีโทษมากแต่คลายออกจากจิตได้ไวมากหลังจากที่ทำลายไปแล้ว

ในขณะที่โมหะหรืออวิชชานั้น ธรรมชาติของมันจะมีโทษมากและยังคลายช้าอีกด้วยพูดง่าย ๆ ว่า แม้ทำชั่วยังไม่รู้ตัวว่าทำชั่ว จึงมีธรรมชาติที่น่ากลัวมากดังได้กล่าวไปแล้ว

การดื่มเหล้าหรือของมึนเมาก็เช่นเดียวกัน เริ่มแรกจะมาจากการจิบนิดหน่อย ต่อมา เพราะความที่มันเป็นยาเสพติดจึงเริ่มดื่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จนกลายเป็นก๊ง คือแก้วขนาดเล็กสุด

ครั้นเสพติดมากขึ้น การดื่มก็หนักไปตามลำดับ จากก๊งเปลี่ยนไปเป็นกั๊ก จากกั๊กกลายไปเป็นแบน เลื่อนขึ้นไปเป็นกลมและจบด้วยหนึ่งลังคือ 12 ขวดและติดจนกลายเป็นผีสุราดื่มไม่เลือกเวลา

ลูกเอ๋ย ผู้ชายดื่มเหล้าป๋ายังคงพอทำใจให้ยอมรับได้ เนื่องจากเป็นธรรมชาติของพวกผีปีศาจสุรา แต่ถ้าผู้หญิงซึ่งเป็นเพศแม่ดื่มของมึนเมาป๋าจะสะเทือนใจทำใจได้ยากลำบากเหลือเกิน

ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น คนโบราณกล่าวว่า ขาดพ่อเหมือนถ่อหัก ขาดแม่เหมือนแพแตก ไม่มีพ่อแพจะเคลื่อนไปแบบไร้ทิศทาง แต่คนโดยสารก็ยังพออยู่รอดได้ แต่ขาดแม่พังทลายไม่มีเหลือ

ดังนั้น ป๋าจึงทำใจไม่ได้จริง ๆ ที่เห็นลูกสาวป๋าผู้เป็นแม่ของโลกใบนี้ยกของมึนเมาขึ้นดื่มเพื่อทำลายสติสัมปชัญญะตัวเอง ขอเถิดนะ ลูกเอ๋ย อย่าได้ทำแบบนี้อีกเลยถ้าลูกรักตนเองและป๋า

จากป๋าผู้ไม่อยากให้ลูกต้องดื่มลิ้มรสน้ำนรกอันเป็นน้ำดื่มจากซาตานผู้มอมเมามนุษยชาติให้ต้องตกเป็นทาสของมันอย่างโงหัวไม่ขึ้น

คำคมวันนี้

ไม่เมาเหล้าแต่นี่เรายังเมารัก

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อชี้ให้เห็นโทษของกิเลสที่ปั่นหัวมนุษย์อยู่ทุกวัน อันเป็นสิ่งที่ทำให้เราต้องมัวเมาในกิเลส โดยการเปรียบเทียบกับการเมาเหล้า เมากิเลสก็หนักพออยู่แล้ว แต่ถ้า ยังไม่รักตัวเองกลับไปเมาเบียร์ เหล้า และบุหรี่ จะชื่อว่าเป็นคนฉลาดมีสติปัญญาได้อย่างไร ขอให้ลูกที่น่ารักของป๋า ได้โปรดคิดให้จงหนัก เพราะรักดอกป๋าจึงต้องบอกผ่านตัวอักษร

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 135

(พุธ 8 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยคน 3 วัย

ลูกรัก คนในโลกนี้ แม้จะมีเกือบ 7 พันล้านคน แต่เราสามารถประมวลลงได้ใน 3 วัย นั่นคือ 1. ปฐมวัย 2. มัชฌิมวัย 3. ปัจฉิมวัย มีคำอธิบายดังนี้

1. ปฐมวัย 1 - 25 ปี วัยเด็ก เมื่อโตรู้เดียงสา พ่อแม่ก็จะส่งให้ไปศึกษาหาความรู้ เพื่อจะได้มีวิชาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวต่อไป วัยนี้จะเน้นการศึกษาหาความรู้เป็นหลัก

ธรรมชาติของคนวัยนี้ จะชอบเฝ้ามองหาอนาคตที่ยังมาไม่ถึง ใฝ่ฝันถึงอนาคตที่ไม่แน่นอนและมักจะคิดวาดฝันถึงอาชีพและคนรักของตนเป็นต้น

2. มัชฌิมวัย 26 – 50 ปี วัยผู้ใหญ่ จะเป็นวัยที่ต้องประกอบอาชีพมีครอบครัว ชีวิตจึงเลิกเพ้อฝันเพราะต้องอยู่ในโลกความจริง คือยุ่งอยู่กับภาระหน้าที่เลี้ยงดูครอบครัวและหน้าที่การงาน

ธรรมชาติของคนวัยนี้ ชีวิตต้องอยู่กับปัจจุบัน คือการทำงานหาเงินเลี้ยงปากท้องและครอบครัว เป็นชีวิตศูนย์กลางของทุกชีวิตที่ต้องพึ่งพิงเขาทั้งเด็กและคนชราที่ต้องรับผิดชอบ

3. ปัจฉิมวัย 51 – 75 ปี วัยชรา จะเป็นวัยที่ชีวิตสังขารร่วงโรย โรคภัยไข้เจ็บเริ่มถามหา หมดอนาคตที่จะแสวงหาอีกต่อไปแล้ว จึงเหลือแค่เพียงแต่อดีตที่จะมองย้อนกลับมา

ธรรมชาติของคนวัยนี้ จึงไม่มีอนาคต แม้มีปัจจุบันก็ยังเป็นปัจจุบันที่ถวิลหาแต่อดีตที่สดชื่นหรือขื่นขมที่ผ่านพ้นไปแล้ว ถ้ามีสติปัญญาประสบการณ์อดีตจะเป็นคลังความรู้ได้เป็นอย่างดี

อันสืบเนื่องมาจากวัยและประสบการณ์ที่ต่างกันนั่นเอง ดังนั้นพวกเขาจึงมีความเห็นที่ต่างกันไปและทำให้เกิดความไม่เข้าใจ นำมาซึ่งความขัดแย้งในที่สุด

ผู้ใหญ่และคนชราก็มองเด็กด้วยความขำขัน ที่เห็นบรรดาเด็กเหล่านั้น มีแต่ความเพ้อฝันและเพ้อเจ้อต่ออนาคตที่ยังมาไม่ถึงและไม่แน่นอนว่าจะต้องเป็นไปตามที่คาดฝัน

ในขณะที่เด็กก็มองผู้ใหญ่และคนชราด้วยความรู้สึกที่น่าเบื่อหน่ายช่างเป็นผู้ที่รู้ดีไปหมดทุกเรื่อง ทำไมจะต้องเป็นฝ่ายที่ถูกทุกครั้งไป คำว่า ขอโทษเด็กพูดเป็นบ้างไหม?

แม้คนชราก็มองลูกที่เป็นผู้ใหญ่เหมือนลูกน้อย ไม่เคยคิดว่าเขาเป็นผู้ใหญ่ ทั้ง ๆ ที่ขณะนี้เขาเป็นพ่อคนแม่คนแล้ว ลูกบางคนผมสองสีกลายเป็นปู่ย่าตายายไปแล้วก็มี

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เข้าใจความคิดของคน 3 วัยที่ทำให้เกิดความขัดแย้งต่อกัน

คำคมวันนี้

ความเข้าใจจะเป็นตัวปิดช่องว่างระหว่างวัย

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อชี้ให้เห็นความแตกต่างทางความคิด ดังนั้น ความรักคือเมตตาและสติปัญญา คือความเฉลียวและความฉลาด จะทำให้เราอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุขไม่เกิดความขัดแย้ง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 136

(พฤหัสบดี 9 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยเวลา เงินตรา และสุขภาพ

ลูกรัก ในโลกนี้ มีสิ่ง 3 อย่างที่ไม่ค่อยจะสามัคคีไปด้วยกันได้เลย นั่นก็คือ

1. เวลา สำหรับบางคนนั้น รู้สึกมีเวลามาก แต่บางคนกลับรู้สึกว่าตนเองช่างมีเวลาน้อยเหลือเกินทั้ง ๆ ที่ทุกคนก็มีเวลาจากธรรมชาติเท่ากันคือ 24 ชั่วโมง

2. เงินตรา คนที่เกิดมานั้นจะมีฐานะไม่เท่าเทียมกัน บางคนจน แต่บางคนเกิดมาร่ำรวยพ่อแม่สร้างทุกอย่างไว้ให้เรียบร้อยแล้ว ตัวเองแค่เกิดมาเสวยความสุขที่บรรพบุรุษสร้างไว้ให้เท่านั้น

3. สุขภาพ ในช่วงวัยเด็ก คนส่วนมากจะไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องเจ็บไข้ได้ป่วย แต่ครั้นพออายุมาก เริ่มย่างเข้าสู่วัยกลางคน ก็จะเริ่มมีปัญหาสุขภาพมีโรคประจำตัวกันมากบ้างน้อยบ้าง

เมื่อตอนเป็นเด็ก จะรู้สึกว่าเรามีเวลามากมายเหลือเกิน เด็กบางคนจะเร่งให้เวลาหมดไปไวไว จะได้ถึงวันเสาร์อาทิตย์เพื่อจะได้หยุดพัก เที่ยว กินเล่น เป็นต้น

สำหรับเรื่องเงินนั้น ความจริงคือ จะมีคนรวยจริง ๆ ในโลกนี้แค่เพียง 10 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น นอกนั้น คือคนชั้นกลางและคนชั้นรากหญ้าผู้อุดมไปด้วยหนี้สินทั้งนั้นมากบ้างน้อยบ้าง

คนเหล่านี้ต้องใช้เวลาทั้งชีวิตเพื่อการเป็นราชาเงินผ่อน ผ่อนทุกอย่างทั้งบ้านและรถ รวมถึงเลี้ยงดูลูกกว่าจะหมดหนี้หรือลูกเรียนจบ บางคนใช้หนี้หมดก็พอดีฝาโลงปิดหน้า

บางคนมีสติปัญญา เมื่อเข้าสู่วัยกลางคนสามารถทำให้ครอบครัวไม่ลำบาก หลุดพ้นจากความเป็นหนี้ มีเงินทองสะสมเอาไว้ไม่ลำบาก แม้ยามแก่ตัว ตนเองก็ไม่เดือดร้อน

แต่ปัญหาที่เกิดมากสำหรับคนวัยกลางคนก็คือ เงินทองที่เก็บรักษามาทั้งชีวิตกลับไม่พอแก่โรคภัยไข้เจ็บที่มาเยี่ยมเยียน เรียกว่า หาเงินเพื่อมารักษาโรคนั่นเอง

นี่คือปัญหาของคนเป็นจำนวนมากในโลกนี้ ที่ไม่สามารถทำสิ่ง 3 อย่างคือ เวลา เงินตราและสุขภาพให้เข้ากันได้อย่างเหมาะสม

ส่วนคนที่โชคดีที่สุดในโลก คือคนที่สร้างบุญมาดี เกิดมาในครอบครัวที่ดีเป็นสัมมาทิฏฐิ มีฐานะที่ร่ำรวย ทำให้ไม่ต้องเหน็ดเหนื่อย เรียกว่า ชีวิตมีต้นทุนที่ดี

พวกเขาจึงรู้จักการแบ่งเวลาในการทำงาน หรืออาจใช้เงินทำงานแทนตัวเขา ทำให้มีเวลามากในการดูแลสุขภาพของตนตั้งแต่เด็กจนชรา มีชีวิตที่มีคุณภาพคือสุขภาพที่แข็งแรง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกจัดเวลาให้เหมาะสมในการหาเงินและสร้างสุขภาพที่ดีให้ตนเอง

คำคมวันนี้

เวลาและวารีมิได้มีไว้คอยใคร

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อต้องการอธิบายถึงสิ่ง 3 ประการที่ไม่ค่อยจะสามัคคีกัน ใครสามารถที่จะจัดสรรให้เหมาะสมได้ในคน ๆ เดียวกัน ถือว่าเป็นคนที่โชคดีที่สุดในโลก

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 137

(ศุกร์ 10 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยการวิ่งเพื่อมวลชน

ลูกรัก ช่วงนี้มีข่าวปรากฏการณ์อย่างหนึ่ง คือนักร้องดังชื่อตูนแห่งวงบอดี้สแลม กำลังวิ่งจากภาคใต้ อ.เบตง จ.ยะลา สู่ อ.แม่สาย จังหวัดเชียงราย เพื่อหาเงิน 700 ล้านบริจาคให้ 11 โรงพยาบาล

การวิ่งครั้งแรกของเขา คือการวิ่งจากกรุงเทพสู่ อ.บางสะพาน จ.ประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ 1 – 10 ธ.ค. 2559 ระยะทาง 400 ก.ม.ได้เงิน 85 ล้านบาท บริจาคให้โรงพยาบาลบางสะพาน

ครั้งนี้ เป็นการวิ่งใช้เวลา 2 เดือน เริ่มวิ่งตั้งแต่ 1 พ.ย. ที่ผ่านมา ระยะทาง 2,191 ก.ม. นี่จึงเป็นกระแสข่าวที่สร้างความตื่นตัวให้ประชาชนอย่างมากที่สุด

ณ ขณะนี้ วิ่งผ่านไปได้ 9 วัน กว่า 372 ก.ม. ได้เงินบริจาคกว่า 156 ล้านบาท กระแสบริจาคหลั่งไหลมาเหมือนสายน้ำที่ไหลมาอย่างไม่ขาดสาย คาดว่ายอดบริจาคคงได้ตามที่คาดหวัง

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนา งบประมาณด้านสาธารณสุขยังถือว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับกระทรวงอื่น ๆ ตามโรงพยาบาลต่าง ๆ ยังขาดแคลนเครื่องมือแพทย์

สิ่งที่ตูนกระทำเป็นความดีงาม นั่นคือการเสียสละตนเองกระตุ้นคนให้ทำดี แต่เป็นการสะท้อนให้เห็นปัญหาสาธารณสุขเมืองไทยที่ยังขาดแคลนทั้งบุคลากรและเครื่องมือทางการแพทย์

สิ่งสำคัญที่สุดสำหรับกระทรวงสาธารณสุข นั่นคือการทำงานเชิงรุก ได้แก่การแนะนำคนให้รู้จักรักษาสุขภาพให้แข็งแรง การป้องกันไม่ให้ป่วยย่อมดีกว่าเจ็บไข้แล้วมารักษา

ที่ควรเน้นให้มากที่สุดก็คือ การทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ การออกกำลังกายให้เหมาะสม การมีจิตใจที่เข้มแข็งในร่างกายที่แข็งแรง ควรกินอาหารเป็นยา ไม่ใช่การกินยาเป็นอาหาร

สิ่งที่ตูนทำแม้จะเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ คือการจัดหาเครื่องมือแพทย์เพื่อการรักษา แต่ก็ยังดีกว่าการไม่ได้กระทำอะไรเลย ถือว่าเป็นหยดน้ำทิพย์ที่ได้ชโลมลงมาบนหัวใจคนไทย

การทำความดีเป็นสิ่งที่เหนื่อยและต้องอาศัยกำลังใจที่หนักแน่นเนื่องจากจะต้องทวนต่อกระแสกิเลส แต่ก็ต้องทำต่อไปเพื่อปลุกกระแสให้คนได้เห็นความดีงามและทำตามด้วย

การบริจาคเป็นการกระทำเพื่อขจัดมัจฉริยะคือความตระหนี่ อีกทั้งยังเป็นการละความโลภคือการคิดอยากได้ของผู้อื่นมาเป็นของตน

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้มีมุทิตาจิตแก่คนที่ทำความดี นั่นคือไม่มีริษยาจิต แต่ให้ชื่นชมในความดีของเขา

คำคมวันนี้

สังคมเลวเพราะคนเลวท้อแท้

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อชี้ให้เห็นโทษของจิตที่มีริษยาเป็นตัวทำลายโลก เมื่อคนทำดี เราต้องชื่นชมและสนับสนุน ไม่ใช่พูดถากถางให้เสียกำลังใจ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 138

(เสาร์ 11 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยความยุติธรรมจากความตาย

ลูกรัก คนที่เกิดมาในโลกนี้มีความไม่เท่าเทียมกันหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา ฐานะ เงินทอง ยศศักดิ์ อำนาจวาสนา ความหล่อและความสวย เป็นต้น

ลูกคงสงสัยว่าสิ่งเหล่านี้เกิดมาจากอะไร ตามหลักพระพุทธศาสนาได้แสดงไว้ชัดเจน ในจูฬกัมมวิภังคสูตร อันเป็นเรื่องที่มนุษย์แตกต่างกันไปเพราะกรรมที่ตนสร้างในอดีต

ตัวอย่างเช่น ถ้าฆ่าสัตว์จะทำให้ต้องไปเกิดในอบายภูมิมีไปเกิดเป็นสัตว์นรก ครั้นมาเกิดเป็นมนุษย์ผลกรรมจากปาณาติบาตนั้นจะตัดรอนทำให้อายุสั้นกว่าปกติ เป็นต้น

ส่วนคนที่เกิดมาแล้วหน้าตาผิวพรรณไม่หล่อไม่สวยนั้น ก็สืบเนื่องมาจากการเป็นคนมักโกรธ จึงทำให้เป็นคนมีหน้าตาอัปลักษณ์ หน้าตาไม่น่ามอง ทั้งหมดมาจากผลกรรมแต่ปางก่อน

สำหรับคนที่เกิดมาในชาตินี้แล้วยากจนเข็ญใจนั้น ก็สืบเนื่องมาจากในอดีตชาติ เป็นคนตระหนี่ ไม่เคยให้ทานมาก่อน จึงทำให้ต้องลำบากอดอยากแม้จะขยันมากมายแค่ไหนก็ตาม

นี่คือหลักคำสอนในทางพระพุทธศาสนา จะเน้นเรื่องการกระทำของมนุษย์ มันจะกลายเป็นพลังงานที่คอยควบคุมมนุษย์จากอดีตชาติ สู่ปัจจุบันชาติและส่งผลไปถึงอนาคตชาติ

ดังนั้น การที่เรามองว่าไม่ได้รับความยุติธรรมที่เกิดมาไม่เหมือนกัน แต่ทั้งหมดก็มาจากผลกรรมที่เราทำนั้นเอง ไม่ได้มาจากความบังเอิญหรือการกลั่นแกล้งจากเทพเจ้าองค์ไหนเลย

แต่สิ่งหนึ่งที่ป๋ามองว่า เป็นความยุติธรรมจริง ๆ จากธรรมชาติก็คือ ความตาย เป็นสัจธรรมที่สุด ป๋าจะไม่พูดถึงความแก่และความเจ็บเพราะบางครั้งดูเหมือนจะมีความสับสนอยู่บ้าง

คำว่า สับสน หมายถึง บางคนดูหนุ่มสาวกว่าวัย มีความแข็งแรงแม้จะมีอายุมาก บางคมีความแข็งแรงมีโรคน้อย แต่บางคนแก่ไวและมีโรคมาก จึงมองดูเหมือนจะไม่ยุติธรรม

แต่ถ้าพูดถึงความตายแล้ว ดูเหมือนจะเป็นความยุติธรรมมากที่สุดที่สรรพสัตว์ทั้งหลายได้รับจากธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นใครชายหญิง เด็กผู้ใหญ่ ฉลาดหรือโง่ ทุกคนตายหมด

จึงต้องขอบคุณธรรมชาติที่สุด แม้สังคมจะมีความไม่ยุติธรรมหลายอย่าง แต่สิ่งที่พวกเราได้รับจากธรรมชาติก็คือ ภาวะที่ทอดทิ้งร่างและต้องจากสรรพสิ่งอันเป็นที่รักไปสู่ปรโลกนั่นเอง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกรู้ว่าโลกยังมีความยุติธรรม

คำคมวันนี้

อันความตายชายนารีหนีไม่พ้น

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาจากคำขอร้องของนิสิตที่มาช่วยงานในวันเสาร์ เขาอยากรู้ว่าทำไมโลกนี้คนจึงไม่มีความเท่าเทียมกัน เช่น มีฐานะที่ไม่เทียมกัน เป็นต้น อันที่จริง ธรรมชาติให้ความจริงแก่มนุษย์เหมือนกัน คือความแก่ เจ็บ และที่เลี่ยงไม่ได้เลยคือความตาย

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 139

(อาทิตย์ 12 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยความผิดหวัง

ลูกรัก วัยรุ่นมักจะมีความไม่สมหวัง 2 ประการ คือเรื่องเรียนกับเรื่องรัก บางคนสมหวังเรื่องเรียนแต่มักผิดหวังเรื่องรัก บางคนสมหวังเรื่องรักแต่กลับมาผิดหวังเรื่องเรียน

บางคนโชคร้ายมากที่สุด ไม่สมหวังทั้งเรื่องเรียนและเรื่องรัก มีน้อยคนนักที่จะสมหวังทั้งสองด้าน เขามีบุญเลยทำให้ชีวิตไม่ได้เรียนรู้ความทุกข์ที่เกิดจากความผิดหวัง

มีนิสิตคนหนึ่ง คุณพ่อทำงานป่าไม้ เขาจึงมีคุณพ่อเป็นต้นแบบ อยากจะเจริญรอยตามแนวทางอาชีพของคุณพ่อ จึงตั้งเป้าหมายชีวิตว่าจะต้องเรียนคณะวนศาสตร์ให้ได้

ปีแรก เขาได้เลือกคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นอันดับ 1 แต่สอบติดอันดับ 2 คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยาเขตกำแพงแสน เรียนได้เพียง 1 เทอมก็ลาออกมาสอบใหม่

ปีต่อมา เลือกอันดับ 1 เหมือนเดิมคือคณะวนศาสตร์ แต่ไปสอบติดอันดับ 2 คณะประมง ดูเหมือนว่าโชคชะตาจะกลั่นแกล้งไม่เข้าข้างเอาเสียเลย ชีวิตจึงมีแต่ความผิดหวังซ้ำซ้อน

อันที่จริง มนุษย์ที่จะสมหวังทุกเรื่องคงหาไม่ได้แน่ในโลกนี้ เจ้าชายสิทธัตถะที่ทรงได้พระนามนี้มีความหมายว่า ปรารถนาสิ่งใด ก็ได้สมหวังหมดทุกประการ

แต่ในความเป็นจริงแล้ว พระองค์ต้องเผชิญกับความวิปโยคพลัดพรากจากพระชนนี ผู้สิ้นพระชนม์จากไปในขณะที่พระองค์มีพระชนมายุเพียง 7 วันเท่านั้น

ยิ่งไปกว่านั้น แม้พระองค์จะทรงมีชีวิตที่สมบูรณ์พูนสุขมากแค่ไหน แต่พระองค์ก็ต้องเผชิญกับความจริงในขณะพระชนมายุ 29 พรรษา นั่นคือการได้พบกับเทวทูตทั้ง 4 ประการ

เทวทูตทั้ง 4 คือ 1. ความแก่ 2. ความเจ็บ 3. ความตาย 4. สมณะ สิ่งเหล่านี้คือการตอกย้ำว่ามนุษย์ไม่มีทางสมหวัง พวกเขาจะต้องผิดหวังตลอดกาลนาน

เหตุผลก็คือ พวกเขาต้องการเป็นหนุ่มสาว แข็งแรง และเป็นอมตะ แต่ในโลกแห่งความจริงเขาจะต้องเหี่ยวเฉาเพราะความแก่ ถูกโรคภัยเข้าคุกคามทำให้อ่อนแอ และตายในที่สุด

สุดท้าย เพื่อหนีรอดจากความไม่สมหวัง เจ้าชายสิทธัตถะจึงต้องทรงสละชีวิตทางโลกออกไปผนวชและทรงค้นพบทางที่ทำให้สมหวังคือการหลุดพ้นจากกิเลสนั่นเอง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจความผิดหวัง

คำคมวันนี้

หวังสิ่งใดไม่ได้สิ่งนั้นก็เป็นทุกข์

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาตามคำขอร้องของนิสิตที่มาช่วยงานในวันนี้ เขาอยากรู้ว่าทำไมโลกนี้จึงไม่สมหวังตามที่เขาปรารถนา อันที่จริงมนุษย์ในโลกนี้มักจะผิดหวังตลอดเวลา พระพุทธเจ้าจึงได้ตรัสว่า ปรารถนาสิ่งใด ไม่ได้สิ่งนั้น นั่นก็เป็นทุกข์

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 140

(จันทร์ 13 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยความเป็นมืออาชีพ

ลูกรัก วันนี้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ประกาศหยุดการสอนตั้งแต่จันทร์ 13 – ศุกร์17 พฤศจิกายน 2560 เนื่องจากมีการซ้อมใหญ่เตรียมพร้อมรับงานพระราชทานปริญญาบัตร

ส่วนพระราชพิธีพระราชทานปริญญาบัตรนั้น จะเริ่มตั้งแต่จันทร์ 20 – ศุกร์ 24 พฤศจิกายน 2560 โดยมีสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารีเป็นผู้แทนพระองค์

ก่อนหน้านั้น ทางมหาวิทยาลัยได้จัดให้มีการซ้อมย่อยในวันเสาร์และอาทิตย์ 4 – 5,11 – 12 พฤศจิกายน 2560 จึงมีทั้งซ้อมย่อย ซ้อมใหญ่และวันเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร

ลูกอาจจะถามป๋าว่า ทำไมจึงต้องมีการฝึกซ้อมมากมายขนาดนั้น คำตอบคือ นี่คือลักษณะความเป็นมืออาชีพเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดในวันจริง

ในชีวิตมนุษย์ก็เช่นเดียวกัน เริ่มต้นมาจากความโง่เขลา เบาปัญญา ความไม่รู้จริง จึงทำให้ชีวิตต้องเกิดความผิดพลาด เราจึงต้องลองผิดลองถูกเสมอมาเพื่อค้นหาคำตอบที่ถูกต้อง

โธมัส แอลวา เอดิสันนักประดิษฐ์เอกของโลกก็เหมือนกัน กว่าตัวเขาจะประดิษฐ์หลอดไฟให้โลกได้สว่างไสวอย่างทุกวันนี้ เขาล้มเหลวมาตลอดแต่ก็ไม่เคยท้อแท้และทำสำเร็จในที่สุด

เจ้าชายสิทธัตถะครั้นผนวชแล้ว พระองค์ได้เสด็จไปศึกษาความรู้ตามสำนักต่าง ๆ ทรงเข้าไปฝึกสมาธิจากสำนักของท่านอาจารย์อาฬารดาบสกาลามโคตรและอุทกดาบส รามบุตร

แต่พระองค์ก็ยังไม่สามารถหาทางหลุดพ้นจากความทุกข์ ได้ทรงลาท่านอาจารย์ทั้งสองไปบำเพ็ญทุกรกิริยา คือการทรมานตนเองจนแทบมรณภาพ สุดท้าย ทรงค้นพบทางสายกลาง

อริยมรรคมีองค์ 8 หรือที่เรียกว่า มัชฌิมาปฏิปทา คือทางสายกลางอันนำไปสู่พระนิพพาน เป็นแนวทางที่พระองค์ทรงค้นพบ หลังจากที่ทรงใช้เวลาค้นคว้ายาวนานถึง 6 ปี

ดังนั้น คำว่า มืออาชีพ จึงมีความแตกต่างจากคำว่ามือสมัครเล่นอย่างมากมาย เนื่องจากต้องประกอบด้วยคุณธรรมหลากหลาย เริ่มตั้งแต่ ขันติ ความอดทน สัจจะ ความจริง พูดจริง ทำจริง

ยังมีคุณธรรมที่สำคัญคือ วิริยะ ได้แก่ ความเพียรที่กระทำอย่างต่อเนื่อง อธิษฐาน คือใจที่เด็ดเดี่ยวมุ่งมั่นต่อเป้าหมาย นี่คือคุณธรรมที่ทำให้เกิดความเป็นมืออาชีพ

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจความหมายของคำว่าที่ 1 ในทุกอาชีพ

คำคมวันนี้

ยิ่งฝึกซ้อมมากความผิดพลาดก็น้อยลง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการอธิบายให้เห็นความเป็นมืออาชีพที่จะต้องผ่านการฝึกซ้อมครั้งแล้วครั้งเล่าจนเกิดความชำนาญ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 141

(อังคาร 14 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยประชาพิจารณ์

ลูกรัก วันนี้ ภาควิชาฯ ของป๋าจะมีการวิพากษ์วิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอกเป็นครั้งแรกและคนที่ 1 ของรุ่นแรก โดยได้เชิญอาจารย์ทั้งหมดในภาควิชาฯ เข้าทำการวิพากษ์

อันที่จริง การฟังการวิพากษ์ของผู้อื่นเป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากมนุษย์เรานั้น มักจะรักตนเองจึงทำให้หลงตนเองและนำไปสู่การป้องกันตนเองโดยไม่ฟังคำตำหนิจากผู้อื่น

พระพุทธเจ้าจะทรงสอนเสมอ ให้เราได้ทำการกล่าวโทษโจทย์ความผิดตน พูดง่าย ๆ คือการให้จับผิดตนเอง ถ้าเราฝึกทำเรื่อย ๆ เราจะไม่มีเวลาไปจับผิดหรือตำหนิคนอื่น

ทั้งนี้เพราะแค่การจับผิดตนเองก็หมดเวลาแล้ว เนื่องจากความผิดของเรามากเหลือเกิน จึงไม่มีเวลาไปจับผิดคนอื่น ทำบ่อย ๆ สุดท้ายตัวเราจะกลายเป็นคนได้ดีหมดเลวในที่สุด

การฟังคนอื่นไตร่สวนงานของเราในที่สาธารณะก็เช่นเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องฟังคำชมเชยจากผู้อื่น แต่ให้ฟังคำตำหนิของผู้อื่นให้มาก เพื่อนำมาแก้ไขปิดจุดอ่อนไม่ให้ผู้อื่นโจมตี

เรื่องนี้คงเหมือนช่างปั้นพระพุทธรูป เริ่มแรก เมื่อปั้นใหม่ ๆ เขาก็ได้ฟังคนอื่นตำหนิฝีมือตนเองมากมาย จากนั้น ได้พัฒนาปรับปรุงไปเรื่อยๆ สุดท้าย เขากลายเป็นช่างปั้นฝีมือระดับครู

คนเราก็เหมือนกัน ถ้าหากถูกชมมาก ๆ นานเข้าก็จะเหลิง แต่ถ้าหากถูกตำหนิบ่อย ๆ ถูกด่ามาก ๆ จากคนที่รักและหวังดีแล้วเขานำมาปรับปรุงตัวก็กลายเป็นคนดีที่แม้แต่คนก็ชมพรหมก็สรรเสริญ

ในประเทศจีน สำนักวัดเส้าหลิน เมื่อศิษย์เรียนจบวิทยายุทธ์ เขาจะต้องผ่านด่าน 18 อรหันต์มนุษย์ทองคำ ถ้าผ่านด่านไปได้จึงจะถือว่าเรียนจบจากสำนักสามารถท่องไปในยุทธภพได้แล้ว

การเขียนวิทยานิพนธ์ก็เช่นเดียวกัน เป็นการยากเพราะต้องใช้เวลาในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์และต้องทำการสังเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการตีพิมพ์และทำการสอบเพื่อให้ผ่าน

เมื่อเขียนจบในแต่ละบทก็ต้องนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาชี้แนะ ต้องแก้ไขตามที่อาจารย์ชี้ให้เห็นข้อบกพร่อง ไม่สามารถทำตนให้เป็นชาล้นถ้วยได้เลย มิฉะนั้น จะเรียนไม่จบ

ตัวเราจึงเป็นเหมือนนักมวยที่กำลังชกอยู่ บางครั้ง งงเพราะกำลังถูกหมัดคู่ต่อสู้ต้องอาศัยครูฝึกบ้าง พี่เลี้ยงบ้าง ผู้รู้บ้าง คอยให้คำแนะนำในระหว่างยกเพื่อพิชิตคู่ต่อสู้

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้ดีเพราะถูกคนอื่นวิพากษ์

คำคมวันนี้

ได้ดีเพราะถูกด่า

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการอธิบายกระบวนการเรียนการสอบในระดับดุษฎีบัณฑิตที่จะต้องมีการมีการประชาพิจารณ์ก่อนสอบ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 142

(พุธ 15 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยมนุษย์ผู้เป็นทาสลิ้น

ลูกรักพระพุทธเจ้าได้ตรัสสอนไว้ว่า สัพเพ สัตตา อาหารัฏฐิติกา สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง ล้วนดำรงชีวิตอยู่ได้เพราะอาหารทั้งนั้น ถ้าปราศจากอาหารแล้ว นั่นหมายถึงการปราศจากชีวิต

การกินจึงถือเป็นเรื่องใหญ่มากสำหรับมนุษย์ บางคนถึงกับพูดเป็นเรื่องตลกแต่สะท้อนความจริงว่า กินเรื่องใหญ่ ตายเรื่องกลาง ตารางเรื่องเล็ก

มนุษย์ย่อมเป็นไปตามสิ่งที่เขากินจริง ๆ กินสิ่งดีมีประโยชน์ก็ก่อให้เกิดคุณแก่ร่างกาย แต่ถ้ากินสิ่งที่ไม่มีประโยชน์ก็ก่อให้เกิดโทษและทำให้อายุสั้น เป็นสัจธรรมแท้ ๆ

ถ้าลูกอดอาหารถึง 3 วัน ใครให้ลูกทำชั่วเพื่อแลกอาหาร 1 มื้อ ลูกจะตัดสินใจอย่างไร ข้อนี้ก็คงเหมือนพ่อแม่ที่จำเป็นต้องกินเนื้อลูกที่ตายในทะเลทรายเพราะความหิวนั่นเองไม่มีทางเลือก

นี่เป็นสิ่งที่น่าคิดทีเดียว การปลูกฝังศีลธรรม บางครั้ง ก็ทำได้ยากลำบากถ้าปากท้องหิวโหย เหมือนที่พระพุทธเจ้ามีรับสั่งให้เลี้ยงอาหารคนที่หิวโหยก่อนจะเทศน์ให้ฟังเมื่อเขาอิ่มแล้ว

ลูกเชื่อหรือไม่ ในอดีตมีพระราชาพระองค์หนึ่งชอบเสวยเนื้อกับเหล้า เมื่อทรงเมาและไม่มีเนื้อ พระองค์ได้กริ้วจนจับพระราชโอรสฟาดกับพื้นจนสิ้นพระชนม์

จากนั้น พระองค์ได้มีรับสั่งให้พ่อครัวนำร่างพระราชโอรสผู้ปราศจากวิญญาณไปทำกับแกล้มมาเสวย ครั้นเมื่อทรงสร่างเมาทราบเรื่องทั้งหมด ทรงตกพระทัยเศร้าโศกยิ่งนัก

พระองค์ได้ทรงอธิษฐานจิตว่า นับจากนี้ จนกว่าจะเข้าถึงนิพพาน พระองค์จะไม่ทรงแตะต้องเหล้าและของมึนเมาอีกต่อไป นี่คือโทษของการเป็นทาสลิ้นจนต้องสูญเสียผู้เป็นที่รัก

ในอดีต มีคนบางคนเห็นเศรษฐีกินอาหารราคาแพง เขาถึงกับยอมเป็นทาสเศรษฐี 3 ปี เพื่อจะให้ตนเองได้กินอาหารอย่างนั้นบ้าง มนุษย์ยอมลดศักดิ์ศรีของตนเองเพื่อปากได้ถึงขนาดนั้น

ป๋าแปลกใจมาก ที่รัฐผู้เป็นประดุจพ่อแม่ของผู้คน แต่กลับไม่ให้การคุ้มครองประชาชน ปล่อยให้มีการค้าเบียร์และเหล้าได้อย่างเสรี คิดแต่จะได้ภาษีบาปเพียงอย่างเดียว

แม้แต่เครื่องดื่มที่มีความหวานมากเกินไป รัฐก็ไม่เคยที่จะเข้าไปควบคุม ทำได้อย่างเดียวคือการขึ้นภาษีให้มากขึ้นสำหรับเครื่องดื่มที่เป็นเหมือนยาพิษเหล่านี้

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเอาชนะกิเลสทางลิ้นให้ได้

คำคมวันนี้

ชนะใดไม่ประเสริฐเท่าชนะใจตน

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการอธิบายให้เห็นภาพ บรรดามนุษย์ผู้ตกเป็นทาสลิ้นจนยอมทำความชั่วได้ทุกอย่างเพราะอยาก

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 143

(พฤหัสบดี 16 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยความจนเป็นทุกข์ในโลก

ลูกรัก ในขณะที่เรากินอาหารมื้อละเป็นพันเป็นหมื่น ยังมีคนอีกเป็นจำนวนมากในโลกนี้ที่กำลังอดตายอันเกิดจากความหิวโหยไม่มีอาหารจะกิน

ความยากจนถือว่าเป็นศัตรูสำคัญที่รัฐบาลทั้งโลกจะต้องต่อสู้ จุดประสงค์เพื่อดึงคนชั้นรากหญ้าให้หลุดพ้นจากภาวะโง่ จน เจ็บ ขึ้นมาสู่ภาวะคนชั้นกลางของประเทศให้ได้

แม้เมื่อได้เป็นคนชั้นกลางแล้ว พวกเขาก็ยังเป็นคนผู้อุดมไปด้วยหนี้สิน แต่โดยหลักการทั่วไปถือว่า เป็นคนมีคุณภาพด้วยการศึกษาและมีมาตรฐานชีวิตที่ดีกว่าคนระดับล่าง

ความยากจนนั้น เป็นปัญหาในเชิงโครงสร้างทางสังคม ถือเป็นหน้าที่ของรัฐบาลผู้เข้ามาบริหารประเทศจะต้องแก้ปัญหาลดช่องว่างคนจนให้น้อยลงที่สุดเท่าที่จะทำได้

ปัญหาความยากจนมาปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ 1. ขาดความรู้ 2. ขาดแหล่งทุน 3. เจ็บ

1. ขาดความรู้ ทำให้ไร้พลังในการผลักดันตนเองจากความลำบากสู่ความสบาย จึงเป็นหน้าที่เร่งด่วนของรัฐบาลจะต้องให้ความรู้สร้างอาชีพแก่คนเหล่านี้

2. ขาดแหล่งทุน ความจนทำให้ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้เงิน ทำให้ต้องดิ้นรนเข้าหาแหล่งเงินกู้นอกระบบที่ขูดรีดด้วยดอกเบี้ยสูงกว่าปกติ หาเงินได้มาเพื่อจ่ายดอกเบี้ยไม่ใช่เงินต้น

รัฐบาลมีหน้าที่อำนวยความสะดวก ให้คนเหล่านี้เข้าถึงแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยปกติ เพื่อทำให้เขาสามารถดำรงชีพได้อย่างไม่ลำบาก ถ้าทำได้ถือว่าแก้ปัญหาถูกจุด

3. เจ็บ หมายถึงโรคภัยต่าง ๆ รวมถึงทำตนให้ป่วยสืบเนื่องมาจากกินของเป็นโทษ ดื่มของมึนเมา การสูบบุหรี่ ติดอบายมุข ทำให้เงินที่ได้มาต้องเอาไปจ่ายในสิ่งที่ทำให้ชีวิตขาดคุณภาพ

ปัญหาข้อ 3 เป็นปัญหาที่รัฐบาลจะต้องให้กระทรวงสาธารณสุขเข้าป้องกันและแก้ไขทำให้ประชาชนมีทัศนคติที่ถูกต้องในการดูแลตนเองให้มีสุขภาพที่ดี

สิ่งที่ป๋าพูดมาทั้งหมดเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างทางสังคม ไม่แน่ใจว่าผู้บริหารจะเข้าใจได้มากน้อยแค่ไหน เนื่องจากคณะรัฐมนตรีมาจากคนร่ำรวยผู้เข้ามาบริหารประเทศไม่ใช่คนจน

จากป๋าผู้อยากให้ลูกสงสารเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

คำคมวันนี้

เปลวเทียนละลายแท่งเพื่อเปล่งแสงอันอำไพ

ชีวิตมลายไปเพื่อสิ่งใดเหลือไว้แทน

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการชี้ให้เห็นปัญหาและสาเหตุความทุกข์ของมนุษย์ในระดับรากหญ้า นั่นคือความเป็นหนี้ ยากจนมากก็ลำบากมาก เพราะหนี้เยอะดอกเบี้ยมาก แม้คนระดับชั้นกลางก็หนีไม่พ้นจากกับดักความเป็นหนี้ ดังนั้น เมื่อตนเองสบายหลุดพ้นจากความยากจนแล้ว ขอให้หันมาทำตนให้เป็นที่พึ่งแก่เพื่อนร่วมโลกผู้ยังลำบากอยู่ด้วยเถิด

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 144

(ศุกร์ 17 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยหยดน้ำในทะเลทราย

ลูกรัก สิ่งที่ตูนวงบอดี้สแลมทำ คือการวิ่งเพื่อรณรงค์ขอบริจาคเงินจากคนไทยคนละ10 บาทนั้น เมื่อเทียบกับปัญหาสาธารณสุขเมืองไทย ไม่ต่างอะไรกับหยดน้ำในทะเลทราย

ปัญหาของเมืองไทยด้านสาธารณสุขนั้น เมื่อสรุปแล้วจะมี 2 ประการหลัก ดังนี้

1. ปัญหาด้านแพทย์ องค์การอนามัยโลกได้กำหนดมาตรฐานแพทย์ 1 คน ต่อประชากร 1,500 คน ข้อมูล ปี พ.ศ. 2557 ระบุว่า แพทย์ไทย 1 คน ต้องดูแลประชาชนถึง 4,200 คน

แต่ถ้ามองภาพรวมของประเทศไทย การมีโรงพยาบาลเอกชนเข้ามาแบ่งเบาภาระการรักษา ของโรงพยาบาลรัฐนั้น ภาพที่ออกมาจะเป็นการเฉลี่ยแพทย์ 1 คน ต่อประชากร 2,000 คน

สมมุติว่า ถ้าแพทย์ 1 คนต้องตรวจคนไข้วันละ 60 คน ป๋าถือว่าเป็นงานหนักมากเกินไป ก่อให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพแพทย์และตัวคนไข้ ในแง่การวินิจฉัยโรคที่อาจไม่เที่ยงตรง

ปัญหาดังกล่าว ก่อให้เกิดภาวะสมองไหล นั่นคือแพทย์ลาออกจากระบบราชการไปทำงานโรงพยาบาลเอกชนเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งเงินและการมีเวลาให้ตนเองและครอบครัว

2. การรักษาฟรี ประเทศไทยไม่ได้เป็นประเทศที่ร่ำรวย ถือว่าเป็นประเทศกำลังพัฒนา ประเทศที่เรียนฟรี รักษาฟรี จะเป็นประเทศที่ร่ำรวยเก็บภาษีแพงเกือบ 50 เปอร์เซ็นต์ของรายได้

บัตรทอง 30 บาทรักษาทุกโรค มองอีกด้านหนึ่ง ดูเหมือนเป็นสิ่งที่ดีในการแบ่งเบาภาระให้แก่ประชาชนผู้เสียภาษีให้รัฐมากบ้างน้อยบ้าง ไม่ต้องเอาเงินในอนาคตมาจ่ายค่ารักษาพยาบาล

แต่ถ้ามองในด้านการบริหารจัดการ นับเป็นปัญหาใหญ่ของรัฐบาล เนื่องจากโรงพยาบาลต่าง ๆ จะไม่มีเงิน อยู่ไม่ได้ด้วยตัวเอง ทำได้เพียงการรอคอยการอุดหนุนจากภาครัฐเท่านั้น

ทั้งหมดที่ได้กล่าวมา เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาด้านสาธารณสุข สิ่งสำคัญที่สุดคือการดูแลสุขภาพให้แข็งแรงเป็นการป้องกันตนเอง ดีกว่าไปหาหมออันเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ

ดังนั้น การกระทำของตูน คือภาพสะท้อนปัญหาสาธารณสุขของประเทศไทย ที่ยังมีปัญหามากมายให้ต้องแก้ไข ตูนคือหยดน้ำแรกในทะเลทรายที่ต้องการรวมพลังจากพวกเราคนไทย

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเป็นเหมือนสายฝนหลั่งลงมาให้ความชุ่มชื่นดับทุกข์ให้แผ่นดิน

คำคมวันนี้

อันความกรุณาปราณีจะมีใครบังคับก็หาไม่

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการชี้ให้เห็นสิ่งที่ตูนได้ทำ คือการรณรงค์ให้คนไทยได้บริจาคเงินสร้างเครื่องมือแพทย์นั้น เหมือนหยดน้ำในทะเลทรายกับปัญหามากมายในกระทรวงสาธารณสุข ทั้งบุคลากรแพทย์ เตียงไม่พอรองรับ เครื่องมือแพทย์ไม่พอหรือไม่ทันสมัย ตูนได้ฉายภาพสะท้อนปัญหาที่จะต้องช่วยกันพัฒนาให้ระบบสาธารณสุขไทยดีขึ้นต่อไปในอนาคต

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 145

(เสาร์ 18 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยเพื่อนมนุษย์ผู้ทุกข์ยาก

ลูกรัก สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ได้ตรัสสอนพวกแพทย์ไว้ ดังนี้

"ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง ลาภทรัพย์และเกียรติยศจะตกแก่ท่านเอง ถ้าท่านทรงธรรมะแห่งอาชีพไว้ให้บริสุทธิ์"

"ฉันไม่ต้องการจะให้พวกเธอมีความรู้เพียงอย่างเดียว ฉันต้องการให้พวกเธอเป็นบุคคลที่ถึงพร้อมแล้วด้วย I don't want you to be only a doctor, but I also want you to be a man.

หมายความว่า ฉันต้องการให้พวกเธอ เป็นทั้งนายแพทย์และเป็นผู้ที่อยู่ในสังคมและศีลธรรมอันดีด้วย จึงสามารถทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติได้"

ลูกรัก ข้อความที่ป๋าได้อัญเชิญมานี้ เป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่า พระบรมชนกได้ทรงมีพระกรุณาธิคุณต่อประชาชนคนไทยอย่างแท้จริง

พวกเราคงทราบพระราชประวัติของพระองค์มาแล้ว จากทรงรับราชการทหารเรือ ทรงลาออกแล้วได้เสด็จไปทรงศึกษาต่อที่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ในปี พ.ศ. 2460

ขณะนั้น พระองค์ทรงมีพระชนมายุ 25 พรรษา ทรงจบแพทยศาสตร์เมื่อปี พ.ศ.2471 ขณะมีพระชนมายุ 36 พรรษา เมื่อทรงศึกษาจบแล้วได้เสด็จกลับมาประเทศไทย

พระองค์ได้เสด็จไปทรงงานที่โรงพยาบาลแมคคอร์มิค จังหวัดเชียงใหม่ได้ 3 สัปดาห์ จากนั้น ได้เสด็จกลับมาที่กรุงเทพฯ และไม่สามารถเสด็จกลับเชียงใหม่ได้เนื่องจากทรงประชวร

24 กันยายน พ.ศ. 2472 เวลา 16.45 พระองค์ได้เสด็จสวรรคตด้วยพระโรคฝีบิดในพระยกนะ (ตับ) โดยมีโรคแทรกซ้อนคือพระปัปผาสะ (ปอด) บวมน้ำและพระหทัยวาย

ขณะทรงสวรรคตนั้น พระองค์ทรงมีพระชนมายุแค่เพียง 37 พรรษา 8 เดือน 23 วัน ส่วนพระราชโอรส คือในหลวงรัชกาลที่ 9 พระราชโอรสองค์เล็กมีพระชนมายุแค่เพียง 2 พรรษาเท่านั้น

ชาวเมืองเชียงใหม่ได้ขนานพระนามของพระองค์ว่า หมอเจ้าฟ้า ในขณะที่ได้เสด็จไปทรงงานที่นั้น คนไทยรู้จักพระองค์ว่าทรงเป็นพระบิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบันของไทย

จากป๋าผู้อยากให้ลูกสงสารเพื่อนมนุษย์เหมือนสงสารตนเอง

คำคมวันนี้

หมอคือผู้รักษาไม่ใช่ผู้ทำลายชีวิตคน

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นเพื่อต้องการเทิดพระเกียรติพระบรมชนก ผู้ทรงพัฒนาระบบการแพทย์แผนปัจจุบันของไทย ทรงเป็นเจ้าฟ้าพระองค์แรกทางการแพทย์ที่ได้ทรงศึกษาในวิชานี้ ทำให้วงการแพทย์ไทยได้พัฒนาจากนั้นเป็นต้นมา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 146

(อาทิตย์ 19 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยอย่ายกหัวใจให้ใคร

ลูกรัก ในรามายณะได้แสดงให้เห็นว่า ทศกัณฐ์เป็นยักษ์ที่ฆ่าเท่าไหร่ก็ไม่ตาย เหตุผลเพราะทศกัณฐ์ไม่ได้มีหัวใจอยู่ในตัว จึงทำให้มีความเป็นอมตะ

ต้นเหตุมาจากการที่ตัวทศกัณฐ์ ได้ขอร้องให้พระฤาษีโคบุตรผู้เป็นอาจารย์ช่วยถอดดวงใจให้ โดยได้ไปทำพิธีที่ภูเขาชื่อว่านิลคีรี จากนั้น ได้นำดวงใจเก็บรักษาเอาไว้ที่ภูเขาแห่งนี้

สุดท้าย เมื่อหนุมานรู้ความลับนี้ จึงได้ไปหลอกพระฤาษีโคบุตรแล้วนำกล่องดวงใจของทศกัณฐ์ออกมาทำลาย ทำให้ทศกัณฐ์ต้องถึงกาลพินาศในครั้งนั้น

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า หัวใจต้องเก็บเอาไว้กับตัว การไม่มีหัวใจจะทำให้ไม่ตายนั้นเป็นสิ่งที่ดี แต่ถ้าคนล่วงรู้ความลับแล้วนำหัวใจมาทำลาย สู้เก็บไว้ที่ตัวแล้วหาทางป้องกันจะดีกว่าไหม

เรื่องที่สอง คนที่เราเคารพรัก เช่น พ่อแม่หรือครูบาอาจารย์ เป็นต้น บางครั้ง พวกท่านอาจถูกศัตรูแปลงตัวมาในเพศมิตรหลอกถามความลับ ทำให้เราต้องถูกฆ่าตายแบบไม่รู้ตัว

ดังนั้น ขึ้นชื่อว่าความลับไม่ควรบอกใคร ถ้าทศกัณฐ์ถอดหัวใจแล้วนำมาเก็บไว้ในที่มิดชิดโดยไม่บอกให้ใครรู้ บางที ทศกัณฐ์อาจจะไม่ต้องตายอย่างน่าเศร้าแบบนี้

ในชีวิตจริงก็เช่นเดียวกัน บางครั้ง เมื่อเรารักใคร ก็ชอบที่จะยกหัวใจมอบให้เขาทั้ง 4 ห้องโดยไม่ระแวงระวังเลย เมื่อคนที่เรารักเปลี่ยนใจทรยศหักหลัง เขาจะขยี้ใจเราทำให้เราตายได้ง่าย

ถ้าคิดจะรักใคร ควรรักเขาและให้แค่เพียง 2 ห้องหัวใจก็พอ เก็บไว้ 2 ห้องเผื่อความผิดหวังบ้าง เนื่องจากโลกนี้หาความแน่นอนอะไรไม่ได้ วันนี้รัก พรุ่งนี้เกลียด ไม่มีอะไรยั่งยืน

คนฉลาดจะต้องรู้จักเผื่อใจเอาไว้ ฟ้ายังมีวันเปลี่ยนสี สรรพสิ่งในโลกนี้ล้วนเปลี่ยนแปลง ถ้ารู้ความจริงเช่นนี้ จิตจะได้อยู่กับความจริงที่ไม่หลอกตัวเอง

เรื่องไม่ให้บอกความลับแก่ใครนี้ มาในมหานิบาตชาดก เรื่องมโหสถที่ไม่ยอมบอกความลับแก่ใคร ส่วนคนอื่นที่บอกความรักแก่คนที่รักต้องพบกับอันตรายในที่สุด

ดังนั้น ศัตรูที่กลับใจมาเป็นมิตรจึงเป็นสิ่งที่ดี แต่ถ้าเมื่อใด มิตรที่รักมากที่สุดได้กลายเป็นศัตรู เมื่อนั้นแหละ ความพินาศจะมาเยือนเราทันที

จากป๋าผู้ไม่อยากให้ลูกต้องเสียศูนย์ในเรื่องหัวใจ

คำคมวันนี้

หมั่นดูแลและคุ้มครองหัวใจให้ดี

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการสอนให้ลูกได้เรียนรู้ความจริงจากมหากาพย์รามายณะ ทั้งเรื่องอย่ายกหัวใจให้ใคร รวมทั้งอย่าบอกความลับแก่ใคร ทั้งหมดเป็นสิ่งที่เป็นอันตรายแก่ตนเองทั้งนั้น คนฉลาดต้องเก็บรักษาหัวใจเอาไว้ให้ดีและอย่าบอกความลับของหัวใจให้ใครได้รู้เด็ดขาด

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 147

(จันทร์ 20 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยเถรวาทและมหายาน

ลูกรัก ศาสนาในโลกนี้จะมีสิ่งที่เหมือนกันอย่างหนึ่ง คือเมื่อศาสดาผู้ก่อตั้งศาสนาดับขันธ์ลาจากไป จะเกิดแตกเป็นนิกายขึ้น ล้วนมีสาเหตุมาจากความเห็นและการปฏิบัติที่แตกต่างกัน

ศาสนาพุทธก็หนีไม่พ้นกฎเกณฑ์ความจริงข้อนี้ สืบเนื่องมาจากพระดำรัสของพระพุทธเจ้าที่ได้ตรัสไว้กะพระอานนท์ในมหาปรินิพพานสูตรว่า

"ดูก่อนอานนท์ เมื่อเราล่วงไปแล้ว ถ้าสงฆ์ต้องการก็จงถอนสิกขาบทเล็กน้อยเสียบ้างก็ได้"

ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ มีการตีความกันไปต่าง ๆ ว่าอะไรคือวินัยที่เป็นสิกขาบทเล็กน้อย สุดท้าย ที่ประชุมสงฆ์ในสังคายนาครั้งที่ 1 จึงได้ออกสังฆมติไปในทางเดียวกันเพื่อยุติปัญหา

นั่นคือให้คงวินัยของพระสงฆ์ทั้ง 227 ข้อ โดยไม่ให้มีการตัดทอนแต่อย่างใด มติของพระอรหันต์ทั้ง 500 รูปในครั้งนั้น จึงเป็นที่มาของคำว่า เถรวาท ที่เป็นนิกายดั้งเดิม

หลังพุทธปรินิพพานได้ 100 ปี ในสังคายนาครั้งที่ 2 ได้มีคณะสงฆ์จำนวนมากกลุ่มหนึ่งเรียกตัวเองว่า มหาสังฆิกะ ได้แยกตนออกไปจากกลุ่มเถรวาทเดิม

จากนั้นมหาสังฆิกะยังได้แยกย่อยออกเป็นกลุ่มนิกายอีกถึง18 นิกาย นี่คือร่องรอยที่มาของอีกนิกายหนึ่งที่มีชื่อว่า มหายาน จนถึงพุทธศตวรรษที่ 5 จึงเกิดนิกายมหายานอย่างเต็มตัว

ความแตกต่างระหว่างเถรวาทกับมหายานที่เห็นได้ชัดก็คือ นิกายเถรวาทจะมีแนวคิดแบบอนุรักษ์คำสอน ยึดถือตามที่พระพุทธเจ้าสอนมีวินัย 227 ข้อเป็นต้น ไม่ตีความออกไปเป็นอย่างอื่น

ในขณะที่มหายานสนใจความก้าวหน้า เน้นการตีความให้ความสำคัญในหลักธรรม คือความกรุณาเป็นหลักมากกว่าพระวินัย คำสอนก็เชื่ออาจารย์เป็นหลักจึงเป็นที่มาของคำว่า อาจริยวาท

มหายานเน้นพุทธภาวะ มุ่งความเป็นพระพุทธเจ้าเพื่อโปรดสรรพสัตว์ ส่วนเถรวาทจะมุ่งเน้นสาวกภูมิ คือความเป็นอรหันต์ระดับสาวก แต่ก็ไม่ได้ห้ามคนที่มุ่งพุทธภาวะ

อย่างไรก็ดี คงไม่มีประโยชน์อะไรที่จะมาขัดแย้งกันหรือโจมตีกันว่าแนวคิดของใครถูกต้องกว่าใคร หรือใครจะมีแนวทางปฏิบัติดีกว่ากัน

เถรวาทกับมหายานเหมือนนกที่ต้องอาศัยปีกทั้ง 2 ในการช่วยให้นกบินไปสู่เป้าหมายคือการนำคำสอนของพระพุทธเจ้าไปสู่ประชาชน เพื่อชี้ทางบรรเทาทุกข์และชี้สุขเกษมศานต์

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจเรื่องนิกายของศาสนา

คำคมวันนี้

ทิฏฐิพระ มานะกษัตริย์

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่ออธิบายให้ลูกได้เข้าใจปรากฏการณ์ความจริงในเรื่องศาสนาที่แตกต่างกันเพราะความเห็น คือทิฏฐิสามัญญตาและความประพฤติ คือสีลสามัญญตา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 148

(อังคาร 21 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยอย่าทิ่มแทงกันด้วยหอกคือปาก

ลูกรัก ป๋าเห็นภาพพนักงานขายสตรีกำลังทะเลาะกับลูกค้าชาย ต่างคนต่างกำลังมีอารมณ์โกรธ ใช้คำพูดหยาบคายใส่กัน โชคดีที่เหตุการณ์ไม่บานปลายจนถึงการลงมือลงไม้ใส่กัน

ป๋ามองคนทั้งสองฝ่ายด้วยความเข้าใจ เนื่องจากทั้งคู่กำลังถูกเจ้านายตัวสำคัญคือความโกรธกำลังทำการปั่นหัว ทั้งสองฝ่ายจึงมองกันเป็นศัตรู ไม่ได้คิดว่าเป็นเพื่อนหรือญาติแต่ประการใด

พระพุทธเจ้าได้ตรัสสอนเรื่องนี้ โดยทรงประทานโอวาทแก่ท่านพระโมคคัลลานะ ดังนี้

"โมคคัลลานะ เธอจงทำไว้ในใจว่า เราจักไม่พูดคำอันเป็นเหตุเถียงกันเพราะถ้าเถียงกันก็จะต้องพูดมากและผิดใจกัน เป็นเหตุให้ฟุ้งซ่านไม่สำรวม และจิตก็จะห่างจากสมาธิ"

ข้อนี้หมายความว่า เมื่อเราไม่พอใจ ควรจะนิ่งเงียบหรือออกไปจากสถานที่นั้นก่อน เพื่อทำการสงบสติอารมณ์ แต่ถ้าเราเถียงกันเพื่อหาความถูกความผิด ปัญหาจะเกิดขึ้นทันที

พระพุทธเจ้าไม่ให้เถียงกัน เนื่องจากการทะเลาะกันแสดงให้เห็นว่าเรากำลังตกอยู่ภายใต้อำนาจกิเลสคือความโกรธ เมื่อไม่พอใจเรื่องที่จะพูดก็มีเยอะ ทั้งหมดคือการต่อว่าอีกฝ่ายหนึ่ง

กระบวนการต่อมาก็คือ การทิ่มแทงกันด้วยหอกคือปาก เอาน้ำลายทำให้เป็นเหมือนน้ำกรดรดราดใจฝ่ายตรงกันข้าม

นับจากนั้น เราก็จะเกิดความเกลียด อาฆาต ไม่อยากเห็นหน้า จิตโกรธจะทำให้เกิดความเดือดดาล ไม่สามารถที่จะทำให้จิตเป็นสมาธิได้เลย เพราะความโกรธเป็นกิเลสขวางใจ

พระพุทธเจ้าเคยตรัสถามพระปุณณะว่า ชาวบ้านสุนาปรันตะชนบทที่เธอจะไปอยู่นั้นเป็นคนดุร้ายมาก ถ้าเธอถูกด่าจะทำอย่างไร ท่านจึงกราบทูลไล่เรียงจากเบาไปหนัก ดังนี้

พวกเขาด่าดีกว่าทุบตีด้วยฝ่ามือ... หรือถ้าลงมือก็ยังดีกว่าขว้างปาด้วยก้อนดิน...ยังดีกว่าทำร้ายด้วยท่อนไม้... ยังดีกว่าใช้อาวุธมีคมฟันแทงเรา...ยังดีกว่าฆ่าให้ตายสุดท้าย แม้ถ้าถูกฆ่าตายก็ยิ่งดี แต่นี่มีคนมาช่วยฆ่าให้จึงนับว่าเป็นสิ่งดี

พระพุทธเจ้าได้ตรัสชมเชยพระปุณณะ ผู้มีการข่มกิเลสตนเองและมีความสงบใจจากกิเลส บุคคลที่มีแนวคิดแบบนี้สามารถอยู่ร่วมกับคนที่ดุร้ายได้เนื่องจากมีเมตตาประจำใจ

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเห็นคนอื่นเหมือนญาติสนิท

คำคมวันนี้

ฆ่าความโกรธได้เป็นสุข

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อชี้ให้เห็นว่า ถ้ามนุษย์ถูกความโกรธครอบงำแล้ว เมตตาจักหายไปและจะมองกันเป็นศัตรูเริ่มจากการทะเลาะกันจนถึงการฆ่ากันในที่สุด

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 149

(พุธ 22 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยอย่ามาหลอกให้รัก อย่ามายั่วให้โกรธ

ลูกรัก ในโลกนี้สิ่งที่น่ากลัวไม่ใช่ภูตผีปีศาจ สัตว์ร้าย หรือความยากจน หากแต่สิ่งที่น่าหวาดกลัวที่สุด มันคือความรักและความโกรธนั่นเอง ป๋าจะได้อธิบายให้ลูกเข้าใจ ดังนี้

เมื่อลูกโตขึ้นเป็นหนุ่มสาว เราจะเริ่มมีความรัก อยากได้คนนั้นคนนี้มาเป็นแฟน ครั้นได้เขามาเป็นแฟนแล้ว เรากลับมีแต่ความหึงหวงและห่วงเขา เลยทำให้เราต้องตกอยู่ในห้วงเสน่หา

ในความรักนั้น มันจะทำให้ตัวเรามึนงงและขาดสติได้เสมอ เหมือนคำที่กล่าวไว้ว่า ความรักทำให้คนตาบอด มืดสนิทจริง ๆ เพราะความรักที่มาบังตาและใจ ทำให้อยากได้อย่างเดียว

สิ่งที่ควรมีมากที่สุดก็คือ การฝึกความรักที่เป็นแบบเมตตา รักแบบนี้เป็นรักแบบพ่อแม่ที่มีให้ลูก เป็นรักแบบพี่ที่มีให้น้อง เป็นรักที่มีแต่การให้มากกว่าการมุ่งครอบครอง

ใครฝึกให้ตนเองมีรักแบบนี้ได้ ชีวิตจะเป็นสุขเพราะจะทำให้ตนเองไม่ต้องถูกไฟราคะ แผดเผา จึงอยากจะพูดว่า ไม่ต้องมาหลอกให้ฉันรักเธอหรอก ฉันให้เธอได้เต็มที่แค่เพียงเมตตา

ความน่ากลัวอีกอย่างหนึ่งก็คือ ความโกรธอันเกิดจากรักไม่สมหวัง สิ่งที่ตามมาก็คือ ความเกลียดชัง อาฆาตพยาบาท อยากทำลาย ประเภทว่าเมื่อเราไม่ได้คนอื่นก็ต้องไม่ได้

ความโกรธมีลักษณะตรงกันข้ามกับราคะ ต้องการสังหารทุกคนที่มาเป็นมารขวางความรัก หรือแม้แต่น้อยใจที่รักไม่สมหวัง จึงนำไปสู่การฆ่าตนเองก็ทำได้ทั้งหมด

ดังนั้น เมื่อลูกเกิดความโกรธ ขอให้ลูกรับรู้ได้เลยถึงวงจรของมันดังนี้ การด่า การทำร้าย สุดท้าย คือการฆ่าให้ตาย นี่คือความน่ากลัวของความโกรธ

เมื่อลูกเห็นคนอื่นโกรธ สิ่งที่ลูกจะต้องนึกถึงอันดับแรกคือ เขากำลังเป็นไฟ แต่ถ้าลูกลืมตัวโต้ตอบกลับไป มันคือทำไฟให้บวกไฟ สิ่งที่ตามมาคือไฟบรรลัยกัลป์เผาโลกนี้ให้วอดเป็นจุณ

ลูกควรจะนึกในใจเสมอว่า อย่ามาหลอกให้ฉันรัก ฉันจะไม่ยอมตกเป็นทาสของราคะ ฉันให้ได้อย่างมากแค่เพียงความเมตตา อย่ามายั่วให้ฉันโกรธ ฉันให้ได้อย่างมากแค่ความสงสาร

ถ้าลูกทำได้ดังที่กล่าวมา ถือว่าลูกมีสติ มีปัญญา ไม่ตกเป็นเหยื่อกิเลส แต่คนส่วนมากในโลกมักจะตกเป็นเหยื่อกิเลสทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ หญิงหรือชาย โง่หรือฉลาด

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีสติอยู่เหนือรักและโกรธ

คำคมวันนี้

รักและโกรธคือคุกที่คุมขังทำให้เป็นนักโทษ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการชี้ให้เห็นโทษของความรักแบบราคะ รวมทั้งโทษของโทสะ กิเลส 2 ตัวนี้จะเป็นพลังงานขั้วลบที่ผลักดันหมุนวนอยู่ในใจ เราจึงควรฝึกหัดความรักแบบเมตตาและความสงสารเพื่อดับราคะและโทสะ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 150

(พฤหัสบดี 23 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยความรักกับช่องว่างระหว่างวัย

ลูกรัก เมื่อไม่นานมานี้ ป๋าไปตัดผมที่ร้านตัดผมกะช่างตัดผมหญิงคนหนึ่ง เธออายุ 30 ปี แต่ปรากฏว่าสามีของเธอ มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกับคุณพ่อของเธอ

อันที่จริง ในการแต่งงานนั้น ถ้าเป็นสมัยก่อน เขาจะคำนึงถึงความเหมาะสมอันมีหลายประการ เริ่มตั้งแต่ หน้าตา ความรู้ ฐานะ ชาติตระกูล อุปนิสัย ที่สำคัญคือเรื่องอายุ

หน้าตา ถ้าทั้งคู่สวยและหล่อไปกันได้ เรียกว่าสมกันอย่างกับกิ่งทองใบหยก ความรู้ก็ต้องไม่ต่างกันมากเกินไป ฐานะเท่าเทียมกัน มีชาติตระกูลเสมอกัน มีนิสัยใจคอไปกันได้

เรื่องที่สำคัญมาก คือเรื่องอายุ โดยหลักการที่พบเห็นกันอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะในสังคมไทยนั้น นิยมให้ฝ่ายชายอายุมากกว่า เนื่องจากมีความเห็นว่า ฝ่ายชายเป็นช้างเท้าหน้า จะต้องเป็นผู้นำ

ในขณะที่ฝ่ายหญิงนั้น เป็นช้างเท้าหลัง ฝ่ายชายมีหน้าที่ต้องคอยคุ้มครองดูแล ให้ความอบอุ่นและความปลอดภัย ดังนั้น ผู้ชายจึงควรมีอายุสูงวัยกว่าแต่ก็ไม่น่าเกิน 5 ปี

ถ้าอายุมากเกินไปกว่านี้ ดูเหมือนฝ่ายชายจะแก่มองไม่เหมาะสม แต่ถึงจะมากกว่ากันเป็น 10 ปี ก็ไม่ใช่สิ่งที่น่ารังเกียจจนรับไม่ได้

ข้อนี้ในทางกลับกัน ถ้าเป็นฝ่ายหญิงอายุเท่ากันก็เริ่มดูแปลก ๆ แต่ยังไม่น่าเกลียด ถ้ามากกว่าเริ่มดูไม่ดี แต่ถ้าแก่กว่ามากเกินไปถึง 5 ปีหรือ 10 ปี เริ่มจะดูไม่เหมาะสมแล้ว

เหตุผลมาจากเชิงสรีรวิทยา ผู้หญิงจะแก่ไวกว่าผู้ชาย สาเหตุมาจากการมีบุตร ทำให้ร่างกายมีความทรุดโทรมมาก ดังนั้น ถ้าผู้หญิงอายุเท่ากันหรือมากกว่า จะทำให้มีปัญหาในอนาคต

ปัญหาที่ว่านั้นก็คือ การแก่ไวแต่ตายช้าของผู้หญิง บางครั้ง จะโดนคำข่อนคอดจากเพื่อนฝูงหรือญาติพี่น้องว่า ตกลงเป็นภรรยาหรือเป็นแม่กันแน่ ทำไมดูแก่เหลือเกิน ดังนี้เป็นต้น

แต่สำหรับคนสมัยนี้ ป๋าสังเกตว่า พวกเขาจะไม่ค่อยให้ความสนใจในเรื่องทั้งหมดที่ป๋ายกมา ขอให้พอใจถูกใจเป็นใช้ได้ แม้ประเพณีการแต่งงานก็มองว่าเป็นการสิ้นเปลือง

คนยุคปัจจุบันนี้ จึงไม่นิยมแต่งงาน บางคู่ไม่สนใจแม้แต่การจดทะเบียนสมรสซึ่งมีผลคุ้มครองทางกฎหมายหลายอย่าง พ่อแม่ทำได้แต่เพียงมองตาปริบๆกับค่านิยมของคนรุ่นใหม่

จากป๋าผู้อยากให้ลูกใช้สมองในเรื่องความรัก

คำคมวันนี้

ความรักเหมือนโรคาบันดาลตาให้มืดมน

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาจากคำขอร้องของลูกสาวคนหนึ่ง เธออยากรู้ว่า ความรักที่มีวัยต่างกันมากเกินไปจะเป็นอุปสรรคของชีวิตคู่หรือไม่ โดยเฉพาะวัยที่ห่างกันถึงสิบปี หรืออีกฝ่ายหนึ่งแก่พอจะเป็นพ่อแม่ของอีกฝ่ายหนึ่งได้เลย จะเป็นปัญหาอย่างไรบ้าง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 151

(ศุกร์ 24 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยคนดีศรีรัตนโกสินทร์

ลูกรัก อาทิตย์ 19 พฤศจิกายน พ.ศ.2560 ได้มีการมอบรางวัลให้แก่นายอาทิวราห์ คงมาลัย หรือนักร้องชื่อตูนจากวงบอดี้สแลม เป็นรางวัลคนดีรัตนโกสินทร์ปี พ.ศ.2560 สาขาบุคคลต้นแบบและศิลปิน

ประวัติย่อของเขา นายอาทิวราห์ คงมาลัย เกิด 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2522 ที่จังหวัดสุพรรณบุรีจบการศึกษามัธยมปลายที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รุ่น 115

จบปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต จากคณะนิติศาสตร์ เกียรตินิยมอันดับ 1 จากนั้น ได้ไปทำงานบริการบนเครื่องบิน 2 ปี เคยได้รับรางวัลชนะเลิศฮอตเวฟมิวสิคอวอร์ดครั้งที่ 1 พ.ศ. 2539

เป็นมือกีต้าร์และนักร้องนำของวงบอดี้สแลม แนวเพลงโมเดิร์นร็อคป็อปพังค์ ป็อปร็อค ออกอัลบั้ม 6 อัลบั้ม ต้นสังกัดคือ บริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด มหาชน

เป็นนักกีฬาเทเบิลเทนนิส เคยได้เข้าชิงชนะเลิศเทเบิลเทนนิสแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2554 – 2555 เคยเข้าแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 42 ในนามจังหวัดสุพรรณบุรี

ด้านสังคม ได้สร้างปรากฏการณ์สุดยอดทางสังคมโดยการทำโครงการ “ก้าวคนละก้าวเพื่อโรงพยาบาลบางสะพาน” เพื่อหาเงินบริจาคให้โรงพยาบาลดังกล่าว

โดยเขาได้เริ่มวิ่งจากกรุงเทพฯ สู่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งแต่วันที่ 1-10 ธันวาคม พ.ศ. 2559 วันละ 40 กิโลเมตร รวมระยะทาง 400 กิโลเมตร ได้เงิน 85 ล้านบาท

ปี พ.ศ. 2560 ได้ทำโครงการใหญ่ ชื่อ “ก้าวคนละก้าวเพื่อ 11 โรงพยาบาลทั่วประเทศ”จุดประสงค์เพื่อนำเงินบริจาคมอบให้โรงพยาบาลศูนย์ทั้ง 11 แห่งนำไปจัดซื้ออุปกรณ์การแพทย์

เขาเริ่มวิ่งจากอำเภอเบตง จังหวัดยะลาถึงอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย วันละ 50 กิโลเมตร ตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน - 25 ธันวาคม พ.ศ. 2560 เวลา 55วัน รวมระยะทาง 2,191กิโลเมตร

เขาตั้งเป้าหมายยอดเงินอยู่ที่ 700 ล้านบาท จากจำนวนประชากร 70 ล้านคน โดยขอรับบริจาคจากคนไทยคนละ 10 บาท นี่คือผลงานของผู้ชายผู้กำลังตอบแทนแผ่นดินเกิดของตนเอง

ขณะนี้ เขากำลังได้รับความเหน็ดเหนื่อย ความทุกข์ยากต่อการวิ่งฝ่าแดดฝน ความอ่อนล้า ปลุกเมตตากรุณาให้ลุกโพลงขึ้นในหัวใจคนไทยทั้งชาติ

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเป็นแสงสว่างในที่มืดแก่สังคม

คำคมวันนี้

คนดีคือคนที่สว่างมาและสว่างไป

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อเป็นเกียรติยศแก่ชายผู้ยอมเอาร่างกายแลกความเหน็ดเหนื่อยเป็นสะพานเชื่อมความสามัคคีคนไทยทั้งชาติ ผู้ยอมลำบากในการวิ่ง 2,191 กิโลเมตร ไม่เคยอวดอ้างว่าทำความดีและเป็นผู้กล้าหาญ หากแต่ยกความดีงามทั้งหมดให้บุคลากรในวงการแพทย์

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 152

(เสาร์ 25 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยก้าวแรกแห่งรัก

ลูกรัก ขณะที่สุเมธดาบสช่วยประชาชนทำความสะอาดตบแต่งอมรวดีนครอยู่นั้น สมเด็จพระทีปังกรพระพุทธเจ้าได้เสด็จเข้ามายังพระนครพร้อมทั้งเหล่าพระสาวก

พระดาบสไม่ต้องการให้พระบาทของพระพุทธเจ้าต้องเปื้อนโคลนตม เนื่องจากยังเกลี่ยปรับพื้นไม่สำเร็จ ท่านจึงสยายผมเอาผ้าคากรองและหนังสัตว์ลาดลงบนเปือกตมนั้น

จากนั้น ท่านได้นอนคว่ำลง ณ ที่ตรงนั้นด้วยคิดในใจว่า ขอให้พระพุทธเจ้าและบรรดาเหล่าพระสาวกจงเหยียบหลังเราข้ามไปเถิด ขออย่าได้ทรงต้องเหยียบเปลือกตมเลย

ในขณะนั้น ท่านได้ตั้งจิตปรารถนาเพื่อความเป็นพระพุทธเจ้าในอนาคต ไม่ต้องการที่จะบรรลุอรหันต์สาวกแล้วเอาตัวรอดเพียงลำพัง แต่ต้องการที่จะช่วยรื้อขนสัตว์โลกไปสู่นิพพาน

สมเด็จพระทีปังกรพุทธเจ้าผู้ประทับยืนอยู่เหนือศีรษะบนของพระดาบสนั้น ได้ตรัสพยากรณ์ว่า พระดาบสรูปนี้จะได้สมประสงค์นับจากนี้ไปอีก 4 อสงไขยกับอีก 1 แสนกัป

มีคนเป็นจำนวนมากได้เข้าร่วมอุดมการณ์เดียวกับท่าน ปรารถนาเป็นภรรยาและลูกบ้าง รวมทั้งสาวกมีอัครสาวกเป็นต้น จึงกลายเป็นกลุ่มชนผู้มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือสัตว์โลกผู้ทุกข์ยาก

ลูกรัก สิ่งที่ตูนได้กระทำต่อโรงพยาบาลบางสะพานและโรงพยาบาลศูนย์อีก 11 แห่ง ก็ไม่ได้ต่างอะไรกับสุเมธดาบสเลย เขาสามารถเล่นดนตรีมีความสุขก็ได้แต่เขายอมเลือกลำบาก

สิ่งที่เขาได้กระทำลงไปไม่ว่าจะเป็น 400 กิโลเมตรในระยะสั้น ๆ หรือ 2,191 กิโลเมตรจากใต้สุดสู่เหนือสุด คือการปลุกเร้าคุณธรรมคือกรุณาให้บังเกิดขึ้นในหมู่คนไทย

จุดประสงค์หลัก คือการได้เครื่องมือแพทย์ที่ทันสมัย เพื่อทำให้ญาติพี่น้องของเราได้หายจากทุกข์คือความเจ็บป่วย คนไทยเข้าใจในเรื่องนี้ดีจึงเกิดกระแสแห่งการตอบรับที่ดีมาก

ก้าวเล็ก ๆ ของสุเมธดาบสนั้น ได้นำไปสู่การเป็นพระพุทธเจ้าสมณโคดมในที่สุด ฉันใด ก้าวเล็ก ๆ ของตูนก็นำไปสู่การมีสุขภาพที่ดีของคนไทยและการมีเครื่องมือแพทย์ที่จำเป็น ฉันนั้น

แม้จะเริ่มด้วยก้าวแรก แต่เป็นก้าวแรกแห่งรัก เป็นก้าวที่ทนไม่ได้ต่อความทุกข์ยากของเพื่อนร่วมชาติ จงก้าวต่อไปเถิดตูน จงทำฝันของเธอให้สำเร็จเหมือนพระพุทธเจ้าเถิด

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเป็นเหมือนสะพานให้เพื่อนมนุษย์ได้ก้าวข้ามความทุกข์ยาก

คำคมวันนี้

ก้าวเล็ก ๆ ของมนุษย์ แต่เป็นก้าวที่ยิ่งใหญ่ของมนุษยชาติ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการจะอธิบายสิ่งที่สุเมธดาบสได้กระทำในอดีต ด้วยการปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้านั้น เป็นเหมือนสิ่งที่ตูนได้กระทำ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 153

(อาทิตย์ 26 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยสุราน้ำอมฤตหรือยาพิษ?

ลูกรัก ในการตีความเรื่องสุรานั้น ศาสนาสากลมองต่างกัน ศาสนาอิสลามกับศาสนาพุทธมองเป็นสิ่งชั่วร้าย เป็นข้อห้าม ส่วนศาสนาคริสต์ไม่ปรากฏข้อห้ามดื่มสุราในบัญญัติ 10 ประการ

สำหรับในศาสนาพุทธของเรานั้น จะปรากฏเป็นข้อห้ามดื่มสุราในศีลข้อที่ 5 ภาษาบาลีว่า สุราเมระยะมัชชะปมาทัฏฐานาเวรมณี สิกขาปะทังสะมาทิยามิ

แปลว่า ข้าพเจ้าขอสมาทานซึ่งสิกขาบท คือการงดเว้นจากการดื่มสุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท สุราคือเหล้าที่กลั่นแล้ว ส่วนเมรัยคือของหมักดองที่ยังไม่ได้กลั่น

เมื่อตีความตามศีลข้อนี้อย่างเคร่งครัดแล้ว อะไรก็ตามที่กิน ดื่มหรือแม้แต่การสูบมีสูบบุหรี่ เป็นต้น อันทำให้เกิดการขาดสติ จัดเป็นการละเมิดผิดศีลข้อนี้ทุกประการ

กำเนิดและโทษของสุรานั้นลูกสามารถไปหาอ่านได้ในกุมภชาดกในตึสตินิบาต เป็นเรื่องนายพรานชื่อว่าสุระไปเจอเหล้าที่เกิดจากธรรมชาติจึงนำไปถวายพระฤาษีชื่อว่าวรุณะ

ในที่สุด ทั้งโยมทั้งพระก็เมาขาดสติด้วยความพอใจในรสชาตินั้น จากนั้น ทั้งสองเกลอจึงนำสูตรสุราที่ค้นพบในป่าไปขายทำให้ชาวเมืองต่าง ๆ ต้องพบกับความพินาศเพราะเมาสุรา

สุดท้าย พระพุทธเจ้าในครั้งที่เกิดเป็นพระอินทร์ ต้องมายืนขายหม้อกลางอากาศและประกาศโทษของสุราในหม้อใบนั้น ฝ่ายพระราชาสัพพมิตต์ทรงรับสั่งให้ทำลายสุราทั้งหมดทิ้ง

โทษของสุรามีมากมายที่พระอินทร์ได้ตรัสบรรยายไว้ในชาดกนี้ แต่ในสิงคาลกสูตร พระพุทธเจ้าได้ทรงทำการประมวลโทษของสุราไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. เสียทรัพย์ 2. ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท 3. ทำให้บ่อเกิดโรคต่าง ๆ 4. เสียเกียรติยศ 5. ทำให้ไม่รู้จักละอาย 6. ทำให้สติปัญญาเสื่อม

โทษมีมากมายถึง 6 ประการ แต่ก็ยังมีคนที่พลัดหลงเข้ามาในวงการนี้มากมายทุกปี กลายเป็นทาสและผีสุรากันไปหมด เนื่องจากการไม่ตระหนักเห็นโทษของมันอย่างแท้จริง

ป๋าไม่ต้องการให้ของมึนเมาแม้แต่เพียงหยดเดียวแตะปลายลิ้นของลูก เนื่องด้วยตอนเกิดมาลูกดื่มน้ำนมแม่ แต่เพราะลูกขาดสติปัญญาจึงทำให้ลูกต้องกลายเป็นทาสของมัน

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเป็นผู้มีสติที่สมบูรณ์ ไม่อยากให้ลูกข้องแวะกับสิ่งเสพติด

คำคมวันนี้

สามีและพ่อที่ดื่มเหล้าคือผู้ดื่มน้ำตาเมียและลูก

ป.ล.จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อที่จะให้เห็นโทษของสุราและยาเสพติดทั้งหมด มนุษย์ที่ฉลาดจะไม่ข้องแวะกับสิ่งเหล่านี้ ที่สำคัญที่สุดคือ มันเป็นตัวการที่ทำให้ขาดสติ ครั้นขาดสติแล้ว ก็สามารถทำความชั่วละเมิดศีลได้ทุกข้อ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 154

(จันทร์ 27 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยบุหรี่ : เพชฌฆาตเลือดเย็น

ลูกรัก ป๋าเป็นคนที่แพ้ควันบุหรี่มาก เมื่อได้กลิ่นจะจามทันที ยิ่งไปกว่านั้น จะเกิดอาการเวียนหัวทันทีที่ได้กลิ่นบุหรี่ ทำให้นึกสงสัยว่า ระหว่างเหล้ากับบุหรี่นั้น สิ่งใดจะให้โทษมากกว่ากัน

ถ้าถามว่า ใครควรติดบุหรี่มากที่สุด คำตอบ น่าจะเป็นตัวป๋านั่นเอง เหตุผลก็เพราะว่ามนุษย์มักจะคล้อยตามสิ่งแวดล้อม อยู่กับพ่อแม่ติดเหล้าและบุหรี่ ลูกก็พลอยติดเหล้าและบุหรี่ตามพ่อแม่

ลูกก็รู้ว่าป๋าเคยบวชเป็นสามเณร 9 พรรษา เป็นพระภิกษุ 10 พรรษา รวมเป็น 19 พรรษา ทุกครั้งที่ไปกิจนิมนต์ จะมีธรรมเนียมที่ญาติโยมจะต้องถวายหมากพลูและบุหรี่

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้พระสงฆ์ต้องเป็นผู้ที่เสพและติดบุหรี่มากที่สุด แต่นับเป็น โชคดีของป๋า ที่นอกจากไม่ติดมันแล้วยังรังเกียจกลิ่นควันบุหรี่เพราะแพ้ความเหม็นของมัน

เหล้าไม่ส่งกลิ่นเหม็นถ้าไม่เข้าใกล้คนดื่ม แต่บุหรี่จะส่งกลิ่นไปได้ไกลมาก ขณะที่ป๋าได้กลิ่นบุหรี่จะมีอาการหงุดหงิดทุกครั้งเพราะต้องจามและเวียนหัว

ตอนไปสอนหนังสือห้องใหญ่ ถ้าแวะเข้าห้องน้ำจะปวดหัวกับควันบุหรี่ที่นิสิตเข้าไปสูบ ช่างเป็นเวรกรรมของป๋าเหลือเกินที่แพ้ควันบุหรี่ได้ขนาดนี้

แม้สถานที่พักคอนโดมีเนียมที่อยู่ติดมหาวิทยาลัย คนอาศัยอยู่ห้องด้านข้างก็สูบบุหรี่และกลิ่นควันก็ลอยมารบกวนเรา เวลาจะเข้าออกต้องคอยอุดจมูก ช่างเป็นเคราะห์ร้ายของป๋าเหลือเกิน

สิ่งที่ทำได้เมื่อเจอเหตุการณ์แบบนี้คือ การจะต้องแผ่เมตตา เราจะได้ไม่เกิดความโกรธต่อพวกเขา คิดในแง่ดีว่า บางที พวกเขาคงเห็นโทษและพิษภัยของบุหรี่แต่ใจไม่แข็งพอที่จะเลิกมัน

พวกเขาคงเป็นคนป่วยที่ทุกข์ทรมาน อยากจะเลิกก็ทำไม่ได้ ไม่สูบก็คงทรมาน ไม่ต่างอะไรกับหิวข้าวจนมือสั่น ครั้นเห็นอาหารก็ต้องกิน แม้จะมีคนทักท้วงว่ามียาพิษ แต่ขออิ่มแล้วตายดีกว่า

เคยมีภรรยาคนหนึ่งเป็นแพทย์หญิง ส่วนตัวสามีนั้นเป็นวิศวกร สามีสูบบุหรี่วันละ 1 ซอง ผลปรากฏว่า ตัวภรรยาตายก่อนด้วยมะเร็งปอด สาเหตุมาจากต้องทนสูบควันพิษที่สามีพ่นอยู่ทุกวัน

ป๋าเคยอ่านเจอผู้หญิงคนหนึ่งที่ต้องสูญเสียลูกน้อยเพราะพ่อ สามีและพี่ชายเธอติดบุหรี่ จึงทำให้ควันบุหรี่ต้องลอยไปฆ่าลูกน้อยของเธออย่างคาดไม่ถึง ช่างเป็นเรื่องที่น่าเศร้าจริง ๆ

จากป๋าผู้ไม่อยากให้ลูกต้องตกเป็นทาสบุหรี่เพชฌฆาตเลือดเย็น

คำคมวันนี้

เมื่อลูกเกิดมาลูกไม่ได้คาบบุหรี่ออกมาจากท้องแม่

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อให้มนุษย์ได้ตระหนักถึงพิษภัยของบุหรี่ นอกจากทำลายตนเองแล้ว ยังทำลายสังคมคนที่ตนรักด้วยการใช้ควันบุหรี่ฆ่าพวกเขา การเลิกบุหรี่ไม่ใช่ของที่ทำได้ง่าย ดังนั้น อย่าริลองเลยจะดีกว่า เนื่องจากติดแล้วเลิกได้ยาก

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 155

(อังคาร 28 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยบุหรี่ : เพชฌฆาตเงียบในบ้าน

ลูกรัก สืบเนื่องจากฉบับที่แล้ว ป๋าได้เล่าเรื่องเคราะห์ร้ายที่ป๋าแพ้ควันบุหรี่และเป็นโชคดีของป๋าที่ไม่ติดบุหรี่แม้จะอยู่สิ่งแวดล้อมในดงขมิ้นที่พระสงฆ์และสามเณรติดบุหรี่กันมาก

ป๋ามีพ่อบุญธรรมที่ผูกพันกันมาก วันหนึ่ง ท่านได้นอนสูบบุหรี่แล้วเผลอหลับไปขณะที่มือคีบบุหรี่ไว้ สุดท้าย บุหรี่ได้หล่นไปไหม้โซฟา กลิ่นไหม้ทำให้ท่านตกใจสะดุ้งตื่นรีบดับไฟ

ท่านคิดในใจว่า นี่ดีนะว่าไหม้แค่โซฟา ถ้าหากไหม้บ้านคลอกลูกเมียตายจะว่าอย่างไรนับจากนั้น ท่านเลิกสูบบุหรี่จนกระทั่งฝาโลงปิดหน้าท่าน นี่คืออุทาหรณ์สำหรับชายใจเพชร

ครั้งหนึ่ง ก่อนสอนหนังสือ ป๋าไปเข้าห้องน้ำ เห็นนิสิตกำลังสูบบุหรี่ ป๋าจึงเข้าไปจับมือเขาแล้วพูดด้วยรอยยิ้มแฝงด้วยเมตตากึ่งเป็นคำถามว่า “เราไม่รู้จักกันแล้วคุณทำร้ายผมทำไม?”

นิสิตทำหน้าตกใจรีบบอกว่า “ขอโทษครับ อาจารย์” ป๋าเลยบอกเขาไปว่า “ให้ไปสูบข้างนอก อย่าสูบในนี้ อาจารย์แพ้มากเวียนหัว” เขาทำหน้าสำนึกผิดแล้วรีบเดินออกไปทันที

นี่เป็นตัวอย่างในการสอนผู้อื่นด้วยเมตตา แต่ถ้าเราไปดุด่าเขาด้วยความโกรธ บางครั้งอาจทำให้เขาไม่พอใจแล้วสูบต่อไปก็ได้ด้วยต้องการประชดต่อเราผู้ดุด่าเขาด้วยความรุนแรง

ป้าเคยดูโฆษณาการรณรงค์ให้เลิกบุหรี่ เป็นภาพครอบครัวหนึ่ง มีสมาชิกประกอบด้วย พ่อ แม่และลูก ขณะเล่นกับลูก พ่อจะมีบุหรี่คีบอยู่ในมือเสมอเพราะเป็นคนติดบุหรี่มาก

ต่อมา พ่อป่วยหนักเข้าโรงพยาบาล ลูกกับแม่ไปเยี่ยม มือพ่อจับมือลูกด้วยความเป็นห่วงแล้วมือก็ตกลงเป็นสัญญาณของการเสียชีวิต ภาพตัดไปที่ป่าช้าฝรั่ง แม่กับลูกยืนกอดกันร้องไห้

ภาพตัดกลับมาที่บ้าน ลูกชายตัวน้อยรู้สึกคิดถึงพ่อ จึงหยิบวิดีโอที่เคยถ่ายเล่นกับพ่อมาเปิดดู เขาค่อย ๆ เอื้อมมือที่สั่นเทาด้วยความเศร้าลูบไปที่ใบหน้าพ่อบนจอทีวีด้วยความคิดถึง

กล้องจับมาที่ใบหน้าลูก ขยายภาพดวงตาลูกที่กำลังมีน้ำตาไหลด้วยความสะเทือนใจ ป้าคิดว่า โฆษณาตัวนี้ทำได้ดีมากดีกว่าให้พระเทศนาให้โยมฟังถึงโทษของบุหรี่เสียอีก

ป้าขอถามลูกว่า ลูกอยากได้คนดื่มเหล้าสูบบุหรี่มาเป็นผู้นำครอบครัวเพื่อให้ตนเองเป็นหม้ายตั้งแต่ยังสาว อีกทั้งต้องการให้ลูกของตนเองต้องกำพร้าพ่อตั้งแต่เด็กใช่หรือไม่?

จากป้าผู้อยากให้ลูกสงสารเพื่อนมนุษย์ผู้ต้องการอากาศบริสุทธิ์หายใจ

คำคมวันนี้

เพียงแค่ลูกอ้าปากบุหรี่ก็หล่นจากปากลูกแล้ว

ป.ล.จดหมายฉบับนี้ ต้องการอธิบายเภทภัยของบุหรี่ หวังด้วยเมตตาและกรุณาจิตว่า คนที่สูบบุหรี่นั้นจะมีความรักตนเองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ตั้งใจเลิกเถิด ก่อนที่ทุกอย่างจะสายเกินไป ถ้าเราสงสารคนที่เรารัก เราควรมีสุขภาพดีอยู่กับพวกเขาให้นานที่สุด ป้าขอเอาใจช่วย

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 156

(พุธ 29 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยโทษของการคลุกคลีกับมิตรชั่ว

ลูกรัก จดหมายฉบับที่ผ่านมานั้น ป๋าได้พูดถึงเรื่องของอบายมุขต่าง ๆ มีการดื่มเหล้าและการสูบบุหรี่ เป็นต้น รวมทั้งการพูดถึงภัยอันตรายจากสิ่งเหล่านี้

อันที่จริง อบายมุข แปลว่า ปากทางแห่งความพินาศ พระพุทธเจ้าตรัสไว้มี 2 ประเภท คืออบายมุข 4 และอบายมุข 6 ประการ ป๋าจะกล่าวรวมไปเลยโดยเรียงจาก 4 ไปถึง 6 ดังนี้

1. การเป็นนักเลงหญิง คือการชอบเป็นคนเจ้าชู้หรือการชอบเที่ยวโสเภณี เป็นต้น

2. การเป็นนักเลงสุรา คือการเป็นคนชอบดื่มเบียร์ ดื่มเหล้า สูบบุหรี่ เป็นต้น

3. การเป็นนักเลงการพนัน คือการชอบเล่นการพนันทุกชนิดมี ไพ่ ไฮโล เป็นต้น

4. การคบคนชั่ว คือคนที่มีเพื่อนชั่วใน 3 ข้อข้างต้น

5. การชอบเที่ยวกลางคืน คือการไปเที่ยวในเวลากลางคืนอันเป็นเวลาแห่งการพักผ่อน

6. การชอบเที่ยวดูการละเล่น คือการทำให้เสียเวลาในการทำงานและการพักผ่อน

สองข้อหลังนี้เพิ่มเติมเข้ามาจากอบายมุข 4 ข้อ ลูกคงอยากรู้และอยากถามป๋าว่า ข้อไหนมีโทษมากที่สุด ข้อไหนอันตรายมากที่สุด

ความจริง ทุกข้อเป็นความเสื่อมทั้งนั้น นักเลงหญิงทำให้ติดโรคอันเป็นเหตุให้ถึงแก่ชีวิต มีโรคเอดส์ เป็นต้น นักเลงสุราทำให้สุขภาพทรุดโทรม ดังที่ป๋าเคยเล่าเรื่องโทษให้ฟังไปแล้ว

นักเลงการพนันก็ทำให้ต้องเสียเงิน โบราณสอนว่า โจรปล้นสิบครั้งไม่เท่าไฟไหม้หนึ่งครั้ง ไฟไหม้สิบครั้งไม่เท่ากับเล่นการพนันหนึ่งครั้ง คงไม่มีคนอยากได้คนเล่นการพนันเป็นสามีภรรยา

ป๋าจะเฉลยให้ฟังว่า การมีมิตรชั่วเป็นสิ่งที่อันตรายที่สุด คำว่า มิตรชั่วในที่นี่หมายถึงบุคคลที่อยู่แวดล้อมตัวลูก เริ่มตั้งแต่การได้พ่อแม่ที่ไม่ดีขาดศีลธรรมเป็นมิตรนั่นเอง

ถือว่าเป็นเคราะห์กรรมของลูก เนื่องจากลูกก็ต้องประพฤติตามพ่อแม่ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมแรกของลูก ตัวลูกไม่สามารถสลัดตัวออกจากพ่อแม่ได้ เหมือนที่กล่าวว่าลูกไม้หล่นไม่ไกลต้น

นอกจากนั้น ยังรวมไปถึงคนในครอบครัวลูก ครูบาอาจารย์ เพื่อนเจ้านาย และลูกน้องบริวารของลูก ทั้งหมดคือมิตรที่ลูกจะต้องใช้ปัญญาวินิจฉัยแล้วละชั่วมาตั้งอยู่ในความดีให้ได้

จากป๋าผู้อยากให้ลูกละเว้นให้ห่างไกลที่สุดจากอบายมุขคือมิตรเลว

คำคมวันนี้

ไม่มีความเลวใดจะยิ่งใหญ่เกินกว่าการคบมิตรชั่ว

ป.ล.จดหมายฉบับนี้ ต้องการอธิบายความเลวทรามต่าง ๆ ในโลกนี้ที่เรียกว่า อบายมุข อันเป็นปากทางแห่งความชั่วร้าย ทำให้ชีวิตการครองเรือนในทางโลกมีปัญหา ความเลวร้ายทั้งหมดนั้นมีสาเหตุมาจากการคลุกคลีกับมิตรชั่วนั่นเอง ดังนั้น ควรจะหลีกเลี่ยงคนเหล่านั้นให้ห่างไกลที่สุด

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 157

(พฤหัสบดี 30 พฤศจิกายน 2560)

ว่าด้วยการสั่งสมบุญที่ทำให้หมดทุกข์

ลูกรัก ในสังสารวัฏคือการเวียนว่ายตายเกิดนั้น หาเบื้องต้นไม่ได้ว่าเริ่มเกิดครั้งแรกเมื่อไหร่ หาจุดสุดท้ายไม่เจอเพราะเวียนเกิดเวียนตายหมุนเวียนเปลี่ยนไปไม่มีจุดจบ

แต่สิ่งที่เหมือนกันคือ ความทุกข์อันเกิดมาจากความจำเจ ที่สืบเนื่องมาจากความแก่ ความเจ็บ และความตาย การพลัดพรากจากสิ่งที่รักที่ชอบใจ เป็นต้น

น้ำตาที่หลั่งไหลเมื่อถูกความโศกเศร้าเข้าครอบงำ เอามากองรวมกันมีมากมายกว่าน้ำในมหาสมุทรทั้ง 4 กระดูกที่เกิดแล้วตายเมื่อนำมากองรวมกันสูงเกินกว่าภูเขา

เมื่อพิจารณาความทุกข์แบบนี้ จึงทำให้เกิดความเบื่อหน่าย เหมือนเราดูภาพยนตร์เรื่องเดียวซ้ำ ๆ ฟังเพลง ๆ เดียวบ่อย ๆ ทานอาหารเดิมๆ ชีวิตจึงเต็มไปด้วยความน่าสะอิดสะเอียน

อันที่จริง ผู้ที่ทำให้เราต้องเกิดมานั้น โดยหลักการในทางพระพุทธศาสนานั้น ไม่ใช่พระเจ้า หรือความบังเอิญ หากแต่เป็นพลังงานฝ่ายลบที่มีอยู่ในใจของมนุษย์ปุถุชน อันได้แก่

1. อวิชชา ความไม่รู้ 2. ตัณหา ความอยาก 3. อุปาทาน ความยึดมั่น 4. กรรม สิ่งที่พาไปเกิด

เมื่อเราทราบความจริงเช่นนี้ หน้าที่ของพวกเราที่เป็นชาวพุทธก็คือการสั่งสมบุญบารมีอันได้แก่ความดีที่เรียกว่า บารมี 10 อันได้แก่ คุณธรรมความดีที่จะทำให้ถึงซึ่งฝั่งคือนิพพาน ดังนี้

1. ทาน การให้ 2. ศีล การไม่เบียดเบียนผู้อื่น 3. เนกขัมมะ การออกบวช 4. ปัญญา ความฉลาด 5. วิริยะ ความเพียร 6. ขันติ ความอดทน 7. สัจจะ ความจริงใจ

ยังรวมธรรมะอีก 3 ข้อที่เหลือคือ 8. อธิษฐาน ความตั้งใจมั่น 9. เมตตา ความรักไม่โกรธ 10. อุเบกขา ความวางเฉย ทั้งหมดคือบารมี 10 ประการ หรือเรียกว่า บารมี 10 ทัศที่พระพุทธเจ้าบำเพ็ญเพื่อบรรลุธรรม

เมื่อสรุปเป็นภาคปฏิบัติคือธรรม 3 ประการ ดังนี้ 1. ศีล คืองดเว้นจากการเบียดเบียนผู้อื่น อันเป็นการขจัดกิเลสขั้นต้น 2. สมาธิ คือการทำจิตให้ตั้งมั่น เป็นการขจัดกิเลสขั้นกลาง

ประการสุดท้าย ข้อนี้ถือว่าสำคัญที่สุดได้แก่ 3. ปัญญา คือการเจริญความฉลาดเพื่อการทำลายกิเลส เป็นการขจัดกิเลสละเอียดขั้นสูง เมื่อตัดทำลายได้คือการตัดเหตุวงจรที่ทำให้ต้องไปเกิด

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเห็นทางออกจากชีวิตอันจำเจ

คำคมวันนี้

ภพชาติเหมือนหลุมอุจจาระที่เหม็นน่ารังเกียจ

ป.ล.จดหมายฉบับนี้ ป๋าเขียนขึ้นจากคำขอร้องของนิสิตที่มาช่วยงานในวันนี้ เธออยากทราบว่า จะต้องสั่งสมบุญความดีอย่างไรที่จะให้หลุดพ้นจากการเวียนว่ายตายเกิด จึงได้ตอบคำถามเธอเพื่อให้ทราบสาเหตุที่ทำให้เกิดมาเป็นทุกข์ การปฏิบัติเพื่อทำให้หมดทุกข์ ดังนั้น เป้าหมายในทางศาสนาพุทธคือการยุติการเกิด จึงต้องทำลายกิเลสอันเป็นเชื้อให้ไปเกิด

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 158

(ศุกร์ 1 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยกาลเวลาที่ผันผ่านไป

ลูกรัก ในที่สุดเดือนธันวาคมเดือนสุดท้ายของปี ก็กลับมาเยือนเราอีกครั้งหนึ่ง ป๋าขอสรุปเรื่องราวตลอดทั้งปีและวันหยุดในเดือนธันวาคมให้ลูกได้ทราบ ดังนี้

2 ปีที่ผ่านมานี้ เป็นปีแห่งความเศร้าของคนไทย นับตั้งแต่วันสวรรคต พฤหัสบดี 13 ตุลาคม พ.ศ. 2559 จนถึงวันถวายพระเพลิงพระบรมศพรัชกาลที่ 9 ศุกร์ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2560

หัวใจคนไทยห่อเหี่ยวมา 2 ปีแล้ว แม้ว่างานถวายพระเพลิงพระบรมศพของพระองค์จะผ่านไปแล้ว แต่พวกเราคนไทยมีความรู้สึกเหมือนลูกที่ขาดพ่อ ตามที่โบราณว่าไว้ ขาดพ่อเหมือนถ่อหัก

อย่างไรก็ตาม ชีวิตก็ต้องดำเนินต่อไป คงไม่มีประโยชน์อะไรที่พวกเราจะมาเศร้าโศก เราควรจะรู้รักสามัคคีและร่วมใจกันพัฒนาประเทศชาติ นั่นคือสิ่งที่เราควรทำที่สุดในฐานะลูกที่ดี

สำหรับเดือนธันวาคมปี พ.ศ. 2560 นี้ ทางรัฐบาลโดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้วันที่ 5 ธันวาคมของทุกปีเป็นวันสำคัญของชาติด้วยเหตุผล 3 ประการ ดังนี้

1. เป็นวันคล้ายวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลเดช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 พระมหากษัตริย์ไทยผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ

2. เป็นวันชาติ จากเดิมคือ 24 มิถุนายน พ.ศ.2475 ปีที่คณะราษฎรได้ยึดอำนาจกษัตริย์แล้วเปลี่ยนมาเป็นระบบประชาธิปไตยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ต่อมา ได้ยุติลงเป็นวันที่ 5 ธันวาคมของทุกปี

3. เป็นวันพ่อแห่งชาติ เหมือนอย่างที่จัดมาทุกปี

นอกจากนั้น วันอาทิตย์ที่ 10 ธันวาคมในปีนี้ถือว่าเป็นวันรัฐธรรมนูญที่รัชกาลที่ 7 ได้ทรงเป็นผู้พระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับแรกให้แก่ปวงชนชาวไทย ป๋าจะได้อธิบายเมื่อถึงวันนั้น

วันพฤหัสบดี 28 ธันวาคม เป็นวันสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช มหากษัตริย์ผู้กอบกู้เอกราชให้แก่คนไทย หลังจากเสียกรุงศรีอยุธยาให้แก่พม่าเมื่อปีพุทธศักราช 2310

อาทิตย์ที่ 31 ธันวาคม เป็นวันสุดท้ายของปี ระกาไก่แก้วจะบินอำลาจากเราไป ชีวิตของพวกเราในปีพุทธศักราช 2560 ถือว่าสิ้นไปอย่างสมบูรณ์ในวันนั้น

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเป็นคนไม่ประมาทในชีวิต

คำคมวันนี้

เวลาและวารีมิได้มีไว้คอยใคร เรือเมล์

และรถไฟย่อมแล่นไปตามเวลา

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อให้ลูกได้รับรู้ว่า กาลเวลา 1 ปี 365 วัน ในที่สุด ก็มาถึงเดือนสุดท้ายของปีคือเดือนธันวาคม เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็วเหมือนกำลังจะบินจากไปพร้อมกับปีระกาไก่แก้วในวันที่ 31 ธันวาคม พุทธศักราช 2560

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 159

(เสาร์ 2 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยข้อแตกต่างของมหายานและเถรวาท

ลูกรัก ขณะที่สุเมธดาบสหมอบแทบพระบาทของทีปังกรพระพุทธเจ้านั้น ท่านได้ตั้งจิตปรารถนาเพื่อบรรลุความเป็นพระพุทธเจ้าในอนาคตกาลข้างหน้า

ขณะนั้น ท่านมีบารมีเต็มเพียงพอที่จะบรรลุอรหันต์ในระดับสาวกภูมิแทบพระบาท ของพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น แต่ท่านก็ไม่พึงปรารถนาเพราะสาวกภูมิเป็นเหมือนรถจักรยาน

ลูกคงนึกภาพออก จักรยานจะขนคนไปสู่จุดหมายคือนิพพานได้น้อยมาก ต่างจากพระพุทธเจ้าที่เป็นเหมือนรถบรรทุกสิบล้อ แถมยังสามารถมีรถพ่วงบรรจุคนไปได้อีกมากมาย

สาวกภูมิเป็นดุจจักรยาน สามารถเทศน์ทำให้คนบรรลุธรรมได้เหมือนพระพุทธเจ้า แต่มีความสามารถน้อยกว่า ถ้าเปรียบเหมือนแสงสว่างก็เหมือนพระอาทิตย์กับหิ่งห้อยนั่นเอง

ส่วนพุทธภูมิมีพลังศักยภาพมากที่สุด ในการเทศนาสอนคนให้บรรลุธรรมได้อย่างน่าอัศจรรย์เพราะบารมีคือความดีที่ท่านสั่งสมยาวนานถึง 4 อสงไขยกับอีก 1 แสนกัป

นิกายเถรวาทจะไม่ค่อยเน้นบรรลุธรรมในระดับพุทธภูมิ เนื่องจากใช้เวลาที่ยาวนานมาก เบื่อหน่ายการเวียนว่ายตายเกิดอันเต็มไปด้วยความทุกข์จึงมุ่งเน้นบรรลุในระดับสาวกภูมิ

ส่วนนิกายมหายานนั้น มีความประทับใจที่สุดต่อบุคลิกภาพของสุเมธดาบสผู้ไม่ปรารถนาบรรลุธรรมระดับสาวกภูมิอันเป็นเหมือนการตัดช่องน้อยแต่พอตัว ทุกคนมุ่งเน้นที่พุทธภาวะ

จึงมีคำพูดอันเป็นหลักการของนิกายมหายานว่า

“พระโพธิสัตว์แม้จะรักนิพพาน แต่จะหันหลังให้นิพพาน ถ้ายังไม่สามารถรื้อขนสัตว์โลกให้ถึงฝั่งคือนิพพาน ตนเองจะยอมเข้านิพพานเป็นคนสุดท้าย หลังจากช่วยคนอื่นได้หมดแล้ว”

บางครั้ง ท่านถึงกับต้องยอมทำความชั่วเพื่อให้คนทั้งหมดเป็นสุข เหมือนพระราชาที่ต้องออกรบจำเป็นต้องฆ่าศัตรูที่มารุกรานเพื่อทำให้ประชาชนของตนเองมีความสุขนั่นเอง

จึงมีคำพูดที่ติดปากมหายานว่า “เราไม่ลงนรกใครจะลงนรก” หมายถึง จะต้องยอมทุกข์ยากแม้จะละเมิดศีลเพื่อให้คนส่วนรวมมีสุข ส่วนตนเองจะลำบากจนต้องติดคุกหรือตกนรกก็ยินยอม

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีมหากรุณาสงสารเพื่อนมนุษย์ผู้ทุกข์ยาก

คำคมวันนี้

มหากรุณาคือหัวใจที่แท้จริงของมนุษย์

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการอธิบายให้เห็นความแตกต่างระหว่างนิกายเถรวาทและมหายานอย่างชัดเจน เถรวาทสามารถปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้าหรือระดับสาวกภูมิได้หมด แต่ส่วนมากจะมุ่งเน้นบรรลุอรหันต์ระดับสาวกภูมิเป็นหลัก ส่วนมหายานนั้นหลักการจะอยู่ที่ทุกคนจะต้องมุ่งสู่จุดหมายเดียวเท่านั้นคือความเป็นพระพุทธเจ้า

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 160

(อาทิตย์ 3 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยทารกผู้ยังไม่หย่านม

ลูกรัก ป๋าเห็นลูกถูกพิษรักเล่นงานจนปางตายแล้วเกิดความสงสารอย่างที่สุด ลูกเพ้อคลั่งรำพึงรำพันต่อความรักที่จากไป เสียใจจนกินไม่ได้นอนไม่หลับและอยากฆ่าตัวตาย

ป๋าเข้าใจสภาพของลูกอย่างที่สุด มนุษย์ทุกคนจะมีอาการเดียวกับลูกทั้งนั้นเมื่ออยู่ในสภาพ อกหัก คือการร้องไห้ สะอึกสะอื้น พร่ำเพ้อ บ่นรำพึงรำพันไม่ต่างอะไรจากคนบ้า

อันที่จริง ถ้าจะวิเคราะห์ธรรมชาติของราคะหรือความรักนั้นจะพบความจริงว่า ความรักนั้นมีโทษน้อยแต่คลายช้า หมายถึงเป็นรักเพื่อจะครอบครอง จึงมีโทษน้อยเพราะไม่ได้มุ่งทำลาย

ลูกอาจจะสงสัยว่า กรณีรักต้องฆ่าจะอธิบายเรื่องนี้อย่างไร? คำตอบก็คือ นั่นไม่ใช่ความรัก แต่ตัวความรักจะเป็นตัวสนับสนุนให้เกิดความโกรธอันนำไปสู่การทำลายนั่นเอง

ส่วนธรรมชาติของความโกรธนั้น จะตรงกันข้ามกับความรักคือมีโทษมากและคลายตัวออกได้เร็ว สรุปว่า รักสลัดยากและไม่ได้ทำลายส่วนโทสะมุ่งทำลายแล้วหายไวจากใจ

ลูกเคยเห็นเด็กทารกหรือไม่ ธรรมชาติของเด็กพวกนี้ ชีวิตจะวนเวียนอยู่กับการได้ร้องไห้ กิน ขับถ่าย นอนหลับ การสื่อสารที่ดีที่สุดกับพ่อแม่ก็คือการร้องไห้

แม่บางคนพอลูกร้องไห้จะให้ดื่มนมตลอดด้วยนึกว่าลูกหิว โดยไม่ได้สนใจว่า ลูกร้องไห้เพราะเหตุใด ถูกมดกัด ปวดท้องหรือเพราะการขับถ่าย เป็นต้น

ดังนั้น ภาพที่เห็นเจนตาก็คือ เมื่อทารกร้องไห้ ครั้นแม่ให้นมก็จะหยุดร้อง ป๋านำเรื่องทารกมาเปรียบเทียบให้ลูกได้เข้าใจว่า คนที่ถูกสลัดรักแล้วเพ้อรำพันก็คือทารกที่ยังไม่หย่านมนั่นเอง

เด็กทารกพวกนี้ครั้นโตขึ้น พวกเขาก็จะเลิกดื่มนมแล้วหันมาทานอาหารที่หยาบแทน ข้อนี้หมายถึงเมื่อได้เรียนรู้ชีวิตมากขึ้น ได้เรียนรู้ความผิดหวังบ่อยเข้า ความทุกข์จะเริ่มลดน้อยลงไป

หมายความว่า อกหักแต่ละครั้งจะมีภูมิคุ้มกันต่อความทุกข์มากขึ้น เจ็บปวดและทุกข์น้อยลง ขอให้ลูกจงได้เรียนรู้ความจริงจากความรักที่มีสภาวะเกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไปด้วยเถิด

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เข้าใจธรรมชาติของความรัก เรียนรู้เพื่อเข้าใจเห็นโทษ สุดท้าย หาทางสลัดหลุดออกจากรักที่มีโทษให้ได้

คำคมวันนี้

ความรักเหมือนโคถึก กำลังคึกผิขังไว้

ก็โลดจากคอกไป บ่ยอมอยู่ ณ ที่ขัง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อปลอบใจลูกที่ถูกพิษรักเล่นงาน จึงต้องการอธิบายปัญหาสาเหตุและทางออกให้แก่ลูกผู้ต้องเจ็บปวดเจียนตายจากทุกข์ที่เกิดจากรัก ยิ่งคนที่ไม่เคยเจอความผิดหวังในรักมาก่อน แทบจะไม่อยากอยู่ในโลกเลย จึงเป็นหน้าที่ของป๋าผู้ผ่านโลก ผ่านชีวิต ผ่านความเจ็บปวดแบบนี้มาแล้วจะต้องช่วยเยียวยาและบรรเทาทุกข์ของลูกให้ได้

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 161

(จันทร์ 4 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยมนุษย์ผู้อำมหิต

ลูกรัก ถ้าลูกจะถามป๋าว่าในโลกนี้มีความเลวร้ายอะไรบ้าง คำตอบคือ การฆ่าอันสืบเนื่องมาจากความพยาบาทนั่นเอง โดยมีการแบ่งลำดับโทษจากการฆ่าแตกต่างกันไป ดังนี้

ก. ในหมู่สัตว์เดรัจฉาน มีการวินิจฉัยโทษบาปมากหรือน้อย ดังนี้

1. ฆ่าสัตว์เดรัจฉานผู้ไม่มีคุณความดี ถ้าฆ่าสัตว์ตัวเล็ก เช่น มด ยุง เป็นต้น จะบาปน้อยเพราะไม่ต้องใช้ความเพียรมากในการฆ่า ตีเบา ๆ สัตว์ก็ตายแล้ว

2. ฆ่าสัตว์ที่ตัวใหญ่ เช่น วัว ควาย เป็นต้น ถ้าฆ่าสัตว์ใหญ่จะบาปมาก สาเหตุก็เพราะผู้ฆ่าต้องใช้ความเพียรในฆ่าอย่างมากเพื่อให้สัตว์ตายมีการทุบ การแทง การเชือด เป็นต้น

ข. ในหมู่มนุษย์ มีวินิจฉัยบาปมากหรือน้อยตรงคุณความดี

1. มนุษย์ผู้ถูกฆ่านั้นมีความดีน้อย เช่น เป็นโจร อันธพาล พวกติดยาเสพติด เป็นต้น การฆ่าคนพวกนี้จะมีบาปน้อย เหตุผลเพราะเขามีคุณความดีอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมน้อยมาก

2. มนุษย์ผู้ถูกฆ่านั้นมีความดีมาก เช่น เป็นบิดามารดา ครูบาอาจารย์ พระอรหันต์ เป็นต้น การฆ่าคนพวกนี้จะมีบาปอย่างมากเพราะท่านเหล่านี้มีพระคุณต่อเรามาก

โดยสรุป การฆ่าย่อมมาจากจิตที่ประกอบด้วยโทสะ คือการไม่พอใจแล้วลงมือสังหารมีหลักการวินิจฉัยองค์แห่งการฆ่าว่าจะผิดศีลหรือไม่ 5 ประการ ดังนี้

1. ปาโณ สัตว์นั้นเป็นผู้มีชีวิต

2. ปาณะสัญญิตา เราก็รู้ว่าสัตว์นั้นมีชีวิต

3. วะธะกะจิตตัง มีจิตที่ประกอบด้วยโทสะในการฆ่า

4. ปะโยโค การลงมือฆ่าสัตว์นั้น

5. เตนะ มะระณัง สัตว์ถูกเราลงมือฆ่าตาย

ถ้าครบองค์ 5 ประการ ถือว่าผิดศีลข้อที่ 1 การฆ่าที่มีโทษมากจนถือว่าเป็นอนันตริยกรรม กรรมที่หนักห้ามสวรรค์นิพพาน ได้แก่ ฆ่าแม่พ่อ ฆ่าพระอรหันต์ ทำร้ายพระพุทธเจ้าจนห้อเลือด

ในที่นี้ ไม่ใช้คำว่า ฆ่าพระพุทธเจ้า เนื่องจากพระพุทธเจ้าทรงสร้างบุญมามาก จะไม่มีใครสามารถฆ่าพระพุทธเจ้าให้นิพพานได้เลย ไม่มีอาวุธใดจะทำร้ายพระพุทธเจ้าได้

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเป็นคนกรุณาต่อสรรพสัตว์

คำคมวันนี้

ฆ่าความโกรธได้อยู่เป็นสุข

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่ออธิบายให้ทราบว่า การฆ่านั้นถือว่าเป็นบาปเลวร้ายของมนุษย์ แต่รายละเอียดในการฆ่าจะบาปมากหรือน้อยนั้นแตกต่างกันไปในเดรัจฉานและมนุษย์

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 162

(อังคาร 5 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยสมเด็จพ่อทูลกระหม่อมแก้ว

ลูกรัก วันนี้ ทางรัฐบาลประกาศให้เป็นวันหยุดราชด้วยเหตุผล 3 ประการ ดังนี้

1. เป็นวันชาติไทย ในอดีตจะเป็นวันที่ 24 มิถุนายน อันสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นประชาธิปไตย

2. เป็นวันพ่อแห่งชาติ เป็นวันที่คนไทยจะได้พากันระลึกนึกถึงคุณงามความดีของบุพการีนามว่าพ่อ ผู้เหน็ดเหนื่อยเพื่อคนในครอบครัวทั้งชีวิต

3. เป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ผู้เป็นพ่อของคนไทยทั้งชาติ ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ

ลูกรัก ย้อนกลับไปเมื่อ 89 ปีที่แล้ว ในรัชสมัยของรัชกาลที่ 7 ในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จพระราชสมภพที่โรงพยาบาลเมาต์ออเบิร์น ณ เมืองเคมบริดจ์ รัฐแมสซาชูเซตส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา

พระองค์เป็นพระราชโอรสองค์เล็กในสมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอเจ้าฟ้ามหิดลอดุลยเดชกรมขุนสงขลานครินทร์กับหม่อมสังวาลย์ ตะละภัฏ

ทรงเป็นพระราชนัดดาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า

ทรงครองราชย์เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2489 ต่อจาก พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระบรมเชษฐา ผู้เสด็จสวรรคตอย่างกะทันหัน

จาก 9 มิถุนายน พ.ศ. 2489 – 13 ตุลาคม พ.ศ. 2559 เป็นเวลายาวนานถึง 70 ปี 126 วัน นับว่าเป็นมหากษัตริย์ที่ครองราชย์ยาวนานกว่าพระมหากษัตริย์พระองค์ใดในโลกนี้

ยิ่งไปกว่านั้น โครงการในพระราชดำริของพระองค์เพื่อประชาชนไทย ได้ทรงริเริ่มขึ้นในครั้งแรก พ.ศ. 2493 จนเสด็จสวรรคตจากไป นับรวมได้ทั้งหมดถึง 4,447 โครงการ

พฤหัสบดี 13 ตุลาคม พ.ศ. 2559 เวลา 15.52 น. จึงเป็นวันที่หัวใจคนไทยต้องแหลกสลายเมื่อได้ทราบข่าวร้ายว่าพระองค์ผู้เป็นที่รักของคนไทยทั้งชาติเสด็จสวรรคต

พฤหัสบดี 26 ตุลาคม พ.ศ. 2560 เป็นวันที่คนไทยเหมือนหัวใจหลุดลอยตามพระองค์ไปอยู่บนสวรรค์ เมื่อมีพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพของพระองค์

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้ดำเนินรอยตามเบื้องพระยุคลบาทของพระองค์ท่าน

คำคมวันนี้

ต้องเกิดอีกกี่ชาติจึงจะเจอมหาราชชื่อว่าภูมิพล

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นเพื่อความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณรัชกาลที่ 9 ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ผู้ที่คนไทยเคารพรักเทิดทูนพระองค์ท่านประดุจพ่อของแผ่นดิน

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 163

(พุธ 6 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยวันชาติและวันสิ้นชาติ

ลูกรัก จากที่ป๋าได้เคยเล่าให้ฟังไปแล้วว่า วันที่ 5 ธันวาคม ถือว่าเป็นวันชาติของไทย คำว่า วันชาตินั้นถือว่ามีความหมายที่ลึกซึ้งมาก คนในชาติทุกคนจะให้ความสำคัญกับวันนี้มากที่สุด

นับจากอดีต วันชาติของประเทศเล็ก ๆ คือการได้รับอิสรภาพจากการเป็นอาณานิคมของชาติอื่นที่มาปกครอง หรืออาจจะเป็นการต่อสู้กับเจ้าอาณานิคมจนได้ชัยชนะปลดแอกตนเองสำเร็จ

นิยามคำว่า รัฐ หรือ ชาตินั้น จะต้องมีองค์ประกอบ 4 อย่าง ดังนี้

1. มีประชาชนรวมตัวกันอยู่อย่างถาวร เหมือนคนไทยที่อยู่มายาวนานในประเทศนี้

2. มีอาณาเขตบริเวณที่แน่นอน มีการแบ่งเส้นกั้นแน่นอนระหว่างชาติของตนกับเพื่อนบ้าน

3. มีรัฐบาล จะมีรูปแบบการปกครองเป็นแบบใดก็ได้ แต่จะต้องมีรัฐบาลบริหารจัดการ

4. มีรัฐบาลผู้มีอำนาจสูงสุด จะต้องไม่เป็นรัฐบาลหุ่นที่ถูกเชิดจากชาติมหาอำนาจอื่น

ข้อ 1 ลูกจะสังเกตได้จากประเทศที่มีสงครามกลางเมือง ทำให้มีผู้คนอพยพหนีตายออกนอกประเทศไปพึ่งพิงอาศัยประเทศอื่น ตัวอย่างการสิ้นชาติมอญที่ยิ่งใหญ่ในอดีต

ในปัจจุบัน เราไม่สามารถหาแผนที่ประเทศมอญได้จากแผนที่โลก มอญกลายเป็นรัฐหนึ่งในหลายรัฐของพม่า ทั้งที่ในอดีตมีเมืองหลวงอยู่ที่เมืองหงสาวดี ในประเทศพม่า

นับจากอดีต ตั้งแต่ต้นรัตนโกสินทร์เป็นต้นมา ประเทศไทยเราไม่เคยตกเป็นเมืองขึ้นของประเทศใด จะมีเพียงแต่การสูญเสียดินแดนให้ชาติมหาอำนาจผู้เป็นนักล่าอาณานิคม

ลูกอาจจะถามป๋าว่า การเสียกรุงศรีอยุธยาให้พม่าถึง 2 ครั้งนั้นจะไม่ได้ชื่อว่าเสียเอกราชหรือ ขอตอบว่า นั่นเป็นเพียงอาณาจักรอยุธยาแต่ไม่ใช่ประเทศไทยอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

ประเทศไทยของเรานั้น ถือเอาวันชาติ คือวันเปลี่ยนแปลงการปกครอง 24 มิถุนายน พ.ศ.2475 จากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

มีการประกาศใช้วันชาติครั้งแรก ปี พ.ศ. 2481 และเริ่มมีการฉลองวันชาติ พ.ศ. 2482 จากนั้น ได้มีการเปลี่ยนแปลงในปี พ.ศ. 2503 โดยได้ยึดเอาปีพระราชสมภพของรัชกาลที่ 9 เป็นหลัก

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเป็นนายตนเองอย่าเป็นทาสใคร

คำคมวันนี้

ใครมาเป็นเจ้าเข้าครอง คงจะต้องบังคับขับไส
เคี่ยวเข็ญเย็นค่ำกรำไป ตามวิสัยเชิงเช่นผู้เป็นนาย...

ป.ล.จดหมายฉบับนี้ ต้องการอธิบายความหมายที่ยิ่งใหญ่ของคำว่าชาติ อันเป็นความภาคภูมิใจยิ่ง ส่วนคำว่า สิ้นชาติ คือการเกิดสงครามกลางเมือง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 164

(พฤหัสบดี 7 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยวันพ่อแห่งชาติ

ลูกรัก วันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2560 ถือว่าเป็นวันพ่อแห่งชาติ คนไทยจะให้ความสำคัญมาก เนื่องจากเมื่อถึงวันที่ 4 ธันวาคมของทุกปี คนไทยจะได้ฟังพระบรมราโชวาทจากในหลวง ร.9

แต่ละปี ในหลวงผู้ทรงเปรียบเหมือนพ่อของคนไทยทั้งชาติ จะทรงสั่งสอนประชาชนในเรื่องต่าง ๆ เช่น เรื่องรู้รักสามัคคี เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

คนไทยเมื่อได้ฟังพระบรมราโชวาทเสร็จแล้ว ก็จะน้อมนำเอาหลักคำสอนจากพระองค์ท่านมาปฏิบัติ ปีหนึ่งจะได้มีโอกาสฟังคำสอนจากสมเด็จพ่อหนึ่งครั้งและจะมีพระดำรัสยาวที่สุด

รุ่งขึ้น 5 ธันวาคม จะเป็นวันหยุดราชการ คนไทยจะพากันทำบุญตักบาตรถวายเป็นพระราชกุศล รวมทั้งการแสดงความรักต่อพ่อที่ยังมีชีวิตอยู่และทำบุญอุทิศแด่พ่อผู้จากไปแล้ว

ลูกเอ๋ย คำว่าพ่อนั้น ช่างมีความหมายที่ลึกซึ้งอย่างยิ่ง เป็นสัญลักษณ์แห่งความอบอุ่นความปลอดภัย การคุ้มครองดูแล ทำให้ภรรยาและลูกเกิดความมั่นใจในชีวิต

คนเป็นแม่มีภาระหนักในการอุ้มท้องลูก แต่คนเป็นพ่อมีภาระที่หนักมากยิ่งกว่าเพราะจะต้องแบกทุกคนในบ้าน ไม่ต่างอะไรกับกัปตันเรือที่ต้องรับผิดชอบดูแลชีวิตลูกเรือทุกคน

ถ้าจะให้ภรรยาและลูกต้องอดตาย พ่อขอยอมอดยอมลำบากเองดีกว่า นี่คือภาระหนักที่สุดของคนเป็นพ่อในโลกนี้ ยิ่งไปกว่านั้น พ่อจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูกไม่ใช่ดีแต่แต่สอน

คนสมัยนี้ พยายามเรียกร้องความเท่าเทียมกันระหว่างสิทธิสตรีเพื่อความเท่าเทียมกับผู้ชาย ป๋าก็เห็นด้วย แต่ที่ป๋าขำมากที่สุดก็คือ การยกเลิกความเป็นช้างเท้าหน้าและช้างเท้าหลัง

ลูกลองนึกภาพช้างกระโดดไปพร้อม ๆ กันทั้งเท้าหน้าและเท้าหลัง เนื่องจากไม่ยอมให้มีเท้าหน้าและเท้าหลัง ความจริงก็คือต้องมีเท้าหน้าที่เดินนำและเท้าหลังที่ก้าวตาม

อันที่จริง การพูดคำว่า ช้างเท้าหน้าสำหรับผู้ชายนั้น คือการเตือนใจผู้ชายให้ตระหนักว่า เรามีหน้าที่อันยิ่งใหญ่ในการเป็นผู้นำและการป้องกันภัยให้แก่เท้าหลังคือภรรยาและลูก

ในสงคราม เมื่อช้างก้าวลงสู่สนามรบ ขาช้างที่จะได้รับอันตรายจากลูกศรที่ยิงมาจากฝั่งตรงข้ามคือช้างเท้าหน้า ดังนั้น การเปรียบชายคือช้างเท้าหน้าเพราะมีหน้าที่คุ้มครองป้องกันนั่นเอง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเป็นลูกที่ดีของพ่อ

คำคมวันนี้

อย่าเอ่ยว่าเข้าใจพ่อถ้าคุณยังไม่เคยเป็นพ่อ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อให้ลูกทุกคนได้มีความภาคภูมิใจในตัวพ่อของตนเองไม่ใช่เฉพาะในวันพ่อแห่งชาติเท่านั้น แต่ให้ระลึกถึงพระคุณท่านทุกวันเพราะพ่อเหน็ดเหนื่อยเสียสละ ให้ภรรยาและลูกทุกคนมีแต่ความสุขสบาย ผู้ยอมตายเพื่อป้องกันอันตรายให้แก่คนในครอบครัว

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 165

(ศุกร์ 8 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยพ่อจ๋าหนูรักพ่อ

ลูกรัก เวลาที่เอ๋ยถึงคำว่าพ่อ เราจะนึกถึงภาพชายผู้สูงวัย พูดน้อย แต่จะมีใบหน้าที่เปื้อนไปด้วยรอยยิ้มตลอดเวลา เป็นคนที่ไม่เคยขัดใจคนในบ้าน ยินดีที่จะรับใช้ภรรยาและลูกตลอดเวลา

เขายอมเหนื่อยเพื่อให้คนในบ้านได้สบาย ไม่เคยปริปากบ่นแม้แต่น้อย ไม่เคยให้คนในบ้านได้รู้ว่าตนเองป่วย แต่จะเสแสร้งแกล้งทำเป็นแข็งแรงเสมอเนื่องจากไม่อยากให้คนในบ้านกังวล

เขาจะอยู่เคียงข้างคนเป็นภรรยาผู้อุ้มท้องแก่ จะคอยแย่งงานบ้านภรรยาทำตลอดเพราะไม่ต้องการให้ภรรยาต้องเหนื่อยจากการอุ้มท้องหนัก 20 กิโลกรัม

เขาผู้จะคอยจับมือภรรยาอยู่ตลอดเวลาในยามที่คลอดลูก ผู้คอยตื่นนอนเสมอในยามดึกเพื่อมาดูลูกน้อยผู้ร้องไห้จ้าในตอนดึก ผู้ที่คอยห่วงใยภรรยาและลูกมากกว่าตนเอง

เขาผู้ที่คอยปลอบใจและเช็ดน้ำตาให้ภรรยาเสมอ ในยามที่ลูกเกเรไม่ยอมกลับบ้าน ผู้คอยอุ้มภรรยาที่เป็นลมเมื่อทราบข่าวว่าลูกตายเพราะประสบอุบัติเหตุ

เขาผู้ที่เก็บความรู้สึกเก่งที่สุด ไม่มีใครรู้ว่าเขาคิดกังวลอะไรเนื่องจากไม่เคยพูดให้ภรรยาและลูกได้รับรู้ความทุกข์ของตนเอง มีแต่พูดเรื่องตลกขบขันให้คนในบ้านได้ขำและหัวเราะ

เขาผู้ต้องหลั่งน้ำตาสะเทือนใจเมื่อภรรยาคู่ทุกข์คู่ยากต้องตายจากไปสุดท้าย กลายเป็นผู้เหงาเศร้าต้องอยู่คนเดียวเมื่อลูกแยกออกไปมีครอบครัว

ใครกันหนอที่เสียสละยอมเหน็ดเหนื่อยเพื่อให้คนทั้งบ้านได้สบาย?

ใครกันหนอที่ยอมอดเพื่อให้คุณได้กินอิ่ม?

ใครที่ให้อภัยคุณเสมอในยามที่คุณทำความผิด?

วันนี้คุณบอกรักพ่อหรือยัง?

ทำไม คุณจะต้องอายที่จะบอกรักพ่อ?

ทำไม คุณไม่กอดพ่อก่อนที่จะไม่มีพ่อให้กอด?

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเป็นพ่อและแม่ที่ดีในอนาคต

คำคมวันนี้

เพื่อความสบายของเมียและลูก แม้จะต้องตายพ่อก็ยอม

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อระลึกถึงพ่อทั้งโลกผู้ยอมเหน็ดเหนื่อยเสียสละสายตัวแทบขาดเพื่อทำให้ภรรยาและลูกได้สบาย ขอคารวะต่อวิญญาณความยิ่งใหญ่ของพ่อทั้งโลก ณ ที่นี้

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 166

(เสาร์ 9 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยพระเจ้าจักรพรรดิ์และมหาศาดาของโลก

ลูกรัก พวกเราคนไทยผู้เป็นชาวพุทธนั้น จะมีความเชื่อเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับบุคคลผู้มีบุญสูงสุด โดยคนเหล่านี้จะมีแนวทาง 2 ประการ ดังนี้

1. พระเจ้าจักรพรรดิ์ ผู้ขึ้นเป็นใหญ่มีกษัตริย์ในโลกเป็นบริวาร
2. มหาศาสดา ผู้ตรัสรู้ชอบโดยพระองค์เอง เป็นพระพุทธเจ้า

จะพบเรื่องนี้ได้จากในพุทธประวัติ นั่นคือการที่พราหมณ์มีจำนวน 8 คนผู้ทำนายลักษณะของเจ้าชายสิทธัตถะแตกต่างกันไป โดย 7 คนแรกได้กราบทูลพยากรณ์เป็น 2 แนวทาง ดังนี้คือ

1. ถ้าอยู่ครองเพศฆราวาสจักได้ขึ้นเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ์ของโลก
2. ถ้าออกบวชจักได้เป็นมหาศาสดาเอกของโลก

แต่มีพราหมณ์ที่หนุ่มที่สุดชื่อว่าโกณฑัญญะ ได้กราบทูลพยากรณ์ว่าเจ้าชายสิทธัตถะจะต้องออกบวชและเป็นมหาศาสดาเอกของโลกอย่างแน่นอน

พระเจ้าสุทโธทนะผู้เป็นพระราชบิดานั้น พระองค์ทรงต้องการให้พระราชโอรสเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ์ ไม่ทรงต้องการให้พระราชโอรสเป็นนักบวชขอทาน

ดังนั้น สังเกตุได้ว่า ขณะที่เจ้าชายมีพระชนมายุแค่เพียง 16 พรรษา พระราชบิดาได้ทรงให้อภิเษกสมรสเพื่อผูกไว้ในกามสุข รวมทั้งการคัดหญิงงามส่งเข้าไปในปราสาททั้ง 3 ฤดู

สุดท้าย แม้จะทรงผูกพระราชโอรสไว้ในบ่วงโลกีย์ แต่พระราชโอรสผู้เกิดมาเพื่อความเป็นพระพุทธเจ้าได้ทรงพบสัจธรรม คือเทวทูตทั้ง 4 ประการ ดังนี้

1. คนแก่ 2. คนเจ็บ 3. คนตาย 4. สมณะ ทรงพอพระทัยที่จะหาทางหลุดพ้นจากความทุกข์ที่ครอบงำมนุษย์ด้วยการเสด็จออกผนวชเป็นสมณะนักบวช

แม้ในขณะจะออกผนวชนั้น พระยามารได้มาขวางทางและได้ทูลให้ทราบว่า อีก 7 วันพระองค์จะได้บรรลุความเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ์ แต่ไม่ได้ทรงสนพระทัยเรื่องการเมืองแต่อย่างใด

6 ปีแห่งการบำเพ็ญเพียรเพื่อการตรัสรู้ความเป็นพุทธะ ในที่สุดพระองค์ได้ทรงค้นพบความจริงที่ทำให้หลุดพ้นจากการเวียนตายเวียนเกิดในคืนวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6

จากป๋าผู้อยากให้ลูกแยกให้ออกระหว่างความสุขเทียมและความสุขแท้

คำคมวันนี้

ความสุขโลกีย์มีได้ชั่วคราว

ความสุขยืนยาวต้องเข้าหาธรรมะ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อให้ลูกได้ทราบถึงสภาวะของความยิ่งใหญ่ในทางอาณาจักรคือความเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ์ ส่วนความยิ่งใหญ่ในทางธรรม คือความเป็นพระพุทธเจ้า แต่เจ้าชายสิทธัตถะได้ทรงหันหลังให้ความเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ์ โดยมุ่งสู่ความเป็นพระพุทธเจ้าเพื่อชี้ทางบรรเทาทุกข์และชี้สุขเกษมศานต์ ชี้ทางพระนฤพานอันพ้นโศกวิโยคภัย

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 167

(อาทิตย์ 10 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยวันรัฐธรรมนูญ

ลูกรัก วันนี้เป็นวันหยุดราชการ เนื่องจากเป็นวันรัฐธรรมนูญ ลูกคงอยากรู้ว่า วันนี้มีความสำคัญอย่างไรต่อปวงชนชาวไทย ป๋าจะอธิบายให้ลูกได้เข้าใจ ดังนี้

วันที่ 10 ธันวาคม เป็นที่รู้กันว่า เป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ได้ทรงพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475

นับว่าเป็นรัฐธรรมนูญถาวรฉบับแรกของคนไทย เนื่องจากเมื่อประกาศใช้ฉบับนี้แล้วได้ยกเลิกพระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช 2475

ฉบับชั่วคราวนี้ได้ประกาศใช้เป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2475 หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475

ผู้ทำการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย มีชื่อเรียกว่า คณะราษฎร อันประกอบด้วยสายทหารและพลเรือน

นับจาก 2475 – 2560 กาลเวลาได้ผ่านไป 85 ปีแล้ว ในวันพระราชทานรัฐธรรมนูญนั้น รัชกาลที่ 7 เสด็จไปพระที่นั่งอนันตสมาคม ได้มีพระราชดำรัสในวันนั้นว่า

“ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะสละอำนาจอันเป็นของข้าพเจ้าอยู่เดิมให้แก่ราษฎรโดยทั่วไป แต่ข้าพเจ้าไม่ยินยอมยกอำนาจทั้งหลายของข้าพเจ้าให้แก่

ผู้ใด คณะใด โดยเฉพาะเพื่อใช้อำนาจนั้นโดยสิทธิ์ขาดและโดยไม่ฟังเสียงอันแท้จริงของประชาราษฎร”

รัชกาลที่ 7 จึงถือว่าเป็นกษัตริย์ใน 2 ระบบ คือ อยู่ในระบอบราชาธิปไตยนับตั้งแต่ครองราชย์วันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2468 – 24 มิถุนายน พ.ศ.2475

ทรงเป็นกษัตริย์ผู้มีอำนาจสูงสุดแต่เพียงผู้เดียวแค่เพียง 7 ปีเท่านั้น จากนั้น ได้ทรงอยู่ในระบอบราชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขอีกเพียง 1 ปีกับอีก 96 วัน

ครั้นถึงวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2477 พระองค์จึงทรงประกาศสละราชสมบัติที่ทรงครองราชย์มาแค่เพียง 8 ปี 96 วัน ถัดจากนั้นมาอีก 7 ปีพระองค์จึงเสด็จสวรรคตที่ประเทศอังกฤษ

วันที่ทรงสวรรคตตรงกับวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2484 สิริรวมพระชนมายุ 47 พรรษาเท่านั้น มากกว่ารัชกาลที่ 6 สมเด็จพระเชษฐาธิราชแค่เพียง 2 พรรษาเท่านั้น

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเป็นผู้ที่ยึดในหลักการมากกว่าตัวบุคคล

คำคมวันนี้

ไม่มีอำนาจใดในโลกหล้า ผู้ปกครองต่างมาแล้วสาบสูญ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่ออธิบายให้รู้ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของวันรัฐธรรมนูญอันเป็นเหตุการณ์ที่ผ่านมา 85 ปีแล้ว อันเป็นเรื่องการเปลี่ยนแปลงการปกครองแผ่นดิน

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 168

(จันทร์ 11 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยตัวบุคคลกับหลักการ

ลูกรัก ฉบับที่ผ่านมา ป๋าได้เล่าถึงเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ เมื่อ 85ปีที่แล้ว เพื่อให้ลูกได้ทราบเหตุการณ์ในอดีตอันเป็นที่มาของวันพระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับแรกของคนไทย

ความจริง ในประเทศที่เจริญแล้วนั้น จะเป็นประเทศที่ยึดรัฐธรรมนูญคือกฎหมายสูงสุดเป็นหลัก ส่วนตัวผู้นำนั้นเป็นเพียงผู้เข้ามาเพื่อบังคับใช้กฎหมาย เข้ามาแล้วก็หมดวาระไป

ผู้นำประเทศจะต้องเคารพกฎหมาย จะทำตนให้มีอภิสิทธิ์ชนอยู่เหนือกฎหมายไม่ได้ เขาเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายลูกโดยไม่ให้ขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุด

ระบอบราชาธิปไตย คือระบบที่ยึดตัวบุคคล พระราชายิ่งใหญ่ที่สุด พระองค์เป็นผู้อยู่เหนือกฎหมาย เนื่องจากพระราชโองการของพระองค์ถือเป็นกฎหมาย

ระบอบนี้ เมื่อเวลาผ่านไป พระราชาก็จักทรงสูญหายไปตามลำดับ เนื่องจากถูกโค่นล้มจากประชาชนผู้เป็นเจ้าของประเทศ ณ ปัจจุบัน จึงกลายเป็นระบอบประชาธิปไตยเป็นส่วนมาก

ระบอบประชาธิปไตยก็มีหลายรูปแบบ แบบเก่าแก่ก็คือ ประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข กษัตริย์ทำอะไรไม่ผิด ใครจะฟ้องร้องเอาผิดไม่ได้

ระบอบประชาธิปไตยแบบประธานาธิบดีนั้น ประชาชนเลือกตั้งผู้นำของตนเองโดยตรง หรือจะเป็นประชาธิปไตยแบบเลือกนายกรัฐมนตรีให้มีอำนาจสูงสุดในการปกครองก็ได้

ที่กล่าวมาทั้งหมดเพื่อจะอธิบายให้เข้าใจว่า มีเพียงระบอบราชาธิปไตยระบบเดียวเท่านั้น ที่กษัตริย์มีอำนาจอยู่เหนือกฎหมาย คำสั่งของพระองค์เป็นกฎหมายที่ทุกคนต้องปฏิบัติตาม

นอกนั้น ถือว่าเป็นระบบการเลือกตั้งเป็นตัวแทนจากประชาชน ได้รับอำนาจจากประชาชนเข้ามาบริหารประเทศโดยยึดหลักกฎหมายสูงสุด คือรัฐธรรมนูญ ทุกคนต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย

ความแตกต่างระหว่างตัวบุคคลกับหลักการอยู่ตรงที่ว่า ถ้าบุคคล คือพระราชาทรงพระปรีชา การบริหารประเทศก็รวดเร็ว เรียบร้อย เป็นธรรม บ้านเมืองเจริญรุดหน้าทันสมัย

แต่ถ้าได้พระราชาที่ไม่ทรงพระปรีชาสามารถ กิจการบ้านเมืองจะเกิดความเสียหายมากมาย ดังนั้น จึงเกิดแนวคิดว่า การยึดหลักการจะปลอดภัยมากกว่าการยึดตัวบุคคล

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเห็นความสำคัญในหลักการมากที่สุด

คำคมวันนี้

หลักการมีค่ามากกว่าตัวบุคคล

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการอธิบายเปรียบเทียบให้เห็นความสำคัญของตัวบุคคลในระบอบราชาธิปไตยกับแนวคิดที่ยึดหลักการ คือการมีรัฐธรรมนูญเป็นตัวบังคับบุคคล อย่างแรกให้ความสำคัญกับตัวบุคคล อย่างหลังให้อำนาจแก่บุคคลโดยจะถูกกฎหมายสูงสุดบังคับอีกทีหนึ่ง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 169

(อังคาร 12 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยอนิจจังทางการเมือง

ลูกรัก ลูกคงสงสัยเรื่องการเปลี่ยนแปลงการปกครองโดยคณะราษฎร วันนี้ ป๋าจะเล่าเรื่องนี้ให้ลูกฟัง เป็นเหตุการณ์ที่ผ่านมายาวนานถึง 85 ปี นับจากพุทธศักราช 2475 เป็นต้นมา

ในบรรดากษัตริย์รัตนโกสินทร์ 9 พระองค์ (ยกเว้นรัชกาลที่ 8 ที่สวรรคตขณะพระชนมายุ 20 พรรษาด้วยทรงต้องพระแสงปืน) ป๋าถือว่ารัชกาลที่ 7 เป็นกษัตริย์ที่น่าเห็นใจที่สุด

เหตุผลมีมากมายหลายประการ ป๋าจะสรุปประเด็นหลัก ๆ ดังนี้

1. พระองค์ไม่ทรงคาดคิดมาก่อนว่าจะได้ขึ้นเป็นกษัตริย์ เนื่องจากพระองค์เป็นพระราชโอรสองค์เล็กลำดับที่ 7 รัชกาลที่ 6 พระเชษฐาสวรรคตขณะพระชนมายุ 45 พรรษาอย่างกระทันหัน

สุดท้าย เมื่อไล่สืบลำดับผู้สันตติวงศ์ พระราชภาระความเป็นกษัตริย์จึงตกมาที่พระองค์ผู้เป็นพระอนุชาลำดับสุดท้าย เหมือนทรงมีบุญแต่ในขณะเดียวกันก็ทรงมีกรรมมาบัง

2. รัชกาลที่ 6 ทรงมีแต่พระราชธิดา จึงทรงพระดำริว่า ถ้าได้พระราชโอรสจะให้พระอนุชาคือรัชกาลที่ 7 สำเร็จราชการแทนจนกว่าพระราชโอรสจะทรงบรรลุนิติภาวะ แต่ทรงผิดหวัง

3. ขณะขึ้นเป็นกษัตริย์นั้นเป็นสภาวะที่บ้านเมืองอยู่ในสภาวะข้าวยากหมากแพง เนื่องจากเป็นหลังเหตุการณ์สงครามโลกครั้งที่ 1 พึ่งยุติลงไปแค่เพียง 8 ปีเท่านั้น

4. เกิดเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ในปีมะเส็ง พ.ศ. 2460 พื้นที่ภาคกลางถูกน้ำท่วมนาในที่ลุ่มทั้งหมด รวมทั้งฝนแล้งในปีต่อมา พ.ศ. 2460

5. รัชกาลที่ 6 ทรงใช้เงินในท้องพระคลังในการบริหารประเทศมาก ครั้นถึงรัชกาลที่ 7 งบประมาณแผ่นดินมาติดลบครั้งแรกหลัง พ.ศ. 2476 หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

6. รัชกาลที่ 7 ทรงพยายามแก้ปัญหาเศรษฐกิจต่าง ๆ ด้วยการตัดงบประมาณส่วนพระองค์และรายจ่ายในส่วนราชการออก การปลดข้าราชการออกจากตำแหน่ง แต่ก็ไม่เป็นผล

จากเหตุผลดังกล่าว รวมทั้งการที่ข้าราชการที่ไปศึกษาในทางตะวันตกได้รับอิทธิพลความคิดทางประชาธิปไตย จึงนำไปสู่การปฏิวัติระบอบปกครอง 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ในที่สุด

รัชกาลที่ 7 สวรรคตประเทศอังกฤษ พระบรมศพถูกถวายพระเพลิงดุจสามัญชนคนหนึ่ง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจสัจธรรมของชีวิต

คำคมวันนี้

แม้พระเจ้าก็ไม่ทรงเข้าข้างใครทั้งนั้น

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นเพื่ออธิบายประวัติศาสตร์ เหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาสู่ระบอบประชาธิปไตยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เป็นประวัติศาสตร์ที่ควรศึกษาเพื่อความเข้าใจอนิจจัง ความไม่เที่ยงทางการเมือง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 170

(พุธ 13 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยคณะราษฎร

ลูกรัก กลุ่มบุคคลผู้สร้างประวัติศาสตร์หน้าการเมืองใหม่ให้คนไทยได้แก่ คณะราษฎร กลุ่มบุคคลที่ทำการปฏิวัติสยามประเทศ ยึดอำนาจจากพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

วันที่ก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองนั้น คณะราษฎรได้ใช้วันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 โดยคณะราษฎรประกอบด้วยบุคคล 2 กลุ่มหลัก คือ 1. สายพลเรือน 2. สายทหาร

หัวหน้าของคณะราษฎรได้แก่ พระยาพหลพลพยุหเสนา (พจน์ พหลโยธิน) นอกจากนั้น เมื่อวิเคราะห์ใน 2 กลุ่มหลัก ยังแยกออกเป็น 4 กลุ่มย่อย ดังนี้

1. สายพลเรือน นำโดยหลวงประดิษฐ์มนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์)

2. สายทหารเรือ นำโดยนาวาตรีหลวงสินธุสงครามชัย (สินธุ์ กมลนาวิน)

3. สายนายทหารบกชั้นยศสูง นำโดยพันเอกพระยาพหลพลพยุหเสนา (พจน์ พหลโยธิน)

4. สายทหารบกชั้นยศน้อย นำโดยพันตรี หลวงพิบูลสงคราม (แปลก พิบูลสงคราม)

คณะราษฎรมีปณิธาน เรียกว่า หลัก 6 ประการของคณะราษฎร คือ

1. จะต้องรักษาความเป็นเอกราชทั้งหลาย เช่น เอกราชในบ้านเมือง ในทางศาล ในทางเศรษฐกิจของประเทศไว้ให้มั่นคงเป็นต้น

2. จะรักษาความปลอดภัยในประเทศ ให้การประทุษร้ายต่อกันลดน้อยลงให้มาก

3. จะต้องบำรุงความสมบูรณ์ราษฎรในทางเศรษฐกิจไทย รัฐบาลใหม่จะพยายามหางานให้ราษฎรทำโดยเต็มความสามารถ จะร่างโครงการเศรษฐกิจแห่งชาติไม่ปล่อยให้ราษฎรอดอยาก

4. จะต้องให้ราษฎรได้มีสิทธิเสมอภาคกัน ไม่ใช่ให้พวกเจ้ามีสิทธิยิ่งกว่าราษฎรเช่นที่เป็นอยู่

5. จะต้องให้ราษฎรได้มีเสรีภาพ มีความเป็นอิสระ เมื่อเสรีภาพนี้ไม่ขัดต่อหลัก 4ประการ ดังกล่าวแล้วข้างต้น

6. จะต้องให้มีการศึกษาอย่างเต็มที่แก่ราษฎร

จากป๋าผู้อยากให้ลูกใช้ปัญญาให้รอบคอบมากที่สุดในทางการเมือง

คำคมวันนี้

ไม่มีใครล้ำเลิศน่าเทิดทูน ประชาชนสมบูรณ์นิรันดร์ไป

ป.ล.จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อให้เห็นปณิธานหลัก 6 ประการของกลุ่มคณะราษฎรในการเปลี่ยนแปลงการปกครอง 85 ปีที่ผ่านไป จนบัดนี้ ไม่เหลือคณะราษฎรที่ยังมีชีวิตอยู่แม้แต่คนเดียว สิ่งที่เห็นจนชินตาก็คือ อำนาจประชาธิปไตยถูกอำนาจทหารเข้าล้มล้างรัฐบาลพลเรือนตลอดมา ประชาธิปไตยในประเทศไทยยังไม่เจริญก้าวหน้าเพราะยังถูกรัฐประหารเรื่อยมา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 171

(พฤหัสบดี 14 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยแด่เธอผู้ทุกข์ทรมาน

ลูกรัก ขณะที่ป๋าเขียนจดหมายถึงลูกนี้ ยังมีคนในโลกนี้อีกเป็นจำนวนมากที่กำลังอดตาย เพราะไม่มีกิน หนาวตายเพราะขาดเสื้อกันหนาว เป็นโรคตายเพราะไม่มียา ต้องโง่เพราะไม่ได้เรียน

นี่เป็นปัญหาหลัก ปัญหาใหญ่ และปัญหาเร่งด่วนของทุกรัฐบาลในโลก ที่ต้องเข้ามาเพื่อเร่งขจัดปัญหาการอดตาย มาสู่รอดตาย พอดีพอกิน จนถึงกินดีอยู่ดี

ภาพที่เจ้าชายสิทธัตถะมองเห็นปัญหาของชาวบ้านในระดับชั้นรากหญ้า คือ คนแก่ (ไร้คนดูแล) คนเจ็บ (แต่ไร้ยารักษา) คนตาย (เป็นศพอนาถาไม่มีแม้กระทั่งโลงศพใส่กันอุจาด)

สิ่งที่เจ้าชายควรทำในฐานะมกุฎราชกุมารก็คือ การจัดสวัสดิการดูแลคนเหล่านี้ให้ดีแต่ปรากฏว่าท่านกลับทำยิ่งไปกว่านั้น คือการตัดวงจรที่ทำให้ต้องเกิดมาแก่ เจ็บและตาย

นั่นคือ การที่ท่านออกไปผนวช หาทางวิจัย วิเคราะห์ต้นตอของปัญหาที่ทำให้มีคนเกิดในที่สุด ความลับที่ดำมืดก็เปิดเผยในคืนวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 6 วันวิสาขบูชา

ต้นตอที่สำคัญคือ พลังงานด้านลบ ได้แก่ความโง่ไม่เข้าใจชีวิตตามเป็นจริง (อวิชชา) ความอยากจะไปเกิดเพราะคิดว่าความเกิดเป็นสุข (ตัณหา)

จากนั้น จึงทำให้เกิดการเข้าไปยึด เกาะ ติด ปล่อยไม่ลง (อุปาทาน) สุดท้าย จึงเกิดพลังงานชักพาให้ไปเกิดในภพต่าง ๆ (กรรม) 4 ตัวหลักเหล่านี้คือต้นเหตุหลักที่นำพาให้เกิด

ไม่มีคำว่า บังเอิญ แต่ประการใด ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งเหตุและผล ไม่มีคำว่า พระเจ้าเป็นผู้สร้าง แต่มาจากอวิชชา ตัณหา อุปาทาน กรรม อันเป็นวงจรอุบาทว์ภายในใจนั่นเอง

ดังนั้น จึงมี 2 ภาพในการเกื้อกูลสรรพสัตว์ผู้ทุกข์ทรมาน ดังนี้

1. นักการเมืองหรือผู้ร่ำรวยและสงสาร ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ทุกข์ยากลำบากเหล่านั้น

2. มหาศาสดา ผู้แก้ปัญหาอย่างเด็ดขาด ด้วยการขจัดเชื้อคือกิเลส จะได้หมดปัญหาอย่างสิ้นเชิง แต่หนทางที่สองกลับเป็นสิ่งที่ทำได้ยากมากอย่างยิ่งสำหรับผู้มีกิเลส

นี่คือความจริงที่รอคอยการพิสูจน์ค้นคว้าสำหรับผู้เบื่อหน่ายต่อความทุกข์อย่างแท้จริง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีกรุณาต่อสรรพสัตว์

คำคมวันนี้

เวลาเกิดก็ยากเข็ญ เวลาเป็นก็ยากแท้ เวลาตายก็ยากลำบาก

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อชี้ให้เห็นว่า ชีวิตมีแต่ความทุกข์ที่ดักรอเราอยู่รอบตัว เริ่มมาจากการมาเกิดเพราะกรรมอันสืบเนื่องมาจากกิเลสชักพามาเกิด นำไปสู่ความแก่ ความเจ็บ และการตาย ต้องทิ้งร่างให้คนเผาหรือฝังเป็นวงจรที่ซ้ำซาก เจ้าชายสิทธัตถะทรงวิจัยจนพบความจริงที่เป็นต้นตอของปัญหาคือ อวิชชา ตัณหา อุปาทาน และกรรม ที่จะต้องตัดทำลายสิ่งเหล่านี้เพื่อหมดทุกข์

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 172

(ศุกร์ 15 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยความรักที่ไม่มีวันหมด

ลูกรัก ป๋าเริ่มเขียนจดหมายถึงลูกฉบับแรกวันอังคารที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2560 จนมาถึงวันศุกร์ที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2560 รวมเป็น 172 ฉบับแล้ว เป็นความอดทนต่อเนื่องยาวนานมาก

เหลืออีกเพียง 12 วันในวันพุธที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2560 จะเป็นการเขียนจดหมายถึงลูกครบครึ่งปีพอดี วันอาทิตย์ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 จะเป็นการเขียนครบที่ 188 ฉบับ

ตอนแรกเขียนด้วยกระดาษเอ 4 (แต่จริง ๆ แล้วก็คือการพิมพ์นั่นเอง) วันละ 1 หน้ากระดาษเอ4 แต่เมื่อเอามาทำในรูปแบบ A 5 หรือพ็อกเก็ตบุ๊ค มีความยาว 2 หน้ากระดาษ

ความคิดที่เป็นระบบจึงได้เกิดขึ้น นั่นคือเมื่อครบ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 ป๋าจะทำการรวมจดหมายที่เขียนถึงลูกทั้งหมดออกมาในรูปแบบพ็อกเก็ตบุ๊คเล่มที่ 1

ครั้นถึงปีหน้า 2561 ป๋าจะเขียนจดหมายถึงลูกไปเรื่อย ๆ (ถ้าไม่ตายก่อน) จาก 1 มกราคม – 30 มิถุนายน พ.ศ. 2561 จากนั้น ป๋าจะได้ทำการรวมพิมพ์เป็นเล่มที่ 2

จาก 1 กรกฎาคม – 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561 จะรวมพิมพ์เป็นเล่มที่ 3 ไปตามลำดับ นี่คือความตั้งใจที่จะเขียนถึงลูกไปเรื่อย ๆ เอาไว้เป็นหนังสืออนุสรณ์แจกงานศพตนเอง

ขณะนี้ ป๋าได้ทดลองโดยการตัดเอาฉบับที่ 1 (อังคาร 27 มิถุนายน 2560) – ฉบับที่ 136 (พฤหัสบดี 8 พฤศจิกายน 2560) ออกมาทำเป็นพ็อกเก็ตบุ๊คแล้ว

ปรากฏว่ามีความยาวถึง 278 หน้า เมื่อรวมกับภาคผนวกที่เขียนไว้แต่เดิมที่มีความยาวเกิน 1 หน้าอีก 10 ฉบับ ปรากฏว่ามีความยาวทั้งหมดถึง 315 หน้า

ภาพรวมทั้งหมด 188 ฉบับ ความยาวจะอยู่ที่ 419 หน้า ถือว่าเป็นพ็อกเก็ตบุ๊คเล่มใหญ่พอประมาณ นึกไม่ถึงเลยว่าความรักที่ป๋ามีต่อลูกในรูปแบบจดหมายผ่านทางเฟซบุ๊กวันละ 1 ฉบับ เขียนถึงวันแล้ววันเล่า

ครั้นรวบรวมออกมาจะกลายเป็นหนังสือเล่มโตได้ขนาดนี้ ใช้เวลาแค่เพียงครึ่งปีเท่านั้นป๋าคิดว่าถ้าตัวเองมีบุญอายุยืนยาว คงมีจดหมายถึงลูกหลายสิบเล่มแน่นอน

ป๋าทำได้อย่างไร มันคือความรักของพ่อที่มีต่อลูก ทำให้เกิดขันติธรรม ความอดทน วิริยะ ความเพียร กรุณา ความสงสาร สมาธิ ความมีจิตสงบ สติ ความระลึกมั่น และปัญญา ความฉลาด

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีรักแจกจ่ายไม่รู้จบ

คำคมวันนี้

อย่าเอ่ยคำว่ารัก ถ้าคุณยังไม่รู้จักคำว่ารัก

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ได้ทำการสังเคราะห์งานเขียนทั้งหมดออกมาในระยะครึ่งปี 188 ฉบับ จึงทำให้ได้หนังสือเล่มใหญ่พอประมาณ เมื่อวิเคราะห์งานเขียนทั้งหมดพบว่า มีทั้งแนวธรรมะ จิตวิทยา การเมือง ปรัชญา ความเป็นมนุษย์ที่มีอารมณ์กลั่นกรองออกมาเป็นจดหมายถึงลูก

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 173

(เสาร์ 16 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยโลกียธรรมและโลกุตรธรรม

ลูกรัก จดหมายที่ป๋าเขียนถึงลูกนั้นจะมุ่งเน้นธรรมะเป็นหลัก ทั้งในส่วนที่เป็นโลกียธรรมและโลกุตรธรรม จุดหมายในการเขียนก็เพื่อให้ลูกได้เข้าใจความจริงทั้ง 2 ระดับนี้

ความจริงแรก หาความแน่นอนไม่ได้ บางครั้ง ดี ถูกใจคน บางครั้งไม่ดี ไม่ถูกใจคน แต่จะตามใจคนก็ไม่ทราบว่าจะตามใจใคร เนื่องจากแต่ละคนแต่ละกลุ่มก็ไปตามรสนิยม

ยกตัวอย่าง การดื่มเหล้า ถ้าไม่อยู่ในวงโจรก็เป็นเรื่องปกติธรรมดา แต่ถ้าไปอยู่ในวงอรหันต์ก็เป็นเรื่องผิดปกติ ดังนั้น จึงหาความดีที่แน่นอนไม่ได้ในความจริงระดับนี้

แต่ถ้าเป็นในแง่โลกุตรธรรม ข้อนี้มีความแน่นอนตายตัว ถูกเป็นถูก ผิดเป็นผิด จะพลิกกลับไปมาไม่ได้ เหมือนการบรรลุธรรมของอริยบุคคลขั้นที่ 1 คือโสดาบัน

เมื่อท่านได้เข้าถึงความจริงในระดับนี้แล้ว สิ่งที่ปรากฏแก่ท่านก็คือความจริงขั้นสูงสุดในระดับหนึ่ง ดังนั้น ท่านจึงมีธรรมชาติคือศีล 5 สะอาดบริสุทธิ์อันเกิดมาจากการบรรลุธรรม

ท่านมีปกติไม่ฆ่าใคร ไม่ลักทรัพย์ของใคร ไม่ผิดลูกเมียใคร ไม่พูดเท็จกะใคร ไม่ดื่มสุรา นี่คือธรรมชาติที่เป็นปกติของท่านผู้เป็นโสดาบัน จะบังคับให้ท่านผิดศีลท่านขอยอมตาย

ป๋าจะยกตัวอย่าง3 ประโยคให้ลูกฟัง ดังนี้

ก่อนปฏิบัติธรรม มองเห็นภูเขาว่าเป็นภูเขา

กำลังปฏิบัติธรรม มองเห็นภูเขาไม่ใช่ภูเขา

เมื่อบรรลุธรรมแล้ว มองเห็นภูเขาว่าเป็นภูเขา

ประโยคแรก คือ การมองแบบมนุษย์ปกติทั่วไปที่เข้าใจว่า ภูเขาต้องประกอบด้วยหิน ต้นไม้ แร่ธาตุ มีธรรมชาติแบบนี้ เป็นต้น

ประโยคสอง คือ การแยกแยะความจริงให้เห็นว่า ภูเขาเป็นเพียงธาตุ 4 คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ มาประชุมปรุงแต่งกัน ดังนั้น ความเป็นภูเขาจึงหมดไป มีแต่เพียงธาตุเท่านั้น

ประโยคที่สาม คือ การบรรลุความจริง ดังนั้น จึงมองภูเขาเหมือนพวกปุถุชนว่าเป็นภูเขา แต่ปราศจากการยึดมั่นถือมั่นแบบปุถุชน รู้ เข้าใจ ปล่อยวาง ไม่ยึดติดแบบปุถุชน

นี่คือความแตกต่างกันของคน 3 จำพวก

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจความจริง 2 ระดับ

คำคมวันนี้

สองคนยลตามช่อง คนหนึ่งมองเห็นเป็นโคลนตม

แต่อีกคนตาแหลมคม มองเห็นดาวอยู่พราวพราย

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อให้ลูกได้เข้าใจความจริง 2 ระดับเพื่อการไม่ยึดมั่นถือมั่น

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 174

(อาทิตย์ 17 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยสหวิทยาการ

ลูกรัก ในโลกนี้จะมีคนที่มีความรู้หลายอย่าง แต่เมื่อจำแนกออกจะมี 2 จำพวก ดังนี้

1. พวกที่รู้ลึกรู้จริงในศาสตร์ของตน เรียกคนพวกนี้ว่า เป็นอาจารย์ทิศาปาโมกข์ คือมีความเก่งเฉพาะด้าน เก่งเฉพาะทาง เหมือนมหาวิทยาลัย ถ้าแพทย์ต้องไปที่มหิดล ถ้าเกษตรต้องมาที่เกษตรศาสตร์

2. พวกที่มีความรู้หลากหลาย พวกนี้จะเป็นพวกที่รู้เยอะ สามารถที่โยงใยศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน แต่ปัญหาของคนพวกนี้คือรู้ไม่จริง แตะไม่ถึงรากของศาสตร์ จึงเป็นเหมือนเป็ดที่ไม่เก่งแม้แต่อย่างเดียว

พวกแรกเหมือนเจ้าวิทยายุทธ์ที่เก่งในสำนักตน เหมือนในภาพยนตร์จีนกำลังภายใน แต่ละสำนักมีจุดเด่นทางกระบี่ อีกสำนักหนึ่งเก่งเพลงดาบ อีกสำนักหนึ่งเก่งวิชาตัวเบา เป็นต้น

การเก่งเฉพาะอย่างนั้น จะนำไปสู่ปัญหาคือการทะนงตน นึกว่าตนเองเก่ง แน่เหนือกว่าคนอื่น ไม่ต่างอะไรกับขุดหลุมให้ลึกลงไปเรื่อย ๆ สุดท้าย ดินบนปากหลุมก็ถล่มลงมาทับตาย

ส่วนการรู้หลายศาสตร์นั้น ก็เหมือนจอมยุทธ์ที่ฝากตัวเรียนวิชาในหลายสำนัก มีหลายครูย่อมมีความหลากหลายในฝีมือ สามารถที่จะเอาตัวรอดได้ในสถานการณ์ที่คับขันได้

ในเมื่อความรู้ในโลกนี้มีมากมาย เรียนเท่าไหร่ไม่จบ แต่ก็จะมีแค่ 2 อย่าง คือ ความรู้ที่ควรรู้และความรู้ที่ต้องรู้ ในเวลาจำกัด ควรศึกษาความรู้ที่ต้องรู้เสียก่อนเพื่อเอาตัวรอดให้ได้

สิ่งสำคัญที่สุดก็คือ การรู้จริง รู้แล้วใช้งานได้ รู้แล้วเอาตัวรอดได้ ดังคำประพันธ์ที่ว่า

(ไม่ทราบนามผู้ประพันธ์ที่ให้เกียรติองค์ความรู้อันมีความหลากหลายในโลกนี้)

ขึ้นชื่อว่าวิชาควรศึกษาทุกอย่างไป
ศึกษาให้เข้าใจเป็นคุณเครื่องเรืองปัญญา
แต่ว่าอย่างพึงใช้ทุกอย่างไปที่ศึกษา
ชีวิตและเวลาเป็นปัญหาให้จำนน
จะใช้วิชาใดจงใส่ใจในเหตุผล
ทำใดต้องใจคนนั้นคือผลของวิชา
จากป๋าผู้อยากให้ลูกรู้มากแต่ไม่อยากให้ลูกเป็นเหมือนเป็ด

คำคมวันนี้

ความรู้คืออำนาจ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการอธิบายให้เห็นความสำคัญของความรู้อันเปรียบประดุจอาวุธ เป็นเหมือนอาภรณ์ที่ล้ำค่าของมนุษย์ นกไม่มีขน คนไม่มีความรู้ขึ้นสู่ที่สูงไม่ได้ ดังนั้น การมีความรู้ การเลือกใช้ความรู้ การทำความรู้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคมถือว่ามีคุณค่า ความรู้ที่ไม่มีความดีกำกับเหมือนอาวุธที่อยู่ในมือโจร

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 175

(จันทร์ 18 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยการเมืองเรื่องกิเลส

ลูกรัก บางครั้ง เมื่อป๋าเขียนจดหมายถึงลูกนั้น จะมีบางฉบับที่พาดพิงเรื่องการเมือง ป๋าเขียนถึงการเมืองในฐานะเป็นอาจารย์สอนปรัชญาการเมืองที่ต้องวางตัวเป็นกลาง

ป๋าไม่เคยและไม่คิดที่จะเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ไม่เคยชื่นชมระบบการเมืองใด พรรคไหน หรือบุคคลใดเป็นพิเศษ เหตุผลเพราะว่าป๋าเข้าใจระบบการเมืองจากอดีตถึงปัจจุบัน

ระบบการเมืองนั้น ได้เกิดขึ้นมาครั้งแรกเพื่อแก้ปัญหาศีลธรรมของมนุษย์ ลูกสามารถหาอ่านรายละเอียดได้ในอัคคัญญสูตร กำเนิดพระราชาเพื่อแก้ปัญหาการไร้ศีลธรรมของมนุษย์

สาเหตุแรกมาจากความเกียจคร้านจึงทำให้เกิดการลักขโมย นำไปสู่การกล่าวเท็จ จากนั้น จึงนำสู่ความชั่วต่าง ๆ การฆ่า การผิดลูกเมียกัน จึงจำเป็นต้องหาผู้นำเพื่อแก้ปัญหาเหล่านี้

มหาชนจึงคัดเลือกบุคคลที่รูปงามและฉลาดที่สุด ขอให้เขารับปากที่จะช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น จึงเกิดสถาบันการปกครองขึ้นครั้งแรก เรียกบุคคลนั้นว่าราชา

ดังนั้น ราชาในความหมายที่แท้จริง คือผู้เกิดมาเพื่อทำให้ประชาชนหมดทุกข์ถ้ามองจากมุมเรื่องนี้จะพบว่า ระบอบประชาธิปไตยเกิดขึ้นมาก่อนระบอบราชาธิปไตย

ราชาในตอนแรกดีมากเพราะทรงทำเพื่อประชาชน แต่นานเข้าพระองค์ก็กลายร่างเป็นทรราชเพราะหมกหมุ่นอยู่กับอำนาจ มันนี่ และเซ็กซี่ นี่เป็นวัฏจักรของผู้มีอำนาจ

จากเหตุผลดังกล่าว ลูกจะเห็นได้ว่าการเมืองเป็นเรื่องของกิเลส ผลประโยชน์ ตัณหา อำนาจ คนที่เข้ามาสู่การเมืองมักจะเสียคนแทนที่จะได้รับการเชิดชูว่าเป็นรัฐบุรุษ

แม้เป็นรัฐบุรุษก็มักจะถูกสังหารจนตาย เช่น อับราฮัม ลินคอล์น จอห์น เอฟ เคนเนดี้ ประธานาธิบดีของอเมริกามหาตมะ คานธีของอินเดีย เป็นต้น

ดังนั้น ท่าทีของป๋าเมื่อพูดถึงการเมืองนั้น จะขอพูดในลักษณะเป็นกลาง ๆ กล่าวถึงในเชิงประวัติศาสตร์ แต่จะไม่มีการประเมินทางคุณค่าเพราะการเมืองเป็นเรื่องอารมณ์ดังกล่าวแล้ว

ถ้าการเมืองเป็นสิ่งที่ดีจริง คงทำให้เจ้าชายสิทธัตถะยอมเป็นกษัตริย์ แต่พระองค์ทรงหันหลังให้การเมืองมุ่งสู่ความเป็นมหาศาสดาผู้ยิ่งใหญ่ เพราะพระองค์ตระหนักความจริงเรื่องนี้ดี

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเป็นที่พึ่งของสังคม

คำคมวันนี้

จากราชาสู่ทรราชเพราะอำนาจ มันนี่ และเซ็กซี่

ป.ล.จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อชี้ให้เห็นจุดมุ่งหมายดั้งเดิมของการเมือง คือการเกิดขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาให้ประชาชน แต่แล้วเพราะอำนาจจึงทำให้มนุษย์ลุ่มหลงมัวเมา สุดท้าย ก็กลายเป็นการเบียดเบียนกดขี่ผู้ใต้ปกครองและกลายเป็นทรราชในที่สุด

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 176

(อังคาร 19 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยระบอบการเมืองไหนดีที่สุด?

ลูกรัก จากฉบับที่ผ่านมา ป๋าได้เล่าให้ลูกได้ทราบถึงการที่พระพุทธเจ้าได้ทรงหันหลังให้การเมืองออกไปผนวชและกลายเป็นมหาศาสดาที่ยิ่งใหญ่จนถึงทุกวันนี้

ถ้าพระองค์ทรงเลือกเป็นกษัตริย์ บางครั้ง โลกนี้อาจจะลืมพระองค์ไปแล้วว่า ครั้งหนึ่งในอดีตเมื่อ 2,500 กว่าปีมาแล้ว เคยมีกษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่พระนามว่าสิทธัตถะ

พระพุทธเจ้าไม่ทรงยกย่องระบอบการเมืองใดว่าเลิศที่สุด หรือไม่ทรงสถาปนาระบอบการเมืองใหม่ขึ้นมา เนื่องจากพระองค์ทรงทราบดีว่าระบอบการเมืองตกอยู่ใต้กฎอนิจจัง

นั่นคือ เกิดขึ้นมาในยุคหนึ่งเพื่อตอบสนองความพอใจของคนในยุคนั้น ต่อมา เมื่อกาลเวลาผ่านไปก็อาจไม่เหมาะสมในอีกยุคหนึ่งจนต้องถูกทำลายไปในที่สุด

ลูกจะเห็นระบอบราชาธิปไตยอันเป็นระบอบที่เก่าแก่ ปัจจุบันนี้เหลืออยู่น้อยมาก ส่วนมากจะเป็นระบอบประชาธิปไตย ที่ประชาชนเลือกตั้งเข้ามาแล้วจากไปเมื่อหมดวาระ

ในสมัยพระพุทธเจ้านั้น จะมีระบอบการเมือง 2 ระบอบใหญ่ คือ

1. ราชาธิปไตย พระราชาทรงมีอำนาจเด็ดขาดในการปกครอง

2. สามัคคีธรรม การเป็นผู้นำด้วยการเลือกตั้งหมุนเวียนขึ้นมาตามวาระ

พระพุทธเจ้าไม่ได้ตรัสยกย่องระบบใด แต่พระองค์ให้ทรงน้อมนำเอาธรรมะไปใช้ให้ถูกต้อง ระบอบราชาธิปไตยให้ใช้ทศพิธราชธรรม ระบอบสามัคคีธรรมให้ใช้อปริหานิยธรรม

หลักทศพิธราชธรรม คือการนำเอาธรรมะ 10 ประการ มีทาน คือการให้ประชาชน เป็นต้น ทรงเน้นให้ราชานำธรรมะไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ประชาชน

ส่วนอปริหานิยธรรม คือหลักธรรมที่เน้นความสามัคคี มีการพร้อมเพรียงกันประชุมและเลิกประชุม เป็นต้น จุดประสงค์เพื่อให้เกิดความสามัคคีอันเหมาะสมแก่ระบอบนี้

จากเหตุผลดังกล่าว จะทำให้พบว่า พระพุทธเจ้าจะทรงเน้นที่ตัวบุคคลให้มีธรรมะเพื่อจะทำให้ระบอบการปกครองนั้น ๆ มีความสมบูรณ์ เพราะตัวบุคคลเป็นผู้สร้างระบบขึ้นมา

ดังนั้น จึงไม่มีระบอบการเมืองไหนที่ดีที่สุด เป็นเพียงแต่เหมาะสมในยุคหนึ่งเท่านั้นเอง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกรอบคอบเรื่องการเมือง

คำคมวันนี้

ไม่มีอำนาจใดในโลกหล้า ผู้ปกครองต่างมาแล้วสาบสูญ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่ออธิบายความจริงถึงความไม่เที่ยงในทางระบอบการเมืองที่เกิดขึ้น ตั้งอยู่ จากนั้น ก็ดับไป ในยุคหนึ่งประชาชนอาจพอใจ แต่อีกยุคหนึ่งอาจเกลียดชัง เป็นเรื่องธรรมดาในทางการเมือง จึงควรเข้าใจหลักความจริงข้อนี้

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 177

(พุธ 20 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยนักปกครองคนใดดีที่สุด?

ลูกรัก ลูกอาจจะถามป๋าว่า ใครเป็นนักปกครองชายในดวงใจของป๋า? คำตอบคือ ไม่มี ลูกอาจจะถามต่อไปว่า ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น? ป๋าจะเล่าความจริงในเรื่องนี้ให้ลูกฟัง

เราอาจจะเรียกนักปกครองคนแรกของชนเผ่าว่า ราชา บุคคลนั้นจะมีหน้าที่ในการปกครองที่เรียกว่า บริหาร ออกคำสั่งที่เรียกว่า นิติบัญญัติ พิจารณาความผิดที่เรียกว่า ตุลาการ

สรุปความว่า ในสมัยก่อนนั้น ราชาจะต้องทำหน้าที่ถึง 3 ฝ่ายในคน ๆ เดียวกัน จึงถือว่าเป็นงานที่หนักมาก ดังนั้น สิ่งที่ราชาจะต้องมีคือปัญญาที่จะต้องทรงงานไม่ให้ผิดพลาด

ถ้าราชาบริหารงานดังกล่าวได้ถูกต้อง เป็นธรรม และยุติธรรม ปัญหาก็ไม่มี พระองค์ จะได้รับการสรรเสริญและเป็นที่รักจากประชาชน

แต่ในทางกลับกัน ถ้าพระองค์ทรงผิดพลาดจากความประมาทเลินเล่อ หรือทรงมีความรอบรู้ ไม่เพียงพอ คำตำหนิติฉินนินทาก็เกิดขึ้น เรียกว่า ทรงได้รับดอกไม้และก้อนอิฐจากงานนั่นเอง

อีกเรื่องหนึ่งคือ ถ้าพระองค์ทรงพระปรีชาสามารถเป็นที่ยอมรับ ทรงทำเพื่อประชาชนอย่างแท้จริงมากกว่าทรงทำเพื่อพระองค์เอง ปัญหาคือ ใครที่จะมาสืบทอดตำแหน่งจากพระองค์

ในอดีต ระบบสันตติวงศ์มีการสืบทอดหลายรูปแบบ บางทีให้น้องชายหรือบุตรชายสืบทอดตำแหน่ง แต่ที่เห็นส่วนมากจะเป็นบุตรชายคนโต

สิ่งที่มักพบเจอและเป็นปัญหาเสมอก็คือ เมื่อพระราชบิดาเป็นราชาปราชญ์ ทรงเก่งกาจและมีความสามารถเลิศล้น แต่กลับกลายเป็นว่า พระราชโอรสเก่งไม่เท่าพระราชบิดา

มีน้อยมาก นาน ๆ ครั้งจะพบเจอ เมื่อพระราชบิดาทรงพระปรีชา แต่พระราชโอรสกลับทรงมีพระอัจฉริยภาพมากกว่า เรื่องนี้จึงเป็นปัญหาในการสืบทอดสันตติวงศ์

ลูกจะเห็นได้ในหน้าประวัติศาสตร์การเมือง บรรดาราชวงศ์ทั้งหลายที่ล่มสลายหลังจากสืบทอดกันมาในระยะ 200 - 400 ปี จึงต้องมีการโค่นราชวงศ์เก่าและสืบราชวงศ์ใหม่

สำหรับป๋าแล้ว ไม่เคยพบว่าจะมีนักปกครองใดที่มีความสามารถยอดเยี่ยมเป็นราชาปราชญ์ประเสริฐสุด ถ้าจะมีก็คือภาพในนิทานที่มีพระเอกขี่ม้าขาวมาปราบทุกข์เข็ญให้ประชาชน

จากป๋าผู้อยากให้ลูกปกครองตนเองให้ดีที่สุด

คำคมวันนี้

ปกครองใครไม่ประเสริฐเท่าปกครองตนเอง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อวิเคราะห์ให้เห็นถึงภาวะของนักปกครองที่ดีเลิศซึ่งหาได้ยากมาก แม้เมื่อได้พบเจอบุคคลเหล่านี้ ต่อมา เมื่อท่านสวรรคตแล้ว จะหาบุคคลมาทดแทนได้ยากมาก นักปกครองที่ยอดเยี่ยมจึงเป็นบุญเฉพาะตนมากกว่าจะมีระบบใดสร้างขึ้นมา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 178

(พฤหัสบดี 21 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยพระเจ้าอโศกมหาราช

ลูกรัก ในประวัติศาสตร์การเมืองของพระพุทธศาสนานั้น เมื่อกล่าวถึงพระราชาทรงธรรมผู้ยิ่งใหญ่ พระนามที่จะถูกกล่าวถึงอันดับแรก ก็คือ พระเจ้าอโศกมหาราช

พระราชาพระองค์นี้ประสูติพ.ศ. 239 สวรรคตเมื่อพ.ศ 311 รวมพระชนมายุ 72 พรรษา ทรงครองราชย์ในปีพุทธศักราช 270 - 311 พระเจ้าปู่ของพระองค์คือพระเจ้าจันทรคุปต์

พระเจ้าจันทรคุปต์นั้น เป็นผู้สถาปนาราชวงศ์เมารยะ พระองค์ทรงเคยพบกับพระราชาผู้ยิ่งใหญ่คือพระเจ้าเล็กซานเดอร์มหาราชผู้ยึดอินเดียในยุคนั้น นี่คือภาพในหน้าประวัติศาสตร์

พระเจ้าอโศกทรงได้รับพระนามว่า จัณฑาอโศก แปลว่า อโศกผู้ดุร้าย เนื่องจากในสมัยของพระองค์จะมีแต่การรบเพื่อขยายดินแดนไปเรื่อย ๆ

ปีพ.ศ. 283 การรบครั้งสุดท้ายเกิดขึ้นที่แคว้นกาลิงคะ หรือที่เรียกว่ารัฐโอริสสาในปัจจุบัน พระองค์สามารถพิชิตแคว้นนี้ได้ แต่มีคนตายเพราะสงครามนี้ถึง 200,000 คน

ชัยชนะที่ได้มาด้วยความตายของผู้คนมากมายทำให้พระองค์ทรงเบื่อหน่าย ในที่สุด พระองค์ได้หันกลับมานับถือพระพุทธศาสนาเปลี่ยนพระนามมาเป็นธรรมาโศกราช

จากจัณฑาโศก พระเจ้าอโศกผู้เหี้ยมโหดผู้ทรงสังหารพระเชษฐาและพระอนุชาถึง 99 พระองค์ก่อนขึ้นครองบัลลังก์ ทรงเปลี่ยนมาเป็นธรรมาโศกราช พระเจ้าอโศกผู้ทรงธรรม

พระองค์ทรงเป็นองค์เอกอัครศาสนูปถัมภกในการทำสังคายนาครั้งที่ 3 ทรงโปรดให้พระราชโอรสคือพระมหินท์อุปสมบทและนำพระพุทธศาสนาไปเผยแผ่ที่ศรีลังกา

ทรงส่งสมณทูตไปประกาศพระพุทธศาสนาถึง 9 สาย สายที่ 8 คือพระโสณะกับพระอุตระเป็นสมณทูตมาที่สุวรรณภูมิ สันนิษฐานว่าน่าจะเป็นดินแดนแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน

จากประวัติของพระเจ้าอโศก ลูกจะพบว่า ก่อนพระองค์จะเปลี่ยนพระทัยมาเคารพพระพุทธศาสนา พระหัตถ์ของพระองค์ทรงชุ่มด้วยเลือดมากมายที่เกิดจากสงคราม

สุดท้าย พระองค์ได้กลายมาเป็นผู้ทรงธรรมในที่สุด ทรงเป็นญาติสนิทกับพระพุทธศาสนาด้วยการถวายพระราชโอรสและพระราชธิดาให้ผนวชเป็นภิกษุและภิกษุณีในพระพุทธศาสนา

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจมนุษย์ที่มีสองด้าน

คำคมวันนี้

ในน้ำครำยังมีเงาของพระจันทร์

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการอธิบายภาพกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ในอดีต แต่อันที่จริงแล้ว ก่อนจะเป็นผู้ทรงธรรม พระองค์ได้ทรงรบมาก่อน เริ่มตั้งแต่การฆ่าพระเชษฐาและพระอนุชา สุดท้าย สงครามที่มีคนตายเป็นแสนทำให้ทรงเบื่อหน่ายและหันกลับมานับถือพระพุทธศาสนาในที่สุด

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 179

(ศุกร์ 21 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยหน้าที่กับความหลุดพ้น

ลูกรัก การเป็นผู้นำนั้น บางครั้ง ต้องทำความชั่วที่จำเป็นยากจะขัดขืนได้ ตัวอย่าง การต้องออกรบป้องกันอธิปไตยเพราะข้าศึกมาล้อมเพื่อจะยึดเป็นเมืองขึ้น

ถ้ายอมแพ้ บ้านเมืองจะตกอยู่ในฐานะเชลย เขาจะกระทำอย่างไรก็ได้ในฐานะนาย แต่ถ้าสู้ นั่นคือการฆ่า นี่คือความรู้สึกขัดแย้งลำบากใจอย่างที่สุดในฐานะผู้นำ

แม้ไม่มีข้าศึกจากภายนอก การบริหารบ้านเมืองก็ต้องมีการลงโทษตามความเหมาะสม โทษหนักที่สุด คือการประหารชีวิตนักโทษผู้มีความผิดขั้นสูงสุดต่อบ้านเมือง

พระเตมีย์ในขณะที่ยังทรงเยาว์วัย พระองค์ประทับนั่งบนพระเพลาของพระราชบิดาผู้สั่งตัดสินประหารชีวิตนักโทษ ขณะนั้น พระองค์ทรงระลึกชาติของพระองค์ได้

ในอดีตชาติ พระองค์ทรงเคยเป็นกษัตริย์เหมือนพระราชบิดา ได้ทรงตัดสินลงโทษประหารชีวิตนักโทษมากมาย จึงทำให้ต้องตกนรกด้วยบาปกรรมคือปาณาติบาตนั้น

ด้วยความผิดเพราะเป็นหน้าที่ทำให้ต้องไปเกิดในนรก พระทัยของพระองค์จึงไม่ได้น้อมไปสู่การเป็นกษัตริย์อีกต่อไป ทรงสะดุ้งหวาดกลัวต่อภัยในนรกนั้นอย่างที่สุด

ขณะนั้น นางเทพธิดาผู้สิงอยู่ที่เศวตฉัตร นางเคยเป็นแม่ของพระองค์ในอดีตชาติ จึงมาแนะนำวิธีให้ทำตนเป็นคนบ้าใบ้เพื่อจะได้ไม่ต้องเป็นกษัตริย์สืบต่อจากพระราชบิดา

นับจากนั้น พระเตมีย์จึงได้ทรงบำเพ็ญขันติบารมี ทรงแกล้งทำเป็นบ้าใบ้แม้จะถูกพระราชบิดาทดสอบด้วยประการต่าง ๆ แต่พระองค์ก็ทรงอดทนเพื่อต้องการความหลุดพ้น

สุดท้าย พระราชบิดามีรับสั่งให้ประหารชีวิตพระราชโอรส โดยให้นายสารถีนำไปฝังทั้งเป็นเพื่อไม่ให้เป็นอัปมงคลแก่บ้านเมืองต่อไป

ขณะที่นายสารถีกำลังขุมหลุมอยู่นั้น ท่านจึงได้แสดงความจริงทั้งหมดให้นายสารถีได้รับรู้ จากนั้น ได้เสด็จไปอธิษฐานเพศเป็นนักบวชประทับอยู่ในป่าสมตามพระราชประสงค์

ลูกรัก จากเรื่องที่ป๋าเล่ามานี้ เป็นความขัดแย้งระหว่างหน้าที่ความเป็นกษัตริย์ที่ต้องทำความผิดเพราะความจำเป็นกับความบริสุทธิ์คือความหลุดพ้นจากบาปกรรม

สุดท้าย มนุษย์ก็ต้องเป็นผู้ตัดสินใจเลือกด้วยเสรีภาพของตนเอง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจความจริงที่ขัดแย้งในใจมนุษย์เสมอ

คำคมวันนี้

อารมณ์กับเหตุผลขัดแย้งกันตลอดเวลา

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการอธิบายให้เห็นความขัดแย้งในหน้าที่ความเป็นกษัตริย์กับบาปกรรมที่ตนเองได้รับในอดีตชาติ จึงจำใจต้องละทิ้งหน้าที่เพื่อความหลุดพ้น

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 180

(เสาร์ 23 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยขุนเขาสลาย ผู้คนมลาย

ลูกรัก พระเจ้าจักรพรรดิ์ผู้ยิ่งใหญ่ทางโลก ในคัมภีร์พระพุทธศาสนาระบุว่าทรงเป็นกึ่งคนกึ่งเทพ เป็นผู้ที่มีบุญมากและทรงมีกษัตริย์น้อยใหญ่ในโลกเป็นบริวารยากจะหาผู้ต่อกรด้วย

มีอาวุธวิเศษคือจักรแก้ว คงคล้ายจรวดนำวิถีแบบปัจจุบันนี้ ทรงมีพระมเหสีคือนางแก้วผู้รู้พระทัยทุกอย่าง ทรงมีขุนพลแก้วคือพระราชโอรสเป็นผู้สำเร็จราชการแทน

สุดท้าย พระเจ้าจักรพรรดิ์ผู้ยิ่งใหญ่ถึงปานนั้น พระองค์ต้องบรรทมทอดร่างสวรรคตจากไป ทิ้งความยิ่งใหญ่ให้คนระลึกถึงและลางเลือนลืมไปในที่สุดเมื่อผ่านเวลาอันยาวนาน

พระพุทธเจ้าผู้เป็นธรรมราชาในทางธรรม เมื่อพระองค์ประกาศพระศาสนาครบ 45 พรรษาแล้ว ขณะนั้น พระพุทธเจ้าทรงมีพระชนมายุได้ถึง 80 พรรษา

น่าแปลกมาก พระองค์สามารถที่จะทรงมีพระชนมายุต่อได้อีกถึง 40 พรรษา จนถึงพระชนมายุ 120 พรรษา แต่เมื่อพระอานนท์ไม่ทูลอาราธนาให้ทรงอยู่ต่อเนื่องจากถูกมารดลใจ

สุดท้าย พระองค์จึงตัดสินพระทัยที่จะดับขันธปรินิพพานในวันมาฆบูชา ถัดจากนั้น 3 เดือนต่อมา จึงเสด็จดับขันธปรินิพพานในวันวิสาขบูชา

สำหรับพระพุทธเจ้านั้น ถ้าทรงอยู่แล้วชีวิตของพระองค์มีประโยชน์ต่อชาวโลก พระองค์ก็จะทรงอยู่ แต่ถ้าไม่มีประโยชน์พระองค์ก็ไม่ทรงอยู่ จะได้ไม่ต้องทรงแบกทุกข์คือร่างกายต่อไป

พระเจ้าจักรพรรดิ์แม้มีบุญมากแต่ต้องทรงจากไปตามอายุขัย ไม่สามารถขัดขืนต่อความตายได้ ส่วนพระพุทธเจ้าสามารถจะอยู่หรือปรินิพพานก็ได้ในเวลาที่เหมาะสมตามปรารถนา

เมื่อวิเคราะห์ตามนี้จะพบว่า พระพุทธเจ้าประเสริฐกว่ามากมาย เนื่องจากทรงตัดกิเลสอันเป็นเหตุเวียนว่ายตายเกิดได้ ทรงประกาศศาสนาพาคนพ้นทุกข์ตามพระองค์ได้

ส่วนพระเจ้าจักรพรรดิ์นั้น ทรงทำได้อย่างมากที่สุดคือการทำให้ประชาชนของพระองค์พ้นจากความอดตาย รอดตาย พอมีพอกิน สุดท้าย คือการกินดีอยู่ดี

อย่างไรก็ตาม ในที่สุด บุคคลผู้ยิ่งใหญ่ทั้งทางโลกและทางธรรม ก็หนีไม่พ้นพระยามัจจุราช เพียงแต่พระเจ้าจักรพรรดิ์ยังต้องประสูติต่อไป แต่พระพุทธเจ้าทรงชนะเด็ดขาดด้วยการไม่เกิด

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจกฎแห่งความจริงคือความไม่เที่ยง

คำคมวันนี้

ความสวยไม่คงที่ ความดีสิคงทน

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการชี้ให้เห็นความจริงของชีวิตคือความไม่ยั่งยืน อนิจจัง จะมีกฎของมันคือ อุปปาทะ เกิดขึ้น ฐิติ ดำรงอยู่ และภังคะ ดับสลายไป กฎนี้ใช้ได้กับทุกสิ่งทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ถ้าเข้าใจความจริงเช่นนี้ จิตก็ไม่ทุกข์เมื่อสรรพสิ่งเกิดความผันแปรไป

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 181

(อาทิตย์ 24 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยความจริงที่บาดใจ

ลูกรัก ป๋าอยากถามลูกข้อหนึ่ง ลูกคิดว่า มนุษย์ในโลกนี้ ชอบความจริงหรือความเท็จกันแน่ เราอยากให้คนในโลกพูดความจริงกะเรา หรืออยากให้เขาปั้นน้ำเป็นตัวให้เราฟัง

ศีลข้อ 4 มุสาวาทา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ แปลว่า ข้าพเจ้าขอสมาทานซึ่งสิกขาบท คือการงดเว้นจากการพูดเท็จ น่าจะยืนยันได้ว่า มนุษย์ชอบความจริงมากกว่าความเท็จ

ก็เมื่อเป็นเช่นนั้น ทำไมในโลกนี้จึงมีการพูดเท็จหลอกลวงกันอยู่ตลอดเวลา บางคนให้เหตุผลว่า จำเป็นต้องพูดเท็จเพื่อเอาตัวรอด หรือพูดเท็จเพื่อทำให้คนอื่นสบายใจ

การพูดเท็จแต่ไม่ทำให้คนอื่นต้องเสียผลประโยชน์ พูดเพื่อทำให้คนอื่นเกิดความสบายใจนั้น เรียกว่า การโกหกสีขาว ไม่ใช่โกหกสีดำ ไม่ใช่พูดเพื่อทำให้คนอื่นเสียหาย

ป๋าจะยกตัวอย่าง คุณแม่เป็นโรคหัวใจและบ่นปวดท้อง ลูกชายพาไปตรวจที่โรงพยาบาล ผลการตรวจปรากฏว่า คุณแม่เป็นมะเร็งตับจะอยู่ได้ไม่เกิน 6 เดือน

ถ้าลูกเจอเหตุการณ์แบบนี้ ลูกจะบอกคุณแม่อย่างไร? ถ้าพูดความจริง แทนที่ท่านจะอยู่ถึง 6 เดือน คุณแม่อาจจะช็อกหัวใจวายตายด้วยความตกใจ นี่เป็นปัญหาทางจริยธรรม

หรือเราแต่งงานอยู่กินกับสามีมานาน แต่ดูเหมือนเขาจะรักเราไม่เต็มหัวใจ ทั้ง ๆ ที่เขาก็เป็นสามีที่ดี วันหนึ่ง เราไปพบรูปถ่ายแฟนเก่าซึ่งเป็นคู่หมั้นของสามีเราในอดีต

น่าแปลกใจมาก หน้าตาแฟนเก่าของสามีนั้นคล้ายคลึงเราเกือบ 90 เปอร์เซ็นต์ แต่เสียชีวิตไปขณะยังเป็นคู่หมั้น เราจึงได้คำตอบว่า เราเป็นแค่เพียงตัวแทนคนรักเก่าในอดีต

ที่เขารักเราไม่เต็มร้อยเปอร์เซ็นต์เพราะเขายังคิดถึงรักครั้งแรกที่เป็นอดีตของเขา เราจึงตัดสินใจถามเขาตรงๆ ว่า คุณรักฉันหรือรักแฟนคุณที่ตายไปแล้ว

ป๋าอยากถามว่า ลูกอยากให้เขาตอบอย่างนี้ใช่ไหมว่า “ถูกแล้ว ผมรักแฟนเก่าของผมมากที่สุด คุณคือเงาของคนรักของผมเท่านั้นเอง”

ลูกคิดว่าอะไรคือคำตอบที่ดีที่สุด คำตอบที่หลอกลวงแต่ทำให้ลูกสบายใจกับคำตอบที่เป็นความจริงแต่มันเหมือนกับน้ำกรดรดราดใจลูก ป๋าแค่เพียงอยากถามลูกเท่านั้น?

จากป๋าผู้อยากให้ลูกอยู่กับความจริงมากกว่าความหลอกลวง ถ้าลูกสามารถทนมันไหว

คำคมวันนี้

ความจริงที่บาดใจดีกว่าคำหวานแต่หลอกลวง

ป.ล.จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อต้องการตั้งคำถามว่า มนุษย์ชอบอะไรกันแน่ ระหว่างความจริงที่ทำให้เจ็บปวดหัวใจกับคำหวานที่ฟังแล้วสบายใจแต่เต็มไปด้วยความหลอกลวง นี่เป็นปัญหาทางจริยธรรมที่ว่าด้วยคำพูด

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 182

(จันทร์ 25 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยวันคริสต์มาส

ลูกรัก วันนี้เป็นวันประสูติของพระเยซู (Jesus Christ) ศาสดาในศาสนาคริสต์ จึงถือเป็นวันสำคัญมากสำหรับชาวคริสต์ เหมือนวันวิสาขบูชาที่มีความหมายสำหรับชาวพุทธ

พระองค์ประสูติราว 3 ปีก่อนคริสต์ศักราช ณ ตำบลเบธเลเฮม แคว้นยูดา ในประเทศปาเลสไตน์ ครั้งนั้น เฮโรดแห่งโรมันเป็นกษัตริย์ผู้ครองกรุงเยรูซาเลม

พระเยซูประสูติจากพระแม่มาเรียผู้เป็นหญิงพรหมจรรย์ แม้จะแต่งงานกับโจเซฟผู้เป็นพ่อของพระเยซู แต่ทั้งคู่ก็ไม่ได้มีความสัมพันธ์แบบสามีภรรยา

เรื่องนี้ลูกอาจแปลกใจว่าจะเป็นไปได้อย่างไร เนื่องจากโดยหลักการทางชีววิทยานั้น จะต้องมีสเปิร์มของฝ่ายชายและไข่สุกของแม่ พระพุทธศาสนายังกล่าวถึงวิญญาณอีกด้วย

นั่นคือจะต้องมีวิญญาณลงมาปฏิสนธิอันเป็นเหตุที่ 3 ต่อจาก 2 ปัจจัยแรก แต่เรื่องราวของพระเยซูนั้นคล้ายคลึงกับสุวรรณสามชาดก พระโพธิสัตว์ของเรา

ท่านเกิดจากพระฤาษีผู้เป็นบิดามารดาแต่ประพฤติพรหมจรรย์ พระอินทร์เห็นอันตรายจากการตาบอดของฤาษีทั้งสองในอนาคต จึงเสด็จมาขอร้องให้ท่านทั้งสองมีความสัมพันธ์กันฉันสามีภรรยา

พระฤาษีได้กล่าวว่า เมื่อตอนเป็นฆราวาส แม้แต่งงานแล้วยังไม่เคยยุ่งเกี่ยวกันในเรื่องกามโลกีย์ เมื่อมาบวชจะมาทำเรื่องที่ไม่เหมาะสมนี้ได้อย่างไร

ในที่สุด พระอินทร์ต้องแนะนำวิธีการพิเศษเพื่อให้มีบุตร รวมทั้งการที่ให้ฤาษีทั้งสองไม่ต้องเศร้าหมองในเรื่องพรหมจรรย์ ลูกไปอ่านรายละเอียดได้ในมหานิบาตชาดก

ขณะพระชนมายุ 30 ปี พระเยซูได้ประกาศศาสนาแห่งความรักแก่คนทั้งหลาย ยิ่งไปกว่านั้น ท่านยังมีคุณสมบัติพิเศษ คือพลังจิตในการรักษาคนให้หายป่วยได้อย่างน่าอัศจรรย์

มีคนเคารพศรัทธาท่านมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้นักปกครองไม่พอใจ กลัวท่านจะเป็นกบฏ ในขณะที่นักบวชยิวไม่พอใจที่ถูกท่านตำหนิในการกระทำที่ไม่เหมาะสมหลายประการ

สุดท้าย ตัวท่านถูกประหารชีวิตด้วยการตรึงไว้กับไม้กางเขน ขณะมีพระชนมายุแค่เพียง 33 ปีเท่านั้น

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเคารพศาสดาผู้เกิดมาเพื่อประโยชน์แก่ชาวโลก

คำคมวันนี้

มหาศาสดาคือผู้ทำให้โลกนี้มีสันติภาพ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่ออธิบายการกำเนิดของพระเยซู ศาสดาในศาสนาคริสต์ 1 ใน 3 ศาสนาสากลของโลก ผู้ประสูติมาเพื่อสร้างความสงบสุขให้แก่ชาวโลก ทรงสอนให้ชาวโลกมีความรักต่อกัน

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 183

(อังคาร 26 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยถ้าผู้ใดตบแก้มขวาของท่าน ก็จงหันแก้มซ้ายให้เขาด้วย

ลูกรัก แนวความคิดของพวกศาสดาในศาสนาต่าง ๆ ในโลกนั้น จะมีลักษณะเป็นจิตนิยม คือให้ความสำคัญแก่จิตใจมากกว่าทรัพย์สมบัติเงินทอง พระเยซูก็ทรงมีลักษณะเช่นนั้น

มีเศรษฐีหนุ่มคนหนึ่งได้มาถามพระเยซูว่า

"ท่านอาจารย์ ผมจะต้องทำอย่างไร ถึงจะเป็นอมตะ มีชีวิตนิรันดร์?"

พระเยซูได้ตรัสตอบอธิบายให้เขาทราบว่า

"ไม่ฆ่า, ไม่ผิดประเวณี, ไม่ลักทรัพย์, ไม่พูดเท็จ, ให้เกียรติพ่อแม่และรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตัวเอง"

เศรษฐีหนุ่มกราบทูลให้พระเยซูได้ทราบว่า

"ทั้งหมดผมได้ทำอยู่แล้ว ผมยังจะต้องทำอะไรอีกบ้าง"

พระเยซูจึงตรัสถึงข้อปฏิบัติอันสูงสุดสำหรับเขาว่า

"ถ้าอยากให้สมบูรณ์ ท่านจงขายทรัพย์สมบัติของท่านและบริจาคให้คนยากจน ท่านจะมีทรัพย์สมบัติในสวรรค์แล้วจงกลับมาและติดตามเราไปเถิด"

เมื่อเศรษฐีหนุ่มได้ยินอย่างนี้ ก็เดินจากไปด้วยความทุกข์ ทั้งนี้เพราะเขามีทรัพย์สมบัติมาก มายเหลือเกิน ไม่สามารถตัดใจทำตามที่พระเยซูแนะนำ

พระเยซูจึงได้ตรัสกะบรรดาเหล่าสาวกของพระองค์ว่า

"คนรวยจะเข้าแผ่นดินสวรรค์ก็ยากมาก ให้อูฐลอดรูเข็มก็ยังง่ายกว่าให้คนรวยเข้าแผ่นดินของพระเจ้า"

หมายถึงคนรวยนั้น จะมีลักษณะของความโลภอยู่ในใจเป็นปกติ การที่จะให้รู้จักคำว่าเสียสละและการปล่อยวางนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ยากอย่างยิ่งสำหรับพวกเขา

พระองค์ทรงมีพระทัยเปี่ยมล้นด้วยเมตตา ไม่มีแนวคิดแบบศาสดาโมเสสที่ใช้ระบบตาต่อตา ฟันต่อฟัน แต่จะสอนให้มีการอภัย เหมือนประโยคที่พระองค์สอนสาวกว่า

"ถ้าผู้ใดตบแก้มขวาของท่าน ก็จงหันแก้มซ้ายให้เขาด้วย"

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีกรุณาต่อสรรพสัตว์

คำคมวันนี้

ฆ่าความโกรธได้เป็นสุขยิ่งนัก

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการแสดงให้เห็นถึงท่าทีอันเต็มไปด้วยมหากรุณาของพระเยซู พระองค์มีแต่เอาชนะความโกรธด้วยความรัก เอาชนะความชั่วด้วยความดี พระองค์ไม่เห็นด้วยที่จะเอาชนะความชั่วด้วยความชั่ว จะมีแต่ก่อให้เกิดเวรไม่รู้จบ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 184

(พุธ 27 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยการไถ่บาปและการให้อภัย

ลูกรัก มีชาวยิวที่เคร่งครัดในศาสนาจับผู้หญิงที่มีชู้แล้วพาไปหาพระเยซูพร้อมกับพูดว่า

“ผู้หญิงคนนี้ถูกจับได้ว่าผิดประเวณี ตามกฎหมายโมเสสพวกเราจะต้องใช้ก้อนหินขว้างปาจนตาย ท่านจะว่าอย่างไร”

พระเยซูไม่ทรงสนใจ ทรงขีดเขียนที่พื้นไปเรื่อย ๆ แต่เมื่อถูกรบเร้าบ่อยขึ้น พระองค์ทรงเงยพระพักตร์ขึ้นและตรัสกะคนเหล่านั้นว่า

“คนที่ไม่มีบาปเลยในหมู่พวกท่าน จงเป็นคนแรกที่ขว้างก้อนหินใส่หญิงผู้นี้เถิด”

จากนั้น พระองค์ก็ทรงขีดเขียนแผ่นดินต่อไป พวกชาวยิวที่เคร่งครัดเหล่านั้นเกิดความละอายใจ ค่อย ๆ หลบหนีหน้าไปทีละคน โดยเริ่มจากคนมีอายุมากที่สุดจนไม่เหลือใครเลย

สุดท้าย สถานที่นั้นจึงเหลือสตรีผู้ถูกกล่าวโทษแต่เพียงผู้เดียว พระเยซูจึงได้ตรัสถามกะหญิงนั้นด้วยเสียงนุ่มนวลอันเจือด้วยความสงสารว่า

“ไม่มีใครกล่าวหาเจ้าอีกแล้วใช่ไหม”

เมื่อหญิงคนนั้นยอมรับว่า ทุกคนหายไปหมดแล้วจากที่นั้น พระองค์จึงตรัสกะหญิงนั้นว่า

“เราเองก็ไม่กล่าวหาเจ้า เจ้าจงไปเถิดแล้วอย่าได้ทำบาปอีก”

จากนั้น พระองค์ก็ได้ทรงขีดเขียนแผ่นดินต่อไป นี่เป็นเรื่องที่แสดงให้ทราบว่า พระองค์มีน้ำพระทัยที่มีมหากรุณา ทรงเข้าใจและมีความเห็นใจในมนุษย์ผู้มีบาปเป็นอย่างยิ่ง

ท่าทีแบบพระเยซูเป็นสัญลักษณ์ของมหาศาสดาผู้มีมหากรุณาต่อสัตว์โลก จึงไม่ถูกใจพวกยิวที่มีความเชื่อว่า พระเมสสิอาห์จะต้องมีลักษณะแบบนักรบผู้ยิ่งใหญ่

ผู้ที่จะมาปลดปล่อยพวกยิวจากความเป็นทาสนั้น จะต้องเป็นทั้งผู้นำทางจิตวิญญาณและเป็นทั้งผู้นำทางการเมือง เหมือนศาสดาโมเสสที่พายิวหนีจากอียิปต์

จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้พวกยิวไม่เชื่อว่า พระเยซูคือพระเมสสิอาห์ผู้มาไถ่บาปและช่วยพวกยิวให้หลุดพ้นจากความเป็นทาส จึงทำให้พระเยซูต้องถูกตรึงไม้กางเขนในที่สุด

นี่คือพระเยซูมหาศาสดาที่ยิ่งใหญ่ ผู้ยอมถูกทรมานเพื่อให้มนุษย์หลุดรอดพ้นจากบาป

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีมหากรุณาอันสูงสุด

คำคมวันนี้

รักที่แท้จริงคือการยอมทุกข์ให้คนอื่นมีสุข

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่ออธิบายความหมายของคำว่า เมสสิอาห์ พระผู้ช่วยให้รอด คือรอดพ้นจากบาปที่อาดัมกับเอวามนุษย์คู่แรกได้กระทำผิดต่อพระเจ้าบนสรวงสวรรค์ ในอีกความหมายหนึ่งคือ ผู้มาปลดปล่อยชาวยิวให้หลุดพ้นจากความเป็นทาสนั่นเอง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 185

(พฤหัสบดี 28 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

ลูกรัก วันนี้เป็นวันสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช กษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ ผู้กู้เอกราชไทยจากพม่าในการเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 เป็นวันที่ชาวไทยจะระลึกนึกถึงวีรกรรมของพระองค์ท่าน

ประสูติวันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2277 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ พระนามว่าสิน พระราชบิดาเป็นจีนแต้จิ๋ว พระราชมารดาเป็นคนไทยชื่อนกเอี้ยง

วิถีชีวิตของพระองค์เหมือนคนไทยโบราณทั่วไป คือการศึกษาภายในวัดกะพระสงฆ์ผู้มีความรู้ หลังจากนั้น ได้จากลาสิกขาไปประกอบอาชีพค้าขาย

ต่อมา ได้รับราชการครั้งแรกเป็นเจ้าเมืองตาก ในสมัยพระเจ้าเอกทัศน์ กษัตริย์องค์สุดท้ายแห่งกรุงศรีอยุธยา เมื่อพม่ายกทัพผ่านเมืองตาก ท่านจึงทิ้งเมืองหนีเพราะสู้ไม่ไหว

พระองค์ได้ยกทัพมีทหาร 500 คนมาช่วยป้องกันกรุงศรีอยุธยา ได้รับความดีความชอบเลื่อนยศเป็นพระยาวชิรปราการ เมื่อพม่ายึดกรุงศรีอยุธยาได้ ทรงพากำลังพลหนีออกมาได้

จากนั้น ใช้กองทัพของท่านตีโต้พม่า ยึดคืนเมืองต่าง ๆ จนสามารถขับไล่พม่าได้ในที่สุด ใช้เวลา 7 เดือนหลังเสียกรุงศรีอยุธยาให้พม่า จนสามารถชนะได้อย่างเด็ดขาด

ตลอดรัชสมัยของพระองค์ 14 ปี 99 วันมีแต่การรบตลอด เริ่มจากการขับไล่พม่า ปราบคนไทยที่ตั้งตัวเป็นก๊กต่าง ๆ ขึ้นครองราชย์วันที่ 28ธันวาคม พ.ศ. 2310 ขณะมีพระชนม์ 34 พรรษา

พระองค์ทรงมีพระอัครมเหสี พระมเหสี เจ้าจอมมารดาและเจ้าจอม เจ้าจอมมารดาหนึ่งในนั้นคือ เจ้าจอมมารดาฉิมใหญ่ พระราชธิดาในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

ทรงมีพระราชโอรสทั้งหมด 21 พระองค์ พระราชธิดา 9 พระองค์ รวม 30 พระองค์ เป็นที่น่าสังเกตว่า พระราชโอรสเหล่านั้นถูกสำเร็จโทษหลายพระองค์ในรัชกาลที่ 1 – 2

ในปลายรัชกาล พระยาสรรค์ได้ตั้งตัวเป็นกบฏบังคับให้พระองค์ผนวช สมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกรบอยู่ที่กัมพูชา จึงเสด็จกลับมาสั่งประหารชีวิตพระยาสรรค์บุรี

จากนั้น ให้สำเร็จโทษพระเจ้ากรุงธนบุรีในข้อหาทรงมีสติวิปลาส ถูกสำเร็จโทษในวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2325 ขณะพระชนมายุ 48 พรรษา ครองราชย์ได้ 15ปี

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเป็นผู้กล้าหาญเพื่อทำให้สังคมสงบสุข

คำคมวันนี้

ดูคนให้ดูที่การกระทำ ดูผู้นำให้ดูที่การเสียสละ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการเขียนเพื่อถวายพระเกียรติพระเจ้าตากสินมหาราช ผู้ทรงกอบกู้เอกราชให้ไทย เป็นที่น่าสังเกตว่า วันระลึกถึงพระองค์ท่าน ไม่ใช่ปีประสูติและวันสวรรคต หากแต่เป็นปีที่ได้ทรงครองราชย์หลังจากขับไล่พม่าและปราบก๊กต่าง ๆ สำเร็จ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 186

(ศุกร์ 29 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยพระเจ้าตากสินทรงมีพระสติวิปลาส?

ลูกรัก พระเจ้าตากสินมหาราชทรงมีศรัทธาต่อพระพุทธศาสนาเป็นอย่างยิ่ง น้ำพระทัยของพระองค์ได้ทรงจารึกเอาไว้ที่ศาลอรุณราชวรารามป๋าขออัญเชิญมาไว้ ณ ที่นี้

อันตัวพ่อชื่อว่าพระยาตาก ทนทุกข์ยากกู้ชาติพระศาสนา
ถวายแผ่นดินให้เป็นพุทธบูชา แด่พระศาสนาสมณะพระพุทธโคดม
ให้ยืนยงคงถ้วนห้าพันปี สมณะพราหมณ์ชีปฏิบัติให้พอสม
เจริญสมถะและวิปัสสนาพ่อชื่นชม ถวายบังคมรอยบาทพระศาสดา
คิดถึงพ่อๆอยู่คู่กับเจ้า ชาติของเราคงอยู่คู่พระศาสนา
พระพุทธศาสนาอยู่ยงคู่องค์กษัตรา พระศาสดาฝากไว้ให้คู่กัน

ลูกคงอยากทราบว่า พระเจ้าตากสินมหาราชทรงมีสติวิปลาสด้วยเรื่องอะไร ป๋าจะเล่าให้ฟัง เรื่องก็คือ พระองค์ทรงมีสติวิปลาสว่า พระองค์ได้บรรลุเป็นอริยบุคคลระดับโสดาบัน

พระองค์ทรงมีรับสั่งถามพระสงฆ์ในสมัยนั้นว่า

“โยมอยากถามพระคุณเจ้าว่า ถ้าฆราวาสได้บรรลุธรรมเป็นโสดาบัน ส่วนพระสงฆ์เป็นปุถุชน พระสงฆ์จะสามารถกราบไหว้ปุถุชนผู้เป็นอริยบุคคลได้หรือไม่”

พระสงฆ์จึงถวายพระพรให้ทรงทราบว่า

“ขอถวายพระพร มหาบพิตร ไม่สามารถกราบไหว้ได้ เนื่องจากฆราวาสเป็นเพศที่ต่ำทรามเป็นผู้บริโภคกามคุณ ส่วนพระสงฆ์เป็นอุดมเพศเว้นขาดจากกามคุณ จึงมีเพศที่สูงกว่าฆราวาสโดยคุณธรรม”

ครั้นได้สดับเช่นนั้น ทำให้พระเจ้าตากสินกริ้วแล้วทรงมีสั่งให้เฆี่ยนพระสงฆ์ นี่เป็นเหตุการณ์ที่เล่าต่อกันมา ป๋าไม่กล้ายืนยันว่าเรื่องนี้มีข้อเท็จจริงเป็นประการใด

แต่มีสิ่งที่น่าสนใจคือ สิ่งที่พระสงฆ์ถวายพระพรนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เนื่องจากฆราวาสมีภรรยาและลูก ส่วนพระสงฆ์ถ้ามีภรรยาและลูกถือว่าขาดจากความเป็นพระสงฆ์ทันที

จากป๋าผู้ไม่อยากให้ลูกเชื่ออะไรง่าย ๆ

คำคมวันนี้

ผู้ชนะคือผู้เขียนประวัติศาสตร์ ผู้แพ้คือกบฏ

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ต้องการอธิบายเรื่องที่ทำให้พระเจ้าตากสินถูกสำเร็จโทษเพราะทรงมีพระสติวิปลาส เป็นข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่ผ่านมากว่า 200 ปีไม่มีใครสามารถที่จะยืนยันได้ว่าความจริงเป็นอย่างไร ดังนั้น จึงควรรับฟังไว้เป็นข้อมูลเท่านั้น ลูกคงจะเคยได้ยินคำว่า ผู้ชนะเป็นผู้เขียนประวัติศาสตร์ ส่วนผู้แพ้กลายเป็นกบฏใช่หรือไม่?

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 187

(เสาร์ 30 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยวันนี้ที่รอคอย

ลูกรัก ป๋าเขียนจดหมายถึงลูกครั้งแรก ฉบับที่ 1 นั้น ตรงกับวันอังคาร 27 มิถุนายน พ.ศ. 2560 นับถึงวันนี้ ตรงกับวันเสาร์ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2560 รวมเป็น 187 ฉบับแล้ว

พรุ่งนี้ จะเป็นฉบับที่ 188 ฉบับสุดท้ายส่งท้ายสิ้นปีเก่าพอดี ถือว่าเป็นความเพียรพยายามอย่างต่อเนื่อง ในการเขียนส่งหาลูกผ่านทางเฟสบุ๊ก ต้องขอบคุณสื่อรักออนไลน์จริง ๆ

เนื้อหาที่ป๋าเขียนถึงลูกนั้น จะเน้นหนักไปที่ธรรมะเป็นหลัก ในฐานะที่เป็นชาวพุทธ เกี่ยวพันไปถึงเรื่องจิตวิทยาเพื่อความเข้าใจเพื่อนมนุษย์

ส่วนเรื่องอื่น ๆ ถ้าไปเกี่ยวข้องกับศาสนา จะมีลักษณะการให้ความเคารพอย่างจริงใจ ในฐานะศาสนาที่กำเนิดขึ้นมา เพื่อยกระดับจิตวิญญาณมนุษย์จากสัตว์มาเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ส่วนการเมืองนั้น ป๋าจะยุ่งเกี่ยวในฐานะที่เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาปรัชญาสังคมและการเมือง จะไม่มีฝักฝ่าย ไม่ยกย่องชื่นชมระบบใดเป็นพิเศษ ให้เข้าใจว่าการเมืองกำเนิดมาเพื่อรับใช้มนุษย์

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ลูกคงได้รับประโยชน์จากจดหมายที่ป๋าเขียนถึงลูกวันละ 1 ฉบับ หลังจาก 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 ป๋าก็จะได้ฤกษ์งามยามดีในการรวมเป็นพ็อกเก็ตบุ๊คเล่ม 1 เสียที

ในตอนแรก ได้พิมพ์รูปแบบเอ 4 ความยาว 1 หน้ากระดาษ เขียนได้ 2 บรรทัดจะขึ้นบรรทัดใหม่ แต่พอปรับเป็นเอ 5 จะได้ความยาวถึง 3 บรรทัด 2 หน้ากระดาษพ็อกเก็ตบุ๊ค

งานจะทำให้เราได้เรียนรู้ไปเรื่อย ๆ เหมือนที่ป๋าเขียนจดหมายถึงลูกครั้งแรก ได้พิมพ์ลงบนโทรศัพท์มือถือ จากนั้น เริ่มฉลาดจึงพิมพ์บนคอมพิวเตอร์แล้วค่อยส่งขึ้นไปบนเฟสบุ๊ก

การทำงานแบบนี้ ช่างสะดวกสบายรวดเร็วไม่เหนื่อยมากนักสำหรับคนแก่อย่างป๋า ทำให้การเขียนจดหมายถึงลูกในแต่ละครั้ง เป็นการเขียนหรือพิมพ์หาลูกอย่างมีความสุขตลอดเวลา

ถ้าป๋ายังมีบุญอายุยืนไปเรื่อย ๆ คงมีงานรวมเล่มครึ่งปีต่อ 1 เล่ม ปีละ 2 เล่ม กว่าจะตายคงมีงานมากมายฝากไว้ในโลกหนังสือ ต้องขอบคุณเฟสบุ๊กอีกครั้งหนึ่งที่ทำให้ฝันของป๋าเป็นจริง

สำคัญที่สุดก็คือ ต้องขอบคุณหลายคนที่อยู่รอบตัว พวกเขาเป็นวัตถุดิบชั้นยอด ทำให้ป๋ามีข้อมูลในการเขียนถึงลูก บางวัน ก็นึกไม่ออกเหมือนกันว่าจะเขียนเรื่องอะไรถึงลูกดี

คนรอบตัวจะขอให้เขียนเรื่องนั้นบ้างเรื่องนี้บ้าง ทำให้มีเรื่องที่เขียนถึงลูกได้ทุกวันและไม่ซ้ำซาก แม้บางครั้ง อาจจะมีเนื้อเรื่องที่ดูเหมือนจะคล้ายคลึงกันบ้าง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเป็นคนพูดจริง ทำจริง และมีความจริงใจ

คำคมวันนี้

ดูคนให้ดูที่การกระทำไม่ใช่ที่คำพูด

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อเป็นการสรุปจดหมายที่มีถึงลูกตลอด 187 ฉบับ

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 188

(อาทิตย์ 31 ธันวาคม 2560)

ว่าด้วยสิ้นสุดการรอคอย

ลูกรัก ในที่สุดเวลาแห่งการรอคอยอันยาวนานก็ได้ยุติลงแล้ว จากการเขียนจดหมายถึงลูกอย่างสม่ำเสมอไม่เคยขาดเลยแม้แต่วันเดียว ในที่สุด ก็ได้ยุติลงแล้วในวันนี้และปีนี้ที่ 188 ฉบับ

ต้องขอบคุณบุญกุศลจริง ๆ ที่รักษาลูกกับป๋าให้ได้มาเจอกัน ทำให้ป๋าได้เขียนจดหมายถึงลูกและทำให้ลูกได้อ่านจดหมายของป๋า ไม่มีอุปสรรคคือความตายมากั้นระหว่างพวกเรา

188 ฉบับ คือ 188 วัน ความรักเท่านั้นที่ทำให้มีความอดทน มีความเพียรอย่างต่อเนื่อง จนทำให้เราได้มาพบกันจนถึงวันสุดท้ายของปีนี้

ลูกรัก ขอให้ลูกอย่าได้ประมาทในชีวิตเลย 60 วินาทีเป็น 1 นาที 60 นาทีเป็น 1 ชั่วโมง24 ชั่วโมงเป็น 1 วัน 30 วันเป็น 1 เดือน 12 เดือนเป็น 1 ปี 50 ปีเป็นกึ่งศตวรรษ

เขียนมาถึงจุดนี้ หัวใจรู้สึกหวั่นไหวพิกล นี่คืออายุของป๋าคนกึ่งศตวรรษแล้ว ป๋าอยู่มาได้ด้วยบุญกุศลที่รักษาโดยแท้ นับจากนี้ไปอีก 50 ปี ก็จะเป็น 1 ศตวรรษ

ป๋ายังนึกภาพไม่ออก ถ้าป๋ามีบุญอยู่ได้ถึง 100 ปีจริง ๆ สภาพของป๋าในตอนนั้นจะเป็นอย่างไร ต้องนอนให้ลูกคอยป้อนข้าวป้อนน้ำใช่ไหม ต้องคอยให้ลูกเช็ดสิ่งปฏิกูลหรือเปล่า

แต่อย่างไรก็ตาม แค่ 50 ปีอยู่มาได้ต้องถือว่าเป็นชายวัยกลางคนที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีแล้วป๋าอยากให้ลูกใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า ไม่อยากให้ลูกใช้ชีวิตอย่างประมาท

คำว่าประมาทก็คือ การไม่รักตัวเอง เที่ยวดึก นอนน้อย ดื่มเหล้าหนัก สูบบุหรี่จัด ทานอาหารรสจัด ไม่ยอมออกกำลังกายโดยอ้างว่าไม่มีเวลา นี่คือชีวิตที่ประมาทมัวเมาอย่างแท้จริง

ถ้ารักพ่อแม่ เราต้องรักษาร่างกายที่พ่อแม่ให้มาอย่างดีที่สุด ถ้าทำได้ จึงจะเรียกว่าเป็นลูกที่กตัญญู อย่าเก่งแต่พูดแต่สอบตกภาคปฏิบัติ ใช้ชีวิตอย่างสำมะเลเทเมาเหลวไหล

คนรักพ่อแม่จะต้องดูแลตัวเองเพื่อจะได้อยู่ดูแลพ่อแม่ให้ได้นานที่สุด ไม่ใช่ตายก่อนพ่อแม่เพราะตับแข็งจากการดื่มเหล้าหนัก หรือเป็นมะเร็งปอดเพราะสูบบุหรี่จัด

สุดท้าย พ่อแม่ต้องสะเทือนใจที่สุดที่ต้องมาพยาบาลลูกผู้กำลังสิ้นใจ โดยเฉพาะต้องมาเผาลูกที่ตนเองเคยคิดว่า ลูกจะได้บอกทางสวรรค์ขณะกำลังขาดใจและทำบุญให้เราผู้ตายไปแล้ว

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเป็นอภิชาตบุตร

คำคมวันนี้

เป็นไม้เท้ายามพ่อแม่แก่ชรา เป็นดวงตายามพ่อแม่แลไม่เห็น

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนเพื่อต้องการเตือนใจลูกผู้มีบุญอยู่รอดมาได้ 1 ปี ชื่อว่าเป็นผู้มีบุญรักษา ดังนั้น จึงไม่ควรใช้ชีวิตอย่างประมาท ควรให้เวลาผ่านไปด้วยการสั่งสมบุญกุศลให้มากที่สุด ก่อนที่ร่างนี้จะดับลาลับจากโลกนี้ไป

ภาคผนวก

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 35

(จันทร์ 31 กรกฎาคม 2560)

ว่าด้วยอันชนกชนนีนี้รักเจ้า

ลูกรักของป๋า เนื่องจากวันนี้ เป็นวันครบรอบ 32 ปี ในวันคล้ายวันเกิดของลูกสาวนางฟ้าตัวน้อย ป๋าจะเล่าความจริงที่เป็นความหลัง 32 ปีอันเป็นความในใจให้ลูกสาวป๋าได้รู้ความจริง

แม่ของลูกคือคนที่ป๋าตัดสินใจใช้ชีวิตอยู่ร่วมด้วย เมื่อเราแต่งงานกัน ลูกย่อมรู้ดีว่า ในความรักนั้นไม่ต้องการบุคคลที่สาม แต่น่าแปลกมาก สำหรับลูกแล้วกลับเป็นข้อยกเว้นเราสองคนคิดถึงลูกอยู่ตลอดเวลา

ป๋ากับแม่เฝ้ารอคอยว่าเมื่อไหร่นางฟ้าตัวน้อยจะเหาะลอยมาจากฟากฟ้ามาเยี่ยมพวกเราสองคนเสียที จนวันที่แม่ของลูกบอกป๋าว่า ประจำเดือนไม่มา

เมื่อป๋าพาแม่ของลูกไปตรวจ ผลออกมาเป็นไปตามคาด หมอบอกว่า แม่ของลูกตั้งท้อง น้ำตาของป๋าไหลออกมาโดยไม่รู้ตัว ดีใจอย่างที่สุดที่ตัวเองจะได้กลายเป็นพ่อคน

นับจากนั้น ป๋าเฝ้าดูแลแม่ของลูก เหมือนตัวเธอเป็นประดุจเจ้าหญิง คอยเป็นบอดี้การ์ดเหมือนเงาตามตัว ไม่ว่าแม่ของลูกจะทำอะไร ป๋าจะคอยแย่งมาทำหมด จนแม่ของลูกต้องหยอกเย้าป๋าว่า ตกลงรักแม่หรือลูกมากกว่ากัน เมื่อก่อนไม่เห็นเอาใจขนาดนี้

แม่ของลูกเหน็ดเหนื่อยมากตลอด 9 เดือน ต้องคอยอดทนระวังทุกอย่างทั้งเรื่องการทานอาหาร การเดิน ยิ่งใกล้คลอดน้ำหนักแม่ของลูกเพิ่มขึ้นไปเกือบ 20 ก.ก. เวลาเดินก็ลำบาก มือหนึ่งต้องคอยจับท้องมือหนึ่งจับหลังตนเองไว้ด้วยน้ำหนักของลูกที่ถ่วงไว้

ถ้าลูกอยากรู้ว่า แม่ของลูกลำบากอย่างไร ป๋าขอให้เอาลูกแตงโมมาอุ้มไว้อย่าวางตลอด 9 เดือน รับรองได้ไม่ถึงชั่วโมง ลูกคงจะต้องทุ่มทิ้งด้วยความเหนื่อยเพราะความหนัก แต่แม่ของลูกต้องใช้ผนังท้องอุ้มลูกถึง 9 เดือน ไม่เคยคิดที่จะทุ่มทิ้ง แม้ว่าจะหนักและเหน็ดเหนื่อยแค่ไหนก็ตาม

ยิ่งวันที่แม่ของลูกเจ็บท้องจะคลอดลูกตัวป๋าทำอะไรไม่ถูกเลย มันมีทั้งความวิตกกังวลและความหวาดกลัวผสมกันไปหมด สงสารแม่ของลูกเหลือเกิน

ทุกข์ของผู้ชายคือไปเป็นทหารรบเพื่อชาติ ทุกข์ของผู้หญิงคือการรบเพื่อชาติเหมือนกัน แต่มันคือรบกับความเจ็บปวดเพื่อผลิตลูกให้โลก

มือของป๋าจับไปที่มือแม่ของลูกเพื่อให้กำลังใจ แต่มือของแม่กลับบีบมาที่มือป๋าด้วยความเจ็บปวดทรมาน ตัวป๋าเองนั้นพลอยเหนื่อยไปกับแม่ของลูกด้วย

มันเหมือนเราสองคนร่วมด้วยช่วยกันเพื่อคลอดลูกออกมา จนวินาทีสุดท้ายที่ลูกได้คลอดออกมาร้องไห้เสียงดังลั่น ลูกลืมตาออกมาดูโลกอย่างปลอดภัย

แม้พวกเราจะฝากครรภ์กะหมอมาตั้งแต่ต้นแต่ป๋าก็อดที่จะเป็นห่วงไม่ได้ พอเห็นหน้าและสำรวจตัวลูกที่คลอดออกมามีอวัยวะครบ 32 ประการน้ำตาป๋าก็ไหลออกมาด้วยความโล่งใจ

ขณะที่แม่ของลูกได้ประคองตัวลูกที่พึ่งคลอดให้ดื่มเลือดในอกคือน้ำนม มันช่างเป็นภาพสวยงามที่สุดในโลก ป๋ารู้สึกว่าความเป็นครอบครัวมันมีความสมบูรณ์แบบ เพราะป๋ากับแม่มีลูกเป็นโซ่ทองคล้องใจแล้ว

นับจากนั้น เราสองคนเฝ้าดูพัฒนาการของลูกตามลำดับ จากนอนแบเบาะ มาสู่การคืบ คลาน นั่ง หัดเดินเตาะแตะ จนเดินได้คล่องและวิ่งไปมา

เราทั้งสองคนพ่อแม่ เฝ้ามองการเจริญเติบโตของลูกด้วยความชื่นชมและห่วงใยตลอดเวลา

จนเมื่อลูกเติบโตถึงวัยเข้าเรียน ป๋าพาลูกเข้าเรียนชั้นอนุบาล 1 แต่ลูกกลับวิ่งได้ที่ 1 ในการวิ่งร้องไห้โยเยเกาะขาป๋าเพื่อจะกลับบ้าน

ป๋าต้องทั้งขู่และปลอบกว่าจะทำให้ลูกยอมเข้าเรียนได้ สุดท้าย ลูกก็ติดคุณครูและเพื่อน เผลอแป๊บเดียว ลูกสาวป๋าก็เรียนจบปริญญาตรี ปริญญาโท และได้งานเข้ารับราชการในที่สุด

พวกเรามีความภาคภูมิใจในความสำเร็จของลูกตลอดมา ลูกไม่เคยทำให้พ่อแม่ต้องเสียน้ำตา พวกเราคุยกันได้ทุกเรื่อง ป๋าเลี้ยงลูกแบบเป็นทั้งพ่อและเพื่อน การเลี้ยงลูกแบบนั้นจึงทำให้ลูกไม่มีความลับกับพ่อแม่

วันที่เราสองคนพ่อแม่ตื่นเต้นมาก คือวันที่ลูกบอกจะพาแฟนของลูกมาให้ป๋ากับแม่ดูตัว ป๋าฟังตอนแรกก็ตกใจเหมือนกัน แต่พอนึกถึงอายุลูก ก็อดขำกะตัวเองไม่ได้ได้ว่า ลูกสาวป๋าไม่ใช่เด็กตัวน้อยขี้อ้อนอีกแล้ว

ลูกสาวป๋าเป็นผู้ใหญ่อายุตั้ง 28 ปีแล้ว โตพอสมควรที่จะมีแฟนได้ตั้งนานแล้ว ถ้าลูกสาวป๋าไม่มัวห่วงเรียนปริญญาโทและมุ่งมั่นกับการทำงานจนผ่านมาแล้วตั้ง 3 ปี

ความรักของลูกเป็นไปด้วยดี โลกของลูกเป็นสีชมพูจนป๋าต้องถามถึงเรื่องการหมั้นและแต่งงาน เราเริ่มมีการคุยวางแผนอนาคตของลูกในเรื่องนี้ แต่แล้วก็เกิดฟ้าผ่ากลางวันในเวลาที่ไม่มีเมฆฝนตั้งเค้าแต่อย่างใด

วันหนึ่ง ลูกกลับมาจากที่ทำงาน ตรงเข้ามากอดป๋าร้องไห้แล้วบอกด้วยเสียสะอื้นว่า ได้เลิกกะแฟนของลูกแล้ว

เราสองคนตกใจมากกับข่าวร้ายที่ได้รับ ลูกเล่าให้ฟังว่า จับได้ว่าแฟนของลูกไม่ซื่อสัตย์แอบมีผู้หญิงอีกคนหนึ่ง ลูกจึงตัดสินใจบอกเลิกทันที

ลูกเล่าให้ป๋ากะแม่ฟังต่อไปว่า แฟนลูกได้สารภาพว่า เขาเองก็ตั้งใจจะบอกเลิกกะลูกมานานแล้วแต่ติดตรงที่สงสารและไม่รู้จะหาเหตุผลใดมาบอกเลิกดี

เหตุผลสำคัญมากที่สุด ก่อนที่เขาจะเดินไปจากชีวิตของลูกสาวป๋าก็คือ เขาได้บอกประโยคสุดท้ายว่า ทุกครั้งเวลาที่ได้อยู่กะลูกตัวเขาจะหมดความภาคภูมิใจในตัวเอง ลูกสาวป๋าเก่งไปทุกอย่าง มีความเป็นผู้นำสูง ตัวเขาในฐานะผู้ชายรู้สึกรับไม่ได้ตรงจุดนี้

คำพูดของอดีตแฟนลูกนั้น ทำให้ป๋าต้องหันกลับมาทบทวนตัวเองทันที ป๋ากับแม่อาจจะมีส่วนผิดในเรื่องนี้ เนื่องจากลูกเป็นลูกคนเดียวและเป็นผู้หญิง เราจึงฝึกลูกให้มีความเป็นผู้นำและให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง

การทำเช่นนี้ ก็เพื่อป๋ากับแม่จะได้ไม่ต้องเป็นห่วงลูกมากเกินไป นึกไม่ถึงเลยว่าการเลี้ยงลูกของป๋าในวิธีนี้จะไปกระทบกระเทือนชีวิตคู่ของลูกในอนาคตป๋ามีความรู้สึกผิดอย่างมากและต้องขอโทษลูกจริงๆ

ลูกสาวป๋าซึมเศร้าอยู่พักใหญ่ ป๋าเข้าใจเรื่องนี้ดี มันเป็นสิ่งที่ยากจะทำใจ เพราะเป็นรักครั้งแรกของลูกและถึงขั้นเตรียมวางแผนจะแต่งงานอีกด้วย

แต่ป๋ามีความเชื่อว่า ความรักที่อบอุ่นในครอบครัวของเรา จะช่วยเยียวยาจิตใจของลูกสาวป๋าได้ ในที่สุด ลูกสาวป๋าก็สามารถฟื้นฟูจิตใจตนเองขึ้นมาได้จริง ๆ แม้จะยังไม่เหมือนเดิมก็ตาม

สิ่งที่เราสองคนป๋ากับแม่ยังห่วงต่อไปก็คือ เราหวังว่าจะมีใครที่เป็นคนดีและรักลูกอย่างจริงใจเดินเข้ามาในชีวิตลูกอีกสักครั้งหนึ่ง

ความเป็นคนดีของเขา ขอแค่เพียงครึ่งหนึ่งของความรักที่ป๋ากับแม่มีให้ลูกก็พอแล้ว อยากให้เขามารับช่วงต่อไป ในการดูแลคุ้มครองลูก

แทนตัวป๋ากับแม่ที่นับวันจะแก่ตัวลงไป ที่สำคัญก็คือ พวกเราคงไม่สามารถที่จะดูแลลูกได้ชั่วนิรันดร์

พวกเราหวังจะเห็นลูกได้แต่งงาน เพราะมันจะทำให้ป๋ากะแม่หมดห่วงลูกลงไปได้ระดับหนึ่ง เราหวังจะได้อุ้มหลานหลังจากที่เคยอุ้มลูกมาแล้ว เราอยากจะพิสูจน์คำพูดที่คนโบราณชอบพูดกันว่า คนแก่จะรักลูกและหลงหลาน จะเป็นความจริงอย่างไร

แต่ถ้าความหวังนั้นไม่สำเร็จ ป๋ากะแม่ก็ไม่ว่าอะไร เพราะถ้าลูกแต่งงานไปแล้ว จะต้องไปมีปัญหาในชีวิตครอบครัวของลูก ทำให้ลูกต้องเป็นทุกข์ไม่ว่าจะเรื่องอะไรก็ตาม

ป๋าคิดว่าถ้าเป็นอย่างนั้น ลูกก็สามารถอยู่กะพ่อแม่ได้อย่างสบายจนกว่าเราจะตายจากกันไปข้างหนึ่ง แม้ลึก ๆ จะอดห่วงไม่ได้ว่า เมื่อป๋ากับแม่จากไปแล้ว ลูกจะอยู่อย่างไรเพราะเรามีลูกเป็นลูกสาวอยู่แค่เพียงคนเดียว

ช่างมันเถิด ลูกรัก มันเป็นอนาคตที่ยังมาไม่ถึง รู้แต่ว่าขณะนี้ แค่มีเราสามคนพ่อแม่ลูก มันก็คงน่าจะเพียงพอแล้วสำหรับความรักที่เรามีให้กัน

นี่คือความรู้สึกของป๋าที่มีต่อลูก นับตั้งแต่แต่งงานกะแม่ของลูกจนถึงวันเกิดลูกมีอายุครบปีที่ 32 ในวันนี้

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเป็นแม่ที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต

คำคมวันนี้

ไม่มีหน้าที่หญิงใดจะยิ่งใหญ่เกินกว่าหน้าที่แม่

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ ได้แรงบันดาลใจจากลูกสาวของป๋า วันนี้เป็นวันเกิดของเธอลูกสาวคนเดียวของพ่อแม่ จึงอยากอาศัยวันพิเศษนี้ ถ่ายทอดธรรมะ คือความรู้สึกของพ่อแม่ที่มีความห่วงใยต่อลูกสาวคนเดียวของตน

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 38

(พฤหัสบดี 3 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยคนไข้ต้องเปิดใจ

ลูกรักของป๋า คนเกิดมาในโลกนี้ ผู้ที่ไม่เคยเจ็บป่วยทางกายเลยหาได้ยากมาก แต่ก็ยังคงพอจะหามนุษย์มหัศจรรย์เหล่านั้นได้บ้างแม้จะมีน้อยเหลือเกิน

แต่สำหรับคนไม่เคยเจ็บป่วยทางจิตเลยแม้แต่นิดเดียว รับรองได้ว่าหาไม่เจอแน่ ๆ ทั้งนี้เพราะเขาจะถูกกิเลสคือ รัก โลภ โกรธ หลงแผดเผาให้เร่าร้อนอยู่ตลอดเวลา

เมื่อเราเจ็บป่วยทางใจ เราต้องยอมรับความจริงว่า ตัวเราป่วย อย่าหลอกตัวเองเด็ดขาด โดยเฉพาะคนที่มีความอ่อนแอทางใจมาก ความเจ็บปวดนั้นจะฝังแน่นเป็นรอยลึกยากจะลบเลือน

ดังนั้น วิธีการจะออกจากภาวะนั้นก็คือ ลูกจะต้องสารภาพความจริงกะหมอ อย่าปิดบังอำพราง อย่าพาหมอออกนอกเรื่องนอกประเด็น อย่าทำให้หมอต้องหลงทาง ลูกจะต้องมีความตรงไปตรงมาในการบอกอาการของโรคให้หมอได้รับทราบ

ถ้าหมอถามอะไรลูกก็เงียบ ถ้าหมอให้ยาลูกก็ปฏิเสธ แม้หมอจะรักและเป็นห่วงลูกแค่ไหน เขาก็ไม่สามารถที่อยู่ช่วยเหลือลูกได้ ทั้งนี้เพราะเขายังมีคนไข้เจ็บปวดร้าวลึกที่ต้องการให้เยียวยาอยู่อีกมากมาย

ที่สำคัญที่สุดคือ คนไข้เหล่านั้นจะต้องยอมเปิดใจเพื่อให้หมอบำบัดความเจ็บป่วยของพวกเขา ดังนั้น หมอจึงต้องไปช่วยเหลือคนที่ต้องการให้ช่วยก่อน ส่วนคนที่ยังไม่ยอมรับความจริง ก็ต้องทนทุกข์ทรมานปวดร้าวเจ็บปวดอยู่ต่อไป

จำไว้ ลูกรักของป๋า ขั้นตอนการรักษาไม่ยุ่งยาก เพียงแค่ลูกเปิดปากบอกอาการเจ็บป่วยของเราแก่หมอ จากนั้น หมอจะทำการวินิจฉัยโรคว่าลูกป่วยเพราะสาเหตุใดในรัก โลภ โกรธ หลง หมอจะเอ็นดูและปลอบใจลูกว่าไม่ต้องกังวล โรคของคุณสามารถรักษาให้หายได้อย่างแน่นอน

ลำดับสุดท้ายซึ่งสำคัญมากที่สุด หมอจะจัดกระบวนการรักษาให้เหมาะสมกะโรคของลูก อาจจะเป็นการผ่าตัดด่วน ให้ยาแรง ทั้งหมดก็ขึ้นอยู่กับความร้ายแรงของโรคทางจิตที่ลูกป่วย

หมออาจสั่งให้ทานยา ลูกจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของหมออย่างเคร่งครัด ไม่ว่าจะเป็นทานยาก่อนหรือหลังอาหาร ถ้าทำได้อย่างนี้ รับรองได้ว่า ลูกรักของป๋าจะต้องหายจากความเจ็บปวดด้วยโรคทางจิตอย่างแน่นอน

แต่ถ้าลูกไม่ยอมเปิดใจ ลูกก็ไม่ต่างอะไรกับตุ่มน้ำที่ปิดฝา แม้ฝนจะตกหนักแค่ไหน ก็ไม่มีทางที่น้ำฝนจะตกลงไปในตุ่มอย่างแน่นอน

ลูกต้องยอมรับความจริงเสียก่อนว่า ตัวลูกป่วยเป็นทุกข์ทางใจ ลูกอยากจะหายจากโรคนี้เหลือเกิน ลูกต้องมีความเชื่อมั่นในตัวหมอ ต้องให้ความร่วมมือกับหมอในการรักษาตัวลูกอย่างเคร่งครัด

จากป๋าผู้อยากให้ลูกหายป่วยจากโรคเจ็บปวดทางใจในอดีต

คำคมวันนี้

ถ้าลูกไม่เปิดใจ แม้เทวดาที่ไหนก็ช่วยลูกไม่ได้

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาด้วยความสงสารลูกสาวคนหนึ่งผู้บาดเจ็บทางใจ เธอไม่ยอมเปิดใจที่จะยอมรับการรักษา ทำให้ต้องทนทุกข์ทรมานอยู่ตลอดเวลา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 39

(ศุกร์ 4 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยอะไรคือความสุขที่แท้จริง?

ลูกรักของป๋า สืบเนื่องจากจดหมายฉบับที่ 38 ว่าด้วยคนไข้ต้องเปิดใจ ป๋าจะทำการรักษาลูกต่อไปเพราะลูกได้เปิดใจยอมรับให้ป๋ารักษาตัวลูกแล้ว

ความทุกข์ของลูกมาจากสาเหตุหลัก 2 ประการเท่านั้นคือความรักและความโกรธมันทำหน้าที่ของมันอย่างยุติธรรมในการแผดเผาลูกจนแทบไหม้เป็นจุณ จนลูกอยากจะตายไปให้พ้นจากความทุกข์ที่เผาลนนี้

1. การเห็นโทษในกาม ลูกต้องทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ว่า เพราะกามเป็นเหตุมนุษย์จึงต้องคับแค้นฆ่าฟันทำลายทั้งตนเองและผู้อื่น

กามทั้งหลาย คือการแสวงหาความสุขทาง ตา หู จมูก ลิ้น กาย หรือที่เรียกว่า กามคุณ 5 นั้น มีสุขเล็กน้อยแต่แฝงไปด้วยมหันตโทษ ไม่ต่างอะไรกับแมลงเม่าที่บินเข้าไปตายในกองไฟ หรือมดที่ต้องตายเพราะน้ำผึ้ง

คนฉลาดจะมองเห็นโทษในกามที่คนแก่งแย่งทำลายกัน ละจากกามขึ้นไปสู่ความสุขที่สูงกว่านั้น

2. ฌานสุข ลูกต้องเรียนรู้มิติแห่งความสุขที่สูงขึ้นไปจากกามสุข เราเรียกภาวะนั้นว่า สภาวะที่จิตสงบปลอดจากกาม เป็นความสุขทางจิตไม่พัวพันกับกาม

ส่วนจิตมนุษย์โดยปกติเราจะเรียกว่า กามาวจรจิต แปลว่า จิตที่ผูกพันอยู่กับกาม เมื่อยกจิตออกจากกาม จิตจะเข้าไปผูกพันกับอารมณ์สมาธิที่สงบแน่วแน่ไม่หวั่นไหว เราจึงเรียกสภาวจิตที่เข้าฌานแบบนี้ว่า เป็นรูปาวจรจิต

คือจิตที่สงบอยู่กับสมาธิในระดับรูปฌาน หรืออรูปาวจรจิต ได้แก่จิตที่สงบอยู่กับอรูปฌานที่สูงยิ่งขึ้นไปกว่ารูปฌาน

ในสภาวะแบบนี้จิตลูกจะหลุดพ้นจากความเศร้าโศก ความเกลียดความคับแค้นใจ จิตมีแต่ความอิ่มเอิบเบิกบานใจ ใบหน้าลูกจะผุดผ่อง ดวงตาลูกจะเป็นประกายแห่งความสดชื่น โรคซึมเศร้าที่นำไปสู่การฆ่าตัวตายก็หมดไป

เหตุผลที่เป็นเช่นนั้นเพราะกิเลสที่เป็นเหตุให้ลูกหดหู่ถูกองค์ของสมาธิกดทับจนทำให้กิเลสสลบและไม่สามารถรบกวนลูกได้เลย

แต่ภาวะแห่งรูปฌานและอรูปฌานมันก็มีข้อดีในขณะที่ลูกเข้าฌานเท่านั้น แต่พอออกจากฌาน จิตลูกจะไหลลงสู่อารมณ์ปกติของมนุษย์ปุถุชนที่เรียกว่า กามาวจรจิตอีกครั้งหนึ่ง

เมื่อเป็นเช่นนั้น ตัวลูกก็จะกลับมาเป็นทุกข์เหมือนเดิม ลูกจึงต้องใช้ความสงบที่ลูกได้จากสมาธิเป็นบันไดก้าวขึ้นไปสู่ความสุขที่สูงขึ้นไปกว่านั้น

3. นิพพานสุขป๋าเรียกภาวะที่สูงกว่าฌานแต่สืบเนื่องจากฌานนี้ว่า นิพพานสุข ภาวะนี้เป็นภาวะที่ปลอดโปร่งเป็นสุขยิ่งนัก เพราะกิเลสถูกทำลายชนิดที่เรียกว่า ขุดรากถอนโคน

ลูกจะมีแต่ความสุขในท่ามกลางคนที่ทุกข์ ลูกจะไม่เศร้าโศกท่ามกลางบุคคลที่จมอยู่ในทะเลน้ำตา

ทั้งหมดคือมิติแห่งความสุข จากกามสุขที่มีความสุขน้อยแต่ทุกข์มากไปสู่ฌานสุขที่ดีขณะเข้าฌาน จนมีจุดจบที่นิพพานอันเป็นสภาวะที่หมดปัญหาตลอดกาล

ป๋าจะสรุปให้ฟังเป็นสำนวนว่า กามว่าสุขแล้วก็สู่ฌานไม่ได้ ฌานว่าสุขแล้วก็ยังห่างไกลนิพพาน

ทั้งหมดคือมิติแห่งความสุขลูกเท่านั้นที่จะต้องเพียรพยายามด้วยตัวของลูกเอง ป๋าทำได้แค่เพียงผู้ชี้แนะเท่านั้น

ลูกจะเห็นได้ว่า เรายังมีมิติแห่งความสุขที่จะต้องค้นหาอีกมากมายนัก ไม่ใช่ว่าเราจะต้องเป็นเหมือนเสือติดกรงเป็นทุกข์ เดินพล่านไปมาติดกรงซ้ายขวา

ถ้าเราได้ฌานหรือนิพพาน เราจะไม่ต้องเป็นเหมือนปุถุชนที่เสพกามแล้วไม่เคยพบกับความสุขที่แท้จริง

กามมันเป็นตัวบ่งชี้ถึงกิเลสกามคือราคะ ทำงานร่วมไปกับโทสะ คือความรักและความชังนั่นเอง การได้ฌานคือการกดทับกิเลส 2 ตัว ส่วนการได้นิพพาน คือการตัดทำลายกิเลส 2 ตัวนี้

จากป๋าผู้อยากให้ลูกก้าวขึ้นไปสู่มิติแห่งสุขที่แท้จริง

คำคมวันนี้

สุขแท้จริงรออยู่ อย่าหมุนวนอยู่แค่กามเลย

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่ออยากแนะนำลูกให้ก้าวขึ้นไปสู่มิติแห่งความสุขคือฌานและนิพพานซึ่งมีอยู่ในใจลูกพร้อมจะรอลูกค้นคว้าตลอดเวลา

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 40

(เสาร์ 5 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยทำไมต้องพรากตนออกจากกาม?

ลูกรักของป๋ามีลูก ๆ หลายคนสงสัยตามหัวข้อที่ตั้งไว้ข้างต้น ทำไมความสุขที่ชาวบ้านเสพกันอยู่ ที่เรียกว่ากามสุขนั้น ยังไม่เพียงพอสำหรับมนุษย์อีกหรืออย่างไร

ทำไมมนุษย์จึงต้องมุ่งไปสู่สุขอันประณีตในใจคือ ฌานสุขและนิพพานสุข ตามที่ป๋าเคยอธิบายไปแล้วในจดหมายฉบับที่ 39 ว่าด้วยอะไรคือความสุขที่แท้จริง

ป๋าจะเปรียบเทียบการเสพกามสุขซึ่งมีอันตรายให้ลูกได้เข้าใจ ถ้าอุปมากามสุขเหมือนสาวงามในโลกนี้และมีอยู่แค่เพียงคนเดียวท่ามกลางผู้ชายหลายพันล้านคน

แน่นอน ตัวเธอย่อมจะเป็นที่หมายปองของพวกชายเหล่านั้น พวกเขาจะใช้วิธีการหลากหลายเพื่อพิชิตใจหญิงงาม แม้จะต้องทำลายศัตรูหัวใจด้วยการฆ่าทิ้งพวกเขาก็ยินดีกระทำโดยไม่เกี่ยงวิธีการ

นี่คือความจริงที่เราเห็นกันอยู่ดาษดื่นในโลกนี้ คนในโลกจึงไม่ต่างอะไรกับไก่ที่ถูกขังไว้ในสุ่มเมื่อเจ้าของโปรยข้าวลงไป ไก่ก็จิกตีกันแย่งอาหาร แต่ไม่รู้ว่าอีกไม่นานตัวเองจะถูกจับไปเชือดเป็นอาหารอันโอชะ

โลกนี้จึงเป็นแดนประหารอันยิ่งใหญ่ ทุกคนที่เกิดมาล้วนแล้วแต่เป็นนักโทษประหารและถูกขังไว้ในโลกเรียบร้อยแล้ว รอเพียงการลงอาญาคือการให้นำตัวเอาไปประหารเท่านั้นเอง

แม้เมื่อเป็นเช่นนั้น พวกเขาก็ไม่เคยที่จะมีการสำนึกตัวรีบเร่งทำความดีก่อนที่จะถูกฆ่าหมดโอกาสสั่งสมความดีต่อไป พวกเขากลับพากันมัวเมาในกามที่ให้สุขเล็กน้อยแต่แฝงด้วยทุกข์มากมาย

เมื่อเกิดคดีฆ่ากันตายทุกที่บนโลกนี้ ตำรวจจะปิดคดีได้ง่ายมากด้วยสาเหตุ 2 ประการ 1. ปัญหาชู้สาว 2. ปัญหาขัดผลประโยชน์กัน

นี่จึงเป็นที่มาของประโยคที่ว่า **“แย่งอาหารกันกิน แย่งถิ่นกันอยู่ แย่งคู่กันพิศวาส และแย่งอำนาจกันครอง”** ทั้งหมดที่ป๋ากล่าวไปข้างต้นคือปัญหาที่เกี่ยวกับกามทั้งนั้น

ป๋าอ่านหนังสือพระเจ้า 500 ชาติอันเป็นปฏิปทาพระโพธิสัตว์ผู้มุ่งปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้าในอนาคต

ท่านจะต้องสั่งสมบุญกุศลมากมายที่เรียกว่า บารมี 10 ประการ 1 ใน 10 ประการนั้น มีข้อ 1 คือ เนกขัมมบารมี ได้แก่ การเห็นโทษในกามแล้วออกบวช ท่านจะออกบวชแทบจะทุกชาติ โดยมีวงจร ดังนี้

1. เห็นโทษในกาม 2. ออกบวช 3. ทำฌานและอภิญญาให้บังเกิด 4. มรณภาพแล้วไปเกิดในพรหม นี่เป็นชาติที่เกิดในสมัยที่ไม่มีศาสนาพุทธก็จะบวชเป็นฤาษี แต่ถ้าพบพระพุทธศาสนาจะอุปสมบทเป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนา

สำหรับชาวพุทธที่ครองเรือนมีครอบครัวนั้น การพรากตนออกจากกามก็คือการรักษาศีล 8 นั่นเอง เนื่องจากจะต้องงดเว้นจากการมีเพศสัมพันธ์แยกห้องจากคู่ครองของตนเองเฉพาะกิจในเวลาสมาทานศีล 8

ชาวพุทธสมัยโบราณจะเคร่งครัดในเรื่องนี้มาก พวกเขาจะสมาทานรักษาศีล 8 กันถึง 3 วันต่อสัปดาห์ เริ่มรับศีล 8 ในวันโกน พอถึงวันพระต่อมาก็ตั้งใจรักษาเต็มกำลังในวันที่สอง พอหลังวันพระอันเป็นวันที่สามก็ตั้งใจ

รักษาอีก 1 วัน เรียกว่าเป็นวันส่งศีล 8 แนวคิดแบบนี้เริ่มจะหาคนปฏิบัติได้น้อยลงในหมู่ชาวพุทธคนไทยปัจจุบัน

พระโพธิสัตว์เองได้ปฏิบัติเรื่องนี้ให้เป็นต้นแบบ ในชาติที่เกิดเป็นพระมหาชนก ขณะกำลังว่ายน้ำอยู่กลางทะเลเพราะเรือแตก พอท่านรู้ว่าเป็นวันพระท่านยังบ้วนน้ำเค็มตั้งใจสมาทานศีล 8

ศีล 8 มีรายละเอียด ดังนี้

ศีลข้อ 3 เปลี่ยนจากกาเมสุมิจฉาจาร คือห้ามประพฤติผิดศีลในลูกหรือภรรยาของคนอื่น มาเป็น อพรหัมจริยา เวรมณี แม้กะคู่ครองตนเองก็จะยุ่งเกี่ยวในเรื่องเพศสัมพันธ์ไม่ได้ เพื่อตัดปัญหาในเรื่องนี้ ชาวพุทธเลยนิยมไปอยู่วัดจะได้ไม่ต้องทะเลาะกะคู่ครองของตน

ข้อ 6 งดเว้นการทานอาหารในเวลาวิกาล คือตั้งแต่เที่ยงวันเป็นต้นไปจนสว่างพอเห็นลายมือในกลางแจ้งจึงจะสามารถทานอาหารได้ เมื่องดเว้นจากเรื่องเพศสัมพันธ์จึงไม่ต้องใช้พลังงานมากในการทานอาหาร มื้อเช้าบำรุงกำลัง มื้อเพลบำรุงปัญญา มื้อเย็นบำรุงกามารมณ์

ข้อ 7 งดเว้นจากการเต้นรำ ขับร้อง เล่นดนตรีและการดูหรือฟังสิ่งที่จะทำให้เกิดกิเลสความกำหนัดในทางกามราคะ สิ่งใดดูหรือฟังแล้วก็ให้เกิดความรู้สึกทางเพศให้งดเว้นอย่างเด็ดขาด

ข้อ 8 งดเว้นการนั่งนอนบนที่นอนอ่อนนุ่มที่ก่อให้เกิดกิเลสทางกามราคะ

ดังนั้น สำหรับชาวพุทธที่ยังครองเรือนอยู่จะมีวิถีชีวิต 2 ประเภท

1. ถ้ามีครอบครัวควรรักษาศีล 8 อย่างน้อย 1 วัน ในวันพระ

2. ถ้าไม่มีครอบครัวอาจจะสมาทานศีล 8 ได้ตลอดชีวิต

การสมาทานศีล 8 คือการเป็นนักบวชในเพศฆราวาสนั่นเอง ศีล 8 เป็นศีลโดยธรรมชาติของอริยบุคคลขั้นที่ 3 คือพระอนาคามี เมื่อบรรลุมรรคที่ 3 ศีล 8 จะเกิดขึ้นโดยธรรมชาติเพราะการบรรลุธรรมนั่นเอง

ดังนั้น เมื่อกล่าวโดยสรุป การรักษาศีล 8 คือการพรากตนเองจากกามอันเป็นเหตุแห่งความทุกข์นั่นเอง

คนนอนกอดกามไม่ต่างอะไรกับการนอนกอดศพที่เน่า มีแต่ความสกปรก เหม็นเน่า หาความสะอาดสบายเบาใจไม่ได้เลย เป็นที่มาของปัญหาทั้งหมดในโลกนี้ ผู้ใดหลุดพ้นจากกามชื่อว่าหลุดพ้นจากความเศร้าโศกความคับแค้นใจทั้งมวล

เมื่อลูกรู้อานิสงส์ความดีของการพรากตนออกจากกามเช่นนี้แล้วควรหาเวลาอย่างน้อยสัปดาห์ละ1 วันในวันพระเพื่อทำการฝึกตนในการสลัดกามบ้างเถิด ลูกรักของป๋า

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีความปลอดภัยอย่างแท้จริงในการแสวงหาความสุข

คำคมวันนี้

แย่งอาหารกันกิน แย่งถิ่นกันอยู่ แย่งคู่กันพิศวาส แย่งอำนาจกันครอง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อต้องการอธิบายเหตุผลว่าทำไมมนุษย์จึงต้องพรากตนออกจากกาม

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 41

(อาทิตย์ 6 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยบุตรและธิดาผู้ไม่อยู่ในโอวาท

ลูกรักของป๋า มีเรื่องหนึ่งในบรรดาความทุกข์หลากหลายของมนุษย์ที่ป๋ามักจะได้ยินเสมอในการที่ลูก ๆ มาปรับทุกข์กะป๋าก็คือ ทำไมลูกดื้อเหลือเกิน สอนอะไรก็ไม่เชื่อฟัง

คุณแม่บางคนถึงกับมานั่งร้องไห้เล่าถึงพฤติกรรมของลูกที่เปลี่ยนไป ใช้เงินเก่ง ชอบเที่ยวกลางคืนและดื่มเหล้า

ลูกบางคนไม่ยอมเรียนหนังสือ ลูกบางคนติดยาเสพติดจนกระทั่งต้องติดคุกนี่เป็นความน่าเศร้าที่สุดในชีวิตของการเป็นพ่อคนแม่คน

การที่ลูกของป๋าแต่งงานก็มุ่งหวัง 3 ประการลึก ๆ ในใจ ดังนี้

1. เมื่อแก่เฒ่าหวังเจ้าเฝ้ารับใช้

2. เมื่อเจ็บไข้หวังเจ้าเฝ้ารักษา

3.เมื่อยามจะต้องตายวายชีวาหวังลูกช่วยปิดตาเมื่อสิ้นใจ

ทั้งหมดนี้ เป็นความหวังของพ่อแม่ทุกคนที่อยากมีลูกในชีวิตไม่เคยทุ่มเทให้ใครได้มากเท่าเธอ ไม่เคยรักใครเท่าเธอ ไม่เคยต้องยอมใคร แต่ก็ต้องมายอมเธอ เพื่อลูกผู้เป็นแก้วตาดวงใจ พ่อแม่ยอมได้ทุกอย่างแม้แต่จะต้องตาย

เมื่อตอนให้กำเนิดเขาก็อยากเห็นเขาเกิดมามีอวัยวะครบถ้วนสมบูรณ์ อยากให้เขาเติบใหญ่เป็นหนุ่มหล่อและสาวสวย อยากให้เขามีอนาคตทางการศึกษาให้ไกลที่สุดเท่าที่สติปัญญาของเขาจะไปไหว สุดท้าย เมื่อพวกเขาเรียนจบก็อยากให้มีครอบครัวที่อบอุ่น

คนเป็นพ่อแม่อย่างเราไม่ได้หวังอะไรมากมายจากเขา นอกจากต้องการให้เขาเป็นได้แค่เพียง4 ประการ ดังนี้

1. เป็นไม้เท้ายามพ่อแม่แก่ชรา

2. เป็นดวงตายามพ่อแม่แลไม่เห็น

3.เป็นพยาบาลหมอบเฝ้าทุกเช้าเย็น

4. เป็นแก้วสารพัดนึกสมจิตปอง

เราอยากได้เขามาเป็นไม้เท้าในเวลาที่เราช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ไม้เท้าอะไรจะประเสริฐเท่ามือของลูกที่ช่วยจับพยุงเราที่แก่ชราเดินไม่ไหว

ยามที่ดวงตาของพวกเราฝ้าฟางมองไม่เห็นก็หวังจะได้พวกเขาเป็นดวงตานำทางให้เราไม่มีหมอและพยาบาลที่ไหนจะวิเศษเท่าลูกที่คอยป้อนข้าวป้อนน้ำและป้อนยานี่คือความรู้สึกของคนเป็นพ่อแม่ที่ต้องการมีลูก

อันที่จริง ลูกในโลกนี้ เมื่อสรุปแล้วจะมีอยู่แค่เพียง 3 ประเภทเท่านั้น

1. อภิชาตบุตร ลูกที่ประเสริฐกว่าพ่อและแม่

2. อนุชาตบุตร ลูกที่เสมอกับพ่อและแม่

3. อวชาตบุตร ลูกที่ต่ำกว่าพ่อและแม่

ประเภทแรก คือลูกที่มีความเหนือกว่าพ่อแม่ทุกด้านไม่ว่าจะเป็นเรื่องการศึกษา ทรัพย์สมบัติ ยศ หรือในทางธรรมก็มีคุณงามความดีมีศีล เป็นต้น

ประเภทที่สอง คือลูกที่เจริญรอยตามพ่อแม่หรือมีความเท่าเทียมกับพ่อแม่ทุกอย่างทั้งเรื่องทางโลกหรือทางธรรม

ประเภทสุดท้าย คือลูกที่เราจะพูดถึงในวันนี้ ลูกที่เกิดมาเพื่อล้างผลาญทำลายตระกูล เกิดมาเพื่อสร้างความเจ็บช้ำ ทำให้พ่อแม่ต้องหลั่งน้ำตาตกนรกทั้งเป็น เกิดมาเพื่อสร้างความเดือดร้อนให้แก่สังคม

ถ้าเรามีลูกประเภทนี้ ลูกรักจะต้องทำการทบทวนตัวเองอย่างเร่งด่วนว่ามีความผิดพลาดที่ตรงไหนในการอบรมสั่งสอนเขา

แต่ถ้าตรวจสอบแล้วไม่พบความบกพร่องของตนเองตัวเรา ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข มีศีล 5 เป็นปกติ คอยเฝ้าอบรมสั่งสอนให้เขาอยู่ในศีลธรรมอันดีมาตั้งแต่เล็ก แต่เขาผิดพลาดเสียคนเพราะคบเพื่อนไม่ดี ตัวลูกก็ต้องฝึกทำใจให้ได้แบบพระอรหันต์

พ่อแม่เปรียบเหมือนพระอรหันต์ของลูก พระอรหันต์จะรักไม่โกรธชาวโลก สงสารพร้อมจะช่วยสัตว์โลก อยากให้สัตว์โลกได้ดีประการสุดท้ายพระอรหันต์จะมีอุเบกขา วางใจให้เป็นกลาง ด้วยคิดว่าสัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรมเมื่อช่วยเต็มที่แล้วแต่เขาไม่เชื่อฟังก็ต้องปล่อยไป

พ่อแม่เป็นเหมือนพระอรหันต์ เนื่องจากมีเมตตาความรักไม่โกรธ พร้อมจะให้อภัยต่อลูกเสมอ มีกรุณา สงสารลูกอยากให้ลูกมีแต่ความสุข ไม่อยากให้ลูกมีทุกข์แม้แต่นิดเดียว มีมุทิตา ชื่นชมในความสำเร็จของลูก

สิ่งที่ต้องฝึกให้มากๆ ก็คือ มีอุเบกขา คิดว่าลูกโตแล้ว เราทำหน้าที่อย่างเต็มที่แล้ว ผิดชอบชั่วดีเขารู้หมดทุกอย่างแล้ว เมื่อทำผิดเขาต้องได้รับผลกรรมที่เขาทำลงไป

อุเบกขาเป็นคุณธรรมที่ฝึกได้ยากเพราะเรายังไม่หมดกิเลส แต่ก็ต้องฝึกหัดพยายามทำใจให้ได้แม้จะต้องกล้ำกลืนฝืนทนน้ำตาตกใน

ตัวลูกจะต้องคิดว่า ทุกคนมีวิถีชีวิตของเขา เราเลี้ยงเขาได้เพียงตัวแต่จิตวิญญาณเป็นของเขา ยิ่งไปกว่านั้น เขาก็สั่งสมกรรมของเขามาทั้งดีและชั่วซึ่งตัวเขาเองจะต้องเป็นผู้ได้รับผลกรรมนั้น

บางครั้ง ตัวลูกก็ต้องยอมรับความจริงว่า มันเป็นเรื่องเกินวิสัยที่เราจะไปช่วยเหลือเขา แม้เราจะเชื่อในทฤษฎีที่ว่าด้วยการอบรมสั่งสอนแต่ลูกต้องไม่ลืมธาตุของมนุษย์ด้วย เขาจะมีการสั่งสมนิสัยข้ามภพข้ามชาติ

ถ้าลูกทำดีที่สุดแล้วในฐานะพ่อแม่ทั้งเป็นแบบอย่างที่ดี รวมทั้งการอบรมสั่งสอนเขาตั้งแต่เล็กจนโต ป๋าอยากให้ลูกเลิกคิดตำหนิตัวเอง จิตลูกจะได้ไม่เศร้าหมอง

พระพุทธเจ้าเป็นพระบรมครูผู้หาใครเสมอเหมือนไม่ได้ แต่พระองค์ก็ไม่ได้ทรงสอนให้คนทุกคนบรรลุธรรมได้หมด

ที่เป็นอย่างนั้นไม่ใช่เพราะพระองค์ทรงสอนไม่เก่ง แต่เป็นเพราะคนพวกนั้นไม่เปิดใจต่างหาก เหมือนพระเทวทัตที่พระพุทธเจ้าทรงโปรดไม่ได้ เพราะมีจิตคิดอาฆาตพยาบาทต่อพระองค์ สุดท้าย ต้องลงนรกอเวจีในที่สุด

แต่อย่างไรก็ตาม ป๋ามีความเชื่อว่า มนุษย์มีธาตุแห่งความดี เป็นสัตว์โลกที่ฝึกได้ ป๋าจึงอยากให้ลูกมองโลกในแง่ดีจะได้ไม่ต้องทุกข์มากเกินไป

สำหรับพระเทวทัตนั้นหลังจากชดใช้กรรมในอเวจีมหานรกหมดแล้ว ในอนาคต ท่านจะได้ตรัสรู้เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้านามว่าอัฏฐิสสระ

ป๋าก็หวังว่าเด็กน้อยที่น่ารักของลูกวันหนึ่ง ในอนาคตเขาจะสำนึกตัวได้และกลับตัวกลับใจทำให้ลูกของป๋าได้เป็นสุขอีกครั้งหนึ่ง

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีไม้เท้าคือลูกที่ดี

คำคมวันนี้

ในน้ำครำยังมีเงาของพระจันทร์

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อปลอบประโลมจิตวิญญาณบิดามารดาผู้เศร้าโศกระทมทุกข์เพราะมีลูกไม่เชื่อฟังเป็นอวชาตบุตร

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 42

(จันทร์ 7 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยการเลือกคู่ครอง

ลูกรักของป๋า เมื่อลูกเรียนจบมีงานทำ ขั้นตอนของชีวิตต่อไปก็คือการมีครอบครัว เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงต้องอยู่รวมกันเป็นหมู่คณะ การจะอยู่อย่างโดดเดี่ยวเดียวดายนั้น จะทำให้เกิดความเหงาและความทุกข์ทรมานใจมาก

คำถามที่ลูกมักจะถามป๋าเสมอก็คือ ลูกจะเลือกคนมาเป็นเพื่อนคู่คิดและมิตรคู่ใจลูกอย่างไรดี?

ป๋าคิดว่าสำหรับในเรื่องนี้คงไม่มีสูตรตายตัวสำหรับทุกคน ทั้งนี้เพราะชีวิตของแต่ละคนเต็มไปด้วยความซับซ้อนซ่อนเงื่อนแต่ละคนก็มีวิบากกรรมที่สั่งสมกันมาไม่เหมือนกัน แตกต่างกันไปในแต่ละคนมากบ้างน้อยบ้าง

ชีวิตคู่ก็เหมือนกันหนีไม่พ้นวิบากกรรม สิ่งหนึ่งที่ลูกจะต้องจำไว้ในฐานะที่เราเป็นชาวพุทธก็คือการเวียนเกิดและการเวียนตายของคนเรานั้นมากมายนับไม่ถ้วนคนที่เป็นสามีและภรรยาของเราก็มีมากมายเช่นเดียวกัน

บางคน เกิดมาเป็นสามีภรรยากันบ่อยมากในภพชาติติดๆ กัน ส่วนบางคน ก็มีภพชาติอื่นมาขั้นกลางทำให้ไม่ได้เป็นสามีภรรยากัน

ดังนั้น จึงเกิดคำว่า คู่แท้และคู่เทียมสืบเนื่องมาจากเหตุผลดังกล่าว

คู่เทียมนั้น จะอยู่กันไม่ยืดและต้องเลิกรากันในที่สุด ส่วนคู่แท้พอเห็นปุ๊บก็จะเกิดนึกรักปั๊บจนหาเหตุผลไม่ได้ว่าทำไม ทั้งๆ ที่เหตุผลก็มีอยู่ในตัวของมันแล้ว นั่นคือการเป็นสามีและภรรยาในภพติดๆ กันนั่นเอง

คู่แท้เมื่ออยู่ใกล้แล้วมีความสุข คุณธรรมความดีเพิ่มขึ้นตลอดเวลาจะมีแต่ความเอื้ออาทรกันหัวใจของลูกกะเขาจะหลอมเป็นดวงเดียวกัน

เข้าประเด็นในวันนี้ การเลือกคู่นั้นมีปัจจัยหลายอย่าง ดังที่ป๋าจะได้วิเคราะห์ให้ลูกได้เข้าใจเป็นข้อ ดังนี้

1. หน้าตา บุคลิกภาพ เป็นสิ่งสำคัญมากในการเลือกคู่อันดับแรก ไม่ว่าเขาหรือเธอคนนั้นจะมีสีผิวที่ขาวหรือดำ จะสูงหรือว่าจะต่ำ

หน้าตาเป็นความพอใจส่วนบุคคล แต่ละคน จะมีความชอบไม่เหมือนกัน ป๋าคิดว่าคนส่วนมากในโลกนี้จะเลือกคนที่หน้าตาและบุคลิกภาพเป็นสำคัญอันดับแรก

2. อุปนิสัยใจคอ เป็นสิ่งสำคัญรองลงมา แต่เมื่ออยู่กันไปนาน ๆ อันดับสองจะมีความสำคัญจนกลายเป็นอันดับหนึ่ง เพราะหน้าตานั้นพอกาลเวลาผ่านไป ก็จะเปลี่ยนแปลงไป จนในที่สุด ก็จะไม่เหลือความหล่อความสวยให้เห็นอีกต่อไป

สิ่งสำคัญที่สุดที่จะทำให้ชีวิตคู่ของลูกไปตลอดรอดฝั่ง สามารถครองชีวิตร่วมกันจนตายจากกันไปก็คือลูกจะต้องเลือกคนที่มีรสนิยมคล้ายคลึงกัน

นั่นคือลูกอย่าให้อารมณ์คือความรัก เข้ามาบดบังสติปัญญา ถ้าชอบต่างกันสุดขั้ว ในขณะที่ยังรักกันอยู่ ความแตกต่าง จะทำให้มองเห็นเป็นสิ่งน่ารัก แต่เมื่ออยู่กันไปนาน ๆ พอความรักจืดจาง ความแตกต่างจะสร้างความบาดหมางและความน่าเบื่อหน่ายอย่างที่สุด

การเลือกคนที่ชอบอะไรที่คล้ายคลึงกันจะช่วยพยุงชีวิตสมรสให้ยาวนานได้ดีที่สุด ป๋าข้อสรุปไว้เป็นหลักการ4 ประการ ดังนี้

2.1 ความเชื่อที่คล้ายคลึงกัน คนเรานั้น ถ้ามีความเชื่อที่ตรงกันข้ามกันมากเกินไป สิ่งที่ตามมาก็คือการทะเลาะกันสุดท้ายต่างคนต่างไป

อีกคนหนึ่ง มีความเชื่อว่าเป็นสีขาว ในขณะที่อีกคนยืนยันว่าเป็นสีดำ

อีกคนเชื่อในพระเจ้าอีกคนเชื่อในการกระทำของตนเองเรื่องความเชื่อจึงถือว่ามีความสำคัญมากที่สุด

ลูกจะเรียกว่าทัศนคติก็ได้ เวลาสามีภรรยาหย่ากัน พวกเขาจะหยิบยกเอาเรื่องนี้มาเป็นข้ออ้างในการหย่ามากที่สุด โดยกล่าวว่า มีทัศนคติไม่ตรงกัน

2.2 ความดีที่คล้ายคลึงกัน อีกคนดื่มเหล้า อีกคนไม่ชอบ อีกคนสูบบุหรี่ แต่อีกคนเกลียดกลิ่นบุหรี่ อีกคนดีเลิศมีศีล 5 ประจำใจ แต่อีกคนเลวศีลขาดทุกข้อ

ลูกลองบอกป๋าซิว่า เทพบุตรจะครองคู่อยู่กะนางปีศาจได้อย่างไร หรือนางเทพธิดาจะอยู่ร่วมกับซาตานได้อย่างไร ถ้าฝืนทนอยู่ไปก็มีแต่ความทุกข์ทรมานสำหรับคนดี

2.3 มีความเอื้ออาทรเสียสละให้แก่กัน ถ้าอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ให้ แต่อีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้รับตลอด หรืออีกฝ่ายหนึ่งมีแต่ความเห็นแก่ตัวอยากจะได้อย่างเดียวโดยไม่คิดที่จะให้เลย ลูกคิดว่าไหวหรือไม่สำหรับคู่ครองประเภทนี้

ในขณะที่ลูกน้อยร้องไห้ในยามดึก คนเป็นพ่อแม่ก็กำลังนอนหลับสนิทใครกันที่จะต้องเสียสละลุกขึ้นไปดูแลลูกปลอบโยนลูกในเวลานั้น หรือถ้าทั้งคู่ออกไปทำงานนอกบ้านเหมือนกัน แต่ทำไมงานในบ้านอีกฝ่ายหนึ่งกลับต้องเป็นฝ่ายทำตลอดไป

2.4 มีความฉลาดทัดเทียมกัน ถ้าอีกฝ่ายหนึ่งพูดอะไร อีกฝ่ายหนึ่งไม่เข้าใจต้องคอยอธิบายกันอยู่ตลอดเวลา ลูกคิดว่า ความรักจะยืดยาวหรือไม่

การอยู่ร่วมกันนั้น เราชอบคนรู้ใจ ไม่ต้องพูดอะไรออกมาเลย แค่มองหน้าก็รู้แล้วว่า อีกฝ่ายอยู่ในอารมณ์แบบไหน เขาชอบหรือไม่ชอบอะไร

สำคัญที่สุดก็คือ มีความเป็นสัมมาทิฏฐิต่างพากันทำความดีในการพัฒนาคุณธรรมให้ก้าวหน้า ไม่ใช่ว่ายิ่งอยู่ด้วยกันความดีก็ตกต่ำ มีแต่การ

ทะเลาะกันตลอดเวลา ถ้าเป็นอย่างนั้น ป๋าว่าสู้อยู่ตัวคนเดียวจะไม่ดีกว่าหรือ?

นี่คือปัจจัยทั้งหมดที่จะทำให้ชีวิตคู่ของลูกยืนยาวจนตายจากกันไป แต่ไม่ใช่จบลงด้วยการหย่าร้าง หรือแม้ตายจากกันก็จะทำให้พบเจอกันทุกภพทุกชาติเราต้องการที่จะเจอคู่ครองที่มีคุณธรรมเสมอกันแบบนี้

แต่ถ้าลูกเฟ้นหาคู่ชีวิตอย่างดีแล้วตามที่ป๋าได้สอนไป แต่เมื่อกาลเวลาผ่านไป คนเราก็ย่อมเปลี่ยนแปลงได้ตามหลักสัจธรรม

ถ้าถึงเวลานั้นแล้ว น้ำอ้อยและน้ำผึ้งที่เคยหวานมันคงกร่อยและเปลี่ยนเป็นขม สวรรค์ในชีวิตคู่ของลูกคงกลายเป็นนรกด้วยกันทั้งสองฝ่าย

ลูกคงไม่ต้องไปหาเหตุผลว่าใครที่เป็นฝ่ายถูกหรือใครผิด แต่สิ่งที่ต่างคนต่างคิด ณ เวลานั้นก็คือ ทำอย่างไรจะไปให้พ้นๆจากอีกฝ่ายหนึ่ง

สิ่งที่ต้องคำนึงให้มากที่สุด ในเวลานั้นก็คือ ลูกไม่ได้มีกันแค่เพียงสองคนหากแต่ลูกยังมีพยานรักอันเป็นโซ่ทองคล้องใจลูกอีกด้วย

การทะเลาะกันหรือการทำร้ายกันต่อหน้าเด็ก ๆ คือการสร้างรอยบาดแผลร้าวลึกในใจเขา เมื่อไม่พอใจกันให้ปิดห้องคุยกันอย่าใช้อารมณ์ อย่าให้พวกเด็กได้รับรู้ เพราะมันจะไปกระทบต่อบุคลิกภาพของพวกเขา อีกทั้งจะทำให้เด็ก ๆเหล่านั้นกลายเป็นคนที่มีอารมณ์แปรปรวนง่าย

สุดท้าย เมื่อรู้สึกว่าไปกันไปไม่ได้แล้ว ไม่ไหวแล้วที่จะประคองนาวาชีวิตเพราะเสียสุขภาพจิตกันทั้งสองฝ่าย ลูกก็ต้องยอมรับความจริงว่า รวมกันเราอยู่ แยกกันเราตาย แต่ถ้าแยกกันแล้วสบาย ก็ขอให้หย่ากันดีกว่า

ณ ขณะนี้ สิ่งที่ปรารถนา คือการไปจากกัน การหย่ากันคือจุดจบของความรัก แต่ไม่ได้หมายความว่า ลูกกับเขาจะต้องเป็นศัตรูกัน ความสัมพันธ์สามารถลดระดับลงมาเป็นเพื่อนกันได้

สิ่งที่ป๋าจะกังวลมากกับชีวิตสมรสที่พังทลายของลูก คือความเศร้าซึม การตำหนิตัวเอง ป๋าอยากให้ทำใจให้สบายยอมรับความจริง อะไรจะเกิดมันก็ต้องเกิด ห้ามมันไม่ได้ ถ้าอยู่กันแล้วเป็นนรก เลิกกันเป็นสวรรค์ ก็เลิกเถิด

สิ่งที่ลูกจะต้องเตรียมใจต่อไปก็คือ ความเหงาที่จะเข้ามาคอยคุกคามลูกอยู่ตลอดเวลา บางครั้ง อาจมีคนใหม่ที่จะเข้ามา ลูกต้องตรวจสอบให้ดีว่าเขารักเราที่ตรงไหนกันแน่

รักที่ร่างกายหรือสมบัติของเรา เขาเข้ากับลูกเราได้ดีหรือไม่ ถ้าอยู่คนเดียวได้ก็อยู่ไป แต่ถ้าจะมีคนดีคนใหม่มาช่วยเลี้ยงลูกและดูแลเรา ลูกก็ไม่ควรปิดกั้นตนเอง

ลูกควรจะเปิดใจตนเองด้วย ป๋าเห็นบางคน พอหย่าก็กลัวชีวิตการแต่งงาน จนไม่ยอมเปิดโอกาสให้คนดีเข้ามาในชีวิต เป็นการสร้างความทุกข์ให้แก่ตนเองมากเกินไป

โบราณท่านสอนไว้น่าคิดทีเดียวว่า **“อยู่เดียวเปลี่ยวกายแสนสบายแต่ไม่สนุกอยู่สองครองทุกข์แสนสนุกแต่ไม่สบาย”**

ขอให้ลูกสุดที่รักของป๋าจงพิจารณาเอาเองเถิด

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีคนคอยดูแลที่ดีที่สุด

คำคมวันนี้

เมื่อลูกไม่มีคนที่ลูกรักลูกก็จงรักคนที่เขารักลูก

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อเป็นของขวัญวันเกิดให้ลูกสาวที่อยู่ที่เวียงจันทร์ ประเทศลาว มีอายุครบ 35 ปีในวันนี้ ขอให้ชีวิตลูกและครอบครัวจงประสบสุขตลอดไป

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 43

(อังคาร 8 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยการลงทัณฑ์ลูก

ลูกรักของป๋า คงเคยได้ยินสุภาษิตไทยที่ว่า **“รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”**

วัวนั้นถ้าเราปล่อยไม่ผูกมันเอาไว้ มันจะเที่ยวไปกินข้าวหรือผักหญ้าของชาวบ้าน ตัวมันเองก็จะถูกทำร้ายได้รับบาดเจ็บ

ในขณะตัวเราที่เป็นเจ้าของก็จะต้องได้รับความเดือดร้อนต้องแสดงความรับผิดชอบ นี่คือความหมายของคำว่า รักวัวให้ผูก

ส่วนคำว่า รักลูกให้ตี ต้องตีความในเรื่องนี้ให้ดี ถ้าตีความตามตัวอักษร นั่นก็หมายถึง เมื่อทำผิดทุกครั้ง จะต้องถูกลงโทษด้วยไม้เรียว เข็มขัด เป็นต้น

แต่ป๋าคิดว่า คำว่าลงโทษนั้น มันมีการลงโทษหลายประการ โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้หลาบจำและเพื่อไม่ให้กระทำความผิดซ้ำอีก

ดังนั้น การลงโทษจึงมีความหลากหลายมาก เริ่มตั้งแต่การตำหนิด้วยวาจา การตัดเงินค่าขนม กักบริเวณ เป็นต้น

แต่ป๋าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการลงโทษที่รุนแรง มีการเฆี่ยนตีด้วยไม้ เป็นต้น

ทำไมเราผู้เป็นพ่อแม่จะต้องให้เนื้อที่อ่อนนุ่มของลูกเราต้องกลายเป็นรอยเขียวช้ำหรือรอยไหม้จากการลงโทษของเราด้วยเหตุผลเดียวคือ ต้องการสั่งสอนเขา สุดท้าย คนที่เจ็บปวดที่สุดก็คือตัวเราเข้าทำนองหยิกเล็บเจ็บเนื้อ

พ่อแม่ที่ลงโทษลูก ในขณะที่ตนเองกำลังโกรธ ป๋าไม่ถือว่าพวกเขาเป็นพ่อแม่ แต่จะถือว่าพวกเขากำลังเป็นพ่อยักษ์แม่ยักษ์

ขอให้หยุดตั้งสติอดทนก่อน พออารมณ์ดีค่อยเรียกลูกมาสั่งสอนสิ่งใดในฐานะเราผู้เป็นพ่อแม่ที่กระทำต่อลูกของตนเองแล้วต้องกลับมานั่งเสียใจ ป้าไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้อง

ยิ่งเด็กรุ่นใหม่ เขาเป็นเด็กที่อาศัยพ่อแม่เกิดก็จริง แต่ตามความเป็นจริงแล้ว เขาไม่ใช่ลูกของพ่อและแม่เลย แต่เขากลายเป็นลูกของโลกใบนี้ต่างหาก

เขามีความเป็นตัวตนของเขา มีจิตวิญญาณเป็นของตัวเอง พวกเขาพร้อมที่จะกบฏต่อพ่อแม่ได้ตลอดเวลา

ไม่จำเป็นว่าตัวเราเป็นแพทย์ลูกจะต้องเป็นแพทย์เหมือนเราเขาอาจจะชอบเป็นวิศวกรหรือสถาปนิกก็ได้

เราเลี้ยงเขาได้แต่ตัว แต่เสรีภาพเป็นของเขา อย่าลดทอนลูกลงไปเป็นเหมือนวัตถุสิ่งของหรือสัตว์เลี้ยง แต่จงเลี้ยงเขาโดยการให้ความเคารพในเสรีภาพของเขาด้วยเถิด

ระหว่างพ่อแม่กับลูกจะมีปัญหาที่มากเรื่องหนึ่งก็คือ ช่องว่างระหว่างวัย ยิ่งวัยห่างกันมากเท่าไหร่ช่องว่างก็ยิ่งถ่างห่างไกลกันมากทุกที

เราผู้เป็นพ่อแม่จึงชอบมีคำถามต่อลูกอยู่เสมอว่า ทำไม อยู่เสมอนั่นเป็นเพราะความไม่เข้าใจต่อพวกเขานั่นเอง

ยิ่งเด็กโตเป็นวัยรุ่น ก็ยิ่งเข้าใจยากมากขึ้น ทั้งนี้เพราะแม้ตัวเด็กเองก็ยังสับสนในตัวเองว่า เขาอยู่ในวัยไหนกันแน่

บางครั้ง พอเราตำหนิเขาเขาจะโต้ตอบพวกเรากลับมาอย่างรุนแรงว่าไม่ต้องมาสอนซ้ำซากเพราะเขาโตแล้ว รู้จักผิดชอบชั่วดี

แต่ครั้นพอเขาทำผิดพลาด พอถูกผู้ใหญ่ตำหนิ เขาก็จะโต้ตอบกลับมาอีกว่า เขายังเป็นเด็กอยู่

บทสรุป ก็คือ เขาไม่ใช่ทั้งเด็กและผู้ใหญ่เพราะเขาคือวัยรุ่น วัยที่อยู่กึ่งกลางของเด็กและผู้ใหญ่ เป็นวัยที่มีปัญหาและน่าสงสารรวมทั้งน่าเป็นห่วงมากที่สุด

การสอนลูกจึงเป็นงานที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ อย่าให้ลูกมองว่าเราลำเอียงในการรักลูกอย่าให้ลูกรู้สึกว่า เขากำลังถูกฆาตกรรมไม่ใช่การลงโทษด้วยความรักเพื่อสั่งสอน อย่าให้จิตของลูกต้องแหลกสลายเพราะการลงโทษด้วยโทสะของเรา

ป๋าเชื่อว่า ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก ถ้าเราสอนเขาด้วยความรักเมตตา เขาต้องสัมผัสได้ถึงอานุภาพแห่งความรักนี้

อย่าให้มีรังสีอำมหิตอันเต็มไปด้วยความรุนแรงในการสอนเลย ระวังจิตของลูกให้ดีในขณะที่โกรธอย่าได้อบรมสั่งสอนพวกเขาอย่างเด็ดขาด

ป๋าไม่อยากให้ลูกของป๋าต้องกลายเป็นพ่อยักษ์แม่ยักษ์หรือแม่มาร

จากป๋าผู้สงสารลูกผู้ต้องเหน็ดเหนื่อยกับงานการสร้างโลก

คำคมวันนี้

ลูกคือของขวัญที่ล้ำค่าจากสวรรค์

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อเตือนสติคนเป็นพ่อแม่ในการลงโทษลูก อย่าใช้อารมณ์ในการลงโทษลูกอย่างเด็ดขาด ป๋าสะเทือนใจทุกครั้งที่เห็นเด็กต้องถูกลงโทษด้วยโทสะของผู้ใหญ่

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 44

(พุธ 9 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยการรับมือกับความเหงา

ลูกรักของป๋า คนยุคใหม่ป่วยเป็นโรคซึมเศร้าเพราะความเหงากันมากเหลือเกิน

ความเหงาคืออะไร? มันคือความรู้สึกอ้างว้าง เหงาหงอย โดดเดี่ยวเดียวดาย แม้จะอยู่ในท่ามกลางคนมากมาย ไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้องหรือเพื่อนฝูงก็ตาม มันมีความรู้สึกโหวงเหวง หายใจไม่ทั่วท้อง

ที่สำคัญคือความรู้สึกว่าตัวเองไร้ค่าไม่มีใครเขาต้องการ เหมือนตัวเองเป็นเศษสวะที่ถูกทิ้งในกองขยะ

โรคซึมเศร้านั้น ถ้ามีอาการหนักมากขึ้นและไม่ได้รับการบำบัดเยียวยาสุดท้าย ก็จะนำไปสู่การฆ่าตัวตายเพราะรู้สึกเหม็นเบื่อตัวเองเหลือทน

นี่เป็นโรคสำหรับคนรุ่นใหม่ โลกแห่งยุคไร้พรมแดนซึ่งใกล้ชิดกันมากติดต่อกันเพียงแค่ปลายนิ้วสัมผัส แต่กลับกลายเป็นว่าผู้คนยิ่งห่างไกลกันมากขึ้นทุกทีและมีความสัมพันธ์ต่อกันน้อยลงไปเรื่อย ๆ

เราจะรับมือกับความเหงาที่ทำให้เกิดความเย็นจับขั้วหัวใจและสร้างความทุกข์ทรมานไปทั่วร่างกายอย่างไรดี?

ป๋าขอเสนอวิธีการรับมือกับโรคนี้ 3 ประการ ดังนี้

1.ให้กำลังใจตนเอง รักตนเอง อย่าไปโหยหาความรักจากผู้อื่นเลย ไม่มีรักใดจะประเสริฐเท่ารักตนเอง การแสวงหาความรักจากผู้อื่นนั้น ไม่ต่างอะไรกับแสวงหาน้ำดื่มในทะเลทรายอันแห้งผาก

ถ้าลูกเจอคนที่รักลูกจริง ก็นับเป็นโชคดีของลูก แต่ถ้าเจอคนที่รักแค่รูปร่างหรือทรัพย์สมบัติ มันก็จะยิ่งสร้างความทุกข์ให้ซ้ำเติมยิ่งขึ้นไปอีก

ในเรื่องนี้ จะถือว่าเป็นบุญของลูกมากเลย ถ้าลูกมีครอบครัวที่อบอุ่น แต่ถ้าครอบครัวมีแต่การทะเลาะเบาะแว้ง มีแต่การจ้องจับผิด ตอกย้ำเสียดแทงด้วยวาจาสัญญาณมรณภัยก็จะเริ่มดังขึ้น

ป๋าถือว่าครอบครัวนั้น จะเป็นปราการกำแพงด่านสุดท้ายในการรับมือกับความเหงาถ้าครอบครัวไม่อบอุ่นเสียแล้ว มันก็ยากลำบากนักที่จะเยียวยารักษาตน

ถ้าลูกเจอสภาพครอบครัวที่ไม่อบอุ่นแบบนี้ สิ่งที่จะช่วยได้มากที่สุด จงหาที่พึ่งทางใจอันประเสริฐเถิด

ถ้าเป็นศาสนาที่เป็นเทวนิยม พระเจ้าจะทรงเป็นเหมือนพ่อที่คอยให้กำลังใจลูกเป็นเหมือนเกราะคุ้มกันภัยที่คอยให้ความอบอุ่น การสวดมนต์คือการเข้าเฝ้าพระเจ้า

แต่ถ้าเป็นศาสนาที่เป็นอเทวนิยม เช่น ศาสนาพุทธ เป็นต้น เท่าที่ป๋าสังเกตดูคนที่นับถือพระพุทธเจ้านั้น ก็ดูไม่แตกต่างจากศาสนาเทวนิยมมากนัก คือการสวดมนต์ขอพร เป็นที่พึ่งทางใจ

อันที่จริงแล้ว ในพุทธศาสนานั้น การที่เรานับถือพระพุทธเจ้า ก็คือการปฏิบัติเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทของพระพุทธองค์ ไม่ใช่สวดมนต์อ้อนวอนเพื่อขอสิ่งนั้นสิ่งนี้ พระพุทธเจ้าจึงได้ตรัสสอนให้พึ่งตนเอง

2. แสวงหาความสุขทางวัตถุให้น้อยที่สุด มันเป็นความสุขเล็กน้อย แต่ให้ทุกข์มากและไม่คุ้มค่ากับการลงทุน เต็มไปด้วยความคับแค้น เป็นที่ปรารถนาของคนเป็นจำนวนมาก นำไปสู่การเบียดเบียนและการทำลายกัน

ถ้าลูกคิดว่าความสุขที่แท้จริงอยู่ที่วัตถุ ลูกจะต้องพบกับความผิดหวังซ้ำแล้วซ้ำเล่า ที่สำคัญลูกจะไม่สามารถหายจากความเจ็บป่วยได้เลย

3. เน้นความสุขทางใจให้มากที่สุด หมั่นฝึกสมาธิหาความสุขในใจของลูกให้เจอ ถ้าลูกทำจริงจังจะได้พบกับความสุขอันมหัศจรรย์ที่ลูกไม่เคยพบมาก่อน

หมั่นเจริญปัญญาให้ฉลาด จนใจของลูกยอมรับความจริง มองเห็นสัจธรรมที่มีแต่ความเกิดขึ้น ตั้งอยู่และดับไป

ทั้งหมดนี้ คือวิธีขจัดความซึมเศร้าได้ดีที่สุด ไม่มีทางอื่นจะประเสริฐกว่านี้อีกแล้ว

ป๋าขอสรุปให้ฟังอีกครั้ง

1. รักตนเองให้เป็น นั่นคือการแผ่เมตตาให้กำลังใจตนเอง ทำตนเองให้มีคุณค่า ไม่ต้องไปต้องการความรักจากผู้ใด

ยิ่งลูกผูกพันกับบุคคลใดมากที่สุด ความทุกข์ก็จะเกิดกะลูกมากเท่านั้น เพราะตัวบุคคลก็ไม่เที่ยง

วันหนึ่ง ถ้าเขาหมดรักในตัวลูก ความทุกข์มากมายก็จะถาโถมเข้าทับลูกอีก

หรือถ้าเขาเป็นคนดีและรักลูกอย่างที่สุด แต่เขาต้องจากไปตามกฎความจริงของเวลา นั่นคือการตายจากไป ความรู้สึกซึมเศร้าอันยิ่งใหญ่ความรู้สึกว่าไม่เหลือใครให้พึ่งพึง ก็จะเข้ามากดทับทำให้ลูกหายใจไม่ออก

สุดท้าย จะทำให้ลูกอยากตายตามคนที่ลูกรักเขาอย่างที่สุด นี่คือความจริงที่ลูกต้องจำไว้ ต้องรักตนเองให้มาก

2. ฝึกสมาธิ จนจิตลูกมั่นคงด้วยพลังแห่งจิตที่สงบ เกิดความสุขมากมายในใจของลูกอันเป็นความสุขที่ประณีตที่ลูกไม่เคยได้สัมผัสชิมรสแบบนี้มาก่อน

มันเป็นทางเลือกที่คนรุ่นใหม่ควรพิสูจน์ทดลอง แต่เป็นทางที่คนสมัยเก่าเขาเรียนรู้หาความสุขในเรื่องนี้กันมานานแล้ว

การฝึกสมาธินั้น ข้อดีอยู่ตรงการทำให้จิตอยู่กับปัจจุบัน แต่ถ้าเผลอขาดสติเมื่อใด จิตจะวิ่งไปละห้อยหากับอดีตและโหยหากับอนาคต ดังนั้นสมาธิจะก่อให้เกิดพลังจิตอันยิ่งใหญ่

3. เจริญปัญญา ลูกสามารถน้อมจิตอันสงบ นุ่มนวลอ่อนโยนนั้นขึ้นไปพิจารณาความจริง จนเกิดความฉลาดสามารถที่จะเข้าใจความจริงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและยอมรับกับมันได้ในที่สุด ซึ่งเป็นเรื่องยากนัก แต่ลูกจะต้องทำให้ได้ถ้าลูกไม่อยากต้องเจ็บปวดซ้ำซาก

ป๋ายังมองไม่เห็นทางเลือกอื่นเลย นอกจากสิ่งที่ป๋าได้แนะนำไปแล้ว ขอเป็นกำลังใจให้ฝ่าฟันและหลุดพ้นจากความเหงาโรคซึมเศร้าให้ได้

จากป๋าผู้อยากให้ลูกมีสุขภาพจิตที่เข้มแข็ง

คำคมวันนี้

ความเหงามีค่าทำให้เราก้าวไปหาความสุขที่อบอุ่นอย่างแท้จริง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่ออยากให้คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้คุณค่าของความเหงาและหาทางรับมือจัดการกับความเหงาได้อย่างถูกต้อง

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 46

(ศุกร์ 11 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยความทุกข์ตราบลมหายใจสุดท้าย

ลูกรักของป๋า มีมนุษย์หลายคนในโลกนี้กล่าวว่า เขาไม่กลัวความตาย เขากลัวอย่างอื่น เช่น กลัวอดตายหรือกลัวความเหงา กลัวผีมากกว่า เป็นต้น

อันที่จริง ทุกข์ที่น่ากลัวที่สุด ไม่ใช่เรื่องดังกล่าวข้างต้น หากแต่เป็นความทุกข์ที่เกิดจากความตายต่างหาก ลูกอาจจะย้อนถามป๋าว่า รู้ได้อย่างไร เพราะเรายังไม่เคยตาย

ความจริงแล้ว ร่างกายกับจิตใจจะอิงอาศัยกัน เหมือนชายขาด้วนแต่ตาดีกับชายขาดีแต่ตาบอด ทั้งสองต่างช่วยเหลือกัน

ชายขาดีตาบอดจะให้ชายขาด้วนตาดีขี่คอแล้วให้เขาคอยบอกหนทางไปในทิศต่าง ๆ ทั้งสองฝ่ายรักกันมากเพราะมีผลประโยชน์ร่วมกัน

ชายขาดีตาบอดอุปมาคือร่างกาย ชายขาด้วนตาดีเปรียบเหมือนจิต

ทั้งกายและจิตรักกันมากไม่เคยพรากจากกันเลย แต่ถ้าวันหนึ่งทั้งคู่ต้องพรากจากกัน นั่นก็หมายถึงว่า ตัวความตายนั่นเองที่จะมากระชากลากวิญญาณไปจากร่างกาย

อะไรหนอมีความสามารถมากจนทำให้คู่รักทั้งสองนี้ต้องลาจากกัน มันคือความป่วยนั่นเอง ป่วยจนกระทั่งขาดใจตาย จนทำให้ต้องลาสุดที่รักของตนเองไป

ป๋าจะยกตัวอย่างให้ฟัง ชายคนหนึ่งป่วยเป็นโรคไวรัสตับอักเสบ วันหนึ่ง เขารู้สึกปวดท้องมากเมื่อไปตรวจผลปรากฏว่า เป็นมะเร็งตับขั้นสุดท้าย จะอยู่ได้ต่อไปไม่เกิน 6 เดือน

จากสภาพร่างกายที่สมบูรณ์ก็ค่อย ๆ ซูบผอมลงไปเรื่อย ๆ จนเหลือแต่หนังหุ้มกระดูก ในขณะที่ท้องกลับโตมากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นก็คือความเจ็บปวดที่เสียดแทงอยู่ตลอดเวลา

เขาจะต้องร้องขอให้หมอคอยฉีดมอร์ฟีนให้อยู่ตลอดเวลา เข็มหนึ่งจะคุ้มกันทำให้คลายความเจ็บปวดได้ประมาณ 6 ชั่วโมง

ต่อมา เมื่อโรคกำเริบมากขึ้น ต้องฉีดบ่อยขึ้น สุดท้าย เขาก็สลบคาเข็มและตายจากไปด้วยความทุกข์ทรมาน

นี้คือสิ่งที่ป๋าเรียกว่า ความทุกข์ตราบลมหายใจสุดท้าย ก่อนหน้าที่จะสิ้นใจตายนั้น เขาจะไม่กังวลห่วงใยคนอื่นอีกต่อไปเพราะเรื่องของตนก็เจ็บปวดจนไม่มีเวลาไปนึกถึงคนอื่น

ความทุกข์แบบนี้เองที่เรียกว่า ความตายเป็นสิ่งที่น่ากลัวที่สุดเพราะเริ่มจากป่วยอย่างแสนสาหัสจนสุดท้าย มันก็นำไปสู่ความตายอันแสนทรมาน

ดังนั้น ป๋าจึงอยากให้ลูกได้เรียนรู้สัจธรรมข้อนี้เอาไว้ให้ดี ลูกไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงความทุกข์ข้อนี้ได้เลย มันเป็นกระบวนการของความทุกข์ ดังนี้

มองในระยะสั้น เริ่มจากตัณหา คือความอยากผสมกับกรรมชักพาให้ลูกไปเกิด เมื่อมีความเกิดในเบื้องต้นก็มีความคร่ำคร่าเพราะชราอันนำไปสู่จุดสุดท้ายคือความตาย

ด้วยเหตุนี้ เมื่อลูกเกิดความทุกข์ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม ขอให้ตระหนักรู้ว่า นี่คือสัจธรรมความจริงที่เราหลีกเลี่ยงไม่ได้ ต้องเผชิญกะมันด้วยสติ ความอดทน

ที่สำคัญคือต้องสร้างความเบื่อหน่ายให้เกิด มองเห็นภพทั้งสาม คือ กามภพ รูปภพ อรูปภพที่มนุษย์จะต้องเวียนตายเวียนเกิดว่า มันคือบ้านสามหลังที่มีไฟติดทั่วลุกโพลง

ไม่ว่าเราจะไปเกิดในภพไหน มันก็เหมือนถูกเผาด้วยไฟคือ แก่ เจ็บ และตายอันเป็นทุกข์สากลที่ดักรอเราอยู่ตลอดเวลา

สุดท้าย ความทุกข์จะทำให้ลูกเกิดปัญญา นำพาเราไปหาต้นตอของความทุกข์

นั่นคืออวิชชา ความโง่เขลา ไม่เข้าใจชีวิตว่าเป็นทุกข์ แต่หลงเข้าใจผิดคิดว่าเป็นสุข ตัณหา ความอยากเกิด อุปาทาน ความยึดมั่นถือมั่นยินดีในการเกิด จนทำให้เกิดพลังงานกรรมชักพาเราไปเกิดในที่สุด

ขอให้ลูกของป๋า จงพากันตัดวงจรที่ทำให้ลูกต้องเผชิญกับทุกข์ซ้ำซากด้วยอาวุธอันวิเศษ ดังนี้

1. ศีล คือการไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เป็นหน้าที่ในเบื้องต้น

2. สมาธิ ได้แก่ความมีจิตมั่นคงจนทำให้กิเลสสงบระงับไม่รบกวน เป็นหน้าที่ในท่ามกลาง

3. ปัญญา คือความฉลาดในการทำลายกิเลสแบบถอนรากถอนโคน เป็นหน้าที่ในที่สุด

จากป๋าผู้อยากให้ลูกได้เรียนรู้ความจริงของชีวิต

คำคมวันนี้

ทุกข์เปรียบเหมือนนายช่างผู้เจียระไนเพชรคือเราให้เข้มแข็ง

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อให้ลูกได้เรียนรู้ความทุกข์เพื่อจะได้เบื่อหน่ายอันเป็นตัวเร่งให้เรามุ่งมันที่จะทำลายกิเลส

จดหมายถึงลูกฉบับที่ 47

(เสาร์ 12 สิงหาคม 2560)

ว่าด้วยผู้หญิงที่ชื่อว่าแม่

ลูกรักของป๋า วันนี้ เป็นวันแม่ของปวงชนชาวไทย ป๋าจะขอคุยกะลูกเรื่องผู้หญิงที่ชื่อว่าแม่เป็นการบูชาพระคุณแม่ด้วยจดหมายต่างมาลา ขอคารวะผู้หญิงทั้งโลกที่ได้นามว่าแม่

เมื่อผู้หญิงคนหนึ่ง ได้ตัดสินใจที่จะใช้ชีวิตร่วมกับผู้ชายคนหนึ่งที่ได้ชื่อว่าเป็นสามีนั้น นั่นหมายความว่า เธอยินดีจะมอบชีวิตทั้งกายและใจของเธอให้เขาดูแล

ในขณะเดียวกัน เธอก็ดูแลเอาใจใส่สามีอย่างดีในทุกเรื่องเช่นกัน จนทำให้สามีรู้สึกว่าบ้านนี้เป็นสวรรค์ มีความสุขทุกครั้งเมื่อได้กลับบ้าน

ไม่นานนัก จากความเป็นภรรยาที่น่ารัก เธอก็เปลี่ยนสภาพตนเองกลายมาเป็นผู้หญิงผู้มีสองหัวใจ เพราะมีลูกตัวน้อยอาศัยอยู่ในท้องของเธอ ขณะนั้น นับว่าตัวเธอได้กลายเป็นแม่อย่างสมบูรณ์แบบ

ลูกใช้เวลาประมาณ 9 เดือน อาศัยอยู่ในท้องของผู้หญิงแปลกหน้าผู้ที่ลูกไม่เคยรู้จักมาก่อนเลย แต่ผู้หญิงคนนั้นกลับรักและห่วงใยลูกอย่างที่สุด

ลูกสร้างความเจ็บปวดให้แก่เธออย่างแสนสาหัสในขณะที่เธอคลอด แต่เธอกลับเต็มใจอย่างที่สุดในการช่วยให้ลูกได้ออกมาดูโลกที่สวยงามใบนี้

ลูกใช้เวลาประมาณ 1 ปีในอ้อมแขนอันอบอุ่น เพื่อจะได้ดื่มเลือดสีขาวจากทรวงอกของเธอ

แม้เธอจะอับอาย ไม่กล้าเปิดเผยทรวงอกของเธอให้ใครดู แต่เธอยินดีที่จะเผยถันอันงดงามของเธอนั้น เพื่อให้ลูกได้ดื่มน้ำนมเพื่อจะได้มีชีวิตรอด

โดยธรรมชาติ เลือดในตัวเธอจะเป็นสีแดง แต่เลือดในอกของเธอถูกรักแท้บริสุทธิ์เข้าไปกลั่น จึงทำให้เลือดสีแดงแปรเปลี่ยนเป็นสีขาว คือน้ำนมให้ลูกได้ดื่มเพื่ออยู่รอดปลอดภัย

ลูกใช้เวลาในการพัฒนาตนเองไปโดยลำดับ จากคืบมาเป็นคลาน จากหัดเดินเตาะแตะจนเดินได้คล่องและสามารถวิ่งไปมาได้ในที่สุด ท่ามกลางสายตาที่ห่วงใยและระมัดระวังจากเธอตลอดเวลา

เธอคอยเป็นกำลังสนับสนุน ในการส่งให้ลูกเรียนโดยไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อยยาวนานเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 19 ปี

เธอส่งลูกเรียน จากระดับอนุบาล 1 จนถึงปริญญาตรี โดยไม่เคยคิดดอกเบี้ยจากลูกเลยแม้แต่สลึงเดียวไม่เหมือนกองทุนเพื่อการกู้ยืมของรัฐบาลที่คิดดอกเบี้ย 1 เปอร์เซ็นต์ในปีแรกและ 13 % ในปีที่ 15

เมื่อลูกจบการศึกษามีงานทำ ก็เธออีกนั้นแหละที่ช่วยให้ลูกมีครอบครัวโดยไม่เคยจะนึกริษยาเลยแม้แต่นิดเดียวว่า คนที่มาเป็นคู่ชีวิตของลูกจะมาแบ่งแย่งความรักไปจากเธอ

ยามที่คนรักของลูกหมดรักและตีตัวจากไป ลูกไม่เหลือใครอีกแล้วในชีวิต แต่เธอกลับห่วงใยลูกและยินดีจะให้อกของเธอ ที่ครั้งหนึ่งลูกเคยซบอกเธอเพื่อดื่มน้ำนม ให้ได้ซบอีกครั้งหนึ่งเพื่อซับน้ำตาถ่ายเทความทุกข์จากตัวลูก เธอรักลูกโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งนั้น

ทั้งหมดนี้คือสิ่งที่เธอทุ่มเทให้ลูกทั้งชีวิต แต่ลูกกลับใช้เวลาทั้งหมดเพื่อจะทอดทิ้งเธอ ผู้หญิงที่ชื่อว่าแม่ผู้ที่รักลูกเป็นอมตะ ชั่วนิรันดร์ไม่มีเปลี่ยนแปลง

เป็นการยากเหลือเกิน ที่จะบอกลูกว่าแม่สำคัญอย่างไร จนเวลาที่ลูกไม่มีแม่นั่นแหละ ลูกจะรู้ว่าแม่ของลูกยิ่งใหญ่แค่ไหน

ใครกันหนอ ที่ยอมเหน็ดเหนื่อยเพื่อให้ลูกได้สบาย?

ใครกันหนอที่ยอมอดเพื่อให้ลูกได้อิ่ม?

ใครกันหนอที่ให้อภัยลูกได้เสมอ?

วันนี้ ลูกบอกรักแม่หรือยัง?

ทำไมลูกจะต้องอายที่จะบอกรักแม่?

ทำไมลูกไม่กอดแม่ ก่อนที่จะไม่มีแม่ให้ลูกกอด?

อย่าบอกว่าลูกเข้าใจแม่ถ้าลูกยังไม่เคยเป็นแม่

จากป๋าผู้อยากให้ลูกเข้าใจหัวใจที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของผู้หญิงที่ชื่อว่าแม่

คำคมวันนี้

ไม่มีหน้าที่ของหญิงใดจะยิ่งใหญ่เกินกว่าหน้าที่แม่

ป.ล. จดหมายฉบับนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อบูชาพระคุณแม่ที่ได้เสียสละความสุขส่วนตัวในการสร้างสรรค์จรรโลงโลก

ขอคารวะต่อผู้หญิงทุกคนในโลกนี้ คุณคือบุคคลที่ยิ่งใหญ่ที่สุด เพราะเป็นผู้ให้กำเนิดพระเจ้าจักรพรรดิ์ในทางโลกและพระพุทธเจ้าผู้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ์ในทางธรรม

ชัชวาลย์ ชิงชัย

เกิด : 25 สิงหาคม 2510

ที่ : อ.เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์

การศึกษา

ศน.บ. (ศาสนาและปรัชญา)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2535

ศศ.ม. (ปรัชญา)

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541

การทำงาน

2543 - ปัจจุบัน เป็นอาจารย์ประจำภาควิชาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน กรุงเทพฯ